

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1985-1986

9 JUNI 1986

ONTWERP VAN DECREET

houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap
voor het begrotingsjaar 1986

VERSLAG

namens de Commissie voor Financiën en Begroting
uitgebracht door de heer F. Vermeiren

Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer F. Grootjans.

Vaste leden : de heren J. Chabert, C. De Clercq, M. Didden, J. Dupré, P. Tant, G. Verhaegen ;

de heer M. Colla, mevrouw L. Detiège, de heren G. Moens, F. Willockx ;

de heren A. Denys, F. Grootjans, F. Vermeiren ;

de heren W. Desaeyere, H. Schiltz.

Plaatsvervangers :

de heren A. Bourgeois, F. Cauwenberghs, A. Diegenant, F. Ghesquière, C. Marchand, M. Olivier ;

de heren A. Beckers, G. Bossuyt, F. Vandenbroucke, J. Van Elwyok ;

de heren W. Cortois, J. Laverge, F. Verberckmoes ;

de heren A. Geens, F. Van Steenkiste.

Zie :

8 (19851986)

— Nr. 1 : Ontwerp van decreet + Addendum + Bijlagen + Errata

— Nrs. 2 tot 6 : Amendementen

6 (19851986)

— Nr. 1 : Algemene toelichting -t Errata

Zie ook :

7 (19851986)

— Nr. 1 : Ontwerp van decreet

— Nr. 2 : Verslag

INHOUD

	Blz.
Werkwijze in de Commissie	3
1. Algemene bespreking	4
Onderzoek van de aan de Commissie voor Financiën en Begroting toegewezen secties en artikelen van de tabel	4
Onderzoek van de aan de Commissie voor Financiën en Begroting toegewezen decreetsbepalingen	6
II. Verslagen uitgebracht door de verslaggevers van de diverse bevoegde commissies	
A. Verslagen over aangelegenheden van artikel 59bis van de Grondwet	
1. Verslag uitgebracht namens de Commissie voor Buitenlandse en Externe Aangelegenheden door de heer A. Steverlynck	8
2. Verslag uitgebracht namens de Commissie voor Cultuur door de heer F. Bosmans	27
3. Verslag uitgebracht namens de Commissie voor de Media door de heer J. Bosmans	79
4. Verslag uitgebracht namens de Commissie voor Onderwijs en Vorming door de heer F. Piot	94
5. Verslag uitgebracht namens de Commissie voor Sport door de heer F. Cau- wenberghs	111
6. Verslag uitgebracht namens de Commissie voor Welzijn en Gezondheid door mevrouw M. Boeraeve-Derycke	132
B. Verslagen over aangelegenheden van artikel 107quater van de Grondwet	
1. Verslag uitgebracht namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegen- heden en Taaldecreetgeving door de heer A. Vangronsveld	150
2. Verslag uitgebracht namens de Commissie voor Economie, Tewerkstelling en Energie door de heer C. Moors	162
3. Verslag uitgebracht namens de Commissie voor Huisvesting en Stadsver- nieuwing door de heer C. Marchand	209
4. Verslag uitgebracht namens de Commissie voor Leefmilieu door de heer F. Cauwenberghs	241
5. Verslag uitgebracht namens de Commissie voor Ruimtelijke Ordening door de heer V. Van Eetvelt	256
III. Voortzetting van de algemene bespreking	284
IV. Artikelsgewijze bespreking	285
V. Eindstemming	288
Amendementen aangenomen door de Commissie	290
Bijlagen : zie afzonderlijk stuk	

DAMES EN HEREN,

Uw Commissie voor Financiën en Begroting onderzocht op 6 mei, 20 mei en 6 juni 1986 het ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986.

Ten einde dit verslag in zijn context te plaatsen, zijn wij zo vrij de geïnteresseerde lezer eveneens te wijzen op de documenten die betrekking hebben op de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986, meer in het bijzonder ons verslag bij de middelenbegroting (stuk 7 (1985-1986) – Nr. 2).

WERKWIJZE IN DE COMMISSIE

Wat de procedure betreft, werd artikel 62, punt 2 van het Reglement van Orde van de Vlaamse Raad toegepast.

Bij beslissing van het Bureau van de Vlaamse Raad d.d. 4 februari 1986 werd voormeld artikel van het reglement van orde geïnterpreteerd en werd inzake onze werkzaamheden volgende regeling getroffen.

De uitgavenbegroting 1986 werd in eerste instantie in uw Commissie voor Financiën en Begroting behandeld en na opsplitsing overgemaakt aan de diverse gespecialiseerde deelcommissies. Op te merken valt dat zowel de decreetsbepalingen zelf als de tabel werden opgesplitst. In bijlage 1 van dit verslag vindt u de gebruikte indeling bij de werkzaamheden, wat de decreetsbepalingen zelf betreft. Voor wat de opsplitsing van de tabel betreft verwijzen wij voor de krachtlijnen naar de algemene toelichting (Stuk 7 (1985-1986) – Nr. 1, Bijlage V, p. 28).

Zowel in de Commissie voor Financiën en Begroting als in de deelcommissies konden amendementen worden ingediend. In de deelcommissies konden de stemmingen over amendementen slechts indicatief plaatshebben. De eindstemmingen over deze amendementen werden voorbehouden aan uw commissie voor Financiën en Begroting.

Op te merken valt eveneens dat de diverse gespecialiseerde commissies bij uw Commissie voor Financiën en Begroting eveneens verslag uitbrachten. Deze commissies waren :

A) Commissies inhoudelijk bevoegd voor aangelegenheden voorzien bij artikel 59bis van de Grondwet :

1. Commissie voor Buitenlandse en Externe Aangelegenheden ;
2. Commissie voor Cultuur ;
3. Commissie voor de Media ;
4. Commissie voor Onderwijs en Vorming ;
5. Commissie voor Sport ;
6. Commissie voor Welzijn en Gezondheid ;

B) Commissies inhoudelijk bevoegd voor aangelegenheden voorzien bij artikel 107quater van de Grondwet :

1. Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden en Taaldecreegeving ;
2. Commissie voor Economie, Tewerkstelling en Energie ;
3. Commissie voor Huisvesting en Stadsvernieuwing ;
4. Commissie voor Leefmilieu ;
5. Commissie voor Ruimtelijke Ordening.

Ten slotte dient er te worden op gewezen dat de gespeciali-

seerde commissies aan de hen toegewezen aangelegenheden een grondige bespreking hebben gewijd en grepen er tevens indicatieve stemmingen plaats.

Alle definitieve stemmingen over dit ontwerp van decreet en de eindstemming over het gehele ontwerp van decreet werden aan de Commissie voor Financiën en Begroting voorbehouden. Uiteraard onderzocht de Commissie voor Financiën en Begroting eveneens de specifiek onder haar bevoegdheid ressorterende decreetsbepalingen en de secties en artikelen van de decreettabel.

1. ALGEMENE BESPREKING

Onderzoek van de aan de Commissie voor Financiën en begroting toegewezen secties en artikelen van de tabel

Vervolgens gaat de Commissie over tot het onderzoek van de haar toegewezen secties en artikelen van de tabel.

Titel 1

Sectie 01 : de Gemeenschapsminister wijst er hier op dat de dotatie aan de Vlaamse Raad ongewijzigd is gebleven.

Sectie 10 : de Gemeenschapsminister stelt vast dat wij hier ten opzichte van de begrotingsjaar 1983, 1984 en 1985 voor een kleine aanpassing staan.

Secties 12 en 20 : hier worden geen opmerkingen geformuleerd.

Titel II

Sectie 10 : een lid dat niet tot de Commissie behoort, stelt de vraag over welk patrimonium de Vlaamse Gemeenschap nu beschikt.

De Gemeenschapsminister antwoordt hierop op dit ogenblik over geen opgave te beschikken, maar dat men volop bezig is met het opstellen ervan ; met andere woorden een volledige inventaris van de onroerende goederen zowel gelegen in binnen- als in buitenland. Hij hoopt deze inventaris nog te kunnen toevoegen aan het verslag.

Een lijst van de onroerende goederen die eigendom zijn van de Vlaamse Gemeenschap vindt men in bijlage II bij dit verslag. Het document draagt als titel : „Overdracht van de onroerende goederen naar de Vlaamse Gemeenschap” — (art. 12 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen).

Hetzelfde lid stelt dan de vraag of de gronden die de Vlaamse Gemeenschap bij Waters en Bossen beheert, reeds definitief zijn overgedragen naar de Gemeenschap.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat voor het Overlegcomité Regering-Executieven een rapport is opgesteld waarin de goederen staan vermeld die voor overdracht vatbaar zijn. Hij wijst erop dat volgens de stelling ter zake van de Vlaamse Executieve de gebouwen in orde moeten zijn.

Hetzelfde lid vraagt dan nog wat precies in rekening zal worden gebracht. Quid voor de verkoop en het oogsten van bomen ?

De Gemeenschapsminister antwoordt dat het hier dan domaniale inkomsten, met name van houtkappingen, betreft.

Dergelijke inkomsten hebben uiteraard weerslag op de thesaurietoestand van de Vlaamse Gemeenschap.

Secties 12 en 20 : hier worden geen opmerkingen geformuleerd.

Sectie 22 : een lid vraagt dan een overzicht van alle door de Vlaamse Gemeenschap verstrekte waarborgen. Het is voor de Vlaamse Gemeenschap belangrijk te weten waarvoor zij borg staat.

Inzake de gewestwaarborg stelt de Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting het volgende.

De gewestwaarborg wordt thans nog slechts verleend op dat gedeelte van het krediet, dat van geen enkele andere waarborg geniet. Op die manier is de kredietinstelling verplicht de maximale waarborgmogelijkheden aan te spreken alvorens zich voor het niet-gedekte deel van het krediet op de gewestwaarborg te beroepen.

De voordelen zijn legio :

1. Men krijgt een duidelijker idee wat betreft het reële risico verbonden aan de verleende waarborgen ;

2. Het risico wordt meer verspreid. Inderdaad, op deze manier moet de kredietinstelling zelf instaan voor de uitwinning van haar andere borgen en dient zij zodoende kritischer en meer realistischer de kredietaanvragen te onderzoeken alvorens ze aan de overheid door te spelen.

Bovendien voegt de Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting hieraan toe dat elk dossier houdende een aanvraag tot waarborgverlening – met ingang van 1 januari 1986 – voorafgaand wordt onderworpen aan het advies van de Inspectie van Financiën, dit gelet op de mogelijke belangrijke financiële weerslag die verleende waarborgen vertegenwoordigen op het budget van de Vlaamse Gemeenschap. In vele gevallen wordt ook een bijkomende persoonlijke borg gevraagd welke de aanvrager een groter realiteitsbesef moet bijbrengen met betrekking tot het hem verleende voordeel, meteen ook een stimulans voor een degelijk beheer van de verleende gelden.

Bij besluit van de Vlaamse Executieve d.d. 9 januari 1985 werd, in het kader van de wet van 30 december 1970, het plafond van de grens der verbintenissen van de waarborg van het Vlaamse Gewest opgetrokken tot 5 miljard frank.

Met betrekking tot de gewestwaarborg in het kader van de wet van 17 juli 1959 werd bij decreet van 27 juni 1985 (in uitvoering van het decreet van 16 juni 1981) het plafond opgetrokken tot 6 miljard frank met de mogelijkheid dit bedrag bij besluit van de Vlaamse Executieve te verhogen tot 8 miljard frank door vrijgeving van 2 tranches van telkens 1 miljard frank.

Deze verhoging van de plafonds was noodzakelijk enerzijds omdat de vroeger geldende plafonds bereikt werden en omdat anderzijds alles laat voorzien dat mede ingevolge de eigen industriële politiek van de Vlaamse Executieve ook in de toekomst nog voldoende ruimte aanwezig moet zijn voor het verlenen van waarborg.

De Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting verstrekt de hiernavolgende tabel die de evolutie weergeeft van de verleende gewestwaarborg in de periode 1980-1985.

GEWESTWAARBORG

	1980	1981	1982	1983	1984	1985	Totaal
Toegekende kredieten (1)	316,5	3.041,5	3.426,6	1.880,2	2.234,0	2.014,7	12.913,5
Omloop kredieten (2)	—	797,4	3.097,1	4.756,6	5.855,9	6.892,4	6.892,4
In gebreke gebleven ondernemingen (uitgedrukt in gewaarborgde uitstaande hoofdsom)	—	77,5	39,0	814,5	180,7	621,7	1.733,4
Geïnde bedragen	1,2	14,2	42,6	29,4	28,4	43,7	159,5

(1) Gewaarborgde kredieten : nominale bedragen zonder rekening te houden met effectieve opnemingen en de kapitaalflossingen.

(2) Gewaarborgde opgenomen kredietbedragen verminderd met de kapitaalflossingen.

Ten slotte vindt men in bijlage II van dit verslag de nominatieve lijst van de verleende waarborgen over de periode 1980 tot en met 1985 alsmede de eerste 4 maanden van 1986.

**Onderzoek van de aan de Commissie voor
Financiën en Begroting toegewezen
decreetsbepalingen**

Artikelen 1, 2, 3, 4, 5 en 7

De artikelen 1, 2, 3, 4, 5 en 7 geven geen aanleiding tot opmerkingen.

Artikel 8

Bij artikel 8 stelt een lid dat wij hier staan voor een uitzondering op het principe van de eenjarigheidsregel van de begroting. Ter zake vraagt hij naar de orde van grootte van het bij dit artikel voorziene bedrag.

De Gemeenschapsminister antwoordt hierop dat het hier geenszins om een norm gaat maar om een technisch artikel dat trouwens telkenjare op vraag van de administratie wordt ingelast.

Alhoewel de algemene filosofie dezelfde is van vorig jaar werd getracht deze afwijkingen van de eenjarigheidsregel van de begroting zoveel mogelijk te herleiden.

Na onderzoek is echter gebleken dat de verdere inschrijving van deze budgetruiter voorlopig aangewezen blijft. Het betreft meestal onvoorziene uitgaven waarvoor geen eindejaarsvastlegging kan genomen worden bij gebrek aan concrete gegevens.

Werd op voorstel van de administratie van de oorspronkelijke lijst geschrapt :

Sectie 38 — art. 33.01.02 — „Toekenning van een vergoeding voor sociale promotie aan werknemers, intellectuele, morele en sociale vorming en sociale promotie”.

Werd op voorstel van de administratie bijgevoegd :

Sectie 31 — art. 12.05.02 — „Tussenkoms in de prijs van de sociale abonnementen personeel Kunstonderwijs en allerhande vergoedingen” : het bleek onverantwoord de personeelsleden op de uitbetaling voor gedane uitgaven te doen wachten tot na eventuele goedkeuring van bijkredieten.

Hetzelfde lid meent dan te mogen concluderen dat het hier geenszins om overdracht van kredieten gaat, maar dat dit artikel 8 een ordonnanceringsmogelijkheid omvat.

Ten slotte vraagt hij een overzicht van het volume van de geannuleerde kredieten voor het begrotingsjaar 1985.

Artikel 16

De Gemeenschapsminister wijst erop dat dit artikel inhoudelijk overeenstemt met artikel 19 van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1985.

Voor het overige gaf dit artikel geen aanleiding meer tot opmerkingen.

Artikelen 21, 22, 23, 25, 56 en 57

Ook deze artikelen geven geen aanleiding meer tot noemenswaardige opmerkingen.

II. VERSLAGEN UITGEBRACHT DOOR DE VERSLAGGEVERS VAN DE DIVERSE BEVOEGDE COMMISSIES

A. VERSLAGEN OVER AANGELEGENHEDEN VAN ARTIKEL 59BIS VAN DE GRONDWET

A.I. Verslag namens de Commissie voor Buitenlandse en Externe Betrekkingen uitgebracht door de heer A. Steverlynck

De Commissie voor Buitenlandse en Externe Aangelegenheden heeft op 21 mei jongstleden de haar toegewezen artikelen en secties van het ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986 besproken en goedgekeurd.

A. Het beleid van externe betrekkingen

In haar vergadering van 11 en 27 maart jongstleden heeft de commissie een algemene beleidsnota van de Gemeenschapsminister besproken en er een uitvoerig debat over gevoerd.

Vermits de concrete begrotingscijfers de uitdrukking zijn van algemene beleidsopties is het voor de commissie logisch dat deze beleidsnota en de discussie over de algemene beleidsopties hier in het kader van deze bespreking van de begroting als inleiding worden weergegeven.

§ 1. Beleidsnota van de Gemeenschapsminister

1. Algemeen

1. De Vlaamse identiteit moet tot ver buiten de grenzen herkenbaar en erkenbaar zijn. Hiertoe zal de Vlaamse Gemeenschap al haar mogelijkheden naar buiten toe kenbaar maken; de internationale samenwerking zal Vlaanderen vrijken op cultureel, economisch, wetenschappelijk en sociaal vlak. Bijzondere aandacht zal worden besteed aan de informatie naar het buitenland toe over de precieze draagwijdte van de institutionele hervormingen sinds 1980.

2. Op politiek vlak heeft de Vlaamse regering een eigen verantwoordelijkheid, die zij, voor alle gemeenschaps- en gewestelijke aangelegenheden waarvoor zij bevoegd is, ook op internationaal vlak zal opnemen.

3. Daartoe wordt een geïntegreerd Vlaams buitenlands beleid uitgewerkt, dat in geconcentreerde actie zal worden uitgevoerd.

4. De Vlaamse regering streeft in het bijzonder naar een constructieve samenwerking met de andere Gemeenschappen en Gewesten in ons land, met respect voor ieders autonomie.

5. Ook zal een politiek van goede buurtschap met de aangrenzende landen en Europese regio's worden gevoerd.

II. Specifiek

1. Conform de Grondwet en de Bijzondere Wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, artikels 4,5 en 6,16 en 81 beschikt de Vlaamse Gemeenschap op het vlak van de gemeenschapsmateries (cultuur en persoonsgebonden aangelegenheden) over de verdragrechtelijke bevoegdheid en wordt de Vlaamse Gemeenschap op het vlak van de Gewestelijke

aangelegenheden, betrokken bij alle internationale onderhandelingen zodat zij volwaardig deelneemt aan het besluitvormingsproces.

2. Voor de tenuitvoerlegging van het geïntegreerd extern beleid van de Vlaamse Gemeenschap

- zal het Commissariaat-Generaal voor de Internationale Samenwerking (CGIS) zijn coördinerende, organisatorische, logistieke en begeleidende opdracht zoals bepaald in het decreet van 28 juni 1985, vanaf 1 april 1986 opnemen ;

- zal verder gebruik worden gemaakt van de bestaande diplomatieke en andere kanalen ;

- zullen, zo nodig, bijkomende maatregelen getroffen en middelen aangewend worden ; hierbij zal het privé-initiatief betrokken worden.

3. Het ontwerp-samenwerkingsakkoord met de Franstalige Gemeenschap zal zo snel mogelijk ondertekend worden en daarna, zoals voor het reeds bestaande akkoord met de Duitsstalige Gemeenschap, een permanent concrete inhoud worden gegeven. De contacten met de Waalse en Brusselse Executieven zullen, inzake de gewestelijke aangelegenheden in het algemeen, en het leefmilieu, het water, de ruimtelijke ordening en de economische materies van wederzijds belang in het bijzonder, waar mogelijk, worden geïntensiveerd, en waar nodig, geïnstitutionaliseerd.

4. Voor de grensoverschrijdende problematiek met de buurlanden en de betreffende regio's, zal een pragmatische aanpak worden gevolgd, waarbij ruimtelijke ordening en economische expansie een bijzondere aandacht zullen krijgen.

5. De samenwerking van de Vlaamse Gemeenschap met Nederland, en haar betrokkenheid bij de werkzaamheden van Benelux, alsmede de multilaterale samenwerking, inzonderheid in EG-verband, zullen verruimd worden. De daadwerkelijke aanwezigheid van de Vlaamse Gemeenschap in alle Europese en internationale instellingen zal, in het kader van haar bevoegdheden, zonder verwijl worden gewaarborgd. De Europese en internationale financieringsbronnen dienen maximaal te worden benut.

Op de vergadering van de Commissie voor Buitenlandse en Externe Aangelegenheden van 27 maart 1986 werd de beleidsnota, door de Gemeenschapsminister tijdens een vorige vergadering toegelicht, kritisch doorgelicht en besproken door de leden.

De Gemeenschapsminister antwoordde op de door de leden geformuleerde vragen, opmerkingen en bedenkingen.

De opmerkingen, per spreker gegroepeerd, worden geformuleerd in de volgorde van de hoofdstukken en de genummerde paragrafen van de beleidsnota.

1. Opmerkingen van de leden

Een lid merkt op dat de beleidsnota vrij ambitieuze initiatieven aankondigt op allerlei domeinen terwijl de Gemeenschapsminister slechts over beperkte bevoegdheden, een beperkt kabinet en administratie en een beperkte begroting beschikt of zal beschikken.

Hetzelfde lid wijst in dit verband op de volgende paragrafen van hoofdstuk II en vraagt zich af met welke middelen de Gemeenschapsminister ze zal realiseren :

par. 4 : Grensoverschrijdende problematiek met buurlanden

en betreffende regio's inzake ruimtelijke ordening en economische expansie ;

par. 5 : Daadwerkelijke aanwezigheid van de Vlaamse Gemeenschap in alle Europese en internationale instellingen ; maximaal benutten van Europese en internationale **financieringsbronnen** ;

par. 6 : Steunverlening en exportmissies door het Vlaams bedrijfsleven georganiseerd ; regionalisering BDBH en FBH ; streven naar opsplitsing ABOS en FOS ;

par. 7 : Inzetten van eigen investeringsprospectoren.

Een meer preciese vraag van een lid betreft de betekenis van paragraaf 2 : „Voor de tenuitvoerlegging van het geïntegreerd extern beleid van de Vlaamse Gemeenschap zal . . . zo nodig . . . het privé-initiatief worden betrokken”.

Een ander lid maakt vooreerst enkele opmerkingen op het algemene hoofdstuk van de beleidsnota :

1. De juiste informatie naar het buitenland toe over de huidige staatsstructuur van ons land lijkt niet zo evident, vermits men het in eigen land niet eens is over tal van bevoegdheidsdomeinen en de diverse gemeenschappen, gewesten en de nationale overheid hierover tegenstrijdige standpunten innemen. Welke informatie is de juiste ?

2. Wat zijn voor de Vlaamse Gemeenschap „externe betrekkingen” ?

3. Wie vertegenwoordigt wie in het buitenland ? Onze ambassades vertegenwoordigen de Belgische Staat en niet de Gemeenschappen of Gewesten. Hoe kan een Gemeenschap of een Gewest dan een eigen verantwoordelijkheid op internationaal vlak opnemen ?

4. Hoe kan een politiek van goede buurtschap naar Europese regio's worden gevoerd ? Internationaalrechtelijk beschouwd zijn alleen betrekkingen van Staat tot Staat geldig.

Na deze inleidende opmerkingen overloopt het lid het tweede hoofdstuk van de beleidsnota.

1. Is er reeds een protocol met de nationale bevoegde instanties inzake :

- de verdragrechtelijke bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap op het vlak van de gemeenschapsmateries ;
- de betrokkenheid van de Vlaamse Gemeenschap bij internationale onderhandelingen op het vlak van de gewestelijke materies ? (punt 1)

2. De Minister zal onder meer steunen op het CGIS voor de tenuitvoerlegging van zijn beleid. Hij zal zo nodig bij komende maatregelen treffen en middelen aanwenden waarbij het privé-initiatief zal worden betrokken.

Tegen een al te sterke betrokkenheid van privé-initiatieven wil een lid waarschuwen. Zij nemen al te vaak reeds het overwicht in het buitenlands beleid. (punt 2)

3. Hoe kan een regio, zonder dat daarover een protocol is afgesloten met de Staat, overleg plegen met buurlanden en andere regio's voor grensoverschrijdende problemen als bijvoorbeeld inzake ruimtelijke ordening en economische expansie ? (punt 4)

4. Hoe zal de Gemeenschapsminister de daadwerkelijke aanwezigheid van de Vlaamse Gemeenschap in alle Europese en internationale instellingen waarborgen ? Zullen zij door de Vlaamse Executieve of de Vlaamse Raad worden aangeduid ? (punt 5)

5. Het lid gaat ten gronde akkoord met de visie van de Ge-

meenschapsminister zoals geformuleerd onder punt 6. Hier stellen zich echter tal van vragen omtrent de modaliteiten van de voorgestelde plannen. Wat houdt „het streven naar de verdere regionalisering van de BDBH en het FBH” precies in ? Hoever wil men gaan en hoe ? De buitenlandse handel wordt thans behartigd door een nationaal minister die op dit nationaal bevoegdheidssterrein eigenmachtig kan optreden en optreedt. Moet hij met regionale initiatieven rekening houden ? Hoe zal men dit eventueel bewerken ?

Een lid acteert verder dat „De Vlaamse Regering een aangepast exportbeleid zal uitwerken...”. Hij constateert echter dat het bedrijfsleven, gestructureerd in nationale federaties in nationale termen denken en hun initiatieven hierin inpassen. Bij het uitstippelen van een exportbeleid zal men hiermee worden geconfronteerd en zal men er rekening moeten mee houden.

Wat de eventuele eigen Vlaamse exportmissies in het buitenland betreft, wil een lid ervoor waarschuwen dat het naast mekaar opereren van nationale en regionale zendingen nefast kan zijn voor het nationale en regionale imago dat men hiermee beoogt gestalte te geven.

Voor wat de splitsing van het ABOS betreft, heeft het geen zin vanuit de Vlaamse Executieve of de Vlaamse Raad vrome wensen uit te spreken. Indien men hierin wil vooruitgang maken is het aangewezen vanuit de diverse politieke partijen op het nationale vlak hierover een akkoord te bereiken. (punt 6)

6. De bevordering van het imago van Vlaanderen in de wereld via haar rijke cultuur betekent niets zolang de Vlamingen zelf niet voldoende kunnen manifesteren wat ze zijn in eigen land. Overigens moet men niet enkel met de Vlaamse cultuur schermen. Bovendien zal de Gemeenschapsminister hier overleg moeten plegen met zijn collega bevoegd voor cultuur. (punt 8)

7. Deze laatste opmerking geldt ook voor het volgende punt : internationaal overleg inzake onderwijs en vorming. Hier zal de inhoudelijk bevoegde minister eerst de inhoud moeten bepalen vooraleer de Gemeenschapsminister van externe betrekkingen formeel naar internationale samenwerking of overleg toe kan werken.

Een lid wijst erop dat het onderwijs slechts in geringe mate een gemeenschapsmaterie is. Er wordt zijns inziens te weinig aandacht besteed aan de mogelijkheden van het Taalunieverdrag. (punt 9)

8. Tot slot van zijn betoog hoopt het lid dat de Gemeenschapsminister überhaupt over de middelen zal kunnen beschikken die hij nodig heeft om de vier grote doelstellingen van zijn beleid in *fine* van de beleidsnota vermeld, waar te maken.

De laatste doelstelling „het initiëren van de externe betrekkingen van de Vlaamse Gemeenschap” behoeft meer uitleg. Wat wordt hiermee precies bedoeld ?

Een lid vraagt vooreerst of de beleidsnota werd besproken in de Vlaamse Executieve en of zij daar werd goedgekeurd.

Verder stelt hij vragen naar het structurele kader waarbinnen de Gemeenschapsminister van Externe Betrekkingen zijn bevoegdheden moet uitoefenen. Welke afspraken bestaan er tussen de Gemeenschapsminister en de diverse nationale en Gemeenschaps- of Gewestministers die met analoge bevoegdheden zijn belast, namelijk Buitenlandse Betrekkingen, Ontwikkelingssamenwerking, Europese Zaken, Buitenlandse Handel, de Voorzitter van de Executieve van de Franse Ge-

meenschap en de Voorzitter van de Waalse Executieve ?

Is voldoende duidelijk afgelijnd wat de bevoegdheden van deze minister precies inhouden ?

Welke bevoegdheidsafspraken bestaan er tussen Gemeenschapsminister Deprez en de andere Gemeenschapsministers die inhoudelijk bevoegd zijn voor bepaalde materies, bijvoorbeeld economie, vorming, cultuur ?

Wat meer bepaald de investeringsprospectie betreft, is hier sprake van een gecoördineerde actie met Gemeenschapsminister Geens ?

Welk is het aandeel van Gemeenschapsminister Deprez in de Flanders Investment Opportunity Council (FIOC) en Flanders Technology International (FTI) ?

Tot slot van zijn betoog vraagt het lid of ook het verdragrechtelijk aspect van de bevoegdheid van de Gemeenschapsminister reeds werd bekeken. Kunnen internationale verdragen slechts worden afgesloten van Staat tot Staat of ook tussen de regio's van deze staten ?

Een lid is van oordeel dat de beleidsnota, ofschoon op het eerste gezicht vrij academisch, een materie behandelt die vanuit politiek, economisch en maatschappelijk oogpunt zeer belangrijk is. De beleidsnota opent immers de discussie over hoe Vlaanderen tegenover en in het buitenland kan en mag optreden. Dit impliceert een fundamentele positiebepaling over wat Vlaanderen en wat België moeten worden. De grote vraag is of Vlaanderen een herkenbaar en erkenbaar begrip kan worden in het internationaal rechtsverkeer. Evolueren wij naar een federale staat dan wel naar een gedeconcentreerde Staat ?

Een belangrijke optie in de beleidsverklaring is de wil om een geïntegreerd buitenlands beleid te voeren. Alleen door alle initiatieven te bundelen streeft men maximaal naar de Vlaamse (h)erkenbaarheid in het buitenland.

Het Vlaams imago, waarover reeds een aantal studies werden gemaakt, bestaat reeds. Slechts door een weldoordachte strategie waarbij men poogt een synthetisch beeld van Vlaanderen over te brengen kan dit imago in het buitenland worden versterkt.

Het lid stelt vervolgens een aantal concrete vragen.

1. Werden in de huidige Vlaamse Executieve afspraken gemaakt om het buitenlands beleid op een geïntegreerde, gecoördineerde manier te laten verlopen ? In de afgelopen legislatuur is dit niet gelukt.

De Gemeenschapsminister van Externe Betrekkingen moet niet in de plaats treden van de inhoudelijk bevoegde ministers ; wel moet er overleg worden gepleegd om aan uniforme tactiek in de buitenlandse betrekkingen aan te houden.

2. Het werkinstrument van de Gemeenschapsminister is het Commissariaat-generaal voor Internationale Samenwerking (CGIS). Hoe is de financiële toestand van dit organisme ? Zijn de dotaties van de vorige begrotingsjaren reeds vereffend ? Hoe heeft het gewerkt onder het stelsel van de voorlopige kredieten ? Wie bereidt de nieuwe begroting voor ?

3. Zal de Vlaamse Executieve vasthouden aan het protocol dat de diverse Executieven met de Minister van Buitenlandse Zaken heeft afgesloten betreffende het afsluiten van internationale akkoorden ? Dit protocol houdt in dat de Executieven voor de materies waarvoor zij bevoegd zijn (culturele en persoonsgebonden aangelegenheden) de inhoud van het verdrag

kunnen negociëren. Het verdrag moet formeel echter door de Minister van Buitenlandse Zaken worden ondertekend. Hij neemt er aldus „akte” van (in het Frans „caution”).

Deze werkwijze gaat regelrecht in tegen het streven naar juridische erkenbaarheid van Vlaanderen.

Hetzelfde lid betreurt de angstvalligheid waarmee men in ons land de legitimiteit van de internationale betrekkingen wil waarborgen. Hij voelt meer voor de Angelsaksische zienswijze ter zake waarbij men meer gewicht toekent aan de feitelijke toestanden dan aan het legitimiteitsbeginsel. Er zijn immers geen vaststaande types van Staatsverbanden. En het komt zeker niet toe aan de andere Staten te beoordelen hoe een Staat juridisch naar buiten treedt. In dit verband betreurt hij het ook dat de Belgische Staat het vertikt in het buitenlandjuiste informatie te verstrekken over de nieuwe Staatsstructuur van België.

In dit verband vraagt het lid nog of de contactgroep met ambtenaren van het Ministerie van Buitenlandse Zaken nog bestaat en of ze nog vergadert.

4. Een vierde vraag van hetzelfde lid betreft onze relatie met Nederland. Deze relatie zou zowel op cultureel als op economisch gebied een bevoorrechte relatie moeten zijn. Heeft de Executieve hierover een beleidsvisie ? Bijvoorbeeld het activeren van de Benelux-structuren. De Brakke Grond moet een omnivalent Vlaams huis worden, het centrum van een geïntegreerd Vlaams beleid naar Nederland toe. Een professionele aanpak zal ongetwijfeld een hoger rendement opleveren.

5. Wat de Vlaamse exportbevordering betreft, moet orde op zaken worden gesteld. De inspanningen die van diverse zijden worden geleverd (GOMS, privé-exportmissies geleid door VEV) moeten worden gebundeld. Volgens het lid komt het erop aan aanwezig te zijn op enkele strategische plaatsen. De Vlaamse Executieve moet hieraan haar maximale steun verlenen. In dit verband betreurt het lid dat de nationale regering vaak voor bepaalde initiatieven op de Vlaamse hielen zit (cf. Flemish Gourmet Beer, Belgian Beer). De Vlaamse regering zou er goed aan doen voor de exportbevordering rechtstreeks te werken met een Vlaamse afdeling van de BDBH om de daar aanwezige fondsen en middelen voor Vlaanderen op gecoördineerde wijze te kunnen aanwenden.

Een ander lid spitst zijn aandacht toe op punt 6 van de beleidsnota.

„De voor Vlaanderen zo levensnoodzakelijke uitvoer van goederen en diensten is op de eerste plaats de zaak van het bedrijfsleven.” De BDBH biedt voor het Vlaams bedrijfsleven, meer bepaald voor de KMO-bedrijven, een zeer beperkte hulp. Zal de Vlaamse regering, bij het streven naar regionalisering van de BDBH een zekere planning volgen ? En welke planning ?

Het lid formuleert zeer sterke kritiek op de werking van de BDBH en het Fonds die hij vergelijkt met slecht geleide bedrijven.

De BDBH is een te log gevaarte, „werkt”, door zijn vorm en structuur niet rationeel en komt hierdoor meestal te laat bij beslissingen die moeten gebeuren. Wat het Fonds betreft moet men selectiever te werk gaan en onder andere niet laten misbruiken, meestal door mensen die „de weg kennen” om goedkope reizen te organiseren.

De BDBH is zodanig misgroeid dat de hervorming op korte termijn niet haalbaar is. Indien dan toch op lange termijn de BDBH „zou kunnen hervormd en rationeel werkend” gemaakt worden, dan is er reeds zoveel geld en tijd verspild dat wij te-

rug van voorafaan kunnen herbeginnen.

Het ware beter de BDBH te ontmantelen naar de regio's toe. Dat heeft tot groot voordeel dat :

- 1) er geen werkplaatsen verloren gaan ;
- 2) men hierdoor directe resultaten boekt voor de export (men werkt rechtstreeks met de plaatselijke bedrijven) ;
- 3) het overhevelen en operationeel maken van diensten en personeel op zeer korte termijn kan gebeuren, volgens behoefte ;
- 4) de Vlaamse Executieve zich hierdoor kan laten begeleiden door plaatselijke exportspecialisten (zelfstandigen en KMO's) buiten de BDBH om en dit volgens noodzaak en voor een welbepaalde tijd.

Deze diensten zouden enkel betaald worden als er exportresultaten zijn.

Verder moeten de Vlaamse Executieve en bedrijven erop bedacht worden en meer aandacht hebben voor het exporteren van diensten en ideeën (bijvoorbeeld design).

In Vlaanderen hebben we heel zeker een pakket bekwame mensen zitten die hiervoor kunnen werken met resultaat.

Een lid wil uit zijn ervaring als bedrijfsleider enkele feiten aanhalen die wijzen op de disparatie inzake exportbevordering al naar gelang ze uitgaat van de nationale Staat, het Vlaamse Gewest of het Waalse Gewest.

Vooreerst waarschuwt hij de Gemeenschapsminister dat de huidige Minister van Buitenlandse Handel helemaal niet van plan is om de BDBH op te splitsen. Op eenjaarbeurs inzake de voedingsindustrie in Barcelona werden de Belgische bedrijven verschillend behandeld naar gelang zij zich tot het Ministerie van Landbouw, tot het Waalse Gewest of tot het Vlaamse Gewest bekenden. Hetzelfde deed zich voor op de beurs in Parijs. De dienstverlening van de GOM's was duurder dan deze verstrekt door de BDBH.

Het lid geeft ook toe dat de federaties hun bedrijfssector haast uitsluitend nationaal bekijken en ongaarne regionale initiatieven dulden.

Een lid vraagt of de Gemeenschapsminister enige bevoegdheid heeft inzake de NDALTP.

II. Antwoord van de Gemeenschapsminister

— Beleidsnota Executieve

De Gemeenschapsminister stelt vooreerst dat zijn beleidsnota in de Executieve werd besproken en goedgekeurd.

— Verdragrechtelijke bevoegdheid

Inzake de gemeenschapsmateries kan de Vlaamse Gemeenschap verdragen sluiten. Weliswaar is België partij bij de conventie van Wenen waarbij wordt bepaald welke vormen voor de internationale akkoorden moeten worden nageleefd opdat zij afdwingbaar zouden zijn.

Om hieraan tegemoet te komen werd met de Minister van Buitenlandse Zaken een Protocol afgesloten waarbij de Minister van de door de Vlaamse Gemeenschap genegocieerde verdragen akte neemt. Deze procedure wordt nog steeds toegepast. Dit betekent niet dat wij aan onze bevoegdheid laten torren.

Voor de gewestmateries wordt het Vlaams Gewest „betrokken” bij het **negociëren** van het akkoord. Deze betrokkenheid moet volgens de Gemeenschapsminister van bij het begin bestaan.

— Externe relaties — Begrip

De externe relaties waarvoor de Gemeenschapsminister bevoegd is betreffen ook deze met de andere autonome entiteiten binnen België, met name het Waalse Gewest, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap en het Brussels Gewest.

— Verhouding met functioneel bevoegde Gemeenschapsministers

De Gemeenschapsministers die functioneel bevoegd zijn voor een materie, blijven deze bevoegdheid ten volle uitoefenen voor het inhoudelijk overleg met de externe entiteiten.

De taak van de Gemeenschapsminister voor Externe Betrekkingen is van formele aard, namelijk het op het getouw zetten en opvolgen van de betrekkingen met deze externe entiteiten. Hierbij moet de Gemeenschapsminister er vooral over waken dat de externe betrekkingen gecoördineerd verlopen, dat prioriteiten vastgelegd en geëerbiedigd worden. Alleen door een geconcentreerde actie naar buiten toe kan het buitenlands beleid impact hebben.

De Gemeenschapsminister geeft als voorbeeld van deze geconcentreerde actie de Vlaamse aanwezigheid op een beurs in Moskou waar men de economische belangenbehartiging zal laten samengaan met culturele manifestaties.

Verder wijst hij op het bestaande Centrum voor de Vlaamse Gemeenschap te Osaka, dat naast de culturele ook de economische belangen van Vlaanderen in Japan zal behartigen. De exportpromotiegroep voor Japan, die onlangs door de GOM's werd opgericht zal ook hierin ondergebracht worden. Het is de taak van de Gemeenschapsminister van Externe Betrekkingen het terrein te overzien en diverse initiatieven zo efficiënt mogelijk samen te brengen.

Met Gemeenschapsminister Geens werd een protocol afgesloten inzake het aantrekken van investeringen. De hoogte van de investeringssteun wordt bepaald door Gemeenschapsminister Geens. Hetzelfde geldt voor de exportbevordering. Wat Flanders Technology International betreft, behoort de gehele organisatie, behalve de formele aspecten met het buitenland, tot de bevoegdheid van Gemeenschapsminister Geens.

— CGIS

Op de concrete vraag van een lid hoe ver het staat met de vereffening van de saldi uit het verleden, belooft de Gemeenschapsminister later een precies antwoord te geven.

Verder preciseert hij dat zijn bevoegdheid over het CGIS pas ingaat op 1 april. Het zal dan de administratie worden van de Gemeenschapsminister van Externe Betrekkingen. Het CGIS zal dit jaar reeds met voorlopige kredieten kunnen werken. Er moet echter vooreerst nog een opsplitsing gebeuren van het oorspronkelijke budget. De onderhandelingen hierover zijn praktisch rond.

— Grensoverschrijdend overleg met buurlanden en regio's

De Gemeenschapsminister licht punt 4 van hoofdstuk II van de beleidsnota toe waarin sprake is van grensoverschrij-

dend overleg, vooral inzake economische expansie, ruimtelijke ordening en leefmilieu.

In deze sectoren is grensoverschrijdend overleg aangewezen en nodig. Het is niet nodig over de volle verdragrechtelijke bevoegdheid te beschikken om ter zake alle activiteiten te ontwikkelen die zich net onder het afsluiten van een verdrag situeren.

Naast de regio's kunnen ook de gemeenten, provincies en intercommunales over de Staatsgrenzen overleg plegen.

De Gemeenschapsminister verwijst hierbij naar de **Bene-lux**-overeenkomst en de Conferentie van Madrid die handelt over de samenwerking tussen kleinere entiteiten.

– Investeringsprospectie

De prospectie naar vreemde investeringen is een van de belangrijkste opdrachten van de Gemeenschapsminister. Hij deelt de bevoegdheid ter zake met de Gemeenschapsminister voor Economie en Werkgelegenheid.

Hierbij gaat de aandacht vooral uit naar de Verenigde Staten en Japan.

De sinds de vorige Executieve opgerichte Flanders Investment Opportunity Council (FIOC) zal verder uitgebouwd worden. De FIOC is een coördinatieorgaan van de **GOM's** inzake het aantrekken van buitenlandse investeringen. Medewerkers van de kabinetten van de Gemeenschapsminister voor Externe Betrekkingen maken er ook deel van uit. Gemeenschapsminister Deprez zit FIOC voor.

Een van de opdrachten van FIOC bestaat erin geschikte prospectoren te zoeken in die landen van waaruit men investeren wil losmaken. In dit verband wijst de Gemeenschapsminister op de overeenkomst met de heer Robert Pope die gedurende zes maanden bij Amerikaanse high-techbedrijven belangstelling zal proberen op te wekken voor Vlaanderen en meer bepaald voor IMEC onder de vorm van Joint Ventures en technologie transfers.

Ook voor FTI 1987 zal in Amerika belangstelling worden gewekt.

– BDBH en het Fonds voor Buitenlandse Handel.

De regionalisering van de nationaal gestructureerde BDBH zal niet zo gemakkelijk zijn. De BDBH voert een eigen beleid. De Gemeenschapsminister is van oordeel dat de BDBH dit beleid meer zou moeten aanpassen aan de eigenheid en de behoeften van de gemeenschappen en de gewesten. Ook de structuren van de BDBH dienen hieraan te worden aangepast. De BDBH zou regionaal moeten worden uitgebouwd.

Vanuit Vlaanderen wordt een zeer gediversifieerd exportpakket vanuit de vele KMO's aangeboden. Deze specifieke situatie vergt een speciale en soepele aanpak die men in de huidige constellatie van de BDBH niet kan bieden. Aan de BDBH werd daarom voorgesteld de mankracht voor de exportbegeleiding te versterken. Deze formele beloften dreigen echter te stranden in discussies over taalevenwichten.

Van het Fonds voor Buitenlandse Handel moet vanuit Vlaanderen zoveel mogelijk gebruik gemaakt worden. Tot nog toe werd geen enkel Vlaams dossier geweigerd. Misschien wordt er te weinig een beroep op gedaan. Ook dit is een kwestie van informatie. De schakel tussen de aanvragen en de regionale adviseur is ook haast onbestaande.

In het directie-comité, waarvan de Gemeenschapsminister

lid is, zullen de ideeën over het exportbeleid aan mekaar worden getoetst en kan drukking worden uitgeoefend.

Van Vlaamse zijde is men van oordeel dat zeer concrete op resultaat gerichte acties het meest efficiënt zijn.

— Informatie naar het buitenland

In het binnenland is inderdaad zeer weinig geweten over de nieuwe staatsstructuur. Zelfs de Vlamingen overal ter wereld zijn onvoldoende op de hoogte. De Gemeenschapsminister is daarom van plan een eenvoudige informatiebrochure ter zake te verspreiden bij bepaalde uitgezochte groepen waarvan een gunstig verspreidingseffect kan uitgaan.

Ook hier is geconcerteerde actie nodig. Daartoe is het nuttig vooreerst een inventaris op te stellen van die organen en personen die vanuit de Vlaamse Gemeenschap in het buitenland kunnen werken. Deze personen moeten dan benaderd worden om een geïntegreerd beleid te doen lukken.

Terloops stipt de Gemeenschapsminister aan dat hij geen moeilijkheden heeft om gebruik te maken van de diplomatieke kanalen van het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

— ABOS

Het streven naar de opsplitsing naar de Gemeenschappen toe van het ABOS staat niet in het Regeerakkoord verwoord.

De Vlaamse Gemeenschap komt echter onvoldoende aan haar trekken in het ABOS. Het streven naar opsplitsing zal stapsgewijze moeten gebeuren.

De Gemeenschapsminister verwijst naar zijn antwoord op de mondelinge vraag van mevrouw Maes in de openbare vergadering van 13 maart 1986 inzake de deelneming van de Vlaamse Gemeenschap aan de werking van het Fonds voor Ontwikkelingssamenwerking en aan het Fonds voor Leningen aan Vreemde Staten (zie Beknopt Verslag 13 maart 1986 — Morgenvergadering blz. 7 en 8).

— Taalunie

De Vlaamse Gemeenschap wordt in het Comité van Ministers in de Taalunie vertegenwoordigd door de Gemeenschapsministers Kelchtermans en Dewael. Indien dit nodig en nuttig mocht blijken kan ook Gemeenschapsminister Deprez hierin zitting hebben.

— Begroting 1986

De Gemeenschapsminister heeft benevens de begroting van het CGIS voorstellen gedaan voor een werkingsbudget Externe Betrekkingen en een begroting voor exportbevordering en investeringsprospectie.

— Vlaamse aanwezigheid in Europese en internationale instellingen

De Gemeenschapsminister heeft het initiatief genomen om een informele contactgroep op te richten voor de Vlaamse Europese ambtenaren.

Verder zal werk gemaakt worden van het onderhouden van goede relaties met de diverse commissies en groepen (Europees Sociaal Fonds, Europees Landbouwfonds, Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling).

De concrete werking zal worden onderzocht. Hieruit kan

dan weer informatie worden opgebouwd over hoe de dossiers optimaal kunnen worden ingediend en voorgesteld.

— Externe beleid en privé-initiatief

De Gemeenschapsminister stelt dat het extern beleid op economisch vlak slechts aanvullend kan zijn. De basis van bijvoorbeeld een exportbeleid moet door het bedrijfsleven zelf worden gelegd. Indien nodig kan de Vlaamse overheid onder bepaalde voorwaarden steun verlenen.

De Gemeenschapsminister verkiest deze suppletieve steun boven het in het leven roepen van vaste structuren met strict afgebakende bevoegdheden. Dit werkt na zekere tijd sclerosend.

Tot slot van de bespreking wordt afgesproken het beleid van de Gemeenschapsminister verder te behandelen bij de begroting.

B. De middelen

§ 1. Toelichting van de Gemeenschapsminister P. Deprez

In de beleidsnota „Externe Betrekkingen” van 8 maart 1986, die in de vorige vergadering van de Commissie werd besproken, is tot besluit aangeduid dat om de doelstellingen van dit beleid te realiseren, de Vlaamse Regering de nodige middelen ter beschikking zal stellen. De ontwerp-begroting ligt nu voor.

Vooraf dient echter opgemerkt dat de in tabel op blz. 9 van de Algemene Toelichting aangeduide kredieten toegewezen aan de Gemeenschapsminister van Externe Betrekkingen ten belope van 1.604,7 miljoen frank, grotendeels slaan op de landinrichting, namelijk voor 1.399,5 miljoen frank, die ook tot de bevoegdheid van de Gemeenschapsminister van Externe Betrekkingen behoort.

De kredieten in de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voorzien voor externe betrekkingen bedragen, naast de gebruikelijke kabinetsuitgaven ten belope van 77,7 miljoen frank, 127,5 miljoen frank, te verdelen als volgt :

1. Allerhande uitgaven betreffende het Vlaams Buitenlands Beleid (sectie 20, artikel 12.62.01) : 6,5 miljoen frank.
Het betreft hier een krediet waarover de Gemeenschapsminister belast met de coördinatie van het buitenlandse beleid in de vorige Executieve kon beschikken (5 miljoen frank), vermeerderd met 1,5 miljoen frank. Alleen op deze post trouwens beschikt de Gemeenschapsminister van Externe Betrekkingen over kredieten toegekend in het raam der voorlopige twaalfden

2. De nieuwe Sectie 90 — Externe Betrekkingen- 121,0 miljoen frank, waarvan

— lopende uitgaven : 116,0 miljoen frank :

- consumptieve bestedingen voor onder meer een publiciteitscampagne en de vergoeding voor investeringsprospectoren : 52,0 miljoen frank,
- inkomensoverdrachten voor onder meer exportpromotie en bijdragen aan de Raad voor Europese Regio's : 12,5 miljoen frank,
- overdracht naar het FEERR om tegemoet te komen aan alle opportuniteiten met het doel buitenlandse investeringen in Vlaanderen aan te trekken en de export te bevorderen en om alle initiatieven te kunnen nemen die het economisch klimaat en het imago van Vlaanderen kunnen

promoveren en verbeteren ten gunste van hetzelfde doel :
50,0 miljoen frank,

— kapitaalsuitgaven : 5,0 miljoen frank,
voor onder meer installatie kantoor investeringsprospectoren.

Dit is de ontwerp-begroting voor een nieuw beleid ; de geciteerde cijfers kunnen echter in geen geval als basis worden gebruikt voor deze der volgende jaren al was het maar omdat het jaar 1986, wanneer de begroting door de Vlaamse Raad zal zijn gestemd, reeds voor de helft zal voorbij zijn.

Het ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986 bevat ook een addendum met een Titel VII — Instellingen van Openbaar Nut, waaronder het Commissariaat-Generaal voor de internationale (Culturele) Samenwerking.

Ter herinnering : krachtens het decreet van 8 juni 1985 werd het vorig CGICS omgevormd tot CGIS, waarbij het inhoudelijke van de internationale culturele samenwerking werd overgedragen naar het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, terwijl anderzijds de coördinerende, organisatorische, logistieke en begeleidende opdracht van het CGIS werd uitgebreid tot alle materies van de internationale samenwerking, zowel voor gemeenschaps- als gewestelijke aangelegenheden. Vanaf 1 april is het CGIS operationeel. Het vormt als parastatale de administratie van de Gemeenschapsminister van Externe Betrekkingen.

De ontwerp-begroting 1986 van deze instelling die door collega Dewael werd voorbereid — 340,8 miljoen frank in plaats van 445,3 miljoen frank in 1985 — betreft dus tot 31 maart 1986 het CGICS en vanaf 1 april 1986 het CGIS, wat de verschillen tussen de goedgekeurde kredieten 1985 en de voorgestelde kredieten 1986 verklaart. Zo bijvoorbeeld zijn er op 1 april 1986 75 ambtenaren van het CGICS overgegaan naar het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

Voor het volbrengen van de statutaire opdrachten van het CGIS werden op de ontwerp-begroting nog 83,0 miljoen frank kredieten voorzien voor het eerste trimester 1986 ; de betreffende artikelen zijn met een sterretje (*) aangeduid : de bevoegdheid betreffende de aanwending van deze limitatieve kredieten komt toe aan de Gemeenschapsminister die vóór 1 april 1986 het gezag uitoefende over deze instelling, zoals ook de bevoegdheid tot overdracht en overschrijding van deze kredieten conform artikel 5 van de wet van 16 maart 1954. Hierbij is echter het eensluidend advies vereist van de Gemeenschapsminister van Begroting en Financiën die zich ten opzichte van de Gemeenschapsminister van Externe Betrekkingen ertoe heeft verbonden dit advies desgevallend slechts te verstrekken na voorafgaand overleg.

Voor de statutaire opdrachten van het CGIS vanaf 1 april 1986 zijn 24,3 miljoen frank voorzien (beleidsuitgaven voor internationale Betrekkingen, art. 539.01). Teneinde echter tegemoet te komen aan de wens van het Rekenhof voor een grotere specificiteit werd dit krediet conform een afspraak met de Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, uitgesplitst in 5 categorieën :

Multilaterale samenwerking :	5,0 miljoen frank
Verenigingen en Instellingen,:	10,0 miljoen frank
Samenwerking en uitwisselingen :	5,0 miljoen frank
Beurzen :	1,0 miljoen frank
Publikaties :	3,3 miljoen frank

Samengevat kan worden gesteld dat voor het nieuwe beleid van de externe betrekkingen, buiten de kabinetsuitgaven en

de werkingskosten van het C.G.I.S. volgens de ontwerp-begroting een krediet ter beschikking staat van :

6,5 (sectie 20)
121,0 (sectie 90)
24,3 (sectie CGIS)
151,8 miljoen frank

Bovendien zijn er in de voorziene kredieten ook nog uitgaven voor orde voorzien ten belope van 100 miljoen frank ten einde voorschotten te kunnen verlenen op verbintenissen door het CGIS aangegaan of aan te gaan na 1 april 1986 en welke naderhand dienen geregulariseerd op Sectie 22, artikel 01.01.02, Titel 1.

§ 2. Bespreking in vraag en antwoord

a) Financiële middelen

1. Algemene beschouwingen

Een lid stelt dat de begrotingscijfers voor dit departement een erg theoretische betekenis hebben. De werkelijke beleidsimpact is veel geringer dan de cijfers laten vermoeden. Het is aan te bevelen, aldus dit lid, de voorstellingswijze van de begrotingscijfers te veranderen en te herstructureren zodat goed blijkt waarover we beschikken, enerzijds voor een gecoördineerd beleid en anderzijds voor de interne werking ervan.

Een ander lid meent eveneens dat het globale krediet niet reëel is voor de eigen werking. De consumptieve besteding is te weinig, en heel wat gaat nog via nationale fondsen. Is er voldoende coördinatie bij de planning ? Zijn de uitgaven reeds getoetst aan concrete zaken ?

Uiteraard kan de begroting van 1987 en 1988 geherstructureerd worden wanneer dat nodig is, antwoordt de Minister. Het is in 1986 een eerste, niet vergelijkbare raming.

In hoever is de 50 miljoen frank „overdracht naar het Fonds van de Economische en Regionale Reconversie — sector buitenlandse investeringen en exportpromoties” ter beschikking van dit departement ?

De Gemeenschapsminister bevestigt met klem dat de door het lid vermelde 50 miljoen frank integraal onder zijn bevoegdheid vallen, ingevolge een akkoord tussen de Gemeenschapsminister en de Voorzitter van de Vlaamse Executieve.

Een ander lid wil weten wat de procentuele grootte van deze begroting is ten opzichte van de totale begroting van de Executieve.

Hierop antwoordt de Gemeenschapsminister dat de kredieten voor buitenlandse en externe aangelegenheden 0,2 procent bedragen van de globale begroting van de Vlaamse Executieve en dit is weinig, maar cijfers zeggen niet alles. Het is als het ware een start. De volgende jaren zal deze begroting moeten aangepast worden volgens de ervaring en de gebleken noden en behoeften.

2. Concrete cijfers

Een lid vraagt waarom de kredieten in sectie 20 (lopende uitgaven) van artikel 12.62.01 van 5 miljoen frank naar 6,5 miljoen frank zijn verhoogd.

De Gemeenschapsminister deelt mee dat het hier om een

toelage voor de zeilracer Staf Versluys gaat, ten belope van 1,5 miljoen frank. De Gemeenschapsminister meent dat deze prestatie inderdaad bijdraagt tot de imago-vorming van Vlaanderen in het buitenland.

Hetzelfde lid vindt dat het krediet van 24,3 miljoen frank (artikels 539.01) in de begroting zelf zou moeten uitgesplitst worden.

De Gemeenschapsminister benadrukt nogmaals dat de begroting niet van zijn hand is. Hij heeft zelf het initiatief genomen om dit globale krediet uit te splitsen en dit in overleg met de Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting.

Om te voldoen aan de specificiteitsvereisten werd artikel 539.01 — Beleidsuitgaven voor Internationale Betrekkingen : (24.300.000 F.), uitgesplitst in :

1. Multilaterale samenwerking (eventueel art. 53 1.01) : 5.000.000 frank.

Betreft : deelneming aan colloquia, kosten van zendingen en participatie van ambtenaren, experts, publicaties bij Raad van Europa — Unesco — Benelux — UNO en EEG,

2. Verenigingen en instellingen (eventueel nieuw artikel 533.09) : 10.000.000 frank.

Betreft : allerlei uitgaven aan instellingen en verenigingen in binnen- en buitenland met het oog op het herkenbaar maken van de Vlaamse identiteit,

3. Samenwerking en uitwisselingen (eventueel nieuw artikel 533.10) : 5.000.000 frank.

Betreft : uitgaven voor organiseren of subsidiëren van (socio-culturele samenwerkingen en/of uitwisselingen buiten de culturele akkoorden.

4. Beurzen (eventueel nieuw artikel 533.11) : 1.000.000 frank.

Betreft : uitgaven ter financiering van reis en/of verblijfkosten van personen die in Vlaanderen aan enige scholing of opleiding deelnemen.

5. Publikaties (eventueel nieuw artikel 533.12) : 3.300.000 frank.

Betreft : uitgaven voor de aankoop of de aanmaak van allereerste publikaties die het Vlaamse imago in de wereld verspreiden.

Verschillende leden vragen uitleg over het krediet van 100 miljoen frank op artikel 560.03 van de begroting van het CGIS — „Uitgaven voor orde”.

De Gemeenschapsminister verwijst naar de reeds geciteerde overgangsmoeilijkheden. Gezien deze moeilijkheden heeft het het wijs geoordeeld dit krediet in te schrijven om enerzijds de vroeger aangegane verbintenissen te kunnen honoreren en anderzijds aan onverwachte uitgaven het hoofd te kunnen bieden. Het bedrag is een ruime raming : het overschot zal teruggestort worden in de algemene middelen van de Vlaamse Gemeenschap.

Een lid vraagt in verband met artikel 34.01.01 van Sectie 90 (lopende uitgaven) waaraan precies de voorziene 1,5 miljoen frank is besteed.

De Gemeenschapsminister preciseert dat dit gaat over een toelage aan het Europa der regio's.

Tot slot vragen verschillende leden meer details over het krediet van 116 miljoen frank van sectie 90 (lopende uitgaven).

De Gemeenschapsminister overloopt deze sectie en geeft volgende details.

Art. 12.21.01 : 18,0 miljoen frank :
 Vlaanderen beter bekend maken ;
 publikaties in aangepaste tijdschriften ;
 publikaties in Vlaanderen zelf ;
 folders „Vlaanderen nu”.

Art. 12.22.01 : 10,0 miljoen frank :
 marktonderzoek ;
 FIOC : coördinerend optreden ;
 GOM's : nu secretariaat, vooral Europese markt ;
 twee investeringsprospectoren in Japan en in de U.S.A. op contractuele basis.

Art. 12.23.01 : 14,0 miljoen frank :
 vooral deelname aan beurzen (Belgische week in Moskou, Rijn-
 sel, Hannover) ;
 buitenlandse journalisten ontvangen.

Art. 33.12.01 : 3,0 miljoen frank :
 studieprojecten (medische apparatuur).

Art. 33.13.01 : 4,5 miljoen frank :
 specifieke Consultants voor kleine en middelgrote onderne-
 mingen.

Art. 33.14.01 : 5,0 miljoen frank :
 voor niet-KMO's.

Art. 34.01.01 : 1,5 miljoen frank :
 hierover werd reeds uitleg gegeven.

Art. 41.01.01 : 50,0 miljoen frank :
 Fonds : beginfase : voor eerste behoeften, is werkelijk voor
 ons.

Een lid vraagt bijkomende uitleg over de kredieten met het
 zogenaamde sterretje (zie stuk 8 (1985-1986) — Nr. 1 — Adden-
 dum, blz. 8). Hij meent dat de Gemeenschapsminister de voet-
 nota ruimer interpreteert dan wat er in vermeld staat. Waarom
 staat de indeling niet in de begroting zelf ? Wie heeft de be-
 voegdheid om over deze kredieten te beschikken ? Het is een
 begroting met uitleg. Het is niet gepast met voetnota's te wer-
 ken. Het zou beter zijn deze tekst aan te passen.

De Gemeenschapsminister verduidelijkt nogmaals dat de
 met een sterretje aangeduide kredieten betrekking hebben op
 engagementen die voor 1 april 1986 werden genomen, dit in-
 gevolge de reeds vroeger vermelde overheveling van het
 CGIS. Indien deze kredieten moeten overschreden worden,
 dan is artikel 5 van de wet van 18 maart 1954 op de parasta-
 talen van toepassing.

b) organisatie

1. Het Commissariaat-generaal voor Internationale Samen- werking

CGIS

Een lid stelt vast dat, vergeleken met 1985, de dotatie een
 heel ander bedrag is en dit geeft dus een heel nieuwe situatie.

Andere leden vragen of de Gemeenschapsminister een ad-
 ministratie voor de internationale betrekkingen ter beschik-
 king heeft, gezien een deel van het personeel van het CGIS
 naar de Vlaamse administratie werd overgeheveld en ander-
 zijds het CGIS een parastatale is.

Ten slotte vraagt een lid of de moeilijkheden in verband met
 de opsplitsing van het CGIS, doorgevoerd per 1 april 1986, en
 meer bepaald wegens het laattijdig uitbetalen van de dotatie,

zijn opgelost.

Wat de dotatie van het CGIS betreft, verklaart de Gemeenschapsminister dat de voorziene bedragen waarvan 24,3 miljoen frank specifiek voor externe betrekkingen, aan zeer reële noden beantwoorden.

Volgens de Gemeenschapsminister is het CGIS wel het personeelskader (45 man) waar hij zijn buitenlands beleid mee moet realiseren. Dit is een parastatale A, en dat is nodig om snel en soepel te kunnen beslissen en uit te voeren, wat door een lid wordt beaamd.

RAAD VAN ADVIES EN PROGRAMMACOMMISSIE

Verder wil een lid weten of de Raad van Advies en de Programmacommissie van het CGIS blijven bestaan of eventueel worden geherstructureerd.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat over de interne situatie van het CGIS, alle informatie nog niet voorhanden is, zoals over de stand van zaken in verband met de Raad van Advies en de Programmacommissie. Indien nodig zal hier een herstructuratie worden doorgevoerd en daarvan zal deze commissie — op het verzoek van betrokken lid — worden op de hoogte gehouden.

Met het CGIS wordt nauw samengewerkt : er zijn wekelijks werkvergaderingen maar de totale overheveling is nog niet rond. De achterstallige schijven voor het CGIS worden opgevraagd.

CEL

Vervolgens vraagt een lid of er bij de administratie van de Vlaamse Gemeenschap, met name bij de Secretaris-generaal, echt een cel bestaat voor het buitenlands beleid. Indien dit waar is, dan kan dat niet anders dan leiden tot een aantal bevoegdheidsconflicten met het CGIS en de Gemeenschapsminister zelf.

De Gemeenschapsminister antwoordt hierop dat men al doende een modus vivendi dient te vinden met de Secretaris-generaal en de betrokken besturen van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap om inzake het beleid de grootst mogelijke concentratie te bereiken.

2. Organismen voor het Cultureel Beleid

Verskillende leden stellen vragen over het culturele beleid en de beleidsinstrumenten of instellingen zelf.

In dat verband stelt een lid dat het zwaartepunt van het buitenlands beleid zoals dat overkomt, vooral op het economisch vlak lijkt te liggen.

De culturele identiteitsbevestiging lijkt — aldus dit lid — enigszins op de achtergrond te raken. Uiteraard heeft dit een groot belang maar het buitenlands beleid moet een geheel zijn van een beleid dat tegelijkertijd de culturele identiteit bevestigt, de economische belangen promoveert en het toerisme naar Vlaanderen stimuleert.

CULTURELE ATTACHÉS

In dat verband vraagt het betrokken lid wat er bijvoorbeeld is geworden van de idee om meer Nederlandstalige culturele attachés aan onze ambassades toe te voegen.

De Gemeenschapsminister zal contact nemen met zijn collega Dewael. Op de Belgische Ambassades mag de Vlaamse Gemeenschap op eigen kosten culturele attachés benoemen.

VCGT

Hetzelfde lid vraagt zich af wie op het Vlaamse Commissariaat-generaal voor Toerisme toezicht houdt. Immers, over deze instelling verneemt men alarmerende geruchten : in Nederland zou het bureau van het VCGT worden geleid door een Franstalige ! Bovendien zouden het Waals en Brussels bureau joint-ventures hebben afgesloten en gezamenlijk naar buiten optreden met medewerking van ambtenaren van het Ministerie van Verkeer. Na een strijd van drie jaar om toerisme als een eigen bevoegdheid te verkrijgen, is het toch ondenkbaar dat een instelling als het VCGT onafhankelijk en zonder enige harmonie en coördinatie met de andere gelijkwaardige organen zouden optreden.

Uiteraard is de Minister akkoord om tot een goede coördinatie te komen tussen alle instellingen die naar het buitenland toe optreden. Het VCGT valt nochtans onder de bevoegdheid van de Gemeenschapsminister van Cultuur en is een parastatale van het type B. Hierop heeft men minder vat.

Op verzoek van een lid zal de Gemeenschapsminister trachten een vertegenwoordiger te laten benoemen in de Raad van Bestuur van het VCGT.

VCKZ

Wie houdt er voogdij over het opgerichte Vlaams Centrum voor Kwaliteitszorg ?

Wat dit laatste betreft, stelt het lid de vraag of men daarmee doorgaat.

Over dit laatste punt deelt de Gemeenschapsminister mee dat dit onder de bevoegdheid valt van Minister Geens.

VLAAMSE HUIZEN

Hetzelfde lid wil weten of er nog Vlaamse Huizen worden opgericht.

Wat de oprichting van de „Vlaamse Huizen” betreft, deelt de Gemeenschapsminister mee dat in Osaka de werking van het „Vlaams Huis” daar binnenkort nog wordt uitgebreid tot de economische investeringen. Met betrekking tot een mogelijke inplanting in Praag wordt volop onderhandeld over de aard en de modaliteiten en hoopt de Gemeenschapsminister binnenkort tot een oplossing te komen. Ook in de U.S.A. worden de mogelijkheden voor een Vlaams Huis geëvalueerd.

BRAKKE GROND

Een lid stelt dat de Brakke Grond bepaald geen gelukte poging is van culturele contacten over de grens. Dat beleid moet worden herzien en gerevalueerd.

Een ander lid merkt op dat het krediet van 8 miljoen frank naar 5 miljoen frank is gedaald. Is dit wel realistisch want er zijn toch vaste niet-samendrukbare kosten ?

De Gemeenschapsminister verwijst voor wat de vermindering van het krediet voor de Brakke Grond betreft, naar de voetnoten bij de sterretjes in het addendum. Het betreft posten die betrekking hebben op de opsplitsing per 1 april 1986. De vermindering hier op de begroting is dus een pro-rata-vermindering van 3 maanden en nog een paar opsplitsbare posten.

Wat de herziening van het beleid in verband met de Brakke Grond betreft, wijst de Gemeenschapsminister erop dat dit inhoudelijk tot de bevoegdheid van de Gemeenschapsminister van Cultuur behoort. Hij zal met hem ter zake overleg plegen.

FONDS VOOR INTERNATIONALE CULTURELE BETREKKINGEN

Een lid wil weten of het Fonds voor Internationale Culturele Betrekkingen nog bestaat en of dit niet ondergebracht wordt bij het nieuwe CIGS.

De Gemeenschapsminister antwoordt hierop dat het Fonds inderdaad nog bestaat en desgevallend kan aangewend worden voor internationale culturele aangelegenheden. Het onderscheid maken tussen de functionele en coördinerende taken van de Minister is niet een gemakkelijke bevoegdheidsafbakening. De Executieve moet eventuele betwistingen beslechten. Er moet collegiaal overleg gepleegd worden.

AN CONGRES

Een lid wijst tot slot van de discussie over het cultureel buitenlands beleid op bittere commentaar over gemiste kansen die vanuit het Algemeen Nederlands Congres zijn geformuleerd. Onder meer is daar gewezen op de gemiste kans van het Deltaproject dat werd afgewezen.

Het buitenlands cultureel beleid zou prioritair op Nederland moeten worden afgesteld, aldus dit lid, en in dit verband vraagt hij ook dat de ontstane misverstanden in verband met de Taalunie worden opgelost zodat deze instelling het levensnoodzakelijke werk kan verrichten waarvoor ze werd opgericht.

Wat dit laatste betreft, repliceert de Gemeenschapsminister dat hij zelf niet zetelt in de Taalunie maar hij zal bij de bevoegde collega's aandringen opdat de problemen worden opgelost en de werking van de Taalunie wordt bevorderd.

Wat betreft de resoluties van het Algemeen Nederlands Congres, belooft de Gemeenschapsminister een onderzoek om samen met de bevoegde collega's een meerjarenplan voor de relaties met Nederland op te stellen waarbij de samenwerking op media-vlak niet zal worden vergeten.

3. Economische organismen en coördinatie

BDBH

Op vragen van verschillende leden hoe de coördinatie verloopt met andere departementen en diensten zoals de Belgische Dienst voor Buitenlandse Handel, antwoordt de Gemeenschapsminister dat hij streeft naar een zo groot mogelijke samenwerking. Hij is van mening en zal erop aandringen dat diensten zoals de BDBH hun structuren aanpassen aan de noden van de gewesten en indien dit niet gebeurt zal hijzelf ingrijpen en initiatieven ter zake nemen.

Een lid wil weten wat het advies van de SERV is geweest inzake de problematiek van de exportbevordering.

Een lid vraagt zich af hoe de eventuele vermindering van de middelen van de BDBH zal worden opgevangen in de Vlaamse Gemeenschap, meer bepaald in het departement van buitenlandse en externe aangelegenheden.

FIOC

Een lid wil weten wat de middelen en doelstellingen zijn van **Flanders'Investment Opportunity Council**.

Hoe denkt de Gemeenschapsminister de investeringen naar hier te halen en over welke middelen in de begroting beschikt hij daartoe ?

Voor deze vragen verwijst de Gemeenschapsminister naar

de opsplitsing van het krediet van 116 miljoen frank van sectie 90 en de uitleg die hij heeft verstrekt.

In het FIOC zetelen alle GOM's. Er is sinds 1 april 1986 een directeur van het FIOC-secretariaat benoemd die eveneens belast is met het aantrekken van investeringen binnen Europa. Er zullen twee investeringsprospectoren (voor USA en Japan) contractueel worden aangeworven.

EUROPESE STEUNFONDSEN

Ten slotte vraagt een lid of er niet meer informatie kan worden gegeven aan de KMO-leiders over de vier Europese steunfondsen. Bestaan er ter zake brochures ?

De Gemeenschapsminister repliceert dat er ter zake een informatiecampagne start in twee provincies (namelijk Limburg en West-Vlaanderen) over de mogelijkheden en kansen die de KMO-leiders in verband met die fondsen worden geboden. Hierna volgt de tabel met de kredieten :

Financieringsinstrument	Object	E.E.G.-budget (in miljoen ECU = 1 ECU = 45 BF) 1986	Toegekend bedrag aan Vlaanderen in 1985 (BF) (in milj. fr.)
Europees Sociaal Fonds (E.S.F.)	co-financiering (50 %) van in privaat- of publiekrechtelijk verband uitgevoerde akties op het gebied van beroepsopleiding, beroepskeuze, voorlichting, aanwerving, loonsubsidie en integratie van vrouwen, migranten en gehandicapten in de samenleving en het arbeidsproces	2.370,5	1.650,0
Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (E.F.R.O.)	co-financiering (50 %) van investeringen in industriële, ambachtelijke en dienstverlenende ondernemingen en in infrastructuurvoorzieningen in de door de Commissie erkende steungebieden	3.176,5	840,0
De Afdeling Oriëntatie van het Europees Oriëntatie- en Garantie-fonds voor de landbouw (E.O.F.G.L.)	kapitaalsubsidies voor overheids- of particuliere investeringen ter verbetering van de voorwaarden inzake verwerking en afzet van landbouw- en visserijproducten en tot herstructurering, modernisering en ontwikkeling van de visserijsector en de aquicultuur en co-financiering van projecten tot modernisering van landbouwbedrijven	764,5	geschat op 400 milj. fr.

?

C. Stemming

Ter stemming gelegd worden de aan de Commissie voor Buitenlandse en Externe Aangelegenheden toegewezen secties en artikelen aangenomen met zes stemmen vóór en vier stemmen tegen.

A.2. Verslag namens de Commissie voor Cultuur uitgebracht door de heer F. Bosmans

De Commissie voor Cultuur heeft gedurende 4 vergaderingen bovengenoemd ontwerp van decreet besproken en goedgekeurd, met name de secties en artikelen van de begroting die voor bespreking en stemming aan deze Commissie werden toegewezen.

A. ALGEMENE BESPREKING

1. Inleiding van de Gemeenschapsminister van Cultuur

De ontwerp-begroting voor de culturele sector die wordt voorgelegd is het resultaat, enerzijds van de voorstellen die, komende van de administratie, in september vorig jaar werden ingediend bij de toenmalige Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, en anderzijds van de besprekingen die de Gemeenschapsminister eerst met zijn collega van Financiën en Begroting en later in de Vlaamse Executieve heeft gevoerd.

Toen de Gemeenschapsminister voor enkele tijd zijn beleidsverklaring voorlegde, hebben bepaalde collega's erop gewezen dat een beleidsverklaring maar zin had indien ze zou kunnen worden ingevuld met cijfers : plannen maken en vooruitzichten koesteren is één zaak, ze kunnen uitvoeren een andere.

Nu de cultuurbegroting voorligt, en met het besef dat niet alles kon bereikt worden wat de Gemeenschapsminister zich had voorgenomen - iets wat bezwaarlijk zou mogelijk zijn, getuige op de benarde financiële toestand waarin de Vlaamse Gemeenschap zich bevindt — meent hij te mogen stellen een budget uit de brand te hebben gesleept dat hem zal toelaten 1986 op een normale manier te doorlopen. Er zal onmiddellijk aan de voorbereiding van de begroting 1987 worden begonnen, opdat in dat jaar de culturele kredieten nog beter afgestemd worden op de reeds eerder geformuleerde beleidsopaties.

De Gemeenschapsminister stelt dat een halt werd toegeroepen aan het steeds terugdringen van de culturele budgettaire draagkracht, waartoe zijn voorganger op grond van de budgettaire imperatieven verplicht werd : dit gaat gepaard met een verbetering in de verhouding tussen de gemeenschapsuitgaven (uitgaven met betrekking tot de bevoegdheden bedoeld bij artikel 59bis van de Grondwet) en de gewestelijke uitgaven (uitgaven met betrekking tot de bevoegdheden bedoeld bij artikel 107quater van de Grondwet).

De aangepaste begroting 1985 voorzag voor gemeenschapsuitgaven in 41,43 miljard frank op een totaal van 83,80 miljard frank of een percentage van 49 %. Dit percentage is dit jaar opgeklommen tot 52 % (44,40 miljard frank gemeenschapsuitgaven op 84,87 miljard frank totale uitgaven). Van deze verhoging heeft de culturele sector, evenals die van de sport en de BRT, zijn deel gehad.

De cijfers zijn duidelijk. De Gemeenschapsminister verwijst naar stuk 6 (Algemene Toelichting bij de middelen- en de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986) blz. 30 en verder. Deze commissie behandelt kredieten voor een totale som (Titel 1 en II) van 6.567,1 miljoen frank. In 1985 (initieel) was het 6.329,4 miljoen frank. Abstractie moet echter worden gemaakt voor sec-

tie 23, die nog enkel ordonnanceringskredieten omvat voor het betalen van engagementen uit het verleden.

Zonder die sectie 23 worden hier culturele kredieten besproken voor een totaal (Titel I en Titel II) van 6.234,1 miljoen frank, tegen in 1985 (initieel) 5.705,7 miljoen frank. Dit wil zeggen een verhoging met 9,2 %.

In Titel I, de lopende uitgaven, bedraagt deze verhoging 7 % In Titel II bedraagt deze verhoging 25 % ten opzichte van de initiële begroting 1985, en 13 % ten opzichte van de aangepaste begroting 1985. Hieruit vloeit voort dat de Gemeenschapsminister in 1986 in staat zal zijn een belangrijke impuls te geven, vooral voor de monumenten, het bibliotheekwezen en de culturele infrastructuur te Brussel.

Belangrijker dan deze vergelijkingen is de wetenschap dat, rekening houdend met het feit dat de basis van deze begroting al in september vorig jaar was ingediend, de uitgaven begroot zijn op een wijze die nauw aansluit bij de principes verwoord in de Regeerverklaring.

De Gemeenschapsminister herinnert eraan dat in de Regeerverklaring, en het daarbij als bij lage gevoegde Regeerakkoord, de volgende prioriteiten werden gesteld :

1. de verhoging van leefbare, toekomstgerichte tewerkstelling, ondersteund door een dynamisch cultuurbeleid ;
2. gelijke culturele kansen voor allen, met bijzondere aandacht voor kansarme groepen ;
3. meer aandacht voor Brussel waar, in nauwe samenwerking met de NCC, initiatieven zullen worden opgezet en gestimuleerd die een oplossing bieden voor de specifieke sociaal-culturele problemen van de hoofdstad ;
4. een optimale uitvoering van de bestaande decreten (die tegelijkertijd aan een evaluatie moeten worden onderworpen) ;
5. een subsidiëring van het cultuurgebeuren, meer op basis van projectwerking, en met inachtneming van de financiële verantwoordelijkheid van de beneficianten.

Wat het tewerkstellingsbeleid betreft konden op de enkele voorbije maanden nog geen totale maatregelen worden genomen om spectaculaire resultaten te ontdekken. Dit zou trouwens onmogelijk zijn. De Gemeenschapsminister werkt echter, in het kader van het onderzoek naar nieuwe financieringsbronnen voor cultuur — eveneens een stelling van de Regeerverklaring — aan maatregelen ter zake, ervan uitgaande dat elke investering in de culturele sector een vermindering van de uitgaven van de staat op het vlak van de werkloosheidsuitkering tot gevolg zal hebben. Dat deze verlichting van de lasten de nationale Regering ten goede komt en dat de Vlaamse regering haar uitgaven ziet verzwaren, neemt de Gemeenschapsminister er hier graag bij.

De nagestreefde optimaal mogelijke uitvoering van de decreten garandeert ook een behoud van de tewerkstelling

Wat het jeugdbeleid betreft werden in overeenstemming met de bepalingen van het Regeerakkoord twee duidelijke accenten gelegd :

1. Een betere uitvoering van het decreet van 22 januari 1975 houdende de erkenning en de subsidiëring van het landelijk georganiseerd jeugdwerk.

Voor genoemde begrotingspost werden de middelen van 262,0 miljoen frank in 1985 opgetrokken tot 288,0 miljoen

frank. Deze inschrijving maakt het mogelijk het bedoelde decreet voor + 70 % toe te passen. In 1985 bedroeg dit ongeveer 64 %.

2. Daarnaast zal een wezenlijke inspanning ten voordele van de meer kwetsbare groepen uit onze maatschappij worden gedaan. Verenigingen werkend met kansarmen zien hun subsidie met 3 miljoen frank toenemen (12,0 miljoen frank in 1985 — 15,0 miljoen frank in 1986 of een stijging van 25 %). Verenigingen voor de vorming van werkende jongeren krijgen een extra injectie van 5 miljoen frank (45,0 miljoen frank in 1985 — 50,0 miljoen frank in 1986 of een stijging van 11 %). Ook in de sector jeugthuizen gaan de toelagen met 2,2 miljoen frank de hoogte in, zodat de moeilijkheden in verband met de werkzekerheid dit jaar kunnen worden vermeden.

De begroting Volksontwikkeling werd voor 1986 verhoogd met meer dan 100 miljoen frank. De Gemeenschapsminister meent op die wijze de werking en de uitbouw van het brede sociaal-culturele werk principieel te hebben veilig gesteld.

Prioriteit wordt dit jaar gegeven aan het zoeken van adequate antwoorden voor de uitdagende problematiek van kwetsbare achtergestelde bevolkingsgroepen : laaggeschoolden, culturele minderheden in achterstandssituaties, ongeletterden en andere kansarmen.

In dit verband werd voor het vijfde decreet 90 miljoen frank voorbehouden om het ontwikkelingswerk in meer algemene zin te kunnen uitbouwen, en om een reeks van specifieke projecten ten dienste van probleemdragende en achtergestelde bevolkingscategorieën te kunnen realiseren.

De voorbije weken werd hier en in kringen van het sociaal-culturele werkveld vaak getwijfeld of er voor het vijfde decreet in voldoende werkingsmiddelen zou worden voorzien.

Dank zij persoonlijke inspanningen en volgehouden engagement heeft de Gemeenschapsminister voor het vijfde decreet een krediet van 90 miljoen frank kunnen inschrijven. Aldus kunnen zowel de organisaties en de projecten voor ontwikkelingswerk als de specifieke projecten voor bijzondere doelgroepen ruimschoots worden veilig gesteld. De Gemeenschapsminister wenst in dit verband nadrukkelijk op te merken dat de experimenten voor de basiseducatie in de school van het Vlaams Centrum voor Volksontwikkeling (VCVO) in 1986 integraal zullen worden doorgevoerd, en zelfs zullen worden versterkt, door middel van bij komende ondersteuningsinitiatieven zoals de inschakeling van het Gentse Centrum voor Mundiale Vorming, de Regionale Instituten voor de Samenlevingsopbouw en bepaalde culturele centra. De Gemeenschapsminister denkt op deze wijze de twijfel van sommige kringen ten aanzien van zijn inspanningen voor de basiseducatie door de feiten te hebben weerlegd.

De amateuristische kunstbeoefening zal worden geherwaardeerd. Een koepelorganisatie in oprichting kan hiervoor beschikken over een experimentele toelage van 500.000 frank.

Een tiental culturele centra werden erkend of kregen een rangverhoging. Om het de archief- en documentatiecentra mogelijk te maken de hun toebedeelde taken te realiseren werd het budget van 2,8 miljoen frank opgetrokken tot 19 miljoen frank.

Door de verhoging van de kredieten voor volksontwikkeling wordt aldus ook een belangrijke stap gezet naar de bijzondere aandacht voor de kansarmen. Dit gebeurt eveneens door de kredieten die toegekend worden aan de Samenlevingsopbouw.

In de sector Samenlevingsopbouw voorziet de begroting een vrij gevoelige stijging.

Deze maakt het mogelijk enerzijds de herstructurering van dit werkveld af te ronden en anderzijds het eigenlijke basiswerk te ondersteunen.

Bij het voltooiën van de herstructurering van de sector zal de klemtoon vallen op de uitbouw van de provinciaal gespreide Regionale Instituten voor de Samenlevingsopbouw, op zodanige wijze dat mede coördinerende ondersteuningstaken ten dienste van projecten op het vijfde decreet kunnen worden gerealiseerd.

Ingevolge het vrij langzame verloop van de herstructurering werden RISO-Vlaams-Brabant, Oost-Vlaanderen en Limburg pas in de laatste maanden (weken) van 1985 opgericht.

Er kon worden verondersteld dat zowel de vooruitzichten van de integrale subsidiëring van de loonlast als de steunverlening van de regionale instituten voldoende aantrekkelijk werden geacht om de opbouwinitiatieven tot pooling aan te zetten. In die geest werd de begroting 1986 opgesteld.

De krachtlijnen voor Brussel zijn :

1. De culturele instellingen aanmoedigen, die tot opdracht hebben het artistiek klimaat in de hoofdstad te animeren. Het betreft hier in de eerste plaats de Beursschouwburg en de Ancienne Belgique, die een verhoging van hun toelagen krijgen.

2. De rol van culturele informant die de hoofdstad, overal en altijd, moet spelen, voorgoed professioneel te ondersteunen via „Deze week in Brussel”, een geslaagd en lovenswaardig initiatief, dat navolging verdient in het Vlaamse land.

3. Wat de sociaal-culturele infrastructuur betreft, acht de Gemeenschapsminister het noodzakelijk elke plaatselijke gemeenschap te voorzien van een sober en handig instrumentarium. Door middel van ambachtelijke kleinschalige ingrepen moet het hele gebouwenpark in 4 jaar tijd operationeel worden.

Vervolgens behandelt de Gemeenschapsminister de kredieten voor het bibliotheekdecreet.

De kredieten die voor het begrotingsjaar 1986 worden ingeschreven laten een verdere uitvoering van het bibliotheekdecreet (met toepassing van het crisisbesluit) toe.

Met ingang van 1986 werden vijf nieuwe bibliotheken erkend onder het decreet :

- voltijds : Brussel (stad) en Liedekerke ;
- deeltijds : Middelkerke, Erpe-Mere en Assenede.

Ook negen rangverhogingen van deeltijds naar voltijds werkende openbare bibliotheken werden goedgekeurd, namelijk Izegem, Kortenberg, Evergem, Halle, Kalmthout, Tervuren, Houthalen-Helchteren en Deinze.

Het Regeerprogramma van de Vlaamse Executieve beoogt ook een zo volledig mogelijke uitbouw van de bibliotheekstructuren.

Als top van de piramide-structuur van het openbaar bibliotheekwezen zal het Nationaal Centrum voor Openbare Bibliotheken spoedig zijn taak opnemen (installatie van de bestuurscommissie).

Deze bestuurscommissie heeft als eerste taak de Gemeenschapsminister te adviseren over de uitbouw van het automatiseringsproject. Om dit project te optimaliseren werden 6 bi-

bibliotheken (toekomstige COB's) on-line aangesloten om hun catalogus centraal in te voeren. Het krediet voor NCOB (art. 12.21.02) werd dan ook met twee miljoen frank verhoogd om de kosten voor deze operatie te dragen (terminal en BTK-project).

Bijzondere aandacht gaat ook naar de leatuurvoorziening voor gezichtsgehandicapten en zieken. Het krediet voor de werking en de collecties van de speciale openbare bibliotheken wordt met 2 miljoen frank verhoogd tot 16 miljoen frank (art. 33.07.02).

Daarnaast zal vzw Progebraille (Productiecentrum voor gesproken en braillelectuur) dit jaar een modern automatisch systeem in gebruik nemen (Kurzweiler 4000) voor de omzetting van gedrukte boeken in brailleschrift. De produktie zal derhalve sneller verlopen, zodat ook een kwantitatieve toename van het literatuuraanbod voor gezichtsgehandicapten zal ontstaan.

Tevens heeft Progebraille de vzw Studio 2000, die zorgt voor de aanmaak van gesproken boeken (cassettes), overgenomen. Het krediet wordt dan ook bij de vzw Progebraille ingeschreven.

Dat deze Regering allerminst van plan is de uitvoering van het bibliotheekdecreet terug te schroeven wordt volgens de Gemeenschapsminister bewezen door de grote verhoging (x 4) die de investeringskredieten kennen. Er wordt voor 160 miljoen frank uitgetrokken als toelagen voor de bouw van bibliotheken, wat de lokale besturen zal in staat stellen dringend aan deze door het decreet verplicht gestelde voorwaarde te voldoen.

Op het gebied van de Schone Kunsten wordt een aanvang gemaakt met subsidiëring op basis van projectwerking en met meer aandacht, vooral in de muzieksector, voor hedendaagse en meer specifiek Vlaamse produkties. Tevens werd een aanvang gemaakt met de aanpassing van het theaterdecreet.

Men zal zich vragen stellen over het acute probleem van de Opera voor Vlaanderen.

Uitgaande van het feit dat in het verleden zowel de Gentse als de Antwerpse Opera ooit succes kenden en een belangrijke rol vervulden — zelfs internationale bekendheid genoten — kan men redelijkerwijze veronderstellen dat, mits er een degelijk artistiek en administratief beheer is, een operagezelschap voor Vlaanderen te verdedigen is.

Opera geniet momenteel een hernieuwde internationale belangstelling, ook vanwege een nieuw jeugdige publiek. Dat ook bij ons degelijke kwaliteit op operagebied kan worden geboden bewijst sedert enige jaren de Muntchouwburg. De Opera voor Vlaanderen komt hierdoor in een niet gemakkelijke concurrentiële positie te staan.

Niettegenstaande voor één intercommunale als bestuursvorm werd gekozen bleven er in Vlaanderen (naast de Munt) twee volledige operagezelschappen bestaan, met alle moeilijkheden **vandien**.

Destijds werd voorzien dat de basissubsidie ontoereikend zou zijn. Vandaar de invoering van het beruchte artikel 42. Algemeen mag worden aangenomen dat de Opera voor Vlaanderen inspanningen heeft gedaan, maar dat door enerzijds het ontoereikende technische en artistieke niveau van de vaste ensembles (2 orkesten + 2 koren) en anderzijds het niet betalen van de op artikel 42 gemaakte schulden, de Opera voor Vlaanderen in een moeilijke situatie is geraakt. Ook het programma kwam lang niet altijd tegemoet aan de specifieke noden van het Gentse en het Antwerpse publiek.

Een groot gedeelte van het huidig beschikbare artistiek en technisch personeel zou kunnen behouden blijven. Beheer en programmatie dienen te worden herbekeken. De beschikbare effectieven zouden diverse taken toegewezen krijgen. De programmatie zou moeten kunnen inspelen op de specifieke noden van de beide steden.

Om zo vlug mogelijk te kunnen overgaan naar een nieuwe formule voor de Opera voor Vlaanderen werd een werkgroep opgericht, die de taak heeft te onderzoeken of projectmatige programmatie met diverse opdrachten voor het artistieke personeel haalbaar is, en welke beheersformule daarbij optimaal aansluit.

Tevens werd aan de Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Ruimtelijke Ordening gevraagd ervoor te zorgen dat de beheersformule een meer aanvaardbare situatie voor de Vlaamse Gemeenschap zou inhouden, wat met evenveel woorden betekent dat artikel 42 moet verdwijnen.

De Gemeenschapsminister wil klaar en duidelijk zijn. Hij is bereid de Operavoor Vlaanderen te verdedigen op voorwaarde dat hij beschikt over een „goed dossier”. Daarmee bedoelt hij dat zowel op het organisatorische als op het inhoudelijke vlak waarborgen moeten worden gegeven dat het overheidsgeld goed besteed wordt. Hij wil zich inspannen om dergelijk dossier zo spoedig mogelijk aan de Vlaamse Executieve voor te leggen, maar hij rekent op de medewerking van allen : beheer, werknemersorganisaties, overheid.

Men zal opmerken dat in deze begroting een verschuiving is gebeurd van kredieten die vroeger toebehoorden aan een parastatale, te weten ICS, en van kredieten die verhuisden van de sectie 49 naar de nieuwe parastatale VCGT.

In 1985 werd een aanvang gemaakt met het definitief opstarten van het Vlaams Commissariaat-generaal voor Toerisme. Op 25 juni 1985 werden de leden van de Raad van Bestuur benoemd door de Vlaamse Executieve. Op 10 september 1985 werd de beheerraad officieel geïnstalleerd.

De Vlaamse Executieve verklaarde zich op 30 juni 1985 principieel akkoord met een personeelsformatie van 60 eenheden.

De twee leidende ambtenaren van het VCGT werden reeds benoemd. Voor de verdere operationalisering werd in de nodige kredieten voorzien.

De Gemeenschapsminister neemt zich voor het personeelsprobleem van het VCGT bij prioriteit af te handelen.

De Gemeenschapsminister besluit deze inleiding met te stellen dat deze cultuurbegroting beschouwd moet worden als een overgangsbegroting naar nieuwe beleidslijnen in 1987. Cultuur komt niet meer in de verdrukking. Het is geen crisisbegroting zoals zijn voorganger vorig jaar moest stellen. Hij beschouwt ze als een goede basis om volgend jaar een begroting te kunnen garanderen die recht doet geschieden aan de belangrijke rol die de cultuur in onze samenleving speelt.

2. Opmerkingen bij de inleiding.

Een lid stelt vast dat de Gemeenschapsminister, gezien de inflatieëvolutie geconfronteerd werd met een financieel enigszins betere situatie en dat dus het budget wat kan groeien. Hij merkt op dat van de 7 % groei een groot gedeelte gaat naar de BRT en naar Monumentenzorg, voor het honoreren van de engagements gemaakt door een lid van de vorige Executieve. Met sommige verschuivingen in de begroting is dit lid geluk-

kig, met andere niet. Zo stelt hij met leedwezen de verminderingen vast in de begroting van het Commissariaat-Generaal voor de Internationale Culturele Samenwerking, voor de uitvoering van de culturele akkoorden, de Brakke Grond enz. Dit zet ons beleid inzake culturele integratie op losse schroeven. In de Brakke Grond zijn personeelsleden afgevoerd en niet vervangen.

Spreker meent dat de begroting van cultuur er al bij al bekaaid uitkomt. Hij herinnert aan het initiatief van het Bureau van de Vlaamse Raad dat aan de SERV gevraagd heeft een studie te maken over de invloed van de cultuurkredieten : wat is het rendement daarvan, en wie profiteert ervan ? Hij herhaalt nog eens een vroeger door hem verkondigd standpunt, namelijk dat men meer moet investeren in de cultuur, in de richting van moderne initiatieven, om te voorkomen dat wij ten opzichte van het buitenland achterop geraken. Hij is verheugd over het feit dat er inderdaad voldoende geld wordt uitgetrokken voor het nieuwe „vijfde” decreet, maar hij formuleert toch de vrees dat men er op deze post andere zaken zou inschuiven die vroeger werden gesubsidieerd door het departement.

In het kunstbeleid is hij het ermee eens dat sommige decreten inderdaad aan herziening toe zijn, bij voorbeeld het theaterdecreet. De problemen van de Opera voor Vlaanderen zijn manifest, maar er zijn ook moeilijkheden bij het Ballet van Vlaanderen en bij de Philharmonie, onder meer in verband met de personen die werden aangewezen om deze instellingen te leiden. Best zou men de Opera-intercommunale ontbinden, maar dan moet iemand de schuldenlast dragen. Tijdens vorige besprekingen is gebleken dat men het artikel 42 niet kan ontwijken. De oplossing kan misschien worden gezocht in de richting van een vzw, waarbij spreker verwijst naar de Philharmonie. Men zou moeten komen tot één gezelschap en iemand vinden die dat kan leiden zoals Mortier de Munt. Vlaanderen beschikt over voldoende talent om tot goede creaties te komen. Een nieuwe formule zal voor de Gemeenschap goedkoper uitvallen.

Een lid heeft in de eerste plaats bezwaar tegen de wijze van werken en betreurt de globalisering van de begrotingsbespreking en de wijze waarop er kan worden geamendeerd. Hij vraagt hoe het moet met de bespreking over de parastatalen. In verband met de problematiek van de grote instellingen zoals de Opera voor Vlaanderen, de Philharmonie enz. stelt hij vast dat deze geregeld in nieuwe moeilijkheden komen omdat de reddingsoperaties niet structureel waren. Hij vraagt in welke richting men aan de herziening van de decreten zal werken. Spreker wijst ook op de ontwikkeling van de begrotingen van Opera en ballet in de voorbije jaren. Hij stelt vast dat het erg moeilijk is gegevens te verkrijgen over het wetenschappelijk onderzoek zowel bij de voorzitter van de Executieve, die ter zake bevoegd is, als bij de andere leden van de Executieve. Het krediet dat in de sector krediet voor wetenschappelijk onderzoek wordt uitgetrokken is een onooglijk bedrag. Maar volgens spreker hebben wij toch wetenschappelijk onderzoek nodig als we willen weten hoe de decreten moeten worden herzien.

Een volgende spreker wijst erop dat Mortier in de Nationale Opera eerst heeft moeten presteren alvorens hij centen heeft losgekregen. Hij vraagt wat de Gemeenschapsminister bedoelt met inspelen op de specifieke noden van de steden en stelt vast dat bijvoorbeeld in toeristische propaganda in het buitenland behalve Brugge, Gent en Antwerpen de Vlaamse historische steden niet aan hun trekken komen. Ook bij de erkenning als toeristische stad, met het oog op vrij stelling van de verplichting tot zondagsluiting, komen ze in de verdrukking : op de dag van de Bloedprocessie mogen de winkels te Brugge openblijven, maar op de dag van de Hanswijkprocessie moe-

ten die te Mechelen gesloten blijven. Spreker is het ook eens met de opvatting dat het theaterdecreet aan herziening toe is : hij betwijfelt of de adviezen uitgebracht door de adviesraad wel altijd als objectief kunnen worden beschouwd.

Een ander lid verheugt zich over de strekking van het ontwerp van begroting. Inzake de vooropgestelde herziening van de decreten wijst hij op het advies van de Hoge Raad voor de Volksontwikkeling over het decreet inzake de amateuristische kunstbeoefening. Hij merkt op dat geen enkel decreet voorziet in deeltijdse tewerkstelling. Inzake de jeugdtehuizen vraagt hij of de uitgetrokken kredieten de betrokken initiatieven toelaten tot een personeelsformatie te komen. In het licht van het groeiende ledenaantal van de jeugdverenigingen, stelt hij de vraag of deze groei in het groter krediet werd ingecalculeerd en of de verhoging van dit krediet toch niet een kleinere toelage per individueel lid zal opleveren. Spreker vraagt ook of na het opgebruiken van de kredieten en de overschotten voor het bibliotheekwerk er toch niet nog problemen voor veel gemeenten blijven. Ook inzake culturele infrastructuur gaat het krediet omhoog : toch zijn er nog problemen in de randgemeenten bij Brussel, met name te Kraainem en Linkebeek. Voor het centrum „De Moelie” te Linkebeek zijn de verbouwingsplannen meermaals achteruitgeschoven ; hij hoopt dat dit jaar met de verbouwing gestart zal worden. Hij hoopt tevens dat de stijgende trend van deze begroting in de volgende jaren zal aangehouden blijven.

De Gemeenschapsminister is het ten dele eens met de opmerking dat er zich een betere financiële situatie voordoet en dat cultuur altijd het lelijke eendje in de begroting is geweest. Men kan niet verwachten dat deze toestand op één jaar tijd kan worden omgebogen. Men mag niet uitgaan van het standpunt dat het krediet van elk artikel per definitie moet stijgen. Het is nuttig en noodzakelijk de verschillende posten op hun opportuniteit te onderzoeken.

In de Belgische situatie leiden uitgaven van de Vlaamse Gemeenschap wel eens tot inkomsten voor de nationale regering. De Gemeenschapsminister heeft goede hoop dat het Spaarplan in een „Tax shelter” zal voorzien, wat een uiterst geschikt middel is om het investeren in film fiscaal aan te moedigen. Hij vergelijkt het succesvol resultaat in Australië met de ontoereikende Vlaamse subsidieregeling. Het theaterdecreet heeft de versnippering in de hand gewerkt. Er is niet noodzakelijk meer geld nodig om goed theater te hebben. De aanvankelijke beweegredenen van het decreet waren ongetwijfeld sociaal, maar cultuurbeleid is toch nog wat anders dan tewerkstellingsbeleid.

In het theaterdecreet zitten er een aantal onhoudbare regelingen : elk jaar komen de dossiers naar een soort commissie. Deze manier van werken wordt door velen als storend ervaren. Men zegt verder dat er in die commissie een aantal mensen zouden zetelen die tegelijk rechter en partij zijn.

De Gemeenschapsminister heeft aan de Raad van Advies suggesties in verband met de herziening van het decreet gevraagd. Hij hoopt dat daar spoedig gevolg aan wordt gegeven. Ook in zijn kabinet en in zijn administratie wordt hiervan werk gemaakt.

Met de grote gezelschappen — Ballet, Philharmonie — zijn er wel eens problemen en praktische moeilijkheden, maar men moet dat niet overdrijven. Deze gezelschappen leveren puik werk, geapprecieerd door het publiek. Voor de Philharmonie is het wel mogelijk sponsoring te vinden.

Bij de Opera voor Vlaanderen is het anders. 200 miljoen

frank is inderdaad te weinig om opera te maken, maar gemeenschapsgeld moet goed worden gebruikt. De Gemeenschapsminister zal de eerste zijn om een goed dossier ter zake te verdedigen. Volgens de statuten is er een akkoord tussen drie partners nodig : de steden Antwerpen, en Gent en de Vlaamse Gemeenschap.

In tegenstelling tot wat een lid vermoedt, is volgens de Gemeenschapsminister de begroting van het Vlaams Centrum in Amsterdam niet verminderd met ongeveer 8 miljoen frank, maar wel vermeerderd met ongeveer 2 miljoen frank. Bij de posten die in Hoofdstuk 54 van de begroting C.G.I.(C.)S. werden opgenomen (totaal 9.390.000 frank) moet nog 10,01 miljoen frank gerekend worden onder de post „Hoofdstuk 56 — artikel 560.03 — uitgaven voor orde (100 miljoen frank in totaal). Een en ander heeft te maken met het feit dat in het overgangsjaar 1986 bepaalde posten nog niet in alle duidelijkheid konden gesplitst worden en aldus via beraadslagingen van de Vlaamse Executieve zullen worden vrijgegeven. De Gemeenschapsminister bevestigt dat in totaal het Vlaams Cultureel Centrum De Brakke Grond over 19.400.000 frank zal beschikken.

De bewering als zou men in het buitenland enkel historische steden promoveren is volgens de Gemeenschapsminister niet juist. In onze buurlanden wordt tevens de nadruk gelegd op de kust en op korte vakanties en weekends in Vlaanderen. Als voorbeeld neemt hij de brochures „Vlaanderen, daar wordt je verwend” en „Sales Guide”. Deze vermelden Mechelen als historische stad. Wel is het zo dat voor de verre afstandsmarkt de promotiecampagnes i.v.m. de grote historische steden worden gevoerd in de USA en Japan.

De erkenning van toeristische centra is volgens de Gemeenschapsminister een nationale bevoegdheid. Dit slaat op de volgende wetgeving :

- Minister van Tewerkstelling, artikel 14, § 2 Arbeidswet 16/3/1971 : tewerkstelling van onder andere zondags ;

- Minister van Middenstand : koninklijk besluit van 12/12/1974 tot wijziging van koninklijk besluit van 27/2/1974 in uitvoering van de wet van 27/7/1973 tot instelling van een verplichte avondsluiting in handel, ambacht en dienstverlening.

Bij de Vlaamse Gemeenschap bestaat enkel een interne maatregel door criteria van de Hoge Raad voor Toerisme en Hotelwezen.

Wat de methode van werken betreft bij de behandeling van de begroting wijst de Gemeenschapsminister erop dat die is overeengekomen tussen de Executieve en de Vlaamse Raad. De Gemeenschapsminister is altijd ter beschikking van de Commissie om de verschillende problemen verder uit te praten.

Een lid wijst er nog op dat de programmatie van grote gezelschappen moet afgestemd zijn op specifieke behoeften. Het Antwerpse publiek bij voorbeeld verschilt van dat van Gent.

B. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Artikelen 26, 27 en 30

Een lid vraagt welke inkomsten worden verwacht in verband met het artikel 26, welke inkomsten in verband met artikel 27 worden verwacht en vanwaar die afkomstig zijn en welke inkomsten worden verwacht in verband met artikel 30.

Het antwoord op deze vraag wordt opgenomen in Bijlage VII.

Titel 1 — Lopende uitgaven

Sectie 24 — Wetenschappelijk Onderzoek

Een lid vraagt of de artikelen 33.05.02 (Toelage aan de Assyriologische Stichting Georges Dossin vzw) en 33.06.02 (Toelage aan het Belgisch Comité voor historisch, epigrafisch en archeologisch onderzoek in Mesopotamië vzw (Vlaamse Afdeling) niet eerder in de nationale begroting thuishoren. De Vlaamse Gemeenschap heeft ter zake niets te vertellen, het behoort tot de nationale onderwijsbevoegdheid en dit is hier alleen maar afsnoepen van wat zakgeld.

De Gemeenschapsminister wil dit grondig onderzoeken. Hij is het ermee eens dat er weinig beschikbaar is voor wetenschappelijk onderzoek, behalve in het artikel 12.20.02 (Enquêtes, Studies), maar nog andere secties bieden ruimte voor wetenschappelijk onderzoek. Hij verwijst naar studies die verricht werden door de KUL. Artikel 33.06.02 werd indertijd nominatim ingeschreven op verzoek van zijn voorganger, nadat dit ook werd gesubsidieerd door de Franse Gemeenschap.

Een ander lid herinnert aan het onderzoek van de culturele behoeften dat indertijd werd uitgevoerd in opdracht van de Ministers van Elslande en Van Mechelen. Er is behoefte aan onderzoek inzake de culturele infrastructuur. Hoe zit het met de middelen voor wetenschappelijk onderzoek waarover de Gemeenschapsminister beschikt ? De meeste middelen zitten blijkbaar bij de Voorzitter van de Executieve. Dit lid heeft de ervaring opgedaan dat het niet mogelijk is hetzij van de Voorzitter hetzij van de Gemeenschapsministers gegevens daarover los te krijgen. Er zou nochtans in een aantal sectoren serieus onderzoek moeten gebeuren. Er zijn blijkbaar geen middelen voor, of, als ze er zijn, zijn die al toegewezen.

Een ander lid is het ermee eens dat wetenschappelijk onderzoek op een aantal terreinen zeer nuttig zou zijn. Hij vraagt of het mogelijk is te verduidelijken wat er al gedaan is. Met alle waardering voor het Centrum voor Andragogisch Onderzoek vindt hij dat ook de universiteiten daarbij dienen te worden betrokken.

De Gemeenschapsminister neemt akte van deze vragen. Zero base budgetting zal allicht middelen voor dit doel vrijmaken. Hij beklemtoont de noodzaak van onderzoek naar de effecten van de budgettering voor cultuur. Er zal een coördinatie met andere departementen moeten zijn : zulk onderzoek zou best gebeuren in samenwerking met de ministers van Economische Zaken, zowel die van de Executieve als die van de nationale Regering, rekening houdend met de onmiskenbare synergie tussen economie en cultuur.

Een lid vraagt waarvoor het artikel 12.20.02 (Enquêtes en Studies) wordt gebruikt.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat hij inzake wetenschappelijk onderzoek weinig bewegingsvrijheid heeft, behalve op dit artikel. Hij selecteert en evalueert zelf de verschillende projecten. Op dit ogenblik is dit artikel nog niet ingevuld.

Op de vraag of hij voldoende gelden heeft om aan wetenschappelijk onderzoek te doen antwoordt de Gemeenschapsminister dat hij moet beamen dat er in globo te weinig financiële middelen ter beschikking van het toegepast wetenschappelijk onderzoek kunnen worden gesteld.

De Sectie 24 heeft een artikel (12.20.02) dat ruimte biedt (en dat voorbehouden is) voor aparte studieopdrachten (6,7 miljoen frank).

Wegens het kleine budget zal de Gemeenschapsminister gedwongen zijn om enkel beperkte projecten te subsidiëren. Deze zullen worden geselecteerd na een grondige evaluatie van hun doelstelling, ingediende begroting en praktisch nut.

De overige artikelen op deze sectie zijn nominatim inschrijvingen.

De Gemeenschapsminister moet hierbij wel de aandacht vestigen op het feit dat de verschillende secties ruimte bieden voor wetenschappelijk onderzoek in die betrokken specifieke sector.

De Gemeenschapsminister zegt nog dat de Studiegroep voor cultuurbevordering (33.01.02) hoofdzakelijk opdrachten vervult in het kader van de culturele centra (spreiding, ruimtelijke inrichting voor de infrastructuur).

Sectie 39 — Jeugdvorming

De Gemeenschapsminister herinnert eraan dat volgens het Regeerakkoord van de Vlaamse Executieve het decreet van 22 januari 1975 betreffende de landelijk georganiseerde jeugdverenigingen integraal zal worden uitgevoerd. Dit is nu voor 70 % gerealiseerd. Bijzondere aandacht gaat naar de kwetsbare groepen, verenigingen die werken met kansarmen, met werkzoekende jongeren enz. Er is behoefte aan decretale onderbouw voor het regionale en lokale jeugdwerk, maar de Jeugdraad is het nooit eens geworden over een voorstel ter zake. De Gemeenschapsminister herinnert aan de recente ontslagen in deze Raad. Hij vraagt zich af of de Jeugdraad niet te veel bezig is geweest met problemen die ver van de verwachtingspatronen van de jongeren liggen, en of dat misschien een gevolg is van de leeftijd van de leden van de Jeugdraad — tot 40 jaar — en van de strakke politisering. Over enkele dagen heeft hij een gesprek met de ondervoorzitters.

Op de vraag van een lid antwoordt de Gemeenschapsminister dat het bedrag van artikel 33.04.02 (Toelagen van experimenteel jeugdwerk) bedoeld is voor initiatieven buiten het decreet. Het is een politieke keuze geweest dit krediet op het peil van vorig jaar te houden (0,5 miljoen frank).

Het „Centrum voor positieve aanwending” (art. 33.27.02) is de officiële naam van „Taxistop”.

Een lid stelt voor de Jeugdraad op te splitsen in een dubbele raad : één voor de jeugdigen en een voor de wat ouderen. Misschien is het moeilijk hier de grens te leggen, maar het is toch vooral in de oudere groep dat allerlei belangen tegen elkaar botsen.

Op de vraag of er soms geen overlapping is tussen het Jeugdwerk en de Volksontwikkeling bij de subsidiëring van culturele manifestaties antwoordt de Gemeenschapsminister dat er in de begroting 1986 in een krediet werd voorzien van 6,7 miljoen frank voor de ondersteuning van culturele manifestaties ingericht door jeugdorganisaties (art. 12.21.02).

Hiervoor komen in aanmerking alle door de Vlaamse Gemeenschap erkende jeugdverenigingen, waaronder de lokale afdelingen van landelijk gestructureerde organisaties, alle gemeentelijk ke jeugdraden en alle gemeentelijke jeugddiensten. Elke jeugdorganisatie kan per jaar een maximale toelage verwerven van 20.000 frank. Aangezien de Dienst Jeugdwerk optreedt als medecontractant is het ondenkbaar dat organisaties die niet behoren tot de opgesomde reeks, binnen deze regeling, een toelage zouden verkrijgen.

In verband met artikel 33.23.02 (Toelage aan de Jeugddienst

der Belgische Strijdkrachten in Duitsland) wordt gevraagd of er geen overlapping met de ondersteuning door de sociale dienst van de strijdkrachten is. Hierop antwoordt de Gemeenschapsminister dat in de begroting 1986 er 1,6 miljoen frank is ingeschreven, dit betekent ten opzichte van 1985 een verhoging met 0,3 miljoen frank. De aanwending van deze kredieten gebeurt op twee afgebakende terreinen :

1. De subsidiëring van de Jeugdraad in de BSD

De jeugdraad in de BSD coördineert de werking van het jeugdwerk bij de Belgische Strijdkrachten. Hiervoor wordt er 1 personeelslid in vast dienstverband ingeschakeld. De toelagen worden gebruikt, enerzijds voor het loon van deze verantwoordelijke, en anderzijds voor de werkingskosten van de jeugdraad.

2. De subsidiëring van het lokaal jeugdwerk bij de BSD

Via de Jeugdraad gebeurt de subsidiëring van een aantal jeugdhuisen en jeugdateliers in Duitsland. Vanaf 1986 subsidieert deze Jeugdraad ook de speelpleinwerking. Vandaar de verhoging met 0,3 miljoen frank. Landsverdediging zorgt enkel voor de gebouwen waarin de Jeugdraad gevestigd is.

Een lid is de mening toegedaan dat deze kredieten eigenlijk op de begroting van Landsverdediging thuishoren. De Vlaamse Raad heeft daar volgens hem geen controle over.

Een ander lid onderstreept daarentegen dat het krediet indertijd op ons verzoek werd geculturaliseerd. Het gaat om iets dat goed is en dat de moeite loont.

Een lid stelt dat het ingeschreven krediet op artikel 33.01.02 (werkingstoelagen aan de landelijke jeugdverenigingen) onvoldoende is om het decreet van 22 januari 1975 aan 70 % uit te voeren. De 288,0 miljoen frank zijn slechts voldoende om een coëfficiënt van 65 % toe te passen.

Deze bewering is volgens de Gemeenschapsminister onjuist. In 1985 zou er 395.558.356 frank nodig geweest zijn om het decreet 100 % uit te voeren. Het toepassingscoëfficiënt was 64,798 %. Na onderzoek van de financiële verslagen van de landelijk erkende jeugdorganisaties en na toepassing van de richtlijnen inzake de opstelling van de begroting (2 % stijging personeelskosten — 4 % stijging werkingskosten en onkosten voor de kadervorming) geeft dit voor 1986 de volgende prognose. Voor de 100 % uitvoering van het decreet is er 407.918.051 frank nodig. 70 % hiervan is 285.542.636 frank. Dit betekent dat er een overschot van 2.457.364 frank is. Rekening houdend met slechts 1 nieuwe erkenning in 1986 is dit bedrag ruim voldoende om het vooropgestelde percentage te realiseren.

Een lid vraagt of er kan worden ingespeeld op her en der opduikende nieuwe initiatieven.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat er geen probleem is wat betreft landelijk georganiseerde initiatieven. Daarvoor is er een decreet. Wat de verdere initiatieven betreft is de Jeugdraad er op een jaar tijd niet in geslaagd een consensus te bereiken. Ondertussen subsidieert hij op grond van criteria bepaald door de administratie, dus krachtens een „pseudowetgeving”. Na overleg zal de Gemeenschapsminister ter zake voorstellen doen. Inmiddels is het hem budgettair onmogelijk om een aantal initiatieven te steunen.

Op de vraag of hij streeft naar de 100 % uitvoering van het decreet betreffende de landelijk georganiseerde jeugdverenigingen antwoordt de Gemeenschapsminister dat dit alles

stapsgewijze kan. Met 262 miljoen frank in 1985 bereikte men ongeveer 64 %, met 288 miljoen frank in 1986 70 %. Voor een 100 % uitvoering zou 410 miljoen frank nodig zijn. Het ligt in de bedoeling daarnaar te streven.

Een lid stelt vast dat het krediet voor jeugdhuizen (artikel 33.02.02) wel verhoogd is. Maar zullen nieuwe initiatieven niet van subsidiëring verstoken blijven ? Is er nog steeds personeelsstop ? Is er geen kloof tussen de werkelijke en de theoretische benadering ?

De Gemeenschapsminister zegt dat er, rekening houdend met een lichte stijging van het krediet, voldoende middelen zijn om de jeugdhuizen te subsidiëren volgens de vastgestelde criteria. Nieuwe erkenningen zijn mogelijk, ook aanwerving van personeel.

Op de vraag wat wordt bedoeld met „gespecialiseerde regionale jeugdverenigingen” geeft de Gemeenschapsminister als voorbeelden „Jeugd en Stad” (Brussel) en „Kindertelefoon Limburg”. Het gaat om een 8-tal erkende verenigingen, terwijl er een 6-tal aanvraagdossiers in behandeling zijn.

Een lid stelt dat wat het krediet van experimenteel jeugdwerk betreft (art. 33.04.02) de aldus gesubsidieerde initiatieven nominatim in de begroting zouden moeten worden vermeld. Anders is er mogelijkheid tot willekeur. Het zou goed zijn voor de Vlaamse Raad te weten wat er daar gebeurt.

Verschillende leden stellen vragen over de controle over het gebruik van de subsidiëring. Een lid heeft vernomen dat sommige instellingen gespecialiseerd zouden zijn in het maken, achteraf, van fictieve activiteitenverslagen. Indien dit juist is zou hij willen weten hoe dikwijls dit voorgevallen is en welke sancties er werden genomen. Een ander lid pleit voor controle in nauwe samenwerking met de gemeenten, die dicht bij de realiteit staan en de betrokkenen beter kennen.

De Gemeenschapsminister stelt dat het in de hele cultuursector de vraag is hoeveel gesubsidieerde initiatieven beantwoorden aan behoeften die leven in de maatschappij. Het verlenen van subsidies veronderstelt een ambtelijk controleapparaat. Af en toe stuit men op een onregelmatigheid en dat leidt dan tot schrapping van de subsidie.

Een lid meent dat „behoefte” een te vaag begrip is. Een ander lid valt spreker bij en stelt dat men moet nagaan welke de behoeften zijn en welke instellingen het inspelen op die behoeften organiseren. Men moet de criteria van subsidiëring opnieuw eens grondig gaan bekijken. Er moet een inspectie zijn om na te gaan of de criteria worden gerespecteerd, maar dat mag geen keurslijf worden voor bona fide initiatieven. Dit is niet altijd gemakkelijk te realiseren.

De Gemeenschapsminister meent dat als men een behoefte vaststelt er wel een initiatief ontstaat dat voor steun in aanmerking komt. Hij zal nagaan of er aanleiding is tot het opnieuw bekijken van de inspectie. Hij wil ook wel bekijken hoe gemeentebesturen kunnen medewerken aan de controle.

Een lid stelt dat de verzuiling in de verschillende secties van het departement in de hand werd gewerkt. Dit leidt nogal eens tot dubbele subsidiëringen en versnippering. In de sector is de knappe degene die alle ruiven kent. Veel geld van manifestaties gaat naar streken waar het al goed gaat. Inzake de uitvoering van het decreet op de landelijk georganiseerde jeugdverenigingen dient de heer Seeuws C.S. een amendement in om het krediet te verhogen tot 304 miljoen frank. Dit wordt als volgt gemotiveerd :

„Het decreet zit nog steeds aan een uitvoeringsgraad van 65 %. Dit is binnen de ganse socio-culturele sector een unicum, in de negatieve zin. De overheid moet de verbintenissen aangaan in het decreet naleven, zoals de organisaties dat dienen te doen door aan de criteria te voldoen. Een realistisch voorstel is alvast de volledige uitbetaling à 90 % van het eerste personeelslid te voldoen, zoals voorzien bij het decreet. De begroting zou dienen verlaagd te worden tot een uitvoeringsgraad van 70 %, inbegrepen de gewaarborgde toelage voor het eerste personeelslid.” Spreker verklaart dat dit amendement een principieel standpunt vertolkt.

De Gemeenschapsminister herhaalt opnieuw dat hij het bedoelde krediet in de toekomst verder wil optrekken, maar geen amendement kan aannemen.

Sectie 40 — Volksontwikkeling

De Gemeenschapsminister wijst op de drastische uitbreiding van de middelen, namelijk met meer dan 100 miljoen frank. Dit beantwoordt aan de in het regeerakkoord voorziene prioriteit : bijzondere aandacht voor de kwetsbare bevolkingsgroepen. Hij hoopt dat het krediet voor het vijfde decreet ruim voldoende zal zijn voor de uitvoering hiervan. Daaronder resorteert het experiment basiseducatie, uitgevoerd onder toezicht van het VCVO, met medewerking van het Gentse Centrum voor Mundiale Vorming, de Regionale Instituten voor de Samenlevingsopbouw en bepaalde regionale culturele centra. Hij wijst ook op de stijging van de kredieten voor de amateuristische kunstbeoefening en deelt mede dat een 10-tal culturele centra werden uitgebreid of rangverhoging verkregen.

Een lid meent dat met 90 miljoen frank voor het vijfde decreet de problemen niet opgelost zijn. Op het terrein van de andere decreten die al sinds lang van toepassing zijn stelt men een zekere verkalking vast. De verenigingen voor vormingswerk in instellingen en in verenigingsverband beginnen uit te kijken naar andere terreinen. Spreker vraagt of dat wel aangewezen is. En wat hoort er allemaal thuis onder basiseducatie : open universiteit, alfabetisering, tweede-kansonderwijs ? Experimenten zijn ongetwijfeld nodig, maar de voorkeur van dit lid zou gaan naar een decreet op vaste basis, op grond waarvan stukken uit de begroting van de Gemeenschapsministers Lenssens, Kelchtermans en Dewael zouden worden samengevoegd voor aangepaste vormen van onderwijs, als een correctie op het niet goed functioneren van het onderwijs. Dit zou een kans scheppen voor werkloze leerkrachten. Ondertussen kan het experiment met het vijfde decreet verder lopen om te beletten dat organisaties die bezig zijn met volwasseneneducatie zoals KAV, KWB, zich op dit geld gaan gooien. De enige mogelijkheid om een zuivere situatie te scheppen is een decreet. Men moet voorkomen dat wij inzake basiseducatie in netvorming vervallen. De financiële invulling van dit decreet vergt een akkoord tussen leden van de Executieve. Basiseducatie heeft ten slotte te maken met onderwijs en zou best daaronder ressorteren.

Spreker wil nog vernemen wat beoogd wordt met de kredieten op artikel 33.14.02 (volksontwikkeling BSD). En horen die op artikel 33.55.02 (culturele werking in erkende vakantiecetra) niet eerder thuis in de sectie Toerisme ? Het lijkt er weer eens op dat sommigen geld uit verschillende ruiven willen. Dit werkt de duidelijkheid naar zijn mening niet in de hand.

Een ander lid zegt dat een cultureel centrum voor 2 miljoen frank moet programmeren om in aanmerking te komen voor personeelstoelagen. Die verplichting hoeft niet noodzakelijk door het cultureel centrum zelf te worden ingevuld.

Een andere spreker sluit zich hierbij aan. Hij maakt hierbij een dubbel onderscheid. In de eerste plaats zijn er de culturele centra opgericht in uitvoering van het decreet van 16 juli 1973, bedoeld ter ondersteuning van het verenigingsleven. Hij stelt vast dat de centrale overheid steeds meer verplichtingen oplegt aan de culturele centra. Er zijn culturele centra met een regionale uitstraling. Er zijn er ook kleinere, met een lokale roeping. De verenigingen komen er in een situatie van deloyale concurrentie vanwege de culturele centra ten opzichte van hun eigen initiatieven. De culturele centra zitten bovendien veelal met een deficit, dat ze ertoe brengt de bijdrage van de verenigingen die er gebruik van willen maken te verhogen. Daardoor krijgen deze verenigingen het weer moeilijker. Spreker meent dat men bij de evaluatie van de decreten voor de culturele centra het accent moet leggen op hun functie van materiële ondersteuning.

Anderzijds zijn er de centra met een multifunctionele, polyvalente opdracht, zowel voor culturele activiteiten als voor verenigingsleven en sportactiviteiten. Vanuit het Bestuur voor de Volksontwikkeling schijnt men die met nogal wat scepticisme te bekijken. Spreker pleit voor een gelijke positieve benadering, waarbij alle centra op dezelfde wijze worden.

Wat betreft de in Titel II bedoelde kredieten wil dit lid er nog eens voor pleiten om bijzondere zorg te besteden aan de culturele centra in het Brusselse randgebied, voornamelijk het cultureel centrum „De Moelie” te Linkebeek.

Een ander lid sluit zich aan bij de door een vorige spreker ontwikkelde ideeën in verband met de basiseducatie. Over de kredieten voor politieke vormingsinstellingen wil dit lid weten of deze in 1985 werden gesubsidieerd volgens het decreet van 1978 dan wel volgens dat van 1985. Zij wil weten hoeveel deze instellingen vorig jaar dan wel hebben gekregen en vraagt verder nog uitleg over de artikelen 12.3 1.02 (allerhande manifestaties) en 33.11.02 (experimenteel vormingswerk) en 01.01.02 (behoud van werkgelegenheid).

Een andere spreker wenst verder in te gaan op het probleem van de basiseducatie. Hij voelt zich geneigd om de voorgestelde post te amenderen, ten einde duidelijkheid te verkrijgen. Oorspronkelijk voorzag men dat er 25,1 miljoen frank nodig zou zijn. Sinds een paar maanden zijn er de uitvoeringsbesluiten. Spreker gelooft dat de Gemeenschapsminister die 25,1 miljoen frank zal honoreren maar dat de rest in de verdrukking zal komen. Dat is volgens hem nu al bewezen. Hij raadt de Gemeenschapsminister aan alvast spaarzaam te zijn met de 90 miljoen frank. Om echt zekerheid te hebben dat de 25 miljoen frank veilig is zou die op een aparte post moeten staan.

Nog een ander lid betuigt zich tevreden met het Brusselse aandeel in de begroting. De bezorgdheid over de culturele centra van een vorige spreker begrijpt zij niet goed. Er moet *toch rekening worden gehouden met een spontane evolutie. Sommige culturele centra zijn uitgegroeid tot regionale centra, andere zijn, om het op zijn Brussels te zeggen, „trefcentra” gebleven. Ook dit moet men bij de evaluatie van de decreten overwegen. Zij pleit voor soepelheid ter zake.

De volgende spreker stelt vast dat voor de amateuristische kunstbeoefening in een kredietverhoging is voorzien maar wenst te vernemen wanneer het decreet zal worden aangepast. Hij vraagt welke verenigingen reeds een aanvraag indienden op artikel 33.13.02 (Toelagen aan verenigingen en instellingen voor volksontwikkeling en kadervorming). Wat artikel 33.07.02 betreft pleit hij voor een beperkt aantal experimenten inzake basiseducatie. Hij stelt ook vragen in verband met de tewerkstelling in de culturele sector, meer bepaald in de volksontwikkeling.

De Gemeenschapsminister wijst in zijn antwoord op de tegenstelling die er zit in de vraag om de bedragen aan te passen aan de behoeften enerzijds, en de klacht dat sommige secties niet genoeg krijgen. De kritiek op afbouw van de cultuurbegroting is niet altijd erg logisch. Hij zal ook voor de volgende begrotingen de behoeften onderzoeken.

Wat de opmerkingen inzake het vijfde decreet betreft is de Gemeenschapsminister de mening toegedaan dat het geven van een decretales onderbouw in strijd is met het begrip basiseducatie. Experimenten worden in dit werkveld ten eerste gewaardeerd. 22 miljoen frank volstaan om de voorziene experimenten uit te voeren. Als men dat onmiddellijk in een decretaal kleedje zou steken zouden het geen experimenten meer zijn. De experimenten zijn nu budgettair veilig gesteld. Na een jaar kan men een en ander evalueren.

Volgens artikel 2 van het vijfde decreet dient het vastgelegde krediet van 90 miljoen frank te worden onderverdeeld in 2 kredietlijnen, respectievelijk voor projecten en organisaties voor enerzijds het ontwikkelingswerk, en anderzijds de bijzondere doelgroepen en problemen.

Het nauwkeurig vastleggen van deze onderscheiden kredieten is echter dit jaar en op dit ogenblik bijzonder moeilijk. De erkenningsprocedure, zoals vastgelegd in de uitvoeringsbesluiten van 6 februari 1986 (met onder meer het verplicht inwinnen van het advies van de Hoge Raad voor de Volksontwikkeling), is immers dit startjaar nog volop bezig. Op basis van goed overwogen ramingen stelt de Gemeenschapsminister voor 1986 voor :

- 34 miljoen frank voor het ontwikkelingswerk ;
- 56 miljoen frank voor de bijzondere doelgroepen en problemen.

Vanaf 1987 kunnen de noodzakelijke kredieten zonder probleem nauwkeurig en tijdig worden aangegeven.

De ramingen voor 1986 steunen op de volgende gegevens :

- De administratieve ontving 52 aanvragen voor projecten, waarvan 8 projecten namens het ontwikkelingswerk, en 44 projecten namens bijzondere doelgroepen en problemen ;
- de administratie ontving daarenboven 85 aanvragen voor organisaties, waarvan 46 aanvragen namens het ontwikkelingswerk, en 39 aanvragen namens bijzondere doelgroepen en problemen.

De Gemeenschapsminister merkt op dat de erkenningsprocedure ter zake nog steeds lopende is en dat een ruim aantal van de projecten en organisaties in 1985 gesubsidieerd werden op het K.B. '67.

Voor de subsidiëring van het experimenteerplan-basiseducatie, waarvan de coördinatie werd toevertrouwd aan het VCVO, werd op de begroting van het vijfde decreet in een bedrag voorzien van 21 miljoen frank.

Wat artikel 33.14.02 betreft deelt de Gemeenschapsminister mede dat het budget van 3 miljoen frank voor de toelagen voor Volksontwikkeling in de BSD enkel bestemd is voor de culturele werking voor burgers (gezinnen). De Gemeenschapsminister meent dat het departement „defensie” een aparte betoelaging voorziet voor de culturele werking in militair verband.

De opmerkingen over de culturele centra horen volgens de Gemeenschapsminister thuis in de evaluatie van het decreet van 1973, vooral dan wat de uitvoeringsbesluiten betreft. Wat de multifunctionele centra betreft verwijst hij naar zijn be-

leidsnota en de beschouwingen daarin over kleinschaligheid. Het dossier-Linkebeek staat bovenaan in de lijst van zijn prioriteiten.

Wat de subsidiëring van de politieke vormingsinstellingen betreft deleert de Gemeenschapsminister het volgende mee :

a) In 1985 werden de politieke vormingsinstellingen gesubsidieerd op het decreet van 3 maart 1978 houdende de Rijks-subsidiëring voor het Nederlandstalig sociaal-cultureel vormingswerk met volwassenen in instellingen. Pas vanaf 1986 kunnen de politieke vormingsinstellingen worden gesubsidieerd op het decreet van 27 juni 1985, dat voor de eerste maal in 1986 in de begroting wordt ingeschreven (Sectie 40, art. 33.08.02).

b) In 1984 kregen deze organisaties van het budget ingeschreven voor het decreet van 3 maart 1978 de volgende subsidiëring :

— IPOVO (Instituut voor Politieke Vorming — CVP) : 3.534.222 fr.

— Vormingscentrum-Herman Vos (SP) : 3.786.672 fr.

— Instituut voor Volksopleiding en Kadervorming (PW) : 3.017.016 fr.

— Vormingscentrum-Lodewijk Dosfel (VU) : 4.916.899 fr.

De Gemeenschapsminister deelt verder mee dat de kredieten in artikel 12.35.02 dienen om het aanbod van allerlei manifestaties mogelijk te maken. Een krediet van 6 miljoen frank volstaat na de transfer van het krediet voor de basiseducatie, naar dat bij artikel 33.11.02 (gesubsidieerd experimenteel vormingswerk). Een krediet op artikel 0 1.02.02 is gezien het redelijk bedrag van sectie 40 zijns inziens in 1986 niet noodzakelijk voor het behoud van werkgelegenheid in de socio-culturele sector. Met „educatieve TV” (artikel 12.34.02) wordt Mediabib bedoeld.

In tegenstelling met wat een lid gezegd heeft bevestigt de Gemeenschapsminister dat de decreten wel deeltijdse arbeid mogelijk maken en voorzien in de subsidiëring van zowel deeltijdse als voltijdse personeelsleden.

De herziening van het decreet op de amateuristische kunstbeoefening wordt besproken met de betrokken sector : er wordt advies gevraagd van de Hoge Raad voor de Volksontwikkeling, ook aan de Raad van State. De Gemeenschapsminister wil deze herziening bekijken in het kader van de algehele evaluatie van de decreten. Hij zou de sector amateuristische kunstbeoefening meer willen betrekken bij de Hoge Raad voor Volksontwikkeling.

Door de heer Seeuws C.S. wordt een amendement ingediend bij artikel 33.11.02 (Toelagen voor experimenteel vormingswerk). Het wordt als volgt verantwoord : „Het belangrijk experiment inzake vormingswerk in Vlaanderen ontbreekt hier op een duidelijke wijze. Oorspronkelijk voorzag het ontwerp-budget van 1986 in 25,1 miljoen voor het experiment basiseducatie. Wij stellen voor opnieuw dit budget te voorzien op de oorspronkelijke post.”

In verband met artikel 01.01.02 (allerhande uitgaven in verband met socio-culturele activiteiten in Brussel) deelt de Gemeenschapsminister mede dat dit bestemd is voor :

— de „Dienst ter bevordering van de Culturele Uitstraling voor Brussel (DTB)” : 6 miljoen frank.

— Huur van de kantoren aan de Visverkopersstraat te Brussel (Huisvesting van Academie 3 ; Federatie Seniorenclub ;

Vereniging van de Brusselse Verzorgingsinstellingen, Vlaams Theatercircuit ; Vlaams Centrum voor de Volksontwikkeling — VCVO ; DTB) : 4,5 miljoen frank.

— Allerhande nieuwe projecten zoals : het Rariteitenkabinet (300.000 fr.) ; het Brosella-folkfestival (300.000 fr.) de Opendeurdag (250.000 fr.).

— Lopende projecten zoals de Guldensporenviering op de Grote Markt te Brussel (+ 400.000 fr.) en nog enkele te verwachten kleinschalige initiatieven.

Er werd in deze begroting nogal wat aandacht besteed aan het hercreëren van een geanimeerd cultureel klimaat in het Brusselse stadscentrum. Enkele originele en ludieke animatieprojecten krijgen onze steun : De opendeurtheaterdag : 250.000 frank. In 1985 had op 13 september het project „Brussel, Vlaams Trefpunt” plaats. Een aantal verenigingen en een pak cultuurconsumenten werden er geconfronteerd live, via interviews en optredens, met het nieuwe theaterseizoen. Dit project bracht de Brusselse theatermakers op het idee voortaan elk jaar in september een soort opendeur-voorstelling van het Brusselse spektakelseizoen te organiseren. In 1986 zou deze activiteit met de viering van tien jaar metro samenvallen.

Het „Rariteitenkabinet” (najaar) : 300.000 frank. Reeds geruime tijd buigt een deskundige werkgroep zich over animatieprogramma's in Brusselse Trefcentra. Het decreet verplicht zelfs kleinschalige centra tot een pakket eigen podiuminitiatieven. Om de vrijwilligers en consumenten ter plaatse tot zelfwerkzaamheid aan te zetten werd geopteerd voor een ideeënbeurs genaamd, „Brussels Rariteitenkabinet”. Hierop zou elke vorm van ludiek of origineel project, passend in de vrijetijdsbesteding van het breder publiek, plus aantrekkelijke vormen van bescheiden podiumkunsten welkom zijn. Deze beurs zou plaatshebben in het Trefcentrum van Anderlecht. De Gemeenschapsminister suggereert hiervoor een inbreng, in de wetenschap dat deze investering goed besteed zou zijn.

Het Brosella-folkfestival (11/12 juli) : 300.000 frank. Dit merkwaardig muzikaal gebeuren in het Groentheater aan de Heizel kan voor de eerste keer rekenen op een wezenlijke inbreng van de Vlaamse Gemeenschap.

Sectie 41 — Openbaar Bibliotheekwerk

De Gemeenschapsminister zegt dat de cijfers zeker niet op een terugschroeven van de inspanningen voor het bibliotheekwerk wijzen en dat de angst die bij het bekend worden van het Regeerakkoord gerezen was zonder voorwerp blijkt. Verder groei is dus mogelijk. Hij wijst ook op de verhoging in Titel II. De kredieten die voor 1986 werden uitgetrokken maken een verdere uitvoering van het decreet mogelijk.

Een lid verheugt er zich over dat de budgettaire voorziening van het bibliotheekwerk gestegen is. Die vreugde is wel getemperd door de herinnering aan de voorbije periode waarin de uitvoering van het bibliotheekdecreet werd vertraagd en teruggeschoefd. Dat heeft voor gevolg dat het boekenbestand van de bibliotheken verouderd is. Positief noemt dit lid het ook dat er werk zal worden gemaakt van het installeren van het Nationaal Centrum voor Openbare Bibliotheken. Hij vraagt zich af of er voor de steun aan de lectratiebegeleidingsorganisaties niet naar een decretale regeling moet worden gezocht. De huidige manier van werken strookt niet met Cultuurpact, dat de verplichting oplegt deze organisaties nominatim in de begroting in te schrijven.

Cultuurbeleid moet het oog gericht houden op de toekomst, zegt spreker. Bibliotheekwerk moet daarom ook gaan in de

richting van het ter beschikking stellen van videobanden. Een groot aantal winkels wijst op het groeiende belang van dit medium. Ook bibliotheken zouden cassettes moeten kunnen aanbieden. Dit biedt trouwens ook mogelijkheden in de economische sector. Onze industrie produceert geen videobanden. Kan de mogelijkheid niet worden overwogen dat de BRT dergelijke bandjes produceert ten behoeven van het onderwijs en bibliotheekwerk ?

Spreker wijst ook op de nieuwe techniek inzake grammofoonplaten. Er is nu een quasi onverslijtbaar produkt op de markt. Hij vestigt de aandacht op de informatie, de mogelijkheid om in ieder bibliotheek een terminal voor informatie te plaatsen om een algemeen databestand in het leven te roepen, bij voorbeeld in het kader van het NCOB. Dit impliceert dat de Gemeenschap meer middelen ter beschikking zou stellen. Spreker besluit dat de BRT ter zake commercieel mag optreden. Hier ligt voor de bibliotheken een markt open, zegt hij, doe er wat aan.

Een ander lid is het ermee eens dat de lopende uitgaven in deze sector gestegen zijn. Toch vindt hij de stijging nog onvoldoende gezien de stijging van de kosten.

De Gemeenschapsminister repliceert dat de vraag naar informatisering in het bibliotheekwerk niet nieuw is. Bij het Centrum voor Overheidinformatica werd de opdracht gegeven te starten met het samenstellen van een centrale catalogus. Het is de bedoeling dat het NCOB dat informatiseringsproject uitwerkt. De bestuurscommissie van het NCOB zal in 1986 zijn taak opnemen. Daarvoor werd het krediet in artikel 12.21.02 opgetrokken. De Gemeenschapsminister zal door de Hoge Raad eens laten uitzoeken wat er in verband met videocassettes kan gebeuren, doch doet opmerken dat het bezit van een videorecorder lang nog niet veralgemeend mag worden genoemd. Wat een eventuele decretale regeling betreft voor de ondersteuning van leatuurbegeleidingsorganisaties verwijst hij naar het Regeerakkoord van de Vlaamse Executieve. Hij wenst het probleem te bekijken in het kader van de evaluatie van de decreten. De Gemeenschapsminister meent dat het krediet voor de lopende uitgaven zullen volstaan om de kostenstijgende trend bij te houden. De behoeften inzake salarissen zullen pas in het najaar volledig bekend zijn. Er is in grote mate rekening gehouden met het wegwerken van achterstand. Deze zal in 1987 volledig ingelopen zijn.

Sectie 45 — Culturele films

Een lid stelt vast dat het krediet voor culturele films met 40 miljoen vermindert. Hij herinnert aan zijn nog niet beantwoorde schriftelijke vragen over de uitgaven van het Filmfonds. Hij heeft de indruk dat er in de vorige jaren veel meer werd uitgegeven. De voor het maken van een film opgelegde condities (1/3, 1/3, 1/3) zijn moeilijkvervulbaar, behalve wanneer er commercieel gerichte produkties worden gemaakt. Dit heeft in het verleden tot overschotten geleid, maar het ontmoedigde mensen die willen investeren. Als men jonge elementen met nieuwe ideeën en experimenten wil stimuleren is er volgens dit lid een dubbel systeem nodig : enerzijds dat van de tax shelter voor meer commerciële produkties, anderzijds dat van ondersteuning van debutanten en experimentelen. Het is lofwaardig scenariocursussen te organiseren, maar men moet ook eens nagaan wat voor resultaat deze cursussen hebben en wat ze achteraf opleveren inzake produktie en realisatie.

Spreker heeft indertijd een voorstel tot het oprichten van een eigen Vlaams filmarchief ingediend. Hij stelt dat het Nationale Filmarchief te kort schiet wat het opsporen en bewaren

van oude Vlaamse films betreft. Van de huidige directie van dit archief valt op dat gebied weinig te verwachten, des te minder wegens de reeds bestaande financiële problemen.

Een ander lid stelt de vraag of de invoering van de tax shelter geen problemen zal scheppen en geen aanleiding zou kunnen zijn tot inmenging in de produkties vanwege het Ministerie van Economische Zaken. Hij wenst ook te weten wat de bedoeling is van de Flander's Film (artikel 33.15.02). In verband met het Filmarchief vraagt hij, hoe dat wordt gefinancierd. Splitsen kost veel geld, zegt hij, vooral omdat het bewaren en onderhouden van films toch vooral op een technische aangelegenheid is. Ligt de oplossing niet in een formule met twee autonome afdelingen met een gemeenschappelijke technische dienst ? Hij vraagt dat de Gemeenschapsminister een initiatief zou nemen tot overleg met het Filmarchief, om te zien hoe dit kan worden gered. Vooral onze Vlaamse Films moeten zeker worden bewaard.

De vorige spreker wil nog eens terugkomen op het probleem van de betrokkenheid van het Ministerie van Economische Zaken. Hij wijst erop dat het nu bestaande systeem van de detaxatie leidt tot een schromelijke wanverhouding tussen Franstaligen en Nederlandstaligen. De Franstaligen produceren een groot aantal korte films : het leeuwendeel van de taxa-tie gaat daarheen. De Vlaamse film profiteert daar veel minder van. Hij vraagt of dit niet naar de gemeenschappen kan worden overgeheveld. Hij zegt verder dat er ook nog een nationale commissie bestaat die de te detaxeren films op hun culturele waarde beoordeelt, wat in onze bevoegdheidsverdeling toch wel een anomalie is.

De Gemeenschapsminister beaamt dat de kredieten verminderd werden, maar er was toch 41 miljoen over van het vorige jaar. Alles samen zal er dus zowat 100 miljoen zijn voor 1986, en dat volstaat.

De taak van de overheid is een corrigerende taak, namelijk aan nieuwe beginnende filmers kansen en mogelijkheden te geven. Het bestaande filmbeleid (1/3, 1/3, 1/3) voor coprodukties zal, zoals het hele filmbeleid, aan een evaluatie onderworpen worden door de nieuwe, nog aan te stellen selectie-commissie voor de culturele film.

De invoering van de tax shelter zal volgens de Gemeenschapsminister een verruimde inbreng vanuit de particuliere sector opleveren en een nieuwe mentaliteit met zich meebrengen. Bestaande projecten zullen ondertussen ongetwijfeld met het detaxatie-systeem kunnen worden afgewerkt.

De Gemeenschapsminister zal een ernstig onderzoek aan het Filmarchief wijden en daarover ook overleg plegen met zijn Franstalige collega.

Wat de steun aan Flanders' Film betreft is de Gemeenschapsminister van oordeel dat kwaliteit de beste ambassadeur is. Als wij tot verruiming van de mogelijkheden komen verwacht hij dat daarin ook kwaliteit meer aan bod zal komen. De steun beperkt zich vooralsnog tot 2,5 miljoen. Het is de bedoeling volgend jaar op een aantal filmfestivals aanwezig te zijn. De Gemeenschapsminister zegt dat wij voor grote uitdagingen staan en verwijst daarbij naar het Groenboek van de Europese Gemeenschap. Onze beeldindustrie moet alle kansen krijgen om te beletten dat wij overspoeld worden met goedkoper Japanse en Amerikaanse produkties.

Sectie 46 — Letteren en dramatische kunsten

Een lid betreurt dat het krediet voor aankoop van tijdschriften wordt gehalveerd terwijl het bedrag voor toelagen en beur-

zen aan schrijvers wordt verhoogd. Zonder overheidssteun is het bestaan van literaire en culturele tijdschriften in onze kleine gemeenschap niet mogelijk. De vrees is dan ook groot dat een aantal van onze tijdschriften, waarvan de oplage toch al beperkt is, nu gaan verdwijnen. Dit lid stelt zich ook vragen betreffende het rechtstreeks subsidiëren van auteurs in de voorbije jaren. Veelal gingen grote bedragen naar schrijvers die al goed in de markt liggen. De kredieten werden zeker niet gebruikt om beloftevolle jonge auteurs te helpen. Spreker is van mening dat de ene maatregel de andere afbreekt.

Een ander lid zegt dat de stijging lager is in deze sector, die nochtans al jaren verwaarloosd is. Hij stelt dat het **theaterdecreet** bestaat en dat het moet kunnen worden uitgevoerd. Hij verwijst naar het advies van de RAT. De heer Seeuws c.s. dient een amendement in dat beoogt het krediet op artikel 32.75.02 (Toelagen voor de Nederlandstalige toneelkunst) te verhogen tot 472 miljoen. Dit amendement wordt verantwoord als volgt : „Sinds jaren bestaat er een status quo wat betreft de toneelkunst, wat de werkingsmogelijkheden van de toneelgroepen in de voorbije periode reeds bemoeilijkt heeft. Inde huidige begroting wordt voor het eerst het krediet effectieverlaagd t.o.v. vorig jaar. Dit heeft zeker het verdrijven van sommige gezelschappen voor gevolg, evenals het teloorgaan van een aantal arbeidsplaatsen. We stellen voor het bedrag terug te brengen op de oorspronkelijke som die door de RAT was toegepast op basis van het ontwerp.”

Spreker vraagt naar de bedoeling van het nieuwe artikel 33.14.02 (toelage aan receptieve productiecentra voor toneel en andere podiumkunsten). Vervolgens weidt hij uit over het probleem van het statuut van de scheppende kunstenaar. Veelal is deze bedrijvig in een beroepsleven dat hem niet toestaat zich op een bepaald ogenblik helemaal aan zijn creatief werk te wijden. Het Spaarplan zal het probleem nog aanscherpen. Dit statuut zou een formule moeten mogelijk maken dat de kunstenaar tijdelijk uit het beroepsleven kan stappen en toch sociaal verzekerd blijft. Er zijn hierover al heel wat studies gemaakt en voorstellen geformuleerd, er zijn ook buitenlandse voorbeelden. Dan is er nog het probleem van de taxatie van de kunstenaar. In de artistieke loopbaan zijn er wel eens pieke. In een bepaald jaar verkoopt hij veel, terwijl dat het jaar daarna niet meer het geval is. Voor dat 'ene jaar wordt hij dan fiscaal zeer hoog aangeslagen. Kan men hier geen spreidingsregeling uitdenken ?

De Gemeenschapsminister gaat eerst in op de opmerkingen in verband met de aankoop van literaire werken en steun aan de letteren. Art. 12.20.02 werd veel gebruikt voor de aankoop van luxe boeken en geschenkboeken. Deze werden vaak „kelderboeken”. Het gaat in dit artikel hoofdzakelijk om het aankopen van boeken, niet van tijdschriften. In bepaalde gevallen werd het eerder een verkapte subsidie aan uitgevers. De Gemeenschapsminister heeft de stellige overtuiging dat er met dit artikel veel misbruiken waren. Dit geld ging zeker niet naar jongere auteurs, eerder naar successchrijvers. Met de helft van wat vroeger op dit artikel werd ingeschreven kan men best uitvoeren wat er voor jongere schrijvers zou moeten gebeuren. De Gemeenschapsminister heeft in de cultuurbegroting een keuze gedaan : het aankoopartikel gereduceerd en artikel 33.11.02 verhoogd : daar zitten ook de debutantenpremies in. Overheidsgeld moet volgens de Gemeenschapsminister inderdaad in de eerste plaats gaan naar beloftevolle jongeren.

In Vlaanderen werd ook het probleem van het leenrecht gesteld. De Gemeenschapsminister heeft hierover een gesprek gehad met zijn Nederlandse collega Brinkman. Het is een idee dat de moeite loont. Een departementale werkgroep is er tot hiertoe niet in geslaagd ter zake een consensus tussen de ver-

schillende belangen te vinden. De Gemeenschapsminister ontvangt eerstdaags een actiegroep van auteurs om over dit probleem te spreken.

De Gemeenschapsminister zegt dat het krediet van uitvoering van het theaterdecreet goed werd overwogen in het licht van de hem verstrekte adviezen. Hij zal binnen drie weken naar buiten komen met de subsidiecijfers zodat de gezelschappen weten waar ze aan toe zijn. Hij signaleert dat grote gezelschappen zelfs geen subsidie-aanvraag meer indienen. Ook dit gegeven moet in de evaluatie worden verwerkt. Te grote versnippering over meer dan dertig gezelschappen is zijn inziens voor de Vlaamse Gemeenschap niet de gewenste toestand.

Artikel 3 1.14.02 behelst het bedrag dat vroeger aan de vzw **Proka** werd gegeven. Het werd verruimd zodat ook andere receptieve productiecentra een kans krijgen.

Een lid onderschrijft het standpunt van de Gemeenschapsminister dat het de bedoeling van steun aan letteren moet zijn verdienstelijke debutanten te erkennen. Hij wil helemaal niet pleiten voor „kelderboeken” en suggereert de aangekochte boeken aan de bibliotheken te geven, die met een verouderd boekenbezit zitten.

Op vraag van een lid preciseert de Gemeenschapsminister nog dat het Vlaams Theatercircuit vzw (artikel 33.26.02) zowel Vlaams toneel naar het buitenland brengt als buitenlands toneel naar Vlaanderen, en dat het momenteel werkt aan een vademecum voor het theater.

Sectie 47 — Muziek en lyrische kunsten

Een lid vraagt hoe men in de grote gezelschappen- **Philharmonie**, Koninklijk Ballet van Vlaanderen — de problemen zal opgelost krijgen na het vertrek van de leidende figuren. En hoe men de oplossing ziet voor de thuishaven van instellingen als het Ballet.

Een ander lid handelt over de Opera voor Vlaanderen. Het krediet laat niet eens toe gewoon maar het personeel te betalen. De programmatie loopt tot einde december. Dit impliceert dat het personeel zolang beschikbaar blijft. Spreker herinnert aan de ongelukkige ervaring met een directeur met hooguit enige kabinetservaring. Hij verdedigt geen tweede Munt of een kopie daarvan in Vlaanderen. Het komt erop aan tot een serieuze discussie ten gronde over de middelen te komen en over wat men wil bereiken. Binnen die discussie moet ook de vraag worden beantwoord wat in de twee betrokken steden kan en waarvoor er een publiek is. Hij wijst op de voortdurende verkwistingen en pleit andermaal voor een discussie ten gronde.

De Gemeenschapsminister zegt dat ook in een groot gezelschap niemand onvervangbaar is. Men moet een onderscheid maken tussen de artistieke en de administratieve directie. Sommigen die men aangezocht heeft hebben voor hun instellingen met goed management gewerkt. De Philharmonie bij voorbeeld heeft weer contact met het publiek. Wat de toekomst van de Bourslaschouwburg betreft verwijst de Gemeenschapsminister naar zijn antwoord op een vraag in de Vlaamse Raad. Hij voorziet geen ruimte voor grote veel geld kostende aanwending. Hij wijst ook op de toestand waarin het Gentse operagebouw verkeert. Op de vraag van een lid of dit gebouw niet aan de Vlaamse Gemeenschap kan worden verkocht voor 1 frank, zoals de Staat indertijd de Munt heeft gekocht, repliceert de Gemeenschapsminister dat de steden zelf hun verantwoordelijkheid moeten blijven op zich nemen.

De heer L. Vandenbossche C.S. dient bij artikel 43.21.02 (Toelage aan de Opera voor Vlaanderen) een amendement in dat ertoe strekt het krediet te verhogen tot 281 miljoen. Het amendement wordt verantwoord als volgt :

„Sinds 1981 is de Vlaamse Gemeenschap, samen met de steden Antwerpen en Gent, verantwoordelijk voor de Intercommunale Opera voor Vlaanderen. Antwerpen en Gent betalen sindsdien een vaste toelage van 90 miljoen frank elk, jaarlijks.

Het contract afgesloten tussen de Vlaamse Gemeenschap en de steden voorziet 200 miljoen frank jaarlijks voor de Vlaamse Gemeenschap en de toepassing van artikel 42. Gedurende enkele jaren werd dit artikel toegepast. Vandaag weigert de Executieve haar verplichtingen na te leven.

Ik stel dat de Executieve haar verplichtingen zoals voorzien in de statuten moet naleven. Concreet betekent dit dat 320 miljoen moet voorzien worden voor 1986. Dit is ongeveer 13 miljoen meer dan het reeds vóór enkele jaren betaalde bedrag van 307 miljoen.

Naast deze som zal aldus in de begroting een post moeten ingeschreven worden om het tekort op de gestorte bedragen die contractueel verplicht zijn (boven de 200 miljoen frank) en een regularisering van artikel 42 voor het verleden door te voeren.

Deze financiële verrichtingen zouden de onderhandelingen tussen de Vlaamse Gemeenschap en de steden gunstig kunnen beïnvloeden en de tewerkstelling in evenals de normale werking van de Opera voor Vlaanderen veilig stellen.”

Sectie 48 — Beeldende kunst en musea

Een lid betreurt dat wij nog altijd geen museumdecreet hebben.

Spreker herinnert aan de geschiedenis van het ICC en de oprichting van het MUHKA. Hij pleit voor samenwerking tussen het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten en het MUHKA. Hij vraagt of de werken die door de Vlaamse Gemeenschap aan het Museum voor Moderne Kunst te Brussel werden uitgeleend niet eerder in het MUHKA horen en of de gemeenschapsminister die zal terugvorderen.

Dan weidt hij uit over de beheersstructuur van het MUHKA. Dit heeft als bedoeling een eigen collectie hedendaagse kunst op adequate wijze uit te stallen. Het moet kunnen beschikken over een dotatie waarmee het rechtstreeks tot aankoop kan overgaan, ook in het buitenland. Het komt er ook op aan in zijn collectie de Vlaamse kunst te confronteren met die van andere landen. Indien de begroting 1987 hier niet goedgekeurd wordt zet men het MUHKA eigenlijk zonder geld. Op zijn minst zou men om technische redenen al in het bijblad in een krediet moeten voorzien. Ook het gekozen gebouw roept een aantal problemen op. De opzet om in een 5-jarenplan te werken lijkt nog niet helemaal geschikt. Spreker wijst nog op een aantal technische aspecten.

Een ander lid verklaart zich niet gelukkig over de wijze waarop het MUHKA tot stand is gekomen. Hij verwijst naar de opmerkingen ter zake van het Rekenhof. Hij pleit voor een statuut waarover de Vlaamse Raad zich uitspreekt en vindt dat de structuur van de beheersorganen dringend moet worden herzien het MUHKA wil hij liefst niet laten opengaan in omstandigheden die niet gezond zijn. Hij vraagt of het MUHKA wel daar moet komen. Hij zou willen vernemen wat er gebeurt met Middelheim, dat de jongste jaren geen enkel beeld meer heeft kunnen aankopen : een museum dat dit niet doet gaat achteruit en verliest zijn bestaansreden. Wat is het gevolg daarvan

voor de jonge beeldende kunstenaars die zich niet meer kunnen optrekken aan wat daar tot stand komt ? Op welke manier denkt de Gemeenschapsminister daar wat aan te doen ?

De vorige spreker krijgt de indruk dat er in Antwerpse kringen een zeker frustratie heerst omdat het MUHKA wordt opgericht door de Vlaamse Gemeenschap. Hij herinnert eraan 'dat een gelijkaardig initiatief destijds werd geprobeerd door Lode Craeybeckx. Hij staat stil bij de vraag of wij verschillende musea voor hedendaagse kunst moeten hebben. Nederland heeft er vijf belangrijke. Bij ons heeft Brussel niet veel te bieden, Gent heeft een toe te juichen initiatief maar krijgt niet te veel krediet, en dan is er nog Oostende. De oprichting van dergelijk museum is te verantwoorden met het oog op de jonge kunstenaars. Het kan ook het galerijwezen aanzwengelen.

Het MUHKA heeft een moeilijke oprichtingsperiode achter de rug. Spreker herinnert aan het ICC waarvan het artistiek beleid te onderschrijven was. Er kan wel naar een andere beheersformule worden gezocht. In de beheerraad zetelen inderdaad mensen uit de galerijwereld. Dit is toch onvermijdelijk. Wie kan er anders over het beleid oordelen ? De invloed van het galerijwezen is overigens overal voelbaar, ook in de administratie.

In zijn repliek wijst de Gemeenschapsminister op het volgende. Tussen de verschillende musea voor hedendaagse en moderne kunst zou een protocol gesloten moeten worden om de werkterreinen af te bakenen. Zowel de stedelijke, provinciale en bicommunautaire instellingen als de musea afhangend van de Vlaamse Gemeenschap moeten hierbij betrokken worden. Dat het Museum voor Hedendaagse Kunst in Antwerpen is terechtgekomen is te wijten aan het feit dat Antwerpen steeds een belangrijk centrum voor de moderne en hedendaagse kunst is geweest.

Sinds tientallen jaren discussieert men te Antwerpen over de bouw van een nieuw museum. Er werd zelfs een monument opgericht voor de eerste steenlegging voor een museum in Middelheim. Het was dan ook een noodzaak dat dit museum voor hedendaagse kunst tot stand kwam, niet alleen voor Antwerpen, maar voor heel Vlaanderen, dat helemaal niet rijk is aan musea waar hedendaagse/actuele kunst getoond wordt.

Enkel in Gent is er een gelijkaardig initiatief, nl. het Stedelijk Museum voor Hedendaagse Kunst. Het Provinciaal Museum Begijnhof in Hasselt brengt wel tentoonstellingen met hedendaagse kunst maar heeft geen eigen collectie. Het stedelijk initiatief Middelheim richt tweejaarlijks beeldhouwten-
toonstellingen in met uitsluitend hedendaags werk. Hierbij wordt dan weer de schilderkunst niet betrokken. Het Provinciaal Museum voor Moderne Kunst te Oostende brengt uitsluitend moderne Belgische kunst.

Door de Vlaamse Executieve werd dd. 10 juni 1985 de v.z.w. MUHKA opgericht, dit om een flexibele werking toe te laten. De beheersovereenkomst, eveneens goedgekeurd op de Vlaamse Executieve dd. 10 juni 1985, garandeert volledig de controle en het toezicht van de Vlaamse Gemeenschap op de werking van de v.z.w. MUHKA. Een samenwerking tussen het KMSK en het MUHKA is echter niet mogelijk daar het MUHKA zich uitsluitend toelegt op de hedendaagse actuele kunst na 1980, terwijl het KMSK gespecialiseerd is in de oude en moderne kunst tot 1945. Het is de betrachting in het MUHKA een collectie hedendaagse kunst te verwerven. Daarvoor beschikt het museum voor 1986 over een krediet van 7,0 miljoen frank nominatim ingeschreven op art. 33.29.02, sectie 48, Beeldende Kunst en Musea.

Met dit krediet wordt uitsluitend aktueel werk aangekocht

van Belgische en internationale kunstenaars. Voor de begroting 1987 werd nog geen cijfer vooropgesteld en wacht men op de begrotingsvoorstellen van de administratie. Om de infrastructuur van het MUHKA zo rendabel mogelijk te maken ligt het in het bedoeling stilaan verder te onteigenen zodanig dat men de administratie van het museum een onderdak kan verlenen.

Ook het sanitair en de hoogspanningscabine moet erin ondergebracht worden. Tevens moet men over een veilige ruimte beschikken om er de kunstwerken onder te brengen.

In een werkgroep bestaande uit afgevaardigden van de belangrijkste musea, kunstcritici, MUHKA, werd de problematiek van de integratie van het nieuwe museum voor de hedendaagse kunst in het Antwerps museumlandschap onderzocht.

Door de Vlaamse Museumraad werd het nieuw museumdecreet uitgewerkt. Dit ontwerp werd onlangs aan het kabinet overgemaakt, waar het momenteel onderzocht wordt.

De opmerkingen van het Rekenhof aangaande het MUHKA betroffen de nominatim inschrijving van een krediet in de begrotingsberaadslaging VE K 54 dd. 17 juni 1985.

Dit probleem werd echter opgelost door de goedkeuring van het bijblad 1985 door de Vlaamse Raad.

Een lid wijst er nog dat er niet geantwoord is op zijn vraag in verband met de opmerkingen van het Rekenhof en in verband met de aankooppolitiek voor Middelheim. Hij wijst er ook op dat de provincie niet genoemd wordt bij de coördinatiegroep van het kabinet, de Vlaamse Gemeenschap en de Stad Antwerpen.

Sectie 49 — Toerisme

Bij deze sectie worden geen opmerkingen geformuleerd.

Sectie 60 — Samenlevingsopbouw

De Gemeenschapsminister deelt mee dat het uitgetrokken krediet de verwachtingen binnen het werkveld ruimschoots overtreft. De herstructurering van de samenlevingsopbouw, aangevat onder zijn voorganger, is nu voltooid. Wel bestonden er aanvankelijk in bepaalde streken stromingen die zich aan de oorspronkelijke projecten vastklampten.

Een lid beaamt dat er voldoende middelen ter beschikking worden gesteld. Toch worden door de sector zelf bepaalde klachten geuit. In tegenstelling tot de vroegere versplintering evolueert men nu naar een te grote professionalisering en verambtelijking.

De Gemeenschapsminister meent dat de resultaten van de werking de RISO's moeten worden afgewacht om te oordelen of die vrees al dan niet terecht is. Sommige RISO's bestaan nog maar sedert enkele maanden. Een evaluatie kan slechts na een redelijke tijdsperiode gebeuren.

Sectie 78 : Monumentenzorg

Een lid informeert naar de procedure die moet worden gevolgd voor het herstellen van een beschermd gebouw. Is het nodig dat hiervoor het advies wordt gevraagd aan de gemeentelijke culturele raad ?

De Gemeenschapsminister meent dat dit niet gebeurt op basis van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, maar ingevolge het

decreet van 12 december 1974 tot regeling van de erkenning van gemeentelijke raden voor cultuur en culturele vrijetijdsbesteding. Alleszins zal hij deze problematiek nader onderzoeken.

Een lid behandelt vervolgens de verstandhouding tussen de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen en het Bestuur voor Monumenten- en Landschapszorg. De leden der Koninklijke Commissie voelen zich benadeeld door het ontbreken van een permanent secretariaat. De zetelende voorzitter denkt er zelfs aan om zijn ontslag in te dienen. Het is dringend nodig om een vast sekretariaat degelijk uit te bouwen. Bovendien is het presentiegeld, namelijk 218 frank, aan de lage kant, zeker als men rekening houdt met de vele werkzaamheden die dit voor de leden der Koninklijke Commissie impliceert. Het lid wenst ook meer inlichtingen te vernemen over de Stichting Monumenten- en Landschapszorg. Krijgt deze Stichting via de sponsoring de beschikking over belangrijke financiële middelen ? Zo ja, wie beslist wat ermee gebeurt ?

In het algemeen dringt het lid aan op meer initiatieven in de sector monumentenzorg : dit is een arbeidsintensief werk en kan bijdragen tot een relance in de bouwsector.

De Gemeenschapsminister heeft de indruk dat het probleem van de werking van de KCML vooral wordt veroorzaakt door een personentegenstelling. Daarvoor kan moeilijk een oplossing worden gevonden. Daarbij komt dat het advies van de Koninklijke Commissie vroeger vereist was. Nu is dit een complementair advies geworden. Het secretariaat van de Koninklijke Commissie wordt nu door de administratie waargenomen. Bij een slechte verstandhouding tussen Koninklijke Commissie en administratie brengt dit uiteraard spanningen met zich mee.

De administratie heeft zich meer en meer in de plaats gesteld van de Koninklijke Commissie. Voor een duurzame oplossing is een wijziging van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten nodig.

De Gemeenschapsminister merkt op dat hij aan de Koninklijke Commissie een beleidsnota heeft gevraagd. Een van haar taken is immer om advies te verstrekken aan de Gemeenschapsminister op het vlak van beleid. De Koninklijke Commissie gaf ter zake geen blijk van een vlugge aanpak. Als reden gaf men een personeelsgebrek op. Dit argument wordt te pas en te onpas gehanteerd. Om de situatie tussen de Koninklijke Commissie en het Bestuur te normaliseren ware het aangewezen de decretale opdracht van eenieder vast te leggen. De Stichting Monumenten- en Landschapszorg houdt zich bezig met het aantrekken van het mecenaat. Zo werd voor de restauratie van het Lam Gods 3,4 miljoen frank verzameld. De Gemeenschapsminister deelt het jaarverslag 1985 ter informatie aan de leden van de Commissie voor Cultuur mee (Bijlage 1).

Het vorige lid dringt opnieuw aan op het goed functioneren van het secretariaat van de Koninklijke Commissie. Dit is mogelijk via maatregelen op het vlak van het personeel. Hij is hoegenaamd niet tegen het Bestuur voor Monumenten- en Landschapszorg gekant maar de Koninklijke Commissie moet de mogelijkheid krijgen haar taak uit te voeren. Daarbij komt dat er nu ook nog een Stichting op hetzelfde domein werkzaam is.

Hij wenst te vernemen hoeveel mensen het Bestuur voor Monumenten- en Landschapszorg tewerkstelt, en tevens hun tewerkstellingsstatuut. De Stichting Monumenten- en Landschapszorg doet daarentegen voornamelijk een beroep op BTK- en DAC'ers. Hij oordeelt het niet opportuun dat enkel tijdelijken zich met de monumenten- en landschapszorg zou-

den bezighouden. Dit heeft immers zijn nadelen : zo blijft een beïnvloeding van diverse zijden mogelijk.

De Gemeenschapsminister repliceert dat het decreet van 3 maart 1976 bepaalt dat de administratie de organisatie van het secretariaat moet verzekeren. De Koninklijke Commissie aanvaardt dit niet : ze voelt zich door de administratie buiten spel gezet en vindt dat haar onafhankelijkheid wordt aangetast. Hij aanvaardt dat het lid pleit voor een continuïteit op het vlak van het secretariaat, maar zelfs dan blijft het probleem identiek. De enige mogelijkheid bestaat erin om het decreet van 3 maart 1976 te wijzigen.

Een lid deelt die mening niet. Ook de Gemeenschapsminister stelt immers zijn eigen personeel niet aan. Hij meent dat er een intern onderscheid moet worden gemaakt tussen de werking van het secretariaat van de Koninklijke Commissie en de werking van het Bestuur. Algemene maatregelen moeten de werking van elk verzekeren.

Het vorige lid stelt dat er tussen 1975 en 1980 geen enkel probleem was. Er was toen immers een vaste secretaris. Zijns inziens is het niet noodzakelijk dat het decreet van 3 maart 1976 wordt gewijzigd. Er is echter wel nood aan een vaste secretaris die het vertrouwen van de Koninklijke Commissie geniet.

De Gemeenschapsminister herinnert aan de historisch gegroeide situatie. De Koninklijke Commissie voelt zich op zijn gedrukt nu er niet langer sprake is van een vereist advies en het secretariaat georganiseerd wordt door de administratie zelf. Sommigen binnen de Koninklijke Commissie voelen dit aan als een echte kaakslag. Daarenboven blijft het probleem van de persoonlijke tegenstelling bestaan. Hij herinnert er daarenboven aan dat alle decreten zullen worden geëvalueerd. Inzake het personeelsbestand bij het Bestuur Monumenten- en Landschapszorg deelt hij mee dat er in totaal 95 personen werkzaam zijn, waarvan er 24 benoemd zijn of stage doen, 11 occasionele medewerkers, 6 contractuelen en 7 tijdelijke bedienden en 47 tewerkgestelde werklozen. Bovendien werkt bij de dienst nog 1 gewetensbezwaarde.

Het probleem der tijdelijken is echter ruimer dan de sector der monumenten en landschappen. De tewerkstelling in het openbaar ambt behoort tot de bevoegdheid van de Voorzitter van de Vlaamse Executieve. In deze aangelegenheid kan de Gemeenschapsminister van Cultuur geen beslissingen nemen.

Sectie 95 — Dotaties

Met betrekking tot Sectie 95 — art. 41.01.02, (dotatie aan de Nederlandse Commissie voor de Cultuur van de Brusselse Agglomeratie) deelt de Gemeenschapsminister mee dat het totaal bedrag van deze dotatie een stijging van 14,2 miljoen frank betekent, met andere woorden een stijging met 7 %. Daardoor wordt voor een stuk tegemoetgekomen aan de vraag van de NCC om over meer middelen te beschikken.

Een lid wijst erop dat het Bureau van de Vlaamse Raad in principe heeft beslist tot de oprichting van een speciale werkgroep over de gehele Brusselse problematiek, dus niet beperkt tot de NCC. Hij verwacht van de Gemeenschapsminister een analyse over de toepassing der decreten, onder meer het bibliotheekdecreet. Ook is er een inventaris nodig van de culturele infrastructuur in Brussel-Hoofdstad met inbegrip van hetgeen rechtstreeks van de Vlaamse Gemeenschap afhangt. Hij vermoedt dat ter zake veel staat te vervallen. Verder verlangt hij een overzicht van de NCC-subsidies in Brussel-Hoofdstad.

Een ander lid stelt dat slechts een miniem gedeelte, namelijk 2 procent, van de leerlingen van het hoger middelbaar onderwijs van het bestaan afwist van het aanbod aan Vlaamse culturele infrastructuur te Brussel.

Een ander lid wenst een lijst te ontvangen van de gebouwen die eigendom zijn van de NCC of erdoor worden gehuurd (rechtstreeks of via VZW's die hoofdzakelijk door de NCC worden gesubsidieerd). Dit met adviesvermelding en beschikbaar personeel en werkingskosten per eenheid (trefcentra, culturele centra enz.). Ook vraagt zij de lijst van verenigingen en andere initiatieven die via artikel 703/332/01 worden gesubsidieerd, met vermelding van die subsidies. Zij wenst het volledig personeelsbestand van de NCC te kennen : statutairen, DAC- en BTK-ers en tewerkgestelde werklozen. Graag vernam ze ook welke agglomeratieverbonden (via artikel 762/332/04) en buurtwerken (via artikel 762/332/06) worden gesubsidieerd en voor welk bedrag.

Een ander lid betreurt dat de begroting van de NCC aan de controle van de Vlaamse Raad ontsnapt. Hij vraagt dat de verantwoordelijk ken voor de uitvoering van deze begroting in deze Commissie toelichting zouden kunnen verschaffen over hun beleid. Hij maakt zich ook zorgen over de actie VL-Anders, een initiatief dat rond de Voorzitter van de Vlaamse Executieve werd opgebouwd. Volgens bepaalde geruchten zouden via de NCC-begroting bepaalde sommen naar VL-Anders afvloeien. Ook daarover wenst hij meer informatie van de NCC-verantwoordelijk ken. Het niet-aanwezig zijn van de NCC-verantwoordelijk ken wijt hij voor een gedeelte aan de Vlaamse Raad zelf : de leden hebben dit steeds van zich afgeschoven.

Een lid sluit zich bij deze opmerkingen aan. Het is onmogelijk om de NCC-begroting te bespreken en dit ingevolge een drietal redenen. Ten eerste zijn de NCC-verantwoordelijken niet aanwezig. Vervolgens heeft de voogdijoverheid nog geen uitspraak gedaan over de NCC-begroting. Wij moeten de politiek beoordelen die de Gemeenschapsminister wil volgen. Ten derde meent hij dat de NCC-begroting en werking ondoorzichtig is geworden. Hij wil daarom op deze informatie niet wachten tot volgend jaar. Desnoods zal hij de hele NCC-begroting in detail bespreken in de Openbare Vergadering. Hier is het immers onmogelijk de confrontatie aan te gaan. Hij betreurt het gebrek aan pluralisme zowel inzake het NCC-bestuur als qua subsidiëring en leidende personen. In de Openbare Vergadering zal hij daarom het reglement over de criteria der subsidiëring opvragen. Ook is er een verschil tussen het bedrag vastgesteld in de NCC-begroting en dit van de dotatie. Hij meent dat VL-Anders rechtstreeks of onrechtstreeks via personeel en medewerking, van de NCC-begroting zal kunnen gebruik maken.

Een ander lid wil een intentieproces vermijden tegen een instelling die hier niet aanwezig is. De oorzaak hiervan ligt bij de Vlaamse Raad en deze Commissie. Hij betreurt de uitval van het vorig lid tegen de NCC en Brussel. Misschien zou men de Antwerpse problematiek eens moeten bespreken. Alvorens de NCC-begroting in de Openbare Vergadering te bespreken moet men eerst naar de NCC-verantwoordelijk ken luisteren. Inzake de samenstelling der besturen kan hij de vorige spreker niet volgen. Het NCC-bestuur is immers een verkozen bestuur dat samen met de Agglomeratieraad wordt verkozen. Gezien de bestaande situatie ter zake ware het eventueel wenselijk sommige zaken voorlopig aan te passen. Belangrijke bedragen gaan naar het Nederlandstalig onderwijs te Brussel. Anderstaligen leveren hierop kritiek. Wij mogen de indruk niet wekken dat ook de Vlamingen niet akkoord gaan met deze realisaties. Daardoor plaatsen we de Franstaligen in een sterke positie. Hij

beaamt dat er een ruime keuze bestaat inzake culturele infrastructuur te Brussel. Mogelijk heeft de Vlaamse Gemeenschap te veel gekocht. Dit moet echter blijken uit een inventaris en een bezoek ter plaatse. Uit een gesprek zou moeten blijken of het nodig is om alle panden van de Vlaamse Gemeenschap in ons bezit te houden. Het lid heeft veel lof voor de behaalde resultaten en dit door animatoren met diverse statuten. Hij verwijst hier naar de speelpleinwerking. Zelfs in Vlaamse kringen in Vlaams-Brabant valt een zekere afgunst te bespeuren. Er bestaan daarenboven veel decreten met speciale voorzieningen voor Brussel-Hoofdstad. Wel zijn de behoeften van de Vlamingen te Brussel nog niet volledig bevredigd.

Het vorige lid verduidelijkt dat niemand eraan denkt om de Vlaamse aanwezigheid te Brussel te verminderen, ook niet op cultureel gebied. We bespreken nu echter de NCC-begroting en stellen een politiek feit vast : de Gemeenschapsminister staat niet achter deze begroting. Het lid is wel bereid om het bedrag van de dotatie aan te passen.

In deze commissievergadering zijn geen NCC-verantwoordelijkken aanwezig. Dit is te wijten aan het feit dat de Gemeenschapsminister ze niet heeft meegebracht. Hij steunt de idee om een degelijk voorbereid debat over Brussel aan te gaan maar zou toch graag hebben dat de NCC-verantwoordelijkken onmiddellijk worden uitgenodigd om de nodige toelichting bij de begroting te verschaffen. De Commissieleden moeten zichzelf niet beschuldigen.

Hij is bereid in het nationaal parlement een wetsvoorstel in te dienen om onmiddellijk tot verkiezingen voor de Agglomeratieraad over te gaan. Hij vermoedt echter dat de meerderheidspartijen dit niet zullen aannemen. Het pluralisme binnen de NCC is echter ook zonder verkiezingen te realiseren. De oorzaak dat dit niet gebeurt ligt bij de meerderheidspartijen. De nodige inspanningen inzake het onderwijs mogen echter niet verhinderen dat er dienaangaande vragen worden gesteld.

Het lid stelt verder dat hij in de Vlaamse Raad niet Antwerpen vertegenwoordigt. Hij aanvaardt deze beschuldiging niet.

Een ander lid meent dat er geen indiscrete vragen over het NCC in de Openbare Vergadering mogen worden gesteld : dit moet in deze Commissie gebeuren.

De Gemeenschapsminister hoopt dat de commissievergadering, zoals dit tot nog toe het geval was, in een goede sfeer zal blijven verlopen. Hij zou het betreuren indien in de Openbare Vergadering bepaalde vragen zouden worden gesteld. Dit zou de indruk kunnen wekken dat bepaalde secties van de NCC-begroting niet werden onderzocht. Alle vragen moeten in deze Commissie aan bod kunnen komen. Wel is de NCC, in tegenstelling met onder meer de BRT en het Vlaams Commissariaat-generaal voor Toerisme, geen instelling of parastatale maar een verkozen instantie. De Gemeenschapsminister kan dus niet vragen dat de NCC-verantwoordelijken voor deze Commissie ter beschikking zouden blijven. Hij is wel bereid om aan de NCC te vragen om uitleg over deze begroting te komen verschaffen en dit eventueel onmiddellijk. Hij wijst er bovendien op dat ook de Gemeenschapsminister van Onderwijs en Vorming voor de NCC bevoegd is. Ook steunt hij de idee om een grondig debat over Brussel aan te gaan.

De Voorzitter van de Commissie voor Cultuur wijst erop dat tijdens de voorbije begrotingsberaadslagingen geen enkel lid de aanwezigheid van de NCC-verantwoordelijkken heeft gevorderd. Ook nam het Bureau van de Vlaamse Raad de principiële beslissing om een werkgroep ad hoc over Brussel op te richten.

Uiteraard, indien de Commissie beslist dat de NCC-verantwoordelijk ken moeten worden gehoord, wil hij hiervoor het nodige doen.

Een lid meent dat een gesprek met de NCC-verantwoordelijken niet meer tijdens deze begrotingsberaadslagingen mogelijk is. De werkgroep ad hoc kan echter nuttig werk verrichten. Graag zou hij echter het standpunt van de Gemeenschapsminister venemen over de verschillende cijfers : NCC-begroting versus de dotatie van Sectie 95. Het lid meent dat de NCC een realistische begroting heeft uitgewerkt. Zal in het ontbrekende bedrag eventueel via het bijblad worden voorzien ?

Een ander lid stelt dat deze Commissie zich moet uitspreken over het bedrag van de dotatie. Deze ligt 14,2 miljoen frank hoger dan de dotatie vastgesteld in de initiële begroting 1985. Zij is wel lager dan het bedrag dat door de NCC wordt gevraagd. Dit is echter meestal het geval. Zij steunt de idee om een grondig debat over Brussel aan te gaan. Na 15 jaar culturele autonomie lijkt het haar wel aangewezen om een evaluatie te maken. De situatie van de Vlamingen te Brussel mag dit niet beletten, integendeel.

Inzake de NCC-begroting beklemtoont het lid dat de verdeling van het krediet zelf niet tot de bevoegdheid van de Vlaamse Raad behoort. Wel bezit de Vlaamse Raad een controlefunctie achteraf.

Een lid suggereert om, vóór de vergadering van de Commissie voor Financiën en Begroting, met de NCC een gesprek te hebben over de beleidsopties van de begroting 1986. In dit geval is zijn fractie bereid om onmiddellijk tot een niet-indicatieve stemming over te gaan.

De Voorzitter formuleert hierop de twee voorstellen. Een eerste wil het geheel van het NCC-beleid aan de commissie ad hoc toevertrouwen. De beleidsverantwoordelijk ken van de NCC kunnen hierop worden uitgenodigd. Dit kan na de stemming over de dotatie aan de NCC gebeuren. Het tweede voorstel wil een gesprek met de NCC-verantwoordelijken vóór de stemming in de Commissie voor Financiën en Begroting.

Het vorig lid wijst erop dat die commissie ad hoc nog niet werd opgericht.

Uit de stemming blijkt dat 10 leden zich aansluiten bij het voorstel om het geheel van het NCC-beleid in de commissie ad hoc te bespreken. Vier leden steunen het tweede voorstel. Een lid onthoudt zich bij de stemming.

De Gemeenschapsminister beantwoordt vervolgens verschillende vragen. Aan VL-Anders wordt door de NCC geen financiële maar wel logistieke steun verleend. Zo neemt de NCC het secretariaat van VL-Anders waar. Het verschil tussen de begrotingscijfers van de NCC en wat in deze ontwerp-begroting als dotatie aan de NCC werd ingeschreven, is te verklaren doordat de ontwerp-begroting van de NCC, alsmede de ventilatie, reeds in 1985 klaar was. Daarbij denkt de NCC in de optimale omstandigheden. Het is echter de Vlaamse Executieve die het bedrag van de dotatie bepaalt. Na de goedkeuring door de Vlaamse Raad van de ontwerp-begroting zal hij, samen met de Gemeenschapsminister voor Onderwijs en Vorming, met de NCC overleggen hoe de NCC-begroting kan worden aangepast.

Hij verstrekt vervolgens een aantal gegevens over de gebouwen waarover het NCC beschikt, het personeelsbestand van de NCC en de subsidiëring via de artikelen 703/332/01, 762/332/04 en 762/332/06 (zie bijlagen II tot VI).

Sectie 96 — Instellingen van Openbaar Nut

Een lid vraagt of er geen culturele kredieten vervat zitten in de sectie 90.

De Gemeenschapsminister zegt dat de uitvoering van het decreet tot omvorming van het Commissariaat-generaal van de Internationale Culturele Samenwerking tot Commissariaat-generaal voor de Internationale Samenwerking een begrotingsuitsplitsing nodig maakt : een deel van de uitgaven gaan naar cultuur, andere naar de begroting van zijn collega's Kelchtermans en Deprez.

Een lid vraagt of het niet mogelijk is een tabel te bezorgen met de nieuwe cijfers. Aan de hand van de voorhanden stukken kan men die niet achterhalen.

De Gemeenschapsminister vraagt begrip voor de moeilijkheden verbonden aan het opstarten van een nieuwe administratie. Het nieuwe Commissariaat-generaal is pas operationeel sinds 1 april 1986 en er moet voor allerlei zaken nog voortdurend overlegd worden.

Een lid vraagt of de kredieten van Sectie 90 zullen gebruikt worden door het nieuwe Commissariaat-generaal.

Een ander lid vraagt welke de preciese opdracht is van het nieuwe Commissariaat-generaal, en welke die van de dienst die opnieuw opgericht is in de administratie, met het oog op de internationale culturele betrekkingen. Wie sluit nu de akkoorden, wie voert ze uit ? Hij wijst ook op de problemen met studiebeurzen, waarvan sommige geblokkeerd zijn. Het zou voor de betrokkenen nuttig zijn te weten waar ze aan toe zijn. Hij vraagt verder hoe het staat met de culturele attachés, door wie die worden benoemd, en welke rol de Vlaamse Gemeenschap daarin speelt.

Een ander lid vraagt waarin nu precies de coördinerende bevoegdheid van het Commissariaat-generaal bestaat. Verwijzend naar een recent interview in *De Standaard* wenst hij te vernemen wat het statuut van de directeur van de Brakke Grond is. Hij wil vernemen wie optreedt voor de uitvoering van de culturele verdragen. Is dit de Gemeenschapsminister van Cultuur ? Met genoeg heeft hij vernomen dat zijn berekeningen in verband met het krediet te laag waren. Toch acht hij de situatie daar niet gezond. De doelstellingen bij de oprichting van dit Cultureel Centrum van de Vlaamse Gemeenschap te Amsterdam waren culturele integratie met Nederland en presentatie van onze Vlaamse cultuur.

Hij heeft echter de indruk dat men het centrum nu begint te beschouwen als een soort „Belgisch” instituut. Daar is het niet voor opgericht ; het is in de eerste plaats bedoeld om ons eigen Vlaams gezicht te laten zien en niet om Belgische belangen te behartigen. Van de personeelsleden zijn er 7 statutair, 6 contractueel. Sommigen gaan verdwijnen, sommigen komen niet meer opdagen, sommigen hebben iets anders op het oog. Allerlei geruchten doen de ronde. Er werd een rechtspersoon opgericht, de zogenaamde „Stichting”, die naar het schijnt nog nooit vergaderd heeft. Spreker herinnert aan zijn voorstel om bij het centrum een adviesraad op te richten, zodat de ambtenaren die de programmatie opstellen zouden kunnen worden geïnspireerd door de adviezen van deze raad.

De Gemeenschapsminister zal ervoor ijveren dat die moeilijkheden zo veel mogelijk zullen worden opgelost. Het vermelde krantestuk vindt hij erg overdreven, insinuaties zonder concretisering, veel rook zonder vuur. Dat de directeur van de Brakke Grond als ambtenaar van de Vlaamse Gemeenschap ressorteert onder de secretaris-generaal acht hij vanzelfsprekend.

Wat de externe betrekkingen betreft blijft elke Gemeenschapsminister functioneel bevoegd. Naar het buitenland toe heeft de Gemeenschapsminister van Externe Betrekkingen een coördinerende taak.

Als de Stichting die bij de Brakke Grond werd opgericht inderdaad niet functioneert dan ziet de Gemeenschapsminister twee mogelijkheden : ofwel deze Stichting activeren, ofwel ingaan op het voorstel tot oprichting van een adviesraad.

Culturele akkoorden worden ondertekend door de Gemeenschapsminister van Cultuur en de Gemeenschapsminister van Externe Betrekkingen. De uitvoering van de culturele akkoorden behoort tot de verantwoordelijkheid van de Gemeenschapsminister van Cultuur.

De vertegenwoordiger van de Gemeenschapsminister van Externe Betrekkingen herhaalt dat deze Gemeenschapsminister een formele en een coördinerende taak heeft. Eventueel zal hij met een land gerezen problemen aan de orde stellen, inhoudelijk zal de functioneel verantwoordelijke Gemeenschapsminister erover onderhandelen. De in sectie 90 bedoelde kredieten zijn bedoeld voor het bevorderen van de uitvoer en voor het aantrekken van investeringen. Het gaat om zuiver economische aangelegenheden en heeft niets te maken met cultuur.

Na besprekingen met de Minister van Buitenlandse Betrekkingen over de culturele attachés is er een overeenkomst bereikt waardoor de Vlaamse Gemeenschap inderdaad attachés kan benoemen, maar ze wel zelf moet betalen.

Een lid betreurt dat de in Sectie 90 vermelde kredieten niet opgenomen worden in die van het Commissariaat-generaal. Begrotingstechnisch vindt hij het eigenaardig, politiek een onderschatting van de mogelijkheden.

Een ander lid herinnert aan de toezeggingen die de voorganger van de Gemeenschapsminister gedaan heeft in een brief aan een groep bezoekers uit Frans-Vlaanderen. Hij stelt dat van de 300.000 Frans-Vlamingen er 100.000 zich als Vlamingen beschouwen. Hij wijst op de samenwerking van de Franse Gemeenschap met Québec.

De Gemeenschapsminister zal graag kennis nemen van de door de vorige spreker vermelde toezeggingen en onderzoeken welk gevolg er aan kan worden gegeven.

Verschillende leden vragen of er in de begroting tegemoet wordt gekomen aan het verlangen van de Interparlementaire Commissie om de Taaluniebegroting te verhogen. Een lid voelt zich geneigd bij het voorgestelde krediet een amendement in te dienen om deze wens te realiseren.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat in de begroting met deze wens geen rekening wordt gehouden. Hij stelt voor dit begrotingstechnisch te regelen via het bijblad. Hij zal daartoe bij de Executieve aandringen.

Een lid wenst dat de Commissie beter zicht zou hebben op wat 'er in de Taalunie gebeurt.

De Gemeenschapsminister heeft bij zijn eerste bespreking in het Comité van Ministers een gunstige indruk opgedaan van wat er in de Taalunie gebeurt. Hij vindt dat de recentelijk geuite kritiek overtrokken was. Naar zijn mening is voor de Taalunie nu het moment van de waarheid aangebroken. Deze instelling moet meer naar buiten komen en duidelijk maken waarmee zij bezig is.

Aan de bespreking over artikel 02.05.02 wordt deelgenomen door de Voorzitter van de Raad van Bestuur en door de Com-

missaris-generaal van het Vlaams Commissariaat-generaal voor Toerisme.

De Gemeenschapsminister zegt dat het Vlaams Commissariaat-generaal voor Toerisme, opgericht bij decreet van 29 mei 1984, vanaf 1986 werkt met een eigen begroting, waarvan de dotatie van de Vlaamse Gemeenschap de belangrijkste inkomstenbron is.

Deze herstructurering heeft voor gevolg dat de kredieten die vroeger op de Secties 20 en 49 werden aangerekend voortaan op de begroting van het VCGT voorkomen.

De Sectie 49 wordt enkel gebruikt voor de afbetaling van de vroeger aangegane verbintenissen van het CGT en voor de uitvoering van de reddingsoperatie van de Koninklijke Maatschappij voor Dierkunde, zoals bepaald in het decreet van 30 mei 1985.

Hoewel de werking van een parastatale instelling moeilijk vergelijkbaar is met die van een administratie geven de volgende cijfers toch een trend weer inzake de nieuwe aanpak van de parastatale instelling.

	1986	1985 initieel	%	1985 + bijkredieten
TITEL 1				
a) Exploitatieuitgaven van de Vlaamse Gemeenschap	264,9	253,9	4 %	253,9 (+4 %)
Artikel 2.05.02, Sectie 96				
b) Investerings via subsidiëring	229,5	167,5	37 %	199,4 (+15 %)
Artikel 61.01.02, Sectie 96				
TITEL II				
c) Directe investeringen	81,0	90,0	-10 %	163,4 (-10 %)
Artikel 81.03.02, Sectie 96				
d) Eigen inkomsten	21,0	-		
TOTAAL ONTVANGSTEN	596,4	511,4	+16%	616,7 (- 3 %)
KOSTEN VOOR DE VLAAMSE GEMEENSCHAP	575,4	511,4	+12 %	616,7 (- 7 %)

In vergelijking met de initiële begroting 1985 is dit een stijging van de werkingsmiddelen van het VCGT met 16 %. De Vlaamse Gemeenschap financiert van deze stijging 12 %. De rest wordt gedragen door de eigen inkomsten van het VCGT uit sponsoring, retributies en erfpachten.

Er dient te worden opgemerkt dat, in vergelijking met de aangepaste begroting 1985, er een daling is van 3 %. Deze daling is enkel toe te schrijven aan de begrotingspost directe investeringen. Het CGT financierde in 1985 een aantal belangrijke bouwwerken waarvan de administratieve procedure enkele jaren geleden werd gestart.

Bij het opmaken van de begroting 1986 werd er rekening gehouden met een verdubbeling van het personeelsaantal vanaf deze zomer.

De belangrijkste stijgingen van beleidsmatige aard op Titel 1 zijn :

— Stijging van het promotiebudget voor toerisme met 5,3 miljoen frank : + 4 % ;

— Stijging van de toelagen voor de werking van VVV's, GVVV's en provinciale federaties met 600.000 frank : + 4 %

Wat Titel II betreft blijkt er een verschuiving te zijn van di-

recte investeringen naar investeringsuitgaven via het stelsel van de subsidiëring. De parastatale instelling zal minder zelf als bouwheer van toeristische infrastructuur optreden. Het VCGT gaf de Gemeenschapsminister de garantie om bestaande niet afgewerkte bouwdoSSIers verder af te werken.

De belangrijkste stijgingen van beleidsmatige aard op Titel II zijn :

1° Stijging van het bedrag bestemd voor de premies voor de modernisering van de logiesverstrekkende bedrijven met 29,5 miljoen (+ 44 % ;

2° Stijging van het bedrag bestemd voor de regionale toeristische uitbouw : VZw's : + 4,5 miljoen ;

Lokale besturen : + 3 miljoen.

Een lid is tot andere conclusies gekomen. Voor het eerst wordt aan het VCGT een dotatie toegekend. Dit betekent in vergelijking met 1985, een vermindering van 35 miljoen frank of 16 procent lopende uitgaven.

Voor personeel en lokalen is er 113 miljoen frank, voor propaganda 137 miljoen frank. Ierland heeft 120 miljoen frank voor propaganda in Groot-Brittannië alleen. Het lid vraagt welke kantoren er worden behouden of uitgebouwd in het buitenland. Bij gebrek aan financiële middelen geschiedt de promotie vooral via persrelaties. Spreker acht de uitbouw van de persdienst noodzakelijk. Negatieve artikels zoals in *The Wall Street Journal* moeten worden vermeden.

In verband met de infrastructuur vraagt hij of de vroegere verbintenissen worden overgenomen ?

Wat betreft de toelagen voor infrastructuur vraagt hij hoe de toelagen voor infrastructuur worden verdeeld over de verschillende posten ?

Spreker stelt dat de directe investeringen blijkbaar dalen. Welke politiek wordt er ter zake door het VCGT gevolgd (sociaal, toerisme, jeugdherbergen) ? Welke is de visie van de Gemeenschapsminister (BLOSO) ? Globaal is er een vermindering van 88 miljoen frank tegenover 1985. Anderzijds stelt hij vast dat de toelagen voor regionale toeristische uitrusting gestegen zijn. Hij vraagt of daar geen regels voor kunnen worden vastgesteld. Hij wijst op het onderscheid dat dient te worden gemaakt tussen toerisme en recreatieve vrijetijdsbesteding. In het buitenland spreekt men pas van toerisme als er op zijn minst twee overnachtingen aan te pas komen. Men stelt vast dat bij ons nogal wat sommen bedoeld voor toerisme in feite terecht komen bij recreatieve uitrusting. Hij vergelijkt het aantal hotels in het Amerikaanse Williamsburg met het ontbreken daarvan in Bokrijk. Waar kan men in Limburg logies vinden voor een bus met vijftig personen ?

Spreker vraagt dan wanneer de Raad van Advies bij het VCGT er komt. Wanneer wordt het personeelskader aangevuld ? Waar zal men de mensen daarvoor halen ? Het volstaat niet goedmenende mensen zonder toeristische competentie uit andere diensten over te nemen. Hij pleit voor professionalisering van het personeel.

Verder wenst hij te vernemen wanneer de uitvoeringsbesluiten bij de decreten er komen. In het bijzonder weidt hij uit over de problematiek van de brandveiligheid in hotels. Hij is van mening dat de gemeentebesturen de macht hebben een reglement uit te vaardigen. Daar hoeft geen nationaal reglement voor te bestaan. Dan vraagt hij wat het standpunt van het VCGT is in verband met de commercialisering, produktopbouw enz. Daarna handelt hij over de samenwerking tussen

het VCGT en de provinciale federaties. Worden subsidies afgeschaft ? Hoe ziet men de taakverdeling ? Hoe staat het VCGT tegenover de provinciale federaties en de gemeenten ? Hij wijst erop hoe men in Wallonië deze samenwerking probeert te bevorderen en stelt dat zonder de provincies werken gelijk staat met centralisatie en anarchie. Hij pleit ervoor dat provincies en gemeenten die pakketten aanbieden dit verder zouden uitwerken, maar dan wel tegen dezelfde tarieven als het particulier initiatief. Wat betreft de in de algemene bespreking gemaakte opmerking over de beoordeling in de propaganda van de drie grote historische steden meent hij er te moeten op wijzen dat het budget in deze steden ook veel groter is dan in de andere. Betreffende de technische commissies die in het nieuwe VCGT werden gecreëerd betwijfelt hij of de mensen die er door de vorige regering werden voor aangewezen wel voldoende de toeristische sector vertegenwoordigen. Tot besluit vraagt hij welke stappen de Gemeenschapsminister doet in verband met de vakantiespreiding en of er ter zake overleg is met diens Waalse collega.

Een ander lid wijst op het gevaar dat subsidiëring afhankelijk zou zijn van de willekeur van een persoon. Hij vraagt of er geen saturatie is qua uitbreiding van de kampeerterreinen. Kan er hier niet meer gelet worden op geografische spreiding ? Spreker heeft de indruk dat de premies ter modernisering van verouderde hotels in het verleden wel eens werden gegeven aan aanvragers die dat financieel niet nodig hadden. In verband met de brandveiligheid denkt hij dat sommige hotels zouden moeten sluiten indien men eiste dat ze aan de opgelegde hoge normen voldoen. Hij vraagt zich af of bijvoorbeeld de verplichting om in iedere kamer een blusapparaat te plaatsen en rookverbod in de kamers niet een en ander zou oplossen.

De volgende spreker pleit ervoor dat de Vlaamse toeristische propaganda zou inspelen op de sympathie die bij bepaalde volksgroepen, zoals de Basken en de Catalanen, ten aanzien van Vlaanderen leeft. Hij meent dat de goede naam die Vlaanderen in deze kringen heeft propagandistisch moet worden gebruikt.

Een ander lid vraagt eveneens hoe het zit met de uitvoeringsbesluiten bij de decreten. Hij vraagt wat er geworden is van de gespecialiseerde technische commissies die vroeger nationaal waren. Wat is de toestand nu, en heeft men een idee van wat nu van ons is ? Hij informeert ook naar de evolutie in de verhouding toerisme, sociaal toerisme en eendagstoerisme.

Nog een ander lid wil pleiten voor de streken waar het nog niet zwart ziet van de vreemde toeristen, zoals bijvoorbeeld de Antwerpse en de Limburgse Kempen. Hij wijst eveneens op het probleem van het onderscheid recreatiedomein — toeristische infrastructuur. Toen het recreatiedomein De Lilse Bergen van de vorige Gemeenschapsminister een toeristische subsidie kreeg voor het kampeerterrein merkte het Rekenhof op dat dit niet onder toerisme ressorteerde. De Executieve moet maar eens uitzoeken of er nog een decreet op de kampeerterreinen moet komen dan wel of de toerismedecreten moeten worden gewijzigd. Hij is het er verder mee eens dat er in bepaalde streken een saturatie is inzake kampeerterreinen, in andere niet. Hij is van mening dat in deze tijd van economische recessie meer mensen teruggrijpen naar het goedkopere kampeertoerisme. Wat betreft de logiesverstrekkende bedrijven wijst hij op de toestand te Brussel waar er enerzijds een tekort is en anderzijds een onderbezetting van de bestaande bedrijven. Een promotor kan er terecht hetzij bij de Vlaamse hetzij bij de Franse Gemeenschap. Hij zegt nog alle begrip te hebben voor burgemeesters die zich bij het afgeven van een attest inzake brandveiligheid willen gedekt weten.

De volgende spreker stelt vast dat 97 % van de begroting wordt gedragen door de Vlaamse Gemeenschap. Het meeste gaat naar subsidies, premies, pakketten en publiciteit. De directe investeringen zijn bijzonder laag gebleven. De bevoegdheid ter zake werd aan een parastatale overgedragen. De personeelsuitgaven zijn tot 15 % gedaald. Er is een tendens waarneembaar om voor de minder gespekte beurzen minder te doen. Dat zou precies bij de directe investeringen moeten geschieden. In het verleden heeft men weliswaar soms verkeerde inspanningen gedaan. Men heeft zich wel ingespannen voor de kust, maar inzake sociaal toerisme is nog veel te doen in andere regio's. Hij pleit voor de regionale spreiding van de inspanningen. Hij dringt er nog op aan de procedure voor erkenning van reisbureaus sneller te laten verlopen.

De Voorzitter van de Raad van Bestuur licht het gevoerde beleid toe. In een beleidsnota heeft men geprobeerd de verschillende stromingen in een bepaalde context te plaatsen. Het sociaal toerisme omvat nu meer dan 20 % van het budget. Dat is een politieke beslissing, die dan wel in de juiste context moet worden geplaatst. Hij is van mening dat er inderdaad geen sprake kan zijn van toerisme zonder verblijfsbedden, die concurrentieel zijn. Bij de inspanning om Vlaanderen als dusdanig naar buiten te brengen heeft, volgens de Voorzitter, het Commissariaat-generaal te kampen met het probleem van een ontbrekend Vlaams toeristisch bewustzijn. Hij wijst op de uitspraak van Voorzitter Gaston Geens dat Vlaanderen zoals Tirol moet worden bekendgemaakt. Ook dit moet men in een juiste context doen. Voor goede promotie zouden we feitelijk over honderd miljoen frank moeten kunnen beschikken. Het VCGT voorziet voorlopig in 15,8 miljoen frank voor perspromotie in plaats van 12,5 miljoen frank in 1985. Vergelijk daarmee Ierland met zijn 120 miljoen frank voor propaganda in het Verenigd Koninkrijk alleen. De buitenlandse vestigingen kosten ons 42 miljoen frank aan personeel, 39 miljoen frank aan infrastructuur. Wat de promotie betreft richt men zich tot de professionele organisaties in het buitenland, om te komen tot joint ventures, zodat die onze produkten in hun brochure opnemen.

Spreker herinnert eraan dat de provinciale federaties en de lokale VVV's meer dan 73 % van de overnachtingen vertegenwoordigen. Het VCGT subsidieert Westtoerisme en de provinciale federaties. Het vraagt deze mee te werken aan de joint ventures. Het VCGT treedt coördinerend op en leidt promotie-acties in goede banen. Coördinatie is essentieel om verspilling van promotiekredieten te vermijden. Bewerking van specifieke doelmarkten van de provinciale federaties kan in samenwerking met het VCGT, bijvoorbeeld promotiecampagne Groot-Brittannië en Nederland in samenwerking met Westtoerisme.

Over de directe investeringen zegt spreker dat er opnieuw moet nagegaan worden in hoever die renderend zijn. Er zijn ter zake veel slechte voorbeelden. Over het project Raversijde weet men nog niet wat ermee zal gebeuren.

Spreker noemt vakantiespreiding voor het Vlaamse toerisme bijna een kwestie van leven of dood. Als dat erdoor komt zal men alles veel professioneler kunnen aanpakken.

De Voorzitter van de Raad van Bestuur besluit dat de balans niet zo slecht is. België is een klein land waar een weloverwogen toeristisch beleid een absolute noodzaak is. Hij verwijst even naar Palma met zijn 260.000 bedden waarvan er ook maar 50.000 gedurende zes maanden worden gebruikt. Verblijfstoeurisme is in Vlaanderen pas mogelijk als wij voldoende bedden hebben. Het is een bewuste politiek vanwege het VCGT om in Brussel te blijven, ofschoon er daar maar 10 % van de voor ver-

gunning in aanmerking komende bedrijven een Vlaamse vergunning hebben.

De Commissaris-generaal wijst op de noodzaak om voor de sponsoring over een medewerker te kunnen beschikken die daar dag in dag uit werk van maakt. Hij deelt ook mee dat men zal beginnen met publiciteit via „Boeketje Vlaanderen”. Wat de subsidiëring van de provinciale federaties betreft, signaleert hij de mogelijkheid dat de federatie die de grootste begroting heeft ook de grootste toelage krijgt. Bij de opmerkingen dat er teveel kampeerterreinen zouden zijn die, onvoldoende uitgerust zijn, merkt de Commissaris-generaal op dat de vergunningen worden afgegeven door het schepencollege van iedere gemeente. Hij zegt ook dat het blijkbaar veel moeilijker is toeristen vanuit het zuiden naar het noorden te lokken dan omgekeerd, ook al zijn sommige zuiderse volksgroepen Vlaanderen genegen. De informatiekantoren in Luxemburg, Spanje en Portugal werden afgeschaft.

De Commissaris-generaal geeft een toelichting bij de in artikel 414.07 vermelde sponsoring voor een bedrag van 3 miljoen frank. Dit bedrag is de bijdrage van het Bestuur der Posterijen en van de Postcheck voor de verwezenlijking van het **TV-programma „Boeketje Vlaanderen”**. Bovendien sponsoren ook het VCGT, voor 4 miljoen frank, en de Provinciale Federaties voor Toerisme, voor 1,5 miljoen frank.

De Voorzitter van de Raad van Bestuur hoopt dat men van het Eurosongfestival gebruik zal maken om Vlaanderen voor miljoenen kijkers op het scherm te brengen.

Vervolgens weidt de Commissaris-generaal uit over de problemen van de brandveiligheid. Dit is in logiesverstrekkende bedrijven een oud zeer, waarvoor dringend een oplossing moet worden gevonden met het oog op een uniforme regeling voor de Vlaamse Gemeenschap. Thans is de burgemeester hiervoor verantwoordelijk, op grond van de decreten van 16 en 24 augustus 1790. De verschillen inzake toepassing van de brandveiligheid door de gemeenten en steden zijn zo groot dat een uniforme regeling meer dan wenselijk is.

De Gemeenschapsminister voegt hier aan toe dat de Vlaamse Executieve bevoegd is om via het decreet op de logiesverstrekkende bedrijven specifieke normen inzake de brandveiligheid uit te vaardigen. Tegen dit artikel werd door de nationale regering op 12 februari 1985 bij het Arbitragehof beroep ingesteld. Dit beroep is ingeschreven onder nr. 18 van de rol van het Hof op 4 april 1985.

Op de wens dat voor de toekenning van hotelpremies voor modernisering zou rekening worden gehouden met de financiële draagkracht van de exploitant antwoordt spreker dat het moeilijk is zo'n verzoek in de praktijk toe te passen. De ervaring heeft uitgewezen dat de bestaande algemene regeling zeer behoorlijk werkt en dat 95 % van alle vragen betrekking hebben op kleine en middelgrote hotelinrichtingen, die veelal op familiale basis worden geëxploiteerd: De bestaande reglementering beantwoordt volledig aan de bedoelingen die aan de grondslag lagen voor het toekennen van premies voor modernisering van logiesverstrekkende bedrijven. Voor minder gespekte beurzen zal het sociaal toerisme volgens de Commissaris-generaal ongetwijfeld een noodzaak blijven. Rekening houdend met de kredietmogelijkheden, zal hieraan ruime aandacht worden besteed om dit systeem in hoofddorde aan te passen aan de verlangens van de gebruikers. Bovendien kan het sociaal toerisme beschouwd worden als een eerste stap voor de toetreding van bepaalde sociale klassen tot andere toeristische vakantievormen.

Verder deelt de Commissaris-generaal mee dat op dit ogenblik een Benelux-hotelclassificatie op vrijwillige basis wordt toegepast. Ongeveer 26 % van de erkende hotels hebben deze classificatie aangevraagd. De classificatie wordt verplicht op grond van artikel 5 — 4° van het decreet van 20 maart 1984 houdende het statuut van de logiesverstrekkende bedrijven. Dit is een belangrijke aanduiding die vooral door de consument zal worden gewaardeerd bij het zoeken naar een gepaste accommodatie.

De Commissaris-generaal zegt vervolgens dat de stijging van de overnachtingen de betalingsbalans van het toerisme zeer gunstig heeft beïnvloed.

Sedert 1980 zijn de overnachtingen gestadig toegenomen :

	1980 (x 1.000)	1984 (x 1.000)	evolutie
Buitenland	7.172	9.347	+ 30 %
België	18.723	21.341	+ 13 %
Totaal	25.895	30.688	+ 18 %

De betalingsbalans geeft de hiernavermelde gegevens :

	1980 (miljarden BF)	1984 (miljarden BF)	evolutie
Ontvangsten	52,9	96,1	+ 81 %
Ontvangsten	95,6	112,9	+ 18 %
Saldo ,	-42,7	-16,8	-60 %

Over de reserveringscentrales zegt de Commissaris-generaal dat er maar één reserveringscentrale bestaat, met name Belgian Tourist Reservations (BTR). De feitelijke reserveringsprocedure van Relobel werd opgegeven bij de oprichting van BTR.

Een lid vraagt hoe men de samenwerking tussen het VCGT en het Commissariaat-generaal voor de internationale culturele samenwerking ziet. Hij wijst op de overcapaciteit aan hotels te Brussel en vraagt of daar niet kan worden op ingespeeld door toeristen in de hoofdstad te laten overnachten en ze overdag een Vlaams programma aan te bieden. Hij stelt ook nog vragen over de klachten van de klanten van de reisbureaus en de geschillencommissie ter zake waarbij een aantal grote reisorganisaties niet zijn betrokken. Hij vraagt of die niet kunnen verplicht worden.

De Voorzitter van de Raad van Bestuur antwoordt dat de bij de geschillencommissie betrokken reisbureaus nauwelijks 10 % omvatten van de op de Belgische markt vertegenwoordigde touroperators. Sprekend over zijn eigen bedrijf zegt hij jaarlijks 200.000 mensen te bedienen en in de jongste vijf jaar niet meer dan 3 rechtsgedingen per jaar te hebben voorgehad. De geschillencommissie beantwoordt zijns inziens niet aan een behoeften en medewerking daaraan drijft de reiskosten op.

Sprekend over Brussel beaamt hij dat er daar inderdaad meer dan voldoende bedden zijn, maar deze zijn niet goedkoop als men weet dat de prijs 2000 frank voor één overnachting is. Als je verblijfstoerisme wil promoveren moet je voor 1.500 tot 2.000 frank volpensioen kunnen aanbieden. Samenwerking met het Commissariaat-generaal voor de Internationale Samenwerking acht spreker een belangrijk gegeven bij de promotie van het toerisme, vooral in het buitenland. Indien het ICS belangrijke culturele manifestaties organiseert in het

buitenland kan dit in belangrijke mate nuttig zijn voor de promotie van het toerisme naar Vlaanderen.

De Gemeenschapsminister doet nog opmerken dat het VCGT in een opstartfase zit. Op de klacht dat het krediet op bepaalde posten niet volstaat, antwoordt hij dat de begrotingsposten propaganda en promotie, en subsidiëring sociaal toerisme overeenstemmen met wat werd gevraagd door het VCGT. Hij beklemtoont dat de Raad van Bestuur van het VCGT de voorliggende begroting goedkeurde. Hij wijst erop dat de bevordering van het sociaal toerisme niet alleen een opdracht is van de Executieve maar dat het VCGT dit binnen zijn dotatie moet bevorderen. Hij noemt dit een verantwoordelijkheid van de Raad van Bestuur.

Een vergelijking van de dotatie van de lopende uitgaven 1985 kan enkel door een artikelsgewijze vergelijking tussen de begrotingsposten die vroeger, voor het CGT (administratie), op de secties 20 en 49 voorkwamen (met uitzondering kredieten Zoo-Antwerpen).

Lopende uitgaven	1986	1985	
Sectie 20	66.786.000	44.822.724	(+49 %) (personeel, huur lokalen)
Sectie 49	215.459.000	209.140.000	(+ 3 %) (promotieuitg., werking VVV's)
Nieuwe artikelen .	3.655.000	—	—
Totaal lopende uitgaven	285.900.000	253.900.000	(13 %)

Het VCGT beschikt over 13 % meer kredieten om zijn lopende uitgaven te dekken dan in 1985. Hiervan financiert de parastatale zelf 21.000.000 frank (sponsoring, reclame, retributies). De Vlaamse Gemeenschap neemt 269,4 miljoen frank voor haar rekening.

De vergelijking van de uitgaven van personeel en lokalen en die voor propaganda gaat volgens de Gemeenschapsminister moeilijk op. Naast zijn promotieopdracht heeft het VCGT nog andere taken :

- het bevorderen van het sociaal toerisme ;
- het bevorderen van de creatie, de verkoop, de distributie van het toeristisch aanbod, in samenwerking met binnen- en buitenlandse bedrijven en instellingen ;
- het begeleiden, coördineren en stimuleren van de activiteiten van plaatselijke, gewestelijke en provinciale verenigingen, verenigingen voor vreemdelingenverkeer en diensten voor toerisme ;
- het verstrekken van informatie en voorlichting in binnen- en buitenland.

Verder waakt het VCGT over de toepassing van de reglementering inzake het hotelwezen, de reisbureaus, het kamperen en het sociaal toerisme. Het keert toelagen uit voor de toeristische propaganda, toeristische uitrusting, de modernisering van het hotelwezen en het kampeerwezen, en verleent subsidies voor de bouw van instellingen voor sociaal toerisme. Het VCGT verspreidt toeristische informatie in binnen- en buitenland.

De toelagen voor infrastructuur zien er als volgt uit :

— premies logiesverstrekkende bedrijven	96,4
— premies kampeerterreinen	6,0
— toelagen sociaal toerisme	93,6
— toelagen regionale toeristische uitrusting vzw's	15,3
— toelagen regionale toeristische uitrusting lokale besturen	14,7
— inrichtingskosten VCGT	3,5
	229,5

Wat de directe investeringen betreft vertoont de begroting ten opzichte van het initieel bedrag van 1985 een daling met 9 miljoen frank, in plaats van 88 miljoen frank, zoals een lid gemeend heeft.

De Raad van Bestuur moet de rendabiliteit en de werking van de door het VCGT gebouwde infrastructuren evalueren. Voor nieuwe initiatieven dienen kleinschalige projecten en de afwerking van bestaande gebouwen in het bijzonder onderzocht te worden. Ook moet men speciale aandacht besteden aan infrastructuur in economisch achterop gebleven gebieden.

Op de vraag wanneer de uitvoeringsbesluiten van de decreten er zullen zijn gaat de Gemeenschapsminister uitvoerig in.

De uitvoeringsbesluiten op de decreten houdende het statuut van de reisbureaus en de logiesverstrekkende bedrijven werden voorgelegd aan de bevoegde technische comités.

De adviezen op de uitvoeringsbesluiten

— houdende het statuut van de logiesverstrekkende bedrijven ;

— houdende de premiereregeling van de logiesverstrekkende bedrijven ;

— houdende brandveiligheidsnormen van de logiesverstrekkende bedrijven

worden de Gemeenschapsminister eerlang bezorgd.

Op 13 mei 1986 kwam het door de Ministerraad ingediende verzoek tot gedeeltelijke vernietiging van het decreet op de logiesverstrekkende bedrijven voor een eerste maal voor bij het Arbitragehof. De Gemeenschapsminister hoopt binnenkort een arrest van het Hof te mogen ontvangen.

De Nationale Regering diende ook een verzoek in tot gedeeltelijke vernietiging van het decreet houdende het statuut van de reisbureaus (19 februari 1986).

De nationale technische commissies werden afgeschaft door het decreet op de Vlaamse adviesraad voor toerisme. De leden van de nieuwe technische commissies werden volgens de Gemeenschapsminister benoemd door de vorige Executieve voor een periode van vier jaar.

Wat de vakantiespreiding betreft wijst de Gemeenschapsminister erop dat deze voor een eerste maal toegepast werd tijdens de paasvakantie 1984. Het bleek een matig succes. Vakantiespreiding stelt veel problemen in verband met tewerkstelling van jobstudenten en de bezettingsgraad van de toeristische bedrijven. Hij wijst er tevens op dat de vakantiespreiding ook afhangt van vakantieperioden in andere landen. Dit hebben we niet in handen. Hij meent eerst een gesprek over deze problematiek met de horecasector en de andere toeristische sectoren te moeten hebben alvorens een initiatief te nemen.

Op de vraag van een lid over de interpretatie van subsidiëeringsbesluiten inzake het kampeerwezen door het Rekenhof zegt de Commissaris-generaal toe het dossier te zullen nagaan. De Gemeenschapsminister kent deze problematiek ten gronde.

Het Rekenhof wijst erop dat er voor het bouwen en moderniseren van een kampeerterrein momenteel een toelage wordt verleend die verschillend is naargelang de hoedanigheid van de eigenaar van het kampeerterrein. Het Hof meent dat toelagen voor kampeerterreinen enkel kunnen worden verleend op basis van het KB van 25 juni 1981 tot regeling van de toekenning van premies inzake kampeerwezen, wat de Vlaamse Gemeenschap betreft, en dan nog ten voorlopige titel. De enige oplossing om in de toekomst dergelijke weigeringen te voorkomen is het uitvaardigen van een decreet op de openluchtrecreatieve verblijven. De Gemeenschapsminister nam ter zake reeds contact op met zijn collega voor ruimtelijke ordening.

Inzake de oprichting van de geschillencommissie wijst de Gemeenschapsminister erop dat het decreet van 21 maart 1985 houdende het statuut van de reisbureaus stipuleert dat de Vlaamse Executieve de regelen kan bepalen betreffende de verzoeningscommissie. In feite zal deze verzoeningscommissie optreden in de geest van de op vrijwillige basis werkende VZW Geschillencommissie, opgericht door onder andere de Vlaamse Vereniging voor Reisbureaus.

De Gemeenschapsminister zegt dat het decreet van 21 maart 1985 houdende het statuut van de reisbureaus nog niet operationeel is wegens het ontbreken van uitvoeringsbesluiten. De vorige wetgeving blijft nog van kracht op grond van artikel 94 van de Bijzondere Wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. De uitvoeringsbesluiten werden door de Gemeenschapsminister voor advies voorgelegd aan het Technisch Comité van de Reisbureaus.

Alvorens deze uitvoeringsbesluiten te doen goedkeuren door de Vlaamse Executieve, is het volgens de Gemeenschapsminister wellicht aangewezen om de uitspraak af te wachten met betrekking tot het decreet op de logiesverstrekende bedrijven. Deze zaak is momenteel in behandeling bij het Arbitragehof. De Nationale Regering heeft ook hier een beroep ingesteld tot gedeeltelijke vernietiging van het decreet houdende het statuut van de reisbureaus van 21 maart 1985. Dit is ingeschreven onder nummer 29 van de rol van het Arbitragehof op 19 februari 1986.

Over de overname van verbintenissen inzake infrastructuur zegt de Gemeenschapsminister dat de parastatale instelling geen schulden uit het verleden overneemt. Op de sectie 49 werd in de nodige kredieten voorzien om de aangegane verbintenissen van de CGT-administratie uit te betalen. Het is wel zo dat projecten waarvoor een principieel akkoord werd verleend verder bij prioriteit afgewerkt zullen worden door het VCGT en dat het VCGT momenteel een financieringsschema opstelt voor de afwerking van deze projecten.

Titel II — Kapitaaluitgaven

Sectie 48 — Beeldende kunst en musea

Inzake artikel 63.01.02 — Toelagen voor de aankoop, de nieuwbouw, verbouwing en technische uitrusting van onroerende goederen met culturele bestemming vraagt een lid waarom er enkel gesplitste kredieten worden voorzien.

De Gemeenschapsminister wijst erop dat er een uitsplitsing is gebeurd naar de Secties 39 (Jeugdvorming), 40 (Volksontwikkeling) en 48 (Beeldende kunst en musea). In Sectie 48 heeft dit krediet alleen betrekking op de subsidiëring van de ondergeschikte besturen.

Sectie 78 — Monumentenzorg

Een lid wenst te vernemen op basis van welk decreet de subsidies bedoeld bij artikel 63.04.02 worden toegekend. Ook wenst hij het globale bedrag te vernemen dat de laatste 5 jaar aan het herstel van kerkorgels werd besteed. In hoeverre worden daarenboven deze instrumenten opnieuw gebruikt ?

Hierop antwoordt de Gemeenschapsminister dat de subsidies bedoeld bij dit artikel worden toegekend op basis van het decreet van 4 juli 1984. De laatste vijf jaar werd er voor de restauratie van kerkorgels 54,3 miljoen frank uitgetrokken.

1981 : 12.614.437
1982 : 1.376.084
1983 : 3.674.522
1984 : 3.444.080
1985 : 12.106.673

Deze orgels zijn na restauratie gebruiksklaar. Of ze inderdaad opnieuw gebruikt worden, dat kan men alleen maar hopen. Controle daarop wordt niet uitgeoefend.

Titel IV — Afzonderlijke sectie

De antwoorden van de Gemeenschapsminister op de vragen in verband met de inkomsten bedoeld in de artikelen 26,27 en 30 worden in bijlage VII opgenomen.

Een lid wijst erop dat de gebeurtenissen van de laatste dagen de ontwerp-begroting van de Vlaamse Executieve kunnen beïnvloeden. Dit is onder meer het geval met de besparingsmaatregelen inzake BTK en DAC. Ook zullen de dotaties aan de Executieven worden verminderd.

De Gemeenschapsminister stelt dat de Vlaamse Executieve van de getroffen maatregelen kennis heeft genomen. De ontwerp-begroting houdt er uiteraard geen rekening mee. Hij zal zich echter inspannen om het krediet dat hij toegewezen kreeg te behouden.

Een ander lid wil vanuit de oppositie de Gemeenschapsminister krediet verlenen. Daarom zal zijn fractie zich bij de stemming in deze Commissie onthouden. De culturele sector mag echter geen slachtoffer worden van de nationale besparingsmaatregelen.

C. STEMMINGEN

Het amendement van de heer W. Seeuws c.s. op Titel 1, Sectie 39, artikel 33.01.02 dat ertoe strekt dit krediet te verhogen tot 304 miljoen frank, wordt verworpen met zeven stemmen tegen en vier voor.

Inzake het amendement van de heer W. Seeuws c.s. op Titel 1, Sectie 40, artikel 33.11.02, ertoe strekkend in een bedrag van 25,1 miljoen frank te voorzien voor het experiment **basiseducatie**, stelt de indiener voor dit amendement terug te trekken op voorwaarde dat het beschikbaar krediet wordt uitgesplitst.

De Gemeenschapsminister oordeelt dat dit moeilijk te realiseren valt. Hij engageert er zich wel toe dat via het zogenaamde vijfde decreet de lopende experimenten zullen worden gehonoreerd.

Het amendement van de heer W. Seeuws c.s. op Sectie 40 wordt vervolgens verworpen met zeven stemmen tegen en vier stemmen voor.

Het amendement van de heer W. Seeuws c.s. op Titel 1, Sectie 46, artikel 32.75.02, dat ertoe strekt dit krediet te verhogen tot 472 miljoen frank, wordt verworpen met zeven stemmen tegen en vier stemmen voor.

Inzake het amendement van de heer L. Van den Bossche op Titel 1, Sectie 47, artikel 43.21.02, dat ertoe strekt de toelage aan de Opera voor Vlaanderen te verhogen tot 281 miljoen frank, meent een lid dat het aan de pas opgerichte Onderzoekscommissie toekomt om een oplossing te vinden.

Verwijzend naar de eenparige beslissing van de Vlaamse Executieve in 1984 vraagt de Gemeenschapsminister de verwerping van dit amendement. Dit gebeurt met twee stemmen voor, zeven stemmen tegen en twee onthoudingen.

Ten slotte worden de aan de Commissie voor Cultuur toegevoegde titels, secties en artikelen, alsmede het geheel, aangenomen met zeven stemmen voor, een tegen en drie onthoudingen.

BIJLAGE 1

Stichting Monumenten- en Landschapszorg v.z.w.
Nijverheidsstraat 23, bus 13
1040 Brussel
Telefoon : 02/230.38.76
Jaarverslag 1985

Na een eerder moeizaam begin en een sluimerend bestaan, lijkt de Stichting Monumenten- en Landschapszorg v.z.w. nu definitief uit de startblokken geschoten. 1985 betekende voor de vereniging immers het jaar, waarin voor het eerst op ruime schaal activiteiten ontwikkeld werden. Het verzorgen van televisie-programma's en de uitgaven van publicaties illustreren dit voldoende.

Tevens betekende de erkenning van de vereniging als culturele instelling, gemachtigd tot het afleveren van attesten die het mogelijk maken giften af te trekken van het belastbaar netto-inkomen, een stimulans om ook op dit vlak nieuwe initiatieven te ontplooien.

Het nieuwe jaar kondigt zich dan ook hoopvol aan. Het verderzetten van activiteiten uit het voorbije jaar en het opstarten van nieuwe initiatieven zullen er hopelijk toe leiden dat de Stichting zich in een groeiende belangstelling mag verheugen. Op deze wijze hoopt de Stichting een bijdrage te leveren tot de groei van een klimaat waar respect voor waardevolle gebouwen en landschappen in ieders gedachtengoed aanwezig is.

Brussel, 14 januari 1986.

Edgard Goedleven
Afgevaardigd Beheerder

Raad van Beheer

Samenstelling :

- de Heer A. Vermeulen, voorzitter,
- de heer E. Goedleven, Afgevaardigd-beheerder,
- de Heer J.P. Heirman, penningmeester,
- de Heer R. De Paepe, stichtend lid,
- de Heer Y. Porters, stichtend lid,
- de Heer E. Van Lerberghe, stichtend lid.

De Algemene Vergadering van de Stichting kwam op 6 maart 1985 samen. De vergadering keurde het ontwerp van begroting goed, mits een aanpassing in verband met het boek „De Leie” en een brochure „Hanswijckhoeve” en „Molsbroek”. Tevens werd besloten bij het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap een subsidie van 700.000 frank aan te vragen en bij het Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid een nieuw B.T.K.-project, vermits de inkomsten niet toelieten het lopende B.T.K.-project te verlengen.

Er werd eveneens toestemming verleend om contracten af te sluiten met restaurateurs, mits alle waarborg aanwezig is dat de betaling door derden verzekerd is en de Stichting niet moet prefinancieren. De contracten dienen vooraf aan de beheerders voorgelegd te worden.

Tenslotte werd toelating verleend met de B.R.T. te onderhandelen om nieuwe uitzendingen te maken, eventueel met de financiële steun van sponsors en publiciteit te maken rond de aftrekbaarheid van culturele giften, nadat de erkenning hiervoor verworven is.

In dit verband dient eveneens vermeld te worden dat, ingevolge de beslissing van de Raad van Beheer van 16 mei 1984, in de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 3 oktober 1985 de overbrenging van de maatschappelijke zetel van de Stichting van de Jozef II-sstraat 30 te 1040 Brussel naar de Nijverheidsstraat 23 te 1040 Brussel, gepubliceerd werd.

Personeel

Het personeel, werkzaam op de Stichting Monumenten- en Landschapszorg v.z.w. werd in 1985 door twee B.T.K.-teams gevormd.

Een eerste project werd goedgekeurd op 20 april 1984 onder het nummer 23.639. Zes personen werden in dit kader tewerkgesteld :

— R. Gysemberg	graduaat marketing A1	van 01/09/84 tot 30/08
— A. Volckaerts	regentes	van 15/10/84 tot 14/10
— L. Delcourt	ondenwijzer	van 16/10/84 tot 15/10
— A. Claes	klerk-typiste A3	van 19/10/84 tot 18/10
— A. Beullens	graficus A2	van 15/10/84 tot 14/10
— G. Charlier	fotograaf A1	van 01/08/84 tot 31/07

Op 19 juli 1985 werd door de bevoegde overheid goedkeuring gehecht aan het B.T.K.-project nr. 32.592. Hierin werden vijf betrekkingen voorzien voor de periode van twaalf maanden :

— P. Vissers	licentiaat geschiedenis	vanaf 15/10/85
— A. Claes	animator(halftijds)	vanaf 01/11/85
— K. 'De Pestel	klerk(halftijds)	vanaf 01/12/85
— A. Beullens	graficus A1	vanaf 15/11/85
— G. Charlier	fotograaf A 1	vanaf 01/08/85 tot 30/09/85

De functie van fotograaf wordt kortelings opnieuw ingenomen.

Ondanks het feit dat men te maken had met twee verschillende B.T.K.-projecten, kon toch een continuïteit in de werking verzekerd worden, mede doordat beide projecten elkaar onmiddellijk opvolgden.

Financiën

Bij Koninklijk Besluit van 25 maart 1985 (Belgisch Staatsblad van 5 april 1985) werd de Stichting erkend als culturele instelling voor de toepassing van artikel 71, § 1, 4°, d van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen en derhalve gemachtigd tot het verlenen van attesten die het mogelijk maken giften vanaf 1.000 fr. af te trekken van het belastbare netto-inkomen van de schenker. Ten gevolge hiervan nam het aantal giften toe en werd in 1985 voor een totaal bedrag van 280.283 fr. aan giften ontvangen.

Daarnaast ontving de Stichting vanwege het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap een subsidie van 700.000 fr. Een eerste schijf van 400.000 fr. werd op 30 juli 1985 overgemaakt en de tweede schijf van 300.000 fr. op 18 oktober 1985.

Andere inkomsten had de Stichting uit de verkoop van haar publicaties, interesten en terugbetalingen van voorschotten door de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening, en dit voor een totaal bedrag van 391.928 fr. De totale inkomsten bedroegen hierdoor 1.372.211 fr.

Wat de uitgaven betreft, werd er 633.807 fr. besteed aan de voorbereiding en de uitgave van publicaties. Voor de televisieuitzendingen werd in 1985 een bedrag van 900.000 fr. betaald en voor de herstellingen aan monumenten 54.283 fr. Tenslotte waren er nog de administratiekosten voor een bedrag van 260.915 fr. Samengevoegd betekent dit voor 1985 een totale uitgave van 1.849.005 fr.

Dank zij het overgedragen saldo van 1984 kon het negatieve saldo van 1985, ten bedrage van 476.794 fr. echter weggewerkt worden. Een gedetailleerd overzicht van de financiële toestand van de vereniging in 1985 vindt men in bijlage.

Werking

a) Publicaties :

De Stichting verzorgde in 1985 twee publicaties. Enerzijds was er het boek „G. BEKAERT, Verzamelde Opstellen — dl. 1 Stapstenen”, dat op initiatief van de Rijksuniversiteit Gent, Faculteit Toegepaste Wetenschappen, Dienst Stedebouw en Planologie, en in samenwerking met het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Arol, Bestuur voor Monumenten en Landschappen uitgegeven werd door de Stichting. Gedrukt op een oplage van 2000 exemplaren verliep de verkoop aanvankelijk vrij traag en zijn alle onkosten nog niet gerecupereerd. Daarnaast werd samen met Uitgever Marc Van de Wiele P.V.B.A. het boek „Het Verwoeste Gewest — 15/18 Mission Dhuicque” uitgegeven. Hiervan zijn alle onkosten gerecupereerd, maar zijn er nog geen inkomsten.

Tenslotte werd er nog illustratiemateriaal verzameld voor het boek van dhr. Vermeulen over de Leie.

Voor de brochures over het Zoniënwoud, het Boekenbergpark, de Hanswijckhoeve en het Molsbroek, voorzien in de begroting 1985 werd materiaal verzameld, maar kon om diverse redenen niet tot publicatie overgegaan worden.

b) participatie :

De participatie van de Stichting in de Feitelijke Vereniging voor Monumentenzorg werd in 1985 verdergezet. Op deze wijze konden binnen het kader van een D.A.C.-project werken uitgevoerd worden aan monumenten te Brussel, Leuven en Mechelen. Op 18 december 1985 werd de v.z.w. Monumentenzorg Waasland opgericht, waarvan de zetel zal gevestigd worden te Sint-Niklaas, Grote Markt 43. Deze vereniging, waarvan de Stichting mede-stichtend lid is, stelt zich de aankoop en het beheer van het beschermde monument „Het Landhuis” te Sint-Niklaas tot doel. Een uitbreiding naar andere monumenten in het Waasland is eveneens voorzien.

Tenslotte is er nog de Stichting Hanswijckhoeve v.z.w., waarvan de Stichting eveneens stichtend lid is, en waar in de loop van de maand november 1985 een aanvang werd genomen met de restauratie.

c) beveiliging Lam Gods :

De onderhandelingen met de diverse instanties, betrokken bij de beveiligingswerken aan het Lam Gods te Gent, die door de Stichting — dank zij de sponsoring van American Express — zullen gefinancierd worden, werden verdergezet. In de loop van januari 1986 werden de nodige contracten ondertekend, zodat een definitieve afhandeling in het vooruitzicht kan gesteld worden.

d) „Monumenten en Landschappen . . . één zorg” :

In de loop van 1985 werden tien televisie-programma's van telkens 25 minuten uitgezonden onder de titel „Monumenten en Landschappen . . . één zorg” :

- 23 januari 1985 : „een terugblik of 150 jaar Monumentenzorg”,
- 20 februari 1985 : „Door een groene bril of 50 jaar Landschapszorg”,
- 20 maart 1985 : „Drempels . . . of de problematiek van een interieurrestauratie”,
- 17 april 1985 : „Van oud en nieuw”,
- 15 mei 1985 : „Villa Duinzicht ?”
- 12 juni 1985 : „Groen op maat”,
- 2 oktober 1985 : „Landbouw-Landschap, mij één zorg”,
- 30 oktober 1985 : „Gejaagd door de wind . . . en het water”,
- 27 oktober 1985 : „Machines maken geschiedenis”,
- 25 december 1985 : „Landschap met leestekens”.

Het betrof hier een co-productie van de B.R.T., het Bestuur voor Monumenten en Landschappen en de Stichting. De gemiddelde kijkdichtheid voor de programma's lag rond de 250.000 kijkers per aflevering.

1. HUURTOELAGEN 1985 AAN SOCIAAL-CULTURELE RADEN

Oudergem :	180.288
St.-Joost-ten-Node :	93.036

2. UITGAVEN 1985 VOOR DE ADMINISTRATIEVE ZETEL

A. Schuldenlast

	Aflossingen	Intresten
Aankoop eigendom administratieve zetel	951.300	4.583.905
Inrichting en aanpassing	409.740	338.636
Telefooninstallatie	214.676	283.867

Totaal :	1.575.716	5.206.408
----------	-----------	-----------

Totaal schuldenlast :	6.782.124
-----------------------	-----------

B. Verwarming en verlichting	1.539.226
------------------------------	-----------

C. Onderhoud	721.365
--------------	---------

Algemeen totaal :	9.042.715
-------------------	-----------

3. UITGAVEN 1985 VOOR HET NEERHOF

A. Schuldenlast :

door de NCC rechtstreeks betaald als
eigenaar van het Neerhof :

	Aflossingen	Intresten
Aankoop eigendom	559.350	2.019.807
Restauratiekosten	1.937.283	3.629.095
Aanpassing en uitrusting	107.680	132.300

Totaal :	2.604.313	5.781.202
----------	-----------	-----------

Totaal schuldenlast :	8.385.515
-----------------------	-----------

B. Personeelslast en werkingskosten :	4.700.000
---------------------------------------	-----------

Het personeelsbestand bedraagt 4 1/2 leden.
Personeels- en werkingskosten worden aan
vzw Neerhof betaald in de vorm van een
geplafonneerde toelage.

ALGEMEEN TOTAAL :	13.085.515
-------------------	------------

BIJLAGE III

Verenigingen en andere initiatieven die op post 703/332/01
gesubsidieerd worden

Lokale verenigingen in de sector Para- en Postscolaire
Aktiviteiten — Subsidies werkjaar 1984-1985

ANDERLECHT

Oudervereniging Kl. & L.S. Veeweyde „80”	7.019,-
Vriendenkring PHITS-COOVI	23.879,-
Vriendenkring Rijksonderwijs Anderlecht	14.870,-
Vriendenkring PIVIT v.z.w.	16.157,-
Oudervereniging Sint-Niklaasinstituut	2.000,-
Vriendenkring van School 13	33.016,-
Oudercomité PHITS • Tuinbouw	6.118,-
Vlaams Oudercomité O.L.V. van Gratie en St.-Vincentius	17.444,-
Vanito-Brabant	10.494,-
Vereniging van Socialistische Welzijnswerkers	18.718,-
Oud-leerlingenbond Sint-Guido Instituut	9.670,-
Oudervereniging en Vriendenkring school 15 • kin- dertuin 11	16.311,-
Oudervereniging K.T.A.	5.668,-
Oud-leerlingenbond Marius Renard	7.276,-
Vriendenkring PHITS • Tuinbouwschool	5.861,-
Studentenvereniging Technica	15.603,-
Oudercomité R. Van Belleschool	4.831,-

BRUSSEL

Vrienden Nederlandstalig Gemeentelijk Onderwijs (VNGOB)	2.000,-
Vriendenkring Instituut Funck	4.638,-
Nationalistische Studentenvereniging	14.136,-

Vriendenkring Karel Bulsscholen	10.751,-
Vriendenkring van het Koninklijk Muziekconservatorium	14.175,-
Raad van Ouders en Vrienden School 50	12.038,-
Vereniging Algemeen Nederlands	20.635,-
Studentenvereniging Aloisiana	17.778,-
Oud-Katholiek Studentencorps	7.727,-
Studentenvereniging VLEKHO	7.250,-
ELSENE	
Vriendenkring Rijksbasisschool	4.574,-
Vereniging Oud-Studenten H.I.B.H.	13.196,-
Oud-Studentenbond V.U.B.	14.870,-
Oudercomité Rijksbasisschool	4.445,-
OUDERGEM	
Oudleerlingenbond Lutgardiscollege	11.691,-
Oudercomité Prinsenparkschool	6.195,-
Oudervereniging Lutgardiscollege	7.984,-
Oudervereniging Lutgardis Sint-Juliaan	11.781,-
SCHAARBEEK	
Vriendenkring van het Erasmuscollege	6.363,-
Oudercomité H. Familie-Humaniora	9.541,-
Oudercomité Boodschapinstituut	7.405,-
Vriendenkring R.B.S. Schaarbeek	7.019,-
Oudercomité Champagnatinstituut	4.188,-
Oudercomité Erasmuscollege	7.791,-
Oudervereniging Rijksbasisschool	7.469,-
Studenten- en Oud-Studentenvereniging Pollepel	10.623,-
SINT-AGATHA-BERCHEM	
Oud-Vaganten	8.164,-
Studentenclub Vaganten	11.613,-
Vriendenbond Gemeentelijke Muziekacademie	6.465,-
SINT-GILLIS	
Oudervereniging van de Sint-Gillischool	7.019,-
SINT-JANS-MOLENBEEK	
G.N.O.P. Gemeentelijk Nederlandstalig Onderwijzend Personeel	15.359,-
O. S.V. Honima	13.390,-
SINT-LAMBRECHTS-WOLUWE	
Verbond der Vlaamse Academici	11.009,-
Oudervereniging Sint-Jozefsschool	6.697,-
Oudervereniging Angelusinstituut	10.584,-
ETTERBEEK	
Oudervereniging Koninklijk Atheneum	2.901,-
V.z.w. Resonans	8.293,-
Vriendenkring KA Etterbeek	10.236,-
Oudervereniging Lutgardisschool	10.494,-
EVERE	
Oudervereniging R.B.S. Evere	10.365,-
Oudervereniging Everheide	7.534,-
Oudercomité Sint-Jozefsschool	7.817,-
GANSHOREN	
Oudervereniging H. Hartcollege	25.294,-
Oudervereniging Sint-Lutgardis	23.325,-
Oudleerlingenbond van het H. Hartcollege	13.570,-
JETTE	
Vriendenkring Gemeentelijke Muziekacademie	5.861,-
Oudercomité H. Hartschool	8.113,-
Vriendenkring H. Hartschool	7.534,-
Oudercomité O.L.V. van Lourdesschool	9.078,-
Oudercomité Sint-Michielschool	6.569,-
LAKEN	
Oudervereniging Hoofdstedelijk Atheneum Karel Buls	5.861,-
V.z.w. Vriendenkring R.M.S. Brussel 2	9.722,-
Vrienden van de Koningin Astridschool	21.948,-
Kultuurvereniging bij de Koninklijke Kadettenschool	20.867,-
Oudercomité Kristus-Koning Instituut	5.217,-
Vriendenkring van het Koninklijk Atheneum v.z.w.	15.900,-
Vriendenkring Sint-Lambertusinstituut	16.208,-

NEDER-OVER-HEEMBEEK		
Oudervereniging Heemschool		9.464,-
Oudervereniging Maria-Immaculata		11.910,-
Oudercomité Sint-Jan Berchmansinstituut		6.762,-
SINT-PIETERS-WOLUWE		
Vlaamse Oudleerlingenbond VOLBO		12.553,-
Oudervereniging Mater Dei Lyceum		22.849,-
Oudervereniging Gemeenteschool Stokkel		12.038,-
Vriendenkring van R.N.S. en KA.		10.236,-
Vereniging van Ouders en Vrienden van de Nederlandstalige Gemeenteschool Mooi-Bos		10.751,-
Cultuurcomité Sint-Jozefscollege		13.583,-
Oudervereniging Koninklijk Atheneum		4.960,-
UKKEL		
Studentenclub Acropolis		19.233,-
Vriendenbond Rij ksscholengroep Ukkel		8.666,-
Oudercomité Sint-Paulusschool		5.475,-
Oud-Studentenkring Sint-Elisabethschool		11.652,-
Vriendenkring Rijksbasisschool		2.000,-
VORST		
Oudervereniging Parkschole Sint-Denijs		10.623,-
WATERMAAL-BOSVOORDE		
Vriendenkring „De Bloeiende Kerselaar”		10.134,-
Huis voor Sport v.z.w. in oprichting, organisatie Scholen-sportdag		500.000,-
Jeugd en Muziek Brussel v.z.w.		505.458,-
Katholiek Opvoedingswezen en Cultuur Brussel v.z.w.		651.757,-
Onderwijswinkel Brussel v.z.w.		235.375,-
Federatie van de Ouderverenigingen arrondissement Brussel v.z.w.		86.229,-
Jeugdcentrum Doesj „Filmproject voor basisscholen”		70.000,-
Jeugd en Muziek v.z.w., organisatie van school- en klasconcerten tijdens schooljaar 1984-1985		170.000,-

BIJLAGE IV

Personeelsbestand van de N.C.C.

1. Centraal Bestuur :	62
2. Kinderdagverblijf Anderlecht :	9
3. Trefcentra (staffunctionarissen) :	10
4. Sociaal-Culturele Raden (S.-C.-werkers) :	22
5. Hoofdstedelijke Bibliotheek :	26
6. D.A.C.-project Sociaal-Culturele Raden :	31
7. D.A.C.-project Brusselse Trefcentra :	41
8. D.A.C.-project Artistiek Cultuurwerk :	4
9. D.A.C.-project Huis voor de Sport :	1
10. D.A.C.-project Wijkanimaties :	4
11. B.T.K.-project Onderwijs :	11

BIJLAGE V

Agglomeratieverbanden die gesubsidieerd worden op post 762/352/04

K.A.V. weddetoelagen	681.192 fr.	(45 %)
1 ^o sociaal-cultureel werker	322.377 fr.	(30 %)
werkingstoelage	354.432 fr.	
basistoelage	50.000 fr.	
K.W.B. weddetoelagen		
sociaal-cultureel werker	591.529 fr.	(45 %)
werkingstoelage	97.929 fr.	
basistoelage	50.000 fr.	

Willemsfonds			
weddetoelagen			
sociaal-cultureel werker	393.759 fr.	(45 %)	
werkingstoelage	53.391 fr.		
basistoelage	50.000 fr.		
Dauidsfonds			
weddetoelagen			
sociaal-cultureel werker	433.993 fr.	(45 %)	
werkingstoelage	150.247 fr.		
basistoelage	50.000 fr.		
C.B.A.			
weddetoelagen			
sociaal-cultureel werker	629.09 1 fr.	(45 %)	
werkingstoelage	267.762 fr.		
basistoelage	50.000 fr.		
C.S.C.			
weddetoelagen			
sociaal-cultureel werker	620.143 fr.		
werkingstoelage	50.440 fr.		
basistoelage	50.000 fr.		
Frans Masereelfonds			
weddetoelagen			
sociaal-cultureel werker	462.811 fr.	(45 %)	
werkingstoelage	77.807 fr.		
basistoelage	50.000 fr.		
H.V.V.			
weddetoelagen			
sociaal-cultureel werker	325.787 fr.	(45 %)	
werkingstoelage	63.319 fr.		
basistoelage	50.000 fr.		

BIJLAGE VI

Buurtwerken gesubsidieerd op post 762/332/06

V.Z.W. Buurtwerk „De Kassei” Brussel-Noord	
werkingstoelage	68.262 fr.
V.Z.W. Buurtwerk Noordwijk	
werkingstoelage	68.262 fr.
V.Z.W. Buurtwerk Molenbeek-Centrum	
werkingstoelage	68.262 fr.

Tijdelijke werkgemeenschappen (T.W.G.)

Begrotingsartikel : 762/332/06

T.W.G. „De Kleine Molen”
 p.a. S.C.R. — Pantheonlaan 14
 1080 Brussel

Weddetoelagen voor het werkjaar 1985 (*)

Buurtwerker : 292.684 fr.

Forfaitaire werkingstoelage voor het werkjaar 1985 : 200.000 fr.

T.W.G. Het Rad
 Sympathiestraat 1
 1070 Brussel

Weddetoelage voor het werkjaar 1985 (*)

Buurtwerker : 873.826 fr.

Forfaitaire werkingstoelage voor het werkjaar 1985 : 200.000 fr.

(*) In afwachting van overname door het Riso (Regionaal Instituut voor Samenlevingsopbouw)

T.W.G. De Havenwijk
De Ribeaucourtstraat 180
1080 Brussel

Weddetoelage voor het werkjaar 1985 (*)
Buurtwerker : 772.953 fr.
Forfaitaire werkingstoelage voor het werkjaar 1985 : 200.000 fr.

T. W.G. „Goede Lucht”
Iiterbeekselaan 404
1070 Brussel

Weddetoelage voor het werkjaar 1985 (*)
Buurtwerker : 560.404 fr.
Forfaitaire werkingstoelage voor het werkjaar 1985 : 200.000 fr.

(*) In afwachting van overname door het Riso (Regionaal Instituut voor Samenlevingsopbouw)

BIJLAGE VII

Begrotingsdecreet : Art. 26

De inkomsten van het filmfonds bestaan uit :

- Toelagen aan het filmfonds afkomstig uit de begrotingsoverdracht van art. 33 .0 1.02 voor het begrotingsjaar 1986 : 55,5 miljoen frank
- Saldo van de vorige jaren dat beschikbaar is voor nieuwe projecten : 41,4 miljoen frank
- Winsten uit Vlaamse films 1 à 2 miljoen frank

Begrotingsdecreet : Art. 27

Betreft : Titel IV — art. 66.04.02 : Fonds voor Monumenten en Landschapszorg.

Art. 66.04.02A — Fonds voor Monumenten- en Landschapszorg
(in frank)

Economische classificatie	1986	1985	1984
Ontvangsten :			
990 Overdracht	4.755.414	3.394.020	1.881.275
161 Verkoop van publikaties	2.000.000	1.894.294	1.775.645
460 Overdracht art. 41.01.02	—	242.900	—
Totaal	6.755.414	5.531.214	3.636.920
Uitgaven :			
121 Algemene werkingskosten	2.000.000	775.800	242.900
Totaal	2.000.000	775.800	242.900
950 Over te dragen	4.755.414	4.755.414	3.394.020

De inkomsten worden verworven door verkoop van publikaties : dit zijn onder meer abonnementen op M & L., verkoop van reeds vroeger uitgegeven orgelboeken en voorlichtingspakketten.

De uitgaven :

Deze gelden worden besteed aan drukkosten voor bovengenoemd tijdschrift, soms eveneens aan publikaties in kranten (beschermingsbesluiten e.d.).

Voor de rest worden deze gelden ook aangewend als verlengstuk van art. 12.01 (= bezoldigingen van niet tot de diensten behorende deskundigen en prestaties aan derden).

Begrotingsdecreet : Art. 30

Betreft : Titel IV : Sectie 41 : Art. 66.05.02 : Fonds voor het openbaar
Bibliotheekwerk

Art. 66.05.02A — Fonds voor het Openbaar Bibliotheekwerk
(in frank)

Economische classificatie	1986	1985	1984
Ontvangsten :			
990 Overdracht	—	—	—
161 Verkoop van publikaties	100.000	—	—
Totalen	100.000	—	—
Uitgaven :			
121 Werkingskosten	100.000	—	—
Totalen	100.000	—	—
950 Over te dragen	—	—	—

Uitsplitsing van het art. 66.05.02, Sectie 40, Deel 1 van Titel IV.

De inkomsten van dit fonds komen van deelnemingsgelden verworven uit de inschrijvingen voor examens, cursussen en leergangen (bijvoorbeeld : bijscholingscursus voor het personeel, akte van bekwaamheid).

Tweede bron van inkomsten : naast het gratis schenken van promotiemateriaal wordt dit materiaal ook verkocht, tegen kostprijs.

Het verworven geld wordt uitgegeven aan drukkosten van de syllabus van de leergangen, het huren van leslokalen en andere kosten hieruit voortvloeiend.

A.3. Verslag namens de Commissie voor de Media uitgebracht door de heer J. Bosmans

De Commissie voor de Media heeft gedurende twee vergaderingen een grondige bespreking gewijd aan de behandeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986 meer bepaald de artikelen van de decreettabel die betrekking hebben op het mediabeleid. De Gemeenschapsminister heeft zich laten vergezellen door de Administrateur-generaal en de Voorzitter van de Raad van Beheer van de BRT.

A. ALGEMENE BESPREKING

Inleidende uiteenzetting door de Gemeenschapsminister van Cu1 tuur

De Gemeenschapsminister gaat in zijn inleiding in op de cijfers van de B.R.T.-dotatie.

Aan de openbare omroep zal een dotatie worden verstrekt van 5.360 miljoen frank onderverdeeld als volgt :

SECTIE 96

Titel 1 :

Art. 02.02.02 : Dotatie aan de B.R.T.	4.351,8 miljoen frank
Art. 02.06.02 : Dotatie aan B.R.T. : uitzendingen door derden	64,6 miljoen frank

Titel II :

Art. 81.02.02 : Aflossing leningen	543,6 miljoen frank
Subtotaal	4.960,0 miljoen frank
Art. 81.01.02 : Dotatie Investeringsfonds	400,0 miljoen frank

Totaal dotatie aan B.R.T.	5.360,0 miljoen frank
-----------------------------------	-----------------------

Ten opzichte van de initiële dotatie van 1985 betekent dit een verhoging met 327,4 miljoen frank of + 6,5 procent. Ten opzichte van de aangepaste dotatie van 1985 betekent dit een verhoging met 220,7 miljoen frank of + 4,3 procent.

De totale inkomsten van de B.R.T. zullen volgens de begroting 5.820,6 miljoen frank bedragen.

- 290,5 miljoen frank eigen inkomsten
- 262,0 miljoen frank inkomsten met bijzondere bestemming
- 300,0 miljoen frank inkomsten voor orde
- 4.960,0 miljoen frank dotatie Vlaamse Gemeenschap
- 8,0 miljoen frank andere.

Daarbij moet de spijzing van het Investeringsfonds gevoegd, ten waarde van 400 miljoen frank, zodat in totaal de B.R.T. 6.216,6 miljoen frank zal ontvangen.

De ontwerp-uitgavenbegroting voorziet in totaal eveneens 5.820,6 miljoen frank, niet inbegrepen de investeringsuitgaven die zullen gedaan worden.

- 3.050,0 miljoen frank personeelskosten
- 1.599,0 miljoen frank werkingskosten
- 300,0 miljoen frank uitgaven voor orde
- 262,0 miljoen frank uitgaven met bijzondere bestemming
- 64,6 miljoen frank uitzendingen door derden
- 543,6 miljoen frank financiële lasten.

In vergelijking met 1985 betekent dit een toename van de personeelsuitgaven met 111 miljoen frank (= 3,7 procent). Hiermee worden de tweejaarlijkse wedde-aanpassingen en de selectieschalen (ongeveer 60 miljoen frank) opgevangen evenals de hogere pensioenuitgaven (ongeveer 13 miljoen frank). De uitvoering van vroeger goedgekeurde wervingsplannen wordt verzekerd maar er werd geen indexaanpassing van de wedden voorzien.

Voor de werking van de B.R.T. is, in vergelijking met 1985 93 miljoen frank meer voorzien of + 6,1 procent. Deze bedragen gaan naar de normale voortzetting van de activiteiten.

Voor de uitzendingen door derden wordt 4,7 miljoen frank of 7,8 procent meer voorzien. Deze verhoging is te wijten aan 2 factoren :

- aanpassing kostprijs nieuwsuitzendingen,
- lichte verhoging aantal uren naar aanleiding van recente verkiezingen.

Wat de investeringen te financieren door een toelage aan het Investeringsfonds betreft moet de B.R.T. de aan de Vlaamse Gemeenschap opgelegde beperkingen volgen. Wel wordt de mogelijkheid onderzocht tot financiering van onroerende investeringen door opname van leningen (heropbouw zendmast Waver). De daling van zowel de leningslasten van de B.R.T. (sinds het invoeren van de dotatie aan het Investeringsfonds B.R.T. werden geen leningen meer aangegaan) als van de rente maken dat dit een interessante financieringsmethode zou kunnen zijn.

Besluitend stelt de Gemeenschapsminister dat de B.R.T. beschikt over meer middelen dan vorig jaar en eveneens is gezorgd voor de aanwending van de ontvangsten van het kabelakkoord ten bate van het coproductiefonds met de Nederlandse omroep.

De Gemeenschapsminister doet opmerken dat deze B.R.T.-begroting die als bijlage bij de begroting Vlaamse Gemeenschap is gevoegd, nog niet werd goedgekeurd door de Raad van Beheer van de B.R.T., en dus evenmin door de voogdij : de B.R.T. werd op 28 april 1986 op de hoogte gesteld van het bedrag van de dotatie, met het verzoek zo snel als mogelijk een begroting over te maken. Tot heden is dat nog niet gebeurd. Het betreft hier dus voorstellen van het bestuur van de B.R.T. die de Gemeenschapsminister vorige vrijdag werden overgemaakt.

Zijn kabinet heeft dus amper de tijd gehad een oppervlakkig onderzoek aan deze cijfers te wijden.

De Gemeenschapsminister stelt zich vragen, bij de Ontvangsten, over het bedrag van 75 miljoen frank dat ingeschreven werd voor de inkomsten komende uit de spots. Dit is een gevoelige vermeerdering waaruit voortvoeit dat de B.R.T. van plan is om meer dergelijke spots uit te zenden. Hij verheelt niet dat hij daar moeite mee heeft en dat hij volgende week ter zake met de Voorzitter van de Raad van Beheer en met de Administrateur-generaal overleg zal plegen.

B. PROCEDUREDEBAT

Een lid weet niet juist met welk document hij hier wordt geconfronteerd. Immers, de Gemeenschapsminister verklaarde dat de voorliggende BRT-begroting uitgaat van de hiërarchie en momenteel in de Raad van Beheer van de BRT nog niet werd besproken. Onderaan het document wordt wel vermeld dat door de voogdijoverheid over deze begroting nog geen uitspraak kon worden gedaan.

De BRT is een parastatale B. Het lid weigert zich in de plaats te stellen van de Raad van Beheer van de BRT : de begroting moet eerst door de Raad van Beheer worden aanvaard die uitsluitend bevoegd is om die begroting al dan niet goed te keuren. Ook de Gemeenschapsminister heeft dienaangaande nog geen uitspraak gedaan. Daarom mag de Vlaamse Raad die begroting nog niet behandelen.

De Gemeenschapsminister bevestigt dat de voorliggende BRT-begroting een voorstel is die van de BRT-hiërarchie uitgaat. Ze werd dus nog niet goedgekeurd door de Raad van Beheer. Het voorwerp van de bespreking in deze Commissie is echter het bedrag van de dotatie die in het ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986 voor de BRT wordt voorzien. De rest, namelijk de ventilatie van deze dotatie wordt als bijlage en ter verduidelijking, aan de Vlaamse Raad overgemaakt.

Het vorig lid stipt echter aan dat de Voorzitter van de Vlaamse Raad, tijdens de besprekingen in de Commissie voor Financiën en Begroting, er de Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting op wees dat het onontbeerlijk was dat de begrotingen der parastatalen tijdig aan de leden van de Vlaamse Raad zou worden rondgedeeld.

Hij meent dat de leden van de Commissie worden misleid omdat er op het rondgedeelde document niet is vermeld dat het hier gaat om een begroting opgesteld door de diensten die de goedkeuring nog niet bekwam van de Raad van Beheer. Deze reserve diende minstens te worden vermeld. Dit document bindt noch de Raad van Beheer van de BRT, noch de Gemeenschapsminister. Dit vormt een ernstig probleem.

De Gemeenschapsminister verduidelijkt dat de dotatie, die werd goedgekeurd door de Vlaamse Executieve, werd medegedeeld aan de BRT. Het ventileren van het bedrag der dotatie behoort niet tot de bevoegdheid van deze Commissie voor de Media. Het is dus op dit ogenblik niet nodig dat de BRT-begroting zowel door de Raad van Beheer als door de Gemeenschapsminister werd goedgekeurd. De BRT-begroting voor 1985 was, op het ogenblik der besprekingen in de Commissie voor het Mediabeleid, wel goedgekeurd door de Raad van Beheer maar nog niet door de voogdijoverheid.

Nu is het bedrag der dotatie bekend terwijl de ventilatie zelf tot de bevoegdheid van de BRT behoort. De verantwoordelijken van de BRT zijn hier aanwezig en kunnen toelichting verschaffen.

Het lid herhaalt zijn stelling en noemt het feit dat op het werkdocument niet wordt vermeld dat het nog aan de Raad van Beheer moet worden voorgelegd een misleiding.

Een ander lid stelt dat hier geen sprake kan zijn van misleiding daar de Gemeenschapsminister dit feit in zijn inleiding uitdrukkelijk heeft vermeld.

Het vorig lid stipt aan dat dit schriftelijk niet is gebeurd.

De Gemeenschapsminister citeert een brief aan de Gemeenschap sminister van Financiën en Begroting waarin hij vermeldde dat de begroting nog niet door de beheersorganen van de BRT en de voogdijoverheid werd goedgekeurd.

Een ander lid meent dat enkel het bedrag van de dotatie moet worden besproken. Het betreft hier bovendien slechts een indicatieve stemming. Het informatief gedeelte kan worden gebruikt om deze dotatie goed te keuren. Anders kan men zich ook beperken tot de cijfers van Sectie 96.

Het vorig lid vindt dat door dit standpunt de leden van de

Raad van Beheer worden herleid tot „ja-zeggers”. Ze worden immers gekneld tussen de administratie en de Vlaamse Raad. Hij oordeelt dat het belangrijk is om te weten wie door dit document wordt geëngageerd. Zeker worden noch de Raad van Beheer noch de Gemeenschapsminister door dit document gebonden.

De Gemeenschapsminister betwist dat hier sprake is van misleiding. Indien de stelling van het lid wordt gevolgd dan kan de Raad van Beheer van de BRT, indien zij de begroting niet goedkeurt, de werking van de Vlaamse Raad blokkeren.

Het vorig lid meent echter dat zijn fundamentele vraag niet werd beantwoord : wie is door dit werkdocument geëngageerd ?

De Voorzitter meent dat, juridisch, deze Commissie slechts bevoegd is om te discussiëren over het bedrag der dotatie aan de BRT. De rest is enkel indicatief: de Vlaamse Raad moet de begroting van de BRT niet goedkeuren.

Het lid betwist dit echter. De dotatie wordt bepaald door wat men er mee wil doen : dit blijft nu juist uit de BRT-begroting. Deze Commissie kan zich hierover enkel uitspreken nadat de Raad van Beheer dit reeds heeft gedaan.

De Gemeenschapsminister vraagt zich af of, volgens dit lid, de voogdijoverheid zich dan niet vooraf moet uitspreken ?

Het lid wijst erop dat een dergelijke procedure in het verleden ook werd gevolgd.

Het lid dient een voorstel in tot verdaging van de besprekingen tot na het ogenblik dat de Raad van Beheer zich over de begroting heeft uitgesproken. Dit wordt verworpen met 1 stem voor, 8 stemmen tegen bij 2 onthoudingen.

C. BESPREKING EN DISCUSSIE

De Voorzitter van de Raad van Beheer van de BRT wijst erop dat het rondgedeelde document een tweede en aangepaste versie is. De eerste versie werd goedgekeurd door de Raad van Beheer van de BRT. Hij verheugt er zich over dat, in vergelijking met vorig jaar, de dotatie werd verhoogd. Het overtreft alleszins wat werd verhoopt inzake de exploitatiekredieten. Wel laat deze dotatie nog geen nieuwe initiatieven toe. Ten andere, ook de eerste versie van de begroting voorzag dit niet. Het is nog niet mogelijk om TV-2 in de zomer en in de weekends te laten uitzenden. Hiervoor zou 300 miljoen frank per jaar nodig zijn. Het deel in meer van de exploitatiekredieten zal worden gebruikt om de informatica te verbeteren. Dit is dringend nodig.

Hij is ook verheugd omdat het nu mogelijk is dat de inkomsten van het kabelakkoord nu in het coproductiefonds met Nederland terecht komen.

Volgende week zal hij dit document in de Vaste Commissie verdedigen. Misschien zullen enkele kleine aanpassingen gebeuren of kunnen suggesties van deze Commissie worden gerealiseerd.

De Administrateur-generaal van de BRT wijst erop dat de eerste versie van deze BRT-begroting werd opgetekend in juni 1985. Toen was enkel het eindcijfer van de rekening 1984 bekend. Voor 1986 beschikte men toen nog over weinig gegevens. Eind april 1986 werd echter het bedrag van de dotatie voor 1986 bekendgemaakt. Op dit ogenblik kon men reeds rekening houden met de uitgaven 1985. Ook was het mogelijk

om realistische personeelskredieten te voorzien. Hij wijst er tevens op dat de exploitatiekredieten in vergelijking met 1984 met 10 procent zijn gestegen. Daardoor zal de Wereldomroep ook Franse uitzendingen in West-Europa kunnen verzorgen en zal TV-2 meer kunnen worden ingezet onder andere voor uitzendingen van voetbalwedstrijden. Hij stipt tevens aan dat de daling van de olieprijs een besparing van 20 miljoen frank oplevert. Door de daling van de waarde van de dollar wordt de aankoop van films in dollars ook goedkoper.

Een lid stelt hierop een drietal vragen. Hoe zullen de 93 miljoen frank in meer aan de werking van de BRT ten goede komen ? Hij wijst op de klacht vanuit BRT-kringen als zouden er te weinig middelen voorhanden zijn om de infrastructuur te kunnen afschrijven. Er zou daarvoor 700 miljoen frank nodig zijn. De bedrijfszekerheid zou anders in het gedrang komen. Voor 1986 wordt hiervoor 400 miljoen frank voorzien. Is dit fundamenteel probleem nu bezworen ?

Zijn partij draagt de BRT een warm hart toe. Wel bestaat de mogelijkheid dat er in het medialandschap wijzigingen optreden. Is het mogelijk voor de BRT om met deze begroting een degelijke concurrentiestrijd aan te gaan ?

Een ander lid is verheugd dat de aanwezige afgevaardigden van de BRT hun voldoening over die begroting hebben uitgedrukt. Inzake de netto-ontvangsten uit de promotiespots stelt hij vast dat deze viermaal zoveel bedragen als in 1985.

Over het principe van die promotiespots is hij niet zo erg te spreken. Wat wordt juist bedoeld met niet-commerciële publiciteit ? Niemand oordeelt, volgens objectieve criteria, wat dit begrip juist inhoudt. Werden er, zoals in andere landen, bepalingen geformuleerd over de uren van uitzendingen (bijvoorbeeld een aantal minuten per uur) en een aantal beperkingen vastgelegd ? Hoe kan men voor niet-commerciële publiciteit aan bod komen ? Hij kan zich hoegenaamd niet verenigen met de spots voor „Goudakaas”. Volstaat het voor elk produkt een Stichting of een VZW op te richten ? Ook lijkt hem de, in de BRT-begroting voorziene, terugbetaling van kosten ten bedrage van 15 miljoen frank met betrekking tot de promotiespots verdacht toe. Betreft het hier een commissie aan de agent-schappen ?

Een lid vraagt naar de actuele stand van zaken inzake de doorlichting van de BRT. Zijn bezwaren tegen de promotiespots zijn identiek als die van de vorige spreker. Hij wenst verduidelijking over de daling met 9 miljoen frank van de ontvangsten uit sponsoring en verlangt meer gegevens over de ontvangsten van het kabelakkoord met Nederland.

Een ander lid vraagt om in het bezit te worden gesteld van de eerste versie van de BRT-begroting. Dit document werd immers wel goedgekeurd door de Raad van Beheer. De Voorzitter van de Raad van Beheer is tevreden met deze begroting. Toch zijn geen nieuwe initiatieven inzake het tweede televisienet mogelijk. Hij wenst te weten wat de meeruitgave zou zijn indien de Raad van Beheer de huidige beperkingen van TV-2 zou opheffen. Vervolgens vraagt hij uitleg over de internationale samenwerkingsverbanden. Over Radio Delta werd een belangrijk akkoord afgesloten. Wordt hieraan in deze begroting al dan niet gestalte gegeven ? Ook Europa-TV is een belangrijk initiatief. Nederland is één der promotoren. Wordt deze zender uitgebouwd ? Indien dit niet zo is, wat is dan de reden hiervoor ? Als de inkomsten der niet-commerciële publiciteit zouden wegvallen, welke weerslag zou dit hebben op de programmatie ? Dit zou immers minder werkingskosten betekenen.

Een lid merkt op dat er tussen de BRT en de nieuwsdiensten van het Europees Parlement gesprekken werden gevoerd over een gratis maandelijkse uitzending over het Europees Parlement. Wordt er op dit aanbod ingegaan ?

Hij vraagt ook verduidelijking over de daling der representatiekosten. De kredieten der bibliotheek en de onkosten voor roerende goederen daarentegen stijgen. Wat is de reden hiervoor ?

De Gemeenschapsminister antwoordt dat ook hij het moeilijk heeft met de niet-commerciële spots. De adviezen van de Raad van State van 1960 en 1972 laten het verstrekken van onpartijdige informatie over een gedeelte van de economie of een bedrijfstak toe. Hij kan hiermee instemmen indien het een opvoedend of artistiek doel betreft of dat het algemeen belang wordt nagestreefd. De grens wordt op de BRT echter steeds verlegd. Men dreigt nu reeds met gerechtelijke acties. Als voogdijoverheid kan hij optreden wanneer de wet wordt geschonden. Hij wenst over deze problematiek overleg te voeren met de Raad van Beheer en de Administrateur-generaal van de BRT.

Op de vraag naar de repercussies van de afschaffing van de promotiespots antwoordt de Gemeenschapsminister dat het effect van de sponsoring zal toenemen. Het regeerakkoord van de Vlaamse Executieve stelt dat de BRT over voldoende middelen moet beschikken onder meer door een vast percentage van het kijk- en en luistergeld.

De Voorzitter van de Raad van Beheer behandelt de gevolgen van de toename met 93 miljoen frank van de exploitatiekredieten. Ten dele komt dit ten voordele van de uitzendingen. Ook zal er de huur van computer-apparatuur mee worden betaald voor het uitbreiden van de informatie van de bibliotheek. Voorts zal er een uitbreiding komen van het Amerikaans Theater. Dit is niet in het investeringsbudget begrepen. Voorts wordt een verhoging van de vergoedingen voor examenkosten voorzien. Dit is momenteel zo weinig dat sommigen weigeren om nog in de jury te zetelen. Ook het bedrag voorzien voor de schooluitzendingen wordt verhoogd.

Voor de televisie zal het bedrag voorzien voor de eigenlijke uitzendingen met 13 miljoen frank worden verhoogd. Het is dus niet nodig dat hiervoor uit het reservefonds zal worden geput : dit fonds kan daardoor aangroeien. Men overweegt om in de herfst het tweede televisienet meer avond- en weekendprogramma's te laten uitzenden. Voor een volledige werking van BRT-2 zou 300 miljoen frank nodig zijn. Dit impliceert immers aanwervingen.

Verder zal de Wereldomroep nu ook uitzendingen in het Frans voor West-Europa kunnen verzorgen. Voor de uitvoering van het akkoord over Radio Delta ware nog 20 miljoen frank meer nodig.

Waarborgt de 400 miljoen frank van het investeringsfonds de bedrijfszekerheid ? Volgens de technici is een nog groter bedrag nodig. Wel zijn verschuivingen in de prioriteiten nodig.

Alleszins moet de BRT sommige vernieuwingen, zoals de compactdiscs, volgen.

Voor het opvangen der concurrentie is een volwaardig tweede televisienet nodig. Zal het echter wel een echte concurrentie worden ? Hij hoopt dat de concurrentiestrijd zal worden gevoerd op het vlak van de kwaliteit. Concurrentie mag echter de prijzen niet opdrijven. Met een commercieel TV-station zullen ruime akkoorden nodig zijn.

Hij concludeert dat echte nieuwe initiatieven door die 93

miljoen frank niet mogelijk zijn. De begroting 1987 zal cruciaal worden. De Gemeenschapsminister sprak over een vast percentage van het kijk- en luistergeld. Indien de promotiespots eventueel wegvallen wordt 1987 de begroting der waarheid. Over die promotiespots belichtte de Gemeenschapsminister de juridische basis. De adviezen van de Raad van State vormen uiteraard een smalle basis. Er bestaat geen decreet over de niet-commerciële publiciteit. Ter zake is men op de BRT veel voorzichtiger dan op de RTBF. Zoals bij de RTBF gebeurde is er nu bij de BRT wel een stroomversnelling bezig. Het is moeilijk om hier tegen in te gaan. De BRT heeft dubbel zoveel kijkers als de RTBF : we staan dus zeker onder druk. Maar de BRT heeft veel geweigerd wat door de RTBF werd uitgezonden. Inzake de uitzendingen van promotiespots en de beperkingen die hieraan werden opgelegd werden een aantal voorstellen door de Raad van Beheer van de BRT goedgekeurd.

De spot over de Goudakaas werd één jaar terug afgewezen. Dit gebeurde om de eigen land- en tuinbouwprodukten niet te benadelen : een vraag voor het uitzenden van een spot voor Franse produkten werd eveneens verworpen. Tegen deze maatregelen werd gereageerd met een nota waarin gewezen werd op de bepalingen van het EG-verdrag. Daarom werd deze spot goedgekeurd.

Met betrekking tot de geopperde mogelijkheid dat commissies worden uitbetaald verklaart de Voorzitter van de Raad van Beheer dat het bij zijn weten enkel gaat over vergoedingen voor gemaakte onkosten inzake de promotiespots.

Hij meent dat een doorlichting op bepaalde vitale sectoren noodzakelijk is. Op 9 juni 1986 zullen dienaangaande voorstellen aan de Vaste Commissie van de BRT worden voorgelegd.

De daling van het bedrag van de sponsoring is een gevolg van de stijging van de opbrengst der promotiespots. Het betreft hier immers dikwijls dezelfde instellingen.

Inzake de opbrengsten uit het kabelakkoord is er geen sprake van enigerlei daling. Immers, in 1985 werd nog een achterstal voor 1984 ontvangen.

De BRT is niet zinnens om aan Europa-TV mee te werken. Het betreft hier immers een commerciële zender die met publiciteit werkt. Dit werd eveneens aan Nederland medege-deeld. Ook zou volgens de verslagen de financiële situatie van Europa-TV niet zo gunstig zijn. Het is de BRT wettelijk verboden om aan commerciële initiatieven deel te nemen.

De afschaffing van de promotiespots zou tot een vermindering van de inkomsten met 100 miljoen frank leiden, dit volgens de begroting voor 1986. Het gaat hier over contracten voor verschillende maanden. Dit is een groot bedrag indien men dit bijvoorbeeld vergelijkt met de ventilatie van de toename der exploitatiekredieten (93 miljoen frank).

Met het Europees Parlement had men contacten. Wel werd er om betere informatie over het Parlement gevraagd.

De representatiekosten en de huur van roerende goederen moeten nog worden besproken.

Een lid herhaalt zijn vraag naar de totale som die voor de nieuwe initiatieven nodig zouden zijn.

De Voorzitter van de Raad van Beheer stelt dat dit voor de uitzendingen 320 miljoen frank bedraagt : 300 miljoen frank voor TV-2 en 20 miljoen frank voor Radio Delta.

De Gemeenschapsminister stelt dat een volwaardig tweede televisienet als een nieuw initiatief wordt beschouwd. In de

eerste versie van de ontwerp-begroting 1986 van de BRT, in juli 1985 ingediend, werd dit niet voorzien. De Vlaamse Executieve kan geen rekening houden met zaken die niet worden gevraagd.

De Administrateur-generaal van de BRT verduidelijkt dat de inkomsten van het kabelakkoord gedeeltelijk naar een apart coproductiefonds met Nederland gaan en gedeeltelijk voor andere initiatieven worden gebruikt. Alleszins is men zinnens het aandeel van de eigen produkties in de zendtijd te verhogen met onder meer eigen drama en films. Daardoor zal het eigen gelaat van de BRT worden versterkt. De uitbreiding van de zendtijd is de laatste zorg.

Een lid vraagt of men als BRT de kostenstructuur van bepaalde privé-produkties (bijvoorbeeld Première-magazine) nagaat.

Een ander lid vraagt wat de kostprijs zou zijn van de organisatie van het Eurosongfestival. Ook meent hij, na een vlugge berekening, toch een financieel tekort te moeten vaststellen.

Een lid is tevreden dat ook de Gemeenschapsminister zich moeilijk voelt bij de jongste evolutie inzake de promotiespots. Alleszins moet alles worden geweerd wat ook maar zou kunnen wijzen op concurrentievervalsing. Deze norm wordt nu niet gehanteerd. Wel wenst hij eventueel via het kabinet van de Gemeenschapsminister te vernemen of hier al dan niet sprake is van agentschapscommissies.

Een ander lid vindt zijn vraag nopens de reactie op de voorstellen van het Europees Parlement onvoldoende beantwoord. Tijdens de gevoerde gesprekken werd vanwege de BRT-nieuwsdienst weinig interesse getoond. Het betreft hier uitstekende programma's waaraan weinig werk is verbonden. Tevens wil hij vernemen welk percentage der programma's in de eigen studio's wordt gemaakt en welk percentage buitenshuis. Hij vreest dat dit laatste tamelijk hoog is.

Verwijzend naar de mogelijke evolutie in het medialandschap wil een lid de Vlaamse beeldindustrie kansen geven. Welke zijn de ervaringen van de BRT ter zake ? Kan een zeker dynamisme ontstaan in Vlaanderen, niet alleen ten behoeve van de eigen zender maar ook voor andere toepassingen ?

Een ander lid repliceert op de verklaringen van de Voorzitter van de Raad van Beheer van de BRT inzake Europa-TV. Deze noemde Europa-TV een commerciële zender. Is dit wel correct ? Europa-TV werkt wel met reclame maar dit zijn twee verschillende zaken. Hij wil vernemen waar er in het statuut van de BRT een legaal verbod is gesteld om aan dergelijke initiatieven mee te werken. Indien de Voorzitter van de Raad van Beheer gelijk heeft dan mag de BRT geen produkties verkopen aan TV-stations die reclame uitzenden, dus ook niet aan de Nederlandse en de ITV-zenders.

Maar de tekst van het decreet van 19 december 1979 houdende het statuut van de Belgische Radio en Televisie, Nederlandse uitzendingen houdt geen enkel verbod dienaangaande in. Het lid citeert vervolgens artikel 4, § 2 van het BRT-decreet :

„In de mate dat zulks noodzakelijk is voor de uitvoering van zijn taak, mag het instituut overeenkomsten afsluiten met openbare of privé-instanties, instellingen of personen.”

Dit is het tegenovergestelde van wat de Voorzitter van de Raad van Beheer beweerde. Indien zijn verklaring correct zou zijn, zou dit zeker een domper zetten op de activiteiten van de BRT naar buiten.

Ook herhaalt hij zijn vraag naar wat wordt bedoeld met nieu-

we initiatieven te meer daar hiermee niet wordt bedoeld meer uitzenduren voor het tweede net.

Bestaat er een bezwaar dat het reglement op de promotie-spots, dat door de Raad van Beheer van de BRT werd goedgekeurd, aan de leden van deze Commissie wordt overgemaakt ?

De losse medewerkers vormen een belangrijk probleem. De gewestelijke radio-zenders gebruiken vooral werkloze universitaires. Zij ontvangen hiervoor 500 à 600 frank per uitgezonden prestatie. Daardoor bezorgt de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening hen veel last omdat zij daardoor een gedeelte van hun werkloosheidsvergoeding verliezen waardoor hun totaal inkomen dikwijls vermindert.

Verder wenst het lid te weten hoever het nu staat met de decentralisatie van de televisie naar de subgewesten toe. Op termijn wordt dit onvermijdelijk. Daarom is het beter om zelf de nodige initiatieven voor te bereiden.

Zijn er inzake de invoering van de kabelkrant reeds initiatieven in voorbereiding ? Technisch is dit makkelijk te realiseren. Het volstaat om een afspraak met de kabeldistributeurs te maken : in Amsterdam werkt de kabelkrant goed.

Inzake de nieuwsdienst is de BRT onderbemand. Dit heeft niets te maken met het aantal kijkers. Is het daarom niet nodig om aan een personeelsuitbreiding te denken ? Meerdere ENG-ploegen zijn zeker nodig. Het volstaat om te vergelijken met het buitenland.

Het artikel 15 van het BRT-decreet van 19 december 1979, waarbij een adviesraad van kijkers en luisteraars wordt opgericht, die tot taak heeft de Raad van Beheer te adviseren in verband met de algemene inhoud en programmatie van de radio- en televisieuitzendingen, wacht nog op uitvoering. Wanneer zal de Gemeenschapsminister dit artikel toepassen ?

Een lid wenst te weten hoe de BRT het inhoudelijk aspect van de promotiespots beoordeelt, bijvoorbeeld inzake agressiviteit.

Inzake de bevordering van de Vlaamse beeldcultuur dringt hij aan op samenwerking met de sector TV-film. Aan de Vlaamse cineasten moeten kansen worden geboden.

Tijdens de besprekingen rond het BRT-decreet van 19 december 1979 had er een vrij lange fundamentele discussie plaats over de vraag of bepaalde programma's, zoals de zondagsmis, nog gerechtvaardigd waren. Het antwoord luidde dat dergelijke programma's zich richten op een bepaald doelpubliek en dat er daarenboven drie BRT-radiozenders bestaan. Men kan dus wel overschakelen naar een ander programma.

Het lid stelt vast dat rond dezelfde tijd BRT-2 altijd kinderprogramma's uitzendt terwijl BRT-3 klassieke religieuze muziekprogramma's of wetenschappelijke uitzendingen programmeert. Dit is niet overeenkomstig de in het verleden gemaakte afspraken. Is het niet mogelijk voor de gewone luisteraar op dit ogenblik een interessant populair programma aan te bieden ?

De Voorzitter van de Raad van Beheer van de BRT beantwoordt de verschillende vragen en suggesties. Inzake het programmeren van buitenshuis-producties meent hij dat de BRT hiervan een traditie bezit. De kwaliteit moet echter goed zijn en de prijs moet binnen de mogelijkheden van de BRT liggen. Steeds wordt de prijs van de buitenshuis-programma's vergeleken met de eigen producties. Indien er twijfel bestaat wordt de opbouw van het budget nagekeken. Wel kan de filmdienst van de BRT geen informatieve programma's brengen : dit moet door buitenstaanders gebeuren.

Met betrekking tot de produktiemaatschappijen buiten de BRT vormt de overschakeling van film naar video een groot probleem dat nog niet werd opgelost. Volgens de vakbonden vormt de electronica een monopolie voor de BRT. De Raad van Beheer gaat hiermee niet akkoord. Wel stelt zich dienaangaande een probleem : namelijk het opvangen der piekuren. Hiervoor is er onvoldoende personeel ter beschikking. Ook bestaat er een onenigheid met de vakbonden over de vraag hoe men de piekuren moet definiëren.

Momenteel worden met de RTBF besprekingen over de organisatie van het Eurosongfestival in 1987 gehouden. Dit zal echter op de begroting 1987 drukken. Inzake de kostprijs worden diverse cijfers vooropgesteld : sommigen vermoeden een winst, andere een verlies of althans een evenwicht.

De vraag over de mogelijkheid van een financieel tekort in de begroting zal technisch worden onderzocht.

Met betrekking tot de promotiespots oordeelt hij dat deze het algemeen belang moeten dienen en niet mogen leiden tot concurrentievervalsing. De BRT probeert hier rekening mee te houden.

Er zal rekening worden gehouden met de vraag naar meer uitzendingen over het Europees Parlement althans indien dit kadert binnen de huidige middelen en prioriteiten. Wel zendt de BRT geen aangeboden nieuwsprogramma's uit : dit gebeurde bijvoorbeeld wel bij WPN.

Over de eigen produkties, die 70 procent van het totaal vertegenwoordigen ontving de Voorzitter van de Raad van Beheer onlangs een uitvoerige nota. Dit is zeer geruststellend. De infrastructuur wordt goed gebruikt, wel is er een tekort aan technische middelen.

Aan Europa-TV worden door de BRT gratis programma's geleverd. Hoe zouden de leden van deze Commissie reageren indien de BRT financiële middelen aan deze zender zouden afstaan en eventueel, door de handelspubliciteit op deze zender, winsten zou boeken ? Het standpunt van de BRT wordt ingegeven door een brede interpretatie van artikel 4 van het BRT-decreet van 19 december 1979.

Een lid merkt op dat dit een andere formulering is dan wat de Voorzitter van de Raad van Beheer vooreerst verklaarde.

De Voorzitter merkt op dat dienaangaande een bij komend decreet nodig is. Langs Franstalige zijde bestaat dit.

De Voorzitter van de Raad van Beheer verduidelijkt vervolgens de nieuwe initiatieven. Dit betreft onder meer een volledig tweede televisienet, ontbijt-TV, nacht-televisie, de vervollediging van Studio-Brussel, middag-TV. Al die initiatieven zijn misschien haalbaar : hij is zeker geen pessimist.

Over het BRT-reglement inzake de promotiespots deelt hij mee dat de voogdijoverheid hierover beschikt. Het komt de Gemeenschapsminister toe om te beslissen of hij de tekst ervan aan de leden van de Commissie zal overmaken.

De losse gewestelijke medewerkers worden op een normale wettelijke wijze vergoed. De vakbonden hebben ter zake nog geen klachten geformuleerd. De regionale studio's hebben de RTBF voor financiële problemen gesteld. De BRT zal zeker geen decentralisatie doorvoeren. De BRT-aanwezigheid in Brussel is immers nog niet voltooid.

Inzake het eventueel starten met een kabelkrant werd ter zake nog geen vraag ontvangen vanwege de kabelmaatschappijen. Het betrokken lid, tevens een ondervoorzitter van een ka-

belmaatschappij, moet hierover meer inlichtingen kunnen verstrekken. Wel zal „Teletekst” verder worden uitgebouwd.

Voor de nieuwsdiensten worden geen bijkomende aanwervingen voorzien. Wel worden de aanwervingsplannen van 1984 en 1985 verder uitgevoerd. Een personeelsuitbreiding is wel in studie. Is dit verlangen echter niet in strijd met de idee om meer ruimte te scheppen voor privé-ploegen ?

De inhoud van de promotiespots wordt voorafgaandelijk ter beoordeling voorgelegd en dit om de Vlaamse inbreng te bevorderen. De taal en de levenssfeer zijn immers meestal Franstalig van conceptie.

Met betrekking tot de zondagsmissen wordt overwogen om beheersmatig de kosten te drukken. Dit zou mogelijk zijn indien ze vooraf worden opgenomen. Er wordt ook aan gedacht om ze op een ander ogenblik uit te zenden (vrijdag of zaterdag).

De Administrateur-generaal beaamt deze laatste opmerking. Inzake de vraag over de commissies aan agentschappen deelt hij mee dat de RTBF een aparte maatschappij voor de promotiespots heeft opgericht. De BRT is voorzichtiger. De meeste aanbiedingen komen via een bestaande semi-commerciële maatschappij.

Een lid herhaalt zijn bezwaren tegen het feit dat het voorliggend document nog niet door de Raad van Beheer zal zijn goedgekeurd wanneer er zal moeten worden gestemd in de Commissie voor Financiën en Begroting. Ook wenst hij op dit ogenblik te vernemen of de voogdijoverheid achter deze begroting staat. Dit heeft te maken met de politieke opties. Zo heeft de Gemeenschapsminister bepaalde reserves tegenover de promotiespots geuit. De Commissie voor Financiën en Begroting heeft het recht om te worden ingelicht vooraleer er wordt gestemd. Het lid wenst niet dat de goedkeuring van de begroting vertraging zou oplopen maar de Commissie kan zich niet uitspreken over documenten die er geen zijn. Hij dringt er sterk op aan dat de Vlaamse Raad niet voor schut zou worden gezet qua politieke opties. De stemming in de Commissie voor Financiën en Begroting gebeurt immers in functie van de politieke doelstellingen.

In verband met de dotatie zelf stellen alle fracties van de Vlaamse Raad zich op het standpunt dat deze gelijk moet zijn aan de opbrengst van het kijk- en luistergeld in Vlaanderen of minstens een vast percentage ervan moet vertegenwoordigen. Het lid heeft berekend dat de Belgische bruto-ontvangsten in 1985 inzake kijk- en luistergeld 15.469.452.819 frank bedragen. Hiervan neemt Vlaanderen 9.197.071.313 frank voor zijn rekening en Brussel-Hoofdstad 1.486.525.051 frank. Indien men uitgaat van een quasi vijftig procent verhouding tussen Vlamingen en Franstaligen in Brussel bedraagt het Vlaams kijk- en luistergeld ongeveer 9,9 miljard frank. Uitgaande van een vast percentage, bijvoorbeeld 75 procent, dat aan de BRT zou worden toevertrouwd betekent dit een dotatie van 7,5 miljard frank. De dotatie 1986 wordt berekend op het kijk- en luistergeld van 1985.

Volgens het lid wordt aan de BRT 2,2 miljard frank kredieten onthouden die aan de Vlaamse Gemeenschap niets moesten kosten.

Ook deelt het lid mee dat hij een wetsvoorstel heeft ingediend houdende de schrapping van het kijk- en luistergeld als heffing voor de Vlaamse Gemeenschap per 1 januari 1987 evenals een voorstel van decreet waardoor een retributie „kijk- en luistergeld” wordt gecreëerd. Deze retributie zou volgens het voorstel van decreet gemiddeld 5 procent lager liggen dan

wat de CVP-PW-regering nu aanrekent,

In zijn voorstel van decreet zit een belangrijke meerinkomst voor de Vlaamse Gemeenschap en de BRT.

Indien de BRT 2,2 miljard frank meer zou ontvangen betekent dit dat daardoor TV-2 een volwaardig net wordt ? Kunnen ontbijt-TV en middag-TV dan worden gerealiseerd en de eigen produkties opgevoerd ?

Wel reageert hij op een uitslating van de Voorzitter van de Raad van Beheer van de BRT. Hij zetelt in deze Commissie niet als ondervoorzitter van een kabeldistributiemaatschappij. Hij is bovendien niet het enige Commissielid die deel uitmaakt van de Raad van Beheer van een dergelijke maatschappij. Daarom vraagt hij opnieuw of de BRT initiatieven heeft genomen inzake de invoering van de kabelkrant, met andere woorden initiatieven tegenover de dagbladuitgevers en in samenwerking met hen. Indien de BRT weigert om de evolutie te onderkennen zullen de dagbladuitgevers het initiatief nemen en dit zonder de BRT. Dit behoort immers tot de nieuwsverzorging.

Het lid betreurt dat het verband niet werd gezien tussen de vraag over de inschakeling van meer ENG-ploegen en de vraag over de regionale TV. Men zou bij de regionale radio-zenders 1 ENG-ploeg kunnen stationeren zodat men deze ploegen geen lange afstanden moet laten afleggen. Zijn bedoeling is niet om regionale TV-studio's uit te bouwen maar om veel efficiëntere nieuwsgaring te realiseren.

Het opvullen der daluren zou eventueel kunnen gebeuren door het toevertrouwen van andere opdrachten aan de ENG-ploegen.

Hij wenst te vernemen of men weet over hoeveel ENG-ploegen RTL en RTBF beschikken voor hun nieuwsdienst in België.

Ook zal hij een amendement indienen om de dotatie voor 1986 aan de BRT met 2,2 miljard frank te verhogen.

Een ander lid wenst te vernemen wie de onafhankelijke deskundigen zullen aanduiden om een gedeeltelijke doorlichting van de BRT te realiseren.

Werd de vergelijking van de kostprijs der buitenshuisprodukties en de eigen realisaties gemaakt ? Een probleem blijft het protocol voorgesteld door de vakbonden. Wat is nu de uiteindelijke beslissing ? Wat wordt in de BRT-begroting voor beide soorten produkties voorzien ?

De Voorzitter van de Raad van Beheer merkt op dat 2,2 miljard frank in meer het maximum is van wat men over een aantal jaren mogelijk hoopt te bereiken. De dotatie aan de BRT mag niet nodeloos worden opgedreven, anders zal de BRT alle produktieve mensen in Vlaanderen monopoliseren. Ook in Nederland bedraagt het krediet voor het NOS geen 75 procent van het kijk- en luistergeld.

Een lid merkt op dat dit krediet in sommige landen 84 procent bereikt.

De Voorzitter van de Raad van Beheer biedt zijn verontschuldiging aan voor zijn opmerking inzake de kabeldistributiemaatschappijen. Met de dagbladuitgevers waren er enkel contacten inzake Teletekst. Er zijn geen andere initiatieven genomen. Teletekst zelf is nog niet helemaal in de BRT geïntegreerd. Hij is tevreden dat de dagbladuitgevers Teletekst aan de BRT hebben gelaten. Alleszins streeft hij geen BRT-monopolie in deze sector na.

Hij zal de suggestie om ENG-ploegen in de regio te stationeren aan beroepsmensen overmaken. Het zal moeten worden bekeken binnen het kader van het regionale TV-nieuws. Hij weet niet juist hoeveel ENG-ploegen van RTL en RTBF in België werkzaam zijn.

Het vorig lid stelt dat dit er respectievelijk 12 en 18 zijn.

De Voorzitter van de Raad van Beheer deelt mee dat de partiële doorlichting door de BRT zelf zal worden betaald. Tegen eind 1986 moet het onderzoek voltooid zijn.

Inzake de vergelijking tussen de kostprijs der buitenshuis-producties en de eigen realisaties werden weinig vorderingen gemaakt. Wel kan men in sectie 512.05 (Erelonen losse medewerkers) nagaan wat aan de privé-sector werd uitgegeven. Een minimum inbreng van deze sector blijft gewaarborgd.

Een lid merkt op dat in het Groenboek van de E.G. (Televisie zonder grenzen) geen minimum werd ingebouwd.

De Voorzitter van de Raad van Beheer stelt dat het bedrag dat de BRT hiervoor voorziet hoger ligt in vergelijking met de suggesties van het Groenboek van de E.G.

De Gemeenschapsminister komt terug op het *procedure-incident*. Hij deelt de zienswijze van het betrokken lid niet. De stelling, als zou de Commissie voor de Media en de Commissie voor Financiën en Begroting zich niet kunnen uitspreken over de BRT-begroting indien de Raad van beheer de ventilatie niet heeft goedgekeurd, is niet haalbaar. Het ene staat los van het andere. Mogelijks komt de Raad van Beheer bijeen vóór de vergadering van de Commissie voor Financiën en Begroting. Indien dit niet gebeurt vormt dit echter geen bezwaar om de begroting in deze Commissie te stemmen.

Het lid verduidelijkt dat hij de term *misleiding* heeft gebruikt omdat de leden der Vlaamse Raad die geen lid zijn van de Commissie voor de Media niet kunnen weten dat de Raad van Beheer van de BRT dit document niet heeft goedgekeurd.

De Gemeenschapsminister verduidelijkt verder dat deze Executieve de BRT nooit naar het leven heeft gestaan. In het Regeerakkoord wordt vermeld dat in het medialandschap plaats is voor een openbare omroep. Wel wil de Executieve ook privaatrechtelijke initiatieven een kans laten. De BRT moet wel over voldoende middelen beschikken om de concurrentie aan te kunnen.

De Gemeenschapsminister oordeelt het wenselijk dat de BRT ten spoedigste wordt doorgelicht om na te gaan of de dotatie rationeel en optimaal wordt aangewend. Er bestaan hier immers veel vragen over waarover de voorziene doorlichting klaarheid zal brengen. De voorziene algemene doorlichting was allicht te ruim opgevat : een duidelijke omschreven beperktere opdracht is ook mogelijk. Hij is tevreden dat de BRT die zelf zal bekostigen.

Hij wijst er vervolgens op dat het regeerakkoord als *lange-termijn optie* stelt dat de BRT via een *ristornering* van een vast percentage van het kijk- en luistergeld moet worden gefinancierd. Toch kan er nu reeds met de Nationale Regering worden onderhandeld over de *ristornering*.

Het voorstel om voor de BRT 2,2 miljard frank in meer te voorzien wordt zelfs door de BRT niet gevraagd. Het ware verstandiger om een ernstige doorlichting te laten uitvoeren en hieruit de nodige conclusie voor de dotatie van 1987 te trekken.

De Gemeenschapsminister oordeelt dat de BRT met een

enveloppe-politiek zou moeten kunnen werken. Dit maakt het gemakkelijker om via een meerjarenpolitiek te programmeren.

Inzake de uitvoering van artikel 15 van het decreet van 19 december 1979 houdende het statuut van de Belgische Radio en Televisie, Nederlandse Uitzendingen deelt de Gemeenschapsminister mee dat zijn voorganger reeds in 1983 een ontwerp-besluit klaar had. De Raad van State vroeg echter verduidelijkingen over wat met kijkers en luisteraars wordt bedoeld. Dit was niet zo duidelijk en moest via een decretaal initiatief worden ingevuld.

Is er nu nog nood aan een dergelijke adviesraad van kijkers en luisteraars ? Eventueel moet artikel 15 worden gewijzigd. Hij wenst zich echter vooraf nog niet uit te spreken.

Een lid herhaalt dat de Commissie voor Financiën en Begroting over de begroting van de BRT een niet-indicatieve stemming moet uitbrengen. Zij moet zich ook uitspreken over de politieke houding van de Gemeenschapsminister die onder andere verklaarde dat hij de promotiespots moeilijk kan aanvaarden. Voor de Gemeenschapsminister is het uiteraard gemakkelijker indien de Commissie voor Financiën en Begroting zich enkel over de BRT-begroting zou uitspreken en niet over de politieke opties van de voogdijoverheid.

De Gemeenschapsminister repliceert dat, indien de BRT-dotatie met 2,2 miljard frank wordt verhoogd de Raad van Beheer deze ook niet onmiddellijk zal kunnen ventileren. De Vlaamse Raad moet zich enkel uitspreken over het bedrag van de dotatie.

Inzake de promotiespots voelt hij zich inderdaad meer en meer ongemakkelijk. Tussen de promotiespots en de handelsreclame blijft een schemerzone bestaan die legistiek moet worden opgelost. Indien de BRT echter de grens blijft verleggen zal hij maatregelen nemen.

Het vorig lid merkt op dat een groot gedeelte van de 2,2 miljard frank door de Raad van Beheer goed kan worden besteed, onder andere via het bevorderen van de eigen beeldindustrie.

Een ander lid sluit zich aan bij de stelling van de Gemeenschapsminister : de toekomst van de BRT ligt bij een enveloppe-politiek die een meerjarenplan toelaat.

Het vorig lid klaagt de evolutie aan waardoor er steeds meer produkties buiten de nieuwsdienst worden geplaatst. Daardoor vermindert de zendtijd door derden.

De Gemeenschapsminister belooft deze zaak te volgen. Op vraag van een lid deelt hij mee dat hij momenteel geen andere punten van het mediabeleid wil aanraken, maar hij houdt zich graag ter beschikking van de Commissie indien deze bepaalde vragen zou willen stellen of bepaalde thema's behandelen.

D. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Door de heer J. Van Elewyck c.s. wordt een amendement ingediend op Titel 1, Sectie 96, Hoofdstuk 01, artikel 02.02.02 dat er toe strekt het niet-gesplitste krediet „4.351,8 miljoen frank” te brengen op „6.551,8 miljoen frank”. Dit is een verhoging met 2,2 miljard frank.

Hij verantwoordt dit door te stellen dat hij de dotatie aan de BRT wil brengen op 75 procent van het in Vlaanderen geïnde kijk- en luistergeld.

Dit amendement wordt verworpen met 4 stemmen voor en 8 tegen.

E. STEMMINGEN

Ten slotte worden de aan de Commissie voor de Media toegewezen titels, secties en artikelen alsmede het geheel aangenomen met 9 stemmen voor en 4 stemmen tegen.

A.4. Verslag namens de Commissie voor Onderwijs en Vorming uitgebracht door de heer F. Piot

De Commissie voor Onderwijs en Vorming heeft gedurende haar vergadering van 20 mei 1986 de begrotingsartikelen met betrekking tot de onderwijs- en vormingsaangelegenheden grondig besproken.

A. ALGEMENE BESPREKING

Inleidende uiteenzetting door de Gemeenschapsminister van Onderwijs en Vorming

De Gemeenschapsminister herinnert aan de beleidsopties inzake onderwijs en vorming die achter deze begroting zitten. Hij citeert verschillende passages uit het „Regeerakkoord Vlaamse Executieve” (stuk 19 (1985-1986) - Nr. 1) :

„Om de toekomst — vooral van de jongeren en diegenen met de minste kansen- op een optimale wijze voor te bereiden zal de nieuwe Vlaamse Regering bijzondere aandacht besteden aan betere vormings- en ontwikkelingskansen. Dit is een andere prioriteit van het nieuwe beleid. Dit betekent betere scholing, meer kansen voor her-, bij- of omscholing, ruime vormingskansen voor iedereen, in het bijzonder voor de laagstgeschoolden”.

Verder stelt het regeerakkoord dat inzake het economisch beleid, de Vlaamse Regering nieuwe en toekomstgerichte investeringen zal ondersteunen via onder meer de bevordering van aangepaste vormingsmogelijkheden voor werkzoekenden en werkenden.

„Een economische vernieuwing kan pas slagen indien de opleidings- en scholingsmogelijkheden van de actieve bevolking voldoende aangepast zijn aan de gevraagde kwalificaties.

Anderzijds biedt een hogere scholing en opleiding aan elk individu een betere participatie- en ontwikkelingskans, ook op economisch vlak, en kan aldus een betere bescherming bieden tegen langdurige werkloosheid. Op dit vlak zal de Vlaamse Regering haar inspanningen intensifiëren”.

Inzake het werkgelegenheidsbeleid vermeldt het regeerakkoord dat de inspanningen inzake beroepsopleiding, herscholing en bij scholing aanzienlijk zullen worden opgevoerd. „Absolute prioriteit zal gegeven worden aan toekomstgerichte opleidingen en aan bijzondere initiatieven voor de laagstgeschoolden. De voorziene investeringen inzake beroepsopleiding zullen versneld worden voltooid en nieuwe investeringen in nieuwe opleidingscentra zullen voorzien worden. Bijzondere aandacht zal worden besteed aan de specifieke taak en de samenwerking met andere vormings- en scholingsinstanties en met het bedrijfsleven, op het vlak van de infrastructuur en het materieel.

Er zal een specifiek, nieuw en geëigend programma worden opgezet voor de laaggeschoolde werkzoekenden. Dit programma zal geleidelijk worden uitgebouwd en voldoende gediversifieerd zijn om aan de noden van deze groep werkzoekenden tegemoet te komen.

Voor de realisatie van deze doelstellingen zal — naast een verhoogde inspanning met eigen middelen — maximaal beroep gedaan worden op de middelen die de Europese Gemeenschap ter beschikking stelt”.

Ook het nationaal regeerakkoord verwacht veel van de opleiding en de vorming om te slagen in het sociaal-economisch herstelbeleid.

De Gemeenschapsminister is er echter van overtuigd dat niet alles ineens kan worden gerealiseerd. Tevens meent hij dat het beter is om geen embryonale initiatieven in deze begroting in te schrijven : ze moeten hiervoor voldoende rijp zijn. Anders zouden ze bij een eerste evaluatie moeten worden herzien. Daarom werd geopteerd voor de oprichting van een bijzonder fonds. Wel blijven er volgens de Gemeenschapsminister nog 2 problemen bestaan waarvoor er geen directe oplossing werd gevonden, dit ten gevolge van de impact van nationale wetten. Het betreft de toelagen aan de vrije internaten ingevolge de herstellwet van 1 augustus 1985 en aan het vormingswerk voor hun activiteiten van het deeltijds leren in het kader van de wet op de leerplicht van 29 juni 1983. De vereiste middelen dienen door de nationale regering overgeheveld naar de Vlaamse Gemeenschap.

Artikel 01.03.02, Sectie 30 ; Titel 1 voorziet in een overdracht van 10 miljoen frank naar het nieuw Fonds voor Onderwijs en Vorming (Titel IV, Sectie 30). Wel worden over dit Fonds nog besprekingen met het Rekenhof gevoerd. Dit beschikt daarvoor over een vastleggingsmogelijkheid van 100 miljoen frank. In het VESOC was er dienaangaande een consensus om voort te werken. De Gemeenschapsminister zal via de Commissie voor Financiën en Begroting de aanpassing overmaken.

Het Fonds zou in de toekomst kunnen beschikken over de bijzondere ontvangsten met betrekking tot onderwijs en vorming, komende van de Europese Gemeenschappen, internationale en nationale instellingen van publiekrechtelijke en privaatrechtelijke aard.

Vervolgens geeft de Gemeenschapsminister een algemene toelichting. Inzake Sectie 24 deelt hij mee dat het hier over de vorming van navorsers gaat. Artikel 33.03.02 heeft betrekking op de toelage aan het Instituut tot Aanmoediging van het Wetenschappelijk Onderzoek in Nijverheid en Landbouw. Het betreft hier de som van 179,9 miljoen frank voortvloeiend uit verbintenissen tot het bekomen van een beurs voor 244 licentiaten en 57 ingenieurs, waarvan 31 van een bijzonder stelsel genieten. De kostprijs van de beurzen wordt berekend volgens een aantal parameters. Voor de eerste drie trimesters van 1986 is 132.934.963 frank nodig ; voor het vierde trimester voorziet men 46,2 miljoen frank. Artikel 33.04.02 voorziet een toelage van 13,8 miljoen frank aan het Interuniversitair College voor Doctorale Studies in Managementwetenschappen. Het betreft hier enerzijds vervolmakingsbeurzen en anderzijds beurzen voor studenten in het buitenland.

In Sectie 30 verduidelijkt de Gemeenschapsminister twee kredieten. Artikel 01.02.02 voorziet 130 miljoen frank als aandeel van de Gemeenschap in de lopende werkingskosten der Nederlandstalige peuterscholen en kinderdagverblijven aan de Rijksscholen te Brussel-Hoofdstad. Ook zitten in dit artikel de uitgaven der voor- en naschoolse bewaking aan de Rijksscholen (in Brussel een 16-tal scholen). Hiervoor wordt 16 miljoen frank uitgetrokken.

Op vraag van een lid deelt de Gemeenschapsminister mee dat het allemaal lagere scholen zijn. Er is dus 114 miljoen frank voorzien voor de Nederlandstalige peuterscholen en kinderdagverblijven te Brussel-Hoofdstad. De bestedingsmogelijkheid van het krediet van artikel 12.26.02 „Allerhande uitgaven voor projecten van onderwijs” wordt verruimd. De Vlaamse Gemeenschap moet nu 25 procent loonkosten dragen in het

project „Demystificatie der informatica”. De Vlaamse Gemeenschap betoelaagt volgende projecten op dit artikel.

De zogenaamde „Schakelprojecten” met 936 deelnemers en het project „Demystificatie der informatica” met een 1000-tal deelnemers.

Wel is men bewust afgestapt van de term „laaggeschoolden” omdat dit door de betrokkenen als negatief wordt ervaren. Het is verkieslijk te spreken van „niet-aangepast geschoolden”.

Artikel 12.24.02 van Sectie 30 voorziet een krediet van 12,4 miljoen frank voor uitgaven voor didactische films en andere audio-visuele middelen. Dit houdt onder meer de mogelijkheid in om rond „Flanders Technology” projecten in het onderwijs op te zetten.

Artikel 33.34.02 voorziet in een toelage van 18,8 miljoen frank voor de schoolsportbonden. Dit behoort tot de uitdrukkelijk bevoegdheden van de Gemeenschapsminister van Onderwijs en Vorming omdat schoolsport een parascolaire aanlegenschap is.

De Voorzitter wenst te weten of de toelage aan de vzw „Rijksonderwijs Organisatie Omnisport” ook in dit krediet begrepen is. De Gemeenschapsminister antwoordt bevestigend.

De Voorzitter vraagt of het pro memorie vermelden van artikel 33.03.02 een gevolg is van het feit dat de staatsprijs voor een werk over een wetenschappelijk onderwerp slechts tweejaarlijks wordt toegekend. Tevens wenst hij te weten waarom de toelage aan de vzw „INVOMECE” (artikel 33.33.02) enkel pro memorie wordt vermeld.

De Gemeenschapsminister bevestigt het vermoeden op de eerste vraag. Inzake „INVOMECE” deelt hij mee dat deze toelage opgenomen is in de begroting van de Voorzitter van de Vlaamse Executieve via de toelage voor IMEC.

Met betrekking tot het kunstonderwijs (Sectie 3 1) verduidelijkt de Gemeenschapsminister dat de grootste kost de bezoldigingen zijn. Ook gebeurt er nu een belangrijke inhaalbeweging qua toelagen aan de gemeentebesturen. Inzake de uitbetaling van deze toelagen bestaat er immers ten gevolge van de onderbezetting van de Dienst, een achterstand. Voor het geheel van de reorganisatie van het hoger kunstonderwijs zal de Hoge Raad voor het Hoger Artistiek Onderwijs advies verstrekken. Voor de herstructurering van het kunstonderwijs met beperkt leerplan worden de adviezen van de daartoe opgerichte adviesorganen ingewacht.

Inzake de studietoelagen (sectie 32) heeft het besluit van de Vlaamse Executieve van 13 juli 1983 betreffende de studietoelagen voor hoger onderwijs positieve reacties uitgelokt. Een analoge herziening zal ook in het secundair onderwijs noodzakelijk zijn. Aan de Hoge Raad der Studietoelagen werd dienaangaande een advies gevraagd. Tevens is men nu bezig om een tijdige uitbetaling van de studietoelagen te realiseren. Momenteel zitten we in een overgangsfase. Het Centrum voor Overheidsinformatica zal zich voortaan, in plaats van het Rekencentrum van het Ministerie van Onderwijs met de uitbetaling der studietoelagen bezighouden zodat vanaf het volgend schooljaar een laattijdige uitbetaling der studietoelagen wordt vermeden. Wel heeft het laattijdig uitbetalen der studietoelagen een besparingseffect gehad.

Inzake het zeevisserijonderwijs (Sectie 33) wijst de Gemeenschapsminister op het probleem van het deeltijds onderwijs. Binnenkort zal hij dienaangaande een ontwerp-besluit aan de Vlaamse Executieve voorleggen. Ook wil hij volgend jaar een navigatiecentrum aan de kust oprichten. Hij hoopt dat

de vijf scholen zich rond 1 instelling zullen kunnen akkoord verklaren.

Met betrekking tot het schriftelijk onderwijs (Sectie 34) formuleerde de Inspectie van Financiën enkele opmerkingen. Daarom werd het libellé aangepast.

De Gemeenschapsminister deelt mee dat hij wil starten met een bijscholing inzake informatica voor leraars. Deze bijscholing zal uit twee delen bestaan : een gemeenschappelijk basisprogramma en de toepassing van de informatica in het onderwijs. Dit project zal zo mogelijk in samenwerking met de BRT gebeuren.

In het krediet voorzien voor de middenstandsopleiding (Sectie 37) zijn niet begrepen de toegezegde middelen voor de invoering en de stimulering van nieuwe technologieën. Zij zullen hiervoor 100 miljoen frank ontvangen via de Voorzitter van de Vlaamse Executieve. Ook hun bijzondere inspanningen op het vlak van het deeltijds onderwijs zijn in dit krediet niet begrepen.

Het krediet van artikel 42.01.02 van sectie 38 wordt duidelijk verhoogd. Dit om reden dat het batig saldo van de RVA in 1985 lager uitviel. In de toekomst zal dit krediet, onder meer ten gevolge van de verlaging van de tussenkomsten van het Europees Fonds, aan de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening nog moeten verhogen.

Inzake de dotatie aan de Nederlandse Commissie voor de Cultuur van de Brusselse Agglomeratie (Sectie 95) verklaart de Gemeenschapsminister dat de NCC oorspronkelijk meer kredieten vroeg. Toch is er nu een verhoging van de dotatie in vergelijking met vorig jaar. De Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting drong aan op een grondige doorlichting van de activiteiten van de NCC. Eventueel kunnen aanvullende kredieten via het bijblad worden voorzien.

Met betrekking tot de dotatie aan de Nederlandse Taalunie (art. 02.04.02, Sectie 96) wordt hier een afspraak met Nederland gehonoreerd. Het Nederlands Parlement aanvaardde reeds een verhoging van de dotatie met tweemaal 200.000 gulden. Voor de Vlaamse Gemeenschap zal een verhoging met 3.600.000 frank (200.000 gulden) worden voorgesteld voor 1986, middels het bijblad.

Vervolgens belicht de Gemeenschapsminister de artikelen van Titel II. Inzake zijn kabinetsuitgaven (Sectie 15) wijst hij erop dat het krediet betrekking heeft op de eerste uitrusting van zijn kabinet en op de aanpassingen aan het gebouw. Ook moet de telefoonaansluiting worden vernieuwd.

Inzake de zeevisserijscholen voorziet artikel 63.01.02 van sectie 33 700.000 frank voor herstellings- en onderhoudskosten aan de Rijk zeevisserijschool van Heist.

Een lid meent dat dit bedrag onvoldoende is : zo moet onder andere het buitenschrijnwerk dringend worden opgefrist.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat de voorziene kredieten betrekking hebben op de noodzakelijke aanpassingen aan het dak. Voor de rest zou de directeur van de school een voorstel formuleren : via een globaal lastenboek zullen de nodige kredieten worden voorzien in Titel II van de begroting 1987. Door het ontbreken van het Fonds der Schoolgebouwen zal er een specifieke oplossing worden gezocht.

Op vraag van de Voorzitter deelt de Gemeenschapsminister mee dat het amendement van de Vlaamse Executieve (Stuk 8 (1985-1986) - Nr. 2) betrekking heeft op een technische aanpassing inzake de economische classificatie van de begroting. Het bedrag blijft ongewijzigd.

Het voorziene krediet van 300 miljoen frank (Sectie 38) is conform het investeringsprogramma voorgesteld door het beheerscomité van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening voor de centra voor beroepsopleiding.

B. BESPREKING

Een lid ontwikkelt eerst enkele algemene beschouwingen. Inzake de naschoolse opleiding wijst hij op de intenties om een globaal plan uit te werken. Hoever staat men nu in dit opzicht? Hij betreurt dat de ganse onderwijsmaterie nog niet volledig werd gecommunautariseerd. Ook vermoedt hij dat de Nationale Regering en de Vlaamse Executieve verschillende klemtonen leggen. Daarom hoopt hij dat voor het herstelbeleid geen besparingsmaatregelen in het onderwijs zullen worden gezocht.

Met betrekking tot het Fonds voor Onderwijs en Vorming meent hij dat dit een belangrijk initiatief kan zijn indien dit Fonds de nodige opvulling krijgt. Steeds moet hierbij worden gedacht aan de bestaande nood aan onderwijs en vorming. Een studiecentrum moet er tevens toe bijdragen dat er operationeel naar het toekomstig beleid toe wordt gewerkt.

Meer specifiek vraagt hij naar de intenties om vanuit de Vlaamse Executieve nieuwe initiatieven te nemen inzake de communautarisering van het onderwijs. De vorige Executieve ontwikkelde dienaangaande een bepaalde dynamiek. Zal dit nu eveneens het geval zijn?

Het lid wenst te vernemen hoe de Vlaamse Executieve zal inspelen op het algemeen besparingsplan van de nationale Minister van Onderwijs waardoor het personeelsbestand in het onderwijs met 8 procent zal verminderen. Zal de Vlaamse Executieve dit doortrekken in haar eigen beleid? In het kunstonderwijs zou dit zeker tot moeilijkheden aanleiding geven omdat de leraars veelal les geven deels in nationale instellingen en deels in kunstinstellingen.

Inzake de middenstandsopleiding wordt een aangroei van de middelen met 8,5 procent voorzien. De financiële gevolgen van de bijzondere inspanningen die deze instellingen hebben verricht op het vlak van het deeltijds onderwijs zullen door de nationale Regering worden vereffend. Hij wenst hier meer verduidelijking over.

Een ander lid verduidelijkt dat het hier gaat over bedragen van drie jaar geleden die nu zullen worden gestort.

De vorige interveniënt behandelt vervolgens de RVA-beroepsopleiding. In 1985 werd hierop 200 miljoen frank bespaard zodat we nu in feite opnieuw het niveau van 1984 bereiken. Hij wenst hierover meer uitleg te vernemen.

Hij wijst op de nationale plannen inzake de verhoging van het inschrijvingsgeld en het terugschroeven van de sociale voordelen. Daardoor zal een deel van de studiekost afvloeien naar de studenten en de ouders. Zal het Fonds voor Studietoelagen zijn reserves gebruiken? Voor dit Fonds zal volgend jaar mogelijks een bijzondere inspanning nodig zijn.

Met betrekking tot de toelagen aan schoolsportbonden (artikel 33.34.02, Sectie 30) wil hij de evolutie ervan kennen. Documenten van de Nationale Regering wijzen op besparingen op de detachering van personeel naar de sportbonden toe. Daardoor zou hun werking in het gedrang komen.

Ten slotte wijst hij erop dat in het onderwijs te Brussel-Hoofdstad veel niet-onderwijzende personeelsleden in een tijdelijk statuut werkzaam zijn. De nationale besparingen zullen

hun werkmogelijkheden beïnvloeden. Het lid hoopt dat ze van werkzekerheid zullen genieten gezien het nuttig werk dat ze verrichten.

Een ander lid betreurt dat de werkgevers te weinig geschikt personeel kunnen vinden, onder meer op het gebied van technische scholing. Ook stipt hij aan dat er in de secundaire sector slechts 650.000 personeelsleden worden tewerkgesteld. In geen enkel land is dit aantal in verhouding zo klein. Zij dragen de overheids- en de dienstensector ! In 1936 heeft de regering Van Zeeland de crisis bestreden door onder andere het industrieel technisch onderwijs op gang te brengen.

Ook nu beantwoordt het onderwijs niet meer aan de crisissituatie. Het moet inhoudelijk veranderen. Vorming moet hierin een belangrijke rol spelen. Inzake de RVA-beroepsopleiding wordt momenteel een grote inspanning gedaan. Maar zullen de onderwezen vakken en de monitoren aan de actuele noden en vereisten aangepast zijn ?

Door het niet-erkennen van 300 uren in de middenstandsopleiding hebben een aantal ondernemers moeilijkheden ondervonden : ze ontvingen niets voor hun uitrusting. Het lid merkt op dat het project „startende ondernemer” een groot succes is geworden.

Met betrekking tot de laaggeschoolden en de langdurig werklozen begrijpt hij dat iedereen probeert iets te realiseren. De experimenten met de verlengde leerplicht waren echter geen succes : soms waren er meer leraars dan leerlingen aanwezig. Veelal ontbreekt de motivatie : daarom staat hij sceptisch tegenover de mogelijkheid om resultaten te boeken. Ook mogen er geen te grote voorwaarden aan de lesgevers worden gesteld : in 1936 werden er ook geen leraars in het technisch onderwijs benoemd maar mensen met een praktische ervaring.

Hij besluit met er op te wijzen dat de sociale promotie tussen de kredieturen is gevallen. Beter ware de voorziene middelen (artikel 01.01.02, Sectie 36) bij het geheel te voegen. Hier is het enkel een archaïsme.

Een lid vraagt uitleg over artikel 12.22.02, Sectie 30. Wat wordt bedoeld met „schoolreizen en schoolkolonies” ? Betreft het hier de terugbetaling van de vervoerkosten en het schoolabonnement ?

Een ander lid komt terug op de toelage voor de schoolsportbonden (artikel 33.34.02, Sectie 30). Principieel behoort de bevoegdheid voor het behartigen van de schoolsport bij de Gemeenschapsminister van Onderwijs en Vorming. De schoolsport is een aanvulling van de lichamelijke opvoeding : ieder kind heeft er recht op.

In verband met de kredieten voorzien voor het Nationaal Sportfonds wenst hij te weten of dit eigen middelen zijn dan wel of ze worden verworven via overdrachten. Zijn persoonlijke voorkeur gaat naar eigen middelen.

Het krediet voor de schoolsportbonden stond oorspronkelijk bij het kunstonderwijs ingeschreven. Een herevaluatie van deze kredieten is nodig. Dit moet niet ten nadele van het kunstonderwijs gebeuren. Hij zegt niet dat het kunstonderwijs onbelangrijk is, maar wel dat de schoolsport belangrijk is. Immers, de lichamelijke vorming schraagt alle andere vorming.

De drie schoolsportfederaties (NSVO - vrij onderwijs, ROOS - rijksonderwijs, GEPOS - gemeentelijk en provinciaal onderwijs) zijn gegroeid met de geschiedenis van ons onderwijs. Het lid suggereert dat het goed zou zijn voor de ont-plooiing van hun werking indien ze qua betoelaging op enige decretale zekerheid zouden kunnen rekenen.

Momenteel bestaat er inzake subsidiëring een groot verschil tussen de bonden. Het lid vraagt zich af of het niet nodig is om de „lat gelijk te leggen” ten aanzien van alle leerlingen en alle organisaties. Met deze suggestie wil hij de basiswerking der drie organisaties niet in gevaar brengen maar ze moeten allen op gelijke steun kunnen rekenen.

Een ander lid merkt op dat de „Richtnota” van de Gemeenschapsminister enkel in de Commissie voor Onderwijs en Vorming werd besproken. Daarom suggereert hij dat de Gemeenschapsminister in de Openbare Vergadering enkele problemen zou behandelen.

Inzake de communautarisering van het onderwijs mag de Gemeenschapsminister zich niet enkel aan algemene beschouwingen houden. Zo wenst het lid te weten wat er is geworden van een aantal decreten die door de Vlaamse Raad werden aangenomen.

Als voorbeeld geeft hij het decreet van 16 november 1983 houdende aanvulling van de examenmateries voor de kandidaturen in de wetenschappen, groep biologie, de farmaceutische wetenschappen, de geneeskundige wetenschappen, de diergeneeskundige wetenschappen, de tandheelkunde en landbouwkundig ingenieur, met alternatieve experimentele methodes zonder proefdieren.

Aan Franstalige zijde zijn hier moeilijkheden gerezen. Exemplatief wenst hij te vernemen hoe het zit met de uitvoering ervan. Ook wil hij weten wat er wordt gedaan om de kennis over de gewestelijke en de gemeenschapsinstellingen te verspreiden. Ook bij de parlementairen vinden die instellingen weinig respons.

Door de heer A. Diegenant C.S. werd een voorstel van resolutie ingediend betreffende de studie van de democratie en de democratische instellingen in het secundair onderwijs (Stuk 133 (19851986) - Nr. 1). Dit voorstel verdient zeker de nodige aandacht.

De Gemeenschapsminister kan gebeurlijk in de Openbare Vergadering meedelen wat hij doet om de kennis over die instellingen te bevorderen. Is dit bijvoorbeeld niet mogelijk via het schriftelijk onderwijs ?

Wel vindt hij dat aan het schriftelijk onderwijs in deze Commissie minder aandacht werd besteed. Hij zou graag geactualiseerde gegevens krijgen over deze vorm van onderwijs en vernemen wat de Dienst Schriftelijk Onderwijs in de voorbije jaren juist heeft verricht. Te meer daar een hervorming van deze Dienst wordt overwogen. Het lid pleit niet voor de opheffing van deze Dienst maar hij wil op een ernstige wijze de achterliggende filosofie vernemen, namelijk welke leerstof wordt gegeven, wie duidt de verantwoordelijke aan, welke doelgroepen wil men bereiken. Daarom is een doorlichting van deze Dienst nodig. Hij opteert voor een behoud van de Dienst Schriftelijk Onderwijs eventueel in een gewijzigde vorm.

Een lid drukt haar bekommernis uit voor de landbouwscholing (Sectie 35). Zij stelt vast dat de Gemeenschapsminister in de begroting slechts die posten heeft opgenomen waarover zekerheid bestaat. Immers, hij moet ter zake nog bepaalde inlichtingen vanwege de EG ontvangen. Zij is wel verheugd dat er toelagen voorzien worden voor de tuinbouwliehebbersverenigingen (art. 33.02.02). Ook stelt zij een verhoging vast van de toelagen voor de scholing van personen die in de beroepslandbouw actief zijn. Toch blijven er bij haar vragen bestaan over het al dan niet aansluiten op de realiteit bij de besteding van die middelen. Zij wenst meer te vernemen over de effectieve besteding van deze kredieten.

De Gemeenschapsminister beantwoord vervolgens de ver-

schillende vragen. De voorstellen aan het VESOC behelzen eveneens een globaal plan inzake opleiding en vorming. Op de vergadering van het VESOC werd positief op die voorstellen gereageerd. Het betreft een twaalfstal voorstellen die bij elkaar werden gebracht. Ze kaderen niet allen in het reconversiebeleid maar ze omvatten onder andere de relatie industrie en vorming. Zo behelzen ze onder meer de ideeën van de inloopbanen, de vormingscontracten. De Commissie voor Onderwijs en Vorming zou aan die voorstellen een vergadering kunnen wijden.

De Gemeenschapsminister wijst erop dat hij tijdens de bespreking van zijn „Richtnota” heeft verklaard dat de Commissie voor Onderwijs en Vorming het uitgelezen forum is om de gesprekken over de communautarisering van het onderwijs te voeren.

De weerslag van de nationale politieke maatregelen op het kunstonderwijs zal hij via zijn administratie laten onderzoeken. Momenteel zijn de regeringsplannen nog niet volledig bekend. Wel meent hij dat de vermindering van het personeelsbestand met 8 procent niet op het kunstonderwijs zal van toepassing zijn. Dit is immers een individueel onderwijs. De nieuwe nationale normen zullen zijns inziens slechts gedeeltelijk toepasbaar zijn.

Inzake de middenstandsopleiding is de stijging van de kredieten gedeeltelijk een gevolg van het inlopen der achterstand bij de betaling van de toelagen. De gevraagde gegevens inzake de RVA-beroepsopleiding over 1984, 1985 en 1986 worden versterkt (zie bijlage I). De tussenkomsten van het Europees Sociaal Fonds zijn gedaald van 286,9 miljoen frank in 1985 tot 184,2 miljoen frank in 1986. Dit is onder meer het gevolg van de nieuwe EG-richtlijnen die bepalen dat opleidingsprogramma's, die niet een gedeeltelijke inwijding in de nieuwe technologieën inhouden, niet meer betoelaagd worden door het ESF. Naar de toekomst toe zijn de vooruitzichten evenmin rooskleurig, in aanmerking genomen : 1. de toetreding van twee nieuwe lidstaten tot de Gemeenschap ; 2. het uitsluiten voor de tussenkomsten van projecten voor minder dan 25-jarigen en 3. de indeling per arrondissement in plaats van per provincie. In 1984 en 1985 bedroeg de boni van de RVA respectievelijk 242 miljoen frank en 70,2 miljoen frank. De toelage aan de RVA bedroeg in 1985 1255,5 miljoen frank. Deze wordt nu verhoogd tot 1.288,7 miljoen frank.

Inzake de studietoelagen wordt thans de achterstand ingelopen. Wel is het mogelijk dat voor de volgende jaren bij komende middelen zullen nodig zijn.

Inzake de detachering van leerkrachten ten gunste van de schoolsportbonden merkt de Gemeenschapsminister op dat ook met BTK- en DAC-ers kan worden gewerkt. Verder zal de Gemeenschapsminister van Cultuur via het Sportfonds eveneens middelen ter beschikking stellen. De suggestie van een lid om de verschillende partners via een decretaire norm op elkaar af te stemmen is eveneens realiseerbaar.

Met betrekking tot de voor- en naschoolse kinderopvang te Brussel-Hoofdstad doet de Vlaamse Gemeenschap enorme inspanningen. Ook wordt er een inhaalprogramma uitgewerkt. De Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting beloofde om via het bijblad op Titel II aan de NCC twee maal 40 miljoen frank te verstrekken voor de gesubsidieerde sector (dotaties 1983 en 1984 van het peuterplan die niet vastgelegd en niet uitbetaald werden). Wel vraagt de Gemeenschapsminister zich af of men de huidige budgettaire inspanningen zal kunnen volhouden. Ter zake verstrekt hij aanvullende gegevens (zie bijlage II).

De Gemeenschapsminister beaamt dat de vraag naar bepaalde arbeidskrachten en het aanbod niet op elkaar zijn afgestemd. Hij wil dit kader creëren. Het onderwijs moet een stevige basis geven met daarenboven een aanvulling via de vorming. In de voorstellen aan het VESOC werd de idee van de inloopbanen geformuleerd, evenals de idee van een aanvullend zevende leerjaar met een leerprogramma dat specifiek is afgestemd op de regionale vraag.

Een lid oordeelt dat er fundamenteel meer te realiseren is via het onderwijs. De verlenging van de leerplicht tot 18 jaar was wel een stap vooruit. Maar we moeten durven heroriënteren. Zo volgen te weinig leerlingen het technisch onderwijs.

De Gemeenschapsminister meent dat een hervorming van de studiebegeleiding tot een herwaardering van het technisch onderwijs zal leiden. Hij meent dat het noodzakelijk is om de middenstandsopleiding en de beroepsopleiding te coördineren. Zo zal de beroepsopleiding in bepaalde onderdelen moeten worden teruggeschoefd : het is zijns inziens niet nodig dat dit onderwijs direct moet zorgen voor een nieuwe opvang van afgestudeerden. Via het stelsel der inloopbanen moeten bepaalde zaken worden toegevoegd onder meer de nodige ervaring. Wel blijft het probleem der verkeerdgeschoolden prioritair. De projecten zullen eind dit jaar worden geëvalueerd.

Inzake het artikel 12.22.02 van Sectie 30 (schoolreizen en schoolkolonies) deelt de Gemeenschapsminister mee dat de libellering van dit artikel verouderd is. Het krediet is bestemd voor tentoonstellingen binnen het rijks onderwijs (zoals over de otter, waardoor de leefmilieuproblematiek wordt behandeld), de bezoeken van vreemde staatshoofden, enzovoort. Artikel 12.24.02 van Sectie 31 (terugbetaling van vervoerkosten en schoolabonnementen van leerlingen) heeft betrekking op zeer specifieke vervoerkosten naar tentoonstellingen die inherent zijn aan het hoger kunstonderwijs. De libellés werden overgeërfd uit voorgaande jaren. In de begroting 1987 of via de amendering in de Commissie voor Financiën en Begroting zal het libellé worden aangepast.

De Gemeenschapsminister geeft een overzicht van de evolutie der toelagen aan de schoolsportbonden (zie bijlage III). Hier werd steeds via eigen middelen gewerkt. Het Sportfonds daarentegen werkt met overdrachten.

In verband met de opmerkingen over de verhouding tussen het kunstonderwijs en de schoolsporten wijst hij erop dat kunstonderwijs een onderwijsvorm is, ook voor volwassenen, terwijl de schoolsportbonden parascolaire activiteiten betreffen.

Een lid merkt op dat het kunstonderwijs 3.450,4 miljoen frank ter beschikking krijgt terwijl de schoolsporten slechts kunnen rekenen op een toelage van 18,8 miljoen frank. Hij betreurt ook dat de Gemeenschapsminister van Onderwijs en Vorming, via de Gemeenschapsminister van Cultuur, op een overdracht vanwege het Sportfonds rekent. Hij vindt dit een oneigenlijk gebruik van het Sportfonds.

Het Sportfonds dient immers ter ondersteuning van de sport in de sector Cultuur. Het lid wenst de sportbegroting te verdedigen. Daarom mogen geen middelen uit de sector Cultuur worden weggehaald. Hij dringt aan opdat er binnen de begroting van Onderwijs en Vorming een minimum aan middelen zou worden gevonden.

Een ander lid oordeelt echter dat er binnen het onderwijs veel middelen worden besteed aan de lichamelijke opvoeding onder meer op gebied van leraars en technische infrastructuur. Ook op gemeentelijk en provinciaal vlak worden veel overheidsgelden voor de sport uitgetrokken. Een coördinatie tussen al die niveaus is nodig.

Een lid wenst te vernemen waarom de toelage voor ROOS dit jaar niet meer in nominatim wordt voorzien maar nu via de toelage voor de schoolsportbonden wordt uitgekeerd ?

De Gemeenschapsminister verduidelijkt dat binnen de Stichting Vlaamse Schoolsport een intern akkoord werd bereikt tussen de drie bonden over de verdeling van de toelagen. Daarom was het niet meer nodig voor ROOS een toelage in nominatim te voorzien. Hij wijst er verder op dat reeds op 18 december 1981 een protocol over de verdeling van de toelagen tussen de schoolsportbonden werd afgesloten. Hij deelt mee dat de Vlaamse Executieve in het najaar een ontwerp van decreet over de betoelaging van de schoolsportbonden aan de Vlaamse Raad zal voorleggen. Het zal uit twee delen bestaan. Enerzijds zal het de voorwaarden opsommen waaraan de bonden moeten voldoen ; anderzijds zal het de objectieve verdeling der toelage regelen.

Over de bevordering der kennis van de regionale instellingen werden reeds aan de nationale Minister van Onderwijs suggesties overgemaakt. Zo zou het dienaangaande mogelijk zijn om te werken via het vak „maatschappelijke vorming”. Allezins zal de geformuleerde suggestie worden overwogen.

De Gemeenschapsminister belicht vervolgens de Dienst Schriftelijk Onderwijs en geeft er een situatiebeschrijving van (zie bijlage IV).

Inzake het landbouwonderwijs zit men met een erfenis : de achterstallige uitbetalingen moeten worden weggewerkt. In 1987 zal een juiste stand van zaken kunnen worden opge maakt.

Een lid formuleert nog verschillende vragen en bedenkingen. Is de beloofde concrete beleidsnota reeds klaar ? Over de Open Universiteit Vlaanderen, nu gewijzigd in Open Hoger Onderwijs Vlaanderen, vindt hij niets in de begroting vermeld. Hij vraagt hierover meer uitleg. Inzake de verkeerd-geschoolden meent hij een bevoegdheidsconflict met de Gemeenschapsminister van Cultuur te onderkennen. Deze materie hoort zeker thuis bij Onderwijs en Vorming. Hij akteert dat de daling der studietoelagen een gevolg is van de laattijdige uitbetaling ervan. Dit zou nu, volgens de Gemeenschapsminister, volledig zijn bijgewerkt. Inzake de oprichting van een navigatiecentrum voor het zeevisserijonderwijs wenst hij te weten of dit centrum op een boot of aan land zal worden ingericht.

De Gemeenschapsminister deelt mee dat hij binnenkort zijn beleidsvoorstellen aan het VESOC zal overmaken. Momenteel heeft hij nog geen expliciete nota.

Inzake de Open Universiteit zijn de voorbereidende besprekingen tussen de ambtenaren van België en Nederland nog steeds bezig. Binnenkort zal een werkgroep worden opgericht waarin ook de VLIR zal vertegenwoordigd zijn.

Met betrekking tot de bevoegdheidsverdeling inzake de verkeerd geschoolden beaamt de Gemeenschapsminister dat hier sprake is van een schoonheidsfout qua rationele verdeling der bevoegdheden. Wel bestaat er inzake permanente vorming, een goede verstandhouding met de Gemeenschapsminister van Cultuur. Verder bestaat de mogelijkheid om ook op dit terrein via het Fonds voor Onderwijs en Vorming te werken.

Over de plaats van inplanting van het navigatiecentrum voor de zeevisserij scholen werd nog geen definitieve beslissing genomen. Wel bestaat er een gunstig vooroordeel ten opzichte van een inplanting te Heist omdat de Vlaamse Gemeenschap die school beheert. Na besprekingen met de directies van de vijf scholen meent de Gemeenschapsminister dat enkel de ste-

delijk de visserijschool van Oostende hiertegen nog bezwaren oppert en eventueel aan een eigen initiatief denkt. Hoewel niemand aandringt op een fusie der vijf scholen is een coördinatie tussen hen nodig. Ook werd nog niet definitief geopteerd voor een vast of een mobiel centrum.

C. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Door de heer R. Windels wordt op Titel I — Lopende Uitgaven — Sectie 30, Hoofdstuk 01, artikel 01.02.02 een amendement ingediend dat ertoe strekt het libellé van dit artikel te wijzigen en tussen de woorden „... kinderdagverblijven” en „... aan de Rijksscholen...” de woorden „en de voor- en na bewaking” in te voegen.

Door de heer H. Coveliers C.S. wordt vervolgens op dit zelfde artikel 01.02.02 — Sectie 30 een amendement ingediend dat er eveneens toe strekt het libellé van dit artikel te wijzigen. Tussen de woorden „... kinderdagverblijven” en „... aan de Rijksscholen” worden de woorden „en het voor- en naschools toezicht” ingevoegd. Dit wordt verantwoord door er op te wijzen dat het woord „toezicht” meer geschikt is dan het woord „bewaking”.

De indiener van het eerste amendement stemt hiermee in en trekt zijn amendement in.

Het amendement van de heer H. Coveliers wordt vervolgens met 7 stemmen bij 3 onthoudingen aangenomen.

Door de heer E. Baldewijns C.S. wordt op Titel I, Sectie 36, hoofdstuk 01, artikel 01.01.02 een amendement ingediend dat ertoe strekt het niet-gesplitste krediet „0,1 miljoen frank” te brengen op „1 miljoen frank”.

Hij verantwoordt dit door erop te wijzen dat de vraag naar leerlingen sociale promotie in het kader van de verlengde leerplicht nog zal toenemen. Het gevraagde bedrag van 100.000 frank kan deze nood niet opvangen. Een miljoen frank zal zelfs niet voldoende zijn.

De Gemeenschapsminister wijst erop dat de 100.000 frank enkel voor een aantal praktische zaken wordt voorzien. De bekommernis van de indiener zit vervat in het Fonds voor Onderwijs en Vorming. Gebeurlijk kan de Gemeenschapsminister een bijkomende inspanning voorzien. Daarom vraagt hij om het amendement niet te aanvaarden.

Het amendement van de heer E. Baldewijns C.S. wordt met 4 stemmen voor en 6 tegen verworpen.

Op Titel II, Sectie 33, Hoofdstuk IV, artikel 63.01.02 werd door de Vlaamse Executieve een amendement ingediend (Stuk 8 (1985-1986) - Nr. 2). Dit strekt ertoe dit artikel en het overeenkomstige niet-gesplitste krediet „0,7 miljoen frank” weg te laten en bij Hoofdstuk VII een nieuwe rubriek en een nieuw artikel 70.01.02 in te voegen luidend als volgt :

„Niet-economisch verdeeld”.

„Artikel 70.01.02 G — Herstellings- en onderhoudskosten Rijksszevisserijschool Knokke-Heist. Niet-gesplitst krediet : 0,7 miljoen frank”. (Invoeging van een krediet van 0,7 miljoen frank).

Dit amendement wordt met 6 stemmen tegen 4 aangenomen.

D. STEMMINGEN

Sectie 30 van Titel I wordt aangenomen met 7 stemmen voor en 3 stemmen tegen.

De andere Titels, Secties en Artikelen die aan de Commissie voor Onderwijs en Vorming werden toegewezen, alsmede het geheel, worden aangenomen met 6 stemmen voor en 4 stemmen tegen.

BIJLAGE 1

Werkelijke uitgaven en ontvangsten van de RVA in 1984

Statutaire verrichtingen — Vlaamse Gemeenschap

Beroepsopleiding — Art. 42.01 en art. 62.01 van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

BUDGETTAIRE UITGAVEN	
35 Beroepsopleiding	
0 Centra opgericht en beheerd door de RVA	1.311.142.224
1 Centra opgericht met medewerking van ondernemingen	83.403.791
2 Erkende centra	28.481.580
3 Individuele opleiding in ondernemingen en in het technisch onderwijs	537.120
TOTAAL UITGAVEN	1.423.564.715
Begrotingsbonus 1984	119.643.430
	1.543.208.145
BUDGETTAIRE ONTVANGSTEN	
35 Beroepsopleiding	
0 Tussenkost van het Europees Sociaal Fonds	38.247.743
2 Tussenkost van derden	20.325.089
3 Terugvordering van sociale prestaties	490.832
4 Verkoop van vermogensgoederen	144.481
Totaal ontvangsten die in mindering komen van de uitgaven	59.208.145
30.4 Toelage	1.484.000.000
TOTAAL ONTVANGSTEN	1.543.208.145

Begrotingsuitgaven en -ontvangsten

(in duizend frank)

UITGAVEN	Ontwerp Doc. 85.0119 dd. 10.01.85	Aanpassing Doc. 85.1125 dd. 07.06.85	Aanpassing Vlaamse Gemeenschap	Definitieve Begroting
0. Centra opgericht en beheerd door de RVA				
— personeelsuitgaven	745.500	745.500	730.000	720.000
— aankopen niet-duurzame goederen	235.500	261.000	270.300	270.300
— informatisering dossiers B.O.	30.000	30.000	30.000	30.000
— sociale prestaties	300.000	300.000	260.000	254.200
— verwerving vermogensgoederen	216.500	216.500	230.700	230.700
S/TOT 35.0	1.527.500	1.553.000	1.521.000	1.505.200
1. Centra opgericht met medewerking ondernemingen	126.000	126.000	126.000	126.000
2. Erkende centra	68.400	68.400	50.400	50.400
3. Individuele opleidingen	1.000	1.000	1.000	1.000
4. Projecten voor laaggeschoolde jongeren	15.000	15.000	15.000	11.329
TOTAAL UITGAVEN	1.737.900	1.763.400	1.713.400	1.693.929
ONTVANGSTEN				
0. Tussenkost van het Europees Sociaal Fonds	90.000	220.000	235.600	235.600
Tussenkost van het E.F.R.O.	20.000	20.000	20.000	—
2. Tussenkost van derden	10.000	10.000	10.000	15.000
3. Terugvordering van sociale prestaties	1.400	900	900	100
4. Verkoop van vermogensgoederen	—	—	—	—
5. Projecten voor laaggeschoolde jongeren	15.000	15.000	15.000	11.329
S/TOT 35.	136.400	265.900	281.500	262.029
Gemeenschapstoelage art. 42.01 + art. 62.01	1.255.500	1.255.500	1.189.900	1.189.900
Begrotingsresultaten vorige dienstjaren	346.000	242.000	242.000	242.000
TOTAAL ONTVANGSTEN	1.737.900	1.763.400	1.713.400	1.693.929

Ontwerp Begrotingsuitgaven en -ontvangsten 1986

Functionele indeling

(in duizend frank)

UITGAVEN	Ontwerp 1985 Doc. 84.2134 dd. 06.12.84	Aangepast 1985 Doc. 85.1125 dd. 07.06.85	Voortzetting bestaande initiatieven 1986	Nieuwe initiatieven	Ontwerp 1986
0. Centra opgericht en beheerd door de RVA					
– personeelsuitgaven	745.500	745.500	771.500	40.000	811.500
– aankopen niet-duurzame goederen	235.500	261.000	245.000	17.000	262.000
– sociale prestaties	300.000	300.000	263.500	16.200	279.700
– vermogensgoederen	216.500	216.500	216.500	130.000	346.500
– informatisering dossiers B.O.	30.000	30.000	31.200	–	31.200
– proefprojecten laaggeschoolde jongeren	–	15.000	20.000	–	20.000
S/TOT 35.0	1.527.500	1.568.000	1.547.700	203.200	1.750.900
1. Centra opgericht met medewerking ondernemingen	126.000	126.000	131.000	–	131.000
2. Erkende centra	68.400	68.400	71.000	–	71.000
3. Individuele opleidingen	1 .000	1 .000	1 .000	–	1 .000
TOTAAL UITGAVEN	1.722.900	1.763.400	1.750.700	203.200	1.953.900
ONTVANGSTEN					
0. Tussenkost van het Europees Sociaal Fonds	90.000	220.000	130.000	–	130.000
Tussenkost van het Eur. Fonds Regionale Ontwikkeling .	20.000	20.000	20.000	–	20.000
2. Tussenkost van derden	10.000	10.000	10.200	–	10.200
3. Terugvordering van sociale prestaties	1.400	900	1 .000	–	1 .000
4. Verkoop van vermogensgoederen	–	–	–	–	–
Proefprojecten voor laaggeschoolde jongeren	–	15.000	20.000	–	20.000
S/TOT 35.	121.400	265.900	181.200	–	181.200
Gemeenschapstoelage art. 42.01 + art. 62.01	1.255.500	1.255.500	1.569.500	203.200	1.772.700
Begrotingsresultaten vorige dienstjaren	346.000	242.000	–	–	–
TOTAAL ONTVANGSTEN	1.722.900	1.763.400	1.750.700	203.200	1.953.900

BIJLAGE II

Kinderdagverblijven - peutersuinen

Situatiebeschrijving

Op 21 december 1983 heeft de Vlaamse Executieve een besluit goedgekeurd betreffende de erkenning en subsidiëring van voorzieningen inzake kinderopvang.

Op 1 februari 1986 zijn 24 kinderdagverblijven en 12 peutersuinen erkend.

Deze kinderdagverblijven en peutersuinen staan in voor de opvang van 774 kinderen tussen 0 en 3 jaar.

Wat de personeelsbezetting betreft zijn deze kinderdagverblijven en peutersuinen onderworpen aan de normen vastgelegd in het hogervermeld Besluit. Aldus kunnen deze instellingen aanspraak maken op 1 voltijdse kinderverzorgster per 7 plaatsen of 1/2-tijdse kinderverzorgster per 3,5 plaatsen. Per 1 februari 1986 zijn 111 voltijdse en 67 deeltijdse kinderverzorgsters in dienst. Bovendien kunnen deze instellingen een beroep doen op verpleegkundigen, 1 voltijdse verpleegkundige per 48 plaatsen, per 36 plaatsen kan beroep gedaan worden op een 3/4-tijdse verpleegkundige, per 24 plaatsen op een 1/2-tijdse verpleegkundige. Per 1 februari 1986 zijn 8 voltijdse en 20 deeltijdse verpleegkundigen in dienst. De tewerkgestelde personeelsleden hebben een kontrakt van onbepaalde duur.

Voor- en naschoolse bewaking

Situatiebeschrijving

Van de vóór en naschoolse bewaking in de Nederlandstalige scholen in Brussel-Hoofdstad zijn 8 vestigingsplaatsen (hoofdschool) erkend. In het totaal betreft het 16 afdelingen (hoofdschool en wijkafdelingen). Het aantal kinderen dat door deze instellingen in de vóór- en naschoolse bewaking opgevangen wordt is niet bekend gezien de administratie terzake géén gegevens dient bij te houden. Het aantal varieert trouwens van dag tot dag en er is zelfs een verschil in aantal wat de vóór- en naschoolse opvang betreft.

Voor deze bewaking werden voor het schooljaar 1985-1986 29 ambten toegekend. De normen voor toekenning werden vastgelegd op 1 september 1977 door de toenmalige Minister van Onderwijs de heer J. Ramaekers, met name :

- twee opvoeders (pedagogisch diploma) voor een 3/4 betrekking worden aangesteld wanneer de schoolbevolking 150 leerlingen overtreft

- één opvoeder (pedagogisch diploma) voor een 3/4 betrekking wordt aangesteld voor een schoolbevolking tussen 50 en 150 leerlingen.

De tewerkgestelde personeelsleden zijn kontraktueel voor de duur van het schooljaar en administratief ressorteren zij onder de nabijgelegen rijksinrichtingen secundair onderwijs.

BIJLAGE III

Betoelaging van de Stichting Vlaamse Schoolsport

1) Betoelaging 1984

	Onderwijs (Vlaamse Gemeenschap)	B.L.O.S.O.	Totaal
G.E.P.O.S.	1.375.000	1.750.000	3.125.000
N.S.V.O.	4.375.000	3.500.000	7.875.000
R.O.O.S.	9.250.000	1.750.000	11 .000.000
	15.000.000	7.000.000	22.000.000

2) Betoelaging 1985

	Onderwijs (Vlaamse Gemeenschap)	B.L.O.S.O.	Totaal
G.E.P.O.S.	1.650.000	1.750.000	3.400.000
N.S.V.O.	4.900.000	3.500.000	8.400.000
R.O.O.S.	9.250.000	1.750.000	11 .000.000
	15.800.000	7.000.000	22.800.000

3) Betoelaging 1986

	Onderwijs (Vlaamse Gemeenschap)	B.L.O.S.O.	Totaal
G.E.P.O.S.	4.319.800	1.792.000	6.111.800
N.S.V.O.	7.558.400	2.961.000	10.519.400
R.O.O.S.	6.921.800	2.247.000	9.168.800
	18.800.000	7.000.000	25.800.000

1) Er wordt van de veronderstelling uitgegaan dat de volgende toelagen aan de S.V.S. zullen worden toegekend :

Onderwijs / Vlaamse Gemeenschap	18.800.000 frank
B.L.O.S.O.	7.000.000 frank

2) Bij de verdeling van de 18.800.000 frank dient rekening te worden gehouden dat deze in twee delen bestaat :

a) 15.800.000 frank voor 1986

b) 3.000.000 frank = geannuleerd saldo van 1984 dat na de besprekingen met de betrokken Ministers en met het Rekenhof als éénmalige betoelaging zou toegekend worden in 1986.

3) De toelagen 1986 worden door de S.V.S. verdeeld naar de school-sportfederaties volgens de overeenkomst afgesloten op 13 december 1984. De raad van Beheer van 21 januari 1986 nam terzake een beslissing.

4) Het saldo 1984 wordt door de S.V.S. verdeeld volgend de planning voorzien in 1984.

5) Op 20 november 1985 heeft de Vlaamse Executieve een besluit tot reglementering van de subsidiëring van de Vlaamse Schoolsport goedgekeurd.

BIJLAGE IV

Dienst Schriftelijk Onderwijs
Situatiebeschrijving

1. Doelgroepen

De Dienst Schriftelijk Onderwijs stelt zich ten dienste van

1) Mensen die via de Centrale Examencommissie een van volgende diploma's willen behalen :

a) LSO

b) HSO

c) Maturiteit

d) Toegang tot de kandidatuur burgerlijke ingenieur

In 1985 schreven 5.900 personen in voor deze leergangen

2) Mensen die zich willen voorbereiden op volgende administratieve examens

- a) Wervingsexamens van niveau 4, niveau 3, niveau 2
- b) Bevorderingsexamens van niveau 3, niveau 2, niveau 1
- c) Beginselen en Toepassingen van de Rijkscomptabiliteit
- d) Begroting en Comptabiliteit van de Overheidsdiensten

Enkele cijfers (1985) in dit verband :

Alles samen schreven 1.500 personen in voor deze leergangen :

- 100 voor de examens van niveau 4
- 300 voor de examens van niveau 3
- 550 voor de examens van niveau 2
- 560 voor de examens van niveau 1

3) Gedeeltelijke voorbereidingen op het niveau van Lager Secundair en Hoger Secundair Onderwijs :

Het aantal inschrijvingen hiervoor is inbegrepen in de getallen, die terug te vinden zijn sub 1.

4) Bijscholingsleergangen voor

- leerkrachten Lager Onderwijs (moderne wiskunde)
- ouders van kinderen in Lager Onderwijs (moderne wiskunde)

Enkele cijfers in dit verband :

In 1985 schreven er 400 leerkrachten en 5.300 ouders in voor deze cursussen.

II. Werkwijze

Een geïnteresseerde schrijft in bij de Dienst. Hij krijgt het gevraagde studiepakket toegestuurd.

In het studiepakket zitten een reeks huistaken, die door de leerling gemaakt en naar de Dienst verstuurd moeten worden. Deze taken worden gecorrigeerd door leraren-correctoren, verbonden aan de Dienst.

Tevens worden er mondelinge begeleidingslessen gegeven door leraren-correctoren om de moeilijkste zaken in het leerprogramma door te nemen met de leerling. Deze begeleidingslessen worden gegeven in de provinciehoofdstad (of een andere stad) op de werkdagen van 18 tot 21 uur, en op de zaterdagen van 9 tot 12 uur of van 14 tot 17 uur.

III. De leraren-correctoren

Voor deze functie (8 uur per week) komen leraren in aanmerking, die reeds werkzaam zijn in het onderwijs in hetzelfde vak als datgene waarvoor ze optreden als leraar-corrector. Voor administratieve vakken kan een ambtenaar optreden als leraar-corrector.

De benoeming geschiedt als volgt : een vacature wordt gepubliceerd in het Staatsblad, de minister benoemt een kandidaat voor een periode van twee jaar.

Op basis van een inspectieverslag op het einde van deze periode kan een herbenoeming gebeuren, telkens voor twee jaar te hernemen.

Afhankelijk van de vraag, schommelt het aantal leraren-correctoren tussen de 200 en de 250. Momenteel zijn er 215 in dienst.

**AS. Verslag namens de Commissie voor Sport
uitgebracht door de heer F. Cauwenberghs**

De Commissie voor Sport heeft op haar vergadering van 23 mei jongstleden de haar toegewezen artikelen en secties van het ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986 besproken en goedgekeurd.

In haar vergadering van 23 april jongstleden heeft de Commissie voor de Sport een beleidsnota van de Gemeenschapsminister besproken en een reeks vragen van algemene aard gesteld.

Vermits de concrete begrotingscijfers de uitdrukking zijn van de algemene beleidsopties is het voor de Commissie logisch dat deze beleidsnota en de antwoorden op de vragen als inleiding op de eigenlijke bespreking van de begroting worden weergegeven. De algemene vragen die bij de secties van de begroting zelf werden gesteld werden ook opgenomen in deze algemene bespreking.

I. ALGEMENE BESPREKING

— Algemene inleidende beleidsnota van de Gemeenschapsminister in verband met het sportbeleid

1. Inleidende beschouwingen

1.1. Afbakening van het verschijnsel „sport”.

Sport als cultuuruiting, als aspect van een hedendaags welzijnsbeleid, is een moeilijk te definiëren materie. Niet zelden wordt de beleidsverantwoordelijk geconfronteerd met de meest uiteenlopende standpunten over wat nu wel of niet als sport mag worden beschouwd, of wie nu wel of niet op de aandacht en de middelen van de overheid moet kunnen rekenen. Deze vage afbakening, deze complexiteit zullen voor het beleid een eerste en niet onbelangrijke hinderpaal vormen.

Niet zelden zullen ze aanleiding geven tot kritiek.

Het fenomeen sport moet ruim geïnterpreteerd worden.

Elke, door de burger die haar beoefent als sport omschreven activiteit, zou eigenlijk op de aandacht van de beleidsverantwoordelijk ken moeten kunnen rekenen. In de praktijk blijkt dat principe moeilijk haalbaar. Heel wat „randsporten” blijken net uit de boot te vallen.

1.2. Spanningen binnen de sport

De motieven die een individu ertoe aanzetten om aan sport te doen, verschillen vaak van de bezorgdheden van de overheid. Niet zelden hebben op het eerste gezicht weinig relevante factoren, een determinerende invloed op het sportgebeuren.

Sport voor de natie, of sport voor het geld hebben vaak de voorrang boven de intrinsieke waarden en doeleinden.

Medische, ethische, pedagogische en economische waarden zijn vaak tegenstrijdig. Doping, topsport op jeugdige leeftijd en politiek misbruik van de sport zijn daar duidelijke voorbeelden van. Een eenzijdige benadering is uit den boze. De sport moet multi-disciplinair aangepakt worden.

1.3. De sociale context

De maatschappij waarin we leven evolueert enorm snel en de sport blijft daar zeker niet bij achter. Het sportbeleid daarentegen heeft de algemene sociale evolutie geenszins gevolgd.

In de toekomst zal het maatschappelijk gebeuren zich echter nog vlugger moeten aanpassen aan de technologische vooruitgang.

Een vooruitziend beleid moet dan ook zo dicht mogelijk de ideële structuren van de toekomstige maatschappij benaderen. De overheid dient het delicate evenwicht te vinden tussen een regulariserend optreden en een beleid dat toch voldoende ruimte laat voor innovatie, creativiteit en dynamiek.

2. Het beleid

Elke democratische besluitvorming dient uit te gaan van een duidelijke en expliciete omschrijving van

- a) de doelstellingen,
- b) de middelen om deze doelstellingen te realiseren.

Maximale participatie van de betrokken groepen is zeker wenselijk. Daarom dient in de eerste plaats de rol van de inspraakorganen, zowel voor de Gemeenschap als voor de lokale entiteiten, decretaal te worden geregeld. Verscheidene externe factoren zullen het beleid echter in niet geringe mate mede bepalen.

2.1. De opbouw van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en de specifieke opdracht van het BLOSO

Zoals de andere administraties van de Vlaamse Gemeenschap, kampt ook het BLOSO met een aantal problemen. Deze moeilijkheden kan men grotendeels toeschrijven aan de overgangsfase (opbouw van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap) waarin we momenteel vertoeven.

Het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap is, in zijn huidige vorm, vooral geconcipieerd vanuit de idee van een „dossieradministratie”. De centraliserende tendensen, de revalorisatie van de administratieve hiërarchie, het gevecht achter de schermen tussen statutairen en niet-statutairen, de functionele ontmanteling van een aantal „technische” diensten, zijn daar de logische uitvloeisels van.

Tot de wezenlijke kenmerken van het BLOSO behoren echter ontegensprekelijk de promotie en de animatie. Daardoor onderscheidt het BLOSO zich fundamenteel van de meeste overige bestuursentiteiten. Deze eigen opdracht, die in het kader van het democratiseringsproces, zoals dat tot uiting komt in de „Sport-voor-Allen” beweging in Vlaanderen, sedert de jaren zeventig nog belangrijker is geworden, wordt op het ogenblik ondergraven door een aantal moeilijkheden op het vlak van financiën en personeel.

2.2. De financiële basis

Net zoals de nationale regering worden ook de Gemeenschappen geconfronteerd met financiële problemen. In principe is ook een sportbeleid onderworpen aan een toenemende rationalisatie. In de sport wordt die rationalisatie efficiënt doorgevoerd.

De niet geringe daling van de beschikbare middelen op de

gewone begroting heeft de sector voorlopig geen fundamentele schade toegebracht. In eigen behoeften voorzien is in de sport geen holle frase. Onze federaties beschikken gemiddeld over ongeveer 50 % eigen inkomsten, en op het vlak van de infrastructuur speelt het particulier initiatief een steeds belangrijker rol.

Ook het Nationaal Sportfonds heeft zich genoodzaakt gezien om de eigen inkomsten op te voeren. Toch fungeert het nog steeds teveel als een „eerste hulp bij ongevallen”, wanneer de klassieke overheidsmiddelen tekort schieten. Op het ogenblik zijn op de gewone begroting niet meer middelen beschikbaar dan op het Sportfonds.

Op het Sportfonds worden uitgaven gedaan die elders thuis horen :

- personeel dat geen seizoengebonden opdracht heeft, of niet specifiek voor sportorganisaties is aangeworven en dus als personeel van de Vlaamse Gemeenschap moet worden beschouwd, valt in principe ten laste van sectie 20 van de gewone begroting ;

- het onderhoud van de BLOSO-sportcentra, die eerlang naar de Vlaamse Gemeenschap worden overgeheveld, valt in principe ten laste van sectie 52 van de gewone begroting.

Het Sportfonds kan deze uitgaven niet langer dragen, temeer daar zijn ontvangsten de komende jaren niet meer zullen stijgen zoals voorheen.

Het koninklijk besluit van 1 april 1984 geeft wel enige zekerheid over de ontvangsten in de toekomst, maar beperkt die anderzijds tot de groeivoet van de lopende staatsuitgaven, met uitsluiting van de lasten van de rijksschuld. Aangezien wij er logischerwijze niet mogen op rekenen dat de staatsuitgaven in de eerstkomende jaren zullen stijgen, ziet het er naar uit dat ook de inkomsten van het Sportfonds zullen stagneren.

Het BLOSO probeert daar iets aan te doen door de inkomsten uit eigen initiatieven voortdurend te verhogen.

Op het einde van de jaren zeventig bedroegen die eigen inkomsten 24 % van de totale begroting van het Nationaal Sportfonds. Voor 1986 wordt gemikt op 36,7 %. Die inkomsten zijn echter niet van die aard dat zij de bovengenoemde problemen echt kunnen oplossen.

De enige mogelijkheid is dus een verschuiving van de kredieten ten voordele van de prioritaire projecten en een afschuiven van uitgaven die niet op het Sportfonds thuishoren.

2.3. De personeelsformatie

De personeelsformatie van de Administratie voor Sport en Openluchtrecreatie – BLOSO omvat 480 betrekkingen, waarvan 150 in het hoofdbestuur en 330 in de buitendiensten.

Van deze 480 betrekkingen zijn er momenteel 266 door vastbenoemde personeelsleden bezet. De vacatures worden, vooral in de buitendiensten, vervuld door :

- 36 tijdelijk statutairen,
- 49 tewerkgestelde werklozen,
- 8 stagiairs herstellwet,
- 50 sporttechnici met overbruggingscontract,
- 159 contractuelen met administratieve, onderhouds- en bewakingsopdrachten.

Totaal aantal voorlopig aangestelden : 292 !

De tijdelijk k-statutairen, de tewerkgestelde werklozen en de stagiairs vallen ten laste van de begroting van de Vlaamse Ge-

meenschap ; alle contractuelen worden betaald via het Nationaal Sportfonds. Het spreekt vanzelf dat een dergelijke persoons-situatie het beleid zwaar hypothekeert. Een regularisatie en/of invulling van het kader is zeker voor deze administratie dringend noodzakelijk.

3. Het sportbeleid

De sport is één van de culturele materies. Concreet betekent deze nota dan ook een aanvulling bij, en explicatie van :

a) het regeerakkoord van de Vlaamse Executieve, dat op het vlak van de sport uitermate vaag en summier is ;

b) de verklaring van de Gemeenschapsminister met betrekking tot het cultuurbeleid, zoals die in de bevoegde commissie is naar voren gebracht.

In aansluiting daarbij kan men als basisprincipe stellen dat een sportbeleid erop gericht moet zijn om zoveel mogelijk mensen tot zoveel mogelijk sportbeoefening aan te sporen, en om daarvoor de optimale omstandigheden te creëren (= de doelstelling).

Als middel daartoe zijn de drie volgende instrumenten onontbeerlijk :

- a) de infrastructuur,
- b) de personen die het gestelde doel kunnen en moeten realiseren,
- c) de financiële middelen (het subsidiariteitsprincipe).

3.1. De infrastructuur

Voor de sportbeoefening is een aangepaste en adequate infrastructuur de eerste en belangrijkste hefboom.

De schaarste aan middelen dwingt tot een verantwoorde en gecoördineerde aanpak.

De Vlaamse Gemeenschap beschikt waarschijnlijk over voldoende infrastructuur, maar uit de planning en de regionale spreiding blijkt teveel improvisatie en een te grote politisering.

3.1.1. De eigen BLOSO-sportcentra

– In de eigen centra dient in de eerste plaats te worden gestreefd naar verdere ontwikkeling, verfraaiing en aanpassing van de bestaande accommodaties.

– Enkel rendabiliteitsverhogende investeringen zijn nog verantwoord. Andere centra, die reeds in hoofdzaak een lokale functie hebben, kunnen worden overgeheveld naar de lokale overheden.

– De verdere uitbreiding van de te behouden centra moet in het verlengde liggen van de activiteiten van het sporttechnisch bestuur ; met name dient rekening te worden gehouden met de behoeften van

- de schoolsport ;
- de sportkampen ;
- de Landelijke Commissie Kadervorming (LCK) ;
- het Vlaams Bureau Topsport.

Met een ernstige planning kunnen sommige centra in de „dode” perioden ook welbepaalde lokale functies vervullen.

Wat de jachthavens betreft, gaan we van de volgende principes uit :

- eigen exploitatie ;
- partnership met erkende federaties.

3.1.2. De subsidiëring van lokale besturen

De gulle subsidiëring van diverse overheden heeft ervoor gezorgd dat talrijke, zelfs te talrijke, complexen werden opgericht. Een beleidsvisie op lange termijn leek onbestaande.

Uiteindelijk heeft dit de budgetten van de betrokken eigenaars zwaar gehypothekeerd.

Heel wat sportcentra zijn thans aan herstelling toe (dakbedekkingen). Voor rendabiliteitsverhoging door animatie of bijkomende installaties zoals glijbanen in de zwembaden, zijn er geen middelen over.

Daarom zal het subsidiebeleid zich in hoofdzaak moeten toespitsen op :

- kleinschalige, multifunctionele projecten ;
- verbouwings- en aanpassingswerken ;
- energiebesparende renovaties ; de opportuniteit daarvan dient uiteraard te worden bekeken in het licht van de energieprijzen.

Eén overheid of ondergeschikt bestuur is niet langer in staat om grote projecten op het getouw te zetten. Onze Gemeenschap ontbeert nog steeds de broodnodige indoor-atletiekhal en een degelijke wielervedbaan.

Samenwerking tussen diverse overheden en partnership met particuliere organisaties zijn de enige mogelijkheden om in dergelijke fundamentele behoeften te voorzien. De formule moet daarom een kans krijgen, ook al wordt dit zeker geen gemakkelijke opdracht binnen de bestaande wettelijke en decreetale ruimte, waarvan de grenzen zo nodig dan maar moeten worden verschoven.

3.1.3. De subsidiëring van particuliere sportinfrastructuur

Het recente decreet ter subsidiëring van private sportinfrastructuur is nog niet in de fase van uitvoering.

Nochtans, wanneer er bij het particulier initiatief dergelijke intenties bestaan, hoeft de overheid niet telkens tussen te komen.

Verscheidene projecten kunnen met een goed beheer onafhankelijk functioneren.

Het principe dient zeker te worden uitgetest, ook al zal dit binnen de beperkte budgettaire ruimte geen gemakkelijke opdracht zijn.

3.1.4. De coördinatie inzake infrastructuur

Alhoewel elke beleidsverantwoordelijke overtuigd is van de noodzaak van een gecoördineerd infrastructuurbeleid, kan men toch opmerken dat diverse pogingen tot overleg gestrand zijn. Het blijft theoretisch nog steeds mogelijk dat in dezelfde wijk sporthallen van het vrij onderwijs, het rijksonderwijs, het leger, de gemeente, de Vlaamse Gemeenschap . . . worden opgericht zonder dat de ene bouwheer op de hoogte is van de intenties van de andere.

In afwachting of bij ontstentenis van enig interdepartementaal overleg is de infrastructuur-databank van het BLOSO een onontbeerlijk instrument voor een rationele inplanting.

Elk gemeentelijk dossier voor de bouw van sportinfrastructuur

tuur dient eerst vanuit deze invalshoek geanalyseerd en desnoods gewijzigd te worden.

Ook dient zuiniger omgesprongen te worden met principiële beloften aan ondergeschikte besturen. Te vaak werden in deze sector en elders te veel dergelijke beloften gedaan die nadien onmogelijk konden worden gehonoreerd. Op die wijze worden de gemeenten gedwongen tot heel wat nodeloze uitgaven.

3.2. De personen

Het sportbeleid, als mede bepalende element voor het maatschappelijk welzijn, moet de nodige aandacht besteden aan de personen die aan sport „doen” en vooral aan hen die aan sport „doen doen”.

3.2.1. Het produkt „sport” moet blijvend verkocht worden via reclame- en promotiecampagnes. De topsport (wij komen hier verder op terug) is het belangrijkste instrument voor de promotie van de sport voor allen.

Sport voor allen (de basis) en competitie op hoog niveau (de top) vormen samen een driehoek waarin beide uitingsvormen sterk van mekaar afhankelijk zijn. Een beleid van algemene sensibilisering is onontbeerlijk. Van de bijna drie miljoen Vlamingen die aan sport doen, is er slechts één derde aangesloten bij een sportclub. De clubs vormen de ruggegraat van elk doelmatig en efficiënt sportbeleid.

3.2.2. Constante injecties dienen gegeven te worden aan bepaalde regio's en groepen. Het principe van pilootprojecten en speerpuntacties dient te worden veralgemeend. Liefst doet de overheid niet alles zelf, maar stelt zij wel de middelen beschikbaar en schept zij de voorwaarden om anderen via materiële en logistieke steun te stimuleren. Totale veralgemening is voorlopig niet haalbaar.

Een compromis zal erin bestaan de strategieën per provincie te groeperen. Zo zal er in 1987 een eerste actie gepland worden, gericht op één provincie. De gemeentelijke sportdiensten dienen voor ontplooiing op de hulp van de overheid te kunnen rekenen. Eén derde van de gemeenten geschikt reeds over een dergelijke dienst. Begeleiding en/of sensibilisering van de resterende gemeenten is zeker wenselijk.

Ook het decreet op de sportfunctionarissen omvat een snel groeiende subsidiëringsregeling. Steeds meer gemeenten spelen erop in. Dit decreet moet herdacht worden met het oog op een verruiming naar de provinciale sportdiensten. Het moet eveneens toepasbaar worden op de Brusselse situatie.

3.2.3. De kaderopleiding

Het opleiden van een voldoende omvangrijk en gekwalificeerd kader op elk niveau is bijzonder belangrijk. Dit kader omvat zowel het wetenschappelijk als het administratief personeel van alle werkingsstructuren, het beheers- en sporttechnisch personeel van de sportcentra, de trainers, begeleiders, sportartsen en wedstrijdleiders. Voor deze kwaliteitsverbetering is de Landelijk Commissie Kadervorming een goed instrument. De commissie moet zich dan ook kunnen ontplooiën tot een volwaardig opleidingsinstituut, dat met betere middelen (docenten, audio-visueel materiaal, micro-computers) verder streeft naar kwaliteitsverbetering.

3.2.4. Bijzondere aandacht voor de schoolsport

De schoolsport is voor het sportbeleid een zeer belangrijk instrument. Bovendien mag men stellen dat het pedagogisch kader waarbinnen zij zich ontplooit, optimaal is. De Stichting Vlaamse Schoolsport was de eerste stap naar een ruimere coördinatie in de werking van de betrokken structuren.

Naast een specifiek schoolsportbeleid vanuit het Departement Cultuur, moet de coördinatie geïnstitutionaliseerd worden.

De mogelijkheid van een decretale basis voor de subsidiëring van specifieke schoolsportorganisaties moet zeker overwogen worden.

3.2.5. Kansarme doelgroepen

Alhoewel de grote meerderheid van onze bevolking zich rechtstreeks of onrechtstreeks bij het sportgebeuren betrokken voelt, blijven er nog talrijke leemten en behoeften bestaan. Deze tegenstelling dient te worden weggewerkt, met bijzondere aandacht voor welomschreven doelgroepen : de kansarmen, de sport-kansarmen en de niet-georganiseerde sportbeoefenaars.

3.2.6. De topsport

Door de oprichting van het „Vlaams Bureau Topsport” kan het topsportbeleid efficiënter en meer gecoördineerd verlopen. Meer aandacht voor en desgewenst hulp bij psychosociale problemen is nu mogelijk. Binnen dit kader dient zeker de oprichting van een cel „Sport en Industrie” voorbereid te worden. Deze cel kan een oplossing bieden voor het probleem van de versnippering in de niet altijd efficiënte sportsponsoring.

Ook het statuut van de topsporter dient te worden geëvalueerd en bijgestuurd. De ervaring heeft geleerd dat de topsporter op het begrip kan rekenen van zijn werkgever, zeker in de overheidsdiensten. Onderhandelingen met andere departementen zullen gestart worden, ten einde verdere faciliteiten te bedingen.

3.2.7. De sportfederaties

Op het niveau van het concrete sportaanbod vormen de sportfederaties een zeer belangrijke partner voor de overheid. Door en vlotte doorstroming van de schoolsport naar de federaties moeten we beletten dat er kwalitatief en kwantitatief te veel verloren gaat. Het decreet van 2 maart 1977 (toelagen aan erkende sportorganisaties) dient te worden herdacht.

De erkenningsnormen voor bonden die voor subsidiëring in aanmerking komen dienen te worden verscherpt. Er is immers nog te veel versnippering. Ook moet erkenning zonder subsidiëring mogelijk worden. Het aantal federaties moet nog verder herleid worden met het oog op rationalisatie en schaalvergroting.

3.2.8. Internationale aspecten

Uitbreiding van internationale contacten door sportuitwisseling binnen de culturele akkoorden, werkt erg bevruchtend. Vooral de uitwisseling van sporttechnisch bekwame begeleiders moet in de betrokken landen of gemeenschappen nuttige resultaten opleveren. De organisatie van internationale wedstrijden en het huisvesten van internationale federaties kun-

nen daartoe bijdragen, zonder dat belangrijke investeringen noodzakelijk zijn.

3. De middelen

Te lang en te vaak is het cultuurbeleid vereenzelvigd met het toekennen van subsidies. Niet zelden zijn deze subsidies een doel op zich geworden.

De sport is in se een aangelegenheid voor het particulier initiatief. De overheid heeft een regulariserende, stimulerende en voorwaardenschappende opdracht. Vooral dank zij het vrijwillariaat is de sport uitgegroeid tot wat zij nu is. Het vrijwilligerswerk moet daarom verder worden aangemoedigd. Subsidies zijn maar verantwoord voor zover zij selectief en op doordachte wijze toegekend worden. Decretale reglementeringen bieden geen waarborg meer voor toe te kennen middelen en werken erg verstarrend. Een soepeler toepassing van het subsidiariteitsbeginsel moet overwogen worden in aansluiting op een duidelijke behoeftenanalyse.

Zelfbedruiping, rationalisatie en beter management dienen te worden aangemoedigd. In dit opzicht is er binnen de hele cultuursector nog te veel passiviteit en improvisatie. Via een concreet uitgestippelde begeleiding van elk subsidieerbaar initiatief moet het inderdaad mogelijk zijn om meer te doen met minder middelen. De noodzaak en de opportuniteit van alles waarvoor men een beroep doet op subsidiëring moet recht evenredig zijn met het zoeken naar eigen middelen.

Bovendien zal er een overleg op gang gebracht worden met als doel de mogelijkheid te onderzoeken om via fiscale stimuli de levenskracht van de sportsector te vergroten.

4. Krachtlijnen binnen het sportbeleid

De hierboven aangegeven beleidslijnen voor de eerstvolgende jaren kunnen gegroepeerd worden onder de noemers „consolidatie en rationalisatie” en „aangroei via partnership”.

4.1. Consolidatie en rationalisatie

4.1.1. De financiële basis

De toevoer van middelen naar het Nationaal Sportfonds kan zonder voorafgaand overleg met de Gemeenschappen geopend, gesloten of ingrijpend gewijzigd worden door de nationale overheid.

Nationale departementen en parastatalen kunnen zo, zonder enig voorafgaand overleg met de Gemeenschappen, het beleid van de Gemeenschappen doorkruisen en doorbreken via toelagen en/of dotaties aan nationale sportorganisaties.

Aangezien de wetgever het sportbeleid in hoge mate onder de bevoegdheid van de Gemeenschapsminister van Cultuur heeft geplaatst, kan de opbouw van een rationeel sportbeleid slechts gevrijwaard worden op voorwaarde dat alle openbare geldmiddelen, ook die die bestemd zijn voor zogeheten „bi-communautaire” organisaties, in overleg met het BLOSO toegekend worden. Zodoende zou de Gemeenschap tegelijkertijd de voor de hand liggende controle kunnen uitoefenen op het verantwoord en rationeel gebruik van alle beschikbare middelen.

4.1.2. De wettelijke basis

Enkel voor de decretale toelagen (werkingstoelagen aan federaties, toelagen voor sportinfrastructuur en voor gemeentelijke sportfunctionarissen) zijn kredieten ingeschreven op de gewone Begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

Voor de propagandatoelagen, de facultatieve toelagen aan bonden voor vormingswerk en aan de schoolsportfederaties, de toelagen voor de organisatie van private sportkampen, de toelagen voor de aankoop van sportmateriaal . . . is gerekend op het Nationaal Sportfonds.

Een raamdecreet zou het recht op bovengenoemde toelagen moeten garanderen op voorwaarde dat op de traditionele artikels van de gewone Begroting de daartoe noodzakelijke kredieten kunnen worden ingeschreven.

Op het (Vlaamse) Sportfonds zouden dan nog hoofdzakelijk kredieten ingeschreven worden voor eigen organisaties, waar meestal ook eigen inkomsten tegenover staan (bij voorbeeld de BLOSO-sportkampen en de LCK-cursussen).

Bovendien nemen zowel binnen de Vlaamse Gemeenschap als binnen de nationale regering andere ministers dan die bevoegd voor de sport, wettelijke maatregelen die een weerslag hebben op bepaalde groepen van sportbeoefenaars. De oprichting van een interdepartementale commissie in de schoot van de Hoge Raad voor Lichamelijke Opvoeding, de Sport en het Openluchtlevenslijkt wenselijk.

De Hoge Raad dient bij decreet omgebouwd te worden tot een Vlaamse Hoge Raad voor de Sporten en de Openluchtcreatie. Teneinde een opeenstapeling van hoge raden te vermijden is het wenselijk dat die nieuwe Hoge raad ook bevoegdheden krijgt op het vlak van de sportieve aspecten van de volksgezondheid, het leefmilieu, het waterbeleid en het onderwijs. De Hoge raad dient tevens uit te groeien tot een representatief orgaan van de gebruikersgroeperingen.

4.1.3. Het aktieterrein

Vlaanderen heeft van bij de aanvang de Europese Sportvoor Allen-idee verdedigd : d.w.z. gelijke kansen voor de recreatiesport, de competitiesport en de topsport. Vandaag willen we daar de openluchtcreatie en de beroepssport aan toevoegen.

Hoewel de grens tussen topsport en beroepssport in steeds meer sporttakken steeds vager wordt, moet gesteld worden dat de objectieven grote verschillen inhouden : streven naar sportieve topprestaties enerzijds, winst maken anderzijds. Hoewel één en ander zich in twee totaal verschillende sferen afspeelt, kan een sportbeleidsman de ogen niet volledig afwenden van de beroepssport :

- voor topatleten moeten redelijke kansen opengehouden worden voor de overgang naar een beroepsstatuut, ook binnen de erkende sportbonden ;

- er kunnen „samenwerkingspatronen” gecreëerd worden die ten goede komen aan de liefhebberssport (bv. sportcentra voor amateurs kunnen, tegen vergoeding, opengesteld worden voor afzonderingsstages van beroepssporters).

De openluchtcreatie is een in verhouding veel beoefende en voor de overheid relatief weinig kostende bezigheid.

De onduidelijke definitie en de verschillende categorieën van gebruikers zijn mede oorzaak van heel wat discussies op het vlak van bestemming en uitbreiding van bestaande terreinen en waterplassen.

Het interdisciplinair vooronderzoek en het interministerieel overleg dienen duidelijk te worden uitgewerkt. Coördinatie van de verschillende gebruikersorganisaties moet mogelijk zijn (stille watersportbeoefening is bv. best combineerbaar met natuurbescherming).

4.2. Aangroei via partnership

Alhoewel consolidatie en rationalisatie prioritair zijn in de huidige situatie, mag het beleid met betrekking tot de programma's de promotie, het eigen patrimonium . . . enz. niet stagneren, want stilstaan betekent achteruitgaan.

De vraag is in hoeverre de overheid nog over voldoende eigen middelen beschikt om telkens opnieuw initiatieven op gang te trekken.

De eventuele nieuwe beleidsopties ter zake moeten nog verder besproken worden. Niettemin durven we hier reeds een aantal basisprincipes te kennen geven :

a) het organiseren van sportactiviteiten is in se en fundamenteel een taak van het particulier initiatief ;

b) de rol van de overheid, op diverse niveaus, is in de eerste plaats aanvullend en voorwaarden-scheppend : de openbare sector helpt en steunt het vrij initiatief als de middelen en de fondsen van dit laatste ontoereikend zijn en voor zover de activiteiten voor iedereen openstaan ;

c) „aanvullende” en „voorwaarden-scheppende” functie betekent geenszins dat de overheid haar recht op initiatief inzake sport verliest. Er is immers ook de democratiseringsplicht. In een „Sport-voor Allen”-beleid heeft de overheid een belangrijke taak inzake algemene sportpromotie, en heeft zij zelfs de plicht om te fungeren als stimulator van het vrij initiatief. Zij dient in partnership met de sportorganisaties de gunstige voorwaarden te scheppen voor de aanmoediging tot sportbeoefening van een maximaal aantal mensen uit de verschillende sociale groepen ;

d) inzake de betaalde sport en de commercële sportbedrijvigheid, heeft de overheid voornamelijk een controlerende en legiferende functie, waarbij de bescherming, de veiligheid en de rechtszekerheid van de sportbeoefenaars centraal staan.

5. Besluit

„Coördinatie van het Beleid” is de rode draad die doorheen de in deze nota uiteengezette principes loopt.

Een gecoördineerde visie veronderstelt samenwerking van alle groepen die bij het beleid betrokken zijn : zowel het overheids- als het particulier initiatief, zowel de recreatiesport- als de topsportbeoefenaars, zowel de Gemeenschap als de ondergeschikte besturen. Op dit vlak is er nog veel werk te verrichten. Tevens is de benadering van de sociale aspecten van de sportbeoefening nog te fragmentarisch, o.a. omdat verschillende aspecten nog steeds nationale materie zijn, of ressorteren onder verschillende departement en, zoals de schoolsport, de medische begeleiding en het statuut van de topsporter.

Eenheid brengen in deze verscheidenheid is dan ook de grootste uitdaging voor een efficiënt sportbeleid.

— Toelichting van de Gemeenschapsminister bij de toegewezen secties van de begroting voor het begrotingsjaar 1986

De Gemeenschapsminister licht vervolgens de concrete begrotingscijfers toe, zodat zijn beleidsopties, zoals hoger uitgegezet, kunnen worden getoetst aan de realiteit, met name de toegestane kredieten.

Uiteraard wijst de Gemeenschapsminister erop dat deze begroting natuurlijk niet volledig kan inspelen op die visies. De voorstellen voor de opmaak van de begroting werden midden vorig jaar ingediend en het dossier werd overgenomen, „midden in de rit”.

Tevens stelt de Gemeenschapsminister dat de nota die hij heeft voorgelegd uiteraard niet te nemen of te laten is maar dat zijn beleidsvisies, op basis van de ingediende nota, zullen uitgewerkt worden in nauwe samenwerking met deze Commissie.

Wat nu de begroting zelf betreft meent hij tevreden te mogen zijn. Net zoals de rest van de cultuurbegroting stijgen de kredieten voor de sport gevoelig t.o.v. 1985.

In sectie 52 worden, titel 1 en titel II samen, kredieten voorzien ten bedrage van 646,6 miljoen fr. Dit is een stijging met niet minder dan 37,6% tegenover de oorspronkelijke kredieten 1985 en met 34,2% tegenover de aangepaste begroting 1985.

In sectie 53 worden, steeds titel 1 en titel II samen, kredieten voorzien ten bedrage van 58,3 miljoen fr. Dit is een stijging van met 37,2% t.o.v. de aangepaste begroting 1985 (en zelfs met 513% t.o.v. de oorspronkelijke begroting, maar dit is uiteraard een manke vergelijking vermits oorspronkelijk in feite niets was voorzien).

Naast de jaarlijkse posten voor de uitvoering van de decreten op sportfederaties en sportfunctionarissen die een lichte verhoging kennen, is de begrotingstoename op titel 1 bestemd voor de eigen centra.

In afwachting van het overhevelen van welbepaalde centra naar lokale besturen zijn er dringend een aantal grote onderhoudswerken vereist (25 miljoen frank). Dit vooral om de verkrotting en dreigende sluitingen tegen te gaan. Ook de klassieke werkingsposten van deze centra werden licht verhoogd.

Het spreekt vanzelf dat een analyse van de sportbegroting dient bekeken in functie van het sportfonds dat in niet geringe mate medebepalend is voor het sportbeleid.

Voor de Begroting van dit Nationaal Sportfonds-Nederlandstalige sector werd een ontwerp-begroting opgesteld. Alvorens goedkeuring te geven zal deze echter moeten gewijzigd worden in functie van :

- de gewone begroting, zoals die er nu definitief zal uitzien ;
- de beleidsopties zoals die opgesteld werden en die nu overgemaakt werden aan de Vlaamse Executieve, de Hoge Raad voor Sport en de administratie.

Op die manier zal de begroting van het sportfonds voor het eerst op lichte wijze ontlast worden van een aantal uitgaven die daar totaal niet horen.

De stijging van de kredieten is zeer duidelijk bij de investeringsuitgaven (Titel II)

In de sectie 53 zal aldus voor het eerst ernstig werk kunnen gemaakt worden van de uitrusting van de jachthavens.

Deze jachthavens werden reeds in 1982 naar de Vlaamse

Gemeenschap overgeheveld maar nooit, een bijkrediet in 1985 uitgezonderd, werden de nodige middelen voorzien om deze mooie sportinfrastructuur op peil te houden.

In de sectie 52 stellen we vast, steeds wat de Titel II betreft, dat vooral de toelagen aan de ondergeschikte besturen een gevoelige verhoging kennen.

Deze toelagen zullen worden verstrekt rekening houdend, zoals reeds gesteld in de beleidsnota, met volgende principes :

- kleinschaligheid en multifunctionaliteit,
- voorrang voor aanpassingswerken,
- energiebesparende renovatie.

Met deze begroting, aldus de Gemeenschapsminister, zijn alle kansen aanwezig om het sportbeleid nieuwe impulsen te geven.

— Vragen van de leden en antwoorden van de gemeenschapsminister bij de beleidsnota

Een lid refereert naar de regeerverklaring voor behoeftenonderzoek in cultuur en sport. Hij wil daarover meer informatie.

Op dit vlak is de sport reeds verder gevorderd dan andere culturele materies. Bloso hanteert sinds jaren optimale en minimale normen inzake behoeften (vb. optimaal 0,2 m² sporthal per inwoner, 0,02 m² zwembad per inwoner, 5 m² openluchtinfrastructuur per inwoner).

Het volstaat dan ook om deze normen te toetsen aan het beschikbare in de regio's. Voor onze gemeenschap blijken alzo nog een vijftal gebieden achter te blijven op dit vlak.

- Zuid-Limburg,
- Noorderkempen,
- Pajottenland,
- Meetjesland,
- Westhoek.

Wat de aangepaste beheersvormen betreft spreekt het vanzelf dat hier de cultuurpactwet van 16 juni 1973 dient toegepast. Voor gemeenten als sportgemeente erkend is het beheer geregeld via het decreet van 7 december 1976. De Gemeenschapsminister meent dat de administratie zich erg inspant bij de begeleiding van die gemeenten die zich volgens deze normen willen opstellen. Van zijn voornemen om de Hoge Raad om te vormen kan de Gemeenschapsminister wellicht gebruik maken om ook de lokale sportraad decretaal te regelen. Voor het lokale beheer van de sportinfrastructuur zal dit zeker een goede zaak zijn.

Wat de coördinatie betreft inzake sportinfrastructuur waarvan meerdere leden gewag maakten meent de Gemeenschapsminister dat dit een fundamentele bezorgdheid is die blijkt uit de nota. De belangenafweging van respectievelijk gebruikersgroeperingen waarover een lid het heeft stelt geen noemenswaardige problemen. Polyvalentie en multi-disciplinaire aanpak zijn hoofdaccenten van het beleid. Stille watersport gaat perfect samen met hengelen, beide zijn onder andere best verzoenbaar met de belangen van het leefmilieu en het natuurbehoud.

Evenmin mag gesteld worden dat de sport niet op het begrip zou kunnen rekenen van mijn huidige en vorige collega van Ruimtelijke Ordening. Sportieve bezorgdheden zitten duidelijk geïntegreerd in de gewestplannen.

Over de opportuniteit van decreetswijzigingen wil de Ge-

meenchapsminister eveneens verwijzen naar zijn beleidsnota. Zowel het decreet op de landelijke organisatie als dat van de sportfunctionarissen dienen gewijzigd. Ook — indien er een ruime consensus over bestaat — het statuut van de niet-betaalde sportbeoefenaar.

Het Golfbeleid van de overheid is niet zozeer een sportieve aangelegenheid. het probleem situeert zich in de eerste plaats op het vlak van de ruimtelijke ordening. Wel blijken de sportieve behoeften dan wel eens in conflict te komen met de bezorgdheid van de Gemeenschapsminister van landschappen.

Nog met betrekking tot het infrastructuurbeleid werden meerdere vragen gesteld.

De bedenking van een lid kan de Gemeenschapsminister volkomen beamen ; de kleine Blossocentra met hoofdzakelijk een lokale functie worden best overgeheveld naar de lokale besturen. Vermits de overheveling van deze infrastructuur nog niet gerealiseerd is naar de Gemeenschappen toe dient hiermee voorlopig nog gewacht.

Wat de grote projecten betreft is het zo dat de term „prestige-projecten” — zo veelvuldig gebruikt — zeker niet meer opgaat. De Gemeenschap subsidieert geen sportpaleizen, hoe zou het kunnen met zo rationele subsidiëeringsplafonds.

Evenmin worden er nog zwembaden gesubsidieerd tenzij voor herstelling, innovatie en energiebesparende werken. De bezorgdheid van een lid m.b.t. de prioritaire aandacht voor herstellingswerken wordt door de Gemeenschapsminister gedeeld.

Er bestaat zelfs een aparte reglementering voor subsidiëring van herstellingswerken.

Vervolgens wordt door verschillende leden gevraagd wat de stand van zaken is in verband met sommige indoor-initiatieven. In verband met het dossier van de wielervedbaan kent de Gemeenschapsminister alleen het dossier Gent. Het administratief onderzoek ervan zou klaar zijn. De eventuele meetbaarheid van een indoor-atletiekpiste is een mogelijkheid die bouwtechnisch de bezorgdheid wegdraagt van NV Flanders Expo : of deze piste er effectief komt volgens deze formule is nog geen zekerheid.

Wat de bezorgdheid van een lid betreft nopens het partnership met erkende federaties in het jachthavenbeleid kan de Gemeenschapsminister stellen dat het K.B. van 12 augustus 1981 dat de beheersoverdracht naar de Gemeenschap regelt, dit vastlegt. De natte infrastructuur blijft eigendom van de staat zodat er geen problemen rijzen inzake baggerwerken. Hetzelfde geldt voor de verordnungs- en politiemacht. Enkel bij de verdeling van de ligplaatsen zijn er problemen omdat er veel meer aanvragen zijn dan beschikbare aanlegplaatsen.

De Brusselse situatie op het vlak van infrastructuur stelt terecht problemen. Wetende dat meerdere Vlaamse scholen over degelijke sport-infrastructuur beschikken moet er — mits het nodige overleg toch zeker een oplossing mogelijk zijn. Ook via het Huis van de Sport tracht de Gemeenschapsminister iets supplementair te doen voor de Vlaamse Brusselaars.

Meerdere vragen hadden betrekking op de schoolsport.

Hier dient een duidelijke opsplitsing gemaakt :

De lichamelijke opvoeding en de sport als leseenheid binnen het schoolgebeuren ressorteert volledig onder de minister van onderwijs.

De schoolsport als extra-scalaire bedrijvigheid. Via de stich-

ting Vlaamse Schoolsport (opgericht in 1985) bestaat er nu reeds een eerst belangrijke coördinatie met betrekking tot de federatie van de drie netten. Interministerieel Kabinetsoverleg is reeds geïnstitutionaliseerd op het niveau van de stafmedewerkers. Adviseur A. Macharis is voorlopig voorzitter van dit overleg. De logistieke en financiële middelen voor de schoolsport werden de laatste jaren verhoogd. De Gemeenschapsminister hoopt op dat niveau te kunnen verder werken.

Van de risico's van topsport is de Gemeenschapsminister zich zeer goed bewust — daarom ook heeft hij in de inleiding van zijn tekst gepleit voor de multidisciplinaire aanpak waarbij de pedagogische en de medische dimensie als belangrijke bezorgdheden medebepalend zijn. Zo verleent BLOSO én in zijn sporttechnische én in zijn financiële ondersteuning geen hulp aan piepjonge topsporters waarover een lid het had.

Dat de sector van de sportsponsoring volgens een lid teveel getuigt van overlapping en improvisatie spreekt de gemeenschapsminister niet tegen. Bloso kan hierin een belangrijke coördinerend opdracht vervullen zoals vermeld in de beleidsnota. Tevens worden meerdere vormingsinitiatieven op het getouw gezet (over sportmanagement) en zij kennen een groot succes.

Over het fietscrossen is het standpunt duidelijk, zoals reeds uiteengezet als antwoord op een mondelinge vraag van een lid. Het fietscrossen valt onder de modaliteiten van het decreet op de wielervedstrijden. Dit principe was een duidelijke en unanieme bezorgdheid, zowel van de Hoge Raad voor de Sport als de Vlaamse Raad. Gelet op het feit dat deze interpretatie niet bij alle BMX-organisatoren bekend schijnt te zijn, werden de heren provinciegouverneurs aangeschreven met het verzoek de gemeentebesturen te wijzen op de hierboven vermelde interpretatie. Ondertussen werd reeds een nieuw advies gevraagd aan de Hoge Raad voor de Sport. Een decreetswijziging is niet uitgesloten.

Dat de bedrijfssport verwaarloosd wordt zoals een lid stelt, vindt de Minister overdreven ! Wanneer in de nota hierover niets expliciet vermeld dient dit wel begrepen onder de „concrete injecties die dienen gegeven te worden naar bepaalde groepen”. De samenwerking van BLOSO met de Vlaamse Liga voor bedrijfssporten verloopt uitstekend en de actie „Sportief Bedrijf” mag zeker als een belangrijk initiatief beschouwd worden.

Wat de mechanische sporten betreft werden ten andere stappen gedaan bij collega Lenssens voor een „soepele aanpak” van zijn milieubezorgdheid in verband met de omloop van Terlaemen. Zo werden in dit verband enkele beperkingen opgelegd. De omloop zelf blijft echter operationeel. Vluchten naar Francorchamps hoeft dus niet.

Voor de veiligheid van toeschouwers onder andere op rallywedstrijden is de collega van Verkeerswezen verantwoordelijk. Praktisch dient de Burgemeester hier als hoofd van de politie te waken over de veiligheid van de toeschouwers. De bezorgdheid van organisatoren en deelnemers op dit vlak vertonen zeker een gunstige kentering.

Meerdere leden uitten hun bezorgdheid nopens een te regulariserend optreden van de overheid, dat is ook de zorg van de Gemeenschapsminister. De Sport mag zeker niet al te zeer aan banden worden gelegd via al te veel decretale initiatieven. Het vrije initiatief moet zeker zijn kans krijgen, zoals in de beleidsnota vrij expliciet gesteld werd, waar de verhouding tussen overheid en privé-initiatief aan bod komt.

Ook merken enkele leden op dat in een sportbeleid ruimte moet zijn voor minder gekende competities en voor de niet georganiseerde sport.

De Gemeenschapsminister is het daarmee eens. Zoals in de inleiding gesteld dient sport ruim geïnterpreteerd te worden en moet de aandacht zich niet beperken tot de bestaande structuren. Daarom pleit de Gemeenschapsminister voor de oprichting en de uitbreiding van sportdiensten en voor een gemeentelijk sport-voor-allen-beleid. De betrokken dienst van BLOSO is graag bereid tot eenmalige impulsen op het vlak van begeleiding en logistieke steun. De sport plus de injecties zijn daar duidelijke voorbeelden van.

Voor de niet georganiseerde sport heeft men in ruime mate op het begrip kunnen rekenen van andere Departementen.

Ernstige inspanningen voor meer fietspaden werden geleverd. Waters en bossen maken de bossen attractiever, en de paden meer bewandel- en beloopbaar.

Ruimtelijke ordening houdt in ruime mate rekening met sportieve en recreatieve bedoelingen.

Meerdere leden uitten hun bezorgdheid nopens het ontbreken van enige doping-aspecten.

Dit komt omdat doping ressorteert onder de medische sportcontrole waar collega Lenssens voor bevoegd is.

De bemerking van sommige collega's met betrekking tot de internationale aspecten zijn zeker verantwoord.

De Gemeenschapsminister voegt eraan toe dat internationale uitstraling voor de Vlaamse Gemeenschap niet enkel een kwestie is van internationale ontmoetingen (volgens het aangehaalde DDR voorbeeld) maar, zoals blijkt uit de nota, eerder een kwestie is van uitwisseling van „Know-how” (trainers-techniekers-managers). De opleiders van de BLOSO-wielerschool worden in heel de wereld uitgenodigd.

Een lid heeft de sector „sport en tewerkstelling” aangesneden. Reeds meermaals heeft de Gemeenschapsminister het unieke kader van de cultuur als belangrijke zachte sector gesteld, zeker in functie van de zogenaamde harde sectoren.

Toch mag de sport gerust de confrontatie van de economische analyse doorstaan. Zo heeft een onderzoek, twee jaar geleden uitgevoerd, uitgemaakt dat wij in de sector sport voor 5 miljard frank uitvoeren. Rechtstreeks of onrechtstreeks verdienen ongeveer 20.000 Vlamingen hun brood in de sport, en de nationale overheid int 9 miljard frank fiscale en para-fiscale lasten in de sector van de sport.

— Vragen van de leden en antwoorden van de Gemeenschapsminister bij de begrotingskredieten

Een lid dringt er nogmaals op aan om een fundamentele keuze te maken inzake de rol van BLOSO. De kleinere centra die BLOSO thans beheert moeten worden overgedragen naar de lokale besturen. Er moet trouwens een beter functionerend principe gevonden worden om de infrastructuur te subsidiëren.

Thans is het zo dat hoe groter en duurder het project, hoe meer de overheid extra moet subsidiëren. Dat werkt de dure en grootschalige prestige projecten in de hand. Te weinig wordt voorzien voor onderhoudswerken, aldus sommige collega's. Verder zou, aldus dit lid BLOSO zich moeten concentre-

ren op wat er niet is bijvoorbeeld, indooratletiek, bergbeklimmen. In verband met dit laatste is er in Vlaanderen nood aan klimmuren.

Verder moet de bestaande infrastructuur rationeel worden benut. Het personeelsprobleem bij BLOSO blijft acuut : te veel personeel is tijdelijk of heeft een of ander statuut (DAC, BTK, en andere) dat geen werkzekerheid verschaft.

Voor de opmerkingen in verband met BLOSO en het overnemen van de BLOSO-infrastructuur door lokale besturen, kan de Gemeenschapsminister verwijzen naar de beleidsnota en de verstrekte antwoorden. Ook over de personeelsformatie vindt men bij punt 2.3 van de nota voldoende uitleg. Het probleem van de tijdelijken moet opgelost worden, maar dit zal moeten gebeuren in overleg met collega Geens, die ter zake de bevoegdheid heeft.

Een andere opmerking over de infrastructuur betreft de zwembaden : buiten de onderlinge concurrentie tussen de zwembaden van de overheid (dit onder meer als gevolg van een veel te onefficiënte inplanting) is er ook een concurrentie vanuit de particuliere sector. Hier moet worden gedacht aan een gecoördineerd zwembadenbeleid.

Een lid dringt aan op meer coördinatie in verband met de ingebruikname van de infrastructuur, die vaak leeg staat en zonder nut is. Kan men niet overwegen sommige sporthallen van scholen onder meer open te stellen voor verenigingen en organisaties. Een lid sluit zich daar bij aan en merkt op dat de huurprijs van die infrastructuur vrij hoog is.

Een aantal leden stellen vragen over de toepassing van de decreten en over de instellingen.

Een lid stelt het probleem van de toepassing van het decreet in verband met het statuut van de niet-betaalde sportbeoefenaar. Destijds, aldus dit lid werd een gedeeltelijke oplossing uitgedokterd die echter nu niet meer voldoet.

Het decreet van 13 februari 1975 tot vaststelling van het statuut van de niet-betaalde sportbeoefenaar, aldus het lid, moet worden aangepast in functie van de wet van 24 februari 1978, betreffende de arbeidsovereenkomst voor betaalde sportbeoefenaar. Deze wet is van toepassing op sportbeoefenaars die een loon ontvangen dat een bepaald bedrag overschrijdt, terwijl het decreet van toepassing is op sportbeoefenaars die geen loon ontvangen. Aldus ontstaat een tussencategorie die wel een loon ontvangen, maar dat beneden het minimumloon valt van de betaalde sportbeoefenaar.

Om dat op te vangen verwijst het lid naar zijn voorstel van decreet houdende vaststelling van het statuut van de niet betaalde sportbeoefenaar (Stuk 93 (1985-1986) — Nr. 1). Hij acht het wenselijk dat dit zou behandeld worden.

De Gemeenschapsminister verwijst naar zijn nota en zijn belofte ter zake gedaan in de discussieronde achteraf. De bedoeling zit voor om ter zake nog dit jaar een ontwerp van decreet in te dienen. Het voorbereidingswerk is volop aan de gang en het overleg is zo ruim mogelijk.

Een ander lid heeft het over de toepassing van het decreet op de sportfunctionarissen. Kan dit ook van toepassing worden in Brussel ? Als dit decreet, aldus dit lid, ook zou worden toegepast op de provinciale instellingen dan is dit niet meer in overeenstemming met het vroeger uitgebrachte advies van de Hoge Raad voor de Sport.

Inzake een decretale regeling door de gemeentelijke sportraden heeft het lid zijn twijfels, gezien de eerder negatieve ervaring met de gemeentelijke cultuurraden.

De Gemeenschapsminister maakt van het toepassen van het decreet van de sportfunctionarissen op provinciale instellingen geen punt.

Wat de gemeentelijke sportraden betreft verwijst de Gemeenschapsminister naar zijn beleidsnota en zijn antwoord. Hij benadrukt nogmaals dat hij de bestaande decreten wil toetsen aan de opgedane ervaring vooraleer zij worden gewijzigd.

Een lid meent dat een hervorming van de Hoge Raad voor de lichamelijke opvoeding en de sport zich opdringt. De huidige samenstelling beantwoordt volgens het lid niet meer aan de bedoelingen ; want de gebruikers zijn onvoldoende vertegenwoordigd.

De bevoegdheid van deze Hoge Raad zou moeten herzien worden met de andere ter zake bevoegde Ministers.

De Gemeenschapsminister meent dat de hervorming van de Hoge Raad voor de Sport en de Lichamelijke Opvoeding best hier in deze Commissie via een decreet zou gebeuren. In eerste instantie moet een evaluatie van de bestaande instellingen worden gemaakt, opdat daaruit de nodige conclusies zouden worden getrokken.

Vervolgens stellen verschillende leden vragen over de schoolsport. Een lid meent dat dit een parascolaire activiteit is en derhalve onder de bevoegdheid valt van de Gemeenschapsminister van Onderwijs. De kredieten voor de schoolsport mogen dus niet uit deze begroting worden getrokken. Een ander lid stelt dat er dient gewaakt over het afhaken van de bevoegdheden tussen scolaire en parascolaire activiteiten.

De Gemeenschapsminister beaamt dat de (nationale) Minister voor Onderwijs bevoegd is voor de schoolsport. De administratie van cultuur verleend logistieke steun. Het secretariaat van de stichting voor Vlaamse schoolsport wordt waargenomen door de BLOSO-administratie.

De Gemeenschapsminister streeft ter zake, zoals reeds aangestipt in de beleidsnota, naar een betere coördinatie.

Inzake de topsport wil een lid de stand van zaken kennen inzake de sportscholen. Hij vraagt een overzicht van de bestaande initiatieven en de betrokkenheid van BLOSO daarin.

De Gemeenschapsminister herhaalt dat BLOSO geen steun geeft aan piepjonge topsporters. Hij overweegt wel van de topsport gunstige fiscale stimulansen te geven en hoopt tevens op een verhoogde steun uit de particuliere sector. Voor een overzicht verwijst de Gemeenschapsminister naar zijn antwoord op schriftelijke vraag nr. 5 1 van 29 januari 1986 verschenen in het bulletin nr. 4 van de Vlaamse Raad.

Een lid heeft het vervolgens over de sport en het tewerkstellingsbeleid. Een stuk van de DAC-, en BTK-programma's komt ook toe aan de Gemeenschapsministers.

In hoeverre kunnen de sportverenigingen op deze programma's beroep doen ? Het lid heeft sterk de indruk dat hier meer het toeval en de relaties een rol spelen bij het toekennen van BTK-ers of DAC-ers aan die verenigingen. Hij pleit ter zake voor objectieve normen en een loyale toepassing daarvan.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat dit punt onder de bevoegdheid valt van de nationale regering en hij is bereid om ter zake over objectieve normen te praten met zijn collega's van tewerkstelling en onderwijs.

Een lid heeft het vervolgens over wat in de beleidsnota is opgenomen over de vorming in verband met de sport. De vorming zou worden gesteund voor zover die open staat voor al-

len. Dit is volgens het lid, de toepassing van het intern pluralisme. Maar in Vlaanderen heeft men gekozen voor het externe pluralisme en dan roept die passus in de beleidsnota toch vragen op.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat die vrees ongegrond is. Zowel extern als intern pluralisme zijn in die passus begrepen.

Een lid stelt dat de leden geen inzicht hebben in de begrotingen en rekeningen van het sportfonds. Die zouden best op voorhand worden meegedeeld of geïntegreerd in de begroting.

De Gemeenschapsminister streeft ernaar de begroting van het sportfonds in de sportbegroting op te nemen. In afwachting vinden de leden de begroting van het sportfonds in bijlage van het verslag. (cf. Bijlage)

Een lid wenst de cijfers te kennen in verband met de toepassing van het koninklijk besluit op de aankoop van sportmateriaal voor 1985 en 1986.

Deze kredieten bedragen 10 miljoen frank zowel voor 1985 als 1986 aldus de Gemeenschapsminister.

Een lid vestigt de aandacht op de problemen van de pleziervaart. Het netwerk van rivieren en kanalen is zeer interessant maar vaak zijn er hinderpalen zoals sluizen en bruggen, die niet bediend worden voor de pleziervaart. Dit probleem zou bij gelegenheid dienen te worden uitgepraat.

Een lid vestigt de aandacht op het krediet van 1,3 miljoen frank voor het BOIC. Is dit nog nodig dit nominatim in te schrijven ?

De Gemeenschapsminister meent dat inderdaad nog nodig is, omwille van de instandhouding van de Olympische gedachte. Ook Wallonië subsidieert het BOIC.

Een lid ontvouwt enkele overzichtelijke statistieken over de begroting. De uitgaven (Titel 1 en Titel II) voor sport bedragen respectievelijk 0,85 % van de totale uitgaven van de Vlaamse Gemeenschap, 1,65 % van de Gemeenschapsuitgaven en 5,5 % van de begroting van de Minister van Cultuur.

De uitgaven voor Titel 1 bedragen voor Sport 0,5 % van de totale begroting van de Gemeenschap en 1,6 % voor Titel II.

De investeringskredieten bedragen voor Sport 0,18 % van het totaal van de investeringen van de Vlaamse Gemeenschap en 2,8 % van de investeringskredieten van Cultuur.

Deze elementen kunnen ons steunen bij de beoordeling van de begroting. Verder stelt het lid vast dat men bij vergelijking tussen respectievelijk de gewone begroting van BLOSO en de Nederlandstalige sector van het Sportfonds vast kan stellen dat de cijfers er respectievelijk als volgt uitzien.

voor 1981 : 783,8 miljoen frank en 395,2 miljoen frank,
voor 1982 : 740,9 miljoen frank en 382,0 miljoen frank,
voor 1983 : 584,2 miljoen frank en 420,2 miljoen frank,
voor 1984 : 600,3 miljoen frank en 428,0 miljoen frank,
voor 1985 : 524,4 miljoen frank en 480,0 miljoen frank,
voor 1986 : 714,9 miljoen frank en 436,0 miljoen frank.

We stellen dus vast, aldus het lid dat de particuliere sector heel wat middelen naar de Sport heeft toegebracht.

Het lid vestigt de aandacht op het subsidiariteitsbeginsel, waarover reeds in de discussie over de beleidsnota werd gesproken.

Dat principe zou men, aldus het lid, in de begroting moeten

kunnen terugvinden. Dit vindt men een beetje in titel 1 van deze begroting, maar niet in Titel II.

De overheid krijgt te veel impact.

De Gemeenschapsminister weet dat op de keper beschouwd, de middelen voor Sport slechts een gering aandeel in het geheel vormen, maar hij wijst toch ook op het feit dat de middelen gevoelig verhoogd zijn in deze crisisperiode, wat heel wat betekent.

II. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Een lid stipt bij artikel 53.01.02 van Sectie 52, Titel 1, lopende uitgaven, aan dat het zeer goed is het voorziene **tewerkstel-**lingsbeleid van de landelijke sportverenigingen via het voorziene krediet op peil te houden, maar wijst erop dat dit krediet zal moeten verhoogd worden, als de drie grootste landelijke sportverenigingen zich zouden opsplitsen (voetbal-, **wieler-** en basketballbond).

Een ander lid merkt op dat het toch niet de bedoeling kan zijn professionele sportverenigingen te subsidiëren.

Bij artikel 51.01.02 van Titel II, toelagen voor de aankoop van private sportinfrastructuur (decreet van 27 juni 1985) vraagt een lid of de voorziene 8 miljoen frank wel voldoende is, en of niet een groter bedrag zal moeten ingeschreven worden via de aanpassing van de begroting.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat dit bedrag voorlopig wel voldoende is, temeer omdat deze begroting pas in juni zal worden aangenomen. Hij meent dat in 1986 zal blijken of er in 1987 veel meer kredieten nodig zijn.

III. STEMMINGEN

Vervolgens neemt de Commissie de Secties 52 en 53 van Titel 1 en Titel II aan met 9 stemmen voor bij 2 onthoudingen.

Het geheel van de aan de Commissie voor Sport toegewezen artikelen en secties wordt vervolgens aangenomen met 9 stemmen voor bij 2 onthoudingen.

BIJLAGE

Administratie voor Sport en Openlucht recreatie
 Begroting 1986 van het Nationaal Sportfonds
 (Nederlandstalige sector)

1. MIDDELEN

Aard	Ramingen 1986	Begroting 1985	Ontvangsten 1984
Saldo per 1 januari 1986	7.000.000	35.000.000	—
Ontvangsten van budgettaire oorsprong	—	—	—
Bijzondere niet-patrimoniale ontvangsten	—	—	—
A. Aandeel van de Nederlandstalige sector in de ontvangsten van weddenschappen op sportuitslagen en bijzondere toelagen (x)	269.000.000	255.000.000	258.999.645
B. Eigen inkomsten van de Nederlandstalige sector	—	—	—
1) inschrijvingen, sportvakanties, stages enz. inkomsten uit werking van de centra	154.000.000	150.000.000	143.576.582
2) abonnementen tijdschrift, verkoop, uitgaven	1.000.000	2.000.000	1.731.071
3) terugbetalingen herstelling materiaal	500.000	750.000	719.422
4) inschrijvingen en verkoop cursussen	4.500.000	4.250.000	4.498.415
5) diversen	—	—	3.938.811
TOTALEN :	436.000.000	447.000.000	413.463.946

(x) Uitgegaan wordt van een toelage door de Nationale Loterij van 491.000.000 waarvan 54,535 % bestemd is voor de Vlaamse sector.

II. UITGAVENPROGRAMMA

Aard	Kredieten 1986	Begroting 1985	Uitgaven 1984
A. Toelagen voor de werkzaamheden van de verenigingen en groeperingen die de aanmoediging van de lichamelijke opvoeding en de sportbeoefening tot doel hebben, en toelagen voor de organisatie van sportmanifestaties op nationaal en internationaal niveau	—	—	—
Artikel 1 — Diverse toelagen			
1.1. Werkingstoelagen aan de landelijk georganiseerde sportverenigingen	25.000.000	25.000.000	25.215.995
1.2. Andere werkingstoelagen (x)	10.000.000	12.000.000	16.531.984
1.3. Toelagen voor aankoop van sportmateriaal	10.000.000	10.000.000	13.468.649
1.4. Toelagen voor private sportkampen	14.000.000	16.000.000	13.884.281
1.5. Propagandatoelagen	34.000.000	38.000.000	38.160.000
1.6. Toelagen topsport	25.000.000	14.000.000	4.466.139
1.7. Deelneming Olympische spelen en wereldspelen	P.M.	P.M.	—
TOTALEN A :	118.000.000	115.000.000	111.727.048
B. Infrastructuurtoelagen			
Artikel 2 — Toelagen aan ondergeschikte besturen voor constructie en aanpassing van sportaccommodatie	P.M.	P.M.	P.M.

(x) Het betreft de toelagen aan de schoolsportbonden, de bonden voor vormingswerk en de denksporten.

II. UITGAVENPROGRAMMA (vervolg)

Aard	Kredieten 1986	Aangepaste begroting 1985	Uitgaven 1984
C. Werkingskosten			
Artikel 3 — Uitgaven van alle aard voor de verspreiding van de sport onder de massa, met volgende speci- catie (x)			
3.1. Werkingskosten Hoge Raad	200.000	300.000	3 16.769
3.2. Voorbereiding topsport	11.000.000	8.500.000	4.287.918
3.3. Kadervorming L.C.K.	12.000.000	16.000.000	9.047.524
3.4. Initiatie in eigen centra	10.000.000	9.000.000	8.526.172
3.5. Integra 84	P.M.	—	2.372.540
3.6. Occasionele medewerkers in eigen vakantiesportkampen	2 1.000.000	19.000.000	18.317.245
3.7. Werking, promotie en organisatie schoolsport	10.000.000	11.800.000	6.304.048
3.8. Werking van de centra	101.000.000	116.000.000	127.838.538
3.9. Nationaal sportcentrum	2.000.000	2.000.000	2.120.868
3.10. Congressen en seminaries	3.000.000	5.100.000	3.024.066
3.11. Informatie en documentatie	6.000.000	6.500.000	7.468.807
3.12. Gemeentelijke en regionale sportpromotie	6.000.000	7.700.000	5.693.428
3.13. Verzekeringen	6.000.000	5.600.000	4.955.785
3.14. Personeel	100.000.000	96.500.000	99.755.866
3.15. Aankoop van sportmateriaal ten behoeve van de regionale sportcentra	2.300.000	—	—
3.16. Allerhande uitgaven en terugbetalingen	6.000.000	6.000.000	1.928.479
3.17. Sport+	11.000.000	11.500.000	8.478.805
3.18. Herstelling en vervanging uitgeleend materiaal	2.000.000	2.000.000	1.402.485
3.19. Sportscholen	P.M.	—	1.068.847
3.20. Wetenschappelijk onderzoek	1.500.000	1.500.000	138.000
TOTALEN C :	311.000.000	325.000.000	313.046.190
TOTALEN UITGAVENPROGRAMMA :	429.000.000	440.000.000	424.773.238
SALDO OP 31.12.86 :	7.000.000	—	—

(x) De Directeur-Generaal van het BLOSO is ertoe gemachtigd om, binnen de perken van de totale kredieten van artikel 3, de opgesplitste kredieten te wijzigen op grond van de dienstvereisten.

**A.6. Verslag namens de Commissie voor Welzijn
en Gezondheid uitgebracht
door mevrouw C. Boeraeve-Derycke**

De Commissie voor Welzijn en Gezondheid beperkte zich op 21 mei 1986 in de voormiddag, bij de bespreking van de begroting voor 1986 binnen haar bevoegdheid, tot de artikelen en tabellen waarvoor de Gemeenschapsminister van Volksgezondheid en Leefmilieu verantwoordelijk is. Het betreft de artikelen 8, 11, 12, 38 en 50 en de secties 19, 23 (uitgezonderd artt. 63.01.02, 63.02.02, 71.01.02 en 71.02.02), 65, 66, 67.

**1. TOELICHTING BIJ DE BEGROTING 1986
DOOR DE GEMEENSCHAPSMINISTER
VAN VOLKSGEZONDHEID EN LEEFMILIEU**

Hoofdstuk 1

Het ziekenhuisbeleid

De drie kernpunten van het ziekenhuisbeleid zijn als volgt :

- kwaliteitsbewaking
- samenwerking
- de bejaardenzorg

Het toezicht op de kwaliteit van de medische activiteit in het ziekenhuis, moet uitgebouwd worden op een degelijke wijze.

Hiertoe kunnen in het ziekenhuis meer kwaliteitsbewakende systemen met intern en extern toezicht aan bod komen. Terzake kan worden gedacht aan het verplicht stellen van overlegorganen en medische registratie met statistische verwerking.

In het kader van de beperkte middelen zal alle aandacht gaan naar de realisatie en ondersteuning van de samenwerking zowel in de ziekenhuizen tussen artsen en andere gezondheidswerkers als tussen de ziekenhuizen onderling.

De samenwerking tussen ziekenhuizen zal worden bevorderd en aangemoedigd vooral wat betreft de programmatie van de bedden en diensten binnen de ziekenhuisregio en de taakverdeling in het verzorgingsaanbod.

Hierbij moeten overlappingsen en ontdubbelingen tegengegaan worden. Bij de toewijzing van bepaalde diensten of uitrustingen, alsook door een gewijzigde subsidiëeringspolitiek, zal rekening gehouden worden met het bestaan van degelijk, goed opgezette en functionele ziekenhuissamenwerkingsverbanden.

Waar mogelijk dient te worden gestreefd naar een duurzame samenwerking.

Daar er nog steeds een overcapaciteit aan acute ziekenhuisbedden bestaat, die duidelijk niet beantwoordt aan de behoeften en nadelig is voor de kwaliteit van de verzorging, moeten de beschikbare gelden over al te veel bedden verdeeld worden.

De belangrijke aanzet tot kostenbeheersing in de ziekenhuiszorg, is het in de hand houden en bijsturen van het beddenbestand. Dit kan ondermeer door beter omschakelen van overtollige ziekenhuisbedden naar rust- en verzorgingsbedden.

De sterke veroudering van onze bevolking en de toename van het aantal hoogbejaarden, hebben hierin reeds talrijke beslissingen doen nemen.

De prioriteiten inzake het subsidiëringsbeleid dienen gezien te worden in het kader van dit vernieuwd ziekenhuisbeleid.

Bij de subsidiëring zal, rekening houdend met de beperkte middelen, de aandacht gaan naar :

- de bejaarden : de realisatie van meer rust- en verzorgingsbedden ;
- het verder afwerken van lopende bouwprojecten ;
- het realiseren van samenwerkingsverbanden tussen instellingen ;
- de toekomstige programmatie van diensten : beeldvormingstechnieken, radiotherapie, neurochirurgie en andere (in plaats van apparaten cfr. CAT-scanner) ;
- die instellingen die passen in de programmatie ;
- de bestaande hogegrootheden (RIZIV-nomenklatuur) van medische honoraria, die het de instelling mogelijk maken een goede regeling voor een gunstige afschrijving uit te werken.

Hoofdstuk II

De preventieve en sociale gezondheidszorg

1° Het preventiebeleid

- In het preventiebeleid wordt vooral de nadruk gelegd op de primaire preventie.

Gezondheidsvoorlichting en -opvoeding is hierbij een belangrijk instrument.

- Derhalve werd voor deze sector een inspanning gedaan. Op de eerste plaats zal in deze sector gezocht worden naar een meer planmatige aanpak met een nadruk op G.V.O. voor de Jeugd.

Deze inspanning is niet beperkt tot de eigenlijke sector van de gezondheidsvoorlichting. Ook de vernieuwing in het Medisch Schooltoezicht, waarvoor belangrijke nieuwe middelen in de begroting werden vrijgemaakt, staat in het teken van het opvoeden van jongeren tot een bewuste keuze voor gezond leven.

- Een aangehouden sanering van de tuberculosebestrijding heeft ons in staat gesteld de middelen voor de kankerbestrijding te vergroten.

- In de kankerbestrijding wordt eveneens meer aandacht besteed aan de primaire preventie.

- Verder zal bijzondere aandacht worden besteed aan een betere sport-medische begeleiding. Hier dient blijvend bijzondere aandacht te worden gegeven aan de problemen van doping in de sport. De anti-dopingscommissie van de Vlaamse Gemeenschap onderzoekt welke verbeteringen in de reglementering een meer efficiënte dopingsbestrijding zullen mogelijk maken.

- Anderzijds moet door een betere sport-medische begeleiding van jongeren gezondere sportbeoefening aan de basis gestimuleerd worden.

In het kader van de „lentespelen” van het B.O.I.C. kan eventueel een dergelijk gezondheidsopvoedende begeleiding in gebouwd worden.

— Bijzondere aandacht in het beleid zal worden gegeven aan de plaats van de huisarts in de preventie. Primaire preventie en systematische campagnes zijn slechts mogelijk indien ook in het gezinsmilieu een meer gezondheidsgerichte mentaliteit aanwezig is. Daarom gaat mijn absolute steun naar initiatieven zoals deze van de wetenschappelijke Vereniging van Huisartsen inzake de preventiekaart en de kankerbrochure.

Ook zal onderzocht worden op welke wijze de huisarts een rol kan spelen om het Medisch Schooltoezicht een betere aansluiting te laten vinden bij het gezinsmilieu.

— Een ander voorbeeld in dit verband is de geplande campagne **A.I.D.S.-voorlichting**. In deze campagne zal worden aangespoord om vragen en problemen op de eerste plaats aan de huisarts voor te leggen die met kennis van de context waarin het probleem wordt gesteld de meest adequate informatie moet kunnen verstrekken.

2° De Extra-murale Gezondheidszorg

— Op de eerste plaats zal aandacht moeten worden besteed aan de verbetering van de thuisgezondheidszorg. In het kader van de veroudering van de bevolking moet rekening gehouden worden met een situatie waarin zich in de toekomst meer en meer de nood aan thuisverzorging zal voordoen. Dit moet mogelijk zijn zonder nieuwe structuren te creëren. Alle voorzieningen zijn aanwezig. Meestal ontbreekt de coördinatie.

— Anderzijds zal meer aandacht gegeven worden aan de diensten Geestelijke Gezondheidszorg. Deze diensten dienen zich te profileren als een tweede lijndienst die zich echter ondersteunend opstelt voor de eerste lijnwerkers.

Deze ondersteunende werking voor de eerste lijn heeft op de eerste plaats tot functie de huisartsen en andere eerste lijnwerkers te leren psyche-sociale problemen erkennen, in een eerste opvangfase er mee om te gaan, maar tevens de grenzen van hun tussenkomst te zien en efficiënt en gericht te verwijzen.

II. ALGEMENE BESPREKING

Een lid betreurt dat de Vlaamse Executieve geen beleidsinnovatie kan doorvoeren omdat ze geen rechtstreekse greep heeft op de persoonsgebonden materies in hun geheel en haar mogelijkheden beperkt blijven tot het uitvoeren van de nationaal ingestelde maatstaven.

De Gemeenschapsminister beaamt dat het budget inderdaad niet zoveel mogelijkheden geeft als gewenst is. Maar met de middelen moet optimaal gewerkt worden. En dat wordt beoogd met deze begroting die opteert voor kwaliteitsbewaking en samenwerking.

De bespreking beperkte zich tot enkele bemerkingen en suggesties en een aantal vragen van gewone aard.

Een lid dringt erop aan dat men inzake afbouw van ziekenhuisbedden zich strikt aan de programmatie zou houden. In dat verband wordt de vraag gesteld of deze afbraak gebeurt per regio, per provincie, per aantal inwoners.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat concrete criteria gevolgd worden maar niet tot in het absurde ; bijvoorbeeld : een materniteit met 11 bedden of een acuut ziekenhuis met 25 bedden heeft geen zin meer.

Hetzelfde lid vraagt meer aandacht voor gespecialiseerde diensten, zoals brandwondencentra.

Tevens pleit hij voor interne samenwerking binnen de ziekenhuizen. Volgens hem is er thans geen ruimte voor samenwerking tussen artsen en andere ziekenhuismedewerkers.

De regionalisering van het ziekenhuisbeleid moet uitgaan van het beleid en niet van de basis, omdat, aldus dezelfde spreker, de samenwerking tussen de ziekenhuizen het zuilensysteem moet doorbreken.

Zijn volgende bemerking betreft de wijkgezondheidscentra. De centra uit de jaren zestig verkeren in moeilijkheden. Ze zitten thans in het mechanisme dat ze precies zullen vermijden, namelijk de medicalisatie. Hij stelt voor een aangepaste financiering van pilootprojecten te overwegen.

Verder vraagt hij meer aandacht voor darmkankerpreventie. Zoals eertijds met succes de bestrijding van de TBC werd aangepakt wenst hij nu gespecialiseerde campagnes door gespecialiseerde teams die samenwerken met de huisartsen. Deze samenwerking is onontbeerlijk, niet allen om financiële redenen maar ook om toe te laten de diagnose efficiënt op te volgen.

Wat het beleid inzake de scanners betreft, betwist niemand de nulloptie die zegt dat er geen toelagen meer gegeven worden maar waarbij de verplichting tot opname in de programmatie niet afgeschaft is. Samenwerking is vereist. De Gemeenschapsminister zal waken over de evenwichtige toekenning. Een lid vraagt of een mobiele scanner de concurrentie tussen de ziekenhuizen niet zou milderen. Maar vanuit technisch oogpunt is dit een moeilijke zaak. Bovendien zullen de kosten hoger oplopen. Tenslotte waarschuwt de Gemeenschapsminister voor alternatieve oplossingen omdat de apparatuur een snelle evolutie kent.

De Gemeenschapsminister verklaarde dat zijn beleid erop gericht is werk te maken van programmatie van diensten eerder dan van programmatie van apparatuur.

De actualiteit van Tsjernobyl kwam aan bod toen een lid de Gemeenschapsminister sommeerde voor de kwalen van luchtvervuiling in het algemeen een campagne van voorlichting en preventie te starten met medewerking van de vereniging van huisartsen.

In de sector van het medisch schooltoezicht ging de aandacht naar de kwaliteitsvoorwaarden van de schoolarts, de vervoersubsidies en de eetgewoonten.

In zijn antwoord zegt de Gemeenschapsminister dat de vereisten voor een schoolarts gemakkelijker gemaakt werden voor afgestudeerde omnipractici. Wat de vervoerkosten betreft, deze zijn niet afgeschaft. De begrotingspost voor de uitgaven in verband met het medisch schooltoezicht is opgedeeld in ongeveer 1/3 voor de artsen, 1/3 voor de paramedici en 1/3 voor de werkingskosten waarin het transport begrepen is. Bij de wens om een diëtest(e) toe te voegen aan het medisch schooltoezicht kan de Gemeenschapsminister zich aansluiten in de mate dat het gebeurt in het kader van samenwerking tussen verschillende equipes voor medisch schooltoezicht, omdat het afleren van slechte voedingsgewoonten inderdaad een goede preventieve maatregel is. Maar om budgettaire redenen werd een concreet verzoek reeds eerder afgewezen. Een deeltijdse oplossing zou reeds een stap in de goede richting zijn.

In de sector voor geestelijke gezondheidszorg wordt gepleit voor meer samenwerking en evaluatie. Er moet gestreefd worden naar meer preventie en minder opname, maar dit impliceert meer personeel en meer kosten. Een lid klaagt de laattijdige betalingen in de sector aan. Hierop antwoordt de Gemeenschapsminister dat de bestaande procedure herzien

wordt om te bekomen dat de voorschotten sneller en op de voorziene tijdstippen worden uitbetaald.

Aangestipt wordt dat er in het Fonds voor de bouw van ziekenhuizen eveneens een grote achterstand is in de betaling. De Gemeenschapsminister kondigt evenwel aan dat hij een afspraak heeft gemaakt met Gemeenschapsminister Waltniel om de achterstand van 1,7 miljard volgend jaar in te lopen door de ordonnanceringskredieten op te trekken.

Wat de gezondheidszorg betreft ziet de begroting 1986 voor het Fonds voor de Bouw van Ziekenhuizen en medisch sociale instellingen eruit als volgt :

Vastleggingsmachtiging ten laste van de artikelen 561.02 A, 20 en 561.05 A, 20 voor openbare en private besturen	1.714.500.000,-
Prefinanciering van werken door openbare besturen (maximum)	571.500.000,-
Subtotaal	2.286.000.000,-
Machtiging tot ordonnanciering ten laste van de artikelen 561.02 B, 20 en 561.05 B, 20	
Basisdotatie aan het Fonds voor de bouw van ziekenhuizen en medisch-sociale inrichtingen, cfr. art. 61.02.02 (50)	1.319.000.000,-
Dotatie voor tussenkomsten in rentevoeten der leningen en waarborg schuldvorderingen art. 41.01.02 (77)	591.600.000,-
Dotatie voor tussenkomsten in financiële lasten van leningen en waarborg schuldvorderingen ; art. 61.32.02 (43)	55.400.000,-
Sub totaal	1.966.000.000,-

Een lid vraagt of er reeds resultaten zijn bereikt met de reorganisatie van het NWK. Alluderend op het decreet houdende oprichting van de instelling Kind en gezin, zegt de Gemeenschapsminister dat er duidelijk afspraken zijn met zijn collega van Gezin en Welzijn. Maar een lid repliceert dat het kindrewelzijn en het NWK op de eerste plaats een materie is die onder volksgezondheid valt.

III. STEMMING

De aan deze commissie toegewezen artikelen en secties die de Volksgezondheid betreffen, worden aangenomen met 7 stemmen tegen 1 bij 3 onthoudingen.

Op 21 mei 1986, in de namiddag, besprak de commissie de artikelen 19 en 51 van het ontwerp en de secties 14,55,56,57, 58 en 59 van de tabellen, zijnde de materies die behoren tot de bevoegdheid van de Gemeenschapsminister van Gezin en Welzijnszorg.

IV. ALGEMENE TOELICHTING DOOR DE GEMEENSCHAPSMINISTER VAN GEZIN EN WELZIJNSZORG BIJ DE BEGROTINGSCIJFERS VOOR HET JAAR 1986 — SECTOR „BIJSTAND AAN PERSONEN”

Inleiding

Voor het jaar 1986 bedraagt de globale begroting van de sector „Bijstand aan Personen” 17.703,3 miljoen frank. Ten overstaan van 1985 komt dit neer op een stijging van 9,8 %.

Wat de lopende uitgaven (Titel 1) betreft wordt 16.665,2 miljoen frank uitgetrokken. Ten overstaan van 1985 stijgt deze bestedingsmassa met 6,20 %.

De kapitaalsuitgaven — voornamelijk betalingskredieten voor aangegane investeringen via het Fonds voor de bouw van ziekenhuizen — bedragen 1.038,1 miljoen frank en stijgen met 138,4 %.

Ook inzake het investeringsprogramma wordt een forse groei genoteerd waardoor diverse geblokkeerde dossiers inzake kinderopvang, nomadenterreinen en rusthuizen aan bod zullen kunnen komen.

Vergelijking begroting 1985-1986

Begrotings- sectie	Omschrijving	Initieel krediet 1985 (in milj. fr.)	Initieel krediet 1986 (in milj. fr.)	+ %
Gewone werkmiddelen (Lopende Uitgaven — Titel 1)				
55 en 57	Gezinsaanlegenheden en bejaardenzorg	4.895,0	5.228,5	+ 6,8
56	Maatschappelijk Welzijn	462,1	550,5	+ 19,1
58	Zorg voor minder-validen	7.355,3	7.593,9	+ 3,2
59	Jeugdzorg	2.979,8	3.292,3	+ 10,5*
		15.692,2	16.665,2	+ 6,2
Betalingskredieten voor kapitaaluitgaven (Titel II)				
55 en 57	Gezinsaanlegenheden en bejaardenzorg	286,3	714,4	+ 149,5
56	Maatschappelijk welzijn	5,5	5,0	—
58	Zorg voor minder-validen	142,3	316,0	+ 122,0
59	Jeugdzorg	1,3	2,7	+ 107,7
		.435,4	1.038,1	+ 138,4
	Algemeen totaal	16.127,6	17.703,3	+ 9,8

* Deze kredieten stijgen vooral door het feit dat hier abstractie wordt gemaakt van de 229 miljoen frank aan bijkredieten die met het aanpassingsblad 1985 werden goedgekeurd.

Het totale investeringsprogramma 1986 voor de sector „Bijstand aan Personen” bedraagt 1.482.000.000 frank (1985 : 980.000.000 frank). Voor de bouw, herconditionering, modernisering en brandbeveiligingswerken van woongelegenheden (rusthuis, flat, serviceflat, bejaardenwoning) voor bejaarden wordt 1.132.000.000 frank (1985 : 720.000.000 frank) uitgetrokken. Voor de minder-validen wordt in het totaal 310 miljoen frank (1985 : 240 miljoen frank) voorzien. Voor de bouw, herconditionering of modernisering van instellingen voor minder-validen wordt 280.000.000 frank voorzien. Voor de aankoop en/of verbouwing van woningen voor minder-validen is 30.000.000 frank uitgetrokken. Voor het aanleggen en/of uitrusten van terreinen voor nomaden is 15.000.000 frank (1985 : 8.000.000 frank) beschikbaar en voor de bouw van kinderdagverblijven en -kribben is 25.000.000 frank (1985 : 12.000.000 frank) voorbehouden.

1. Investeringsdossiers

De investeringen vormen een niet te onderschatten sluitstuk in het welzijnsbeleid. Gaat de eerste prioriteit naar het aspect persoonlijke hulpverlening, begeleiding en advies dan mag toch het aspect van materieel onthaal niet totaal verwaar-

loosd worden. Meer nog, in bepaalde sectoren van de welzijnszorg is dit aspect zeer belangrijk. Het voorbeeld bij uitstek is de bejaardensector waar de hulp van de overheid onder de vorm van investeringstoelagen voor rusthuizen, bejaardenflats en dienstencentra substantieel is.

Onder invloed van de budgettaire restrictieve politiek van vorige jaren was het investeringspeil afgeslankt tot een uiterst minimaal peil. Met de goedkeuring op 5 maart 1985 van het nieuwe bejaardendecreet en teneinde de uitvoering van noodzakelijke brandveiligingswerken niet in het gedrang te brengen diende het investeringsroer rigoureuus omgegooid te worden.

Via het bijblad 1985 werd een aanpassing van 300 miljoen frank goedgekeurd. In het huidige investeringsprogramma wordt voor de sector bejaarden een stijging van 502 miljoen frank voorzien ten overstaan van het intitiële krediet 1985. Deze kredietverruiming zal een opening maken om enkele nieuwe bouwprojecten van start te laten gaan. Een grote omzichtigheid blijft niettemin geboden gelet op de onzekerheid omtrent het investeringsbedrag voor de komende jaren.

2. Werkingskredieten

1) In de werkingsmiddelen voor de welzijnssector 1986 vinden wij eerst en vooral de budgettaire weerspiegeling van vroeger genomen initiatieven.

Voor het eerst kan gesteld worden dat de Centra voor Maatschappelijk Werk, de diensten voor Gezins- en Bejaardenzorg, de diensten voor bedeling van maaltijden aan huis, het N.W.K., de opvangcentra voor jongeren, de diensten Tele-Onthaal, de Centra voor Levens- en Gezinsvragen, de onthaalhuizen evenals de jongereninformatie- en adviescentra de noodzakelijke middelen ter beschikking krijgen en niet meer afhankelijk zullen zijn van een bijblad. Een grotere rechtszekerheid is aldus ingetreden in de welzijnssector.

Bij wijze van voorbeeld kan hier verwezen worden naar enkele typische gevallen.

a) Centra voor Maatschappelijk Werk (art. 33.01.02)

Op 20 november 1985 keurde de Vlaamse Executieve het Besluit goed, waarbij de werkingstoelage voor de autonome centra voor maatschappelijk werk verhoogd werd.

Deze verhoging was duidelijk noodzakelijk gezien de moeilijkheid die de autonome centra ervoeren om bijkomende financiële middelen te verzamelen vanuit lokale besturen en vanuit sponsoring.

De weerhouden 265 miljoen laten toe het Besluit van 20 november 1985 toe te passen.

b) Centra voor Levens- en Gezinsvragen (art. 33.05.02 en 43.05.02)

Op 11 september 1985 keurde de Vlaamse Executieve het besluit goed van de Centra voor Levens- en Gezinsvragen die de vroegere P.M.G.-Centra vervangen. Dit besluit wil een antwoord geven op de stijgende nood en de meer complexer wordende nood op het vlak van huwelijks- en gezinsrelaties, op het vlak van intieme relaties, sexualiteit, geboorteregeling, zwangerschap.

Het Besluit beklemtoont dan ook een grotere beschikbaarheid ten dienste van de bevolking en beoogt een potentiële betere personeelsbezetting. De potentiële mogelijkheden die in het Besluit voorzien zijn qua personeelsbezetting zullen ech-

ter niet in één stap, in één jaar kunnen gerealiseerd worden omwille van de budgettaire middelen.

De potentiële mogelijkheden zullen stapsgewijze gerealiseerd worden.

Het voorgestelde bedrag van 94 miljoen frank voor de Centra voor Levens- en Gezinsvragen laat toe de personeelssubsidies voor deze Centra in harmonie te brengen met de uitbetaalde personeelssubsidies in andere segmenten van de welzijnssector.

Ten tweede laat het voorliggende bedrag toe dat voor alle Centra minstens 1 voltijds personeelslid gesubsidieerd wordt. Er zijn inderdaad nu nog Centra die geen voltijds personeelslid in dienst hebben.

Zoals hiervoor reeds gezegd zullen de volgende potentiële uitbreidingen van personeelssubsidiëring stapsgewijs plaatsvinden.

c) Diensten voor Tele-Onthaal (art. 33.09.02)

Het bedrag van 24 miljoen frank laat toe de desbetreffende reglementering integraal toe te passen maar laat zeer weinig ruimte voor uitbreiding van deze diensten alhoewel ook daar de oproepen stijgen vooral dan van jonge mensen met suicide neigingen en bejaarden die zich geïsoleerd voelen.

Tevens laat zich in de diensten van tele-Onthaal ook voelen dat psychiatrische patiënten vroeger ontslagen worden vanuit de psychiatrische ziekenhuizen en verwezen worden naar de ambulante permanent beschikbare diensten in de gemeenschap.

d) Trefpunt-Zelfhulp (art. 33.19.02)

In het kader van de zich ontwikkelende zelfhulp in Vlaanderen zijn er op dit ogenblik ongeveer 750 zelfhulpgroepen werkzaam. Deze zelfhulpgroepen functioneren met eigen middelen en eigen creativiteit maar vragen tevens de aandacht van de overheid inzake ondersteuning zowel psychologisch, materieel als financieel.

Het is onmogelijk en niet wenselijk om de 750 zelfhulpgroepen een eigen structuur te geven en financieel te steunen. Ik geloof ten andere, mocht de overheid deze beslissing nemen, dat de authenticiteit van de zelfhulp in gevaar zou komen. Het lijkt mij echter belangrijk dat deze groeiende zelfhulpbeweging, waarbij de bevolking meer zijn eigen leven in handen neemt en er opnieuw naar streeft meer verantwoordelijkheid te nemen voor eigen situaties en eigen levensomstandigheden, voldoende aandacht krijgt van de overheid en de nodige steun ontvangt op één of andere manier.

Sinds vorig jaar heb ik dan ook aan het Trefpunt-Zelfhulp de opdracht gegeven de 750 zelfhulpgroepen bij te staan op zeer verscheidene wijze en de zelfhulp-idee te ondersteunen.

Het bedrag van 3,5 miljoen frank (zelfde bedrag als vorig jaar) laat mij toe een minimale structuur te ondersteunen ten voordele van de zelfhulp in Vlaanderen.

2) De zorg voor minder-validen blijft de prioritaire aandacht van de Vlaamse Gemeenschap wegdragen. Het krediet 1986 stijgt met 4 % ten overstaan van 1985.

In afwachting van een reglementering van de diensten voor ambulante hulpverlening wordt een krediet van 50 miljoen voorzien. In 1985 werd 30 miljoen besteed aan een aantal experimentele projecten. Beleidsmatig wordt via deze kredietverhoging duidelijk aangetoond dat deze opvang van gehandicapten een bijzondere plaats inneemt in het geheel van het

Vlaamse gehandicaptenbeleid. In dit bedrag is tevens de hulp vervat voor de eerste Focusprojecten inzake zelfstandig wonen voor motorisch gehandicapten.

3) De „Bijzondere Jeugdzorg” blijft een zorgenkind. Niet alleen blijft de bevoegdheidstoewijzing een geschil tussen de Nationale Regering en de Gemeenschap, doch vormen de gecumuleerde tekorten aan kredieten een acuut probleem voor de instellingen die geplaatste kinderen dienen op te vangen.

Dit feit bracht met zich dat reeds in november 1985 onvoldoende voorschotten konden uitbetaald worden. Het in 1986 ingeschreven krediet zal ontegensprekelijk opnieuw betalingsmoeilijkheden met zich brengen. De Vlaamse Executieve heeft echter een grondige evaluatie van het toegemeten krediet gevraagd. De principiële belofte tot het bekomen van toekomstige kredieten werd tevens gegeven wanneer uit het onderzoek — dat reeds gestart is — blijkt dat bij kredieten noodzakelijk zijn.

4) Betalingskredieten

Het inlossen van de verplichtingen inzake het honoreren van de ingediende vorderingsstaten voor uitgevoerde investeringen zal in 1986 een flinke stap voorwaarts zetten. Ten overstaan van 1985 werd een verhoging van meer dan 900 miljoen frank bekomen. Dit betekent dat de al te laattijdige vereffening van ingediende en goedgekeurde vorderingsstaten zal kunnen voorkomen worden. Hierdoor zal het beroep op dure kaskredieten kunnen vermeden of beperkt in de tijd worden. Dit zal de instellingen toelaten een zware hypotheek op de toekomstige exploitatie van de instelling te vermijden.

Over het algemeen kan gesteld worden dat enerzijds de bestaande diensten en/of initiatieven in de welzijnssector een grotere financiële rechtszekerheid hebben verworven in de voorliggende begroting 1986, doch anderzijds moet vastgesteld worden dat voor concrete nieuwe vormen van welzijnsactiviteit de budgettaire mogelijkheden zeer beperkt zijn. Wij denken hier aan het probleem van de vluchtelingen, de snel evoluerende veroudering van de bevolking met de daaraan gekoppelde zorgenverlening, de afbouw van ziekenhuisbedden naar de sector „bejaarden” en de harde problematiek van het gebruik van drugs met haar noodzaak aan ontwenning en reïntegratie.

Slotbemerking

De sector Gezins- en Welzijnszorg blijft in het geheel van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap budgettair de belangrijkste. Hij wordt gekenmerkt door enkele zeer sterk doorwegende posten : Gezins- en Bejaardenhulp, Fonds 81, N.W.K. en Bijzondere Jeugdzorg. Zij zijn in feite verzamelposten en dekken diverse welzijnsactiviteiten.

Evolutie van de begrotingsposten

Artikel	Omschrijving	Initieel krediet 1985 (in milj. fr.)	Initieel krediet 1986 (in milj. fr.)	+ %
33.02.02	Gezins-, bejaardenhulp privé . .	2.225,6	2.360,0	+ 6,0
43.01.02	Gezins-, bejaardenhulp openbaar	594,6	621,7	+ 4,9
41.01.02	N.W.K.	1.742,6	1.819,2	+ 3,8
33.01.02	Centra Maatschappelijk Werk . .	251,4	265,0	+ 5,4
33.01.02	Fonds 81 (Gehandicapten)	7.250,4	7.540,3	+ 4,0
12.20.02	-			
12.23.02	Opvang en opvoeding geplaatste kinderen (bijzondere jeugdzorg)	2.923,0	3.240,0	+10,8*

* In het bijblad 1985 werd een bijkomend krediet van 229,1 miljoen goedgekeurd voor artikel 12.23.02. Dit bijkrediet was slechts een aanloop tot het inlossen van de gecumuleerde tekorten van de vorige jaren. Ten overstaan van het aangepaste krediet 1985 stijgt het krediet 1986 slechts met 2,8 %.

Daar verschillende van de grootste begrotingsposten een sterk arbeidsintensief karakter in zich dragen is de bedongen stijging der kredieten én in het kader van de tewerkstelling én maatschappelijk als een belangrijk gegeven te beschouwen.

In deze grote begrotingsposten gaat immers 90 % naar de subsidiëring van personeelsuitgaven, en 10 % naar werkkosten. De bedongen stijging biedt de instellingen en de centra die het welzijnsbeleid behartigen een grotere zekerheid inzake de subsidiëring van personeelsleden die in een volwaardig statuut tewerkgesteld zijn. Dit komt ook de continuïteit van de dienstverlening ten goede.

Betekenisvol is tevens de ruimte die geschapen werd in de sectie Maatschappelijk Welzijn die moet toelaten specifieke noden die zich in deze crisistijd aandienen, een oplossing te geven.

De budgettaire beperktheid blijft echter ook in 1986 een uitdaging die beleidsmatig veel initiatief en verbeelding zal vergen opdat de nieuwe probleemsectoren een adequaat antwoord zouden krijgen. De Vlaamse Gemeenschap dient ook hier haar eigen gelaat te tonen opdat een eigentijds Vlaams welzijnsbeleid gestalte zou krijgen.

V. ALGEMENE BESPREKING

De commissie verheugt er zich over dat ook dit jaar deze begroting door de Gemeenschapsminister is ingeleid aan de hand van een degelijke en goed voorbereide nota waardoor de aandacht van de leden op bevattelijke wijze gevestigd wordt op de essentiële punten van het beleid wat het verloop van de bespreking zeer ten goede komt.

Een lid vraagt navolging van deze werkwijze en zet dan de algemene bespreking in met te zeggen dat de Gemeenschapsminister toch maar een beperkte greep heeft op de materies die onder haar bevoegdheid ressorteren. Het beleid is grotendeels te herleiden tot subsidiëren van instellingen en diensten volgens de spelregels die nationaal zijn opgesteld. Wel heeft zij meer armsgeloeven dan haar collega die bevoegd is voor Volksgezondheid omdat de sector „bijstand aan personen” geen tegenhanger heeft op nationaal niveau.

Een ander lid wijst er op dat deze sector binnen de Vlaamse Executieve budgettair goed aan zijn trekken is gekomen.

De Gemeenschapsminister voegt eraan toe dat zij tevens met de Gemeenschapsministers J. Lenssens en T. Kelchtermans overleg gepleegd heeft opdat door harmonisatie zou vermeden worden dat men ergens tot dubbele subsidiëring zou komen.

Iemand betreurt de laattijdige indiening van de begroting. Hij herinnerde er aan dat de begroting 1985 reeds in december 1984 werd behandeld. Bovendien vindt hij de verantwoording zoals ze als bijlage 1 van het ontwerp is voorgesteld, te summier.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat binnen de Executieve nu reeds voorschriften gegeven werden voor de begroting van volgend jaar.

De volgende opmerking vanuit de commissie betreft de studies waarover herhaaldelijk sprake is. Wordt daar geëvalueerd ? Ontbreken statistische gegevens ?

De Gemeenschapsminister wil met de beperkte middelen waarover ze beschikt meer het wetenschappelijk onderzoek bevorderen dat beleidsbepalend is. Er is behoefte aan studies waaruit kan afgeleid worden wat vandaag concreet moet gedaan worden. Het beleid heeft geen baat bij bijvoorbeeld een evaluatie die reeds voorbijgestreefd is op het ogenblik van de publicatie.

Wat de vraag naar statistische gegevens betreft, kan het kabinet beroep doen op de Vlaamse administratie voor Gezin en Maatschappelijk Welzijn, behalve voor de sector **jeugdbescherming** waar nog geen transfert van ambtenaren heeft plaatsgehad. Daar moet beroep gedaan worden op gegevens van justitie. Verder is er de samenwerking met het Bestuur voor Overheidsinformatica te Haasrode en dit vooral in de sector gehandicaptenzorg.

Een pakket van vragen vanuit een eensgezinde commissie betreft de sector bejaardenzorg waar een stijging van een half miljard wordt vastgesteld. Maar volstaat dit om het beleid te verwezenlijken dat zo grondig besproken werd bij de goedkeuring van het zogenaamd „Bejaardendecreet”. Kunnen de kosten voor brandbeveiligingsmaatregelen daarmee bestreden worden ? Blijft het principe gehandhaafd dat begeleid wonen in eigen woonmilieu dient aangemoedigd en dat thuisverzorging beter is dan plaatsing. Blijkt dit voldoende uit de begroting ?

De Gemeenschapsminister beaamt dat de kredieten onvoldoende groot zijn, om de volledige nood aan bejaardentehuizen, bejaardenflats en begeleid wonen te beantwoorden. Wat ze in haar begroting heeft bekomen laat toch een eerste ernstige aanzet toe van realisatie van haar (nieuwe) beleidsoptie inzake rustthuizen en begeleid wonen. Maar beperkte middelen maken een keuze nodig. Het ligt in haar bedoeling prioriteit te verlenen aan dossiers die op definitieve afwerking wachten. In deze afwerkingsdossiers is de brandbeveiliging dikwijls een probleem.

Aansluitend bij de goedkeuring van het bejaardendecreet zal een commissie opgericht worden aan wie de dossiers van de brandbeveiliging in bejaardentehuizen worden voorgelegd. Minister Nothomb is echter in beroep gegaan tegen deze beslissing van de Vlaamse Executieve en dit beroep is hangende bij het Arbitragehof.

Inzake de zorg voor minder-validen kondigt de Gemeenschapsminister een ontwerp van decreet aan tot oprichting van een Vlaams Fonds voor sociale integratie. Dit kan tot stand komen na de splitsing van het Rijksfonds voor sociale reclasering van minder-validen door samensmelting met het Fonds

8 1. In de toekomst zullen de aanvragen tot één of andere vorm van hulp behandeld worden door een evaluatiecommissie, multidisciplinair in haar samenstelling, zodat alle aspecten die het leven van de gehandicapte bepalen, en niet louter medische, onder ogen zouden genomen worden.

In 1985 moest in de sector jeugdzorg voor 229 miljoen frank bijkredieten gevraagd worden. Voor 1986 wenst de Vlaamse Executieve een grondig onderzoek en verrechtvaardiging van alle tekorten in deze sector. Op basis van het resultaat hiervan kan aan een bij krediet gedacht worden. Deze procedure levert kritiek op bij verschillende leden.

In haar antwoord legt de Gemeenschapsminister de oorzaak uit waarom het nieuwe decreet inzake bijzondere jeugdbijstand nog niet gepubliceerd werd. Zeer veel uitvoeringsbesluiten bleken nodig te zijn zodat zelfs een aanvullend decreet de bepaling betreffende de datum van inwerkingtreding moest wijzigen ten einde hiaten op het werkveld te voorkomen. Beide decreten zullen samen gepubliceerd worden en de uitvoeringsbesluiten zullen snel volgen.

Het kleine bedrag dat voorzien is als investeringstoelagen aan verenigingen voor nomaden is bestemd voor aanvragen die nu ingediend zijn. Daarvoor volstaat het bedrag. Het woonwagenbeleid als dusdanig is een beleid dat vooral door de gemeenten wordt waargenomen.

Het migrantenbeleid blijft een teer punt omdat er veel moet gedaan worden met weinig middelen. Heel het migrantenbeleid doorschuiven naar de Gemeenschapsminister van Gezin en Welzijnszorg is te veel gevraagd omdat naast het onthaal problemen bestaan inzake onderwijs, gezondheid en huisvesting van vreemdelingen. Daarom is de Gemeenschapsminister gelukkig met het feit dat een eerste aanzet tot samenwerking bestaat met haar collega's uit de Vlaamse Executieve J. Lenssens van Volksgezondheid en Leefmilieu en T. Kelchtermans van Onderwijs en Vorming.

Het taalonderricht voor vreemdelingen, namelijk voor volwassen gastarbeiders buiten het onderwijssysteem, zou volgens sommige leden, naar de begroting van de Gemeenschapsminister van Onderwijs en Vorming moeten overgeheveld worden. Vorig jaar werd in deze commissie gepleit voor grotere aandacht voor deze post in onderhavige begroting. En vandaag moet het ook zo blijven omdat men de bestaande initiatieven niet kan onderbreken vooraleer de samenwerking met de sector onderwijs duidelijker bepaald is.

De heer L. Vanhorenbeek kan deze zienswijze niet bijtreden. Daarom dient hij, staande de vergadering, volgend amendement in : „Begrotingsartikel 33.13.02 van sectie 56 — Maatschappelijk Welzijn — Toelagen aan verenigingen en instellingen die taalonderricht verstrekken voor migranten — overhevelen naar sectie 30 — Algemeen Onderwijs”.

Ter stemming gelegd wordt het amendement verworpen met 9 stemmen tegen 1.

Een lid vraagt hoeveel personen morele en/of religieuze bijstand aan gastarbeiders verlenen en of zij diverse gemeenschappen begeleiden. De Gemeenschapsminister antwoordt hierop dat inderdaad alle Volksgemeenschappen hiervoor in aanmerking komen en de betoelaging steunt op het K.B. van 10 juli 1952 aangevuld met het K.B. van 11 mei 1971.

Hetzelfde lid vraagt ten slotte waarom de vzw Foyer-Brussel inzake migrantenwerking voor toelagen in de plaats getreden is van het OCGB.

Het OCGB is er na jarenlange betoelaging niet in geslaagd zijn doelstellingen in voldoende mate te realiseren. De Ge-

meenschapsminister heeft gemeend een andere keuze te moeten maken zonder aspecten van de werking waarin het OCGB zich verdienstelijk had gemaakt, bv. de juridische informatie en begeleiding, te loor te laten gaan.

Voor Brussel o.a. zijn concrete resultaten in de werking voor migranten bijzonder belangrijk en het is wenselijk dat men dit van Vlaamse zijde doelmatig behartigt.

Hierna worden inzake het migrantenbeleid, op sectie 56, amendementen ingediend door de heren A. De Weirdt, M. Vandenhove, L. Hancké en E. Coppens. Deze luiden, met hun verantwoording als volgt :

a) In artikel 33.11.02, het krediet van 9,3 miljoen verhogen tot 16,7 miljoen. In dit krediet moet de toelage aan v.z.w. Foyer-Brussel, nu op art. 33.16.02, worden opgenomen ten belope van 5,4 miljoen. Bovendien moet het bedrag met twee miljoen toenemen om het hoofd te bieden aan de indexeringen voor de jaren 1985 en 1986 en de verhoging van de forfaitaire personeels- en werkingskosten.

b) In artikel 33.12.02, het krediet van 3 naar 6 miljoen verhogen. Deze kredietverhoging is noodzakelijk om gevolg te geven aan de twee door de Vlaamse Hoge Raad voor Migrantten in 1985 uitgebrachte adviezen, t.w. één over de subsidiëring van de migrantenorganisaties en een ander over de vorming van de multiplicatoren ten behoeve van de migranttenwerking.

c) In artikel 33.13.02, het krediet verhogen van 2,9 naar 8 miljoen. De stijging met 5,1 miljoen, die we voorstellen, is nodig om voldoende begeleiding en ondersteuning te kunnen bieden aan de vrijwillige lesgevers, die cursussen verstrekken in Nederlands taalonderricht aan ongeveer 1 .000 volwassen migrantten, in overeenstemming met de ontwerp-reglementering van VOCOM. Dit krediet wordt aangewend voor een forfaitaire betoelaging per deelnemersuur.

d) In artikel 33.14.02, het krediet verhogen van 3,5 naar 5 miljoen. De verhoging beoogt het verdere stimuleren van lokale werking.

e) In artikel 33.16.02, het krediet weglaten. Deze post wordt opgenomen in het krediet op art. 33.11.02.

Over deze amendementen wordt echter niet gestemd. De Gemeenschapsminister verklaarde dat ze in de openbare vergadering op deze amendementen zal antwoorden. De indieners houden hun amendementen in *beraad.

VI. ARTIISELSGEWIJZE BESPREKING

Op een hele reeks artikelen worden vragen geformuleerd die door de Gemeenschapsminister aldus zakelijk worden beantwoord.

Sectie 55 — Gezinsangelegenheden

Art. 33.01.02 — Dit krediet van 35 miljoen is toereikend (het is gelijk met vorig jaar gebleven).

Art. 33.02.02 — (gezins- en bejaardenhulp). De stijging met 93 miljoen is uitsluitend gesteund op de stijging van de gesubsidieerde personeelskost (index en anciënniteit). In het krediet is geen verhoging van het aantal te subsidiëren uren voorzien.

Art. 33.05.02 — Het Gezinswetenschappelijk Documentatiecentrum is gevestigd te Leuven — E. Van Evenstraat, 2c (Sociologisch onderzoeksinstituut).

Art. 41.01.02 : 1819,2 miljoen (NWK).

Een lid vraagt hoe in de begroting de tehuizen voor vrouwen gesubsidieerd worden : welke vallen onder NWK, welke daarbuiten ? Hij verwijst dan naar sectie 56, art. 33.10.02,2,3 miljoen en art. 33.17.02,36 miljoen. Op de NWK-post worden 4 tehuizen, behorend tot de Caritasgroep, gesubsidieerd : waarom vallen ze onder deze post en zijn er nog andere tehuizen ?

Tevens wenst hij te weten wat de financiële situatie is van het NWK, onder meer wat betreft de regeling van de achterstallen.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat de tehuizen voor vrouwen worden gesubsidieerd volgens bepaalde criteria. Volgens deze criteria worden zij betoelaagd via het NWK of het besluit op de onthaaltehuizen. De financiële situatie van het NWK is gezond, wat betekent dat geen achterstallen meer dienen uitbetaald.

Art. 43.01.02 : 621,7 miljoen (openbare sector).

Als antwoord op de vraag waarop de stijging van 14,6 miljoen gesteund is (te vergelijken met 93 miljoen stijging voor de privé-instellingen), verwijst de Gemeenschapsminister naar dezelfde reglementering als geldt voor artikel 33.02.02.

Art. 41.02.02 : 40,2 miljoen (maaltijden aan huis).

Aangestipt wordt dat de verantwoordingsnota geen kredieten aangeeft voor de vorige jaren, alhoewel deze nochtans voorzien waren. Hij wenst te weten hoeveel ze bedroegen in 1984 en 1985. Maar het geldt hier een nieuw artikel. Tot vorig jaar was het geglobaliseerd met andere toelagen voor bejaarden. De uitgaven bedroegen in 1984 en 1985 respectievelijk 34 en 37 miljoen.

Sectie 56 — Maatschappelijk Welzijn

Art. 12.22.02 — (studies en onderzoeken).

Dit artikel is nieuw. Voordien was het sectie 55, artikel 12.20.02. Op de vraag, welk precies bedrag bestemd is voor het CBGS, is het antwoord : 13,5 miljoen frank.

Art. 33.02.02 : 8 miljoen (toelage aan studie-, oriëntatie- en coördinatieorganismen van sociale aard).

Hoe wordt het krediet verdeeld en welke reglementering of bij gebreke daaraan, welke criteria worden gehanteerd ?

In dit artikel is de subsidiëring voorzien voor onder meer de federaties en andere samenwerkings- of overlegorganen. Het biedt daarenboven de mogelijkheid om aan bepaalde organismen een niet-gereguleerde toelage toe te kennen voor zover zij een studie- en/of coördinatieopdracht vervullen in de welzijnssector. De criteria zijn nog niet bepaald.

Art. 33.07.02 : 22,6 miljoen (voor jongereninformatie en -adviescentra)

Op de vraag of het krediet toereikend is om de kosten, gedekt volgens reglementering, te dekken, antwoordt de Gemeenschapsminister bevestigend.

Art. 33.08.02 : 30 miljoen (toelage aan opvangcentra voor jongeren)

Kan met het krediet de voorziene gesubsidieerde posten gedekt worden ?

Het krediet volstaat om de bijkomende tewerkstelling te waarborgen. De stijging van dit krediet met 7 miljoen is noodzakelijk om de vooropgestelde personeelsuitbreiding per centrum te kunnen realiseren. Zodoende zal een derde of vierde

personeelslid kunnen aangeworven worden.

Art. 33.09.02 : 24 miljoen (voor télé-onthaal)

Wordt een nieuwe reglementering in forfaitaire zin uitgewerkt en quid met andere categoriale telefoons ?

Momenteel wordt een nieuwe reglementering voorbereid. Het probleem van de categoriale telefoons zal bij deze bespreking zeker aan bod komen.

Art. 33.11.02 : 9,3 miljoen ; 33.12.02 : 3 miljoen ; 33.13.02 : 2,9 miljoen ; 33.14.02 : 3,5 miljoen ; 33.15.02 : 3 miljoen ; 33.16.02 : 5,4 miljoen (migrantenbeleid).

In het regeerakkoord van de Vlaamse Executieve wordt aangegeven dat gesteund zal worden op de Studiecommissie Immigratie (Justitie), terwijl de Vlaamse Hoge Raad voor Migranten al verscheidene adviezen en studies heeft voltooid. Wat wordt de rol van de Hoge Raad ? Wat wordt er van het voornemen om een interdepartementale commissie voor het immigrantenbeleid op te richten ? Artikel 33.11.02 (9,3 miljoen) voorziet een opzegvergoeding van 1 miljoen voor het OCGB. Er rest dus 8,3 miljoen. Voor wie is dat krediet bestemd en is er ruimte voor indexeringen 1985 en 1986 ? Wordt gevolg gegeven en zo ja wanneer aan de twee in 1985 door de Vlaamse raad uitgebrachte adviezen inzake subsidiëring van migrantenorganisaties en inzake subsidiëring van multiplicatoren. Wordt ter zake een reglementering voorbereid ? Het krediet van 3 miljoen (33.12.02) lijkt sterk ondergewaardeerd voor de uitbouw van taalonderricht aan volwassen migranten Nederlands.

In haar antwoord zegt de Gemeenschapsminister dat de aanwending van het krediet van 9,3 miljoen op dit ogenblik nog niet vastgelegd is. De betoelaging zal uiteraard steunen op het besluit van de Vlaamse Executieve van 13 juni 1984. Bijkomende subsidies voor nieuwe initiatieven, zoals door de Vlaamse Hoge raad voorgesteld, moeten in vraag gesteld worden gelet op de beperktheid van de budgettaire middelen.

Art. 33.17.02 : 36 miljoen (thuislozen)

Wat wordt door deze post gedekt en wat door de posten 33.21.02, 33.22.02, 33.23.02 en 33.24.02 (deze laatste overgenomen van sectie 55,12.21.02) ? Quid met de toekomst van het IDF-personeel ?

Het IDF behoort niet tot de bevoegdheid van de Gemeenschapsminister. Voor de artikelen 33.21.02 en 33.22.02 zijn geen kredieten meer voorzien. Wat artikel 33.17.02 betreft : deze herschikking was noodzakelijk als gevolg van de goedkeuring en in uitvoering brengen van het Besluit van de Vlaamse Executieve van 24 juli 1985 betreffende de betoelaging van de diensten voor forensische welzijnszorg. Een gedeelte van het krediet dat in 1985 op artikel 33.21.02 werd toegerekend is overgeheveld naar artikel 33.17.02 en een ander gedeelte is overgebracht naar het nieuwe artikel 33.23.02.

Art. 33.18.02 : 1,5 miljoen (toelage aan verenigingen voor nomaden)

In verband met nomadenwerking, in samenhang met titel II, rijst de vraag of alle ingediende aanvragen tot subsidiëring, uitgaande van gemeentebesturen daarin opgenomen zijn.

Het betreft hier de subsidiëring van verenigingen of organismen als aandeel in hun werkings- en/of personeelskosten. Deze toelagen kunnen geenszins aangewend worden voor investeringen.

Art. 43.04.02 : 4,5 miljoen : betreft uitsluitend de subsidiëring van de provinciale welzijnscommissies.

Art. 33.14.02 : 3,5 miljoen (integratieactiviteiten)

De bestemming van dit krediet is nog niet vastgelegd.

Art. 33.05.02 : 9 1 miljoen (centra voor levens- en gezinsvragen)

Het krediet, nochtans aanzienlijk opgedreven met het oog op de uitvoering van het besluit van 11 september 1985 schijnt echter ontoereikend te zijn om het besluit volledig uit te voeren. Er zouden nog een 20 miljoen extra nodig zijn. Ligt het in de bedoeling om nog nieuwe centra te erkennen ?

De Gemeenschapsminister antwoordt dat het voorgestelde krediet van 91 miljoen moet volstaan om het besluit van 11 september 1985 integraal uit te voeren. Op dit ogenblik worden nieuwe erkenningen niet voorzien.

Art. 33.01.02 : 35 miljoen (gezinsopvoedende activiteiten)

Onder dit krediet vallen ook de subsidies toegekend luidens het KB. van 10 december 1974 gewijzigd door het KB. van 14 mei 1976 en van 17 maart 1977 in verband met voorlichting inzake anticonceptie. Het specifiek krediet schijnt aanzienlijk verminderd te zijn. Welk bedrag is daarvoor beschikbaar en voor welke verenigingen is het bestemd.

Hierop wordt geantwoord dat het krediet op hetzelfde niveau van 1985 behouden werd.

Sectie 57 — Bejaardenzorg

Art. 33.01.02 : 6,4 miljoen en 43.02.02 : 15 miljoen (toelagen voor bejaardenzorg)

Aan welke verenigingen wordt dit krediet gegund ? Op basis van welke criteria ? Waarom daalden deze kredieten aanzienlijk ten aanzien van 1984 ?

De toelage aan de diverse dienstencentra met beschouwd worden als een toelage in de werkingskosten. In afwachting van een reglementering ter zake — waaraan gewerkt wordt op dit ogenblik — is deze betoelaging forfaitair op 250.000 frank/jaar bepaald per centrum. De vermindering van het krediet is het gevolg van een herschikking in 1985.

Art. 41.01.02 en 43.01.02 :

Gevraagd wordt een toelichting over de wijze waarop de verrekening gebeurt in de begroting van de dotatie aan het Fonds voor de Bouw van Ziekenhuizen enz. en van de toelagen aan openbare lagere besturen (in samenhang met kredieten voorzien op art. II).

Het betreft de intrestlasten die de Vlaamse Gemeenschap ten hare laste neemt als gevolg van het onderschrijven van leningen ten belope van 60 procent van een bouwdoossier waarvoor de vaste belofte van toelage is toegekend.

In samenhang met deze vraag verwijst het lid naar Titel II, sectie 57, 61.03.02 en 61.04.02 : respectievelijk 650,9 en 24,5 miljoen. Wat is in deze post begrepen ? Om welke projecten gaat het en welke rangorde van behandeling wordt in acht genomen ?

Hij verwijst naar zijn voorbehoud inzake subsidies aan vzw's voor de bouw van bejaardenflats om aan te dringen op een omzichtige behandeling van deze aanvragen, waarvoor zijn inziens voorwaarden inzake toegang aan cliënten moeten worden gesteld.

Het antwoord luidt dat het hier gaat om een analoog krediet als 41.01.02 en 43.01.02. Het betreft hier de aflossing van het

kapitaal van de aangegane leningen. De verrekening geschiedt chronologisch naar gelang de datum van goedkeuring van de vorderingsstaten.

Sectie 58 — Zorg voor minder-validen

Art. 33.01.02 : 7.540,3 miljoen

Wordt een ontwerp-decreet ter uitvoering van EPOS voorbereid en wanneer wordt het ingediend ? Wat is het aandeel van achterstallen en voor welke jaren is dit krediet ? Over hoeveel instellingen en residenten gaat het ; neemt het aantal van deze laatste toe of af ?

Het ontwerp-decreet ter uitvoering van EPOS is ingediend en reeds behandeld op de vergadering van de Vlaamse Executieve van 28 mei 1986. Voor dagprijsdossiers van 1985, maar ook van vorige jaren belopen de saldi 1 miljard frank.

Art. 33.02.02 : 50 miljoen (thuisbegeleiding)

Op de vraag van een lid waarom het krediet nu opnieuw verminderd wordt, antwoordt de Gemeenschapsminister dat vorig jaar maar 30 miljoen werd besteed. Nu is er dus een marge van 20 miljoen voor nieuwe projecten, maar deze zullen slechts in aanmerking genomen worden nadat er criteria zijn voor betoelaging.

Het krediet van 50 miljoen frank betekent dus een stijging ten overstaan van de werkelijke uitgaven van vorig jaar.

Art. 33.04.02 : 3,5 miljoen

Op de vraag waarom dit krediet verminderd is, verklaart de Gemeenschapsminister dat dit krediet à ratio van de werkelijke uitgaven 1985 werd berekend.

Sectie 59 — Jeugdzorg

Art. 12.23.02 : 2.790 miljoen

Er is opnieuw een stijging van geplaatste minderjarigen. De resultaten van diverse studies worden momenteel onderzocht en zullen ontegensprekelijk een aanbreng betekenen voor een geactualiseerd beleid inzake de bijzondere jeugdzorg.

Art. 12.24.02 : 1 miljoen.

Dit krediet is bestemd voor preventieactiviteiten die uitgaan van de diverse jeugdbeschermingscomités.

Art. 33.04.02 : 5,7 miljoen.

De bestemming van dit krediet is nog niet vastgesteld. Het krediet 1986 is vastgesteld aan de hand van vergelijkende uitgaven 1985.

Titel II, Sectie 55

Art. 51.01.02 : 37 miljoen

Dit krediet (25 miljoen) is bestemd voor concrete bouwdo'ssiers die dit jaar zullen voorgelegd worden tot het bekomen van een vaste belofte van toelage.

Titel II, Sectie 56

Art. 63.01.02 : 23 miljoen.

Nieuwe vastleggingskredieten worden voorzien ten belope van 15 miljoen. Met dit bedrag zullen de thans in de administratie zijnde dossiers kunnen afgehandeld en goedgekeurd worden.

Titel II, Sectie 57

Art. 63.01.02 : 29 miljoen

Dit is een correlatief krediet dat de verplichte uitgaven ter aflossing van afgesloten leningen omvat. Een stijging van dit krediet is slechts noodzakelijk voor zover de vastleggingsmachtiging dienomtrent stijgt. Dit hangt af van de omvang van het investeringsprogramma van de Vlaamse Gemeenschap.

Titel II, sectie 58

Art. 51.01.02 :

In 1986 is een vastleggingskrediet van 30 miljoen vastgesteld. Dit krediet zal nodig zijn voor het subsidiëren van bestaande woningen bestemd voor gehandicapten. De toewijzing der kredieten zal pas kunnen geschieden als een zo volledig mogelijk beeld van alle dossiers voorhanden is.

Titel II, Sectie 58

Art. 61.02.02 :

De voorziene 298 miljoen zijn bestemd om de uitbetaling te realiseren van de toegekende betoelaging aan bouwprojecten voor minder-validen.

De ingediende en goedgekeurde vorderingsstaten worden hiermede betaald.

Een lid stelt tevens nog heel wat vragen die van statistische aard waren. De antwoorden worden door de Gemeenschapsminister schriftelijk aan het lid overgemaakt.

VII. STEMMING

Ter stemming gelegd worden de artikelen, de secties en vervolgens het geheel van de aan deze commissie toegewezen begroting — voor zover het gezin en welzijnszorg betreft — aangenomen met 6 stemmen tegen 4.

**B.I. Verslag namens de Commissie voor
Binnenlandse Aangelegenheden en Taaldecreetgeving
uitgebracht door de heer A. Vangronsveld**

De Commissie heeft op 20 mei 1986 een bespreking gewijd aan de secties 18 en 85, zijnde dat deel in de begroting van de Vlaamse Gemeenschap dat betrekking heeft op de materies die tot de bevoegdheid behoren van de Gemeenschapsminister die de binnenlandse aangelegenheden onder zijn bevoegdheid heeft.

**1. INLEIDENDE UITEENZETTING DOOR DE
GEMEENSCHAPSMINISTER VAN BINNENLANDSE
AANGELEGENHEDEN EN RUIMTELIJKE ORDENING**

Begrotingstechnisch gezien beheer ik als Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Ruimtelijke Ordening niet zoveel kredietsartikelen wat mijn bevoegdheid „binnenlandse aangelegenheden” betreft.

Vrijwel allemaal zijn ze dan nog terug te brengen onder de noemer „gesubsidieerde werken”. Het gaat meer bepaald om wegenis- en rioleringswerken, het oprichten van administratieve gebouwen, maar ook werken aan slachthuizen, aan niet-monumentale kerken of voor onroerende goederen die worden beheerd door verenigingen van vrijzinnigen.

Het gaat hier echter over vrij aanzienlijke bedragen, die terug te vinden zijn in de begrotingsartikelen, Titel 1 en Titel II.

Het belangrijkste bedrag gaat ongetwijfeld naar het betoelagen van werken op basis van het Koninklijk Besluit van 23 juli 1981.

In artikel 55 van het ontwerp van begrotingsdecreet werd hiervoor een som van 2,457 miljard frank ingeschreven. Dit artikel geeft mij en mijn collega, bevoegd voor het leefmilieu, de machtiging om voor voormeld bedrag verbintenissen aan te gaan tot betaling van intresten en kapitalen van leningen door het Gemeentekrediet van België toegestaan ter vervanging van de toelagen aan de lagere besturen.

In de initiële begroting van 1985 was een bedrag van 1,619 miljard frank voorzien. Door het toepassen van de in de Vlaamse Executieve overeengekomen regel dat het investeringsprogramma 1986 gelijk is aan 90 % van dit van 1985 zou dit krediet verlaagd worden tot 1,457 miljard frank. In een tweede fase en op grond van ernstig aangetoonde behoeften werd een bij komende som van 1 miljard frank vrijgemaakt, zodat het totaal op 2,457 miljard frank werd gebracht.

De te betalen intresten en de aflossing van de kapitalen worden ingeschreven respectievelijk in Titel 1 en Titel II. De bedragen worden ons meegedeeld door de ontlenende instelling, namelijk het Gemeentekrediet van België, en mogen geraamd worden op 2,205 miljard frank intresten en 526 miljoen frank kapitaalsaflossingen.

Voor de rest van het investeringsprogramma werd de 90 %-regel toegepast.

Zoals u weet werd door het decreet van 12 februari 1986 de inwerkingtreding van het Investeringsfonds verdaagd tot 1 januari 1988, enerzijds omdat er te weinig kredieten waren, anderzijds om — wat genoemd werd — „de hypotheek van het verleden” te lichten.

Het zal me in 1986 onmogelijk zijn om beide doelstellingen

volledig te verwezenlijken, maar de verhoging met zo'n 50 % ten aanzien van het initiële bedrag van 1985 is een belangrijke stap voorwaarts.

Op datum van 31 december 1985 bestonden er bij de Administratie Algemene Technische Diensten dossiers waarvoor in 1985 of eerder een principiële belofte van toelage was verleend voor zo'n 4,522 miljard frank. Al deze beloften honoreren zal niet kunnen, te meer omdat ook nieuwe initiatieven moeten aan bod komen. Ik zal er echter naar streven om op basis van zo objectief mogelijk criteria prioriteiten te leggen, zodat een ruim deel van de vroegere principiële beloften kunnen omgezet worden in vaste beloften van toelagen en er tegelijkertijd ruimte is voor nieuwe dossiers.

Eenzelfde operatie zal ook in 1987 nog nodig zijn, namelijk substantiële verhoging van het krediet en het verwerken van de bestaande dossiers.

De kredieten waarover ik zo juist sprak, worden beheerd door de Algemene Technische Diensten. De „eigenlijke” Administratie voor Lokale en Regionale Besturen — die waarschijnlijk binnenkort zal herdoopt worden in „Administratie voor Gemeente- en Provinciezaken” — heeft geen enkele bevoegdheid die in begrotingskredieten kan vertaald worden. Nochtans worden hier ook zeer belangrijke beleidsdossiers behandeld, die ik toch even wil toelichten.

Als groot voorstander van de gemeentelijke autonomie schaar ik mij graag achter de definitie die het Europees Charter over de Lokale Autonomie — door de Raad van Europa aangenomen in zijn zitting van 15 oktober 1985 — geeft van de lokale autonomie : „Lokaal zelfbestuur betekent dat de lokale bestuurders er beschikken over het recht en over de middelen — altijd binnen de beperking van de wet — om een groot deel van de openbare dienstverlening te regelen en te beheren volgens eigen inzicht en verantwoordelijkheid en in het belang van de lokale bevolking”.

Ik wens mij achter deze idee te scharen en zal — ter verwezenlijking ervan — de nodige maatregelen voorstellen of treffen die :

1. de lokale autonomie dienen te verzekeren en te versterken ;
2. de lokale financiële verantwoordelijkheid zullen handhaven of herstellen ;
3. een decentralisatie naar de lagere besturen moeten mogelijk maken ;
4. het toezicht op de handelingen van die besturen versoepelen en tegelijkertijd efficiënter maken ;
5. de taken van gemeenten preciezer afbakenen.

„Meer autonomie voor de lokale besturen” mag immers geen holle slogan blijven, maar dient verwezenlijkt te worden door het toezicht te verminderen en de gemeentelijke taken beter te omschrijven.

Op 3 december 1984 en 28 juni 1985 werden door respectievelijk een wettelijke en decretaire regeling de eerste stappen gezet om het toezicht op de gemeenten te versoepelen.

Deze taak is evenwel niet afgerond. Vooreerst is er ten aanzien van de Vlaamse gemeenten een gebrek aan een duidelijke en vooral gecoördineerde tekst over de toezichtsregeling. Bij het opmaken van normen moet de wetgever immers ook oog hebben voor de toepasbaarheid ervan en dient hij dan ook in de eerste plaats ervoor te waken dat onze gemeentemanda-

rissen over leesbare, logisch geordende, eenvoudige en in klare taal gestelde teksten beschikken.

Deze bekommernis wordt blijkbaargedeeld door de Vlaamse Afdeling van de VBSG, aan wie ik enkele tijd geleden toezegde het werk, dat mijn voorganger is begonnen, verder af te werken.

Opdat de gemeenten meer ruimte zouden krijgen om hun eigenlijke „gemeentelijk ke” opdracht te verwezenlij ken, moet er ook duidelijk worden afgebakend wat hieronder begrepen wordt. In eerste instantie moet hiervoor de nationale wetgever optreden die via een nationale kaderwet de „algemene gemeentelijk ke aangelegenheden” zal vastleggen. In aanvulling hiervan — zo bepaalt ook het Regeerakkoord van de Vlaamse Executieve — zal een decreet worden voorbereid voor de specifieke gemeentelijke aangelegenheden. Ter gelegenheid van dit onderzoek zal ook nagegaan worden welke verplichtingen de Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap en sinds 1980 de Vlaamse Raad aan de gemeenten hebben opgelegd en of hier ook geen nationalisatie mogelijk is.

Het zal mijn opdracht zijn om bij de nationale instanties aan te dringen op zo’n kaderwet en inmiddels de nodige voorbereidingen te treffen voor een aanvullend decreet.

Sommigen aanzien de financiële verantwoordelijkheid van de gemeenten als de hoofdvoorwaarde voor een volwaardige autonomie. Dit is slechts in zoverre waar dat de financiële situatie van elk der gemeenten gezond moet zijn, zeg maar „in evenwicht”.

Ik zal een decretaire regeling uitwerken voor de omslag van het Gemeentefonds over de Vlaamse gemeenten. Valt het vaststellen van de hoegrootheid van het Vlaamse aandeel van het Gemeentefonds niet onder de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest, dan zal ik erop toezien dat er niet de minste benadeling van onze Vlaamse gemeenten uit voortvloeit. Wat de eigenlijke omslag over de Vlaamse gemeenten betreft zal ik een ontwerp van decreet aan de Vlaamse Raad voorleggen om de gemeenten een grotere rechtszekerheid te waarborgen.

Voor de verdeelcriteria zal ik mij grotendeels laten inspireren door de bestaande criteria. Een volledig nieuw stelsel zou immers voor sommige (of talrijke ?) gemeenten een té groot verschil met hun huidige rechten kunnen inhouden en daardoor ons gezamenlijk streven naar de gezondmaking van de gemeentelijke financiën weer op de helling zetten.

Zelfs bij een minieme wijziging in de verdeelcriteria moet er echter op toegezien worden dat een overgangsregeling het aandeel van elke gemeente in het nieuwe Fonds waarborgt op het niveau van 1985.

Ten slotte zal ik onderhandelingen voeren om de dotatie van het Gemeentefonds op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap te inputteren. Als de Vlaamse Gemeenschap zelf over de gelden van het Gemeentefonds zal beschikken, zal ook de voorschottenregeling en de voorlopige afrekening (voor de definitieve afrekening dient telkens gewacht te worden op de goedkeuring van de nationale begroting en de mogelijke bijkredieten) soepeler kunnen uitgevoerd worden.

Wat de provincies betreft stellen wij vast dat een aantal recente wetten trachten dit bestuursniveau te herwaarderden en te moderniseren. Denken we slechts aan de wet van 9 juli 1982 die de provinciale fiscaliteit herstelt, de wet van 6 januari 1984 die het principe van de provinciale zittijden invoert, de wet van 4 december 1984 die het toezicht op de provinciale handelingen versoepelt en het in bespreking zijnde ontwerp van wijziging van de organieke provinciewet.

Zolang geen absolute en definitieve regeling wordt getroffen voor onze staatsstructuren zal ik als Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Ruimtelijke Ordening inspelen op deze trend tot degelijke functionering van onze provincies.

Zoals ik dat reeds voor de gemeenten uiteenzette zal ik ook ten aanzien van het provinciale bestuursniveau gelijk kaardige maatregelen nemen die de eigenheid der provincies benadrukken, de provinciale taken beter afbakenen, het toezicht verlichten en verduidelijken en de financiële situatie gezond houden.

Wat de finances van de provincies betreft zal ik — zoals overeengekomen in het Regeerakkoord — de nodige initiatieven voorstellen opdat het aandeel van de Vlaamse provincies globaal en volgens objectieve criteria aan de Vlaamse Gemeenschap zal worden overgedragen.

In samenspraak met de provinciale overheden zal ik tevens een ontwerp van decreet opmaken waardoor voornoemd aandeel eveneens volgens objectieve criteria over de vier Vlaamse provincies, waarover het Gewest een bevoegdheid heeft, zal verdeeld worden.

II. ALGEMENE BESPREKING

Een lid stelt vast dat het totale krediet dat uit de uitgavenbegroting der Vlaamse Gemeenschap naar de provincies en de gemeenten toevloet er aldus uitziet :

A) Inkomensoverdrachten, lopende uitgaven :	7,908 4 miljard frank,
B) Vermogensoverdrachten, kapitaaluitgaven :	7,305 0 miljard frank
	15,213 4 miljard frank

Dit is veel meer dan het krediet waarover de Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden beschikt, namelijk 2,906 miljard frank.

Het samenbrengen in een uitgebreider Investeringsfonds van al deze kredieten lijkt wel een gewettigde betrachting.

Bijzonder positieve waardering heeft de Commissie voor de vermeerdering met 838 miljoen frank van het krediet ten behoeve van de gemeenten vergeleken bij diezelfde begrotingspost van de initiële begroting over 1985.

Aansluitend daarbij vraagt een lid dat de verdeling van de kredieten naar objectieve criteria en aan versneld tempo zou geschieden, al dient gezorgd dat het per 1 januari 1988 in werking tredend Investeringsfonds niet gehypothekeerd wordt.

Overigens gaat de aandacht van het lid naar enkele specifieke problemen bij de verdeling van het gemeentefonds.

Wat de verdeling over Vlaanderen betreft, is er :

1. Voorafname : 5 % B.F.M.W. ;
2. 95 % aan :
 - A. Antwerpen en Gent : 43,35 % : 2 gemeenten ;
 - B. 50.000 inwoners — 150.000 inwoners : 15,55 % : 10 gemeenten ;
 - C. 50.000 inwoners : 41,10 % : 296 gemeenten.

Een overdreven groot deel van de totale koek gaat dus naar slechts enkele gemeenten.

Het lid meent aan de Gemeenschapsminister de bedoeling te mogen toeschrijven nieuwe verdelingscriteria te zullen aanleggen in een nog neer te leggen ontwerp-decreet.

Bij die gelegenheid ware het aldus het lid te rechtvaardig er de procentuele verdeling over de drie categorieën van gemeenten tot redelijker verhoudingen te brengen.

Bovendien wordt daarbij de precieze vraag gesteld of de indeling in 12 cellen van de gemeenten met minder dan 50.000 inwoners wel dient aangehouden.

Hetzelfde lid heeft ook enkele vragen omtrent het gewaarborgd ontvangstencomplement in het Hulpfonds. Dit Hulpfonds bestaat uit 3 delen :

- A. Het Gewaarborgd Ontvangstencomplement,
- B. De delgingslast van de saneringsleningen,
- C. Het saldo.

Welnu, het gewaarborgd ontvangstencomplement bedroeg in

1980 :	198.733.446 frank	verdeeld over 41 gemeenten,
1981 :	72.951.502 frank	verdeeld over 17 gemeenten,
1982 :	69.864.979 frank	verdeeld over 22 gemeenten,
1983 :	3 1.810.414 frank	verdeeld over 8 gemeenten,
1984 :	127.855.557 frank	verdeeld over 46 gemeenten.

Hij vraagt nu welke de oorzaak is dat het aantal gemeenten die hiervan gebruik konden maken opnieuw zo gestegen is in 1984. Is er in verband met het Hulpfonds van 1985 reeds een definitieve structuur van verdeling ? Welk is het totale bedrag voor de saneringsleningen ? Welk is het saldo en wordt dit opnieuw verdeeld ?

Ook in verband met de gemeentebegrotingen voor 1986 maakt hij enkele bedenkingen. De gemeenten zijn wettelijk verplicht om vanaf 1988 hun gemeentebegrotingen in evenwicht te hebben. De gemeenten hebben zelf hieraan reeds veel gedaan in de goede richting, doch ook de nationale en de regionale overheid heeft hiertoe veel bijgedragen.

In de toekomst zullen echter 4 factoren een nadelige invloed hebben op de gemeentefinanciën :

1. In 1987 is immers de laatste schijf te verdelen van de vroegere 21 miljard frank, namelijk drie miljard frank. Wegens het saneringsplan van de Nationale regering zal hiervan afgezien worden.

2. De als maar grotere vertraging in de uitbetaling van de fiscale tegoeden aan de gemeenten door de centrale overheid.

3. Het gemeentefonds dat in 1986 en 1987 niet zal stijgen.

4. De toekomstige wijzigingen van het gemeentelijk aandeel in de opslorplingsprogramma's met name T.W.W., D.A.C. en B.T.K.

Zijn vraag aan de Gemeenschapsminister luidt : De gemeenten hebben recht op miljoenen franken fiscale tegoeden vanwege de nationale overheid. Is het daarom niet verantwoord de gemeenten toe te laten een bepaald percentage van deze tegoeden te laten opnemen als rechten in hun rekening zodat ze ook via de koptabel van de begroting overgedragen worden naar het volgend dienstjaar ?

In zijn antwoord zegt de Gemeenschapsminister dat het Investeringsfonds zeer zeker zijn voordelen heeft, aangezien hierdoor de gemeentelijke autonomie aanzienlijk wordt verhoogd. De samenvoeging van de diverse materies in het Investeringsfonds is duidelijk de bedoeling, doch we mogen niet

blind zijn voor de problemen van de artikelen 107quater (gewestelijke materies) en 59bis (gemeenschapsmateries) zodat 2 sectoren zullen moeten blijven bestaan.

Inzake de principiële beloften van toelagen van **gemeentelijke** werken zijn er dossiers voor een bedrag van 6,200 miljard frank voor de 2 ter zake bevoegde gemeenschapsministers. Welke beloften in 1986 zullen kunnen gehonoreerd worden is een probleem dat nog ter studie ligt en in onderzoek is. Een vraag die open blijft is natuurlijk of de aannemers bereid blijven aan de voorgestelde prijzen te blijven werken.

In verband met de gesubsidieerde werken is er in de Begroting 1986 een bedrag voorzien van 2,205 miljard frank aan inrenten en 0,526 miljard frank aan delgingslasten.

Indien de verhogingstrend 1985-1986 aanhoudt wordt dit bedrag in de begroting 1987 opgetild naar ongeveer 3 miljard frank.

Bij de inwerkingtreding van het Investeringsfonds per 1 januari 1988, zal door het overgaan van het systeem van debudgettering naar dat van budgettering, de terugbetaling van leningen geen 3 miljard frank bedragen maar ongeveer 2,650 miljard frank.

Inzake de verdelingscriteria van het gemeentefonds zijn er interessante suggesties gedaan. Niettemin voelen gemeenten met een centrum-functie zich ook steeds benadeeld. Trouwens : iedereen zegt in deze dat de andere meer krijgt dan waarop hij in feite recht zou hebben. Er zijn wat dat betreft in het verleden reeds heel wat systemen geweest. Denk aan het Fonds Vermeylen, het Systeem Gilson enzovoort.

Ter zake van het hulpfonds, kan hij het volgend antwoord verstrekken :

De door het geachte lid aangegeven bedragen van 31.810.414 frank besteed in 1983 aan 8 gemeenten en van 127.855.557 frank besteed in 1984 aan 46 gemeenten zijn inderdaad correct.

Het verschil wordt in zeer hoge mate verklaard door de celindeling van de gemeenten, als bedoeld onder artikel 3 van het Besluit van de Vlaamse Executieve van 19 januari 1983.

Deze celindeling wordt om de twee jaar — en voor het eerst in 1984 — herzien, zoals is af te leiden uit de bepalingen van artikel 8, § 2 van datzelfde besluit.

Uiteraard heeft de economische crisis zich in 1984, op basisgegevens over 1982, laten voelen in de celbepalende verhouding tussen de „bevolking van gemeente” en de „actieve bevolking” op haar grondgebied.

Vier gemeenten werden zowel in 1983 als in 1984 in aanmerking genomen, in 1983 tot beloop van 29.253.644 frank, welk bedrag in 1984 gestegen is tot 38.804.441 frank.

Eén gemeente daarvan was „celdaler” maar diende niettemin met een lagere bijpassing van complement bedacht te worden ; dit dan wegens een compenserende bevolkingsaan-groei of betere correctiefactoren (art. 7, § 3 van het Besluit van de Executieve van 19 januari 1983).

Overigens wordt het aandeel van deze vier gemeenten alsnog niet getoetst aan dat van vorig jaar (in casu 1983), maar aan de samengevoegde opbrengst van het B-Fonds en het Fiscaal Vereffeningsfonds onder het oud regime van de wet van 16 maart 1964 (artikel 11 primo, littera a) van het besluit van 19 januari 1983).

Vier andere van de 8 in 1983 toebedeelde gemeenten dien-

den in 1984 niet meer in aanmerking genomen, wat een besparing van 2.556.770 frank opleverde.

Het uitgavenquantum dat in 1984 verband hield met de reeds in 1983 toebedeelde vier gemeenten is derhalve als volgt te becijferen :

31.810.414 frank = totale uitgave 1983 ;
 - 2.556.770 frank = 4 in 1984 niet opnieuw toebedeelde gemeenten ;
 + 5.550.797 frank = verhoogde toebedeling in 1984 van 4 in 1983 reeds in de tabel van 8 gemeenten opgenomen.

34.804.441 frank

Derhalve wordt in 1984 aan voor het eerst toebedeelde gemeenten (niet opgenomen in de tabel 1983) een bedrag besteed van (127.855.551 frank - 34.804.441 frank) = 93.051.110 frank.

Deze gemeenten zijn ten getale van $(46 - 4) = 42$.

Tien gemeenten daaronder zijn niet van cel gedaald en slopen een bedrag op van 3.035.084 frank.

Hun gewijzigde toebedeling is te wijten aan hetzij bevolkingsverlies, hetzij teloorgang van correctiefactoren bedoeld onder artikel 7, § 3 van het meervernoemd besluit van 19 januari 1983.

32 gemeenten $(= 42 - 10)$ worden dus toebedeeld (93.051.110 frank - 3.035.084 frank) uit een bedrag van 90.016.026 frank.

Op grond van de verminderde actieve bevolking op hun grondgebied tewerkgesteld worden deze gemeenten toebedeeld op het minder uitgavengemiddelde/inwoner van een lagere cel dan deze waarin zij in 1983 gerangschikt waren.

Het zwaartepunt ligt dus, zó in aantal gemeenten als in financieel impact, op deze groep.

Wat betreft de verdeling Hulpfonds 1985 : Bedrag Hulpfonds.

De dotatie voor 1985 kan slechts vastgelegd worden nadat het resultaat van de aangepaste begrotingen 1984 en 1985 zal gekend zijn (koninklijk besluit nr. 263 van 31 december 1983).

Bovendien is de eventuele noodzaak om een bedrag af te nemen ter constitutie van het bedrag dat aan de gemeenten gewaarborgd is in de overeenkomst waarbij zij toegang krijgen tot het Hulpfonds, opgericht bij het koninklijk besluit nr. 208 van 23.9.1983, van invloed op de vaststelling van het bedrag dat aan het Hulpfonds van het Gemeentefonds gereserveerd wordt.

De hierboven bedoelde voorafnemings berust op de bepalingen van het bij Besluit van de Vlaamse Executieve d.d. 19 december 1984 gewijzigd artikel 1 van het Besluit van de Vlaamse Executieve van 19 januari 1983.

A. Ontvangstencomplement :
 — bedrag,
 — aantal gemeenten.

De ontvangstencomplementen kunnen niet berekend worden vooraleer het aandeel bekend is dat aan elke gemeente is toegekend uit de definitief vastgestelde dotatie.

Noch het te besteden bedrag, noch het aantal gemeenten kunnen derhalve op heden worden vastgesteld.

B. Delging der saneringsleningen.
 Kapitaalaflossing 1985 : 75.708.438 frank
 Intrestlasten 1985 : 248.664.734 frank

Totaal :
 324.373.172 frank

C. Er kan weinig twijfel over bestaan dat de aanrekening van de ontvangstencomplementen en de som van 324.373.172 frank onder B. hiervoren berekend, inderdaad nog een saldo zal laten in het Hulpfonds.

Bij toepassing van artikel 10 van steeds hetzelfde Besluit van de Vlaamse Executieve van 19.1.1983, zoals gewijzigd bij dat van 19.12.1984, zal dit te verwachten saldo over de gemeenten worden omgeslagen op de wijze als bepaald in de artikelen 3, 4, 6, 7 en 8.

Dit is dan in verhouding tot het reeds verkregen aandeel en met dien verstande dat Antwerpen en Gent van deze bijkomende verdeling zijn uitgesloten.

Dat fiscale tegoeden die door de Schatkist ontvangen worden via voorafbetalingen, niet worden doorbetaald aan de gemeenten, vindt de Gemeenschapsminister inderdaad ook ergerlijk en jammer. Doch eerst moet er een oplossing gebracht worden betreffende de rekening. De ontvangsten en uitgaven mogen tot 31 maart van het volgend belastingjaar worden ingeschreven. De belastingontvangsten worden echter ingeschreven per kalenderjaar. Wanneer men de gemeenten zou toelaten een bepaald percentage van de fiscale tegoeden te laten overdragen als rechten in hun rekening, zodat ze in hun begroting mogen worden overgedragen naar het volgend dienstjaar, krijgt men een vals beeld in de rekening van één bepaald begrotingsjaar, waarin 3 maanden belastinginkomsten meer mogen worden geïncorporeerd, bijvoorbeeld maximum 20 %. Immers, het volgend jaar zou men dit bedrag terug verliezen omdat het dan niet meer kan ingebracht worden.

Een ander lid raakt het probleem aan van de tegoeden van de gemeenten op de personenbelasting. Hij vraagt of de Gemeenschapsminister aan de Nationale regering niet kan vragen dat de doorbetalingen van de personenbelasting naar de gemeenten in de praktijk sneller zou gebeuren. Het lid geeft dan een praktisch voorbeeld waaruit moet blijken dat 80 % van de personenbelasting tegenwoordig wordt betaald via voorafbetaling, doch het Rijk heeft dat geld bijna 2 jaren ter beschikking, zonder aan de gemeenten één frank intrest te betalen, terwijl het in feite geld is dat aan de gemeenten toebehoort. Ingevolge deze situatie bestaat er reeds langer een voorstel van de Vereniging van Belgische Steden en Gemeenten om maandelijks 1/12 van een bepaald gedeelte van de ontvangen personenbelasting te betalen aan de gemeenten. Er bestaat overigens een interessante studie van de Vereniging van Belgische Steden en Gemeenten.

Binnenkort zullen de gemeenten inderdaad meer te goed hebben van de Staat dan ze gedurende datzelfde jaar zullen ontvangen.

De Gemeenschapsminister beaamt dat de gemeenten inderdaad 3 % administratiekosten aan de nationale overheid betalen om de inning te doen van gelden die ze 2 jaren later zullen ontvangen.

Inzake de situatie van de saneringsplannen zegt hetzelfde

lid dat de kans bestaat dat de laatste schijf van de 21 miljard frank niet wordt uitbetaald. Dit is 3 miljard frank voor 1986. Dat wordt 6 miljard frank voor 1987. In het totaal dus 10 miljard frank die niet zal worden uitbetaald in de laatste fase van de periode waarin de gemeenten sluitende begrotingen moeten voorleggen. Het gevolg zal duidelijk zijn : ofwel belastingsverhogingen in de gemeenten, ofwel deficitaire begrotingen. De inhaalbeweging voor 1987 had inderdaad 28 miljard frank en niet 21 miljard frank moeten zijn.

Daarop antwoordt de Gemeenschapsminister dat, indien de inlichtingen over de saneringsplannen van de regering juist zijn, hij het zou betreuren dat de gemeenten vele miljarden frank minder zouden ontvangen. De gemeenten van hun kant die een saneringslening hebben gekregen moeten bepaalde richtlijnen naleven en de provinciegouverneurs hebben de opdracht om bij het uitoefenen van hun toezicht hiermede rekening te houden.

Hetzelfde lid ten slotte, dat gelukkig is met de inzichten en de standpunten van de Gemeenschapsminister betreffende de gemeentelijke autonomie, wil nog een vraag stellen over het dossier van de Intercommunale te Zelzate. Deze gemeente zou veel geld verliezen omdat een dossier niet wordt goedgekeurd. Vandaar een aantal vragen over de procedure van goedkeuring en over de manier waarop de gemeente ontvangen wordt op het Kabinet van de Gemeenschapsminister.

De Gemeenschapsminister antwoordt hierop dat de gemeente Zelzate heeft geopteerd voor een zuivere intercommunale.

De intercommunale heeft in verband met dit dossier aan twee distributeurs prijzen gevraagd, waarbij er een verschil is van 10 %. Het gemeentebestuur is akkoord om met hem na te gaan of de berekeningen juist zijn. Een vergadering hierover zou in de namiddag van 20 mei 1986 plaatsvinden op zijn kabinet. Is de gemeente van oordeel dat de berekening juist is, dan zal hij de gemeentelijke autonomie eerbiedigen. Zijn de berekeningen echter niet correct, dan zal hij hen alleen wijzen op de volgens zijn inzichten foute berekening.

De volgende spreker wil in het kort een woord zeggen over de principiële belofte en de uitleg die hierover gegeven werd aan de pers. Immers, er is daardoor veel misverstand ontstaan bij de publieke opinie.

Een principiële belofte heeft geen enkel rechtsgevolg. Ze heeft alleen de betekenis dat de bevoegde Minister aan het betrokken bestuur de toelating geeft om met de administratieve procedure te starten, maar ze heeft verder geen enkel rechtsgevolg. Hij vond bij de aanvang van zijn ambt als Minister 7 jaren geleden nog veel meer principiële beloften dan zijn voorganger. Trouwens, de administratie heeft hem dit zo aanbevolen om het investeringsfonds voor te bereiden.

Hierop antwoordt de Gemeenschapsminister dat er een duidelijk onderscheid moet gemaakt worden tussen principiële beloften en vaste beloften.

Alleen in het Besluit van de Vlaamse Executieve (van 30 maart 1983) tot regeling van de tegemoetkoming van het Vlaamse Gewest voor de uitvoering van Stads- en Dorpsherwaarderingsoperaties is onder artikel 6 een duidelijke begripsomschrijving voor de term „principiële belofte”.

Bij een principiële belofte is het dossier in principe in orde en kan men bijgevolg overgaan tot aanbesteding. Dit zou echter slechts mogen gebeuren als de bedragen in de begroting zijn voorzien. Er is natuurlijk een piek in de investeringen van

de gemeenten voor 1985 en 1986 omdat de meeste gemeenten snel wilden zijn, uit schrik minder te krijgen na het inwerkstellen van het Investeringsfonds. Hij wordt trouwens door vele gemeenten aangesproken die hem vragen de hun door zijn voorganger gedane principiële beloften van toelagen te willen omzetten in vaste beloften.

Vervolgens worden volgende vragen geformuleerd :

hoeveel aanvragen zijn er reeds binnengekomen bij de diensten van de Gemeenschapsminister in verband met de betoelaging voor dorps- en stadsherwaardering en hoeveel geld moet daarvoor ter beschikking gesteld worden ?

welk bedrag is in de begroting voorzien in verband met de omzendbrief nr. 23 inzake kleine dringende herstellingswerken van maximum 500.000 frank aan kerken, pastorie en enzovoort, en hoeveel aanvragen zijn er in dit verband op het Kabinet toegekomen ?

Mogen wij beroep doen op de Gemeenschapsminister, voor meer autonomie en rechtszekerheid inzake financiën, en dit vooral in verband met de laatste schijf van de 21 miljard frank die de centen zijn van de gemeenten. De staat legt beslag op gelden van de gemeenten die vanaf 1979 nooit onmiddellijk uitbetaald zijn geweest. Daarna heeft men een gespreide betaling gedaan aan de gemeente, doch nu worden deze gelden voor de gemeenten terug afgenomen.

Terecht is de Gemeenschapsminister voorstander van een zekere decentralisatiepolitiek, zegt een lid. Maar de gemeenten moeten echter ook de mogelijkheid krijgen hun dossiers sneller administratief afgewerkt te krijgen. Zou men in dit verband niet wat meer soepelheid kunnen creëren inzake de toepassing van de diverse wetten naar de gemeenten toe ? Deze suggestie richt hij tot de Gemeenschapsminister die voogdijminister is voor de gemeenten, en het is geen verwijt naar zijn diensten toe, met wie hij de beste ervaringen heeft. Maar met een aantal andere administratieve diensten loopt het echter helemaal mank.

In zijn antwoord zegt de Gemeenschapsminister dat zijns inziens via wegenwerken het openbaar domein in de herwaarderingsgebieden ook aantrekkelijk moet gemaakt worden, wil men dus deze gebieden terug renoveren en bewoonbaar maken. De bedragen van het renoveren van de herwaarderingsgebieden kunnen in de toekomst dan ook eveneens in het Investeringsfonds geïncorporeerd worden. Voor wat betreft de kleine werken tot 500.000 frank werd

in 1981 10 miljoen frank ;

in 1982 8 miljoen frank ;

in 1983 21 miljoen frank ;

in 1984 17 miljoen frank ;

in 1985 13,9 miljoen frank ;

in 1986 12 miljoen frank

als ordonnanceringskrediet in de begroting voorzien. Ook hij is akkoord dat hij zich zal moeten bezig houden met vooral de buitendiensten van het Bestuur van de Ruimtelijke Ordening en de Stedebouw. Een voorbeeld : het afleveren van stedebouwkundige attesten is vaak een veel te langdurige procedure. Hij zal de gemachtigde ambtenaren trouwens uitnodigen om met hem te spreken over een betere samenwerking met enerzijds de gemeentebesturen en anderzijds de beroepsmensen, zoals de architecten. Ambtenaren moeten immers ook kunnen samenwerken met gemeentebesturen en met beroepsmensen. Ook voor de gesubsidieerde werken moet er een nieuwe procedure worden uitgewerkt. Hij bereidt in dat verband een nieuwe reglementering voor.

Een lid voegt er nog de volgende vragen en bedenkingen aan toe.

Ten eerste : in verband met de principiële beloften van toelagen zijn er werkelijk grote problemen voor die gemeenten welke de gewoonte hebben om cyclische begrotingen op te stellen, cyclische begrotingen die over een termijn van 5 jaren gespreid zijn. Wanneer er principiële beloften komen, die nadien niet kunnen omgezet worden in vaste beloften van toelage, dan brengen deze beloften de ganse programmering voor de volgende jaren van de gemeenten volledig in de knoei. Men mag toch de vleugels niet afsnijden van de gemeenten die willen uitbouwen. Trouwens, dit fenomeen is ook bijzonder nefast voor de bouwsector die reeds zwaar te lijden heeft onder de economische crisis. Het Investeringsfonds kan daarvoor een oplossing bieden doch dit wordt slechts operatief in 1988. Is het daarom niet mogelijk bij het toezeggen van de vaste beloften rekening te houden met die gemeenten die zeer snel kunnen opereren om zodoende de economische crisis tegen te gaan vooral naar de aannemers van openbare werken ?

Ten tweede : de vestigingsplaats naar Leuven voor een aantal administratieve diensten is zeker een probleem wanneer men uit Halle of het Pajottenland enzovoort door Brussel naar Leuven moet.

Ten derde : de gemeentebesturen ondervinden niet zelden problemen ingevolge de administratieve laksheid wanneer de gemeentebesturen niet blijven aandringen op verdere afhandeling van de administratieve procedure van de dossiers. Dit probleem situeert zich vooral bij de diensten van Stedebouw en ook bij sommige provinciebesturen.

Tot slot wil een lid van de gelegenheid gebruik maken om aan te dringen opdat men werk zou maken van het Investeringsfonds. Hij wil de Gemeenschapsminister attent maken op het akkoord dat destijds over de partijgrenzen heen door de Vlaamse Raad gesloten werd om het Investeringsfonds op te richten. Ook wat betreft het Provinciefonds is de bevoegdheid van de Executieve in deze materie zeer beperkt. Kan men de bestaande wetgeving in deze bij decreet wijzigen of moet dit een wet worden ? Welke zijn de inzichten van de Gemeenschapsminister in deze ?

De Gemeenschapsminister antwoordt dat het investeringsfonds niet sine die uitgesteld is. De Executieve zal moeten zorgen voor voldoende kredieten, dit wil zeggen 3,5 miljard frank. Voor het Investeringsfonds moet er onmiddellijk 3,5 miljard frank op de begroting voorzien zijn onder de vorm van kapitaalstoelagen. De huidige toelage aan de ondergeschikte besturen zijn leningsmachtigingen, die alleen een weerslag hebben op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap van 350 miljoen frank, namelijk 50 miljoen frank voor kapitaalsaflossing, 300 miljoen frank voor intresten.

Wat het Provinciefonds betreft kan de bestaande wetgeving niet bij decreet gewijzigd worden, aangezien de regionalisatie van het provinciefonds beperkt blijft tot het verdelen volgens eigen criteria van het quotum dat vooraf, bij toepassing van de nationale wetgeving van 19 maart 1965, uit de dotatie van de provincies aan het Vlaamse Gewest is toegevalen.

Deze nationale wetgeving geldt derhalve als regionale verdeelsleutel : deze verdeelsleutel berust op de volgende criteria :

- a) bevolkingscijfer ;
- b) lengte der provinciale wegen ;
- c) werkingstoelagen door de Staat aan de provinciale scholen uitgekeerd.

III. STEMMING

Ter stemming gelegd wordt het aan deze commissie toegewezen deel van de begroting 1986 goedgekeurd met 6 stemmen bij 3 onthoudingen.

**B.2. Verslag namens de Commissie voor Economie,
Tewerkstelling en Energie
uitgebracht door de heer C. Moors**

Uw Commissie heeft als aanloop op de eigenlijke discussie over de begroting reeds een uitgebreide gedachtenwisseling gehad over de toepassing van de expansiewetgeving (op 25 februari 1986) en over het reconversie- en expansiebeleid in Vlaanderen (op 6 mei 1986).

Gezien het gewicht van deze materie in het geheel van de bevoegdheden van de Gemeenschapsminister voor Economie, Tewerkstelling en Energie werd beslist de krachtlijnen van deze discussies in het eigenlijk begrotingsverslag op te nemen.

**1. UITEENZETTING VAN DE VOORZITTER VAN DE
VLAAMSE EXECUTIEVE, GEMEENSCHAPSMINISTER
VAN ECONOMIE EN WERKGELEGENHEID**

A. ECONOMIE

1. Reconversie- en expansiebeleid in Vlaanderen

Vooraf

— Onderliggende voorstellen hebben betrekking op het reconversie- en expansiebeleid voor Vlaanderen. De krachtlijnen van dit beleid hebben betrekking op alle probleemgebieden, maar zullen prioritair worden toegepast ten behoeve van de erkende ontwikkelingszones, met name Limburg, de Kempen en de Westhoek.

— Het VESOC meent dat het instandhouden van het huidig werkgelegenheidsniveau essentieel is voor het welslagen van het te voeren reconversiebeleid.

— Het VESOC is principieel van mening dat het reconversiebeleid tot de bevoegdheid van de Gewesten behoort. Dit impliceert dat de nationale middelen die hiertoe nog voorzien worden aan de Gewesten dienen overgedragen te worden. Het VESOC heeft niettemin een aantal voorstellen gedaan die behoren tot de bevoegdheid van de nationale Regering. Zonder afbreuk te doen aan zijn principiële stellingname, dringt het VESOC erop aan hierover met de nationale instanties besprekingen aan te knopen.

— Het VESOC heeft zich in een eerste fase beperkt tot het voorstellen van algemene opties. Elk van deze opties zal tijdens de komende maanden door de bevoegde administraties dienen uitgewerkt en geconcretiseerd te worden. Na deze administratieve fase zullen tegen einde juni 1986 meer in bijzonderheden uitgewerkte voorstellen worden voorgelegd en hun budgettaire implicaties worden medegedeeld. Tegelijkertijd wordt aan de werkgroep ad hoc, die de huidige voorstellen voorbereide, opdracht gegeven bijkomende voorstellen uit te werken voor specifieke reconversiebehoeften van bepaalde regio's, al dan niet ontwikkelingszones. De situatie in de provincie Limburg zal daarbij eerst besproken worden.

— Het VESOC heeft geen gedetailleerd budgettair onderzoek van de voorgestelde maatregelen verricht. De onderliggende voorstellen gaan overwegend uit van een herschikking van de bestaande middelen. Via de overheveling van nationale

middelen moeten evenwel bij komende middelen voor dit plan vrij komen.

— Het VESOC meent ten slotte dat de uitvoering van de voorgestelde opties en de regelmatige evaluatie ervan in nauw overleg met de sociale gesprekspartners dient te gebeuren.

1. De basis-optie : selectiviteit

Als basisoptie van het hele reconversie- en expansiebeleid wordt de selectieve aanwending van de budgettaire middelen vooropgesteld. Deze selectiviteit richt zich in hoofdzaak op de middelen beschikbaar voor de steunverlening aan het toegepast industrieel onderzoek enerzijds en aan de investeringen in het raam van de verschillende expansiewetten anderzijds.

Aanvullend op de steun die wordt toegekend, op basis van abstractieve criteria, waar het project zich ook situeert, zal een project gelokaliseerd in een ontwikkelingszone aanleiding geven tot verhoogde steunverlening. Zowel wat de steun aan het toegepast industrieel onderzoek als wat deze aan de investeringsprojecten betreft, meent het VESOC dat deze moet gebaseerd zijn op objectieve criteria. In elk geval wordt de selectiviteit bij investeringen bepaald in functie van bij komende werkgelegenheid.

Het VESOC is van oordeel dat, wat de expansiewetten betreft, het aandeel van de ontwikkelingszones in de middelen, zoals dit blijkt uit de beschikbare statistieken van de laatste jaren verder moet worden gewaarborgd.

2. Voorstellen inzake het stimuleren en aantrekken van nieuwe projecten

Een reconversie- en expansiebeleid veronderstelt in de eerste plaats dat nieuwe projecten worden aangetrokken of hun tot standkoming wordt gestimuleerd.

Om op een intensieve wijze mogelijke nieuwe projecten te creëren of aan te trekken, stelt het VESOC voor het beleid toe te spitsen op de versterking van het toegepast industrieel onderzoek en op de prospectie naar investeerders in binnen- en buitenland.

2.1. Versterking van het toegepast industrieel onderzoek

— De begeleiding van de KMO's inzake opzetten, uitwerken en valoriseren van toegepast industrieel onderzoek dient te worden geïntensifieerd.

De Vlaamse Regering zal hiertoe de GOM's gelasten met een opdracht die zal betrekking hebben op :

- informatieverstrekking
- technologisch en wetenschappelijk advies.

In het bijzonder voor de tewerkgestelden in het kader van K.B. 123 voor bevordering van onderzoek maar ook voor KMO's in het algemeen zullen bijzondere vormings- en begeleidingsinitiatieven opgezet worden. KMO's die nog geen beroep deden op K.B. 123 zullen eveneens begeleid worden.

— De goedgekeurde onderzoeksprojecten uit ontwikkelingszones kunnen een verhoogde steun krijgen : een renteloos voorschot van 60 % van de aanvaarde onderzoekskosten, terugbetaalbaar over een periode van 10 jaar, met mogelijkheid van vrijstelling van terugbetaling gedurende de eerste 5 jaar.

2.2. Versterking samenwerking industrie-onderzoek in de ontwikkelingszones

— De Vlaamse Regering zal in elke ontwikkelingszone een

projectendag organiseren waarop industrie, onderzoeksinstituten en onderwijskringen samengebracht worden om na te gaan welke nieuwe projecten samen kunnen aangepakt worden.

— De samenwerking industrie-onderwijs-onderzoek zal in de ontwikkelingszones op een permanente wijze gestructureerd worden. In elke ontwikkelingszone zal een permanent team belast worden met alle mogelijke aspecten van deze samenwerking. Dit team zal werken binnen de S.T.C.'s.

2.3. Versterking van de promotie van de ontwikkelingszones in het kader van de prospectie naar buitenlandse investeerders

— De Vlaamse Regering zal vaste investeringsprojecten inschakelen om op een permanente manier buiten Europa te prospecteren naar mogelijke projecten en investeerders.

— Voor de prospectie in Europa zal een permanente FIOC-verantwoordelijke aangetrokken worden die tevens als opdracht zal hebben :

- de voorbereiding, uitvoering en opvolging van de prospectie zelf ;

- kontaktpunt in Vlaanderen te zijn voor de prospectoren buiten Europa ;

- de coördinatie van de prospectieactiviteiten van andere Vlaamse overheidsdiensten en -instellingen (onder andere GIMV en GOM's).

Deze verantwoordelijke zal samenwerken met de permanente FIOC-stuurgroep. Aan deze stuurgroep zal ook de GIMV en de reconversiecel van de Administratie Economie en Werkgelegenheid kunnen deelnemen.

— De promotie van de ontwikkelingszones als investeringsplaats zal versterkt worden. Aan de GIMV zal gevraagd worden haar eigen prospectieactiviteiten te intensifiëren in functie van het aantrekken van nieuwe investeringen naar de ontwikkelingszones.

2.4. De Vlaamse Regering zal vóór eind juni 1986 een rondetafelconferentie bijeenroepen met de holdings en de investeringsmaatschappijen (private, gemengde en publieke) om na te gaan hoe — parallel met de overheidsmaatregelen — versneld nieuwe initiatieven kunnen op gang gebracht worden. Het VESOC zal bij dit initiatief worden betrokken.

3. Voorstellen inzake de bevordering, aanmoediging en ondersteuning van arbeidsintensieve investeringen.

3.1. Selectieve steun aan de investeringen op grond van de wetten van 1959 en 1070

In toepassing van de beginselen deeltmaken van de hierboven gestelde basisoptie, zullen voor de bevordering, aanmoediging en ondersteuning van arbeidsintensieve investeringen de volgende beleidslijnen voor het reconversie- en expansiebeleid worden vastgelegd.

— De steun aan investeringen zal gebeuren op grond van objectieve criteria, die voor heel Vlaanderen dezelfde zijn en een beoordeling van de projecten op hun intrinsieke waarde zullen toelaten. Projecten die beantwoorden aan de gestelde criteria kunnen in aanmerking komen voor investeringssteun waar ook in Vlaanderen zij gelocaliseerd zijn. Deze criteria zullen op korte termijn in het VESOC worden geëvalueerd.

— Deze steunverlening zal evenwel hoger zijn voor projecten die in een ontwikkelingszone gesitueerd zijn. De intensiteit of hoogte van de steun zal daarbij in de eerste plaats in

functie staan van de weerslag die de investeringen hebben op de creatie van nieuwe arbeidsplaatsen. In geval van verhoogde steun zal de creatie van nieuwe arbeidsplaatsen contractueel vastgelegd worden en er zullen sancties voorzien worden bij niet-naleving. Voor de te creëren nieuwe arbeidsplaatsen kan prioriteit gegeven worden aan langdurig werklozen.

— Het VESOC stelt tevens voor te onderzoeken of verhoogde steun kan toegekend worden aan investeringen in ondernemingen die arbeidsduurverkortingen doorvoeren en hierbij compenserende aanwervingen verrichten.

3.2. Verderzetten van de FIV-werking reconversie

Onverminderd het principiële standpunt dat de Gewesten zouden moeten beschikken over alle nationale middelen inzake reconversie, dringt het VESOC erop aan dat de nationale Regering de nodige middelen ter beschikking zou stellen om de FIV-opdracht inzake reconversie gedurende de komende jaren te kunnen versterken.

3.3. Selectieve aanwending van de steun voor KMO's

— Het VESOC stelt voor om — overeenkomstig de voorstellen inzake de wetten van 1959 en 1970 — de wet van 1978 inzake KMO's meer selectief toe te passen inzake regionale spreiding (meer voor ontwikkelingszones) en inzake bijkomen tewerkstelling. Er zal onderzocht worden of hiervoor bij komende middelen kunnen vrijgemaakt worden.

— Tevens wordt voorgesteld van de voorziene middelen voor arbeidspremies een groter deel te reserveren voor meer arbeidspremies in de ontwikkelingsgebieden. De Vlaamse Regering zal tevens op systematische manier beroep doen op de mogelijkheid van het Europees Sociaal Fonds. Deze Europese premies zullen gevoegd worden bij de premies die door de Vlaamse Regering zullen uitgekeerd worden.

— De Vlaamse Regering zal tevens de GOM's belasten met een prioritaire opdracht inzake begeleiding van startende KMO's.

3.4. Optimale benutting van de mogelijkheden geboden door de Europese Fondsen

De Vlaamse Regering zal systematisch beroep doen op de mogelijkheden van de EEG via EFRO, ESF en EGKS. De Vlaamse Regering zal daartoe onderhandelingen aanvatten met de Europese instanties en de nodige administratieve structuren uitbouwen voor systematische begeleiding van de ingediende dossiers.

3.5. Betere coördinatie inzake nationale en regionale investeringsstimuli

Met het oog op een globale herziening van de verschillende tewerkstellings- en investeringsstimuli, dient tussen nationale Regering en Executieven overleg op gang te worden gebracht.

Het VESOC meent dat daarbij een grotere coördinatie moet tot stand gebracht worden inzake de toegepaste investerings- en tewerkstellingsstimuli. Men zou dienen na te gaan of de uitgaven die gepaard gaan met de diverse tewerkstellingsstimuli niet beter kunnen aangewend worden via verlaging van de arbeidskost bij nieuwe aanwervingen. In het bijzonder meent het VESOC dat de voorziene investeringsaftrek meer eenvormig en realistischer moet uitgewerkt worden.

3.6. Een gericht beleid inzake overheidsbestellingen en -investeringen

De Vlaamse Regering zal onderzoeken op welke wijze het investeringsprogramma van de Vlaamse Regering selectief

kan aangewend worden in functie van de noden van de ontwikkelingsgebieden. Tevens dringt de Vlaamse Regering erop aan dat ook de nationale Regering zou nagaan — met betrokkenheid van het Vlaamse Gewest — hoe het nationaal investeringsprogramma bijzondere impulsen kan geven aan de ontwikkelingsgebieden. Ook nutsvoorzieningen die slechts op lange termijn rendabel zijn (rationeel energieverbruik, stadsvernieuwing . . .) dienen gestimuleerd.

3.7. Bijzondere inspanningen inzake exportbevordering voor ondernemingen

De Vlaamse Regering zal bijzondere initiatieven nemen om de exportkansen van de ondernemingen — vooral de KMO's — te verhogen. Dit zal gebeuren via :

- versterking van de gedecentraliseerde exportpromotie van de GOM's en de regionale kantoren BDBH ;
- vorming en begeleiding in het bijzonder van de tewerkgestelden in het kader van K.B. 123 in de KMO's ;
- betrekken van ondernemingen bij officiële missies.

4. Voorstellen inzake betere vorming en opleiding

In het kader van het reconversie- en expansiebeleid moeten opleiding en vorming zoveel mogelijk inspelen op het geschikt maken voor de arbeidsmarkt.

Het VESOC wijst erop dat de VDAB in dit opzicht een onontbeerlijk instrument is en dringt erop aan dat deze binnen de kortst mogelijke tijd operationeel zou worden gemaakt.

Aan de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen zal dringend een advies worden gevraagd inzake de beginselen die aan de grondslag dienen te liggen van bijkomende opleidingsinitiatieven in het raam van het reconversie- en expansiebeleid en over de voorstellen die de werkgroep ad hoc in dit verband reeds formuleerde, hierbij uitgaande van :

- evaluatie binnen de S.T.C.'s van het huidige aanbod van vormingsmogelijkheden ;
- prioriteit aan de reconversiezones in de geplande uitbouw van de diverse opleidingscentra ;
- selectieve toepassing van de subsidiëring van de opleiding, afgestemd op de ontwikkelingszones en bijkomende tewerkstelling ;
- optimalisering van de informatie aan kandidaat investeerders.

5. Voorstellen inzake tijdelijke opvangmaatregelen voor werknemers

De bovenvermelde voorstellen moeten op korte termijn een voelbaar effect sorteren op het vlak van de tewerkstelling. Het VESOC meent dat het even noodzakelijk zal zijn om op korte termijn een aantal bij komende opvangmaatregelen te voorzien om te verhinderen dat de werkloosheid in de ontwikkelingszones verder toeneemt.

5.1. Bij komend contingent in de opslorplingsprogramma's

Het VESOC stelt als stelregel voorop dat de in de opslorplingsprogramma's bestaande proportionaliteit in functie van het aantal (langdurig) werkzoekenden ten minste moet worden gehandhaafd. Een bijzondere inspanning van begeleiding moet worden gedaan, onder meer door verhoging van het aantal S.T.C.'s of van de beschikbare middelen en mankracht, op-

dat het aandeel dat iedere streek proportioneel in het contingent toekomt, ook effectief wordt opgenomen.

Een bijkomend contingent kan alsdan worden overwogen. De nationale Regering zal hiervoor de nodige middelen moeten ter beschikking stellen. Overeenkomstig haar regeringsprogramma, zal de Vlaamse Regering bij de nationale instanties aandringen op harmonisering van de verschillende stelsels.

5.2. Statuut moeilijk te plaatsen werklozen

Het VESOC stelt voor dat de VDAB de mogelijkheid onderzoekt om aan de werknemers die werkloos worden ingevolge sluiting van ondernemingen in ontwikkelingszones en die minstens 5 jaar beroepsactiviteit hebben, automatisch het statuut van moeilijk te plaatsen werklozen toe te kennen.

6. Structurele uitbouw van het reconversie- en expansiebeleid in Vlaanderen

— De voorbereiding en uitvoering van de reconversie en expansiemaatregelen zullen gecoördineerd worden door de Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid.

— De VESOC-werkgroep reconversie- en expansiebeleid zal met het oog op het volgen van de uitvoering van het reconversiebeleid en de evaluatie ervan een permanent karakter verkrijgen.

— De Vlaamse Regering legt jaarlijks een verslag voor over het geheel van de maatregelen aan de :

— commissie Economie, Tewerkstelling en Energie van de Vlaamse Raad ;

— S.E.R.V.

— Het VESOC stelt voor om in de administratie voor Economie en Werkgelegenheid van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap een permanente reconversie- en expansiecel op te richten. Deze cel — in het bijzonder gevormd door de ambtenaren van de vroegere Dienst voor Nijverheidsbevordering (DNB) — zou, in nauwe samenwerking met de GOM's moeten instaan voor :

— de verdere konkretisering van bovengaande voorstellen ;

— de permanente evaluatie van de uitvoering van de voorstellen ;

— de voorbereiding en uitwerking van nieuwe aanvullende voorstellen inzake reconversie en expansie ;

— het voorleggen van een jaarlijks verslag over de evolutie en resultaten van het geheel van de maatregelen aan de Vlaamse Regering.

Deze cel zal rechtstreeks aan de Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid.

— De GOM's zullen — in het kader van het reconversieplan — een coördinerende en stimulerende rol vervullen inzake begeleiding van KMO's. Deze begeleiding zal betrekking hebben op :

— het onderzoek

— de export

— de begeleiding bij startende KMO's.

— Op subregionaal vlak in de ontwikkelingszones zelf zullen de STC's een actieve rol moeten spelen in :

— de verbetering van de relatie industrie-onderwijs-onderzoek ;

— het voorstellen en evalueren van allerhande nieuwe vormings- en opleidingsinitiatieven.

De STC's zullen kunnen het initiatief nemen om op lokaal niveau alle betrokkenen inzake vorming, opleiding en werkgelegenheid regelmatig bijeen te brengen met het oog op overleg, coördinatie, voorbereiding en uitwerking van samenwerking.

Op het regionaal vlak zullen de Gemeenschapsministers van Economie en Werkgelegenheid en van Onderwijs en Permanente Vorming initiatieven nemen om de acties van de STC's te coördineren.

7. Onderhandelingen met de nationale Regering

— Gelet op het principiële standpunt dat reconversie- en expansiebeleid tot de bevoegdheid van de Gewesten behoort en gelet op de voorstellen en voornemens van de Vlaamse Regering terzake, herhaalt het VESOC de noodzaak om met de nationale Regering onderhandelingen aan te vatten over de verdere en noodzakelijke regionalisering van de hefbomen van het industrieel beleid.

— Deze onderhandelingen moeten voor de Vlaamse Regering de gelegenheid bieden om op basis van de DIRV-resoluties, goedgekeurd door de Vlaamse Raad op 28 juni 1984, de bevoegdheid en de middelen van de Vlaamse Regering inzake reconversie- en expansiebeleid te versterken. Tevens moet dit leiden tot een grotere coördinatie en samenhang en tot meer financiële verantwoordelijkheid van de Gewesten voor dat beleid.

Basisgegevens inzake ontwikkelingszones in Vlaanderen

1. Relatieve positie ontwikkelingszones in Vlaanderen

Aandeel % van Vlaan- deren	Oppervlakte	Inwoners	RSZ tewerkstelling (1984)	
			Industrie	Tertiair
Limburg	18	12,9	14,2	10,8
Kempen	10	6,4	7,7	5,0
Westhoek	8,8	3,5	2,5	2,8
Totaal	36,8	22,8	24,4	18,6

Werkloosheid (aandeel werkloosheid in Vlaanderen — 31 maart 1986) (werklozen met normale geschiktheid volledig uitkeringsgerechtigd en ingeschreven als werkzoekenden)

	Mannen	Vrouwen
Limburg	13,8	22,1
Kempen	8	11,4
Westhoek (geen vergelijkbare gegevens : STD Ieper + STD Oostende = Westhoek + arr. Oostende)		

Westhoek : werkloosheidsgraad eind 1984 :

arr. Ieper : 17,5
arr. Diksmuide : 17,6
arr. Veurne : 25,5

werkloosheidsgraad Vlaanderen eind 1984 : 17,9

II. Evolutie economische indicatoren

— RSZ werkgelegenheid 80-84

	Vlaanderen	Limburg	Kempen	Westhoek
Industrie	- 13	- 11,4	- 10,7	- 14,4
Tertiaire sector	+ 4,2	+ 4	+ 5,4	+ 6,7
Totale werkgelegenheid (incl. primaire sector)	- 3,7	- 4	- 3,6	- 2,4

— Investerings in ontwikkelingszones met toepassing wet van 70

	1983	1984	1985	1983-1985
— Investerings in ontwikkelingszones (wet van 70)				
Aandeel in totaal der investeringen (in %)	49,5	51	52	
— Investeringssteun (abs. cijfers) (in mia)	5,37	7,87	5,81	19,0
Aandeel in totaal verleende steun	59,9	66	70,9	65,5
— Gemiddelde steunhoogte (in %)				
wet van 70	17,6	20,6	16,7	
wet van 59	11,6	11	7,4	

III. Indicatoren per ontwikkelingszone

1. Bevolking

Limburg : 729.000 inwoners
(12,9 % Vlaanderen, 7,4 % België)

Turnhout : 363.000 inwoners
(6,4 % Vlaanderen, 3,7 % België)

Westhoek : 201.000 inwoners
(3,5 % Vlaanderen, 2 % België)

Totaal : 1.293.600, zijnde 22,8 % van de Vlaamse bevolking en 13,1 % van de totale Belgische bevolking.

Leeftijdsstructuur (*)

Ook in de ontwikkelingszones daalt het procentueel aandeel van de jongeren (0-18 jaar) in de totale bevolking, alhoewel dit aandeel groter blijft dan in Vlaanderen en België.

Limburg : 27,9 %

Turnhout : 27,2 %

Westhoek : 25,3 %

De toename van de bevolking op beroepsleeftijd (19-59 jaar) is meer uitgesproken in de ontwikkelingszones :

Limburg : van 56,9 % naar 59,8 %

Turnhout : van 55,8 % naar 58,1 %

Westhoek : van 52,9 % naar 54,4 %

(*) Bron : Planbureau.

Het aandeel van de bevolking op beroepsleeftijd in de totale bevolking ligt in de ontwikkelingszones (de Westhoek uitgezonderd) hoger dan in Vlaanderen en België.

Het aandeel van de zestig-plussers groep is in Limburg (15,6 %) en Turnhout (14,7 %) veel kleiner dan in Vlaanderen (18,6 %). In de Westhoek daarentegen is het groter (20,3 %).

Voorzuitzichten (1986-1990) (*)

De stijging van de bevolking in Limburg (+ 17.500) en Turnhout (+ 9.000) overtreft de totale aangroei in Vlaanderen (+ 11.000). In de Westhoek blijft het inwonersaantal relatief stabiel.

Bevolkingsstructuur : het procentueel aandeel van de jongeren daalt, maar het blijft groter dan in België en in Vlaanderen ; de verwachte stijging in absolute cijfers van de bevolking op beroepsleeftijd in Vlaanderen komt volledig op rekening van de ontwikkelingszones :

Limburg : + 9.204
Turnhout : + 7.225
Westhoek : + 1.406

2. Inkomen

Evolutie van het gemiddeld inkomen per inwoner (Rijk = 100)

	1983	1980
Limburg	89,6	90,1
Turnhout	92,3	93,2
Diksmuide	79,4	76,7
Ieper	83,7	79,9
Veurne	91,8	86,8

Over de periode 1980-1983 is de achterstand ten overstaan van het rijksgemiddelde lichtjes toegenomen in Limburg en Turnhout. De arrondissementen in de Westhoek daarentegen liepen een gedeelte van hun achterstand in.

3. Tewerkstelling

— Totale bezoldigde tewerkstelling :

Limburg : 30 juni 1980 : 191.366
30 juni 1984 : 183.709

Verlies van 7.657 arbeidsplaatsen, zijnde 4 %

Turnhout : 30 juni 1980 : 96.306
30 juni 1984 : 92.851

Verlies van 3.455 arbeidsplaatsen, zijnde 3,6 %

Westhoek : 30 juni 1980 : 42.231
30 juni 1984 : 41.189

Verlies van 1.042 arbeidsplaatsen, zijnde 2,5 %

— Verlies aan totale werkgelegenheid voor gans Vlaanderen : 3,7 %. Geen significante verschillen met de ontwikkelingsgebieden : Limburg presteert iets slechter, Turnhout ongeveer gelijk en de Westhoek beter.

(*) Bron : Planbureau.

— Verlies aan industriële tewerkstelling over de periode 1980-1984 :

Limburg : - 11,4 %
 Turnhout : - 10,7 %
 Westhoek : - 14,4 %

ter vergelijking : Vlaanderen - 13 %

— Winst aan tewerkstelling in de tertiaire sector :

Limburg : + 4,0 %
 Turnhout : + 5,4 %
 Westhoek : + 6,8 %

ter vergelijking : Vlaanderen : + 4,2 %

4. Werkloosheid

— Werkloosheidsgraad per 31 december 1984 (*)

Hasselt 22,8 %
 Maaseik 27,7 %
 Tongeren 27,7 %
 Turnhout 24,5 %
 Diksmuide 17,6 %
 Ieper 17,5 %
 Veurne 25,5 %

ter vergelijking : Vlaanderen : 17,9 %

— Evolutie van de werkloosheidsgraad over de periode 1980-1984 :

Hasselt + 3,6 %
 Maaseik + 5,9 %
 Tongeren + 9,3 %
 Turnhout + 5,6 %
 Diksmuide + 1,9 %
 Ieper + 2,0 %
 Veurne + 2,7 %

ter vergelijking : Vlaanderen : + 3,9 %.

2. Toepassing van de economische expansiewetgeving (Wet 17 juli 1959 en 30 december 1970)

De richtlijnen

De richtlijnen voor de toepassing van de economische expansiewetgeving van 1959 en 1970 werden in de loop van 1984 herzien. Bij deze aanpassing werd rekening gehouden met de budgettaire beperkingen en met de economische en industriële noodwendigheden van het Vlaamse Gewest.

De principes die bij deze beslissing werden in acht genomen zijn :

1° in principe komen in aanmerking voor betoelaging de industrieel gerichte investeringen : dit houdt in de uitsluiting in hoofdzaak van de commercieel gerichte investeringen alsook verrichtingen als wedersamenstelling van het bedrijfskapitaal of de vorming van het bedrijfskapitaal ;

2° worden bodendien uitgesloten van steun :

a) sectoren of subsectoren die duidelijk een overcapaciteit kennen ;

(*) Definitie : verhouding van het aantal uitkeringsgerechtigd volledig werklozen ten overstaan van het aantal werkloosheid verzekerden.

b) sectoren of subsectoren die genieten van een toegewezen monopoliepositie

c) bedrijven die om reglementaire redenen (T-zonebedrijf) uitgesloten worden of die kunnen gebruik maken van de voordelen van een coördinatiecentrum ;

3° komen slechts in aanmerking voor een lagere steun : sectoren of subsectoren waarin de Vlaamse industrie ruim vertegenwoordigd is.

Inzake steunniveau wordt aan een voorgelegd project bovenop een basissteun een eventuele verhoogde steun verleend in functie van, hetzij het strategisch belang dat het project heeft voor het betrokken bedrijf of regio, hetzij een verhoging van de tewerkstelling tengevolge van het investeringsproject. In dit laatste geval wordt de bijkomende steun slechts uitbetaald na realisatie van de verhoogde tewerkstelling.

Deze richtlijnen zijn toepasselijk sedert eind 1984 en worden voor beide wetten op dezelfde wijze toegepast. Het enige verschil ligt in het steunniveau dat uiteraard in de ontwikkelingszones waar de wet van 1970 wordt toegepast, hoger is.

De toepassing in 1985

De selectieve toepassing van deze richtlijnen komt tot uiting in de resultaten van 1985, voornamelijk in het hoger aantal geweigerde dossiers (23,8 procent in plaats van 16,8 procent in 1984), in het lager bedrag van gesteunde investeringsprogramma's (66,8 miljard in plaats van 75,1 miljard in 1984) tengevolge van de uitsluitingscriteria ingevolge overcapaciteit en wegens verrichtingen via coördinatiecentra (deze laatste worden op ongeveer 17 miljard BF geraamd) en in het lager gemiddeld niveau van steun (12,3 procent in plaats van 15,9 procent).

De verdeling van de investeringsprogramma's over de ontwikkelingszones en andere is iets minder gunstig in 1985 (43,2 % ten overstaan van 51 procent van het investeringsbedrag en 56,4 procent ten overstaan van 66,1 procent van het steunbedrag voor de ontwikkelingszones).

Tengevolge van de gesteunde investeringsprogramma's worden er 8.868 nieuwe werkplaatsen gecreëerd. Dit is het hoogste cijfer sedert 1981.45,7 procent kwam toe aan de ontwikkelingszones.

Vooruitzichten voor 1986

De budgettaire beperkingen verplichten tot een nog striktere toepassing van de selectiviteitsregels.

Het accent zal nog meer gelegd worden op de aanmoediging van meertewerkstelling enerzijds en op de vernieuwings- en uitbreidingsinvesteringen anderzijds.

Toepassing van de expansiewetten van 1959 en 1970

Algemeen overzicht

	1981	1982	1983	1984	1985
Aantal dossiers					
Ingediend	688	858	928	868	1.030
Met gunstig gevolg	620	667	701	722	785
	(90,1 %)	(78 %)	(75,5 %)	(83,2 %)	(76,2 %)
Investeringsprogramma's					
Totaal bedrag (milj. fr.)	47.469	51.408	61.612	75.121	66.872
waarvan autofinanciering (miljoen fr.)	40.118	37.442	50.390	62.428	52.703
	(84,5 %)	(72,8 %)	(81,8 %)	(83,1 %)	(78,8 %)

	1981	1982	1983	1984	1985
Verleende toelagen					
Totaal bedrag					
▪ in miljoen frank	6.570	6.348	8.969	11.910	8.256
▪ in % van investeringen	13,8 %	12,3 %	14,6 %	15,9 %	12,3 %
Nieuwe arbeidsplaatsen					
Aantal	4.461	4.450	7.207	6.250	8.861
Investeringen per arbeidsplaats (milj. fr.)	10,6	11,6	8,5	12,5	7,5
Investeringssteun per arbeidsplaats (milj. fr.)	1,47	1,43	1,24	1,91	0,93

Toepassing van de expansiewetten van 1959 en 1970

Spreiding van de investeringen per sector

(in miljoen frank)

Sector	1981	1982	1983	1984	1985
Energie	309 (0,6 %)	1.962 (3,8 %)	2.030 (3,3 %)	2.604 (3,5 %)	991 (1,5 %)
Metallurgie	1.524 (3,2 %)	1.098 (2,1 %)	2.806 (4,6 %)	3.909 (5,2 %)	2.582 (3,9 %)
Metaalverwerking	18.198 (38,2 %)	18.041 (35 %)	29.075 (47,2 %)	33.171 (44,2 %)	32.002 (47,2 %)
Chemie	12.317 (25,9 %)	13.057 (25,4 %)	9.175 (14,9 %)	19.696 (26,2 %)	14.780 (22,1 %)
Voeding	4.522 (9,5 %)	6.513 (12,6 %)	8.808 (14,3 %)	5.523 (7,4 %)	8.804 (13,2 %)
Hout en Bouw	2.707 (5,6 %)	3.553 (6,9 %)	2.624 (4,3 %)	3.108 (4,1 %)	2.922 (4,4 %)
Diverse	7.400 (15,6 %)	5.892 (11,4 %)	7.080 (11,5 %)	7.042 (9,4 %)	4.790 (7,2 %)
TOTAAL	47.469 (100 %)	51.407 (100 %)	61.612 (100 %)	75.121 (100 %)	66.872 (100 %)

Toepassing van de expansiewetten van 1959 en 1970

Spreiding van de investeringen per provincie

(in miljoen frank)

Provincie	1981	1982	1983	1984	1985
Antwerpen	17.766 (37,4 %)	16.328 (31,9 %)	31.670 (51,4 %)	21.876 (29,1 %)	18.921 (28,3 %)
West-Vlaanderen	4.720 (9,9 %)	6.258 (12,2 %)	6.295 (10,2 %)	7.576 (10,1 %)	11.032 (16,5 %)
Oost-Vlaanderen	4.606 (9,7 %)	13.052 (25,4 %)	11.253 (18,3 %)	10.452 (13,9 %)	9.658 (14,4 %)
Limburg	14.494 (30,5 %)	9.233 (17,9 %)	5.546 (9,0 %)	30.836 (41 %)	19.882 (29,7 %)
Vlaams-Brabant	5.884 (12,4 %)	6.482 (12,6 %)	6.848 (11,1 %)	4.374 (5,8 %)	7.379 (11,0 %)
TOTAAL	47.469 (100 %)	51.408 (100 %)	61.612 (100 %)	75.121 (100 %)	66.872 (100 %)

De buitenlandse investeringen in 1983, 1984 en 1985

	1983	1984	1985
1. Globale resultaten :			
Aantal dossiers met gunstige beslissing	251	270	285
Bedrag der buitenlandse investeringen (in miljoen frank)	36.156	53.211	36.951
Aandeel buitenlandse investeringen in totaal	58,7 %	70,8 %	55,2 %
Tewerkstellingsaangroei	2.953	2.582	5.317
2. Nieuwe vestigingen :			
Aantal dossiers met gunstige beslissing	15	19	76
Bedrag der investeringen (in miljoen fr.)	3.021	11.718	2.486
Tewerkstellingsaangroei	322	629	613

De investeringen opgesplitst naar ontwikkelingszones (wet 70) en niet ontwikkelingszones (wet 59) in 1983, 1984 en 1985

	1983		1984		1985	
	Wet 70	Wet 59	Wet 70	Wet 59	Wet 70	Wet 59
Bedrag der investeringen (in miljoen frank)	30.490	31.123	38.297	36.824	28.919	37.953
Aandeel in het totaal der investeringen	49,5 %	50,5 %	51 %	49 %	43,2 %	56,8 %
Toegekende steun (in miljoen frank)	5.371	3.597	7.876	4.034	4.661	3.595
Steun in % van de investering	17,6 %	11,6 %	20,6 %	11 %	16,1 %	9,4 %
Tewerkstellingstoename	4.689	2.518	1.675	4.575	4.049	4.812
Investeringsstoelag per arbeidsplaats (in miljoen frank)	1,2	1,4	4,7	0,4	1,15	0,74

3. K.M.O. en Middenstand

3.1. Toepassing economische expansiewetgeving 4 augustus 1978

a) Inleiding

Investerings, verricht door K.M.O. en Middenstanders worden onder vorm van rentetoelage en/of kapitaalpremie be- toelaagd in het kader van de wet van 4 augustus 1978 tot eco- nomische heroriëntering. Daarenboven bestaat er de moge- lijkheid tot toekenning van fiscale voordelen : vrijstelling van onroerende voorheffing en versnelde afschrijvingen.

De creatie van nieuwe arbeidsplaatsen door K.M.O., Mid- denstanders en zelfstandigen (met minder dan 15 werkne- mers) – buiten elke investering om – wordt ondersteund door het toekennen van arbeidsplaatspremies.

b) Evolutie investeringen

Net als in 1984 werden in het voorbije jaar 1985 meer dan 10.000 investeringsdossiers ingeleid bij en goedgekeurd door de terzake bevoegde administratie. Alhoewel, vorig jaar wer- den 2.738 investeringsdossiers minder ingediend dan in 1984. Dit heeft twee oorzaken :

1° Sedert 1 januari 1985 worden aanvragen tot rentetoe-lage voor wedersamenstelling van het bedrijfskapitaal en voor stijven van het bedrijfskapitaal niet meer betoelaagd.

2° In december 1984 werden op nauwelijks twee weken tijd meer dan 2.000 investeringsdossiers ingediend, die pas be-gin 1985 in behandeling werden genomen.

Dit laatste verklaart ook waarom er in 1985 meer aanvragen tot rentetoe-lage en/of kapitaalpremie gunstig werden beslist, dan dat er investeringsdossiers werden ingediend.

Door Vlaamse K.M.O. en Middenstanders werden in het af-gelopen jaar voor 38,7 miljard frank investeringen op gang ge-bracht : een toename van 19,6 % tegenover 1984 en een ver-dubbeling tegenover 1982.

Belangrijker evenwel is het aantal nieuwe arbeidsplaatsen dat hierdoor werd gecreëerd : 12.960 tegenover 8.443 in 1984, een aangroei van 53,5 %, tegenover 1981 een verdubbeling en tegenover 1982 zelfs meer dan een verdrievoudiging.

De investeringskost per nieuwe arbeidsplaats ligt in 1985 beduidend lager dan in de vier voorgaande jaren : 3 miljoen frank in 1985 tegenover 3,8 miljoen frank in 1984. In vergelij-king met 1982 is vorig jaar het investeringsbedrag, dat nodig was om één nieuwe arbeidsplaats te scheppen, verminderd met 2 miljoen frank.

De investeringssteun (rentetoe-lage en/of kapitaalpremie) vanwege de Vlaamse overheid per nieuwe arbeidsplaats is eve-neens gedaald : 265.432 frank in 1985 tegenover 332.652 frank in 1984, 354.094 frank in 1983, 372.588 frank in 1982 en 265.839 frank in 1981.

Net als in 1983 en 1984 werden 22,6 % van de investerings-projecten integraal met eigen bedrijfsmiddelen gefinancierd (autolanciering).

c) Herschikking investeringssteun

De moeilijke toestand van de overheidsfinanciën in het al-gemeen en van de Vlaamse Gemeenschap in het bijzonder leidden noodgedwongen tot besparingsmaatregelen, mede ge-let op de sedert 1983 van jaar tot jaar toenemende investerin-gen.

Met ingang vanaf 1 januari 1985 werden volgende maatrege-len van kracht :

1° vermindering van de basisbetoelaging met 1 % ;

2° herschikking van een aantal sectoren en subsectoren naar een lagere betoelagingscategorie ;

3° het niet meer toekennen van rentetoe-lagen voor we-dersamenstelling van het bedrijfskapitaal en voor stijven van het bedrijfskapitaal.

Deze besparingsmaatregelen hebben niet kunnen verhel-pen dat de gemiddelde overheidssteun (onder vorm van rente-toelage en/of kapitaalpremie) in 1985 lichtjes toegenomen is in vergelijking met 1984. Deze toename is evenwel duidelijk minder manifest dan in de voorgaande jaren.

De ingevoerde besparingsmaatregelen werden geneutrali-seerd door twee factoren.

1° In 1985 werden nog 4.840 investeringsdossiers die in 1984 waren ingeleid geworden, gunstig beslist volgens de vóór 1 januari 1985 van kracht zijnde richtlijnen. Deze 4.840 gun-stig besliste investeringsdossiers vertegenwoordigen 38 % van het in 1985 totaal aantal gunstig besliste investeringsdossiers.

2° In vergelijking met 1984 werd in 1985 een aanzienlijke toename vastgesteld van het aantal investeringsprojecten ingeleid door beginnende, jonge zelfstandigen of vennootschappen (waarvan de meerderheid van het kapitaal in handen is van natuurlijke personen, jonger dan 35 jaar). De gemiddelde overheidssteun voor dergelijke investeringsprojecten varieert van 14,4 tot 24,0 % tegenover 3,6 tot 12,6 % voor identiek dezelfde investeringen, op gang gebracht door bestaande vennootschappen of reeds gevestigde zelfstandigen.

d) Toekomst

In 1986 mag een herziening worden verwacht van de bestaande richtlijnen tot de economische expansiewet van 4 augustus 1978. Deze herziening is ingegeven vanuit de noodzaak tot :

1° bijkomende besparingen als gevolg van de beperkte middelen waarover de Vlaamse Gemeenschap beschikt en het toenemend investeringsvolume ;

2° administratieve vereenvoudiging, in hoofde van zowel de aanvrager tot overheidssteun als de terzake bevoegde administratie, gelet op het groot aantal investeringsdossiers.

3.2. Arbeidsplaatspremies

Het stijgend aantal aanvragen tot arbeidsplaatspremies tijdens de voorbije jaren werd in 1985 manifest doorgezet, zoals blijkt uit de hierna volgende tabel :

	Aantal aanvragen tot arbeidsplaatspremies		
	Absoluut	Relatief	Evolutie t.o.v. jaar voordien
1981	2.724	100,0	+ 35,9 %
1982	3.702	135,9	- 0,4 %
1983	3.689	135,4	+ 23,7 %
1984	4.562	167,5	+ 23,7 %
1985	5.396	198,1	+ 18,3 %

Van de 5.396 in 1985 ingediende aanvragen tot arbeidsplaatspremies werden er 4.264 goedgekeurd. Die hadden betrekking op 6.846 volkomen nieuwe arbeidsplaatsen. Vervangingswerkstelling is immers van toekenning van arbeidsplaatspremies uitgesloten.

3.3. Bedrijvencentra

Op bedrijvencentra als vorm van een nieuw en eigentijds streekbeleid werd door de Vlaamse Executieve doelbewust ingespeeld.

Met betrekking tot de oprichting en ondersteuning van bedrijvencentra voor startende kleine ondernemingen, nam de Vlaamse Executieve op 29 februari 1984 eenparig volgende beslissing.

1. De G.O.M.'s (Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappijen) werden in de mogelijkheid gesteld een minderheidsparticipatie te nemen in het startkapitaal van bedrijvencentra. Het aantal participaties dat per G.O.M. kan worden genomen, is beperkt tot vier. De financiële inbreng van de G.O.M. per bedrijvencentrum mag niet hoger liggen dan 1/3 van het totaal startkapitaal, met een maximum plafond van 5 miljoen frank per participatie.

Aldus werden tot op heden 12 projecten ingediend en goedgekeurd, betrekking hebbend op de uitbouw van bedrijvencentra te Aalst, Aartselaar, Brugge, Geel, Hasselt, Leuven, Mechelen, Overpelt, Roeselare, Sint-Niklaas, Tongeren en Zaventem. Daarbij moet nog worden gerekend Kortrijk, waar een bedrijvencentrum werd opgericht vóór de datum van beslissing van de Vlaamse Executieve.

2. Ongeacht het feit of de G.O.M.'s al dan niet participeren in het startkapitaal van bedrijvencentra, zullen de investeringen – voor zover zij inhoudelijk beantwoorden aan de door de Vlaamse Executieve vastgestelde begripsomschrijving en aan de bepalingen van de wet van 4 augustus 1978 tot economische heroriëntering – maximaal worden ondersteund in deze wet onder vorm van rentetoelage en/of kapitaalpremie, vrijstelling van onroerende voorheffing en versnelde afschrijvingen.

Belangrijke troeven van een bedrijvencentrum zijn :

1. Het bieden van goedkope huisvesting, gemeenschappelijke diensten en nutsvoorzieningen ten einde startkosten van een kleine beginnende onderneming te drukken.

2. De permanente aanwezigheid van een ervaren manager, die niet alleen instaat voor het dagelijks beheer van het bedrijvencentrum, maar ook en vooral voor het begeleiden en het adviseren van de startende ondernemers.

3. Het bieden van een klimaat waarin onderlinge hulp en leveranties kunnen plaatsvinden, spin-off effecten en de intensivering aan informele contacten.

4. In sommige gevallen reffectatie van bestaande, maar leegstaande bedrijfsgebouwen.

5. De financiële ondersteuning en actieve medewerking van grote ondernemingen en financiële instellingen.

Deze laatste factor is van levensbelang. Dat de G.O.M.'s slechts een minderheidsparticipatie kunnen nemen in het startkapitaal van bedrijvencentra, is doelbewust gebeurt. Een bedrijvencentrum moet op de eerste plaats geschraagd worden door de privé-sector. Een dergelijke financiële en organisatorische structuur biedt de beste waarborg voor de toekomst van een bedrijvencentrum.

3.4. Verbetering technologische uitrusting in de centra voor voortdurende vorming van de middenstand

In de begroting 1986 van de Vlaamse Gemeenschap is een krediet voorzien van 100 miljoen frank ter verbetering van de technologische uitrusting in de Centra voor de Voortdurende Vorming van de Middenstand.

Tijdens de eerste Vlaamse K.M.O.- en Middenstandsconferentie te Antwerpen op 22 maart 1985 werd een belangrijke bespreking gewijd aan de opleiding en de vorming van en tot zelfstandigen, middenstanders en bedrijfsleiders van kleine ondernemingen via de 22 Centra voor Voortdurende Vorming van de Middenstand in Vlaanderen.

Gewezen werd op een aantal problemen waarmee deze Centra voor Voortdurende Vorming van de Middenstand dagelijks worden geconfronteerd :

1° het vinden van de gepaste specialisten die een combinatie van wetenschappelijke vorming en praktische ervaring bezitten, de bereidheid vertonen dit kapitaal aan jongere generaties of aan collega's over te dragen en die een minimum aan pedagogische aanleg of vorming hebben om dit op een bevattelijke wijze te doen ;

2° De prangende nood aan moderne, technische en technologische apparatuur, aan een beperkt maar hedendaags ma-

chinepark dat voortdurend de evolutie in de bedrijfswereld volgt.

Deze nood aan moderne apparatuur, afgestemd op die aanwezig in ondernemingen, is dermate acuut dat tijdens de eerste Vlaamse K.M.O.- en Middenstandsconferentie algemeen voorgesteld werd vanuit de begroting van de Vlaamse Gemeenschap een krediet van 100 miljoen frank uit te trekken voor de meest urgente verbetering en/of vernieuwing van de technologische uitrusting in de Centra voor Voortdurende Vorming van de Middenstand.

Aanvaard werd tevens het principe van de gedeelde financiële verantwoordelijkheid, hetgeen inhoudt dat de steunverlening (ten laste van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap) afhankelijk zal zijn van een eigen inbreng van 50 % door het Centrum voor de Voortdurende Vorming van de Middenstand dat zijn technologische uitrusting wenst te verbeteren.

Onder technologische uitrusting wordt verstaan, de investeringen die bestemd zijn om gebruikt te worden :

- ofwel bij het onderwijs, de opleiding, de permanente vorming of de bijscholing in toekomstgerichte nieuwe technieken en nieuwe technologieën in de Centra voor Voortdurende Vorming van de Middenstand ;

- ofwel bij de uitvoering van onderzoekswerk, verricht door :

- . het Centrum voor Voortdurende Vorming van de Middenstand zelf ;

- . cursisten van een dergelijk Centrum ;

- . middenstanders, zelfstandigen of bedrijfsleiders van K.M.O. (tot 100 werknemers).

3.5. Informatieverstrekking

Zowel startende ondernemers als reeds gevestigde K.M.O.-ers, Middenstanders en Zelfstandigen hebben permanent nood aan een degelijke voorlichting en informatieverstrekking vanwege de overheid, te meer gezien de complexiteit van overheidstegemoetkomingen en te vervullen formaliteiten.

Daarom werd begin vorig jaar aan Professor Dr. Bik Donckels, Directeur van het K.M.O.-Studiecentrum te Brussel, de opdracht gegeven een handleiding uit te werken, een gids ten behoeve van de Vlaamse K.M.O.-ers, middenstanders en zelfstandigen.

Het uiteindelijk resultaat is een vrij volumineus werkboek geworden dat de veelzeggende titel „Je eigen zaak” meekreeg. Voor het bepalen van de leiddraad in het boek werd uitgegaan van de drie fasen uit de levenscyclus van een bedrijf: de start, de eerste aanwerving en de uitbreiding van activiteit.

Deze K.M.O.- en Middenstandsgids voor Vlaanderen biedt een volledig overzicht van :

- tegemoetkomingen en reglementeringen van zowel de Europese, nationale, gewestelijke als provinciale en lokale overheid ;

- alle instellingen en organisaties – zowel privé als openbaar – welke zich bezig houden met opleiding, advies- en dienstverlening.

Momenteel is deze gids aan de derde druk toe : eerste druk 2.500 exemplaren, tweede en derde druk telkens 1.500 exemplaren.

De informatie welke vervat is in de KM.O.- en Middenstandsgids zal binnenkort ook ter beschikking worden gesteld onder videotex-vorm. De gegevens zullen gestockeerd worden in een publieke databank, waardoor zoveel mogelijk gebruikers er toegang kunnen toe hebben.

Belangrijkste voordeel van een dergelijke moderne vorm van informatiedoorstroming is dat de opgeslagen gegevens permanent kunnen worden geactualiseerd en dat nieuwe gegevens onmiddellijk kunnen worden ingebracht.

Evolutie investeringen
(toepassing wet van 4 augustus 1978)

	Aantal dossiers Ingediend	Gunstig	Globaal aanvaard investe- ringsbe- drag (x 1 milj. fr.)	Voorziene meerte- werk- stelling	Investe- ring per arbeids- plaats (x 1 mil- joen fr.)	Overheids- steun t.o.v. investe- rings- bedrag
1981	7.859	7.294	23,926	6.440	3,715	7,2 %
1982	9.178	6.276	18,788	3.773	4,980	7,5 %
1983	10.341	7.494	22,709	5.220	4,350	8,1 %
1984	14.311	10.705	32,343	8.443	3,831	8,7 %
1985	11.573	12.807	38,694	12.960	2,986	8,9 %
1985/1981	+ 47,3 % + 75,6 % + 61,7 % +101,2 % - 19,6 % + 23,6 %					
1985/1984	- 19,1 % + 19,6 % + 19,6 % + 53,5 % - 22,1 % + 2,3 %					

– De kolom „Aantal dossiers ingediend” omvat al de aanvragen tot rentetoeelage en/of kapitaalpremie, ingediend tussen 1 januari en 31 december, inclusief de aanvragen die pas het jaar nadien finaal werden beslist.

– De overige kolommen zijn het resultaat van het aantal gunstig besliste aanvragen tot rentetoeelage en/of kapitaalpremie tussen 1 januari en 31 december, ongeacht het jaar waarin het dossier werd ingediend.

4. Het toegepast wetenschappelijk onderzoek

3.1. Werking

In de loop van het vierjarig beleid van de Vlaamse Regering werden diverse hefbomen van het wetenschappelijk onderzoek geregionaliseerd : 1/3 van de I.W.O.N.L.-kredieten* voor de industrie, 2/3 van de Prototypekredieten. Daarbij moeten nog de kredieten geteld worden die in het kader van het meerjarenplan voor Wetenschapsbeleid aan de gewestelijke executieven ter beschikking werden gesteld.

1. Prototypefonds

Het Vlaams prototypefonds stelt zicht tot doel technologische innovaties van in Vlaanderen gevestigde nijverheidsondernemingen te bevorderen en meer bepaald hen te stimuleren tot het overwinnen van de risico's die gepaard gaan met de innovaties.

Teneinde deze doelstelling te realiseren, worden door de Vlaamse overheid, bij wijze van tussenkomst in de ontwikkelingskosten, voorschotten verstrekt, die enkel dienen terugbetaald ingeval van een rendabele commercialisering en/of aanwending van het ontwikkelde produkt en die normalerwijs

* I.W.O.N.L. : Instituut voor Wetenschappelijk Onderzoek in Nijverheid en Landbouw.

50 %, in bijzondere gevallen 80 % bedragen van de aanvaarde kosten.

Voor wat betreft de aard van de innovatie bestaat in principe geen beperking : zowel apparatuur, machines als fabricagemethodes of systeemprogrammatuur kunnen in aanmerking komen. Voor de beoordeling gelden vooral de originaliteit van het project en de technische en financiële capaciteit van de aanvrager als fundamentele criteria. De ontwikkeling dient tevens voor het bedrijf in kwestie enig technisch en commercieel risico in te houden.

De uitbetalingen gebeuren in principe na de indiening van een tussentijds verslag over de vooruitgang van de werkzaamheden en na staving van de gemaakte kosten. Tijdens de uitvoering en later bij de eventuele commercialisering en/of rendabele aanwending behoudt het bedrijf de volledige vrijheid van handelen, mits de bepalingen, vastgelegd in het ministerieel besluit, niet worden overtreden.

Zoals hogervermeld dient het toegekende renteloze voorschot door de firma terugbetaald bij de commercialisering van het ontwikkeld produkt, en dit à rato van een door de Minister vastgelegd programma dat doorgaans bepaald wordt op 5 % van de gerealiseerde omzet.

2. I.W.O.N.L.

Om redenen van budgettaire programmering en van researchpromotie op korte termijn organiseert het I.W.O.N.L. ieder jaar een enquête omtrent het potentieel aan onderzoeksprojecten. Het hieruit voortvloeiende werkplan vormt de basis voor de instructie en betoelaging der aanvragen.

De volledige instructie van de dossiers wordt uitgevoerd door de wetenschappelijke staf van het Instituut. De staf moet er ook op toezien, overeenkomstig de statutaire beschikkingen hieromtrent, dat de eventuele medewerking van derden mogelijk wordt, indien zij een eigen positieve aanbreng kunnen bewijzen, en indien een medewerking wenselijk is voor het belang van het land. Zowel bij de instructie als bij de mogelijke onderhandelingen met derden wordt door de staf de hoogst mogelijke graad van geheimhouding in acht genomen.

De aanvraag wordt vervolgens voor advies voorgelegd aan een onafhankelijke groep deskundigen, niet behorend tot het I.W.O.N.L.-personeel en voor ieder project specifiek door de Raad van Beheer aangeduid.

Na analyse van het rapport opgemaakt door de directeur en de staf van het I.W.O.N.L., neemt de Gemeenschapsminister bevoegd voor Economie de beslissing van al dan niet of gedeeltelijk ke toekenning van de gevraagde toelage.

De essentiële vereisten vanwege de I.W.O.N.L. voor toekenning van de steun aan onderzoeksprojecten zijn ondermeer de volgende :

- wetenschappelijke en technologische verdienste van het onderzoeksproject, wetenschappelijke kwaliteit van de vorsers die ermee gelast zijn, algemene wetenschappelijke infrastructuur van het laboratorium ;
- economische waarde van de beoogde resultaten voor de Belgische onderneming of sector die de aanvraag steunt ;
- garantie vanwege deze sector of onderneming wat betreft de eigen bijdrage in de kosten nodig om het onderzoek tot een goed einde te brengen ;
- garantie omtrent de industriële valorisatie van de resultaten in het belang van de economie van het land ;

- belang van de beoogde ontwikkeling voor het sociaal welzijn ;
- het onderzoeksproject moet in Vlaanderen uitgevoerd worden.

4.2. Meer aandacht voor de kleine en middelgrote ondernemingen

In het verleden ging de steunverlening voor industrieel onderzoek in ruime mate naar grote ondernemingen. Nochtans hebben gezonde grote ondernemingen in de meeste gevallen wel voldoende middelen om zelf hun onderzoek te bekostigen.

Om de kleine ondernemingen, die de grootste moeite hebben om hun onderzoek te financieren, te stimuleren, heeft de Vlaamse Regering in de voorbije jaren de steun voor industrieel onderzoek en voor prototypebouw resoluut georiënteerd naar de K.M.O.'s. Dit betekent niet dat grote ondernemingen uitgesloten worden voor betoelaging, maar wel dat de kleinere ondernemingen een bewuste prioriteit krijgen.

4.3. Onderzoekssteun : alleen voor levenskrachtige ondernemingen

Een tweede afwijking van de vroegere gebruiken is dat de Vlaamse Regering haar steunverlening uitsluitend naar levenskrachtige ondernemingen richt. Financiële middelen bestemd voor onderzoeksactiviteiten mogen dus niet langer onder een of andere bedekte vorm afgeleid worden naar bedrijven met financiële moeilijkheden. Dit zou immers een concurrentievervalsing ten aanzien van de gezonde ondernemingen met zich meebrengen.

4.4. Strengere controle op de terugbetaling van onderzoekssteun (Prototypesteun)

In de periode dat de steun voor prototype nog uitsluitend nationaal werd toegekend, kwam de effectieve terugbetaling van de toegekende onderzoekssteun slechts weinig voor. Zo bleef de theoretische terugbetaling van de verleende renteloze voorschotten in de praktijk beperkt tot minder dan 10 % van het uitgekeerde steunvolume. Wat de algemene regel zou moeten zijn, was eigenlijk tot uitzondering geworden. Met de Vlaamse Regering werd opnieuw het principe van de algemene regel gehuldigd. Uitzondering op de terugbetaling wordt voortaan slechts mogelijk gemaakt als de onderneming effectief bewijst dat het verrichte onderzoek niet tot commerciële resultaten heeft geleid.

	Vastleggingen			
	1983	1984	1985	1986
I.W.O.N.L.	—	303	363	363
Prototypes	250	—	694	500
FIV 4de luik	—	—	432	
	250	303	1.489	863

Ondersteuning van het Wetenschappelijk Onderzoek

	1984		1985	
	Totaal	KMO	Totaal	KMO
	(2)	(2)	(2)	(2)
– Prototypesteun				
Aantal ingediende dossiers (1)	103	–	68	–
Aantal definitief besliste dossiers (1)	49	–	74	–
Waarvan goedgekeurd	32	14	38	24
Bedrag inzake tussenkomst (in miljoen frank)	175	63	360	210
– I.W.O.N.L.				
Aantal goedgekeurde dossiers	28	14	34	19
Bedrag inzake tussenkomst (in miljoen frank)	190	80	271,8	143,5

(1) Hierbij dient te worden opgemerkt dat, rekening houdend met de behandelingsduur, de aanvragen en de beslissingen niet steeds dezelfde dossiers behelzen.

(2) K.M.O. : minder dan 100 werknemers

1. I.W.O.N.L. (1985)

1. 34 goedgekeurde projecten (in miljoen frank) :

1. Non-ferro	9,5
2. Chemie	23,1
3. Metaalverwerking	118,2
4. Electrotechniek	69,5
5. Bouw	12,6
6. Glas	5,7
7. Voeding	18,9
8. Andere sectoren	14,3

TOTAAL (miljoen frank)	271,8
------------------------	-------

2. K.M.O.'s

Van de totale steun ad 271,8 miljoen frank ging 52,8 % naar bedrijven met minder dan 100 werknemers.

II. Prototypes (1985)

Sectoren	Toegekend bedrag (in miljoen fr.)
1. 38 goedgekeurde projecten :	
– Winning en verwerking van niet-energetische delfstoffen en derivaten ; chemische industrie	27,4
– Metaalverwerkende industrie ; fijnmechanische en optische industrie	217
– Andere bewerkende en verwerkende industrie	74,4
– Bouwnijverheid	–
– Overige dienstverlening	40,6
TOTAAL	359,4

2. K.M.O.'s

Van de totale steun ad 359,4 miljoen frank ging 59 % naar bedrijven met minder dan 100 werknemers.

3. Negatieve beslissingen

Er werd voor 36 dossiers een negatieve beslissing getroffen.

5. Gewestelijke Investeringsmaatschappij voor Vlaanderen

De GIMV vervult in de industriële vernieuwingspolitiek van het Vlaamse Gewest en essentiële rol. Zij is inderdaad bij heel wat projecten die van wezenlijk belang zijn voor de Vlaamse industriële infrastructuur, betrokken. Bij sommige van deze projecten was de GIMV zelf de belangrijkste initiatiefnemer.

In 1985 heeft de GIMV deze rol op actieve wijze blijven vervullen. In dat jaar onderschreef de GIMV voor eigen risico aandelen in 11 bedrijven voor een bedrag van 1.600 miljoen frank en ondertekende obligatieleningen voor een bedrag van 289 miljoen frank.

De GIMV heeft in 1984 voor eigen rekening de N.V. **Kamofin** opgericht. Deze gespecialiseerde dochter legt zich in het bijzonder toe op het verstrekken van financiële middelen aan KMO bedrijven. Deze maatschappij kent een vrij groot succes. In 1985 werden er 183 aanvragen ingediend waarvan 12 aanleiding gaven tot positieve beslissing en waarvan 24 nog in behandeling zijn. Gezien het succes heeft de GIMV begin 1986 het kapitaal van deze N.V. met 50 miljoen frank verhoogd om het aldus op 300 miljoen frank te brengen.

Teneinde de GIMV voldoende mogelijkheden te bieden om deze taak verder op zich te nemen werd opnieuw een kapitaalverhoging doorgevoerd. Bij deze verhogingen werd voor het eerst het Gemeentekrediet betrokken welke 100 miljoen frank inbracht op 6 mei 1986.

Het huidig kapitaal van de GIMV bedraagt aldus 2093 miljoen Belgische frank.

Ook inzake financiële resultaten kent de GIMV een bevredigend verloop. Op eind 1985 sluit het boekjaar inderdaad met een nettowinst van 116 miljoen frank ten overstaan van 92 miljoen frank in 1984. Er wordt een dividend voorgesteld van 69,7 miljoen frank ten overstaan van 58,8 miljoen frank in 1984.

Inzake de derde functie (opdracht van het Vlaamse Gewest) werden de overheidsaandelen van twee bedrijven overgenomen in de eerste functie van de GIMV en werden deze van drie andere bedrijven verkocht aan de privé-sector.

In 4 nieuw opgerichte bedrijven werd door de overheid kapitaal onderschreven. Het betreft hier telkens nieuwe industriële initiatieven.

Inzake bedrijven in moeilijkheden valt er op te merken dat geen enkel dossier aanleiding gaf tot kapitaalonderschrijving in 1985.

6. Fonds voor Industriële vernieuwing (FIV)

Begin 1985 werd het Fonds voor Industriële Vernieuwing feitelijk heropgestart. Het FIV is samengesteld uit 4 luiken of opdrachten, waarvan de derde opdracht, zijnde de financiering van diverse projecten voor gewestelijk reconversie- of ontwikkelingsbeleid via de saldi van het artikel op de begroting van Economische Zaken „Nationaal Solidariteitsfonds – Nationale Sectoren in Vlaanderen”, niet van toepassing is.

6.1. F.I.V. : eerste opdracht

– Dit luik dient ter financiering van zogenaamde reconversiecontracten in de ontwikkelingszones. Het betreft een tijdelijke overheidsparticipatie ten belope van maximaal 49 % van het maatschappelijk kapitaal met vooraf contractueel bepaalde terugkooptermijnen.

De openbare investeringsmaatschappijen dienen zelf 1/3 van de overheidsmiddelen aan te brengen.

– De middelen bij de aanvang bedroegen 1,439 miljard frank en werden via de financiewet van 23 december 1985 voor het begrotingsjaar 1986, en de wet van 27 maart 1986 op de voorlopige kredieten opgevoerd tot 1,726 miljard frank.

– Hiertegenover staat een totale FIV tussenkomst van 1,968 miljard frank ten gevolge van 5 besliste dossiers, zodat het saldo voorlopig nog negatief blijft.

– In totaal werden, hoofdzakelijk in Limburg, 5 projecten ondersteund in het kader van globale investeringsprogramma's ten bedrage van 18 miljard frank en een totale nieuwe tewerkstelling van 442 arbeidsplaatsen.

6.2. F.I.V. : tweede opdracht

– Betreft de verderzetting van de vroegere F.I.V.-werking (reconversie en renovatie) en beoogt in feite een versterking van de openbare investeringsmaatschappijen (O.I.M.). Ook hier dienen de O.I.M.'s zelf 1/3 van de middelen aan te brengen.

– Bij de heropstarting van het F.I.V. bedroegen de beschikbare middelen 1,159 miljard frank (inclusief overdrachten van het verleden). Ten gevolge van hogervermelde financiewet en de wet op de voorlopige kredieten alsmede de heraanwendingstoelating van terugstortingen werd dit bedrag opgetrokken tot 2,162 miljard frank.

– Met deze middelen werden tot op heden in 14 projecten voor een totaal bedrag van 1,305 miljard frank aan F.I.V.-middelen gebruikt.

6.3. F.I.V. : vierde opdracht

– Betreft middelen ter financiering van projecten inzake toegepast onderzoek op initiatief van de Gewesten. Deze middelen worden aan de bedrijven ter beschikking gesteld via renteloze voorschotten ten bedrage van 50 % en uitzonderlijk 75 % van de kosten van het project. Het Gewest zelf dient 1/3 van het overheidsaandeel te financieren.

In 1985 werd aldus voor Vlaanderen 432 miljoen frank ter beschikking gesteld. Tot op heden werd 1 belangrijk project goedgekeurd waarbij 183 miljoen frank aan F.I.V.-middelen werden ingezet.

7. Overheidsopdrachten

– Op 18 mei 1982 werd binnen de nationale Regering een akkoord bereikt waardoor de Gewestexecutieven voortaan elk 2 vertegenwoordigers met raadgevende stem in de COC zouden krijgen.

– Deze Commissie is belangrijk aangezien zij enerzijds een advies uitbrengt omtrent de jaarprogramma's van de diverse departementen in het kader van de driejaarlijkse programmatie. Anderzijds worden de technologisch belangrijkste over-

heidsbestellingen, zowel in het stadium van de vergunningswijze als in het stadium van de toewijzing, door de COC besproken.

– Alhoewel de huidige deelname van het Gewest aan de COC-besprekingen belangrijk is, is ze nog verre van voldoende. Gelet op de bijzondere betekenis van de programma's van de industriële selectiviteit, en de gewestbevoegdheid inzake de industriële politiek is een ruimere betrokkenheid in een veel vroeger stadium, dit wil zeggen vóór indiening van de dossiers in de COC, vereist.

– Wat de Vlaamse overheidsbestellingen betreft zal worden overgegaan tot de selectie van projecten in domeinen die in het kader van de industriële politiek, zonodig ondersteund dienen te worden. Deze selectieve schijf van de Vlaamse overheidsbestellingen dient te worden uitgewerkt door een zogeheten strategische cel binnen de Vlaamse administratie. Tevens zal een adviesgroep worden opgericht, bestaande uit deskundigen van binnen en buiten de administratie.

8. Europese Steunfondsen

Steun kan worden verwacht uit vier Europese Fondsen :

1. Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling – EFRO
2. Europees Sociaal Fonds – ESF
3. Europees Oriëntatie- en Garantiefonds voor de Landbouw – E.O.G.F.L.
4. Fonds van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal – EGKS-Fonds.

8.1. EFRO – Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling

Doelstelling

Het EFRO werd in 1975 opgericht om de regionale onevenwichten binnen de Gemeenschap weg te werken. Het is het voornaamste instrument van het regionale beleid van de EG en is bedoeld om aanvullende steun te verlenen naast hetgeen de nationale overheden reeds doen op dit terrein.

Werking

Het EFRO verleent voornamelijk steun aan investeringsprojecten, namelijk :

- industriële projecten met tewerkstellingsvooruitzichten waaraan door de lokale overheid reeds expansiesteun (wet 1970) werd toegekend ;
- investeringen in infrastructuurvoorzieningen in ontwikkelingszones die geheel of gedeeltelijk door de overheid of gelijk gestelde instellingen werden gefinancierd.

Het EFRO kan eveneens tussenkomen in de overheidsuitgaven die betrekking hebben op een geheel van maatregelen ter ondersteuning van KMO's bijvoorbeeld oprichting van bedrijvencentra, management-begeleiding van KMO's enzovoort.

Bijstand

De tussenkomst van het EFRO bedraagt :

- de helft van de expansiesteun (wet van 1970) toegekend door de Vlaamse Regering aan privé-investeringen ;

– de helft van de uitgaven gedragen door een overheidsinstantie voor infrastructuurwerken.

De EFRO-steun wordt doorgaans toegewezen aan de besturen die de infrastructuurwerken hebben gefinancierd ; de steun voor privé-investeringen wordt steeds toegewezen aan de Lid-Staat, nooit aan de onderneming.

Middelen

Deze worden tussen de Lid-Staten verdeeld volgens een systeem van nationale quota's. Voor België werd dit percentage vastgesteld binnen een „vork” van 0,61 tot 0,82 % naargelang de evaluatie van de ingediende projecten.

In ons land wordt de volgende verdeelsleutel toegepast :

8 %	B erglandbouwzone (integraal Wallonië)
52,7 %	Vlaanderen
39,3 %	Wallonië
100 %	

Concreet gezien betekent dit voor Vlaanderen dat voor de periode 1985-1987 mag gerekend worden op een tussenkomst van + 1.850 miljoen frank. Hiervan werd tot op heden reeds 1.158 miljoen frank vastgelegd terwijl voor 188 miljoen frank een gunstige beslissing mag worden verwacht. Voor het Vlaamse Gewest blijft er bijgevolg nog ongeveer 500 miljoen frank beschikbaar voor de periode tot eind 1987.

Voor Wallonië ligt de situatie gans anders vermits tot op heden nauwelijks een 10-tal miljoen frank kon worden vastgelegd en dit wegens een absoluut gebrek aan goede projecten. Het valt dan ook te verwachten dat de 1.660 miljoen frank die normaliter aan Wallonië toekomen, nooit zullen kunnen worden toegewezen.

Vermits de EG alleen „Lid-Staten” erkent en geen „Gewesten” lijkt het aangewezen dat de niet-gebruikte gelden voor Wallonië en Vlaanderen zouden worden toegekend.

Het gevolg van dit alles is dat, ondanks het feit dat de Vlaamse EFRO-middelen bijna voor drie kwart zijn opgebruikt, toch moet getracht worden om zo veel mogelijk degelijke projecten in te dienen. De niet opgebruikte middelen vloeien, juridisch gezien, immers terug naar de EG-kas.

Losstaand van hetgeen voorafgaat heeft het EFRO een bedrag van 246 miljoen frank ter beschikking gesteld voor de uitschakeling van de hinderpalen voor de ontwikkeling van nieuwe economische activiteiten in de textielzone Aalst-Oude-naarde. Hierbij is een financiële tussenkomst van ongeveer 50 % voorzien voor projecten die kaderen binnen het ingediende programma en in zover de vastlegging kan gebeuren vóór 1 april 1989.

8.2. ESF — Europees Sociaal Fonds

Doelstelling

Het ESF werd opgericht in 1958 met als eerste doelstelling binnen de EG de beroepsbekwaamheid (via scholing) en de werkgelegenheid (via aanwervingssubsidies) te bevorderen.

Werking

Jaarlijks stelt de Commissie vóór 1 mei de richtsnoeren vast voor het beheer van het Fonds teneinde te bepalen welke acties stroken met de door de Raad vastgestelde communautaire prioriteiten op het gebied van de werkgelegenheid en de beroepsopleiding.

Momenteel functioneert het ESF volgens een dubbele, gekruiste prioriteit :

- minimum 75 % van de beschikbare kredieten wordt voorbehouden voor acties ter bevordering van de werkgelegenheid van jongeren van minder dan 25 jaar ;
- minimum 44,5 % van de beschikbare kredieten wordt gereserveerd voor acties in de super-prioritaire gebieden.

Daarnaast worden er, binnen de perken van de beschikbare middelen, nog andere regionale prioriteiten vastgelegd, namelijk regio's waar een hoge en langdurige werkloosheid heerst en/of een industriële en sectoriële herstructurering plaatsvindt.

Deze gebieden worden elk jaar bepaald aan de hand van een Europese synthetische index berekend op arrondissementeel niveau op basis van de volgende elementen :

- 30 % in functie van het B.I.P. (Bruto Inlands Produkt)
- 70 % in functie van de werkloosheid waarvan
 - 80 % in functie van jeugdwerkloosheid
 - 20 % in functie van gewone werkloosheid.

Buiten deze berekening wordt bovendien een percentage vastgesteld van de actieve bevolking van de EG dat voor steunverlening van het ESF in aanmerking kan komen.

Voor de jaren 1987-1989 is dit vastgesteld op 56,5 % (waarvan 17 % de regio's met absolute prioriteit betreft) tegenover 63 % in 1986.

Bijstand

In principe bedraagt de steun 50 % van de totale subsidieerbare kosten, zonder dat de ESF-steun de in geld uitgedrukte steun van een of meerdere Vlaamse of nationale overheden mag overschrijden.

Op de 50 % regel bestaan voor België drie uitzonderingen, namelijk :

- organisaties met een winstoogmerk (bedrijven . . .) moeten zelf minimaal 10 % van de kosten dragen. Het ESF kan hier voor maximaal 45 % van de subsidieerbare kosten tussenkomen
- bijstand voor tewerkstelling op extra arbeidsplaatsen is forfaitair bepaald en bedraagt voor België voor 1986 : 1.651 frank per persoon en per week
- evaluatieprojecten over het effect van de gegeven ESF steun, die op initiatief van de Commissie worden uitgevoerd, kunnen voor de volle 100 % door het ESF worden gesubsidieerd.

8.3. EOGFL — Europees Oriëntatie- en Garantiefonds voor de Landbouw

Doelstelling

De financiering van het gemeenschappelijk landbouwbeleid geschiedt door middel van het in 1962 opgerichte EOGFL dat essentieel uit twee afdelingen bestaat :

- de afdeling „Garantie” voor de ondersteuning van de markten en de prijzen ;
- de afdeling „Oriëntatie” voor de verbetering van de landbouwstructuren.

Werking

De afdeling „Oriëntatie” van het EOGFL verleent bijstand aan individuele investeringsprojecten die gericht zijn op :

- de rationalisatie of de ontwikkeling van de opslag, het marktklaar maken, de verduurzaming, de behandeling of de verwerking van landbouwprodukten ;
- de verbetering van de afzetkanalen ;
- het verwerven van een betere kennis van de gegevens inzake prijzen en prijsvorming op de markten voor landbouwprodukten.

Bijstand

De EOGFL-steun geschiedt onder de vorm van een kapitaalsubsidie die ten hoogste 25 % van de aanvaarde investeringen bedraagt.

De aanvrager van bijstand voor een project moet tenminste 50 % van de investeringskost zelf financieren.

De Lid-staat op het grondgebied waarvan het project wordt uitgevoerd met ten minste 5 % in de financiering bijdragen.

Middelen

Het Belgisch aandeel in de afdeling „Oriëntatie” van het EOGFL bedraagt ongeveer 200 miljoen frank per jaar. Hiervoor is geen verdeelsleutel vastgelegd doch de praktijk toont aan dat ongeveer 2/3 hiervan in Vlaanderen wordt besteed.

Voor de budgetjaren 87,88 en 89 zal ons land buiten de gewone toelagen nog van een extra-toelage van 300 miljoen frank per jaar kunnen genieten ter ondersteuning van de modernisering van de slachthuizen.

8.4. EGKS — Fonds van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal

Doelstelling

De EGKS dient onder meer zorg te dragen voor de continuïteit van de werkgelegenheid en moet tevens trachten te vermijden dat in de economie van de deelnemende Lid-Staten fundamentele en duurzame moeilijkheden worden veroorzaakt.

Op grond van deze opdracht kan de EGKS aan bepaalde ondernemingen rentetoelagen toekennen op lange-termijn-leningen.

Werking

Voor steun kunnen in aanmerking komen al de investeringen die gericht zijn op het scheppen van nieuwe economisch gezonde bedrijvigheden of de omschakeling van ondernemingen waardoor tewerkstelling wordt gecreëerd binnen bepaalde regio's. Tot vóór kort kwam hiervoor enkel de Borinage in aanmerking doch sedert eind vorig jaar kan ook de provincie Limburg hiervan genieten.

De volgende personen of ondernemingen kunnen in aanmerking komen :

- gewezen werknemers van de staalindustrie of van de steenkoolmijnen die hun eigen onderneming willen oprichten ;
- ondernemingen met minder dan 500 werknemers die zich er toe verbinden arbeidsplaatsten te creëren die, in principe, bestemd zijn voor ex-EGKS-werknemers.

Bijstand

De EGKS kan een rentetoelage toekennen van 5 % gedurende 5 jaar op leningen met een onbeperkte looptijd.

De toegestane lening mag echter de volgende normen niet overschrijden :

- 50 % van het bedrag van de investering ;
- 880.000 BF (20.000 ECU) per gecreëerde arbeidsplaats.

Op te merken valt dat er vanwege de EG geen bezwaren bestaan om eveneens steun toe te kennen in het kader van de expansiewet van 1970.

Middelen

Gezien deze steunmaatregel slechts zeer recent in voege is getreden voor de provincie Limburg zijn hierover geen gegevens voorhanden.

B. WERKGELEGENHEID

Wat de werkgelegenheid betreft wens ik er eerst en vooral op te wijzen dat de gunstige evolutie van de werkloosheid zich – vooral in Vlaanderen – verder doorzet.

Eind april lag het aantal uitkeringsgerechtigde werklozen in Vlaanderen 7,2 % of 20.500 personen lager dan vorig jaar. Deze daling is echter tweemaal zo hoog wanneer men geen rekening houdt met de werklozen van meer dan 50 jaar die niet meer als werkzoekende zijn ingeschreven. De daling van het aantal werkzoekende uitkeringsgerechtigde werklozen bedraagt immers op jaarbasis 38.400 personen of bijna 15 %.

Bij de jonge werklozen is de situatie nog gunstiger. Eind april 1985 waren er één vijfde jongeren minder zonder job dan het jaar voordien.

Het aantal mannelijke werklozen is daarmee in Vlaanderen teruggevallen op 22.400. Het aantal vrouwelijke jonge werklozen bedraagt nog 45.000 eenheden.

Een verdere aanduiding dat het hier gaat om een duurzame trend blijkt uit de veel sterkere daling die zich bij het aantal jongeren in wachttijd heeft voorgedaan dit jaar in vergelijking met vorig jaar. Tussen september 1984 en januari 1985 daalde het aantal jongeren in wachttijd met 27.600 eenheden of een daling met 36 %. Tussen september 1985 en januari 1986 bedroeg de daling 37.000 jongeren of een daling met 50 % ten opzichte van het oorspronkelijke aantal van 75.000.

De inspanningen die tot deze verbetering hebben geleid moeten met evenveel kracht worden voortgezet. Het is daarom van het allergrootste belang dat wij zo spoedig mogelijk over eigen operationele structuren beschikken voor het voeren van het Vlaamse werkgelegenheidsbeleid.

Daarom werd en wordt met kracht aangedrongen bij de nationale Regering om de herstructurering van de R.V.A. ten spoedigste te realiseren, maar terzelfdertijd wordt op deze herstructurering niet afwachtend toegezien.

Het Beheerscomité van de V.D.A.B. heeft sinds het begin van dit jaar zijn werkzaamheden aangevat. Om die reden ook is in de begroting daartoe een nieuw krediet voorzien om in afwachting van de overdracht van de nationale middelen de huidige werkingskosten te kunnen bestrijden. De maatregelen nodig om bij de effectieve opsplitsing van de R.V.A. onmiddell-

lijk en zonder moeilijkheden te kunnen starten worden bijgevolg nu reeds voorbereid. Er wordt niet alleen aan een personeelskader, personeelsstatuut en alle reglementaire beschikkingen die daarmee samenhangen gewerkt, maar eveneens aan de inhoudelijke uitvoeringsbesluiten die het beleid zullen vastleggen dat wij ten aanzien van moeilijk te plaatsen werklozen zullen voeren, de ondersteuningsmaatregelen bij oprichting, uitbreiding of overschakeling van ondernemingen, de interimarbeid of met andere woorden de T-diensten en uiteraard het beroepsopleidings- en herscholingsbeleid.

Inzake de aanwending van de mogelijkheden die de opsloringsprogramma's bieden om werklozen – al weze het dan tijdelijk en met een statuut dat een aantal gebreken vertoont – zinvol werk te bezorgen heeft de Vlaamse Executieve steeds van haar uitvoeringsbevoegdheid gebruik gemaakt om een maximaal aantal werkzoekenden in deze systemen op te nemen. De resultaten zijn sprekend. In vergelijking met verleden jaar is het aantal tewerkgestelden in het B.T.K., het D.A.C., het K.B. 123 en als tewerkgestelde werkloze in Vlaanderen met 22 % toegenomen. In totaal zijn nu (eind februari) meer dan 45.000 werkzoekenden in deze programma's tewerkgesteld. Samen met de stagiairs bedraagt dit aantal tegenover 63.000 vorig jaar. De dynamiek die daarbij in Vlaanderen werd aan de dag gelegd blijkt nog uit het feit dat wij in deze opsloringsprogramma's een aandeel hebben van 56 % – 60 % indien de stagiairs worden medegedeeld – tegenover een werkloosheidsaandeel van 52 %.

Wat ook het resultaat moge zijn van eventuele wijzigingen aan de reglementering van deze programma's door de nationale Regering – wijzigingen waarbij de Vlaamse Executieve ten volle moet betrokken worden – ben ik van oordeel dat de inspanningen om gemeentebesturen, O.C.M.W.'s en privé-promotoren, en dan vooral in de culturele en welzijnssector, te motiveren om van de geboden mogelijkheden gebruik te maken intensief moeten verder gezet worden.

Wat tenslotte de problematiek van de opvang en begeleiding van werkzoekenden betreft : zopas werd de studie die aan een interuniversitaire studiegroep werd toevertrouwd over deze problematiek beëindigd en werd het eindrapport daarover neergelegd. In overeenstemming met het regeerprogramma van deze Executieve dat voorziet dat de sociale gesprekspartners bij de maatregelen inzake begeleiding van werkzoekenden zullen worden betrokken zullen deze studieresultaten in de komende weken aan de S.E.R.V. worden overgemaakt.

Werkloosheidssituatie eind april 1986

1. u itkeringsgerechtigde volledig werklozen (traditionele statistiek)

a) Vergelijking met vorige maand :

	Maart 1986	April 1986	Verschil	
Vlaanderen	268.482	262.754	- 5.728	- 2,1 %
Wallonië	183.557	182.505	- 1.052	- 0,6 %
Brussel	57.138	56.705	- 433	- 0,8 %
Totaal	509.177	501.964	- 7.213	- 1,4 %

b) Vergelijking met vorig jaar :

	April 1985	April 1986	Verschil	
Vlaanderen	283.217	262.754	- 20.463	- 7,2 %
Wallonië	182.891	182.505	- 386	- 0,2 %
Brussel	55.803	56.705	+ 902	+ 1,6 %
Totaal	521.911	501.964	- 19.947	- 3,8 %

2. Werkzoekende uitkeringsgerechtigde werklozen (nieuwe statistieken)

a) Vergelijking met vorige maand :

	Maart 1986	April 1986	Verschil	
Vlaanderen	233.041	226.495	- 6.546	- 2,8 %
Wallonië	168.352	166.641	- 1.711	- 1,0 %
Brussel	52.421	51.797	- 624	- 1,2
Totaal	453.814	444.933	- 8.881	- 2,0

b) Vergelijking met vorig jaar :

	April 1985	April 1986	Verschil	
Vlaanderen	264.833	226.495	- 38.338	- 14,5 %
Wallonië	175.466	166.641	- 8.825	- 5,0 %
Brussel	55.037	51.797	- 3.240	- 5,9 %
Totaal	495.336	444.933	- 50.403	- 10,2 %

3. Jonge werklozen (- 25 jaar)

a) Vergelijking met vorige maand :

	Maart 1986	April 1986	Verschil	
Vlaanderen	72.147	67.381	- 4.766	- 6,6 %
Wallonië	55.543	54.458	- 1.085	- 2,0 %
Brussel	10.454	10.263	- 191	- 1,8 %
Totaal	138.144	132.102	- 6.042	- 4,4 %

b) Vergelijking met vorig jaar :

	April 1985	April 1986	Verschil	
Vlaanderen	84.726	67.381	- 17.345	- 20,5 %
Wallonië	56.573	54.458	- 2.115	- 3,7 %
Brussel	11.217	10.263	- 954	- 8,5 %
Totaal	152.516	132.102	- 20.414	- 13,4 %

R.V.A. – Ontvangen werkaanbiedingen

Vergelijking 1e kwartaal 1985 en 1986

	1985	1986	Verschil	
Januari	1.582	5.880	+ 4.298	+ 271,7 %
Februari	3.969	5.504	+ 1.535	+ 38,7 %
Maart	4.838	7.373	+ 2.535	+ 52,4 %
April	4.434	6.902	+ 2.468	+ 55,7 %
Totaal	14.823	25.659	+ 10.836	+ 73,1 %

(enkel normaal economisch circuit, dit wil zeggen zonder B.T.K., D.A.C., T.W.W., stages en de horecasector).

R.V.A. – Voldane werkaanbiedingen

Vergelijking 1e kwartaal 1985 en 1986

	1985	1986	Verschil	
Januari	1.084	3.566	+ 2.482	+ 22,0 %
Februari	2.108	3.580	+ 1.472	+ 69,8 %
Maart	2.318	4.539	+ 2.221	+ 95,8 %
April	2.683	4.964	+ 2.281	+ 85,0 %
Totaal	8.193	16.649	+ 8.456	+ 103,2 %

(enkel normaal economisch circuit, dit wil zeggen zonder B.T.K., D.A.C., T.W.W., stages en horecasector).

Resultaten beroepsopleiding tot december 1985

	Totaal	Waarvan werklozen
Eigen centra		
Secundaire sector	9.280	5.753
Tertiaire sector	9.797	4.727
Totaal	19.077	10.480
Centra in samenwerking	962	—
Erkende centra	2.605	521
Individuele opleidingen		
in ondernemingen	2.803	2.803
in het onderwijs	124	124
Algemeen totaal	25.571	13.928
N.C.P.O.S.	834	—
Profielbepaling	7.869	7.869
Art. 76	834	

Opslorpingsprogramma's (eind februari 1986)

Vlaanderen - Wallonië - Brussel

	Vlaanderen		Wallonië		Brussel		Totaal	
	Abs. cijfers	%	Abs. cijfers	%	Abs. cijfers	%	Abs. cijfers	%
T.W.W.	18.985	56,5	12.523	37,3	2.088	6,2	33.596	100
B.T.K.	8.227	52,7	6.049	38,7	1.348	8,6	15.624	100
D.A.C.	17.928	56,5	11.643	36,7	2.141	6,8	31.712	100
K.B. 123	467	60,9	225	29,3	75	9,8	767	100
Totaal	45.607	55,8	30.440	37,3	5.652	6,9	81.699	100
Stages	26.487	66,4	10.481	26,3	2.917	7,3	39.885	100
Algemeen TOTAAL	72.094	59,3	40.921	33,7	8.569	7,0	121.584	100

Ter vergelijking

	Vlaanderen		Wallonië		Brussel		Totaal	
	Abs. cijfers	%	Abs. cijfers	%	Abs. cijfers	%	Abs. cijfers	%
Werkloos- heid								
31/4/86	262.754	52,3	182.505	36,4	56.705	11,3	501.964	100

Aantal werkloze jongeren in wachttijd

	198411985	198511986
Toestand eind september	76.948	74.911
Toestand eind januari	49.385	37.831
Evolutie	- 27.563 - 35,8 %	- 37.080 - 49,5 %

Beroepsopleiding Vlaanderen

	31 decem- ber 1984	31 decem- ber 1985	Verschil	
a) Eigen Centra	14.914	19.077	+ 4.163	+ 27,9 %
b) Centra in samenwerking met de ondernemingen	884	962	+ 78	+ 8,8 %
c) Erkende Centra	1.182	2.605	+ 1.423	+ 120,4 %
d) Individuele opleidingen	3.444	2.927	- 517	- 15,0 %
Totaal	20.424	25.571	+ 5.147	+ 25,2 %

Opslorpingsprogramma's Vlaanderen

Vergelijking eind februari 1985 - eind februari 1986

	Februari 1985	Februari 1986	Verschil	
T.W.W.	16.235	18.985	+ 2.750	+ 16,9 %
B.T.K.	7.344	8.227	+ 883	+ 12,0 %
D.A.C.	13.658	17.928	+ 4.270	+ 31,3 %
K.B. 123	209	467	+ 258	+ 123,4 %
Totaal	37.446	45.607	+ 8.161	+ 21,8 %
Stages	25.429	26.487	+ 1.058	+ 4,2 %
Algemeen TOTAAL	62.875	72.094	+ 9.219	+ 14,7 %

II. BESPREKING

— Administratie - personeel

Een lid vraagt hoe het staat met het dossier van het personeel van de administratie. Worden zij die op rust gaan vervangen ?

Het lid heeft de indruk dat de criteria van het vastwerfingssecretariaat te stroef zijn om in te spelen op een soepele werking ; bijvoorbeeld het tekort aan Al zou kunnen ondervangen worden door een opening te maken naar de regenten toe.

Een ander lid wijst erop dat men bij de regionalisering van de diverse diensten ook oog moet hebben voor het behouden van technisch goed onderlegde personen die de nieuwe diensten kunnen laten werken. Bij de regionalisering van de DNB bijvoorbeeld werden te weinig personen met voldoende technische bagage overgehouden wat een hypotheek legt op de ontwikkeling van het industrieel beleid.

De Voorzitter van de Executieve antwoordt dat de natuurlijke afvloeiing van het personeel van de Vlaamse administratie, zoals ook in de nationale administratie, slechts voor 1/3 zou mogen opgevuld worden. Dit is, wegens het feit dat de kaders in de Vlaamse Administratie reeds onderbezet zijn, niet mogelijk.

Bij de opsplitsing van parastatalen naar de regio's toe stelt zich eerst het probleem van de verdeling van het personeel, het patrimonium, de middelen. Bij deze bespreking komt de financiering aan de orde. Hier staan twee onverzoenbare instellingen tegenover mekaar. Het Waalse gewest wil de financiering op basis van het aantal personeelsleden of behoeften. Het Vlaamse gewest wil financieren door *ristorno's*, namelijk fiscaal aanrekenbare middelen. Men zal evenwel een oplossing moeten zoeken.

— Expansiewetgeving

Een lid neemt akte van de grotere selectiviteit die zal worden gehanteerd bij de toekenning van de expansiesteun om op die manier te kunnen voldoen aan de grote vraag.

Voor het begrotingsjaar 1985 dienden echter 5 miljard kredieten te worden gevraagd voor de grote ondernemingen op een initieel krediet van 8 miljard. Voor 1986 voorziet men slechts in 9 miljard, wat 4 miljard minder is dan het aangepast krediet van 1985. Voor de K.M.O. werd wel een substantiële verhoging toegepast van 3,5 miljard wat 1,5 miljard meer is dan vorig begrotingsjaar (2 miljard). Het lid neemt aan dat de Voorzitter van de Executieve zeer snel in bijkomende middelen zal moeten voorzien. Hij betwijfelt sterk dat de door de Minister voorgehouden selectiviteit zo streng kan toegepast worden dat men met minder middelen dan de aangepaste begroting van vorig jaar zou toekomen.

Een ander lid wenst te weten welke de toepassingscriteria zijn voor de toepassing van de expansiewetgeving. Uit de nota „Reconversie- en expansiebeleid in Vlaanderen” blijkt dat VESOC van oordeel is dat de steunverlening moet gebeuren op basis van objectieve criteria die voor heel Vlaanderen dezelfde zijn. Deze criteria zullen in het VESOC worden geëvalueerd.

In de uitzetting van de Voorzitter van de Executieve is er sprake van „accenten op de meertewerkstelling enerzijds en vernieuwings- en uitbreidingsinvesteringen anderzijds”. Deze formulering is zeer vaag. Wat is nu prioritair ? Wordt het tewerkstellingseffect dan toch gerelativeerd ?

De arbeidsintensieve investeringen zullen worden aangemoedigd om de tewerkstelling te bevorderen. Hoe gebeurt dit in de praktijk ? Zullen deze investeringen dubbel worden gesubsidieerd ?

Investeringssteun voor de wedersamenstelling of de vorming van bedrijfskapitaal is volgens de nieuwe richtlijnen op het regionale vlak niet meer mogelijk, in de nationale toepassingssfeer echter wel. Vaak heeft dit tot de redding van een bedrijf geleid.

Een lid vraagt of er reeds tekenen zichtbaar zijn van een nieuwe elan in de vestiging van nieuwe bedrijven. In voorkomend geval zal de op de begroting uitgetrokken steun niet volstaan.

Een lid vraagt of investeringen ter bescherming van het leefmilieu bijvoorbeeld inzake waterzuivering extra kunnen worden ondersteund in het kader van een selectieve steunverlening.

Een lid steunt het voornemen van de Executieve om via renteloze voorschotten de middelen tot steunverlening te recyclen. Hij stelt zich echter de vraag op welke wijze men deze recyclage concreet zal realiseren. Zal het zijn bij wijze van achtergestelde lening waarbij, zoals voor het Participatiefonds, een beheerscomité uitspraak doet over het tijdstip van terugbetaling ?

De Voorzitter van de Vlaamse Executieve wijst erop dat de middelen voor het economisch en werkgelegenheidsbeleid tot een minimum zijn beperkt. Een verdere inkrimping is niet meer mogelijk. Dit feit heeft tot gevolg dat men de middelen selectief moet toepassen.

Bij de toepassing van de selectiviteitsregels blijven de ontwikkelingszones prioritair. In de toekomst zullen twee derden van de expansiesteun naar de ontwikkelingszones gaan.

De Voorzitter van de Vlaamse Executieve maakt volgende prognose. Voor de volgende vier jaar meent hij over 30 miljard te beschikken voor de ontwikkelingszones. In deze zones bedraagt de expansiesteun hoggstens 20 %. Dit betekent dat men met 30 miljard 150 à 200 miljard investeringen kan ondersteunen. De investeringskost voor een nieuwe arbeidsplaats bedraagt ongeveer 10 miljoen. Dit laat veronderstellen dat men in de eerstvolgende vier jaar toch nog 15 à 20.000 nieuwe arbeidsplaatsen kan verwachten.

Voor de concrete maatregelen die de geschetste mogelijkheden nu reëel moeten opvullen verwijst hij naar zijn nota „Reconversie en expansiebeleid in Vlaanderen”.

Wat de toepassingscriteria inzake economische expansiewetgeving betreft antwoordt de Voorzitter van de Vlaamse Executieve dat er voor de K.M.O.-richtlijnen (VI 2) bestaan. Het is de administratie die ze toepast en beslist. Het al of niet verlenen van expansiesteun aan grote bedrijven behoort tot het appreciatierecht van de Voorzitter zelf die beslist. Dit neemt echter niet weg dat een zekere Jurisprudentie bestaat die wordt gevolgd. De Banken en O.K.I. die bij de dossiers betrokken zijn kennen deze jurisprudentie.

Het vastleggen van de criteria verschilt nog veel van de concrete toepassing ervan. Investeringen beneden de 5 miljoen voor de grote ondernemingen en beneden de 0,5 miljoen voor KMO's komen alleszins niet meer in aanmerking voor betoelaging.

De Voorzitter van de Vlaamse Executieve wijst erop dat elke steunverlening gepaard gaat met een quasi-contractuele verbintenis op het vlak van tewerkstelling. Indien het gestelde objectief niet wordt bereikt, bijvoorbeeld inzake meertewerkstelling wordt de steun soms teruggevorderd. Om discussies hierover te vermijden heeft de Gemeenschapsminister een nieuwe regeling ingevoerd, namelijk de zogenaamde gestaffelde beslissing. Men verleent een bepaald bedrag als basissteun. Dit bedrag wordt verhoogd nadat de meertewerkstelling is gerealiseerd. Dit systeem levert goede resultaten op (zie ook statistiek in bijlage).

Wat het invoeren van bepaalde eisen inzake leefmilieu betreft, dit aspect wordt behandeld in het kader van de toekenning van de exploitatievergunning.

De selectiviteitsregels zijn ook van toepassing op de KMO's. Ook hier zullen commerciële activiteiten niet langer betoelaagd worden. Er zullen nieuwe richtlijnen (VL3) worden bekend gemaakt. Er zal onderscheid gemaakt worden tussen vervangingsinvesteringen en vernieuwingsinvesteringen. Het onderscheid in steun tussen starters en gevestigde zelfstandigen of vennootschappen zal worden gereduceerd.

Het minimumbedrag waarvoor een dossier kan worden ingeleid zal worden verhoogd. Ook het toepassingsgebied zal worden verruimd naar bedrijven toe met een groter omzetcijfer.

Verder zullen alle aanvragen van een bedrijf moeten worden gegroepeerd. Het stelsel van voorschotten zal worden uitgebreid.

Voor de wedersamenstelling van het bedrijfskapitaal kan geen expansiehulp worden verleend. Dit geldt zowel voor de grote bedrijven als voor de KMO's. Deze beslissing ligt in de lijn van het niet meer subsidiëren van bedrijven in moeilijkheden.

— Ontwikkelingszones

Een lid is van oordeel dat sterke beleidsaccenten moeten worden gelegd op de drie ontwikkelingszones (Limburg, Kempen, Westhoek).

Een lid verklaart sceptisch te staan tegenover het concept ontwikkelingszones. In de loop der zestigerjaren is dit concept ontwikkeld als tegengewicht voor de groeipolen. De middelen die men via de regionale expansiewet in de ontwikkelingszones pompt, leveren geen al te beste resultaten op. Het lid is van mening dat de verhoogde input van louter financiële voordelen in een welbepaalde streek op zichzelf niet volstaat om industriële projecten aan te trekken. Het zou veel efficiënter zijn in te haken op bestaande basisindustrieën en deze bijvoorbeeld te diversifiëren (cf. K.S. in Limburg). Tevens stelt hij het probleem van de zogeheten achtergebleven gebieden die noch groeipool noch ontwikkelingszone zijn. Hier zijn doorgaans, weliswaar verouderde, basisindustrieën aanwezig.

Een lid vraagt hoe ver het staat met de discussie het Noord-Hageland als ontwikkelingszone te erkennen. Hij wijst erop dat de Zuider-Kempen en het Noordelijk-Hageland veel gelijkenis vertonen in de behoeften. De bestuurlijke grens die tussen beide streken bestaat, is in dit opzicht louter arbitrair. Bestaat niet de mogelijkheid althans enige aansluitende kantons uit het Hageland hetzelfde statuut te geven als de Zuider-Kempen ?

De Voorzitter van de Vlaamse Executieve verklaart dat ook hij begaan is met de noden van het Hageland. Zijns inziens zouden zeker de kantons Aarschot en Dienst als ontwikkelingszone moeten kunnen worden erkend. Een onderhoud met de bevoegde EG-commissaris werd hierover aangevraagd.

— Concurrentiepositie - investeringsprospectie

Een lid vraagt of kan uitgemaakt worden welke de concurrentiepositie is van Vlaanderen ten overstaan van de regio's in Europa. In dit verband klaagt hij het gebrek aan regionale statistieken in ons land aan.

Een lid is van oordeel dat het interessant zou zijn de verschillende expansiewetgevingen van de ons omringende landen en gewesten te kennen.

Een lid wijst op de agressieve wijze waarop Wallonië investeringen van buiten de regio aantrekt. In vergelijking met Wallonië vertoont het Vlaamse Gewest alvast enkele handicaps op het vlak van de waterbelasting en binnenkort op het vlak van de milieuheffing.

Een lid stelt vast dat het aandeel van de buitenlandse investeringen een belangrijk deel van het totale pakket uitmaken, namelijk 62,5 % in 1985. Doet men voldoende inspanningen om deze te behouden en aan te trekken ?

De Voorzitter van de Vlaamse Executieve wijst erop dat in vergelijking met de ons omringende landen de steunverlening in ons land vrij laag is en wij er niet kunnen mee concurreren.

Wat de expansiewetgeving in Europa, en het Waalse en het Brusselse Gewest betreft, gaf de Minister reeds opdracht deze op te sporen met voorrang voor de ons omringende landen

plus Ierland. Uit deze studie blijkt dat het opsporen van de basiswetgeving om zichzelf niet zo moeilijk is. De wijze echter waarop zij wordt toegepast en al of niet gecombineerd met fiscale maatregelen maakt het geheel van de regelingen ingewikkeld en ondoorzichtig. Men krijgt wel enig zicht op de situatie in het buitenland naar aanleiding van de onderhandelingen over concrete dossiers. Hieruit blijkt dat de subsidieregeling in het Vlaamse Gewest eerder aan de lage kant is (zie bijlage).

Voor de investeringsprospectie zijn verschillende initiatieven genomen. Er is vooreerst de oprichting van F.I.O.C. (Flanders' Investment Opportunity Council) geleid door het Kabinet van de Gemeenschapsminister belast met de prospectie en het aantrekken van buitenlandse investeerders. Deze Raad bestaat uit afgevaardigden van de Vlaamse Administratie en van de GOM's.

Een van de opdrachten van FIOC bestaat erin geschikte prospectoren te zoeken in die landen van waaruit men investeringen wil losmaken (VSA en Japan). Het is immers altijd interessanter die personen in te schakelen die reeds plaatselijke contacten hebben gelegd. In dit verband wijst de Voorzitter van de Vlaamse Executieve op de overeenkomst die hij samen met Gemeenschapsminister Deprez heeft aangegaan met de heer Robert Pope die gedurende zes maanden bij Amerikaanse high-techbedrijven belangstelling zal proberen op te wekken voor Vlaanderen en meer bepaald voor IMEC onder de vorm van joint ventures en technologietransfers.

De Voorzitter van de Vlaamse Executieve zegt verder zeer geïmpressionéerd te zijn door de werkwijze van een analoog orgaan in Ierland, namelijk de Irish Development Association (I.D.A.). Hun persoonlijke aanpak en de snelheid en soepelheid van beslissen zijn hun sterkste troeven.

Het komt er voor de Vlaamse Regering op aan de positieve aspecten van een economische vestiging in het Vlaams gewest in het buitenland meer bekendheid te geven. Wij moeten echter constateren dat twee elementen, ten eerste de hoge fiscaliteit voor kaderleden en ten tweede de te kleine Belgische markt – vooral in die gespecialiseerde sectoren waar het protectionisme toeneemt – een negatieve uitwerking hebben.

Op vraag van een lid of men geen zicht kan krijgen op de concurrentie die het Vlaamse Gewest ondervindt van het Waalse gewest inzake het aantrekken van investeringen, antwoordt de Voorzitter dat de regionalisering met zich brengt dat men niet meer zo gemakkelijk over de muur kan kijken. Occasioneel kan men wel het een en het ander vernemen, bijvoorbeeld via opmerkingen in het Boek van het Rekenhof. Wel is het zo dat de Waalse Executieve een andere politiek volgt onder meer door in feite zoveel mogelijk middelen voor economische expansie aan te wenden ; zo worden praktisch geen toelagen voorzien voor woningbouw. Ook de betoelagingspolitiek verschilt van de Vlaamse onder meer door meer deelneming in de kapitaalvorming.

– KMO's

Een lid verheugt zich over de gevoelige verhoging van de middelen voor de expansiesteun aan de K.M.O. Deze vreugde wordt echter getemperd door de verklaring van de Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting in de bevoegde commissie als zou de verhoging van de middelen slechts het gevolg zijn van een inhaalbeweging voor dossiers die reeds werden goedgekeurd in 1985 maar nog niet uitgevoerd. Is deze verklaring juist ? Indien ja, hoe zal men dan het regeerakkoord uitvoeren waar het stelt dat „bijzondere aandacht voor de arbeidsscheppende KMO's" zal worden verleend ? Het lid wijst

erop dat het creëren van nieuwe arbeidsplaatsen in KMO's aanzienlijk goedkoper is dan in grote bedrijven.

Wat Kamofin betreft werden in 1985 op 185 aanvragen slechts 12 participaties genomen. Dit aantal is vrij klein. Welk beleid volgt men ten aanzien van de aanvragen ?

De Voorzitter van de Vlaamse Executieve antwoordt dat Kamofin, als dochter van de GIMV met een kapitaal van 300 miljoen, participaties neemt in middelgrote bedrijven. Dat van de 120 aanvragen in 1985 slechts 12 participaties werden genomen zegt op zichzelf niets. Het gaat hier niet om steunverlening. Aan het nemen van een participatie gaat studiewerk vooraf. Eind 1985 was voor 24 dossiers nog geen beslissing genomen. De participatie wordt na een tijd door de onderneming teruggekocht, zodat Kamofin zijn middelen kan recycleren. Er is ter zake geen concurrentie met het Participatiefonds dat zich richt tot kleine KMO's en minder strakke voorwaarden stelt.

Een lid is van mening dat slechts weinig toepassing gemaakt wordt van het K.B. 123. Is initiatief te weinig bekend ?

De Voorzitter van de Vlaamse Executieve antwoordt dat het aandeel van Vlaanderen in dit programma zeer hoog is. Aan de GOM's is opdracht gegeven de KMO's bij te staan bij de indiening van hun dossiers, wat het hoog aandeel van Vlaanderen zeker mede verklaart. Soms stellen zich evenwel problemen bij het vinden van geschikte werloze kandidaten, gelet op de specifieke en hooggekwalificeerde opdrachten (export, energiebesparing en technologie).

Wat de expansiesteun van de KMO's betreft wijst de Voorzitter van de Vlaamse Executieve erop dat er thans geen achterstand is in de behandeling van de dossiers.

Er is echter wel een wijziging in het toepassingsgebied in die zin dat de grens van 200 miljoen omzet verhoogd wordt naar 300 miljoen omzet.

De Gemeenschapsminister wijst er verder op dat de verhoging van de begrotingsmiddelen voor expansiesteun van KMO's (in tegenstelling tot de kredieten voor de grote bedrijven die quasi gelijk bleven aan de initiële begroting) ruimte creëert voor meer aanvragen en meer investeringen van de KMO's.

— Bedrijvencentra

Een lid wijst op het succes van de bedrijvencentra. Voor welk aandeel participeert de Vlaamse overheid in de kortprijs ervan ?

De Voorzitter van de Vlaamse Executieve antwoordt dat de Vlaamse GOM's voor een derde participeren in het kapitaal met een maximum van 5 miljoen per bedrijvencentrum.

— Preventief beleid

De Commissie voor preventief beleid is nog niet operationeel. Een lid is van oordeel dat in de visie van zijn fractie de opdracht van deze commissie ruimer moet worden gesteld dan dit in het decreet het geval is.

De Voorzitter van de Vlaamse Executieve verklaart dat men bezig is met de uitvoering van het decreet houdende oprichting van de Vlaamse Commissie voor Preventief Bedrijfsbeleid, namelijk met de samenstelling van de commissie en met het afbakenen van het toepassingsgebied.

— Regionalisering hefboven industrieel beleid

Een lid wijst vooreerst op de traag op gang komende regionalisering van de diensten en hefboven in de economische en industriële sector.

Verder is hij van oordeel dat de regionalisering op diverse punten wordt uitgehold door maatregelen, initiatieven of standpunten van de nationale regering (bijvoorbeeld F.I.V., Participatiefonds, inhaalplan wetenschappelijk onderzoek). Aangezien de nationale middelen veel omvangrijker zijn dan de gewestelijke inzake industrieel beleid en wetenschappelijk onderzoek, dreigt de regionale bevoegdheid te worden opgeslorpt in een „gehernationaliseerd” industrieel beleid.

Wat de financiering van de regionalisering van het I.W.O.N.L. en het Prototypefonds betreft, wijst een lid erop dat de huidige financieringsregeling (voor de helft door dotaties en voor de helft door *ristorno*'s) die bij wijze van compromis voor 3 jaar werd ingevoerd, zo snel mogelijk moet verlaten worden. De financiering, zowel van I.W.O.N.L. als van het Prototypefonds moet integraal door *ristorno*'s gebeuren. Hetzelfde lid hoopt dat men ook de werking van de regionale parastatalen, zodra zij opgesplitst zijn, met bijkomende *ristorno*'s zal financieren.

De Voorzitter verklaart dat de Vlaamse Executieve erop staat dat het Toegepast Wetenschappelijk Onderzoek volledig wordt geregionaliseerd. De middelen van het IWONL en het Prototypefonds moeten uiteindelijk allemaal naar de gewesten worden overgedragen.

Hierover zal met de nationale regering overleg moeten worden gepleegd.

De Vlaamse regering besliste ook alle middelen in één budgettair fonds te groeperen. Een ontwerp-decreet terzake werd voor advies aan de Raad van State overgemaakt. De Raad adviseert dat het bedoelde fonds bij decreet dient opgericht. De Vlaamse Executieve zal dus binnenkort een ontwerp van decreet terzake bij de Vlaamse Raad indienen. De werking van het fonds zal bij besluit van de Vlaamse Executieve geregeld worden.

— GIMV

Een lid wijst erop dat de recente regeringsbeslissing inzake het droogleggen van het FIV de actiemiddelen van de GIMV ten dele verzwakt.

Welke is de verhouding tussen de eerste en tweede functie van de GIMV, namelijk openbaar en gemengd initiatief ?

In haar derde functie werden aan de GIMV geen opdrachten gegeven. Wel werd overgegaan tot de verkoop van overheidsaandelen aan de privé-sector. Is hier een algemeen beleid inzake deze terugkoop van de privé-sector ? Destijds beschikte de GIMV over 20 miljoen om te investeren als „seed-money”. Wordt deze politiek nog gevoerd en wat heeft zij opgeleverd ?

De Voorzitter van de Vlaamse Executieve wijst op de rol van de GIMV in de politiek van industriële vernieuwing van het Vlaamse gewest. De participaties die zij neemt ondersteunen dit beleid. Haar maatschappelijk kapitaal werd onlangs opgetrokken tot 2,1 miljard frank. In haar derde functie komt de GIMV op verzoek van het Gewest slechts tussen als het een bedrijf in moeilijkheden betreft. Deze participaties worden zo snel mogelijk weer afgestoten. Door tussenkomst van de GIMV wordt het mogelijk bedrijven in moeilijkheden in het leven te houden wanneer zich op korte termijn een overname of herstructurering aandient.

Wat de meer specifieke vragen betreft stelt de Voorzitter van de Executieve voor in de commissie het concreet beleid van de GIMV, eventueel aan de hand van het laatste jaarverslag, te bespreken.

Ingevolge de regeringsbeslissing in het kader van het spaarplan zal het FIV zeer beperkte nieuwe middelen krijgen.

De Voorzitter van de Vlaamse Executieve wijst erop dat via de recycling van de regionale middelen het FIV nog verder kan werken.

— GOM's

Over de GOM's werd niets gezegd in de beleidsnota. Welke taken zullen hun in de toekomst worden toegespeeld ?

De Voorzitter van de Vlaamse Executieve zal een overzicht bezorgen van de activiteitenverslagen van de GOM's.

Er is eveneens een ontwerp van decreet op komst inzake de economische planning waarin de GOM's zoals in de Wet van 15 juli 1970 houdende organisatie van de planning en economische decentralisatie, bepaalde taken zullen krijgen.

— DIRV

Een lid mist in de uiteenzetting van de Minister een visie op het structureel industrieel beleid. In hoever zijn de D.I.R.V.-resoluties in effectieve beleidsmaatregelen omgezet ?

Werkt de DIRV-actie door op de structuur van de Vlaamse economie ? Zijn er nieuw ontwikkelde subsectoren ? Komen er meer middelgrote bedrijven of is er een oligopolistische structuur aanwezig ? Het lid acht het aangewezen dat de SERV dit onderzoekt. Welke is de evaluatie van IMEC, MIETEC, INVOMECE ? Welke is de verhouding kostprijs en resultaat ?

Een lid meent te weten dat de DIRV-structuur zou worden overgeheveld naar het VEV. Welke impact heeft de Vlaamse Executieve nog op de DIRV-actie en haar programma's nu de patronale organisaties ook het personeel ervoor leveren ? Waartoe dienen in deze context de 13 miljoen kredieten onder artikel 12.33.03 „uitgaven met betrekking tot de DIRV-campagne in Vlaanderen” ?

De Voorzitter van de Vlaamse Executieve antwoordt dat IMEC eerstdaags wordt ingehuldigd. Het wordt gefinancierd voor maximum 60 % door de overheid en voor 40 % uit eigen middelen.

Er is een samenwerkingscontract met Philips met ondermeer een uitwisseling van ingenieurs.

INVOMECE heeft opgehouden te bestaan en wordt in IMEC ingewerkt. IMEC heeft ook een motorfunctie in de cel Limburg. Samen met SCK en het LUC wordt hier een permanente structuur gegeven aan de samenwerking industrie-onderwijs-onderzoek.

MIETEC in Oudenaarde kende een moeilijke start. De vernieuwing van het management wekt opnieuw vertrouwen.

De Voorzitter van de Vlaamse Executieve betwist de overheveling van DIRV naar VEV. Het is wel zo dat intense samenwerking tussen overheid, ondernemingen en VEV nodig is om nieuwe initiatieven van de grond te laten komen en te begeleiden.

Over de resultaten van de DIRV-actie op de Vlaamse economie kan in de bevoegde commissie een gedachtenwisseling plaats hebben.

— STV - invoering nieuwe technologieën

Een lid wijst erop dat de sociale aspecten van de invoering van nieuwe technologieën niet helemaal tot de regionale bevoegdheid behoort.

Dit heeft Gemeenschapsminister Wathelet van het Waalse Gewest niet belet om inzake de begeleiding van werknemers bij de invoering van nieuwe technologieën rechtstreeks naar de bedrijven toe bepaalde initiatieven te steunen. In het Vlaamse Gewest heeft men de Stichting Technologie Vlaanderen in het leven geroepen. Zij heeft in de schoot van de SERV de opdracht inzake nieuwe technologieën te informeren, te verzamelen, wetenschappelijk onderzoek te doen, te coördineren. Kan de Gemeenschapsminister meedelen wat het STV reeds heeft gepresteerd ?

De Voorzitter van de Vlaamse Executieve antwoordt dat de invoering van nieuwe technologieën zeer veel aspecten vertoont waaronder niet in het minst de sociale. De Stichting Technologie Vlaanderen heeft over diverse aspecten reeds rapporten opgesteld die door de Vlaamse Executieve werden goedgekeurd. Ook de CAO 39 over de invoering van nieuwe technologieën werd goedgekeurd. De Vlaamse Executieve hoopt dat bij de aanstaande onderhandelingen per bedrijf en per sector alle aandacht zal worden besteed aan de vorming met het oog op de invoering van nieuwe technologieën.

— Europese fondsen

Een lid is van oordeel dat de Europese steunfondsen in feite grote onbekenden zijn. Kan een inventaris van hun toepassingen op het terrein voor het begrotingsjaar 1985 worden opgesteld ? Het lid meent dat de GOM's ter zake een informatie- en coördinatietask moeten opnemen.

Een lid heeft ongunstige ervaringen met het Europees Sociaal Fonds. De onzekerheid over het tijdstip waarop de steun zal worden uitgekeerd alsook het gebrek aan continuïteit in de gestelde objectieven en de daaraan gekoppelde steunverlening maakt het erg moeilijk om met het E.S.F. te werken.

Kunnen afvloeiingen in de mijnen recht geven op het sociaal fonds van de EGKS ?

De Voorzitter van de Vlaamse Executieve wijst erop dat Gemeenschapsminister Deprez werd gelast met het opmaken van een informatiebrochure over de diverse mogelijkheden van steun bij de Europese fondsen.

Het activeren van de steunaanvragen naar de Europese Fondsen toe vormt een belangrijk stuk in het reconversieplan Limburg en zal dit ook zijn in de reconversieplannen in voorbereiding voor de Westhoek en de Kempen.

Wat de KS betreft beschikt de Vlaamse Regering niet over de mogelijkheid ook maar één frank rechtstreekse hulp te verlenen aan de K.S. Zij kan wel werken naar de reconversie en de diversificatie toe. De Voorzitter van de Vlaamse Executieve wijst erop dat men ter zake geen overmoedigheid moet aan de dag leggen. De initiatieven tot reconversie en diversificatie moeten van onderuit komen.

— Tewerkstelling

De beperkte budgettaire ruimte waarover de Vlaamse Executieve beschikt noopt tot het leggen van prioriteiten. Voor de begroting 1986 werd het accent meer gelegd op de welzijnssector dan op de „hardere” sectoren waaronder de economische. Een lid verklaart deze optie goed te keuren maar vraagt zich

wel af of deze oriëntering wel een voldoende tewerkstellings-effect zal hebben.

Verskillende leden stellen het probleem aan de orde van het hoge aantal ongevormde werklozen. Een lid geeft een voorbeeld van een arrondissement met 25.000 volledig werklozen. 50 % ervan hebben slechts de lagere school beëindigd ; 25 % ervan hebben slechts een opleiding van lager middelbaar onderwijs. Zonder bij komende vorming dreigen deze werklozen nooit meer werk te vinden.

Van de diverse opleidingsmogelijkheden die de R.V.A. biedt wordt slechts een zeer klein percentage bereikt. Daarom, aldus deze leden, is een bijzondere sensibilisering van het beleid naar deze groep nodig om ze op de ene of andere wijze in de maatschappij in te schakelen.

Een ander lid wijst erop dat zich zelfs voor afgestudeerden van het algemeen secundair onderwijs problemen zullen stellen. Het is niet omdat zij tot 18 jaar hebben schoolgelopen dat zij zullen ontsnappen aan de werkloosheid. Men moet ten allen prijze vermijden dat nu nog jongeren afstuderen in richtingen die regelrecht naar het stempellokaal leiden. Dit is onduidelijk wanneer men daarnaast constateert dat aan de vraag naar gekwalificeerde arbeidskrachten (bijvoorbeeld A2's) niet kan worden voldaan.

Wat het tekort aan gekwalificeerde arbeidskrachten betreft, dit is een probleem dat hoofdzakelijk via het onderwijs zal moeten worden opgelost, aldus de Gemeenschapsminister. Zopas werd een onderzoek beëindigd naar het profiel van de afgestudeerde die men in 1990 zal nodig hebben. Dit onderzoek bevat belangrijke informatie over de aard van de gevraagde arbeidskrachten. Alle aandacht moet uitgaan naar de vraag op de arbeidsmarkt. Het onderwijs moet in functie staan van de nodige opleidingen en niet omgekeerd.

Wat de opleiding betreft wijst de Gemeenschapsminister op drie belangrijke beslissingen die in de begroting tot uiting komen :

- de verhoging van de kredieten voor de beroepsopleiding ;
- de verhoging van de kredieten voor de middenstandsopleiding ;
- een budgettair fonds van 100 miljoen werd gecreëerd.

De kredieten voor de opleidingen werden ook reeds in 1984 en 1985 gevoelig verhoogd.

Een lid wijst erop dat het voeren van een tewerkstellingsbeleid wordt bemoeilijkt enerzijds door het feit dat de gewesten ter zake niet de volledige bevoegdheid hebben en anderzijds door het feit dat de bevoegdheid inzake vorming gedeeld wordt met Gemeenschapsminister Kelchtermans.

Er is dringend behoefte aan klare afspraken tussen de nationale en de regionale overheid inzake de arbeidsbemiddeling en de inspanningen ter creatie van arbeidsplaatsen. Wie doet wat ?

Op artikel 33.02.03, Sectie 72 werd slechts 5 miljoen uitgetrokken tegen 10 miljoen verleden jaar voor de betoelaging van allerlei initiatieven inzake de bevordering van tewerkstelling en de werkloosheidsbegeleiding.

Heeft het onderzoek naar allerhande initiatieven inzake de werklozenwerking reeds tot conclusies en beleidsopties geleid ?

De Voorzitter van de Vlaamse Executieve wijst erop dat deze studie geactualiseerd werd en dat het rapport zopas is klaar-

gekomen. Het ligt in de bedoeling, op basis van dit rapport aan de SERV te vragen aanbevelingen over te maken inzake het beleid dat in deze belangrijke aangelegenheid moet gevoerd worden.

Een lid is van oordeel dat men zou moeten overgaan tot een evaluatie van het SIMONA-project ter optimalisering van de arbeidsbemiddeling.

Welke is de stand van zaken voor wat de regionalisering van de RVA betreft ? Welke houding zal de Executieve aannemen ten aanzien van de vraag om gehele of gedeeltelijke vernietiging van het decreet houdende oprichting van de V.D.A.B. door de Minister van Binnenlandse Zaken ingediend bij het Arbitragehof. Deze vraag om vernietiging van het decreet is gegrond op het feit dat de wet van 16 maart 1954 houdende de controle van sommige instellingen van openbaar nut er niet is in opgenomen conform de B.W.H.I. Moet men werkelijk wachten op de oplossing van dit knelpunt om de V.D.A.B. verder operationeel te maken ?

Welke is de reden waarom sommige begrotingsposten van het ene begrotingsjaar naar het andere toe erg verschillen ? Zie artikel 42.01.03, Sectie 72 — Toelage aan de R.V.A. : 165 miljoen voor 1986, 52 miljoen voor 1985 en 126 miljoen voor 1984.

Wat meer bepaald de 165 miljoen aan toelagen voor de R.V.A. betreft, wenst een lid te weten welk aandeel hiervan naar eigenlijke werklozen gaat en welk aandeel naar tegemoetkomingen aan moeilijk te plaatsen werklozen, tegemoetkomingen bij de oprichting, overschakeling en uitbreiding van ondernemingen enzovoort.

Wat de werkloosheidscijfers betreft, wijst een lid erop dat de officiële cijfers niet overeenstemmen met de objectieve cijfers (uitsluitingen, de bruggepensioneerden, de halftijdse arbeidskrachten).

De Voorzitter van de Vlaamse Executieve antwoordt dat zich bij de oprichting van de VDAB inderdaad diverse problemen stellen.

De RVA is nog steeds niet gesplitst. Bepaalde aspecten werden naar het overlegcomité verwezen.

Zolang het personeel, de middelen en het patrimonium van de RVA niet is opgesplitst en overgedragen naar de Gewesten kan de VDAB niet operationeel worden. Het beheerscomité van de VDAB is wel reeds samengesteld. Verder wacht men op de uitspraak van het Arbitragehof op de door de Minister van Binnenlandse Aangelegenheden gestelde vraag om gehele of gedeeltelijke vernietiging van het decreet houdende oprichting van de VDAB.

Wat de 165 miljoen als toelage voor de RVA betreft is het zo dat verleden jaar alle saldi in de begroting werden verrekend. Daardoor was er dit jaar geen reserve meer wat een gevoelige verhoging van deze begrotingspost veroorzaakt.

Deze begrotingspost bevat de financiële tegemoetkomingen in het loon van moeilijk te plaatsen werklozen, in de kosten van de nieuwe installatie van werklozen en in de kosten bij de oprichting, overschakeling en uitbreiding van ondernemingen. Het is vooral deze laatste tussenkomst die een aanzienlijk deel van de begrotingsmiddelen opslorpt.

De Voorzitter van de Vlaamse Executieve verklaart te zijn aangezocht om advies uit te brengen over het verslag van Minister Hansenne aan de nationale regering waarin hij bepaalde voorstellen doet onder meer inzake de arbeidsbemiddeling.

Het standpunt van de Vlaamse Executieve ter zake is dat noch advies noch overleg nodig zijn aangezien de arbeidsbemiddeling een gewestmaterie is. Zij wil streng de hand houden aan de sinds de staatshervorming van 1980 vastgelegde bevoegdheidsafbakening.

De arbeidsbemiddeling en de diverse systemen voor de plaatsing van werklozen behoren tot de regionale bevoegdheid. Al wat de eigenlijke arbeidsverhoudingen betreft, behoort tot de bevoegdheid van de nationale regering.

— Werkloosheidscijfers

Wat de werkloosheidsstatistieken betreft en meer bepaald de aanvulling ervan met statistieken van de uitsluitingen, de bruggepensioneerden, de part-time tewerkgestelden enzovoort wijst de Voorzitter van de Vlaamse Executieve erop dat deze slechts nationaal zijn bekend. De regionale zullen verstrekt worden (zie bijlage).

— Opslorpingsprogramma's

In het besparingsplan van de nationale regering wordt de invoering per 1 januari 1987 van een uniform statuut van gesubsidieerd contractueel in het vooruitzicht gesteld, dit ter vervanging van de T.W.W., B.T.K. en D.A.C. tewerkgesteld bij gemeenten, O.C.M.W.'s en hun V.Z.W.'s.

Enkele leden hopen dat de proportionele opvang van structurele werklozen en jeugdige werklozen in deze opslorpingsprogramma's zal gerespecteerd worden.

Een ander lid wijst erop dat de opties die de nationale regering heeft aangekondigd eens te meer de regionale aanpak verhindert van een materie die per gewest zou dienen te worden geregeld. Kan de Vlaamse Executieve nu nog bepaalde accenten leggen, bijvoorbeeld ter stimulering van de opslorping van laaggeschoolden ?

De Voorzitter van de Vlaamse Executieve wijst erop dat de reglementering inzake opslorpingsprogramma's nationaal is.

Het quantum door elk van de Gewesten op te nemen in de opslorpingsprogramma's wordt bepaald door de Minister van Arbeid en Tewerkstelling in functie van het aantal werklozen. Voor de concrete opvulling van dit quantum zijn de Gewesten bevoegd.

Het Vlaamse Gewest is er zeer behoorlijk in geslaagd de hem toekomende cijfers op te vullen en zelfs meer.

— Energiebeleid

Een lid vraagt of de Vlaamse Executieve reeds haar houding heeft bepaald ten overstaan van een eventuele bouw van de N8.

Een ander lid wijst erop dat de bevoegdheid van de gewesten inzake energiebeleid zich in feite beperkt tot een „betrokkenheid” bij de beleidsbeslissingen die op nationaal vlak worden genomen. Dit geldt ook voor de eventuele bouw van de N8. Zijns inziens ontwikkelt de Vlaamse Executieve onvoldoende een eigen beleid op het domein van het rationeel energiebeleid, zowel in zijn industriële toepassingen als in experimenten inzake stadsverwarming, het invoeren van een isolatienorm inzake huisvesting. Het lid verwijst in dit verband naar een aanbeveling van de GERV gemaakt in 1983.

Wat de K.S. betreft verklaart een lid dat de werkgroep van Rompuy nog slechts weinig resultaten heeft opgeleverd. Hij

vraagt de Executieve de passiviteit inzake het commercialiseren van de know-how van de K.S. en de diversificaties rond de K.S. dringend te doorbreken.

De Voorzitter van de Vlaamse Executieve wijst erop dat de inplanting van de N8 een aangelegenheid is behorend tot de bevoegdheid van de Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening. De beslissing hierover zal wel in de Executieve worden genomen.

Hij wijst er terloops op dat de ondernemingen die zich in de energiesector situeren geen expansiesteun genieten. Verder gebeurt de oriëntering van het beleid naar de energiebesparing vooral langs fiscale weg, namelijk door het verlenen van fiscale voordelen.

III. STEMMING

Ter stemming gelegd worden de artikelen 39,40,41 en 42 van het begrotingsontwerp en de artikelen uit de begrotingstabel die tot de bevoegdheid van de Voorzitter van de Vlaamse Executieve behoren aangenomen en met 8 stemmen tegen 3.

BIJLAGE 1

Regionale investeringssteun in de ons omringende landen

1. Inleiding

Hierna wordt een overzicht gegeven van de regionale investeringssteun in Nederland, Duitsland, Frankrijk en Luxemburg. Met regionaal wordt bedoeld dat de steun wordt gedifferentieerd naargelang de plaats waar de investering wordt uitgevoerd.

De vermelde subsidiebedragen en -percentages zijn bruto, wat betekent dat zij geen rekening houden met de timing van uitbetaling of met hun belastbaarheid.

Ten slotte dient de aandacht gevestigd op het feit dat in verschillende Lid-Staten algemene investeringsstimuli of algemene relancemaatregelen, zoals belastingverminderingen, van kracht zijn die in dit overzicht niet aan bod komen.

2. Nederland

— Het regionale subsidiesysteem wordt gevormd door de I.P.R. (de investeringspremieregeling).

— Deze regeling voorziet in een automatische investeringspremie voor projecten tot 18 miljoen gulden. Voor projecten boven dit bedrag is alleen het gedeelte tot 18 miljoen gulden automatisch subsidieerbaar, terwijl voor het overige de intensiteit van de subsidie afhangt van het economisch belang van de investering.

— De hoogte van de investeringspremie verhoudt zich tot de economische achterstand van de regio's :

. in de ergst getroffen streken bedraagt de maximale premie 35 % van het investeringsbedrag ; de premie kan niet meer bedragen dan 6,3 miljoen gulden ;

. in de „gemiddelde” ontwikkelingszone bedraagt de maximale premie 25 %, met een plafond van 4,3 miljoen gulden ;

. in de overige ontwikkelingszones bedraagt de premie maximaal 15 %, met een plafond van 2,7 miljoen gulden.

Deze standaardregeling geldt voor de eerste 18 miljoen gulden van het investeringsproject ; het gedeelte boven dit bedrag kan selectief worden betoelaagd, maar de steun zal altijd lager zijn dan de standaardpercentages van 35, 25 en 15, met als resultaat dat projecten boven de 18 miljoen gulden steeds een lagere procentuele steun ontvangen dan kleinere projecten.

— Industriële en sommige dienstverlenende bedrijven komen in aanmerking voor I.P.R.-steun.

— Alleen de oprichting, de uitbreiding van bedrijven of de overplaatsing naar een ontwikkelingsgebied, worden betoelaagd. Rationalisering, reorganisatie of modernisering komen niet in aanmerking.

— I.P.R.-kostprijs in 1984 : 237 miljoen gulden.

3. Duitsland

— Het regionale investeringssysteem behoort tot de gezamenlijke bevoegdheid van de federale regering en van de Länder. Een plancomité, bestaande uit federale en Länder afgevaardigden, legt ieder jaar in een raamplan onder meer de regels vast voor de coördinatie van het regionaal beleid.

— De „Investitionszulage”, een automatische toelage, die naar keuze van de investeerder ook de vorm kan aannemen van een belastingaftrek, vormt het basiselement van het subsidiebeleid.

Deze toelage bedraagt 10 % van het investeringsbedrag in het „Zonenrandgebiet” een 40-kilometerbrede strook aan de grens met de Oostbloklanden, en 8,75 % in de andere ontwikkelingsgebieden.

De toelage wordt toegekend door het Ministerie van Economische Zaken, op advies van de betrokken deelstaat. Komen in aanmerking : nijverheid en diensten ; oprichting, uitbreiding, rationalisering, reorganisering, herlokalisering.

— Bovenop deze investeringspremie is een premie mogelijk, de „Investitionszuschuss”, bepaald in het jaarlijkse raamplan, die gecombineerd met de investeringstoelage en andere regionale steunmaatregelen in een matrix van preferentiële maxima, begrepen tussen 10 en 25 % van het investeringsbedrag, moet vallen ; deze percentages hangen af van de plaats en de aard van de investering.

Het „Zonenrandgebiet” en sommige groeipolen krijgen de maximale steun, terwijl nieuwe bedrijven en uitbreidingen meer ontvangen dan rationaliserings- en reorganisatieprojecten.

De premie wordt toegekend door de deelstaat. Komen in aanmerking : industrie, diensten ; oprichting, uitbreiding, rationalisering, reorganisering, herlokatie, overname.

— Projecten van K.M.O.'s die niet in aanmerking komen voor hogervermelde investeringstoelage of -premie (diensten zoals klein- en groothandel, horecasector, ambachtelijke ondernemingen) kunnen beroep doen op een automatische lening, tegen gunstige voorwaarden (1 à 2 % lager dan de normale rentevoet).

Deze lening dekt één derde tot twee-derden van de investering, met een maximum van 300.000 mark. Zij wordt toegestaan door de Kredietbank voor Wederopbouw, voor rekening van het Ministerie van Economische Zaken.

— Kostprijs (1984) :

- . investeringstoelage : ongeveer 1 miljard mark,
- . investeringspremie : ongeveer 400 miljoen mark,
- . toegestane leningen : ongeveer 1 miljard mark.

4. Frankrijk

— Het voornaamste element in het Franse regionale stimuleringsbeleid is de „prime d'aménagement du territoire” (P.A.T.), een projectgebonden premie voor investeringen in de nijverheid, diensten en research.

De P.A.T. is gebonden aan de creatie van nieuwe arbeidsplaatsen ; de premie bedraagt 50.000 FF of 35.000 FF per gecreëerde arbeidsplaats, in respectievelijk de maximum en de standaard ontwikkelingszones.

De verleende steun mag voor nijverheidsprojecten niet meer bedragen dan 25 % of 17 % van de investering, naargelang de categorie van de zone.

De beslissingen voor kleinere projecten worden genomen door de regionale raad van de regio waar het project is gesitueerd, en door de nationale overheid voor de grotere projecten.

— Voor de investeringen in de nijverheid, in zones met zeer ernstige herstructureringsmoeilijkheden, is bovenop de maximale premie van 25 % een lening van de nationale overheid mogelijk.

— De tweede belangrijkste investeringsstimulus wordt gevormd door de „prime régionale à l'emploi” (P.R.E.), een projectgebonden premie voor de eerste 30 gecreëerde arbeidsplaatsen. Dit is een premie die in geheel Frankrijk van toepassing is voor K.M.O.'s, waarvan het bedrag schommelt van 20.000 FF per gecreëerde arbeidsplaats in standaard regio's, 10.000 FF in de grote steden en 40.000 FF in rurale- of berggebieden. Deze premie wordt verstrekt door de lokale instanties en is niet cumuleerbaar met de P.A.T.

— Het derde element van het regionaal beleid is een volledige vrijstelling van de plaatselijke belasting voor bedrijven gedurende 5 jaar.

- Kostprijs :
- P.A.T. : 1.475 miljoen FF (1984),
- P.R.E. : geen cijfers beschikbaar ; iedere regio beslist hoeveel zij per jaar wenst toe te kennen in het P.R.E.-systeem,
- Lokale belastingsvrijstelling : 491 miljoen FF.

5. Luxemburg

— Omwille van zijn kleine oppervlakte, bestaan er geen zuivere regionale steunmaatregelen in Luxemburg.

— Het subsidiesysteem bestaat hoofdzakelijk in een projectgebonden kapitaalpremie, tot 15 % van het investeringsbedrag, of naar keuze van de investeerder in een rentetoelage van 3 % gedurende 5 jaar op 75 % van de investering (de rentetoelage kende praktisch geen toepassingsgevallen). De overgrote meerderheid van de steun werd verleend onder de vorm van een kapitaalpremie. Het systeem is van toepassing op de industrie en de dienstverlenende sector.

— Bovenop de premie is een belastingvermindering mogelijk, tot 25 % van de belastbare winst, voor een periode van 8 jaar, voor nieuwe bedrijven en nieuwe produktielijnen.

De cumul van beide mag evenwel niet meer bedragen dan 25 % van de investering. Dit betekent dat het belastingvoordeel wordt beperkt tot 10 % van de investering, wat betekent dat eens dit bedrag is bereikt, het belastingvoordeel wordt stopgezet, zelfs indien de 8 jaar niet werden volgemaakt.

— Een uitrustingskrediet, tegen een rentevoet van 4,5 % en tot maximaal 75 % van de investering, kan worden verstrekt aan K.M.O.'s door de Société Nationale de Crédit et d'Investissement.

- Kostprijs (1983) :
- kapitaalpremie : 3 13 miljoen Lux F,
- belastingvoordeel : geen gegevens beschikbaar, (1983 : 8 gunstige beslissingen)
- uitrustingskrediet : 565 miljoen Lux F verstrekte kredieten.

BIJLAGE 2

Expansiewetten van 17 juli 1959 en 30 december 1970

Overzicht gestaffelde beslissingen versus niet gestaffelde

	1984			1985			1986 (le trimester)		
	Gestaffelde	Niet gestaffelde	Totaal	Gestaffelde	Niet gestaffelde	Totaal	Gestaffelde	Niet gestaffelde	Totaal
Aantal positieve beslissingen	7 (1 %)	715 (99 %)	722 (100 %)	71 (9 %)	698 (91 %)	769 (100 %)	41 (17 %)	203 (83 %)	244 (100 %)
Betoelaagde investeringen (miljoen fr.)	659 (1 %)	74.642 (99 %)	75.121 (100 %)	5.415 (9 %)	61.457 (91 %)	66.872 (100 %)	2.588 (20 %)	10.110 (80 %)	12.698 (100 %)
Tewerkstellingsaangroei	112 (2 %)	6.138 (98 %)	6.250 (100 %)	1.541 (17 %)	7.292 (83 %)	8.833 (100 %)	881 (49 %)	900 (51 %)	1.781 (100 %)

BIJLAGE 3

Werklozen, werkzoekenden' en bruggepensioneerden
(Vlaams Gewest)

	December 1984	December 1985	Verschil
1. Niet werkend			
1. V.U.W.	277.568	266.048	- 11.520
2. Andere verplicht ingeschreven niet werkend	42.970	31.473	- 11.497
3. Niet werkend vrij ingeschreven . . .	10.657	8.272	- 2.385
Totaal niet werkend	331.195	305.793	- 25.402
II. Werkend			
1. Andere verplicht ingeschreven werkend	48.259	72.498	+ 24.239
2. T.W.W.	16.351	19.219	+ 2.868
3. B.T.K.	6.862	8.728	+ 1.866
4.D.A.C.	13.185	17.025	+ 3.840
Totaal werkend	84.657	117.470	+ 32.813
III. Bruggepensioneerden			
Conventioneel	46.279	55.612	+ 9.333
Wettelijk,	19.679	12.333	- 7.346
Totaal bruggepensioneerden	65.958	67.945	+ 1.987

1. HUISVESTING

A. Beleidsnota van de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van Huisvesting

1. Huisvestingsbeleid in het Regeerprogramma

De betere en zekere huisvesting blijft de hoofddoelstelling van het Vlaams huisvestingsbeleid.

Hiertoe worden volgende accenten gelegd :

- uitbouw van eigen noodzakelijke structuren die beantwoorden aan de nieuwe behoeften ;
- doeltreffende maatregelen voor kinderrijke gezinnen en gezinnen met de laagste inkomens ;
- grotere samenhang en eenvormigheid tussen de premiestelsels ; sterke vereenvoudiging van de diverse reglementeringen ;
- efficiënte informatie en voorlichting naar de bevolking in samenwerking met de gemeentebesturen.

2. Beleidsaccenten in de sociale woningbouw

Via allerlei stelsels van premies en toelagen wordt hulp geboden zowel bij het verwerven of bouwen van een woning als bij het huren of saneren ervan.

Deze steunverlening kan evenwel niet onbeperkt geschieden en is gebonden aan enkele randvoorwaarden. Zo moet een „sociaal” huisvestingsbeleid op de eerste plaats ten goede komen aan de kansarmen en moet dit beleid tevens **gezinsvriendelijk** zijn. Mensen met een netto-belastbaar inkomen van minder dan 500.000 frank en zij die voor een groot gezin moeten zorgen moeten voorrang krijgen en de grootste steun bekomen.

Een tweede randvoorwaarde ligt vervat in de globale beleidsvoering, die het accent legt op de bescherming van de open ruimte, de inbreiding en de herwaardering van het bestaand woonpatrimonium. Dit betekent dat in eerste instantie de buitensporige leegstand moet worden weggewerkt door deze woningen volwaardig bewoonbaar te maken en aldus het lokale woonmilieu weer attractief te maken. Dit betekent ook dat nieuwe bouwprojecten en uitbreidingsprogramma's nog slechts kunnen getolereerd worden in de sub-regio's met bijzondere huisvestingsbehoeften en/of mits grondige evaluatie van de vraag.

Ten slotte ondersteunt een doeltreffend beleid eigen Vlaamse structuren en een verzekerde financiering. Daartoe zal een ontwerp van decreet houdende de regionalisering van de bouwmaatschappijen worden neergelegd en zal worden onderzocht via welke financieringstechnieken de budgettaire last van de huisvesting kan worden verlaagd.

3. Regionalisering van de bouwmaatschappijen

De wetten houdende de hervorming der instellingen hebben de materie „Huisvesting” volledig geregionaliseerd. Dit raakt dus rechtstreeks de bestaande nationale **huisvestingsorganismen**, namelijk de Nationale Maatschappij voor de Huis-

vesting (N.M.H.), de Nationale Landmaatschappij (N.L.M.) en het Nationaal Instituut voor de Huisvesting (N.I.H.).

De optie luidt dat vóór 1 juli 1986 een ontwerp van decreet houdende regionalisering van de bouwmaatschappijen bij de Vlaamse Raad zal worden neergelegd.

4. Financiering

4.1. Lasten uit het verleden *

De Regeringsverklaring van de Vlaamse Executieve bepaalt dat de financiering van de huisvesting zal verzekerd worden.

Dit is een aanzienlijke opgave. De huisvesting wordt immers geconfronteerd met een ontzaglijke schuldomloop ingevolge de vroeger aangegane verbintenissen.

Alleen voor de investeringen verricht door de N.M.H. en de N.L.M. tot op 31 december 1984 is de Vlaamse Executieve een netto-last verschuldigd van tenminste 72,6 miljard frank tot 1990, en dit na aftrek van de bijstand welke ten gunste van het Vlaamse Gewest voortvloeit uit de bepalingen van de wet van 5 maart 1984 inzake de lasten en saldi van het verleden. Doch niet enkel de investeringsprogramma's van de huisvestingsmaatschappijen werden jarenlang geprefinancierd met leningen en met een exponentieel verloop der financiële lasten tot gevolg, maar dezelfde debudgetteringstechniek werd ook toegepast met betrekking tot uitgaven buiten de investeringsfeer van de overheid, zo bijvoorbeeld in de sector der premiestelsels.

De op 31 december 1985 totale nog te betalen financiële verplichtingen op de lopende verbintenissen, werden voor wat het Vlaams Gewest betreft, als volgt geraamd :

(in miljard frank)	
1. Netto-lasten N.M.H.-N.L.M. (cfr. supra)	72,6
2. Lasten ingevolge prefinanciering bouw- en saneringspremies	23,6
3. Lasten rentesubsidies Woningfonds Grote Gezinnen	16,8
4. Overige financiële lasten	6,3
Totaal	119,6

Hierbij dient opgemerkt dat het sub 1 vermelde bedrag gebaseerd is op de stand der verbintenissen per 31.12.1984 (met uitsluiting bijgevolg van de financiële lasten ingevolge de verbintenissen aangegaan sedert 31.12.84) en ook slechts de financiële verplichtingen behelst tot en met 1990.

De financiële lasten voor deze sector doven slechts uit einde 1991. Vanaf 1992 zijn de betalingen van de annuïteiten, door de N.M.H.-N.L.M. aan het Vlaamse Gewest, groter dan de bruto financiële lasten zodat een gedeelte van de globale financiële last gerecupereerd kan worden, dit uiteraard in de hypothese dat de prefinanciering wordt stopgezet vanaf 1985.

Wat er ook van zij, de financiële lasten van de aldus ontstane globale schuldomloop dreigen tijdens de komende jaren, de budgettaire mogelijkheden van de sector huisvesting volledig op te slorpen en zelfs te overstijgen.

Er zal dan ook alles in het werk moeten worden gesteld om aan deze financiële noodsituatie het hoofd te bieden.

In het Regeerakkoord van de nationale regering is voorzien in een globale regeling ten bate van de gewesten, van de lasten

* : zie ook Addendum blz. 220

der sociale huisvesting rekening houdend met de financiële draagkracht van de gewesten gezamenlijk.

De concrete, volledige en spoedige realisatie van voormelde regeling is een noodzakelijke voorwaarde en een eerste prioriteit, waaraan alle aandacht wordt besteed.

Tegelijk zal er worden over gewaakt dat de verdeling van de lasten welke niet voor rekening van de Staat zouden genomen worden, tussen de gewesten onderling zal vastgesteld worden aan de hand van een objectieve en aanvaardbare verdeelsleutel.

Een hoger lastenpercentage dan hetgeen blijkt uit de bedoelde verdeling der werkelijk verrichte investeringen, is voor de Vlaamse Executieve principieel onaanvaardbaar, dit in het kader van de interregionale verdeling van de resterende lasten.

Deze problematiek heeft een uitermate dringend karakter, mede gelet op de thesaurieproblemen van de huisvestingsmaatschappijen. In de mate waarin een snelle en afdoende oplossing zou uitblijven, wordt een gehele of gedeeltelijke consolidatie op lange termijn van de schuldomloop, onvermijdelijk.

Ten einde een verdere aangroei van de schuldomloop te vermijden, zal alles in het werk worden gesteld om reeds met ingang van 1987 maximaal af te stappen van de prefinancieringstechniek (leningsfinanciering).

Er kan niet geduld worden dat de afwenteling van de lasten van de sociale huisvesting op de toekomstige generaties een systeem blijft. Een terugkeer naar orthodoxe begrotingsfinanciering is daarom een belangrijke prioriteit en een doelstelling waarvan de volledige verwezenlijking tijdens de huidige legislatuur een hoge betrachting vormt.

Overeenkomstig de regeringsverklaring van de Vlaamse Executieve moet en zal tegelijk worden gezocht naar financieringstechnieken welke de mogelijkheid bieden de budgettaire lasten voor wat betreft de toekomstige projecten ernstig te beperken.

De uit te werken regelingen moeten in elk geval derwijze zijn dat het woonbestand zowel kwalitatief als kwantitatief op een voldoende niveau blijft.

De mogelijkheid wordt onderzocht teneinde inzonderheid in de sociale sector, en gekoppeld aan bepaalde voorwaarden, een systeem van huurtoelage in te stellen.

Een dergelijk stelsel zou in de eerste plaats gericht worden op de laagste inkomens en zou toelaten met een relatief beperkte jaarlijkse begrotingslast, duizenden gezinnen op een sociale en voldoeninggevende wijze te huisvesten.

Ook op deze wijze kan uitvoering gegeven worden aan het decreet van 30 oktober 1984 houdende aanvulling en wijziging van de huisvestingscode, waarbij ten aanzien van de huisvestingsmaatschappij en de mogelijkheid geboden werd woningen in huur te nemen. De aanzienlijke investeringskosten en de eruit voortvloeiende financieringslasten zouden aldus in verregaande mate kunnen beperkt worden.

De te ontwikkelen technieken moeten toelaten de schaarse gemeenschapsgelden op een optimale manier te besteden.

In die optiek is selectiviteit geboden en moeten de nationale bouwmaatschappijen tot nut van het algemeen en het Vlaams Woningfonds van de Bond van de Grote en Jonge Gezinnen oordeelkundig hun – door de Vlaamse regio ter beschikking gestelde – werkmiddelen verdelen.

Tevens moeten de – door de artikelen 81 en 82 van de Huisvestingscode – aan de drie genoemde instellingen opgelegde verplichting om minimaal 30 % van hun toegestane kredieten te besteden aan de sanering, de verbetering en de aanpassing van ongezone of onaangepaste woningen strikt nageleefd worden.

De financiële middelen zullen trouwens prioritair op inbreiding en renovatie gericht worden.

De instellingen zullen voorafgaandelijk hun renovatieprogramma en een omstandig meerjarenplan moeten voorleggen, samen met hun vorig jaar verwezenlijkte hernieuwingsactiviteiten, vooraleer een volgende schijf van hun investeringsprogramma in haar totaliteit zal vrijgegeven worden.

Dit investeringsprogramma moet duidelijk opgesplitst worden in een sector renovatie en een sector nieuwbouw, met voorrang voor de renovatie.

De programmatie in de openbare huisvestingssector moet uiteraard ook beter worden afgestemd op de reeds aanwezige grondreserves, door deze te doen kaderen in de beleidsopties inzake inbreiding en prioritaire sub-regio's.

De omvang van de grondreserves is trouwens reeds zeer aanzienlijk :

- N.M.H. – Vlaams Gewest : 1.653 ha,
- N.L.M. – Vlaams Gewest : 550 ha,
- Intercommunales – Vlaams Gewest : 2.342 uitgeruste kavels + 523 ha bouwgrond.

Wat betreft de rentevoeten, dient aangemerkt dat de basisrentevoet, aangerekend door de N.L.M. en het Woningfonds aan hun geldontleners zeer uiteenlopend zijn.

Deze basisrentevoeten zouden een sociaal gerechtvaardigde herziening moeten krijgen, tevens rekening houdend met de bepalingen van de lasten van de betrokken instellingen en van de Gewestbegroting. Er dient uiteraard rekening gehouden met het gezinsinkomen en met de gezinsdimensie.

Hierbij kan ook overwogen worden om de interestvoeten voor sociale leningen periodiek (bv. 5 jaarlijks) aan te passen voor de ontleners, wier netto-belastbaar inkomen de toegelaten inkomensgrenzen in aanzienlijke mate overschrijdt.

Het aandeel van de rentevoeten aan de Vlaamse Gewestbegroting terugbetaald is ook zeer verschillend :

- N.L.M. 7,25 %
- Woningfonds 4,50 %
- N.M.H. 2,50 %

Deze voor de vermelde instellingen onderling ongelijke en bovendien voor de Vlaamse Gemeenschap te zware last, moet in functie van de huidige markrentevoeten zo mogelijk herzien worden in de zin van een uniformisering en van een verhoging van het aandeel van de betrokken maatschappijen in de interestlast.

Dit alles rekening houdend met de sociale functie van de huisvestingsmaatschappijen.

4.2. Verlichting van de budgettaire lasten

Bij decreet van 30 oktober 1984 werden een aantal mogelijkheden geschapen om de budgettaire lasten in de huisvestingssector te verlichten, inzonderheid via alternatieve financiering ; mogelijkheid tot huren en kopen van woningen en de

verplichte verkoop van huurwoningen.

4.2.1. Alternatieve financiering van de huisvesting

Het stelsel van de prefinanciering, de grote investeringspakketten in het verleden en de daaruit voortvloeiende lasten om de aangegane leningen af te betalen, hypothekeken ten zeerste de mogelijkheden om nog een efficiënt huisvestingsbeleid te kunnen voeren.

In het Vlaamse Gewest werd de idee van de alternatieve financiering ontwikkeld ; dit komt erop neer privé-beleggers te laten bouwen en dan die woningen in huur te nemen, de N.M.H. of de erkende vennootschappen.

Op grond van deze wettelijke basis werd onderhandeld over een pilootproject dat voorzag in de bouw en het in huur geven van 74 woningen.

De modaliteiten van de af te sluiten overeenkomst waren de volgende :

- Betaling onder de vorm van huur gedurende 35 jaar, met dien verstande dat de eerste 2 jaar niet moet terugbetaald worden.
- Financiële last $\pm 7\%$, doch jaarlijks te indexeren met 5% . De rentevoet – m.a.w. de indexatie – is vijfjaarlijks herzienbaar maar kan nooit dalen.
- Op het einde van de periode van 35 jaar moet aan de belegger 15% van de venale waarde betaald worden (met een minimum van 20% van het te investeren bedrag).

De algemene voorwaarden voorzagen tevens dat de woningen slechts konden verkocht worden tussen het 10de en 24ste jaar na het einde van de bouwphase en mits betaling van de geactualiseerde nog verschuldigde bedragen.

Ook alle onderhouds- en herstelwerken, welke normalerwijze ten laste van de eigenaar vallen, zouden ten laste vallen van de erkende maatschappij evenals alle heffingen, taksen en fiscale lasten, zowel rechtstreekse als onrechtstreekse.

Bij nadere ontleding van dit dossier kwam men tot de vaststelling dat deze alternatieve financiering goedkoper is tot het 16e jaar, maar nadien weer duurder wordt.

Daarom worden nu nog slechts die alternatieven onderzocht die tenslotte gunstiger uitvallen dan het actueel geldend financieringssysteem.

4.2.2. Huurcompensatie

– Woonzekerheid bieden aan economisch zwakken zal in de onmiddellijke toekomst de grote opdracht worden van de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting.

-De Nationale Maatschappij voor de Huisvesting heeft ook een bijzondere opdracht te vervullen in het wegwerken van de duizenden leegstaande private woningen. In samenwerking met de private eigenaar van die woningen en de sociale bouwmaatschappijen kunnen ook hier, mits een lage investeringskost per woning, zeker 40.000 huurwoningen aan de minst-begoeden op korte termijn ter beschikking gesteld worden, doch hiervoor dient het principe van huurcompensatie ingevoerd.

Filosofie huurcompensatie gekoppeld aan 1 leegstaande woningen.

Om terzelfdertijd een 40.000 tal goede leegstaande woningen opnieuw bewoonbaar te maken en deze bij prioriteit te la-

ten bewonen door gezinnen met een lager inkomen en grote gezinnen, dienen huurcompensaties aan de erkende sociale bouwmaatschappijen ter beschikking gesteld.

Als wettelijke basis voor het stelsel van de huurcompensatie kan worden verwezen naar de artikelen 10,9° en 80 ter van de huisvestingscode.

Volgens artikel 10,9° heeft de Nationale Maatschappij voor de huisvesting (N.M.H.) o.a. tot doel :

„9° Ten voordele van haar erkende vennootschappen of ten voordele van zichzelf huur- en welkdanige overeenkomsten ten bezwarende titel betreffende onroerende goederen of gedeelten van onroerende goederen dienstig voor bewoning, onder meer de vestiging van erfpacht of het recht van opstal, af te sluiten”.

Dit laat dus toe dat de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting leegstaande woningen voor een bepaalde periode en tegen een bepaalde prijs in huur neemt om deze woningen, al dan niet na sanering, door te verhuren.

Dergelijke huurovereenkomsten worden door de **Gemeenschapsminister** voor Huisvesting goedgekeurd en omvatten een eenzijdige verkoopbelofte van de eigenaar.

De aldus in huur genomen woningen worden dan te huur aangeboden in de sociale huursector, rekening houdend met de decretale en reglementaire bepalingen inzake sociale huisvesting.

In grote lijnen kan dit beleid er als volgt uitzien.

De particuliere eigenaar die in het bezit is van een leegstaande woning, die minstens 12 maanden leeg staat, kan die woning verhuren aan een sociale bouwmaatschappij.

De betrokken leegstaande woning dient te voldoen aan :

- minimale vereisten inzake veiligheid ;
- bewoonbaarmaking vooral wat betreft verlichting en ventilatie van woon- en slaapruidten ;
- plaatselijke stedenbouwkundige normen.

De huurperiode is in principe minimum 9 jaar. Het is duidelijk dat er criteria zullen opgesteld worden op basis waarvan de huurperiode zal worden bepaald. Zo moet er o.a. rekening gehouden worden met de gedane kosten en met de huurprijs van de leegstaande woning. De huurprijs te betalen door de sociale bouwmaatschappij aan de particuliere eigenaar wordt berekend op grond van een officiële schatting uitgevoerd door de sociale **bouwmaatschappijen** rekening houdend met de toestand van de leegstaande woning.

Indien de bewoonbaarmaking van de leegstaande woning zulks vereist geeft de eigenaar de toelating aan de sociale bouwmaatschappij om op haar kosten de nodige sanerings-, verbeterings- of aanpassingswerken uit te voeren.

De investeringskost van die werken zal mede bepalend zijn voor de overeen te komen huurperiode. De private eigenaar heeft de zekerheid maandelijks een vooraf bepaalde **huurontvangst** te kunnen innen.

Na de sanering door de sociale bouwmaatschappij worden deze woningen door de maatschappij verhuurd aan gezinnen met in de eerste plaats een jaarinkomen lager dan 250.000 F, in de tweede orde van 250.001 tot 350.000 F en tenslotte van 350.001 F tot 500.000 F.

Inkomsten- categorie	Theoretisch voorbeeld van huurder	Huurcompensatie	Totaal
-250.000	± 2.000	± 6.000	± 8.000
250.000-350.000	± 3.000	± 5.000	± 8.000
350.000-500.000	± 4.000	± 4.000	± 8.000

Voordeel : a) zeer eenvoudig
 b) voor iedereen begrijpelijk
 c) maatschappij moet „kostprijs-minded” saneren.

Door het voeren van dergelijke huisvestingspolitiek wordt de verdere concentratie van gezinnen met lagere inkomens binnen de huidige sociale woonwijk gestopt en wordt de verspreide goede leegstand van ons woningpatrimonium op een zinnige en doeltreffende wijze herbruikt. Tevens zullen we minder vraag hebben naar het bouwen van nieuwe sociale huurwoningen-wijken.

In de huurovereenkomst eigenaar-sociale bouwmaatschappij kan verder gesteld worden dat na x aantal jaren de eigenaar verantwoordelijk wordt voor groot onderhoud van zijn woning, **zoniet** dat de bestaande huurovereenkomst **eigenaar-sociale bouwmaatschappij** dient te herzien, rekening houdend met de nieuwe noodzakelijke investeringen.

Tenslotte zal het sociaal huurstelsel als basis dienen voor het vaststellen van de andere bepalingen en modaliteiten.

Besluit :

1. Er dient geen decreetgevend werk verricht – alle modaliteiten kunnen bij Besluit van de Vlaamse Executieve getroffen worden. Dit kan op zeer korte termijn gebeuren. Derhalve is een inschrijving in de begroting 1986 verantwoord.

2. De verspreide leegstaande woningen krijgen opnieuw een sociaal maatschappelijke functie ; er wordt een eind gesteld aan verdere kapitaalvernietiging van ons woonpatrimonium.

3. Het systeem van huurtoelage is budgettair zeer voordelig aangezien de huisvestingsmaatschappijen bestaande woningen in huur kunnen nemen in plaats van zware investeringen in infrastructuur en nieuwbouw te blijven doen.

Deze besluiten beantwoorden op een bijzonder goede manier aan de opdracht vervat in de regeringsverklaring, vooral naar een gezinsvriendelijk huisvestingsbeleid met meer mogelijkheden voor grote gezinnen en economisch zwakken.

Het gebruik van het onbenut woonpatrimonium zal een verdere verloederings van onze steden en pleinen tegengaan, de verdere kapitaalvernietiging stoppen en remmend werken op uitbreidingsprojecten.

4.2.3. Verkoop huurwoningen

Het decreet van 30 oktober 1984 regelt ook de verplichte verkoop van de volkswoningen aan de inwonende huurder. Dezelfde verplichting geldt voor de huur-appartementen, behalve indien het complex meer dan zes appartementen of drie woonlagen bevat.

Bij Besluit van 6 november 1985 heeft de Vlaamse Executieve de modaliteiten van deze verkoopverplichting vastgelegd en via omzendbrief van 29 januari 1986 van de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting werd deze regeling operationeel gemaakt ; ze kan van belang zijn om het financieel

evenwicht ten overstaan van het groot pakket huurwoningen (± 111.000) te helpen verbeteren.

Bijzondere aandacht moet ook uitgaan naar de beheersing van de kostprijs van de sociale woningbouw.

Voor de woningen gebouwd onder de auspiciën van de Nationale Landmaatschappij en van de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting werden in het Vlaamse Gewest volgende gemiddelde kostprijzen genoteerd :

in 1983 : voor een kleine landeigendom 2.350.000 F (grond + B.T.W. inbegrepen) :

- voor een eengezinshuis N.M.H. 1.900.000 F,
- voor een appartement N.M.H. 1.600.000 F.

In 1984 steeg de globale kostprijs met iets meer dan 6 % en in 1985 nog eens met 5 à 6 %.

Dit geeft op dit ogenblik volgende gemiddelde kostprijzen :

- voor een kleine landeigendom 2.170.000 F + 6 % B.T.W. + prijs grond = $\pm 2.600.000$ F,
- voor een eengezinshuis N.M.H. 2.100.000 F,
- voor een appartement N.M.H. 1.800.000 F.

Bij dit alles moeten dan nog de kosten van de infrastructurele uitrusting worden gevoegd.

5. Sociale heroriëntering premiestelsels

Op de opties van de Vlaamse regering te concretiseren zullen tal van reglementeringen moeten herzien worden, in eerste instantie deze van de bouwpremie en van de saneringspremie, die trouwens elk zowat 14.000 aanvragers per jaar aanbelangen.

5.1 Bouwpremie

In grote lijnen zal het stelsel van de bouwpremie worden aangepast rekening houdend met volgende opties :

- meer kindvriendelijk door de inkomstenschijven aan te passen volgens de kinderlast en vooral door vanaf het derde kind een fundamentele premieverhoging toe te kennen ;
- het maximaal toegelaten inkomen te verlagen maar anderzijds het premiebedrag te verhogen voor de lagere inkomens ;
- het gezinsvriendelijk karakter beklemtonen door een financiële tegemoetkoming voor gehuwden in te bouwen ;
- een grondige vereenvoudiging door het afschaffen van de maximum oppervlakenormen in te voeren ;
- het aantal in te vullen formulieren tot een minimum herleiden.

5.2. Saneringspremie

In het licht van verbetering van het woningbestand en herbenutten van leegstaande gebouwen zullen in de toekomst zowel eigenaarsbewoners, eigenaarsverhuurders als huurders van de saneringspremie kunnen genieten.

Als belangrijk streven wordt vooropgesteld het bedrag van de saneringspremie mogelijks op dezelfde hoogte te brengen als de bouwpremie. Een sterke vereenvoudiging van de procedure en aanvraagformulieren wordt ook hier doorgevoerd.

In de huidige reglementering wordt ervan uitgegaan dat voor een ongezonde (maar voor verbetering vatbare) woning

een premie kan gegeven worden, mits de woning in al zijn aspecten gezond gemaakt wordt.

Gevolg hiervan is dat vooral aanvragers uit een lagere inkomenscategorie, waarvoor de premie in hoofdzaak bedoeld is, kans lopen op weigering, omdat de bijkomende werken een te grote investering vragen, of omdat de bijkomende onkosten niet in verhouding staan tot het uiteindelijke premiebedrag.

De nieuwe reglementering zou aan de betrokkene de verplichting opleggen bij prioriteit zijn woning (karkas) droog te maken.

Ook zal de nieuwe versie de mogelijkheid bieden de saneringswerken in fasen uit te voeren.

Momenteel gebeuren veel aanvragen voor te jonge huizen. We stellen voor in de toekomst enkel woningen in aanmerking te laten komen van minimum 20 jaar oud. Echte saneringswerken, die de moeite waard zijn om betoelaagd te worden (in functie van het instandhouden en bewoonbaar maken van woningen) beginnen zich pas na 20 jaar voor te doen. Een dergelijke aanpassing legt de klemtoon waar hij liggen moet : op de sanering van oudere gebouwen.

Bij de omschrijving van de momenteel gehanteerde minimum-normen die overigens worden vastgesteld in functie van nieuwbouwwoningen, worden minimum voorwaarden voor bewoonbaarheid ten onrechte vermengd met het opleggen aan de bewoners van een betaalde woonfilosofie. Als belangrijkste minimumeis wordt gesteld een droge en winddichte woning. Er wordt afgezien van vast minimum oppervlakten of hoogten. De controles ter plaatse zouden we in de eerste plaats overlaten aan de gemeentelijke diensten, vooral in samenwerking met de technische diensten van de provincie.

6. Kostprijsbeheersing

6.1 De architectuur

Gelet op de huidige budgettaire situatie zou het organiseren van een architectuurwedstrijd, de zogenaamde WISH (wedstrijd – ideeën – sociale huisvesting) in 1986 enkel een symbolische maar geen reële betekenis hebben.

Er wordt derhalve voorgesteld in 1986 geen WISH wedstrijd te organiseren, maar dit wel te doen in 1987.

Hierdoor komt er ook meer tijd vrij om dergelijke wedstrijd behoorlijk voor te bereiden.

Ten overstaan van her verleden kan ook gedacht worden aan een andere formule.

Bijvoorbeeld :

- wat het onderwerp betreft : enkel renovatieprojecten in plaats van ook nieuwe wijken
- wat de wijze betreft : enkel ideeënwedstrijd waaraan ieder kan meedoen, niemand krijgt een prijs. Uit deze worden 5 beste ideeën gekozen. Deze laureaten worden gevraagd een voorontwerp uit te werken. Hiervoor krijgt ieder een prijs. Uit deze 5 wordt één project bekroond en eventueel uitgevoerd.

Een andere formule zou een wedstrijd aanbesteding kunnen zijn door een combinatie architect + aannemer voor een renovatieproject in Vlaanderen. De laureaat mag het project uitvoeren. De tweede en de derde krijgen een prijs van 150.000 F en 100.000 F.

6.2 Lastenboeken

Een initiatief werd genomen strekkende tot de herziening van de algemene lastenboeken van de bouwmaatschappijen bij de bouw van sociale woningen. Hierbij wordt gestreefd naar vereenvoudiging en modernisering. Het initiatief strekt er toe te komen tot één algemeen lastenboek voor beide maatschappijen voor huisvesting (de N.M.H. en de N.L.M.). Hierbij wordt tevens gezocht naar de mogelijkheid om nieuwe technieken en moderne materialen toe te passen in de sociale woningbouw. Diverse formules gaande van het klassieke **lastenboek** tot zgn. prestatienormen, worden daarbij onderzocht. Na besprekingen met de betrokken partijen werd geopteerd, bij wijze van experiment, de mogelijkheid van veralgemening van de STS-normen nader te onderzoeken (zoals bv. voor de afwerking).

In het kader van deze activiteit wordt ook een onderzoek gedaan naar de mogelijkheid tot het meer veralgemeend aanwenden van de prefabtechnieken in de sociale woningbouw, o.m. in het kader van de kostenbesparende maatregelen.

Hierbij wordt ook aandacht besteed aan hedendaagse strekkingen tot het bouwen van permanente woningen met hout als basismateriaal, met inbegrip van de zogenaamde „houten woningen”.

Het streefdoel is derhalve te komen tot één algemeen **lastenboek** met volgende kenmerken : eenvoudig, modern, dat hedendaagse technieken en bouwmaterialen toelaat, dat ook de bepalingen in verband met renovatie en rehabilitatie toelaat.

6.3 Erelonen

De huidige type-overeenkomsten met de ontwerpers, hetzij architecten wat betreft de bouw van sociale woningen, hetzij wegenontwerpers wat betreft de bouw van wegen en rioleringswerken, hetzij ontwerpers van beplantingen wat de omgevingswerken aangaat stellen honorering van de prestaties vast op grond van een percentage van de bouwkosten. Als principe daarbij geldt : hoe groter de bouwkosten, hoe groter het honorarium. Dit systeem is weinig stimulerend voor ontwerpers om te zoeken naar de meest economische oplossing. Het komt logisch voor een aangepaste formule te voorzien waarbij ontwerpers die inspanningen doen om de bouwkosten te drukken, op een passende wijze kunnen gehonoreerd worden. Een formule daarbij kan zijn dat de ontwerper met het goedkoopste ontwerp wordt belast met de opdracht. Deze formule kan bv. toegepast worden bij de architectuurwedstrijden. Een andere formule bestaat erin een plafond te voorzien voor de erelonen op grond van een raming enerzijds en een premie-stelsel anderzijds. Naast de procentuele honorering tot een plafond kan een bijkomende honorering ingelast worden gebaseerd op een premiestelsel voor de ontwerper wiens ontwerp beneden de geraamde prijs blijft. Hier geldt het principe : hoe lager de bouwkost, hoe hoger de honorering.

Deze formule kan bv. toegepast worden bij de aanstelling van ontwerpers voor weg- en rioleringswerken en omgevingswerken.

7. Voorlichting – Informatie

Zoals voorgesteld in het Regeerprogramma zal in samen-

werking met de provincies en de gemeentebesturen gezocht worden naar een formule die een betere voorlichting, inzake huisvesting en huisvestingsbeleid, naar de bevolking toe dient te verzekeren.

7.1. Huisvestingsambtenaar

Informatie, voorlichting en begeleiding dient zo dicht mogelijk bij de bevolking gebracht, daarom wordt in eerste instantie gedacht aan het opleiden van gemeentelijke huisvestingsambtenaren en dit in samenwerking met de Administratie voor Huisvesting en de provincies.

7.2. Voorlichtingsbrochure

Het is bekend dat in samenwerking met de Administratie voor Huisvesting reeds een voorlichtingsbrochure werd opge maakt die op grote schaal wordt verspreid.

Het ligt in mijn bedoeling deze brochures, naargelang de noodwendigheden, aan te passen en verder naar het publiek bekend te maken en te verspreiden.

Addendum

Betreft : Regeling van de lasten van het verleden van de sociale huisvesting.

De vertegenwoordigers van de Nationale regering en van de drie betrokken Executieven hebben een overeenkomst gesloten met betrekking tot de regeling van de lasten van de leningen van de sociale huisvesting die afgesloten zijn vóór 31.12.1985 op basis van de volgende beginselen.

1. De verdeling van de lasten tussen Staat en Gewesten gebeurt overeenkomstig de bepalingen van de wet van 5 maart 1984 betreffende de saldi en de lasten van het verleden van de Gemeenschappen en de Gewesten en de nationale sectoren.

De verdeling van de lasten tussen de Gewesten gebeurt overeenkomstig het beginsel van de jaarlijks verwezenlijkte investeringen in elk der gewesten en het aandeel van ieder Gewest in de achterstallige betalingen aan de Nationale maatschappijen.

2. Een vereffeningsmaatschappij N.M.H.-N.L.M. wordt opgericht met als opdracht :

a) het honoreren van de verplichtingen van de ontbonden N.M.H. en N.L.M. ten opzichte van de kapitaalmarkt ;

b) het afsluiten van herfinancieringsleningen voor de herfinanciering van de lasten voortvloeiend uit de wet van 5 maart 1984.

3. De vereffeningsmaatschappij N.M.H.-N.L.M. heeft de volgende inkomsten die op afzonderlijke rekeningen voor de Staat en elk der drie Gewesten worden aangerekend :

– die stortingen van annuïteiten door erkende vennootschappen en particulieren die gewaarborgd worden door de betrokken gewesten ;

– de stortingen door de Gewesten en de Staat.

Bij het niet nakomen van hun verplichtingen aan de vereffeningsmaatschappij in hoofde van de erkende vennootschappen, de particulieren of de Gewesten, kan een inhouding ver richt worden op de dotaties van de Gewesten.

4. Op het ogenblik dat de rekening van de Staat bij de veref-

feningsmaatschappij N.M.H.-N.L.M. een positief saldo ver-
toont wordt dit saldo verdeeld over de rekeningen van de Ge-
westen volgens de regionale oorsprong van de gestorte annui-
teiten.

5. De herfinancieringsleningen aangegaan door de vereffe-
ningsmaatschappij genieten de vrijstelling van roerende voor-
heffing.

Overzicht van de kredieten in de sector Huisvesting

1) Kabinetskredieten – Sectie 16

Titel 1 – Art. 11.01	Jaarwedde Minister	1,9
	11.02 Jaarwedde personeel	49,6
	12.06 Huur onroerende goederen	13,8
	12.07 Installatiekosten	1,0
	12.19 Werkingskosten	7,8
Titel II – Art. 74.0 1	Vermogensuitgaven	1,5
	74.40 Vermogensuitgaven, le installa- tie	0,8
		<u>76,4</u>

2) Machtiging bouwpremies : 3.800 miljoen frank (artikel 14
in begrotingsdecreet '86).

3) Investeringsprogramma :

Sectie 80

– Machtigingen :

NMH : 1.800 miljoen frank (artikel 53 in begrotingsdecreet
1986),

NLM : 2.38 miljoen frank,

Woningfonds : 4.100 miljoen frank.

– Titel II, art. 5 1.06 : 1.000 miljoen frank.

4) Overige kredieten :

Sectie 80

	Betreft	Bedrag
TITEL 1		
Art. 11.03	Loonkosten	p.m.
12.02	Werkingskosten administratie	0,5
12.05	Vergoedingen personeel	p.m.
12.60	Studie en voorlichting	5,0
12.61	Relance bouwsector	p.m.
33.60	Diverse toelagen	0,1
41.60	Nationaal Instituut Huisvesting	p.m.
41.61	Intrestlasten NMH-NLM	4.423,4
41.62	Rentevermindering mijnwerkers, enz.	540,2
41.63	Lasten Woningfonds.	2.146,1
41.64	Aankooppremies	4,0
41.65	Intrestlasten bouw- en saneringspremie	1.603,1
41.67	Verzekering inkomensverlies	115,5
41.68	Huurcompensaties aan minderbegoede gezinnen. .	100
	Totaal	<u>8.937,9</u>
TITEL II		
Art. 51.06	Wet Brunfaut	1.410,0
61.60	Bijkomende bouw- en kooppremies	—
61.61	Krotopruiming	24,0
61.62	Aflossingslasten bouw- en saneringspremies	1.576,4
61.91	Aflossingslasten NMH-NLM	28,9
61.92	Krotopruiming gemeenten	52,0
	Totaal	<u>3.091,3</u>

Recapitulatie niet-gesplitste kredieten +
ordonnanceringskredieten
(exclusief kabinetskredieten)

Titel 1 : 8.937,9
Titel II : 3.091,3

Algemeen totaal : 12.029,2

Budget :	1985 (initieel)	1985 (aangepast)
Titel 1 :	10.555,6	10.756,4
Titel II :	<u>2.836,6</u>	<u>2.853,1</u>
	13.392,2	13.609,5

De Gemeenschapsminister verstrekt volgende toelichting
bij zijn begroting.

1. Bouwpremies

De machtigingen voor bouwpremies bedragen 3.800 miljoen frank. De Gemeenschapsminister wijst erop dat indien de aanvragen blijven stijgen, dit bedrag zal moeten opgevoerd worden.

Op de lopende uitgaven onder artikel 41.65.03 en op de kapitaaluitgaven onder artikel 61.62.03 staan respectievelijk 1.603 miljoen frank ingeschreven voor de intrestlasten bouw- en saneringspremies en 1.576 miljoen frank voor de aflossingslasten bouw- en saneringspremies. Dit is het gevolg van de prefinitanciering van de bouw- en saneringspremies en dit reeds sinds 1967. De Gemeenschapsminister is zinnens vanaf 1 januari 1986 ook de bouw- en saneringspremies te budgetteren.

2. Investeringsprogramma

Het investeringsprogramma 1986 werd zoals afgesproken beperkt op 90 % van het initiële investeringsprogramma voor het begrotingsjaar 1985. Dit is ook gebeurd in de sector huisvesting :

N.M.M. : 1.800 miljoen frank machtigingen i.p.v. 2000 miljoen frank ;
N.L.M. : 2.238 miljoen frank machtigingen i.p.v. 2.860 miljoen frank.

Voor het Woningfonds werden de machtigingen daarentegen opgetrokken van 2.960 miljoen frank in 1985 naar 4.100 miljoen frank voor 1986. De verhoging is nodig om de achterstand opgelopen in de leningstussenkomsten van de leningen aangegaan door het Woningfonds op te halen.

3. Intrestlasten N.M.H.-N.L.M.

Het krediet van 4.423,4 ingeschreven onder artikel 41.6 1.03 van Sectie 80, Titel 1 voor de aflossing van de schulden van N.M.H. stemt overeen met het bedrag dat in het voorstel Grootjans, de toenmalige Minister van Financiën, in juli 1985, dit jaar ten laste van het Vlaamse Gewest zou vallen ter delging van de sociale huisvestingslasten.

Ofschoon in de nieuwe regeling een lager bedrag zou volstaan, gezien de extra steun die de Gewesten krijgen, heeft de Vlaamse Executieve beslist het oorspronkelijke bedrag op de begroting te behouden wat een snellere afbetaling mogelijk maakt.

4. Verzekering inkomensverlies

Wat de verzekering voor inkomensverlies betreft, is de Gemeenschapsminister bezig te onderhandelen met de verzekeringsmaatschappij om de duurtijd van de dekking van het risico van 5 jaar op 10 jaar te brengen, wat de verzekeringnemer-bouwer of eigenaar meer zekerheid biedt. Op de begroting werd 115,5 miljoen frank uitgetrokken voor de betaling van de premies.

5. Huurcompensaties

Voor de huurcompensaties werd alvast 100 miljoen frank uitgetrokken op de begroting. De Gemeenschapsminister wil het stelsel spoedig operationeel maken.

B. Bespreking

Goedkope leningen

Een lid doet opmerken dat het zich voor de bouwleningen hetzij via de N.L.M. hetzij via het Woningfonds, herhaaldelijk voordoet dat een geldige aanvraag bij gebrek aan fondsen niet kan ingewilligd worden. Men nodigt de gegadigden dan uit een nieuwe aanvraag te doen. Deze wordt dan niet in aanmerking genomen omdat het inkomen van de aanvragen ondertussen gestegen is boven het gestelde plafond.

Een ander lid bevestigt deze ervaring weliswaar slechts voor bepaalde subgewesten. Het is toch niet mogelijk dat men in het ene subgewest over meer fondsen beschikt dan het andere.

Andere leden wijzen erop dat het inzake goedkope leningen soms tot drie jaar duurt voor zij worden uitbetaald. Dit is onaanvaardbaar.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat hij voor wat het Woningfonds betreft, de kredieten gevoelig verhoogd heeft, precies met de bedoeling de achterstand inzake leningen weg te werken.

Wat de achterstand voor de leningen toegekend door de N.L.M. betreft, heeft de Gemeenschapsminister het **leen**vermogen van de N.L.M. verhoogd via het optrekken van de rentevoet. Op die manier kunnen de leningaansvragen sneller worden afgehandeld.

Een lid verklaart verheugd te zijn over de verhoging van de middelen voor het Woningfonds. Hij wijst er echter op dat voor de gezinnen nieuwe moeilijkheden kunnen rijzen langs de kant van de bouwpremies. De huidige reglementering is nu zo dat de laatste schijf van de lening toegekend door het **Wo**ningfonds pas wordt vrijgegeven nadat de bouwpremie werd verkregen en ook besteed. Aangezien nu de kredieten voor de bouwpremies quasi zeker ontoereikend zullen zijn, zoals de Gemeenschapsminister zelf heeft verklaard, zal het **inhaal**-plan voor het Woningfonds uiteindelijk niet erg baten.

De Gemeenschapsminister wijst erop dat een regeling via het bijblad eventuele tekorten inzake de bouwpremies kan opvangen.

Een lid vraagt welke de reden is waarom de rentevoeten voor een lening aangevraagd via de ASLK, lager zijn dan deze voor een lening aangevraagd bij haar filialen of bij de door de ASLK erkende kredietinstellingen.

De Gemeenschapsminister wijst erop dat dit in elk geval neerkomt op oneerlijke concurrentie tussen de hoofdzetel en de filialen.

Huurcompensaties

Verschillende leden hadden vragen en bedenkingen bij het door de Gemeenschapsminister aangekondigde plan om door middel van huurcompensaties te verlenen aan de erkende maatschappijen verschillende beleidsopties **tesamen** te realiseren :

- verlichten van de budgettaire lasten ;
- woonzekerheid bieden aan de economisch zwakken ;
- wegwerken van de leegstand door renovatie.

1. Is het verlenen van huurtoelagen juridisch conform met de Huisvestingscode ?

2. De maatschappijen krijgen een huurcompensatie in functie van het inkomen van hun huurders. Hoe lager het inkomen, hoe hoger de huurcompensatie. Bestaat nu niet het gevaar dat de maatschappijen zich zullen tevreden stellen met het ter beschikking stellen van woningen met minder goed comfort aan deze laagste inkomenscategorie maar toch de hoge huurcompensatie opstrijkt ?

3. Voor wat de renovatie betreft van woningen die in een herwaarderingsgebied liggen, kunnen de erkende maatschappijen genieten van de tegemoetkomingen inzake de reglementering op de stads- en dorpsherwaardering. Beide regelingen doorkruisen hier mekaar. Hierover zal overleg nodig zijn met Gemeenschapsminister Pede.

4. Een lid wijst erop dat het stelsel van de huurcompensatie met veel overleg zal moeten worden uitgewerkt. Gesteld dat een eigenaar 5 woningen bezit in een straat. Zij staan meer dan één jaar leeg. Een woning wordt verhuurd aan een erkende maatschappij. Deze knapt de woning op en verhuurt ze. Hierdoor stijgt niet alleen de waarde van het gerenoveerde en verhuurde huis, ook de waarde van de belendende huizen stijgt, zonder dat de eigenaar iets heeft moeten doen.

5. De huurovereenkomst moet goed opgesteld zijn. De mogelijkheid tot en de gevolgen van een eventuele eigendomsoverdracht moet juridisch omschreven worden.

6. Het eigenaarsonderhoud komt ten laste van de erkende maatschappij, niet alleen in het begin van de overeenkomst, ook gedurende de overeenkomst. De huurtermijnen zullen zo moeten berekend worden dat deze kosten nog kunnen worden gedelgd alvorens de woning terug vrij te geven aan de eigenaar.

7. Een lid is van mening dat men er inderdaad moet voor waken dat de eigenaar zich niet onrechtmatig verrijkt door nog niet afgeschreven verbeteringen aan zijn woning bij het einde van de huurovereenkomst. Iets anders is de waardeverhoging of waardeverlaging die het gevolg is van uitgevoerde werken aan belendende gebouwen of infrastructuur. Dit verschijnsel doet zich herhaaldelijk in alle mogelijke situaties voor, zowel in de publieke als in de private sfeer.

De Gemeenschapsminister antwoordt op de gemaakte opmerkingen.

Aangezien de kosten voor de sociale woningbouw (nieuw) maatschappelijk ondraaglijk zijn geworden – en bovendien nog eerst een zware schuldenlast uit het verleden moet worden afgelost – is er maar één oplossing om de kansarmen aan een goede woning te helpen, namelijk via de renovatie van leegstaande huizen.

De Gemeenschapsminister benadrukt dat het hier gaat om de „zachte” renovatie, die niet zo duur hoeft te zijn, van onge-

veer 42.000 leegstaande woningen. Het stelsel dat daartoe wordt uitgewerkt, namelijk de huurcompensatie voor de erkende maatschappijen, moet getoetst worden aan niet minder dan 35 aandachtspunten, onder meer deze door de leden opgeworpen.

N.I.H.-N.M.H.-N.L.M. – werking en regionalisering

Een lid vraagt wat er na de regionalisering van de huisvestingsmaatschappijen zal gebeuren met het N.I.H., de N.M.H. en de N.L.M. ? Zal men N.M.H. en N.L.M. fusioneren of niet ?

De Gemeenschapsminister verklaart dat wat het N.I.H. betreft, nog geen vaste plannen bestaan. Wellicht kunnen een deel van de ambtenaren terug opgenomen worden in de administratie van openbare werken.

Voor wat N.M.H. en N.L.M. betreft, zal vóór 1 juli 1986 het ontwerp van decreet worden ingediend dat de regionalisering operationeel moet maken.

Een lid is van oordeel dat een fusie gezien de verschillende opdrachten van N.M.H. (meer gericht op de stedelijke omgeving) en N.L.M. (meer gericht op het platteland) niet aangewezen is. Zijns inziens is het zelfs goed dat er enige concurrentie tussen beide is.

De Gemeenschapsminister is van oordeel dat hoe dan ook een herstructurering zal nodig zijn. Immers, als de beide maatschappijen met dezelfde opdrachten zijn belast, dan moeten zij die kunnen uitvoeren in identieke voorwaarden inzake rentevoeten, aflossingstermijnen enzovoort.

In de marge van deze discussie snijdt een lid de kwestie aan van het overaanbod van lokale erkende maatschappijen. Kunnen zij niet per gemeente fusioneren ? Het is onduidelijk dat er drie verschillende erkende maatschappijen opereren in een gemeente met amper 11.000 inwoners. De hoge zitpenningen die worden toegekend verhogen op onredelijke wijze de werkingskosten van de maatschappijen.

De Gemeenschapsminister wijst erop dat een aantal maatschappijen wel zullen moeten fusioneren om een financieel evenwicht bereiken.

Een lid heeft nog een aantal specifieke vragen inzake de N.L.M. :

1. Hoe groot is de reserve voor wederopbouw ? Winst- en verliesrekening per gewest vanaf 1981 tot 1985.

2. Welke voorafnamen werden gedaan voor de werkingkosten sector huisvesting ?

3. Tussenkost van de reserve voor wederopbouw om de verkoop van onverkochte woningen te stimuleren per gewest. Hoeveel woningen zijn er al verkocht per gewest met een overzicht vanaf 1981 ?

4. Compensatiefonds :
Voorafnemingen per gewest vanaf 1981.
Stand van zaken per gewest gesplitst.

De Gemeenschapsminister zal de antwoorden overmaken (zie bijlagen).

Een ander lid constateert dat de N.M.H. vorig jaar voor 2 miljard frank machtigingen werden verleend voor investeringen. Dit bleek veel te weinig te zijn, namelijk niet eens voldoende voor het groot onderhoud van het patrimonium. Voor 1986 worden deze machtigingen gereduceerd tot 1.800 miljoen frank. Het lid zal een amendement indienen op artikel 53

om de 1.800 miljoen frank op te voeren tot 2.500 miljoen frank.

Lasten verleden

Een lid vraagt de Gemeenschapsminister om een overzichtstabel van de lasten van het verleden. Wat valt ten laste van de Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse en het Brusselse Gewest en tot wanneer ?

De Gemeenschapsminister belooft dit overzicht te bezorgen (zie bijlagen).

Een ander lid stelt voor de lasten uit het verleden rechtstreeks te budgetteren.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat hij inzake alle huisvestingsuitgaven zal streven naar een budgettering vanaf 1 januari 1987.

Alternatieve financiering

Een lid vraagt hoe het staat met het dossier van de alternatieve financiering. Uit de uiteenzetting van de Gemeenschapsminister heeft hij begrepen dat wegens de dalende rentevoeten de bestaande ontwerp-overeenkomsten volledig aan herdenking toe zijn. Hij is van oordeel dat het zelf bouwen terug meer moet gestimuleerd worden.

Premiestelsels en inkomensverzekering

Een lid verklaart verheugd te zijn met de verhoging van de bouwpremie voor de laagste inkomenscategorieën. Liever dan de gevoelige toeslag voor het derde en vierde kind zag hij de verhoging voor de laagste inkomens nog uitgebreid. Zal de Gemeenschapsminister dezelfde regeling uitwerken voor de aankooppremie ?

De Gemeenschapsminister antwoordt op de laatste vraag bevestigend. De gevoelige verhoging voor derde en volgende kinderen is ingegeven door de grotere woonbehoeften voor een gezin dat drie en meer kinderen telt.

Verskillende leden wijzen op de achterstand in de verwerking van de saneringspremie. De Gemeenschapsminister heeft schikkingen genomen om deze achterstand weg te werken. Deze was vooral te wijten aan de controles ter plaatse.

Een lid verklaart dat de Gemeenschapsminister voor de verzekering van het inkomensverlies een beroep had kunnen doen op de bestaande verzekeringskas die werkt in het kader van de N.L.M.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat een publieke aanbesteding is gebeurd voor de verzekering tegen inkomensverlies en dat men op de goedkoopste aanbidding is ingegaan.

Informatie

Verskillende leden wijzen op het tekort aan voldoende geïnformeerde plaatselijke huisvestingsambtenaren. In elke gemeente zou een inzake huisvesting gespecialiseerd ambtenaar moeten zijn.

De Gemeenschapsminister heeft dezelfde ervaring, gezien de toevloed van vragen om informatie op zijn kabinet. Hij is zinnens per provincie speciale studiedagen te organiseren. Voor de gewestelijke comités ligt hier ongetwijfeld ook een taak weggelegd.

Kostprijsbeheersing

Een lid is van oordeel dat een element in de kostprijs zeker de oppervlakte is. Zijns inziens bouwen de privé-bouwers doorgaans veel te groot.

De Gemeenschapsminister is van oordeel dat voor wat de sociale woningbouw betreft, men enerzijds met op het stuk van materialen verouderde lastenboeken werkt en anderzijds onnodig luxe-comfort inbouwt.

Tot slot wordt nog gewezen op de kostprijsbeheersing die zich opdringt in het kader van de uitgaven op het Fonds **Brunfaut**. Gezien de inbreidingspolitiek kan een krediet van 1 miljard frank volstaan, ofschoon er voor 3 miljard frank aanvragen binnen zijn. Het Fonds Brunfaut betreft immers voornamelijk middelen voor de infrastructuur en aanleg van nieuwe wijken.

Uit berekeningen is gebleken dat de volledige uitrusting van een nieuwe woning op het Fonds Brunfaut tot 400.000 frank per woning kost. Dit is overdreven. De excessen, vooral in groenaanleg, moeten weggewerkt worden.

C. Stemming

Op artikel 53 is er een amendement van de heren De Loor en Van Elewyck dat luidt : „Het bedrag toegekend aan de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting brengen van 1,8 miljard frank op 2,5 miljard frank”.

De indiener heeft dit amendement toegelicht in de algemene bespreking. Het wordt verworpen met 6 stemmen tegen 1 bij 1 onthouding.

De artikelen 14, 49, 53 en 54 van het ontwerp van decreet worden aangenomen met 6 stemmen bij 2 onthoudingen.

Op de artikelen 4 1.6 1.03 en 6 1.9 1.03 van de begrotingstabel wordt een amendement ingediend door de heren De Loor en J. Leclercq dat suggereert op deze artikelen slechts die bedragen in te schrijven die betrekking hebben op investeringsbeslissingen genomen na de installatie van de eerste Vlaamse Raad.

Het amendement wordt verantwoord als volgt. Teneinde de budgettaire bewegingsruimte van de Vlaamse Gemeenschap niet langer te hypothekeren en als duidelijk signaal naar de Nationale regering toe, is het aangewezen de huisvestingslasten te beperken tot een bedrag dat overeenstemt met de investeringen in de sociale huisvestingssector gedaan na de installatie van de Vlaamse Raad.

Ter stemming gelegd wordt het amendement verworpen met 6 stemmen tegen 1 bij 1 onthouding.

De artikelen uit de begrotingstabel die tot de bevoegdheid van de Gemeenschapsminister behoren, worden aangenomen met 6 stemmen tegen 2 onthoudingen.

BIJLAGE 1

Vragen NLM

Het gaat hier om de situatie tot eind 1984, tenzij anders vermeld :

1. – De reserve voor wederopbouw bedraagt : 369.658.201 fr.
- De resultaten op uitgevoerde werken en op gronden sedert 1981 zijn als volgt :

	(in frank)		
	Vlaanderen	Wallonië	Totaal
Winst	544.648.318	203.258.693	747.907.011
Verlies	59.655.894	63.854.219	123.510.113
	484.992.424	139.404.474	624.396.898

2. - Voorafnemingen voor de werkingskosten sector Huisvesting : 436.176.413 fr.

3. - Tussenkost van de reserve voor wederopbouw om de verkoop van onverkochte woningen te stimuleren per gewest :

Vlaanderen : 2.400.000 fr.
Wallonië : 77.778.989 fr.

Totaal : 80.178.989 fr.

- Woningen verkocht per gewest vanaf 1981 :

	Vlaanderen	Wallonië
1981 :	1.458	665
1982 :	1.383	557
1983 :	1.048	456
1984 :	1.063	749
1985 :	1.024	568

4. - Voorafnemingen compensatiefonds per gewest van 1981 :

- Vlaanderen : 2.339.126 fr.
- Wallonië : 5.853.663 fr.

Totaal : 8.192.789 fr.

- Stand van zaken :

- Compensatiefonds op 01.01.58 : 8.963.314 fr.

- Dotaties van 58 tot 84 :

Nationaal : 21.199.994 fr.
Vlaanderen : 64.719.646 fr.
Wallonië : 27.696.647 fr.

Totaal : 113.616.287 fr.

Voorafnemingen van 1958 tot 1984 :

Vlaanderen : 6.419.126 fr.
Wallonië : 5.853.663 fr.

Totaal : 12.272.789 fr.

Stand eind 1984 :

113.616.287 fr.
-12.272.789 fr.
+ 8.963.314 fr.

Totaal : 110.306.812 fr.

BIJLAGE 2

Lasten verleden - overzicht

Wat de vraag inzake de uitsplitsing van de lasten van het verleden betreft, kan slechts een gedeeltelijk antwoord gegeven worden.

Het is immers zo dat zowel de verdeling over de Staat en de gewesten gezamenlijk als tussen de Gewesten onderling nog het voorwerp is van verdere bespreking en onderzoek, inzonderheid met de Staat en de gewesten.

Zodra hieromtrent gekomen wordt tot een concrete cijfermatige invulling per begrotingsjaar van de uiteindelijk te dragen lasten voor elk der betrokken partijen, zal ik niet nalaten het Geachte Lid terzake volledig en zonder verwijl in te lichten.

Inmiddels gaat hierbij een globaal overzicht van de brutolasten en van de nettolasten, gezamenlijk voor de Staat en de gewesten, in de zin als bedoeld in de gestelde vraag.

Raming bruto lasten sociale huisvesting
Staat en gewesten

	N.M.H.		N.L.M.		TOTALEN	
	Leningen vóór 1.1.75	Leningen na 1.1.75	Leningen vóór 1.1.75	Leningen na 1.1.75	Leningen vóór 1.1.75	Leningen na 1.1.75
1986	3.087,9	46.852,4	441,2	6.560,4	3.529,1	53.412,8
1987	3.193,2	43.198,1	801,4	16.106,1	3.994,6	59.304,2
1988	2.613,1	24.848,0	414,9	8.377,7	3.028,0	33.225,7
1989	2.181,0	27.191,4	224,0	2.721,3	2.405,0	29.912,7
1990	1.511,2	41.327,6	298,1	11.368,1	1.809,3	52.695,7
1991	2.567,3	18.105,4	428,6	3.957,8	2.995,9	22.063,2
1992	3.128,0	5.413,4	755,9	792,6	3.883,9	6.206,0
1993	1.129,6	3.599,7	553,3	765,8	1.682,9	4.365,5
1994	414,0	2.741,5	156,6	29,1	570,6	2.770,6
1995	190,7	3.008,2	–	174,1	190,7	3.182,3
1996	190,7	2.416,7	–	64,7	190,7	2.481,4
1997	190,7	1.719,1	–	34,7	190,7	1.753,8
1998	190,7	1.372,0	–	7,5	190,7	1.379,5
1999	190,7	687,5	–	7,5	190,7	695,0
2000	190,7	141,0	–	67,5	190,7	208,5
2001	190,7	130,2	–	–	190,7	130,2
2002	190,7	–	–	–	190,7	–
2003	190,7	–	–	–	190,7	–
2004	190,7	–	–	–	190,7	–
2005	190,7	–	–	–	190,7	–
2006	190,7	–	–	–	190,7	–
2007	190,7	–	–	–	190,7	–
2008	190,7	–	–	–	190,7	–
2009	190,7	–	–	–	190,7	–
2010	190,7	–	–	–	190,7	–
2011	190,7	–	–	–	190,7	–
2012	190,7	–	–	–	190,7	–
2013	190,7	–	–	–	190,7	–
2014	190,7	–	–	–	190,7	–
2015	190,7	–	–	–	190,7	–

Raming netto lasten sociale huisvesting (in mln.)
Staat en gewesten

	NMH	NLM	TOTALEN
1986	50.276,5	2.121,1	52.397,6
1987	39.527,5	12.056,6	51.584,1
1988	20.597,3	3.973,1	24.570,4
1989	22.508,6	– 1.838,6	20.670,0
1990	35.974,9	6.917,9	42.892,8
1991	13.808,9	325,6	14.134,5
1992	1.677,5	– 3.105,1	– 1.427,6
1993	– 2.134,5	– 3.260,4	– 5.394,9
1994	– 3.708,3	– 4.309,5	– 8.017,8
1995	– 3.665,0	– 4.232,5	– 7.897,5
1996	– 4.256,4	– 4.232,2	– 8.488,6
1997	– 4.954,0	– 4.110,4	– 9.064,4
1998	– 5.301,1	– 3.939,9	– 9.241,0
1999	– 5.985,6	– 3.709,8	– 9.695,4
2000	– 6.532,1	– 3.377,6	– 9.909,7
2001	– 6.601,3	– 3.132,9	– 9.734,2
2002	– 6.686,5	– 2.787,8	– 9.474,3
2003	– 6.685,5	– 2.417,4	– 9.103,9
2004	– 6.686,5	– 2.250,3	– 8.936,8
2005	– 6.686,5	– 2.052,0	– 8.738,5
2006	– 6.686,5	– 1.828,5	– 8.515,0
2007	– 6.699,7	– 1.551,4	– 8.250,8
2008	– 6.699,7	– 1.199,1	– 7.898,8
2009	– 6.699,7	– 999,9	– 7.699,6
2010	– 6.699,7	– 736,6	– 7.436,3
2011	– 6.699,7	– 494,2	– 7.193,9
2012	– 6.699,7	– 244,2	– 6.943,9
2013	– 6.699,7	–	– 6.699,7
2014	– 6.700,6	–	– 6.700,6
2015	– 6.699,7	–	– 6.699,7

II. STADSVERNIEUWING

A. Inleiding door de heer J. Pede, Gemeenschapsminister voor Binnenlandse Aangelegen- heden en *Ruimtelijke Ordening

Door de Vlaamse Executieve werden reeds 114 herwaarderingsgebieden goedgekeurd. De raming gekoppeld aan de goedgekeurde herwaarderingsgebieden bedraagt afgerond 22,3 miljard frank, wat met een subsidiëringspercentage van 60 % voor 13,4 miljard frank toelagen bedraagt. De gemiddelde termijn van uitvoering was gepland op 6 jaar.

Om binnen de budgettaire mogelijkheden de beleidsopties van de gemeenten ten gunste van stads- en dorpsvernieuwing te kunnen realiseren, zullen prioritair de projecten gesteund worden die gericht zijn op het verbeteren van de leefomgeving in de stad en het dorp.

Stadsvernieuwing heeft immers te kampen met een zwakke markt, gezien de blijvende concurrentie van het wonen in het groen. Opdat de stad en in het bijzonder de herwaarderingsgebieden een attractief leefkader zouden worden dienen dan ook ingrijpende structurele maatregelen genomen te worden in het stedelijk gebied. Het aanleggen van straten en pleinen, samen met het creëren van nieuwe groene ruimten, zijn noodzakelijk om dit te bereiken. De ter goedkeuring ingediende herwaarderingsgebieden zullen in dit perspectief geëvalueerd worden.

Voor de realisatie van deze opties zijn verschillende mogelijkheden voorhanden. Bij de invoering van het Investeringsfonds kunnen al deze gesubsidieerde werken samengevoegd worden. Anderzijds kan het koninklijk besluit van 23.7.1981 aangepast worden, opdat de gemeentebesturen die duidelijke beleidsopties genomen hebben voor stads- en dorpsvernieuwing, een groter pakket aan werken zouden betoelaagd krijgen.

Anderzijds dienen de gemeenten ertoe aangezet om bij vereenvoudiging van de procedure bij middel van goedgekeurde plannen van aanleg de bestemmingen binnen de herwaarderingsgebieden vast te leggen. Hierdoor kan meer rechtszekerheid geschapen worden en meer vertrouwen gewekt worden voor investeringen in deze gebieden.

Wat de huisvestingsprojecten betreft is contact opgenomen met de Gemeenschapsminister voor Huisvesting teneinde deze projecten te coördineren.

Het inbouwen van de huisvestingsprojecten in de stadsvernieuwing roept veel vraagtekens op. De erkende huisvestingsmaatschappijen zouden enerzijds genieten van de 60 % subsidiëring, en anderzijds van de door de Gemeenschap gesubsidieerde goedkope leningen. Wanneer zij de door hen gerenoveerde woningen dan nadien verkopen, zullen zij zeer goedkoop op de markt gebracht kunnen worden, wat marktverstorend werkt. De opbrengst van deze verkopen verdwijnt in de fondsen van de erkende maatschappijen. Het zou eerlijker zijn indien het Gewest deze opbrengst kon terugvragen om aldus nieuwe werken te kunnen subsidiëren.

De Gemeenschapsminister onderstreept in dit verband nogmaals dat in zijn visie de meeste middelen moeten gaan naar het aantrekkelijk maken van de woonomgeving in de stad, het subsidiëren van de aanleg van groene ruimten en parken. Dan pas zal men de privé-sector voor de stadsvernieuwing kunnen motiveren.

B. Bespreking

Een lid doet opmerken dat uit de vergelijking van de begrotingscijfers met vorige begrotingsjaren blijkt dat de particuliere sector meer aandacht krijgt dan de overheidssector. Op de lopende uitgaven wordt onder het nieuw artikel 33.06.03 van Sectie 75 100 miljoen frank voor rentetoelagen aan particulieren uitgetrokken. Daarnaast staan op de kapitaaluitgaven onder artikel 52.01.03 „premies aan particulieren” 94,5 miljoen frank vastleggingskredieten ingeschreven en 54,4 miljoen frank ordonnanceringskredieten tegen respectievelijk 60 miljoen frank en 35 miljoen frank voor het begrotingsjaar 1985.

Wat het openbaar initiatief betreft staan op artikel 63.15.03 van de kapitaaluitgaven slechts 270 miljoen frank vastleggingen en 279,5 miljoen frank ordonnanceringen ingeschreven tegen respectievelijk 300 en 225 miljoen frank voor 1985. In het bijblad voor 1985 werden de 300 miljoen frank vastleggingen nog opgetrokken tot 450 miljoen frank. Rekening houdend met de 114 goedgekeurde herwaarderingsgebieden waarvoor tot 13,4 miljard frank toelagen zijn geraamd binnen een gemiddelde termijn van 6 jaar zou men voor het openbaar initiatief over 800 miljoen frank tot 1 miljard frank kredieten per jaar moeten kunnen beschikken. Met het huidige subsidiëritmsritme kan men slechts een derde realiseren. En dit zal dan waarschijnlijk niet dat derde zijn dat het meest beantwoordt aan die gebieden waar de nood aan geschikte woningen voor de bewoners het grootst is.

Vergeleken met het investeringsprogramma voor ruilverkaveling en waterbeheersing waar men 860 miljoen frank voor uittrekt is de stadsherwaardering slechts zeer summier be-deeld geworden.

De beperkte middelen voor de openbare sector inzake stadsvernieuwing moet zeer ontmoedigend werken. Voor zeer veel lokale besturen is de stadsvernieuwing een zware dobber. Men denke hier vooral aan de historische steden, zowel de grote als de kleinere. Zij hebben alleen al voor de renovatie van de stadseigendommen zware financiële lasten. Het lid dient daarom een amendement in ertoe strekkende de toelagen aan ondergeschikte besturen voor stadsvernieuwing te vermeerderen met 34,5 miljoen frank vastleggingen en 20 miljoen frank ordonnanceringen.

Het krediet voor de premies aan particulieren wordt met de overeenstemmende bedragen verminderd. Immers, de particulieren halen vaak hun voordeel uit de kosten aan infrastructuur, renovatie van oude panden enzovoort door de gemeenten gedragen.

De Gemeenschapsminister antwoordt hierop dat bij de opstelling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap werd beslist het investeringsprogramma 1986 vast te stellen op 90 % van het investeringsprogramma 1985. Conform met deze regel werd onder artikel 63.15.03 van de kapitaaluitgaven 270 miljoen frank ingeschreven, zijnde 90 % van 300 miljoen frank, het initieel krediet van 1985. Er werd weliswaar via het bijblad 150 miljoen frank toegevoegd aan dit initieel krediet.

De Gemeenschapsminister vraagt het amendement van de heer Leclercq te verwerpen. Hij heeft bewust de inbreng van de private sector inzake stads- en dorpssherwaardering willen bevorderen. Indien men het amendement van de heer Leclercq aanneemt waarbij de middelen van de particuliere sector naar de openbare worden verschoven, dan kunnen tot vijf maal minder woningen verbouwd worden dan thans het geval is. Immers neemt men als kostprijs voor een woning 2,5 miljoen frank, dan kost een renovatie door een particulier 300.000 frank aan premie terwijl de renovatie door een lokale overheid 60 % van de kostprijs zijnde 1,5 miljoen frank, kost.

De Gemeenschapsminister wil inzake stads- en dorps herwaardering de lokale overheden ertoe brengen eerst een BPA voor het herwaarderingsgebied goed te keuren. Het is nodig dat men in hoofde van de overheid een duidelijke visie heeft op het te renoveren gebied, bij voorkeur met voldoende groen-aanleg. De particuliere initiatieven zullen dan in dit BPA moeten kaderen.

Een lid acht een BPA veel te stroef en ook qua procedure te omslachtig om een herwaarderingsgebied te regelen. Het kan gemakkelijk tot 5 jaar duren vooraleer een BPA tot stand komt.

Een lid vraagt of de op de begroting uitgetrokken kredieten beantwoorden aan de middelen nodig om de lopende dossiers te behandelen.

Hierop antwoordt de Gemeenschapsminister dat de eerste stap in de procedure door reeds zeer veel gemeenten is gezet, namelijk het aanduiden van herwaarderingsgebieden ; deze worden door de Vlaamse Executieve goedgekeurd. Dit betekent dat indien de gemeente of een andere instantie het initiatief neemt om binnen dit herwaarderingsgebied werken uit te voeren, bijvoorbeeld straten te hernieuwen, zij eerst zelf 40 % (in feite eerder 50 %) van de geraamde kosten hiervoor moet kunnen uittrekken ; pas dan komt het werk in aanmerking voor 60 % betoelaging.

Van de 114 erkende herwaarderingsgebieden hebben een aantal een principiële belofte van toelage gekregen ; dit is niets meer dan een moreel engagement vanwege de bevoegde Gemeenschapsminister, anderen reeds een vaste belofte van toelagen. De gedetailleerde lijst hiervan wordt in bijlage bij het verslag gevoegd. Hieruit blijkt dat nog maar weinig principiële en vaste beloften zijn toegestaan. Wegens de beperkte kredieten heeft het ook geen zin ze sneller toe te kennen.

Een lid vraagt waarop de raming van 22,3 miljard frank voor de 114 erkende herwaarderingsgebieden slaat.

De Gemeenschapsminister preciseert dat dit de totale kosten zijn : verwerving, renovatie, nieuwbouw, aanleg van groen en infrastructuur, studiekosten. Het zijn deze kosten die voor de overheden subsidieerbaar zijn ten belope van 60 % zijnde 13 miljard frank.

Hetzelfde lid vraagt of men bij de raming geen opsplitsing kan maken tussen de kosten aan gebouwen en de kosten voor de aanleg van straten en pleinen.

Een ander lid vraagt of de Gemeenschapsminister denkt aan een decretale onderbouw voor de stads- en dorps herwaardering, zoals dat in de ons omringende landen het geval is.

De Gemeenschapsminister bevestigt dat het initiatief tot een gezonde wetgevende basis, waarin alle aspecten van de stadskernvernieuwing samen worden behandeld, zal worden genomen.

C. Stemming

Ter stemming gelegd wordt het amendement van de heer Leclercq verworpen met 6 stemmen tegen 3.

De begrotingsartikelen die tot de bevoegdheid van de Gemeenschapsminister behoren (Sectie 75, Titel 1, artikel 33.06.03, Sectie 75, Titel II, artikel 52.01.03, artikel 63.15.03), worden aangenomen met 6 stemmen tegen 1 bij 1 onthouding.

BIJLAGE 1
Principiële belofte van toelage werken

Herwaarderingsgebied	Gemeente	Opdrachtgever	Bedrag	Aard der werken
Krugerpark	Antwerpen	stad		Generaal de Wetstraat, infrastructuur
Klein Begijnhof	Mechelen	Mechelse goedkope woning	5.947.622	Zelestraat 96
Heembeemd		Mechelse goedkope woning	561.136	Nokerestraat 77-78
		O.C.M.W.	18.196.050	8 app. Zelestraat 2, 4
		stad	4.556.169	Stassartstraat (C.V.)
		stad		12 app. + wijkdienstcentrum
		stad		Kattenbleekstraat 5
		stad		Nokerstraat 91, opbouw
			487.133	Nokerstraat 91, electriciteit
			6.727.753	Afbraak Zelestraat 10, 12
			1.531.170	Zelestraat 8, 10 en 14
		stad	74.857	Zelestraat 52, ruwbouw
		stad	1.013.680	Zelestraat 52, elektrische installatie
		stad		Sanering Zelstraat
Herwaarderingsgebied 1	Sint-Genesius-Rode	gemeente	1.628.040	Lindestraat 107
Herwaarderingsgebied 2	Sint-Genesius-Rode	gemeente	1.315.051	Dragonderstraat 45, renovatie
		gemeente	952.064	Wouterbos 42, renovatie
		gemeente	1.226.698	Kwadeplan 4, renovatie
Dorpskom Uitkerke	Blankenberge	stad	1.440.583	Evendijk 39, invulbouw
Marktcentrum	Izegem	stad	5.411.220	Aanleg binnenplein marktcentrum
De Platse	Koekelare	gemeente	9.943.984	infrastructuurwerk
Visserskwartier	Oostende	De gelukkige Haard	76.024.45 1	67 sociale woningen
Acht Urenhuis	Oostende	stad	1.430.254	Heraanleg Achturenhuis
Winkelput	Torhout	stad	3.366.395	2 duo woningen, Wollemarkt
Linkeroever	Aalst	stad	374.656	Peperstraat 15
Rechteroever Varkensmarkt	Aalst	stad	150.228	Sloop 3 woningen + gebouw werklozendienst
Patershol	Gent	stad	1.818.042	Zeugstraat 5
Brugstraat-Zelestraat	Lokeren	stad	2.190.557	Infrastructuurwerken Brugstraat
Hazewindwijk	Sint-Niklaas	stad	128.400	Afbraak Dalstraat 122/128
			688.457	Gevels
			1.266.838	Realisatie zithoek + parking
Stokkem-Zuid	Dilsen	stad	2.097.680	Pastorie ruwbouw
		stad	1 292.870	Pastorie elektriciteit
		stad	388.646	Pastorie centrale verwarming
		stad	146.449	Pastorie sanitair
Tuinwijk Waterschei	Genk	Vlaams Woningfonds	5.899.298	Distelvinkstraat 1, 3, 5, 7, 10 en 12
		Vlaams Woningfonds	4.534.663	Zwaluwstraat 2, 6, 8
				Ceintuurlaan 137, 139
		Vlaams Woningfonds		Binnenl., Kwikstaartstraat, Lentelaan, Rozenstraat
Noord-Oosthoek	Hasselt	Vlaams Woningfonds	1.433.100	Renovatie Maastrichtstraat 59
Tussen Bleumer en Hepperpoort	Maaseik	stad	2.467.817	Heraanleg Schillingstraat
		stad	1.670.192	Heraanleg Vullerstraat
Tussen Bleumer en Hepperpoort	Maaseik	Ons Dak		Bouw 3 woningen in de Schillingstraat
Binnen de Vesten	Peer	stad		Sloop van industriële gebouwen

BIJLAGE 2

Vaste belofte van toelage werken

Antwerpen Stuyvenb. ren. woning Duigsteeg 1 t/m 13	87.447
Lokeren : Zele-Brugstraat, le F. B., 13 woningen	23.698.149
Antwerpen : Hg. St. Andries B. 53 woong. Van Craesbeekstr.	78.591.383
Antwerpen : H.G. dam : woongeleg. in Netestraat P.I-II	42.014.755
St.-Niklaas : „t Lam” W.R. Insteekweg-Hogenakkerstraat	2.050.900
Antwerpen Hg. „Stuyvenberg” Duinsteeg renov. 1-13	10.072.622
Bornem : H.G. „Bornem Centrum” sloop ex-mouterijen	3.503.093
Herw. geb. „Botermijn” weg & riol. werken Beringen	991.980
Herw. geb. „t Poort” Wauterstr., Akkerstr., Scheldestr. Temse	95.395
Oostende : Hg.-geb. „Ons Achterhuis” afbr. 7 gebouwen	933.689
Antwerpen : Hg. St.-Paulus-Poesje bouwen 25 apartem.	29.370.290
Hoogstraten : „Het Hoefijzer” renovatie 26 woningen	27.633.925
Antwerpen : Hg. „Krugerpark” bouw 18 app. Kerkstraat	20.162.368
Hg. Bleumen- en Hepperp. : heraanleg Markstraat Maaseik	835.648
„Klein Begijnhof-„Heembeemd” sloop Kattenbleeckstr. Mechelen	735.537
Hg. Kl.-Beg.-Hof-Heemb. : V.G. De Stassartstr. 109 Mw. Mechelen	78.252
H.G. „N.-Oosthoek” bouw 8 woningen Bonnefantenstr. Hasselt	10.823.526
H.G. „Kl. Beg.-Hof-Heembeemd” : electr. inst. Zelestr. Mechelen	205.920
H.G. Bleumer en Hepperp. H. voorm. hotel „De Globe” Maaseik	877.162
H.G. Bleumer- en Hepperp. ren. 11 won. in Everstr. Maaseik	12.602.306
Kl. Beg. Heemb. : Nieuwb. G. De Stassartstr. 66-68 Mechelen	2.862.442
Kl. Beg.-Heemb. : v.w.o. G. De Stassartstr. 109 (2 F. Afw) Mechelen	1.398.241
„Kl.-Begijnhof-Heemb.” V.W. Zelestr. 46 ruwb. w. opdr. Mechelen	59.831
„Kl. Begijnhof-Heemb.” verb. w. Zelestr. schrijw. w.o. Mechelen	11.180
H.-G. „N. Kapucijnenstr. (San Panden) en Hoogstr. 2e F Mechelen	27.598.728
H.-G. Patersh. R.-W. Carduwanier- en Karmelietenstr. Gent	2.173.855
H.-G. Kl. Begijnhof-Heemb. opr. Twee.-W. Heemb. 74 Mechelen	181.443
H.-G. „Kl. Begijnh.-Heemb. afbr. zetelm. Zetelstr. 51 Mechelen	311.619
Herwaard. geb. St.-Gillis afbraak schoolgeb. Brugge	438.255
Herwaarder. geb. Klein Begijnhof Heembeemd Zelestr. Mechelen	3.656.767
H.G. „Kl. Begijnh.-Heembeemd” bouw 6 W. Zelestr. Mechelen	9.314.080
Eeklo : H.G. „Cocquytstr. „Aanl. Koerken (Perc. C)	1.835.674
H.G. „Kl. Begijnhof-Heembeemd” verb. pand Stassartstr. Mechelen	12.535
Gebied St.-Gillis : B. garages „Jonckhof” St. Jorisstr. Brugge	1.708.735
Geb. Patershol restauratie Plotersgracht 22 Gent	1.037.673
Geb. centrum slopen gebouw. Esplanade & Koningstr. Menen	160.501
Kl. Begijnhof-Heembeemd pand. Stassestr. 66-68 Mechelen	77.815
Klein Begijnhof-Heembeemd Jodenstr. Schrijnw. verr. Mechelen	64.487
Herwaarderingsgeb. Kl. Begijnhof-verbet. Zelestr. Mw. Mechelen	103.379
Herw. G. Stuyvenb. : H.A. Stuyvenbergpl., Bestratingsw. Antwerpen	1.442.596
Herw. geb. „Cocquytstr. „Renov. woningen (loten 1-2) Eeklo	5.819.404
H.G. Kl.-Beg.-Heemb. Groenaanl. kaz. de Lobbe-Stass. Mechelen	716.127
Herw. geb. Kl.-Begijnhof-Heemb. Jodenstr. 10 (verr. 1) Mechelen	222.358
H.G. Kl.-Beg.-H.-Heemb. W.R. Kaz. De Lobbe-Stassartstr. Mechelen	3.455.966
Herw.-geb. Klein-Begijnhof-Heembeemd (verb. Timell. 4) Mechelen	744.696
Mechelen : Hg. „Begijnh.-Heemb. „Afbr. o. zetelm. (AFR)	3.065
Hg. „Botermijn” aanleg riol. Brugstr., Hoogstr. ea. Beringen	2.734.571
Beringen : H.G. „Botermijn” B. 9 won. Burg. Geyskensstr.	17.029.596
Antwerpen : „Stuyvenberg” renov. won. Duinsteeg	353.494
Maaseik : Bleumer-Hepperp. „B. 3 woningen Schillingsstr.	3.733.408
H.G. „T. Bleumer-Hepperpoort. Heraanleg-Marktstraat Maaseik	19.180
H.G. „De Platse” B. woon- en winkelcentr. rubouw Koekelare	37.376.891
H.G. „De Platse” woonwijk. Sanitaire installatie Koekelare	1.680.182

Herk-de Stad Centrum	
Dekenij verbouwing	2.154.412
Centr. verw. + San.	293.725
Electriciteit	127.852
Mechelen Kl. Beg. Heemb.	
Kl. Begijnhof 8-10	2.725.912
Jodenstraat 10	1.495.895
Zeestraat 46	1.465.035
De Stassartstr. 109	650.406
Nokerstraat 51-53, Gildenbodenstraat 40-46	6.169.479
Jodenstraat 18-20	1.766.908
Jodenstraat 35	1.608.025
Nokerstraat 27	929.304
Zeestraat 89	1.553.725
Borstraat 2/4	1.222.944
Heembeemd 74	3.111.891
Heembeemd 74 electr.	105.504
De Deckerstr. 6, 8, 10 ruwb. + afw.	3.291.044
De Deckerstr. San.	237.467
De Deckerstr. Centr. verw.	314.781
Mechelen Kl. Beg. Heemb.	
Zelstraat 6 1	1.499.755
Zeestr. 2, 4 Stassartstr. lol-103	6.309.439
Heembeemd 32-34	1.727.667
Stassartstr. 70	1.497.123
Guldenbodenstr. 10 bejaardenwon.	10.650.847
Zeestr. 10 bejaardenwoningen	10.820.514
Kerkstr. 6, 8 ruwb. schrijnwerk.	2.555.385
Kerkstr. San. + centr. verwarm.	228.530
Kerkstr. schilder vloer.	240.561
Stassartstr. 70 centr. verwarm	87.746
Nieuwe Capucijnenstr. 43	3.244.254
Torhout Winkelput	
Putstraat 6 won. electr. 16/8/84	227.834
Putstraat 6 won. centr. verwarm. 16/8/84	252.186
Putstraat 6 won. San. 12/9/84	248.761
Putstraat 6 won. ruwbouw 20/8/84	6.133.704

BIJLAGE 3

Principiële en vaste beloften voor verwervingen

(in frank)					
Stads- en Herwaarderings- gebied	Aanvrager	Betreft aankoop van :	Aanvraag in- gediend op... doch dossier onvolledig	p.b.t. ver- leend bedrag	vaste belofte verleend be- drag
ANTWERPEN					
„Sint-Paulus”	bouwmaatschappij	„Peperstraat-Palingburg” (Poesje)			314.352
„Stuivenberg”	bouwmaatschappij	grond Visestraat			
„Dam”	bouwmaatschappij	Twee Netenstraat 12			2.415.600
„Stuivenberg”	Vl.-Woningfonds	Duinstraat 100			302.839
„Krugerpark”	Vl.-Woningfonds	Sint-Marcusstraat 20		180.000	
„Krugerpark”	Vl.-Woningfonds	Sint-Jansstraat 3 1		570.000	
BORNEM :					
„Centrum”	bouwmaatschappij	Ex-mouterijen Roelandts			7.300.000
„Wintam”	landmaatschappij	De Blockstraat 15 tot 25		5.119.120	
„Mariekerke”	bouwmaatschappij	Bolleshof			
„Mariekerke”	bouwmaatschappij	‘t Kroeske			
„Wintam”	gemeente	De Jonghestraat 3		240.000	
„Wintam”	gemeente	sectie B. nr. 337/k/DL, loten 1 en 3		95.400	
ESSEN :					
„Statiewijk”	landmaatschappij	Stationsstraat 203-205-207-209-211-213-215 en Sint-Antoniusplein sectie E nr. 736/B/6		5.829.000	
„Statiewijk”	bouwmaatschappij	sectie E nr. 736/z/2/ex, 736/ q/5/ex, 736/z/3/ex, 736/f/4/ex, 736/o/2/ex, 736/1/2/ex, 645/y/5, 737/d, 736/x/3, 644/x/ex, 645/v/2/ex, 645/x/5/ex, 644/a/ 2/ex, 736/c/4/ex, 736/o/5/ex			
MECHELEN :					
„Klein Begijnhof-Heembeemd”	bouwmaatschappij	Zelestraat-Nokerstraat		1.931.040	
„Klein Begijnhof-Heembeemd”	bouwmaatschappij	heembeemd-Zelestraat		1.313.280	
„Klein Begijnhof-Heembeemd”	stad	Guldenbodemstraat 15-17			216.000
„Klein Begijnhof-Heembeemd”	stad	De Stassartstraat 13			240.000
„Klein Begijnhof-Heembeemd”	stad	Jodenstraat 24			138.000
„Klein Begijnhof-Heembeemd”	stad	Klein Begijnhof 3		166.200	
„Klein Begijnhof-Heembeemd”	stad	Heembeemd 67		298.800	
„Klein Begijnhof-Heembeemd”	stad	Schuttevee 8-10-12 en perceel A nr. 556/a		531.600	
„Klein Begijnhof-Heembeemd”	stad	Zelestraat 10-12-14			790.800
„Klein Begijnhof-Heembeemd”	stad	Jodenstraat 8			294.000
„Klein Begijnhof-Heembeemd”	stad	Kattenbleekstraat 5-7		720.000	ongunstig ge- zien aankoop geschiedde voor p.b.t. 69.000
„Klein Begijnhof-Heembeemd”	stad	Heembeemd 29			225.000
„Klein Begijnhof-Heembeemd”	stad	De Stassartstraat 77/79			
NIEL :					
„Hellegat”	bouwmaatschappij	Struyfstraat 1-3-5 en Boomsestraat 172-174		1.150.950	
MECHELEN :					
„Nieuwe Kapucijnenstraat- straat”	stad	Hoogstraat 54		252.000	
BORNEM :					
„Mariekerke”	gemeente	sectie A nr. 248/c/deel en 248/b/deel			
NIEL :					
„Hellegat”	O.C.M.W.	Steenbakkerijen 39			
HOOGSTRATEN :					
„Begijnhof”	gemeente	Begijnhof			
Turnhout :					
„Muylenberg”	stad	sectie nr. 160/b			
GALMAARDEN :					
„Oude Cité – Bergstraat”	bouwmaatschappij	De oude cité		3.156.000	
LEUVEN :					
„Wagenweg en omgeving	intercommunale	Brusselsestraat 105 (met E169/d), 107-109-11 1/113 en Zonnegang 1-2-3-2 en +4			
SINT-GENESIUS-RODE :					
„Lindestraat-Rollebaan”	gemeente	Kerkstraat 8		150.000	
„Lindestraat-Rollebaan”	gemeente	Lindestraat 93-95		990.000	990.000
„Schoolstraat-Dragonderstraat”	gemeente	Dragonderstraat 45		5 10.000	5 10.000

(in frank)

Stads- en Herwaarderings- gebied	Aanvrager	Betreft aankoop van :	Aanvraag in- gediend op... doch dossier onvolledig	p.b.t. ver- leend bedrag	vaste belofte verleend be- drag
SINT-GENESIUS-RODE : „Lindestraat-Rollebaan” „Lindestraat-Rollebaan” „Lindestraat-Rollebaan”	gemeente gemeente gemeente	Kwadeplan 4, Wauterbos 42 en 90, Lindestraat 32A Gevaertweg 1-3 Gevaertweg 7		2.995.000	2.955.000 690.000 360.000
LEUVEN : „Coutereelstraat, Zevenslaper- straat, Predikherinnenstraat”	bouwmaatschappij	„Woningen Coutereelstraat			
ZAVENTEM : „Centrum” „Lieckendaal”	gemeente gemeente	„N.V. Sugal” eigendom Lieckendaal		5.520.000	
TIENEN : „Gete en Potterij”	stad	Driemolenstraat 18-20, Potterijstraat 2-4-6, Paterskerk en tuin, Gasthuismolenstraat 12-14-16 en 24			
SINT-PIETERS-LEEUEW : „Stationstraat, Gieterijstraat, Vorstsesteenweg	bouwmaatschappij	sectie A nrs. 197/b/5, 198/a/2 en 256/e			
BLANKENBERGE : „Dorpskom Uitkerke” „Dorpskom Uitkerke”	gemeente gemeente	Evendijk West 39 sectie C nr. 280/f		114.000 117.540	
BRUGGE : „Sint-Gillis” „Sint-Gillis”	bouwmaatschappij bouwmaatschappij	Vlamingdam 5 tot 17 Bidderstraat 2-4-6-8-68-70-72		890.400 1.260.000	
KNOKKE-HEIST : „De Garre” „De Garre” „De Garre”	gemeente gemeente gemeente	Visserstraat 17-19 Bakkerstraat 14 Bakkerstraat 16-18 en sectie H nr. 541			1.200.000 229.500 612.000
KOEKELARE : „De Platse”	gemeente	sectie C nrs. 1115/L, 1109/T, 1109/V en 1109/R/deel			3.216.000
KORTRIJK : „Centrum”	stad	sectie H nrs. 591h/2/deel, 591/2, 591/e/2, 591/d/2, 591/c/2, 583, 588/u, 588/v, 588/m, 579/a, 580/a, 209, 208/deel, 211/deel, 211/2/deel, 212/deel, 213/deel, 409/h, 210/deel		14.646.000	
„Marktstraat”	bouwmaatschappij	sectie A nr. 357/C/4		1.502.208	
MENEN : „De Barakken” „De Barakken”	landmaatschappij landmaatschappij	Rekkemsestraat 49-51-53-55 Vlamingenstraat 3-5-7-9-11-13-15-17-19-21-25 en Rijselsestraat 262		720.000 4.870.800	
„De Barakken” „De Barakken” „Centrum”	stad bouwmaatschappij stad	hoek Moeskroenstraat-Leopoldstraat hoek Moeskroenstraat-Leopoldstraat bierdepot Koningsstraat voormalige chocoladefabriek met woningen, Espla- nadestraat en onbebouwde binnengrond			889.200 4.785.300 260.482
„De Barakken” „De Barakken” „Centrum” „Centrum” „Centrum” „Centrum” „Centrum” „Opstal” „Opstal”	stad bouwmaatschappij stad stad stad stad stad stad stad	Weidestraat sectie E, 994/B/8 Vlamingenstraat garage Donkerstraat Koningsstraat 45 Donkerstraat 22 Kortrijkstraat 70 goederen tussen Koningstraat, Esplanadestraat en Bruggestraat Bruggestraat 29 sectie A 333/x/8 en 333/w/8 hoek Wevelgemstraat-Opstalstraat		586.524 330.000 75.000 150.000 382.500 570.000 515.520 1.054.800	600.000 330.000 75.000 1.117.159.
OOSTENDE : „Visserskwartier 1” „Achtrenhuis”	bouwmaatschappij stad	sectie A nrs. 373/n, 474/d, 620/v/6, 475/a, 473/1 Sint-Niklaasstraat 18, Spanjaardenstraat 1-3-5-7 en Louisastraat 27-29		6.000.000	6.690.000
ROESELARE : „Hof van ‘t Henneken”	landmaatschappij	Vredestraat 3-5-7-9 en onbebouwde grond		1.430.400	
TORHOUT : „De Winkelpuut” „De Winkelpuut”	stad stad	Magazijnen Puutstraat, Puutstraat 2, Nieuwstraat 13 en 5 tot 11 Wollesteeg 2, Wollemarkt 2			4.500.000 270.000

(in frank)					
Stads- en Herwaarderings- gebied	Aanvrager	Betreft aankoop van :	Aanvraag in- gediend op... doch dossier onvolledig	p.b.t. ver- leend bedrag	vaste belofte verleend be- drag
TORHOUT : „De Winkelput” „De Winkelput	stad stad	sectie K nrs. ex/67/x en 71/q Putstraat 16			1.500.000 300.000
VEURNE : „Handboogwijk”	bouwmaatschappij	sectie A nrs. 238/G, 236/O, 164/A, 164/B, 164/C en 164/D		2.184.900	
WEVELGEM : „De Kafhoek”	landmaatschappij	sectie B nrs. 913/g en 913/h		2.241.384	
BRUGGE : „Sint-Gillis”	bouwmaatschappij	sectie E nrs. 470/2/deel, 470/a/2/deel	05.07.85		
MENEN : „Centrum”	intercommunale	sectie E nrs. 66/e, 67/b, 51/f, 51/i, 51/g, 51/h, 51/l, 51/k, 59/b, 58/b, 51/e, 44/g/3, 44/e/3, 66/c, 25/x/2, 25/x/2, 25/d/2, 25/1/2, 25/p, 25/p/2, 25/v/2, 25/t/2, 25/u/2, 25/c/2, 25/g/2, 25/i/2, 25/f, 27/g, 27/H, 25/b/2, 25/q/2, 44/f/2, 44/d/deel, 48/h/deel en recht van doorgan op percelen 28/c en 11/d	27.12.85		
IZEGEM : „Melkmarkt”	stad	Kruisstraat 17-19-21	15.01.86		
OOSTENDE : „Achtrenhuis” „Visserskwartier 1” „Visserskwartier I”	bouwmaatschappij stad stad	sectie A nrs. 270/n, 278/f, 283/b, 282/g Sint-Franciscusstraat 42 Sint-Franciscusstraat 38 en Ooststraat 71-73	25.11.85 26.11.85 26.11.85		
VEURNE : „Handboogwijk” „Handboogwijk” „Avekapelle”	bouwmaatschappij bouwmaatschappij bouwmaatschappij	sectie A nrs. 227/Q/3 en 227/R/3 sectie A nr. 231/g sectie a nrs. 156/O, 264/E, 252/B, 260/C, 259/B en 253/C/deel	28.11.85 19.09.85 03.09.85		
KORTRIJK : „Centrum”	bouwmaatschappij	Cinema „Ons Huis” met 3 aanpalende woningen	31.07.85		
BRUGGE : „Sint-Gillis” „Sint-Gillis”	bouwmaatschappij bouwmaatschappij	Kleine Nieuwstraat 26-28 sectie E nr. 470/z/dl, 469/t/dl en 470/a/2/dl	06.08.84 05.07.85		
AALST : „Linkeroever” „Linkeroever”	bouwmaatschappij bouwmaatschappij	hoek Keizerstraat-De Ridderstraat Peperstraat		1.860.000	3.511.153
BEVEREN : „Doel” „Kieldrecht-Marktplein” „Kieldrecht-Marktplein”	bouwmaatschappij gemeente gemeente	ongezonde woningen en stallingen markt 20-22-24 en sectie D nrs. 454/g, 454/4, 454/f en 453/a Markt 16-18-26-30 en sectie D nrs. 455/g, 455/f, 463/a en 455/e	 30.08.84	2.220.000 300.000	
BUGGENHOUT : „Centrum”	gemeente	eigendom Moens			5.426.400
EEKLO : „Cocquytstraat en omgeving”	bouwmaatschappij	Zuidmoerstraat en Burggravenstraat			3.990.000
GENT : „Patershol” „Patershol” „Patershol” „Patershol”	stad bouwmaatschappij bouwmaatschappij bouwmaatschappij	Kalversteeg 4-9-11, Rodekoningstraat 14-16-18-20, Plotersgracht 28, Trommelstraat 2 en vage grond Karmelietenstraat en Kaatsspelplein voorbij nr. 3 sectie A nrs. 780/E/deel en 780/F sectie A nrs. 771/F, 735/G, 739 Langesteestraat 54-56		958.230	1.850.931 3.088.620 2.406.000
GERAARDSBERGEN : „De oude stadskern”	bouwmaatschappij	Steenstraat 18 tot en met 32 en Bokerstraat 579/c		1.997.724	
HAMME : „„Spoorweg-, Gasmeter- en Guil- laumestraat”	bouwmaatschappij	Gasmeterstraat 13 tot en met 35 en Spoorwegstraat 23 tot en met 33		1.641.750	

(in frank)					
Stads- en Herwaarderings- gebied	Aanvrager	Betreft aankoop van :	Aanvraag in- gediend op... doch dossier onvolledig	p.b.t. ver- leend bedrag	vaste belofte verleend be- drag
LOKEREN :					
„Brugstraat-Zelestraat”	Vl.-Woningfonds	Brugstraat 3-5			330.000
„Brugstraat-Zelestraat”	Vl.-Woningfonds	Brugstraat 72			660.000
„Brugstraat-Zelestraat”	intercommunale	grond tussen Oudstrijderslaan en Brugstraat + gemeenschappelijke muur		33.715	
„Brugstraat-Zelestraat”	Vl.-Woningfonds	Brugstraat 130-132			435.000
„Zelestraat-Brugstraat”	Vl.-Woningfonds	Molenstraat 13			150.000
„Zelestraat-Brugstraat”	Vl.-Woningfonds	Zelestraat 20			480.000
„Kazernestraat”	intercommunale	sectie E nr. 1621/d			438.000
„Kazernestraat”	intercommunale	sectie E nrs. 1617/1, 1618/b., 1618/d, 1620/l, 1626/d, 1627/b en 1631/f		2.851.500	
SINT-MARTENS-LATEM :					
„Dorpskom Deurle”	gemeente	sectie A nrs. 253/e/2 en 253/d/2		2.880.000	
SINT-NIKLAAS :					
„Hazewindwijk”	stad	eigendom Verschuieren			5.052.240
„Hazewindwijk”	stad	Dalstraat 122 tot en met 138			2.219.923
„Het Lam”	stad	sectie D nrs. 1434/x/3/deel, 1434/G en 1434/L/3		12.699.120	
TEMSE :					
„t Foort”	bouwmaatschappij	Ph. Haumansstraat		7.815.366	
„t Foort”	gemeente	Akkerstraat 2-4-6-8, Woutersstraat 18-20, Schelde- straat 2-4-6-8		348.900	
„t Foort”	gemeente	garages Scheldestraat, Boodtstraat		1.319.160	842.400
WETTEREN :					
„Stuyvenberg”	intercommunale	sectie E nr. 738/G/deel		6.147.600	
OUDENAARDE :					
„Paemele”	bouwmaatschappij	Baarsstraat 25-27	02.12.85		
Sint-MARTENS-LATEM :					
„Dorpskom Deurle”	gemeente	eigendom Verstrynge	06.12.85		
AALST :					
„Recheroever”	bouwmaatschappij	sectie F nr. 976/x/2/deel	23.07.85		
„Linkeroever”	bouwmaatschappij	Ridderstraat 404248-50-52-54-56-58-60 en Keizer- straat 28-30-32	05.08.85		
BERINGEN :					
„Botermijn”	landmaatschappij	goed O.-L.-Vrouwstraat			777.000
„Botermijn”	landmaatschappij	hoek O.-L.-Vrouwstraat-Geyskenstraat			660.000
„Botermijn”	landmaatschappij	Hoogstraat 13			420.000
„Botermijn”	landmaatschappij	Hasseltsestraat sectie C, 239/c/2, 239/a/2			300.000
„Botermijn”	landmaatschappij	Brouwerstraat 2			600.000
BILZEN :					
„Hees”	gemeente	Winkelstraat 2		570.000	
GENK :					
„Tuinwijk-Waterschei 1”	Vl.-Woningfonds	Lentebaan 18			555.000
„Tuinwijk-Waterschei 1”	Vl.-Woningfonds	Binnenlaan 44, Ceintuurlaan 12-33-60-137-139, Distelvinkstraat 12, Goudvinkstraat 4, Kwikstaartstraat 12-15, Lentebaan 45, Meibloemstraat 3 en Rozen- straat 3			
„Tuinwijk-Waterschei 1”	Vl.-Woningfonds	Ceintuurlaan 18-20-58-62, Distelvinkstraat 1-3-5-7-10, Goudvinkstraat 2, Meibloemstraat 1-5 en Zwaluw- straat 2-6-8			8.079.592
„Tuinwijk-Waterschei 1”	Vl.-Woningfonds	Distelvinkstraat 18, Mezenstraat 13			961.260
„Tuinwijk-Waterschei II”	Vl.-Woningfonds	Weststraat 15			672.000
„Tuinwijk-Waterschei II”	Vl.-Woningfonds	Bosrandstraat 54			607.139
„Tuinwijk-Waterschei II”	Vl.-Woningfonds	Ceintuurlaan 140		570.000	
HAMONT-ACHEL :					
„Stadswaag”	bouwmaatschappij	sectie B nrs. 119/c/2 en 128/al2		900.000	
„Stadsgewaag”	gemeente	sectie B nrs. 128/v en 132/m/ex-G 16-17-18-19-20- 21-22-23-24			1.260.000
HASSELT :					
„De Noord-Oosthoek”	stad	Witte Nonnenstraat 11-13-15-17			911.250
„De Noord-Oosthoek”	stad	Bonnefantensteinstraat 3-5-7-9-11-13-17 en 19			2.398.410
„De Noord-Oosthoek”	stad	Witte Nonnestraat 7		120.000	291.000

(in frank)					
Stads- en Herwaarderings- gebied	Aanvrager	Betreft aankoop van :	Aanvraag in- gediend op... doch dossier onvolledig	p.b.t. ver- leend bedrag	vaste belofte verleend be- drag
HASSELT : „De Noord-Oosthoek”	stad	Zuivelmarkt 25, +25, 23-21, Meldertstraat +10, 10, 12-14, Persoonsstraat 4-6 en Zuivelmarkt sectie H nr. 492/z		110.000	
„De Noord-Oosthoek”	stad	hoek Bonnefanten- en Witte Nonnenstraat sectie H nrs. 17/D, 17/E, 20/F en 19/Q		960.000	240.000
HERK-DE-STAD : „Centrum”	gemeente	Hasseltsestraat 33		765.450	
KORTESSEM : „Vliermaal-dorp”	landmaatschappij	hoek Leopold III-straat en Loostraat, sectie D nrs. 337/d en 338/a			1.230.000
MAASEIK : „Tussen Bleumer- en Hepper- poort”	landmaatschappij	sectie E nrs. 472/c en 500/G		9.989.700	
MAASEIK : „Tussen Bleumer- en Hepper- poort	landmaatschappij	Hepperstraat 6		354.000	
„Tussen Bleumer- en Hepper- poort	landmaatschappij	Schillingsstraat 24-26		225.000	
PEER : „Binnen de Vesten”	landmaatschappij	Nieuwstraat 21 en 38		2.004.750	
„Binnen de Vesten”	landmaatschappij	Nieuwstraat 9 en Kerkstraat 2			600.000
„Binnen de Vesten”	gemeente	sectie F nrs. 341/Q en 341/P			
HASSELT : „De Noord-Oosthoek”	intercommunale	eigendom Frijns	06.12.85		
HERK-DE-STAD : „Centrum”	bouwmaatschappij	gronden Zoutbrugstraat	05.02.85		
RIEMST : „Millen”	bouwmaatschappij	sectie B nrs. 1456/b, 1455/b, 1460/B, 1453/b en 1454/f	09.10.85		
BORGLOON : „Speelhof	bouwmaatschappij	‘t Klokske	01.04.85		
BERINGEN : „Botermijn”	bouwmaatschappij	Botermijn 4-6 en sectie C nr. 123/C en 123/d	04.01.85		
„Botermijn”	bouwmaatschappij	sectie C nrs. 71/a, 55/e, 54/d, 58/p, 58/n, 56/f, 57/b, 94/s, 61/b, 62/a, 59/b, 63/c, 84/e, 67/n, 67/m, 67/k en 67/l	04.01.85		

B.4. Verslag namens de Commissie voor Leefmilieu uitgebracht door de heer F. Cauwenberghs

De Commissie voor Leefmilieu heeft op haar vergadering van 20 mei jongstleden de haar toegewezen artikelen en secties van het ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986 besproken en goedgekeurd.

A. ALGEMENE BESPREKING

Uiteenzetting van de Gemeenschapsminister van Leefmilieu

1. Het afvalstoffenbeleid

Het decreet van 2 juli 1981 betreffende het beheer van afvalstoffen blijft de basis voor het Vlaamse afvalstoffenbeheer en wordt verder uitgevoerd.

Begin 1982 was de afvalstoffenverwijdering in Vlaanderen nog werkelijk een chaos. Nu komt het afvalstoffenprobleem steeds meer en duidelijker onder controle en kan het afvalstoffenbeheer planmatig uitgeoefend worden.

Naast het ordenen van de verwijdering en het voorkomen van milieuhinder en milieuschade wordt steeds meer de nadruk gelegd op een brongerichte aanpak.

Het scheiden van de afvalstoffen aan de bron is noodzakelijk enerzijds om de recyclage te bevorderen en anderzijds om de giftige en gevaarlijke afval, in het bijzonder de milieuvreemde stoffen onder controle te brengen.

1. Het stortplaatsenbeleid

Vanaf 1982 werden illegale en slecht geëxploiteerde stortplaatsen gesloten.

Momenteel zijn praktisch alle stortplaatsen vergund, gesaneerd of in afwerking. De niet meer vergunde stortplaatsen kregen een gepaste nabestemming.

De stortplaatsenactie in Vlaanderen heeft eveneens enkele tientallen potentieel voor het milieu gevaarlijke sites aangetoond, meestal oude stortplaatsen of verlaten industrieterreinen.

Het onderzoek en de sanering van deze „Black Points” wordt via een fonds, het „fonds ambtshalve verwijdering” geprefinancierd.

Momenteel wordt een systematisch onderzoek uitgevoerd naar de impact op de omgeving en de te nemen maatregelen.

Er zijn reeds een aantal onderzoeken uitgevoerd (bijvoorbeeld Hooge Maey Antwerpen) en een aantal onderzoeken zijn begin 1986 gestart. Dit jaar zijn terug een aantal nieuwe projecten voorzien.

In de context van de stortproblematiek van industriële afvalstoffen is het duidelijk dat Vlaanderen dringend behoefte heeft aan stortplaatsen die alle waarborgen inhouden tegen milieuverontreiniging in het algemeen en bodem- en grondwaterverontreiniging in het bijzonder.

In een eerste fase wordt ernaar gestreefd om de O.V.A.M. enkel modelstortplaatsen klasse 1 te laten verwerven en exploiteren.

2. Het afvalstoffenplan

Een gecoördineerde en planmatige aanpak is essentieel in het milieubeleid voor het Vlaamse Gewest. Krachtens het afvalstoffendecreet dient de Vlaamse Regering een verordenend afvalstoffenplan vast te stellen waarin de beleidsopties en beleidsmaatregelen worden bepaald voor een periode van 5 jaar.

In 1985 werd een ontwerpplan opgesteld dat uitgebreid ter consultatie werd gelegd.

Momenteel is het definitieve Plan 1986-1990 ter bespreking.

De komende periode zal het ter goedkeuring voorgelegd worden aan de Vlaamse Regering en als richtsnoer dienen voor het beleid.

3. De huishoudelijke afvalstoffen

In de eerste plaats wordt de verwerking verder geoptimaliseerd zoals voorzien in het afvalstoffenplan.

De subsidies aan de ondergeschikte besturen kennen een duidelijke evolutie van grootschalige projecten (grote verbrandingsovens) naar enerzijds kleinschalige projecten gericht op recyclage (voornamelijk containerparken) en anderzijds de aanpassingswerken aan bestaande installaties vooral in functie van rookgasbehandeling.

De lokale en regionale containerparken worden vooral dit jaar ingericht, gespreid over gans het Vlaamse Gewest. Ze zijn een onmisbare schakel in de recyclage van afvalstoffen afkomstig van particulieren en KMO's.

De inzamelactie van oude geneesmiddelen wordt verder gezet.

4. De industriële afvalstoffen

Vooreerst zal het juridisch instrumentarium verder uitgebouwd worden en de controle, zowel administratief als ter velde versterkt worden.

Momenteel wordt een ontwerp van decreet door de OVAM voorbereid, dat een regeling inhoudt voor de verwijdering van de giftige en gevaarlijke afvalstoffen.

Voldoende verwijderingsmogelijkheden creëren blijft essentieel in het beleid.

INDAVER, het verwerkingsbedrijf voor probleemafvalstoffen en een klasse 1-stortplaats per provincie blijven prioritair.

Ook op het vlak van de recyclage zullen inspanningen geleverd worden.

Vooraf voor de bulkafvalstoffen (gips, vliegashoudend, marmerslib, ...) moeten belangrijke inspanningen geleverd worden. Het onderzoek naar afzetmogelijkheden moet opgedreven worden en wordt door de OVAM op diverse wijzen ondersteund.

II. Het leefmilieubeleid

Het Leefmilieubeleid richt zich naar drie domeinen :

- het volledig uitvoeren van het milieuvergunningsdecreet ;
- de geluidswetgeving ;
- de luchtverontreiniging.

1. De uitvoering van het milieuvergunningsdecreet

Op 28 juni 1985 keurde de Vlaamse Raad het decreet betreffende de milieuvergunning goed. Met dit decreet, werd de basis gelegd voor een efficiënt en geïntegreerd vergunningsbeleid voor de komende jaren. De milieu-effectrapportering en de veiligheidsrapportering voor grote industriële inrichtingen werden er in opgenomen. Het uitvoeringsbesluit zal dit jaar aan de Vlaamse Executieve ter goedkeuring voorgelegd worden.

In dit uitvoeringsbesluit worden de vergunningsprocedures geregeld en worden de lijsten van de inrichtingen, die aan een milieuvergunning onderworpen zijn, of waarvoor een meldingsplicht geldt, opgenomen. Hierbij wordt naar een maximale decentralisatie van de beslissings- en toezichtsbevoegdheid gestreefd, waarbij de Colleges van Burgemeester en Schepenen en de Burgemeester een grotere verantwoordelijkheid zullen krijgen.

Voor inspraak van omwonenden en openbaarheid van documenten zal de nodige ruimte ingebouwd worden.

De adviesverlening door de bevoegde diensten en deskundigen over de vergunningsaanvragen van grote inrichtingen zal gezamenlijk in de provinciale milieuvergunningscommissie geschieden.

De commissies zullen na de goedkeuring van het uitvoeringsbesluit geïnstalleerd en operationeel worden.

2. De geluidswetgeving

Om efficiënt de geluidshinder te kunnen bestrijden is een moderne basiswetgeving nodig, waarbij met de bevoegdheid, die in deze materie aan het Vlaamse Gewest toevertrouwd is, rekening gehouden wordt. Het is dan ook nodig de wet van 18 juli 1973 betreffende de bestrijding van de geluidshinder aan te passen.

De nodige aandacht dient besteed aan het voorzien van voldoende mogelijkheden voor de gemeentebesturen om reglementerend en controlerend op te treden.

Inrichtingen die in uitvoering van het besluit van de Vlaamse Executieve van 7 november 1984 inzake de aanwijzing van controle-ambtenaren in de gemeenten cursussen aan deze ambtenaren willen geven, zullen erkend worden, zodat dit jaar met de eerste opleidingscursussen zal kunnen gestart worden.

Voor de gemeenten zal de mogelijkheid onderzocht worden om bijkomende geluidsmetingsapparatuur met subsidies van de Vlaamse Regering aan te schaffen. Hierbij zullen op de eerste plaats die gemeenten gesubsidieerd worden, die hun ambtenaren de vorming voor het uitvoeren van geluidscontrole hebben laten volgen.

Het vergunningsstelsel inzake omlopen voor motor- en autowedstrijden en -oefenritten zal herzien worden.

Terreinen voor modelvliegtuigen, die tot belangrijke geluidsoverlast voor omwonenden aanleiding kunnen geven, zullen in uitvoering van het milieuvergunningsdecreet vergunningsplichtig worden.

Voor dancings, zal eveneens de vergunningsplicht uitgebreid worden en zullen efficiënte controlemaatregelen worden genomen.

3. De luchtverontreiniging

Het beleidsprogramma inzake de zure neerslag zal gecon-

cretiseerd worden. In uitvoering van het milieuvergunnings-decreet zal een besluit uitgevaardigd worden waarbij grote bedrijven verplicht worden een emissie-inventaris van luchtverontreinigende stoffen op te stellen en aan de overheid mede te delen. Voor grote stookinstallaties zullen emissiegrenswaarden uitgevaardigd worden.

In de milieuvergunningen zullen emissiegrenswaarden opgenomen worden op basis van internationaal erkende normen. Speciale aandacht zal besteed worden aan de gebieden die door een verhoogde luchtverontreiniging gekenmerkt zijn. De exploitatievoorwaarden van de bedrijven die in die gebieden zullen grondig herzien worden. De vervuilende bedrijven zullen concrete saneringsprogramma's moeten uitwerken.

III. Het waterbeleid

Wat het waterbeleid betreft, ligt de klemtoon op het voorkomen van waterverontreiniging aan de bron.

Dit beleid richt zich op drie doelstellingen :

- de bescherming van het oppervlaktewater ;
- de bescherming van het grondwater ;
- het veilig stellen van de watervoorziening.

Deze doelstellingen vormen één geheel, waarbij de beleidsmaatregelen steeds op elkaar moeten afgestemd zijn. Het ligt immers voor de hand dat de watervoorziening direct afhankelijk is van de bereikte resultaten op het vlak van de bescherming van oppervlakte- en grondwater.

1. De bescherming van het oppervlaktewater

De doelstelling van het waterzuiveringsbeleid is de waterkwaliteit in de waterlopen te verbeteren, zodat de hinder verdwijnt en er zich opnieuw een visbestand kan ontwikkelen.

Net zoals tijdens de voorbije jaren blijft het beleid steunen op het Algemeen Waterzuiveringsprogramma van Vlaanderen. Dit dynamisch beleidsinstrument wordt verder ontwikkeld met het oog op een efficiënt investeringsbeleid en een brongerichte aanpak van de industriële vervuiling.

Deze investeringen zijn gericht op het optimaliseren van reeds bestaande infrastructures.

Een belangrijk gedeelte van de beschikbare middelen is echter bestemd voor de realisatie van alternatieve zuiverings-systemen met beperkte capaciteit. Verschillende van deze projecten zijn trouwens reeds in aanbouw.

Om een eenvormig waterzuiveringsbeleid in Vlaanderen te kunnen voeren is een herstructurering van de bestaande waterzuiveringsmaatschappijen echter noodzakelijk.

Sinds 1981 beschikken wij in Vlaanderen over twee waterzuiveringsmaatschappijen, de Waterzuiveringsmaatschappij van het Kustbekken (WZK) voor de provincie West-Vlaanderen en de Vlaamse Waterzuiveringsmaatschappij (VWZ) voor de rest van Vlaanderen.

Dit is weliswaar een historisch gegroeide situatie, die voor de waterzuivering in Vlaanderen een belangrijke handicap inhoudt. De huidige situatie is niet alleen een hinderpaal voor een gecoördineerd beleid, maar zij kan in de toekomst ook ongewenste gevolgen voor de economische ontwikkeling van Vlaanderen hebben. De maatschappijen hebben immers elk hun eigen boekhouding, zodat de tarieven voor de industrie sterk kunnen verschillen. Dit zou wel eens een ernstige hypo-

theek kunnen zijn op de industrialisatie van sommige gebieden in Vlaanderen. Om deze redenen is het aangewezen dat de twee maatschappijen gefusioneerd worden.

Een belangrijke taak van de waterzuiveringsmaatschappijen, is de controle van de lozingen. Niet alleen moet orde op zaken gesteld worden wat de lozingsvergunningen betreft, maar ook moet de controle ervan evenals van de waterkwaliteit zelf uitgebreid worden.

2. De bescherming van het grondwater

Tijdens de voorbije jaren werd ook een aanvang gemaakt met de effectieve bescherming van het grondwater, met als basis het decreet van 24 januari 1984 inzake het beheer van het grondwater. Dit decreet wordt nu verder uitgevoerd.

In deze begroting zijn voor de eerste maal middelen voorzien voor de uitbouw van een grondwatermeetnet voor geheel Vlaanderen. In 1986 wordt hiermee gestart in de provincie Limburg, waar de rijke grondwaterlagen een hoge kwetsbaarheidsgraad vertonen.

Verder zijn ook middelen voorzien voor toegepast wetenschappelijk onderzoek op het vlak van het grondwater.

De voornaamste initiatieven in dit verband zijn :

- de kwetsbaarheidskaarten met betrekking tot het grondwater ;
- studies in verband met de bemestingsproblematiek ;
- studies, gericht op de bescherming van belangrijke watervoerende lagen in het Vlaamse Gewest.

Tevens wordt een ontwerp van decreet voorbereid, dat de maatregelen omvat, nodig om de mestoverschotten te kunnen wegwerken.

3. De watervoorziening

Inzake drinkwatervoorziening blijft de klemtoon liggen op :

- de verdere uitbouw van de infrastructuur voor waterproductie ;
- onderhandelingen met het Waalse Gewest in verband met eventuele waterleveringen ;
- het voltooiën van de herstructurering in de waterleidingssector.

Een ruim deel van de voorziene kredieten is dan ook bestemd voor het verhogen van de waterproductie.

Bespreking

Een lid stelt vooreerst een algemene vraag in verband met het toepassen van Europese richtlijnen. Hoewel sommige bevoegdheden inzake leefmilieu zijn toegewezen aan de Gewesten, is alleen België lid van de Europese Gemeenschap. Wie moet waken over de toepassing van de Europese richtlijnen ?

De milieu-richtlijnen van de Raad van de Europese Gemeenschappen houden voor ons land, aldus de Gemeenschapsminister, verplichtingen in die deels door de nationale overheid, deels door de Gewesten moeten uitgevoerd worden. Wat het Vlaamse Gewest betreft, wordt uitgevoerd wat in de gewestelijke bevoegdheid valt ; diverse decreten en uitvoe-

ringsbesluiten die de laatste jaren tot stand gekomen zijn, houden onder meer de uitvoering van EG-richtlijnen in, bijvoorbeeld afvalolie, veiligheidsrapportering, milieu-effectrapportering. Er is wel een probleem voor de nationale overheid en inzonderheid stelt de uitvoering van EG-richtlijnen voor het Brussels Gewest momenteel problemen.

Vervolgens worden een aantal vragen gesteld over het afvalstoffenbeleid.

Verschillende leden vragen meer uitleg over de in de inleiding van de Gemeenschapsminister vermelde „black-points”, de zogenaamde vermoedelijk giftige sites. Het onderzoek naar het opsporen van die sites zou, volgens de Gemeenschapsminister, 21 miljoen frank opslorpen. Een lid wil weten aan welke studie bureaus en voor welk bedrag die studies werden uitbesteed.

De Gemeenschapsminister verduidelijkt dat „black-points” de oude stortplaatsen of sites zijn waarvan men vermoedt dat er mogelijk giftige afvalprodukten in de bodem zitten.

Bij de OVAM zijn er ongeveer 35 dossiers van potentieel milieugevaarlijke sites. Via het Fonds ambtshalve verwijdering is dit jaar 100 miljoen frank voorzien voor nader onderzoek en ambtshalve verwijdering. De Hooge Maey en Kruishoutem zijn reeds onderzocht. Momenteel wordt een systematisch onderzoek uitgevoerd naar de impact op de omgeving en de te nemen maatregelen voor een gezamenlijk bedrag van ongeveer 18 miljoen frank, exclusief BTW (Bocholt, Beerse, Gentbrugge, Genk, Zwijnaarde, Middelburg).

De studies hebben betrekking op volgende sites (met opgave van het bedrag en het studie bureau) :

— Bocholt	987.000 frank	(B elgroma N.V.)
— Beerse	4.278.910 frank	(IWACO B.V.)
— Gentbrugge	5.849.000 frank	(Belconsulting N.V.)
— Genk	1.680.000 frank	(Lisec)
— Zwijnaarde	4.148.000 frank	(Belconsulting N.V.)
— Middelburg	1.094.300 frank	(Agrotechnic N.V.)

De studies zijn nog in uitvoering en de resultaten zijn nog niet ter beschikking.

Verschillende leden stellen vragen over het „INDAVER-project”. Welke kosten brengt dit mee ten laste van de begroting ? Wat is de bijdrage in het project van de industriële sector en is het de bedoeling om dit project self-supporting te maken ?

De Gemeenschapsminister antwoordt dat na een lange en zorgvuldige voorbereiding de N.V. INDAVER op 24 oktober 1985 definitief opgericht werd.

Participanten zijn : de chemische sector — het SCK — de GIMV en de OVAM. Het startkapitaal bedraagt 530 miljoen frank. In 1988 is een kapitaalsverhoging tot 800 miljoen frank voorzien. OVAM participeert voor 170 miljoen frank. De totale investeringen zullen circa 1,5 miljard frank bedragen. Een tewerkstelling van 60 personen is voorzien.

Wat de stand van zaken betreft in verband met INDAVER, bevestigt de Gemeenschapsminister dat de aankoop van de gronden met de stad Antwerpen werd geregeld. De bouwvergunning is praktisch in orde en tegen juni 1986 zal het terrein bouwrijp zijn. De deponietechniek wordt operationeel tegen midden 1987, de fysica-chemische behandeling tegen 1988 en de verbrandingseenheid in 1989.

Een lid vraagt hoever het onderzoek inzake de Hooge Maey gevorderd is.

Hij meent dat thans een aanzienlijk deel van de afval, die vroeger op de Hooge Maey gestort werd, nu in Beerse gestort wordt. De Minister deelt mede dat de volledige sanering van de Hooge Maey op 1,5 miljard frank geraamd wordt. De sanering zal in drie fasen uitgevoerd worden. Door de VUB werd een hydrogeologische studie van de Hooge Maey uitgevoerd, waaruit resulteert dat er geen direct gevaar voor de drinkwaterwinning is.

Het opnieuw gestelde verzoek van een lid tot het aanleggen van een kadaster van de belaste gronden, kan de Gemeenschapsminister niet inwilligen. Men zou immers perceel per perceel moeten gaan meten via grondstalen en dit minstens twee maal per jaar. In de streek van de Noorderkempen is na een onderzoek immers gebleken dat er bij de 3.000 onderzochte bouwpercelen erg veel verschillen qua grondbesmetting voorkomen. Zo'n kadaster zou een erg evolutief en dynamisch karakter moeten hebben, wat praktisch niet te realiseren valt.

Op vraag van een lid wat de status questionis is in verband met stortplaatsen van klasse 1, antwoordt de Gemeenschapsminister dat dit niet zo erg opschiet als verwacht. Tegenslagen en tegenstand van de betrokken bevolking, vooral ingevolge gebrekkige informatie, hebben deze zaken vertraagd.

De verwerving van de terreinen in Bilzen is ver gevorderd. In Oost-Vlaanderen werd professor Anselin ermee belast een optimale inplanting in de kanaalzone te zoeken. In de provincie Antwerpen ten slotte werd de optie voor Rumst niet doorgezet omdat er in akkoord met het provinciaal bestuur een oplossing werd gevonden voor het gipsafval op het OTL-stort. De grond waarop optie werd genomen, wordt verkocht. De Hooge Maey blijft uiteraard de stortplaats van klasse 1 voor de provincie Antwerpen en zal nog geruime tijd aan de behoeften kunnen voldoen.

In verband met de bulkafvalstoffen vraagt een lid of er ter zake reeds onderzoeksopdrachten zijn uitgegeven en of er gezocht wordt naar afzetmogelijkheden. Verder wil het lid weten wanneer er uitvoeringsbesluiten in verband met het decreet over de milieuheffingen zullen verschijnen.

De Gemeenschapsminister deelt mee dat de heffingen operationeel worden per 1 januari 1987 en dat OVAM een rapport voorbereidt over de bulkafvalstoffen.

Verschillende leden willen weten welk beleid er thans gevoerd wordt inzake de mestoverschotten. Een lid stipst aan dat het probleem niet los is te maken van de biochemie. Het lid is van oordeel dat de mestoverschotten mee verantwoordelijk zijn voor het probleem van de verzuring. Mestbanken alleen zullen het probleem niet oplossen. Blijkbaar verergert de toestand nog in West-Vlaanderen maar ook in Oost-Vlaanderen. De Gemeenschapminister is zich bewust van de ernst van de toestand. Thans zijn er ook vanuit landbouwmiddelen vragen om de toestand op te lossen. De Gemeenschapsminister wijst op de moeilijkheden van het probleem waarbij zich ook bevoegdheidsproblemen stellen. Indien er gestort wordt is het afval, maar bij nuttig gebruik als meststof, is het geen afval. Het is de intentie van de Gemeenschapsminister om voor einde van het jaar ter zake een ontwerp van decreet klaar te hebben.

Een lid vraagt meer informatie over de inzameling van de oude geneesmiddelen. Denkt men eraan die te verstrekken aan de Derde Wereld? De minister deelt mee dat circa 80 ton oude geneesmiddelen opgehaald werden. De idee van een selectie voor bestemming aan ontwikkelingslanden werd onderzocht, maar niet weerhouden: het betreft meestal ver-

vallen geneesmiddelen, die niet in de ontwikkelingslanden gebruikt worden. De opgehaalde geneesmiddelen worden verbrand o.m. in de verbrandingsoven met rookgaswassing te Brugge.

Vervolgens zijn de vragen i.v.m. het leefmilieubeleid aan de orde.

Verschillende leden vragen wanneer de uitvoeringsbesluiten van het milieuvergunningsdecreet zullen klaar zijn.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat er een globaal uitvoeringsbesluit aan de Executieve wordt voorgelegd dat na goedkeuring van de Raad van State normaliter vóór het einde van 1986 in het Staatsblad zou moeten verschijnen.

Een lid vraagt wanneer het besluit waarbij de emissie-inventarisatie verplicht gesteld wordt, zal uitgevaardigd worden.

De Gemeenschapsminister deelt mee dat het inventariseren van de emissies van luchtverontreinigende stoffen thans op vrijwillige basis geschiedt. Via een kontrakt met de RUG worden de gegevens bij de bedrijven jaarlijks opgevraagd. De meeste bedrijven verlenen hierbij hun medewerking. In uitvoering van het milieuvergunningsdecreet zal de verplichting om emissies mee te delen aan de bevoegde administraties ingevoerd worden. De Vlaamse Executieve dient de datum dat het milieuvergunningsdecreet van kracht wordt nog vast te stellen. Dit zal binnenkort gebeuren wanneer het globale uitvoeringsbesluit van het decreet door de Vlaamse Executieve zal goedgekeurd zijn.

De mededeling van de Gemeenschapsminister i.v.m. het verlenen van een grotere verantwoordelijkheid aan de gemeenten voor wat betreft het controleren van de naleving van de wetten op de geluidshinder, doet bij verschillende leden vragen rijzen. Zij hebben de indruk dat de Gemeenschapsminister hierdoor moeilijke beslissingen uit de weg wil gaan.

De wetgeving op de geluidshinder is een moeilijke zaak, aldus een lid. De bewijslast van de hinder is niet gemakkelijk want er zijn allerlei interpretaties mogelijk en er zijn vaak interferenties zoals achtergrondgeluid. Een objectieve norm vinden om de hinderdrempel te bepalen is al even moeilijk. Juist daarom vindt dit lid een delegatie naar het college van Burgemeester en Schepenen niet zo gelukkig, want dat zal vaak nog onder sterkere druk komen te staan dan de hogere overheid.

De Minister stelt dat iedereen pleit voor meer zelfstandigheid van de gemeenten. Hij is er zich uiteraard van bewust dat de bevoegdheden die aan de gemeenten gegeven worden in de mogelijkheden van de gemeenten moeten kaderen.

Wat het vergunningsbeleid betreft, is het zo dat de schepencolleges in eerste aanleg over 2e klasse-inrichtingen kunnen beslissen.

Zij dienen hierbij wel adviezen in te winnen van een aantal overheidsorganen. Tegen hun beslissingen is bovendien steeds beroep mogelijk bij de Bestendige Deputatie. Wat de klachten o.a. inzake geluidshinder betreft moeten de eerste vaststelling op gemeentelijk vlak kunnen gebeuren. De administratie, in dit geval het bestuur Leefmilieu van de AROL, behoudt evenwel steeds het hoog toezicht.

Bij het onderzoek van geluidsklachten kan deze administratie bovendien steunen op de logistieke steun van het IHE, die ter zake over geperfectioneerde meetapparatuur beschikt.

Daar geluidshinder een zeer subjectief fenomeen is, is het dikwijls moeilijk een objectieve evaluatie te maken maar dat mag niet beletten dat gemeenteambtenaren die daarvoor de nodige

kennis hebben opgedaan ter zake controles zouden kunnen doen.

Inzake de luchtvervuiling wil een lid weten welke maatregelen er worden genomen in fel verontreinigde streken zoals Willebroek en Vilvoorde. Worden de exploitatievoorwaarden van de vervuilende bedrijven verstrengd en welke andere maatregelen plant de Minister nog ?

De Gemeenschapsminister deelt mede dat de saneringsvoorstellen inzake de bedrijven ASED en ECASED, die de bedrijven tegen 1 juli 1986 moesten voorleggen, praktisch klaar zijn en momenteel met de bevoegde administratie besproken worden.

Voor het bedrijf ASED, waarvoor de Minister bevoegd is, zal dan ook een concreet saneringsprogramma opgelegd worden. De Bestendige Deputatie, die bevoegd is voor ECASED, zal voor dit bedrijf vermoedelijk ook een concreet saneringsprogramma verplicht stellen.

Voor de bedrijven in de meest verontreinigde gebieden (Vilvoorde, Gentse kanaalzone, en Antwerps havengebied), zullen de exploitatievergunningen nauwkeurig onderzocht worden door de administraties, teneinde de exploitatievoorwaarden te aktualiseren.

Verschillende leden stellen vragen inzake het beleid i.v.m. de zure regen. Wat is de toestand in Vlaanderen en welke maatregelen denkt de Gemeenschapsminister ter zake te nemen.

De Minister verwijst naar het beleidsprogramma inzake zure neerslag en de luchtverontreiniging in Vlaanderen, dat omstandig in zijn beleidsnota van 1985 weergegeven is.

Volgende concrete maatregelen, waarvan de uitvoering volledig in de bevoegdheid van het Vlaamse gewest valt, werden hierbij weerhouden :

- 1) Voor grote stookinstallaties, vanaf een thermisch vermogen van 50 MW, wordt de globale zwaveldioxyde-uitworp gereduceerd met 60% en de stikstofoxyde-uitworp met 40% ; overeenkomstig het ontwerp van EG-richtlijn inzake beperking van de emissies van verontreinigde stoffen door grote stookinstallaties.
- 2) In de milieuvergunningen worden emissiegrenswaarden opgenomen op basis van de Duitse „TA-Luft” normen.
- 3) In de milieuvergunningen worden technologische maatregelen opgenomen voor elektrische centrales.
- 4) In de milieuvergunningen worden technologische maatregelen opgenomen voor petroleumraffinaderijen.
- 5) Voor nieuwe grote stookinstallaties worden in de milieuvergunningen emissiegrenswaarden opgenomen, op basis van het ontwerp van voormelde EG-richtlijn.
- 6) Voor elektrische centrales, die van stookolie naar steenkolengebruik omgeschakeld worden, worden concrete emissiewaarden gesteld.
- 7) Inzake de ammoniak-uitworp worden specifieke exploitatievoorwaarden in de milieuvergunningen opgenomen.
- 8) Het opstellen van een emissie-inventaris wordt voor grote bedrijven verplicht gesteld.
- 9) De controle inzake de luchtkwaliteit in natuurgebieden wordt uitgebreid.
- 10) Voor episodes van verhoogde luchtverontreiniging worden

maximale toegelaten zwaveldioxyde-emissiewaarden gesteld en wordt de alarmprocedure verder uitgewerkt.

Ten slotte worden de problemen van het waterbeleid onder de loupe genomen. Een lid kan geen vrede nemen met de inleidende tekst over het waterbeleid.

Het lid begrijpt dat het waterbeleid een moeilijk probleem is maar meent toch dat het huidig beleid te kort schiet. Sinds jaren, aldus dit lid, worden door de diverse beleidsverantwoordelijk ken mooie verklaringen afgelegd en grootse plannen ontvouwd. Maar er zijn bitter weinig resultaten zichtbaar en spreker haalt het voorbeeld van de Zwalmstreek aan waar sinds 1967-1968 plannen zijn, waarvan quasi niets is gerealiseerd.

Er zijn ook enorme miskleunen zoals waterzuiveringsstations die bij gebrek aan aangesloten rioleringen aan 10% van hun capaciteit werken.

Hetzelfde lid wil een overzicht van de maatregelen inzake de controle van de lozingen en inzake watervoorziening stelt hij dat er meer aandacht wordt besteed aan de waterwinning uit de oppervlaktewaters zoals de kleine waterlopen en kanalen.

Het betrokken lid stelt met genoegen vast dat de 2 bestaande waterzuiveringsmaatschappijen worden samengevoegd en vraagt aandacht voor een verantwoord personeelsbeleid bij deze operatie.

In verband met de controle op de lozingen verwijst de Gemeenschapsminister in zijn antwoord naar het Algemeen Waterzuiveringsprogramma, dat de basis vormt voor het waterzuiveringsbeleid in Vlaanderen.

De investeringen gebeuren op een planmatige wijze, waarbij prioriteiten gelden :

- optimalisering van reeds bestaande infrastructuur ;
- het uitbouwen van de nodige infrastructuur in de gebieden met grote hinder ;
- aanleg van collectoren in de dichtbevolkte gebieden, terwijl in landelijke streken kleinschalige en lokale oplossingen de voorkeur krijgen.

De controle van de lozingen is sinds 1984 volop op gang gekomen. In 1984 en 1985 werden door de twee waterzuiveringsmaatschappijen respectievelijk 1.538 en 3.273 controles op lozingen van industriële afvalwaters uitgevoerd. Daarbij werden 262 overtredingen of gevallen van niet-naleving van de vergunningsvoorwaarden vastgesteld. Telkens werd een proces-verbaal opgesteld.

In verband met de bouw van spaarbekken voor drinkwater verwijst de Gemeenschapsminister naar het Koninklijk Besluit van 8 november 1983, dat het programma van grote waterbouwkundige werken, waaronder spaarbekkens, vaststelt. De Executieve heeft in dit programma de bouw van volgende nieuwe spaarbekkens laten opnemen :

- spaarbekken Eekhoven (Antwerpse Waterwerken)
- spaarbekken Kluizen II (Nationale Maatschappij der Waterleidingen)
- spaarbekken Blankaart II (Nationale Maatschappij der Waterleidingen).

Het eerste project is reeds in uitvoering. Voor het project Kluizen II is de Nationale Maatschappij der Waterleidingen belast met het opstellen van het ontwerp terwijl voor Blankaart II de Executieve de definitieve inplantingsplaats heeft

vastgesteld.

De eigenlijke realisatie is ten laste van de nationale overheid, overeenkomstig art. 6 § 1 - Vvan de bijzondere wet van 8 augustus 1980, tot hervorming der instellingen.

Andere spaarbekkenprojecten, zoals dit in de Zwalmvallei zijn niet opgenomen in de lijst van prioritaire werken, nodig voor de watervoorziening in Vlaanderen.

Naast de spaarbekken Kluizen II en Blankaart II zijn in Oost- en West-Vlaanderen volgende projecten belangrijk voor de watervoorziening :

— grondwaterwinningen in Zuid-West-Vlaanderen (carboonkalk) (in uitvoering)

— waterwinning uit het kanaal Kortrijk-Bossuit (in voorbereiding)

Op de vraag van een lid of het de bedoeling is om alle bestaande watermaatschappijen op te nemen in de nieuw opgerichte Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening.

Een maatschappij voor geheel Vlaanderen houdt de voordelen in op het vlak van de dienstverlening en de prijs, de kwaliteit en de bescherming van het grondwater.

De Minister stelt dat met deze herstructurering het volgende bedoeld wordt :

In een eerste fase moet de opgerichte Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening operationeel worden, waarbij zij in Vlaanderen de taak van de afgeschafte Nationale Maatschappij der Waterleidingen zal overnemen.

In een tweede fase is dan een aanpassing van de ambtsgebieden van de grote watermaatschappijen gepland, teneinde deze in overeenstemming te brengen met de grenzen van de nieuwe fusiegemeenten.

De Minister vestigt er de aandacht op dat deze tweede fase slechts kan gerealiseerd worden met medewerking en instemming van alle partijen. De watervoorziening behoort immers tot het domein van de gemeentelijke autonomie en hieraan wenst de Minister niet te raken.

Om deze reden denkt de Minister dan ook niet aan een of andere vorm van gedwongen reorganisatie of fusie. Hij wenst de gemeentelijke autonomie ten volle te respecteren.

De Minister weerlegt ook de argumenten als zou één **drink**-watermaatschappij voor heel Vlaanderen voordelen inhouden op het vlak van de dienstverlening, de prijs en de kwaliteit. De Gemeenschapsminister wijst er op dat de 4 bestaande maatschappijen en ideaal zijn, qua omvang en schaal.

In verband met het personeelsbeleid bij de fusie van de twee waterzuiveringsmaatschappijen bevestigt de Gemeenschapsminister dat hij de fusie van de twee waterzuiveringsmaatschappijen zo spoedig mogelijk wenst te realiseren. Deze fusie is noodzakelijk om in de eerste plaats een vormig waterzuiveringsbeleid in geheel Vlaanderen te kunnen voeren.

Het personeelsbestand van de nieuwe gefusioneerde maatschappij zal uiteraard bestaan uit het huidige personeel van de twee bestaande waterzuiveringsmaatschappijen.

Een lid wil weten of de watervoorziening van Vlaanderen kan blijven gebeuren door leveringen uit Wallonië (Maaswater). Zijn er in dit verband voldoende waarborgen ?

De Gemeenschapsminister deelt mee dat hij de bevoegde Waalse Gewestminister meegedeeld heeft de onderhandelings-

gen over eventuele waterleveringen te hernemen, wanneer de Waalse Executieve voor een nieuw feit zorgt. Dit kan erin bestaan, dat de Waalse Executieve verklaart geen belasting op het drinkwater in te voeren zolang onderhandeld wordt. De voorwaarden voor eventuele waterleveringen zijn :

- waarborgen op het vlak van de kwaliteit, kwantiteit en prijs en dit voor de gehele duur van het contract ;
- waarborgen i.v.m. zuivering van gewestoverschrijdende rivieren ;
- een aanvaardbare oplossing voor de boedelscheiding bij de NMDW.

Indien voor de Gemeenschapsminister geen overeenkomst op deze basis kan afgesloten worden, moet de verbindingsleiding Walem-Elst gerealiseerd worden. dan kan voldaan worden aan alle drinkwaterbehoeften in Vlaanderen met eigen produktiemiddelen.

Vervolgens willen een groot aantal leden de stand van zaken kennen i.v.m. de collector van het Albertkanaal. Welk deel van de collector is nog bruikbaar en in welke zin ?

De huidige stand van zaken is de volgende :

Een commissie van 4 professoren is in december 1985 aangesteld om adviezen te formuleren waarmee de lozingsvoorwaarden, die zullen opgelegd worden aan de bedrijven te Tesselenderlo, kunnen gedefinieerd worden.

In het kader van de nog niet volledige adviezen kan nog geen datum van definitieve indienstname vooropgesteld worden.

De totale installatiekosten bedragen tot op heden ongeveer 5 miljard frank.

De lopende gerechtelijke procedures zijn in het kader van het K.B. van 4 maart 1985, die de overdracht der infrastructuur regelt, gedefinieerd in een protocol tussen de nationale overheid en het Vlaamse Gewest.

De hangende gedingen zijn de volgende :

Wat de hangende rechtsgedingen betreft, zullen de Staat en het Vlaamse Gewest in de gevallen waarvoor zij respectievelijk aansprakelijk zijn, de procesvoering alleen verder zetten en de andere partij buiten geding laten verklaren.

-Aldus treedt de Staat op in volgende gedingen :

— Studiebureau Belgroma en De Koninckx tegen de Staat en het Vlaamse Gewest in verband met verschuldigde erelonen (verbintenissen d.d. 8 juli 1965 en alle bijakten vóór 1975, dagvaardingen in eerste aanleg d.d. 19 februari 1979 (Staat) en 24 januari 1983 (Gewest) ; Staat in beroep, Gewest in eerste aanleg buiten zaak gesteld) ;

— T.V. Denijs-Socea Bonna tegen de Staat in verband met niet-naleving van het tijdschema der werken (9 verbintenissen in de periode 1968-1973), dagvaardingen d.d. 27 november 1978 en februari 1984) ;

— N.V. Danheux-Maroye tegen de Staat in verband met le terugbetaling van een boete wegens vertraging der werken en 2e saldo's van eindafrekeningen (verbintenissen d.d. 14 februari 1969 en 9 augustus 1971, dagvaardingen in eerste aanleg d.d. 6 maart 1975 en 19 januari 1977, Staat in beroep op 12 juni 1981 tegen vonnis d.d. 14 mei 1981, arresten d.d. 23 en 28 mei 1985, Gewest buiten zaak gesteld) ;

— Staat tegen N.V. Nobels-Peelman, studiebureaus Belgroma, De Koninckx en Swartenbroeckx e.a. in verband met vergoeding voor schade aan druktorens (verbintenis d.d. 8 februari 1972, dagvaarding d.d. 18 augustus 1984).

— Aquavia tegen de Staat i.v.m. vervallen intresten op saldo van afrekening voor bouwwerken (verbintenis dd. 29 december 1972, dagvaarding dd. 16 november 1984).

Het Vlaams Gewest treedt in dezelfde zin op in deze gedingen :

— T.V. Sibedan tegen het Vlaamse Gewest in verband met de annulering d.d. 26 oktober 1981 van een aannemingscontract voor wachtbekkens (verbintenis d.d. 31 december 1973, dagvaarding d.d. 20 januari 1984, vonnis d.d. 1 februari 1984) ;

— Staat tegen de firma Denijs en studiebureau De Koninckx in verband met terugbetaling van herstelkosten ingevolge schade aan slibverwerking op het zuiveringsstation Antwerpen-Noord (beslissingen d.d. 23 oktober 1978, dagvaardingen d.d. 20 december 1980 en 1 juli 1983).

De Staat behandelt administratief de volgende geschillen die nog niet tot een rechtsgeding hebben geleid :

— alle huidige en toekomstige vordering en ingevolge het contract d.d. 8 juli 1965 en zijn bijakten en het contract voor het zuiveringsstation Antwerpen-Noord d.d. 27 juni 1972, zoals ze door de studiebureaus Belgroma, De Koninckx en Swartenbroeckx worden ingediend ;

— de schadevergoeding wegens annulatie en immobilisatie op grond van het contract d.d. 28 december 1972 (zaak hangende bij Hoog Comité van Toezicht), geëist door de firma Van Hout ;

— herstel of vergoeding, deel uitmakend van de afrekening, door de firma Van Hout wegens gebreken in de uitvoering van het contract dd. 28 december 1972. Betrokken bedrag zal ambtshalve van vermelde schade-eis worden afgetrokken.

het Vlaamse Gewest behandelt het volgend geschil :

— herstel of vergoeding door het studiebureau ten gevolge van zandvang (contract met studiebureau afgesloten in 1965 en met aannemer in 1979).

De Staat draagt de lasten van alle eindafrekeningen die hierboven niet zijn vermeld en waartoe, ingevolge de reeds vermelde wet van 5 maart 1984, de Staat gehouden blijft.

Het Gewest heeft ten gevolge van gerechtelijke procedures ongeveer 180 miljoen betaald waarvan het grootste gedeelte ten gevolge van het koninklijk besluit dd. 4.3.1985 door het Gewest zal teruggevorderd worden van de nationale overheid.

B. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Een lid wil weten wat het verschil is tussen artikel 12.53 en 12.54 (titel 1 — sectie 76)

Een ander lid wil het programma van artikel 12.54 kennen en de erin vervatte opties.

De Gemeenschapsminister wijst erop dat art. 12.53 slechts pro memorie is opgenomen om technische redenen. Het artikel werd in 1985 getransformeerd van een niet-gesplitst naar een gesplitst krediet, omdat in de praktijk de opdrachten meestal langer dan één jaar in beslag nemen.

De Gemeenschapsminister deelt het indicatief programma

mee (zie bijlage). Hij wijst erop dat de studieopdrachten steeds beleidsgericht moeten zijn. Het beschikbare krediet is trouwens gehalveerd t.o.v. 1981.

Bij artikel 32.02.03 (Titel 1 — sectie 76) wil een lid weten waarom er een toelage aan het Studiecentrum voor het Water wordt verstrekt.

De Gemeenschapsminister wijst erop dat het Studiecentrum voor Water niets te maken heeft met het Studiesyndicaat voor Zeewaterontzilting.

Het S.V.W. is een v.z.w., waarvan Vlaamse opendbare besturen (in de watersector) lid zijn. Zij brengen middelen in om op pilotschaal zuiveringstechnieken op punt te stellen.

Bij artikel 5 1.80 (Titel II — sectie 76) wil een lid weten waarom het krediet verminderd is.

De Gemeenschapsminister wijst erop dat het investeringsprogramma 1986, in eerst instantie gereduceerd werd tot 90% van het bedrag in 1985. Daarnaast werden prioriteiten gelegd. Zo werden de subsidies voor de gemeentelijke infrastructuurwerken, waaronder de aanleg van rioleringen, gevoelig verhoogd.

Een lid vraagt een overzicht van de investeringsprogramma's bij dit artikel.

De Gemeenschapsminister deelt volgend overzicht mee :

Maatschappij	Totaal bedrag		Subsidie
P.I.D.P.A.	210 milj. fr.	60 %	126 milj. fr.
T.M.V.W.			
Productie + transport	125 milj. fr.	60 %	75 milj. fr.
Gemeentelijke werken	108 milj. fr.	60 %	65 milj. fr.
N.M.D.W.			
West-Vlaanderen	263,3 milj. fr.	30 %	79 milj. fr.
Oost-Vlaanderen	56 milj. fr.	30 %	17 milj. fr.
Brabant	202,7 milj. fr.	30 %	61 milj. fr.
Limburg	274 milj. fr.	30 %	82 milj. fr.
			505 milj. fr.

Dit bedrag moet nog verhoogd worden met 10 miljoen frank voor het subsidiëren van werken, die in de loop van het jaar ingediend worden door de kleinere gemeentelijke waterdiensten.

Bij artikel 73.8203 (Titel II) vraagt een lid waartoe het voorziene krediet van 3 miljoen frank dient.

De Gemeenschapsminister verduidelijkt dat dit krediet bestemd is voor de aanleg van peilputten voor de uitbouw van het grondwatermeetnet. Daar zal in 1986 mee gestart worden in de provincie Limburg.

Bij de titel IV (afzonderlijke sectie), stelt een lid vast dat er in vele sector allerlei fondsen zijn ingesteld. Hij heeft daar bezwaren tegen en liefst zou hij deze zaken per onderdeel in de lopende uitgaven terugzien. Zo niet wordt de begroting onoverzichtelijk en dus ook oncontroleerbaar.

C. STEMMINGEN

Vervolgens wordt gestemd over de aan de Commissie voor Leefmilieu toegewezen secties en artikelen.

Sectie 19 (zowel Titel 1, lopende uitgaven, als Titel II, kapi-

taalsuitgaven) wordt aangenomen met 7 stemmen voor, 3 stemmen tegen en 2 onthoudingen.

Sectie 76 (Titels 1, II en IV) wordt aangenomen met 7 stemmen voor, 3 stemmen tegen en 2 onthoudingen.

De artikelen 15, 48, 55, 58 en 63 worden eveneens aangenomen met 7 stemmen voor, 3 stemmen tegen en 2 onthoudingen.

Het geheel van de artikelen en de secties wordt aangenomen met 7 stemmen voor, 3 stemmen tegen en 2 onthoudingen.

BIJLAGE

Art. 12.54

Investeringsprogramma

1. Studies :

1.1. Grondwater

a) Vlassak :

kwantitatieve studie van N-verliezen bij gebruik van dierlijk mengmest (2e deel) 2.952.000 fr.

b) De Boodt :

„Kwalitatief waterbeheer in relatie tot bemesting en ontwatering van de landbouwgronden in het Krenkegebied van N.O.-Vlaanderen (2e deel — 2 jaar) 6.337.000 fr.

c) Kwetsbaarheidskaarten :

— West-Vlaanderen 1.400.000 fr.
— Oost-Vlaanderen 1.400.000 fr.

1.2. Oppervlaktewater

Basisstudie van de kwalitatieve en kwantitatieve situatie van het Leopoldskanaal en bijhorende kanalen 1.100.000 fr.

2. Grondwatermeetnet :

2.1. Onderhoud watermeetnet in Gentse kanaalzone 412.000 fr.

2.2. Exploitatie van meetnet grondwater (inclusief analyses) 5.000.000 fr.

2.3. Hydrogeologische studie Merkske (Benelux-overeenkomst) 2.000.000 fr.

**BS. Verslag namens de Commissie
voor Ruimtelijke Ordening
uitgebracht door de heer V. Van Eetvelt**

Het verslag over de bespreking van de begrotingsartikelen waarvoor de Commissie voor Ruimtelijke Ordening bevoegd is, bevat drie delen :

1. Natuurbehoud en groenvoorziening (materie waarvoor Gemeenschapsminister Lenssens bevoegd is) ;

II. Ruimtelijke Ordening (materie waarvoor Gemeenschapsminister Pede bevoegd is) ;

III. Landinrichting en waterbeheersing (materie waarvoor Gemeenschapsminister Deprez bevoegd is).

Als algemene opmerking moet vooraf worden vermeld dat de leden de opsplitsing van een concreet bevoegdheidspakket over drie Gemeenschapsminister ten zeerste betreuren. Sommige Gemeenschapsministers op hun beurt betreuren het feit dat het Bureau van de Vlaamse Raad niet is ingegaan op hun suggestie voor elke Gemeenschapsminister in een commissie te voorzien.

1. NATUURBEHOUD EN GROENVOORZIENING

A. TOELICHTING DOOR DE HEER J. LENSSENS, GEMEENSCHAPSMINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID EN LEEFMILIEU

Voorafgaand wijst de Gemeenschapsminister erop dat de milieubescherming uitermate belangrijk is voor het natuurbehoud. Minder milieuhinder is immers een noodzakelijke voorwaarde voor het natuurbehoud.

Het is tevens zijn zorg om op basis van collegialiteit en consensus binnen de Vlaamse Executieve een evenwicht na te streven tussen natuurbehoud en diverse andere beleidsdomeinen.

1. Natuurbehoud

Wat het natuurbehoudsbeleid betreft, wil de Gemeenschapsminister volgende klemtonen leggen waarvoor in de begroting dan ook middelen voorzien worden.

a. De gerichte verwerving van natuurgebieden

De gerichte verwerving van natuurgebieden met het oog op de inrichting als natuurreservaat blijft een belangrijk middel voor natuurbehoud. Het Vlaamse Gewest beheert reeds zestien staatsnatuurreservaten met een totale oppervlakte van 2.616 ha.

Het aankoopbeleid door het Vlaamse Gewest zal echter uiterst selectief gebeuren. Bij aankoop van natuurgebieden zal dan ook prioriteit verleend worden aan gebieden, die een hoge natuurwaarde hebben of waar de voorwaarden nog aanwezig zijn om deze waarden te ontwikkelen.

b. Het stimuleren van de aankoop van natuurgebieden door verenigingen

De subsidiëring door het Gewest van aankoopprojecten in

natuurgebieden door particuliere natuurbeschermingsorganisaties wordt uitgebreid. Tevens zal de erkenning en subsidiëring van natuurreservaten, beheerd door deze natuurbehoudsverenigingen, worden gestimuleerd. Op dit ogenblik hebben 20 natuurgebieden het statuut van erkend natuurreservaat.

Het vrijwilligerswerk voor de instandhouding en het beheer van natuurreservaten wordt hiermee tevens aangemoedigd. Ook door middel van initiatieven bij gemeentelijke en provinciale overheden zal in dat kader de participatie en decentralisatie worden geaccentueerd,

c. Uitbouw van de nodige structuren

Een goed functionerende Dienst Natuurbehoud binnen de Administratie voor Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu is immers een noodzakelijke voorwaarde om het beleid inzake natuurbehoud te ondersteunen.

Het Instituut voor Natuurbehoud, dat nu operationeel is, zal de wetenschappelijke onderbouw voor het natuurbehoud moeten leveren.

2. Bosbeleid

Wat het beleid inzake bossen betreft, krijgt de realisatie en uitvoering van het bosdecreet hoge prioriteit.

Andere klemtonen in het bosbeleid zijn :

a) Het aspect natuur zal in het bosbeheer versterkt worden, waarbij de oprichting van natuurreservaten in bosgebieden tot de mogelijkheden behoort.

b) Het gebruik van inheemse en standplaatsgeschikte boomsoorten zal worden bevorderd. De afwerking van stortterreinen door middel van bosaanplanting en de bebossing als middel voor revalorisatie van met zware metalen belaste terreinen wordt in het vooruitzicht gesteld.

c) De opbrengst van marktbaar producten en diensten dient een gezonde financiële basis te vormen voor de bosbouw. Deze grondslag zal, in het bijzonder voor de bossen in particulier bezit, de waarborg moeten bieden voor bosbehoud.

d) Evaluatie en voorlichting vormen een belangrijk aspect in het bosbeleid. Onder meer de week van het bos zal in een aangepaste vorm de klemtoon zijn in een permanente campagne die de betekenis en waarde van het bos voor de samenleving moet ondersteunen.

3. Groenaanleg

Wat het beleid inzake groene ruimten betreft, wil de Gemeenschapsminister de klemtoon leggen op het feit dat zowel de verschillende overheden, als personen en organisaties, ieder op hun niveau, een gezamenlijke verantwoordelijkheid dragen voor de groenvoorziening.

De verwerving en aanleg van openbare groene ruimten door lokale besturen zullen binnen de beperkte mogelijkheden van de begroting subsidiair ondersteund worden. De verbetering van de leefomgeving van plaatselijke gemeenschappen krijgt daarbij een bijzondere aandacht. Kleinschalige groenvoorzieningen in de woonomgeving genieten prioriteit.

Voor groengebieden en parken van het gewestdomein, zal voorzien worden in een passende beheersregeling. Samenwerking met lokale besturen en participatie-initiatieven krijgen binnen dat raam de aandacht.

4. Jacht en riviervisserij

Wat de budgettaire implicaties inzake de jacht betreft : voor het jachtexamen kan in de toekomst inschrijfgeld gevraagd worden.

Voor de riviervisserij functioneert het Visserijfonds, dat nu geregionaliseerd is, op behoorlijke wijze. Dit fonds wordt alleen gespijsd met de opbrengst van de visverloven. In de beleidssectoren jacht en riviervisserij zijn overigens vooral initiatieven tot regeling van deze activiteiten van belang, die geen aanzienlijke budgettaire impact hebben.

B. BESPREKING

Bossen

Een lid vraagt uitleg over het krediet van 76 miljoen frank onder artikel 11.03.03 van Sectie 77 — „Bezoldigingen”. Voor het begrotingsjaar 1985 werd hiervoor blijkbaar geen krediet uitgetrokken.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat het bedrag van 76 miljoen frank bestemd is voor de 110 arbeiders van de houtvesterij en.

In de begroting 1985 stond een bedrag van 70 miljoen ingeschreven onder artikel 12.60.03 van dezelfde sectie, namelijk uitgaven in verband met het onderhoud en beheer van domeinbossen en natuurreservaten.

Indien men beide begrotingsposten in globo vergelijkt, merkt men dat de bedragen, mits de indexering, stabiel gebleven zijn.

Op vraag van een lid hoeveel de jaarlijkse opbrengst van de bomen uit de Staatsbossen bedraagt, antwoordt de Gemeenschapsminister dat deze rond de 100 miljoen schommelt en ongeveer de personeelskosten dekt.

Verschillende leden verzoeken om een overzicht van het bosareaal en de natuurgebieden van het Vlaamse Gewest met daarin opgesplitst :

1. Wat bezit het Vlaamse Gewest nu reeds ineigendom ?
2. Wat is nog niet van het Rijk aan het Vlaamse Gewest overgedragen ?
3. Welke zijn de totalen per provincie ?

De Gemeenschapsminister verstrekt volgend overzicht.

Overzicht bosareaal en natuurgebieden in het Vlaamse Gewest.

Aangezien de bijzondere wet van 8 augustus 1980 in werking trad op 1 oktober 1980, kregen gewesten en gemeenschappen op deze datum rechtspersoonlijkheid. Goederen na deze datum aangekocht met geldmiddelen van de Vlaamse Gemeenschap behoren dan ook aan hen toe.

Sinds 1 oktober 1980 werden door de Vlaamse Gemeenschap ongeveer 2563 ha bossen en 201 ha natuurgebieden aangekocht ;

West-Vlaanderen	440 ha bos	23 ha reservaat
Oost-Vlaanderen	269 ha bos	11 ha reservaat
Antwerpen	415 ha bos	102 ha reservaat
Vlaams-Brabant	148 ha bos	
Limburg	991 ha bos	145 ha reservaat
	2262 ha bos	281 ha reservaat

De totale oppervlakte eigendommen, beheerd door de Vlaamse Gemeenschap bedroeg op 31 december 1985 ongeveer : 13.700 ha bossen en ongeveer 680 ha reservaten. Daarnaast wordt nog ongeveer 1.900 ha gehuurd.) Daaruit kan worden afgeleid dat de Staat nog ongeveer 11.400 ha bos en 380 ha natuurreservaten moet overdragen, overeenkomstig artikel 12 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

Wat de groengebieden betreft is een ontwerp van koninklijk besluit in voorbereiding, dat 15 domeinen met een oppervlakte van 214 ha, overdraagt aan het Vlaamse Gewest.

Een lid stelt vast dat onder artikel 12.63.03 van de Sectie 77 van Titel 1 17 miljoen vastleggingskredieten zijn voorzien. Hoeveel zijn deze werkzaamheden gevorderd ?

De Gemeenschapsminister verstrekt het volgende antwoord.

In 1981 werd door de bevoegde minister van het Vlaamse Gewest een contract afgesloten met het oog op de kartering en inventarisatie van alle bossen in het Vlaamse Gewest.

Deze bosinventarisatie vereist ;

1. Het opmaken van orthofotoplannen (luchtfotografie)
2. Een kartering op basis van beschikbare statistische gegevens.

Het contract werd in 1981 afgesloten voor een termijn van 10 jaar. Het werd geschorst van maart 1982 tot maart 1984 en wordt momenteel onder een aangepaste vorm verdergezet. Het ganse project is vrij kostelijk (205 miljoen frank) en er wordt daarom gewerkt met deelopdrachten afhankelijk van de beschikbare budgettaire middelen. Zo'n deelopdracht omvat de kartering en inventarisatie van een houtvesterij of een provincie, en loopt over een periode van 4 jaar. Deze periode kan verlengd worden indien er voldoende gunstige vliegdagen zijn geweest om goede foto-opnamen te maken.

Reeds afgewerkt zijn :

- Het Hallerbos
- De strook langsheen de taalgrens.

Momenteel in uitvoering zijn :

- Provincie Limburg
 - Houtvesterij Bree en Hasselt (deelopdracht 1984)
 - Houtvesterij Hechte1 (deelopdracht 1985)

Geplande uitvoering :

- Provincie Antwerpen
 - Houtvesterij Turnhout (deelopdracht 1986)

Verscheidende leden verklaren volledig in te stemmen met de accentverschuiving in het beleid die erin bestaat inzake instandhouding en beheer van natuurgebieden de plaatselijke verenigingen en overheden te laten participeren.

De globale vermindering van het investeringsprogramma voor 1986 is het gevolg van de algemene beslissing van de Vlaamse Executieve het investeringsprogramma te beperken

tot 90 % van het initieel investeringsprogramma van 1985.

Door inzake aankoop het initiatief bij de lokale besturen te laten, vermijdt men ook dat aangekochte natuurgebieden zullen verwilderen omdat zij niet kunnen onderhouden worden.

De Gemeenschapsminister rekent erop dat de ondergeschikte besturen pas tot aankoop zullen overgaan als zij ook het beheer aankunnen.

Een lid vraagt aandacht voor de bestaande jachtvergunningen in een privé-bos wanneer het Vlaamse Gewest dit bos aankoopt.

Een lid brengt de discussie op het Floordambos. Dit bos werd op 5 maart 1986 als landschap beschermd door de Gemeenschapsminister van Cultuur. Niettegenstaande de bescherming vonden nivelleringswerken plaats met de bedoeling een golfbaan aan te leggen.

Wie is bevoegd voor de controle op de naleving van het beschermingsbesluit van dit bos ?

De Gemeenschapsminister antwoordt dat het Floordambos een dubbele bescherming geniet. Enerzijds ligt het in de groene zone van het gewestplan natuur- en bosgebied, anderzijds werd het als landschap beschermd. Indien nivelleringswerken strijdig zijn met de bodemstemming op het gewestplan, dan is de Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening bevoegd op te treden. Indien de nivelleringswerken strijdig zijn met de bepalingen van het erkenningsbesluit als landschap, dan is de Gemeenschapsminister van Cultuur bevoegd om op te treden.

Een lid verwijst naar de beleidsoptie geformuleerd door de Europese Gemeenschap tot herbebossing over te gaan. De Belgische regering zou deze optie aanvaard hebben. In welke mate kan de Vlaamse Gemeenschap bijdragen tot deze beleidsoptie nu het landbouwbeleid in België nog nationaal is.

De Gemeenschapsminister meent dat de nationale regering ter zake met de Gewesten overleg zal moeten plegen. De middelen hiertoe zullen uit geristorneerde belastingen aan de Gewesten moeten worden overgemaakt of uit Europese fondsen via de nationale regering ter beschikking gesteld. Bovendien zal de Hoge Bosraad ter zake moeten adviseren.

In dit verband wijst een lid erop dat een eventuele herbebossing ook een wijziging van de gewestplannen impliceert. De Vlaamse Executieve zal dus onvermijdelijk al bij de zaak betrokken zijn.

Een ander lid is van oordeel dat de herbebossing vooral bedoeld is voor die gebieden in Europa waar zeer weinig bossen zijn, namelijk Nederland evenals in streken waar de bodem minder geschikt is voor de land- en tuinbouw.

Een lid wijst op een zijns inziens gevaarlijke evolutie in het bosbeleid. In het verleden werden door de overheden veel gebieden aangekocht en voor het publiek toegankelijk gemaakt. Het is volgens het lid niet overdreven te spreken van een inflatie van bosrecreatiemogelijkheden. De overheid heeft echter onvoldoende middelen voor het onderhoud van deze bossen. Vele ervan verwilderen en zijn dan niet meer vatbaar voor recreatie. Liever dan nog bosgebieden aan te kopen of de aankoop ervan te subsidiëren zou de overheid er goed aan doen alle middelen voor het onderhoud van de reeds aangekochte bossen aan te wenden. In deze verwilderde bossen neemt de wildstand en meer bepaald de konijnenpopulatie erg toe. Bij gebrek aan toegestane jachtvergunningen heeft dit enorme wildschade aan landbouwgebieden voor gevolg.

Hierop repliceert een lid dat een verwilderd bos een verrijking is van het ecologisch patrimonium van ons Gewest. Inzake voorlichting en educatie is hier nog veel te doen. De natuur is meer dan een proper grasveldje. De zogezegde verwilderde bossen met de rijkdom van lage begroeiing maken de ecologische kringloop mogelijk, die terug evenwicht brengt in de natuurlijke processen.

Een lid stelt echter in dit verband dat de economische functie van het bos nog steeds prioritair is en vrije bosgroei zelfs tot verarming van de plantenvariatie kan leiden.

De Gemeenschapsminister wijst erop dat de totaliteit van de middelen voor bosbeheer slechts 200 miljoen bedragen. Dit is inderdaad niet veel. Vandaar de noodzaak de plaatselijke overheden en natuurverenigingen in te schakelen om de bossen en natuurgebieden te beheren en te onderhouden ten behoeve van de plaatselijke gemeenschap.

Wat de opmerking inzake de ecologische rijkdom van verwilderde bossen betreft, wijst de Gemeenschapsminister erop dat naar een evenwicht moet worden gestreefd tussen de recreatieve en de ecologische functie van de bossen, met de nadruk evenwel op het natuurbehoud.

Een lid merkt op dat onder artikel 71.60.03 van de kapitaal-uitgaven van Sectie 77,90 miljoen vastleggingskredieten zijn uitgetrokken voor de verwerving van bossen, duinen, viswateren, natuurreservaten. Hij vraagt de Gemeenschapsminister of het wel een goede politiek is zoveel middelen rechtstreeks te investeren in bossen en dergelijke. Door deze verwervingspolitiek houdt men de aankoopprijs kunstmatig hoog. Kan men geen andere juridische instrumenten gebruiken om hetzelfde doel te bereiken, bijvoorbeeld het sluiten van een erfpachtovereenkomst ?

Een lid wijst erop dat deze suggestie reeds wordt toegepast. Provinciale besturen (Antwerpen, Limburg) nemen bos- en natuurgebieden in huur die zij onderhouden en aan het publiek openstellen.

De Gemeenschapsminister legt uit dat de kredieten onder artikel 71.60.03 aankopen betreft van kleinere bos- en natuurgebieden die aansluiten bij grotere gehelen (enclaves) of bedreigd zijn of essentieel belangrijk voor een nabijgelegen stedelijke agglomeratie.

Op de suggestie van het in huur nemen, antwoordt de Gemeenschapsminister dat dit inderdaad reeds gebeurt op initiatief van de lokale besturen. Ook voor dit aspect van het bosbeleid zal in het bosdecreet een regeling worden getroffen.

Verschillende leden snijden het probleem aan van de zure regen. Is het zó dat onze bossen in vergelijking met de Duitse, de Zweedse en de Tsjechische nog niet zo zeer te lijden hebben onder de zure regen ? Denkt men eraan bij eventuele heraanplantingen dit te doen met resistentere boomsoorten ?

Een lid is van mening dat het risico op zure regen groter zal zijn in Limburg (steenkoolcentrales) dan in de rest van Vlaanderen, terwijl een ander lid nog verwijst naar bevindingen van eminente bosbouwdeskundigen die stellen dat de schadegevolgen tengevolge van zure regen in ons gewest verre van wezen zijn.

De Gemeenschapsminister wijst erop dat het probleem van de zure regen een internationale dimensie heeft. De bestrijding ervan vergt eveneens een internationale aanpak. De wetenschapslui zijn het nog niet eens over de preciese effecten van de luchtverontreiniging en meer bepaald van de lozing van zwavel- en stikstofdioxide in de lucht.

Het merkwaardige in deze problematiek is dat men met de kwalijke gevolgen van de luchtverontreiniging in andere landen kan worden geconfronteerd. De verantwoordelijkheid overstijgt dus de eigen grenzen. Deskundigen zijn van oordeel dat de bossen in het Vlaamse Gewest tot nog toe weinig schadelijke effecten hebben ondervonden. Onlangs echter kwam een waarschuwing van het Instituut voor Scheikundig Onderzoek als zou er een begin van aantasting zijn.

De Gemeenschapsminister is zinnens de gegevens van dit instituut te laten natrekken. Eventueel zal een multidisciplinair onderzoek moeten uitwijzen welk beleid ter zake in het Vlaamse Gewest moet worden gevoerd.

Het is echter evident dat in de elektrische centrales die op steenkool werken de rookgassen moeten onttrokken worden. Ook de emissie van zwavel en stikstofdioxide veroorzaakt door de privé-verwarming, de petroleumraffinaderijen enzovoort zullen moeten worden beperkt.

Het Instituut voor Natuurbehoud staat voor de eerste keer op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap. Het werd in uitvoering van de wet op het natuurbehoud opgericht bij Besluit van de Vlaamse Executieve op 17 juli 1985 (B.S. 26 juli 1985). Op de Sectie 79 van Titel 1 werden hiervoor 6 miljoen werkingskosten uitgetrokken, op Titel II 10 miljoen uitrustingskosten. De personeelskosten zijn vervat in de Sectie 20 — Algemeen bestuur van de Vlaamse Gemeenschap — aangezien het personeel in feite administratief is ingedeeld bij de Administratie van Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu. Het personeelskader verscheen in het Belgisch Staatsblad van 26 juli 1985. De huidige personeelsbezetting is de volgende.

Het personeelskader, vastgesteld bij Besluit van de Vlaamse Executieve van 17 juli 1985, voorziet volgende betrekkingen :

— Directeur	1
— Werkleider (bevorderingsbetrekking)	3
— Attaché-assistent	7
— Administratief en technisch personeel	11
— Beheerspersoneel	2

Benoemd zijn de directeur en 7 attachés of assistenten. De aanwervingsprocedure voor het overige personeel is lopende bij het Vast Wervingssecretariaat.

Een lid acht het voor de doorstroming en communicatie in het bestuur niet goed dat men speciale statuten voor ambtenaren in het leven roept.

Een ander lid vraagt of het nodig was naast de Dienst Natuurbehoud binnen AROL ook nog een Instituut voor natuurbehoud in het leven te roepen. Kan de Executieve opdrachten geven aan het instituut en welke ? In de werkingsbegroting is een bedrag van 2 miljoen opgenomen voor dringende studies die niet door het instituut zelf kunnen worden gedaan. Over welke studies gaat het ?

De Gemeenschapsminister geeft lezing van de tekst van het Executievebesluit. Artikel 2 omschrijft de opdracht. Deze is van wetenschappelijke aard en kan niet door de administratie worden verzekerd. Het onderzoek dat het Instituut voor Natuurbehoud verricht, zou anders door universiteiten moeten worden verricht. Het uitbesteden van enkele dringende studies heeft te maken met de inrijproblemen die het Instituut ondervond. Het optimaliseren van de documenten zal een eerste opgave zijn. Verder moet een werkplan worden opgesteld dat door de Executieve moet worden goedgekeurd.

De Gemeenschapsminister wijst erop dat vanuit natuurschermingsmilieus sterk werd aangedrongen op de oprichting

van het Instituut voor Natuurbehoud. Nu het eindelijk is opgericht, moet men het de kans laten behoorlijk werk te leveren. Een evaluatie zal in een later stadium gebeuren.

Een lis wijst erop dat de *exentrische* ligging van het instituut, namelijk te Hasselt, de werking en de contacten hypothekeert.

Een ander lid hoopt dat het instituut zal samenwerken met de administratie van Waters en Bossen. Onder meer inzake waarnemingen kunnen deze ambtenaren die een jarenlange ervaring hebben, zeker waardevol meewerken.

De Gemeenschapsminister wijst erop dat de samenspraak en de complementariteit van de structuren binnen de administratie een beleidsoptie is. De Gemeenschapsminister legt er de nadruk op dat de vorige Executieve beslist heeft het Instituut voor Natuurbehoud in Hasselt te vestigen en dat hij in geen geval overweegt de zetel van het Instituut te verplaatsen. Verder wordt een filiale van het Instituut te Overmere overwogen.

Bij ontbossing of vervreemding van gemeentebossen werden de gemeentebesturen in het verleden verplicht een bedrag te storten in het zogenaamde „Bosfonds”. Wat is er van dit Fonds geworden en over elke bedragen beschikt dit Fonds, zo wil een lid vernemen.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat de eventuele opbrengst van gemeentelijke bossen uiteraard de gemeente toekomt. Op basis van het boswetboek moeten de gemeenten echter een bijdrage aan het Gewest betalen, afhankelijk van de opbrengst met een minimum van 70 fr./ha en een maximum van 150 fr./ha. Deze bijdrage is bedoeld als vergoeding voor de prestaties die de beambten van de dienst bosbeheer van het departement leveren te behoeve van de gemeentelijke bossen.

Tot slot van de bespreking wordt nog gewezen op het probleem van het visverloven ? Waar is de vergunning geldig ? In het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest of in gans het Rijk ?

De Gemeenschapsminister verklaart inzake de visverloven een soepeler wijze van uitreiking te zullen uitwerken en tegelijk duidelijk te laten vermelden op welk territorium ze geldig zijn.

Alvorens tot de stemming wordt overgegaan, vraagt de Gemeenschapsminister op blz. 144 van de tabel en blz. 227 van het verantwoordingsprogramma onder artikel 3 1.61.03 van Sectie 77, Titel II toe te voegen „en aan de vzw De Wielewaal”. De commissie stemt hiermee in.

Artikel 60 van het decreet handelt over de gebruikstoelatingen die de Gemeenschapsminister kan toestaan. De commissie wijst erop dat deze in de toekomst zouden moeten worden meegedeeld aan de Vlaamse Raad. De Gemeenschapsminister stemt hiermee in.

C. STEMMING

De artikelen 59 en 60 van het ontwerp van decreet werden samen met de begrotingsartikelen van de secties 75,77 en 79 die tot de bevoegdheid van de Gemeenschapsminister behoren, goedgekeurd met zes stemmen bij vier onthoudingen.

De leden die zich hebben onthouden verklaren dat zij de voor het groenbeleid ingeschreven bedragen te laag achten.

II. RUIMTELIJKE ORDENING

A. UITEENZETTING DOOR DE HEER J. PEDE, GEMEENSCHAPSMINISTER VAN BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN EN RUIMTELIJKE ORDENING

De Gemeenschapsminister wijst erop dat in de regeringsverklaring voor wat zijn bevoegdheden inzake ruimtelijke ordening betreft, volgende beleidsopties werden genomen.

1. De regeling van de planschade

Een nota met de status quaestionis ter zake wordt in bijlage bij het verslag opgenomen.

De Gemeenschapsminister verklaart alle dossiers inzake planschade te hebben opgevraagd. Een studie van de bestaande vorderingen en rechtsgronden waarop ze gebaseerd zijn, zal belangrijke gegevens opleveren voor de strategie die ter zake kan worden gevolgd.

2. De vrijwaring van de open ruimten

Het is duidelijk dat er geen verdere uitdeining van de opvullingsregels zal geduld worden ofschoon van verschillende zijden werd aangedrongen om de afstand binnen dewelke tot opvulling kan overgegaan worden van 70 op 100 meter te brengen.

3. De herwaardering van stads- en dorpskernen

De Gemeenschapsminister wijst erop dat hij dit aspect van zijn bevoegdheid in de Commissie voor Huisvesting zal behandelen. Volledigheidshalve en omdat het een aspect van de ruimtelijke ordening is, somt hij dit punt hier op.

4. De verbetering van de wetgeving inzake ruimtelijke ordening

Aan de administratie heeft de Gemeenschapsminister opdracht gegeven een voorontwerp van decreet te willen opstellen tot wijziging van de organieke wet op de Ruimtelijke Ordening en de Stedebouw. Dit voorontwerp zou minstens de hiernavolgende ideeën moeten vertolken :

a) De vereenvoudiging van de procedure voor het opmaken van de plannen van aanleg.

b) De versterking van de democratische beginselen bij het aannemen van de plannen, de eventuele afwijking ervan.

c) Het verbeteren van de inspraak van de bevolking.

d) De vereenvoudiging van de procedure bij onteigening.

e) De vereenvoudiging van de procedure voor de afgifte voor vergunningen.

f) De depenalisering van de inbreuken en het vervangen van het huidige systeem door een systeem van civielrechtelijke sancties. Daarbij moet ook een verjaringstermijn voor de inbreuken worden tot stand gebracht.

Bij deze diverse punten wenst de Gemeenschapsminister te benadrukken dat de voorontwerpen van gewestplannen beantwoorden aan gegevens van ongeveer 20 jaar geleden.

Heel wat bestemmingen die destijds niet actueel waren zijn niet voldoende tot uiting gekomen. Zo denkt hij b.v. aan het probleem van de vrijetijdsbesteding dat nu veel acuter is dan vroeger. De gewestplannen hebben daar niet altijd op ingespeeld met als gevolg onder andere dat niet voldoende ruimte

werd voorzien voor de aanleg van terreinen voor sportbeoefening (bijvoorbeeld voetbalvelden, golfterreinen) en verder niet voldoende aandacht werd besteed aan fietspaden, wandelpaden, ruiterspaden, oefenpistes voor motorrijders enzovoort.

In die optiek moet er zeker gedacht worden aan het uitwerken van procedures ter versoepeling van de gewestplannen in de mate dat sommige activiteiten vergunningplichtig zijn.

Zo kan de Gemeenschapsminister bijvoorbeeld aanstippen dat hij naar aanleiding van het probleem van de aanleg van de golfterreinen uit de meest diverse hoeken aanvragen om akkoord met de aanleg van golfterreinen heeft gekregen.

Het is bijvoorbeeld zeer betekenisvol dat sommige intercommunales wensen hun industrieterreinen ter beschikking te stellen voor de aanleg van golfterreinen.

Daargelaten de vraag of deze aanleg aan een vergunning onderworpen is kan met uit deze toestand opmaken dat de gewestplannen op zeer precieze punten moetene kunnen aangepast worden om te voldoen aan nieuwe behoeften.

De vraag is of hier wijzigingen moeten gebracht worden aan de plannen dan wel of niet eventueel soepele procedure moeten uitgewerkt worden om van de gewestplannen af te wijken of nog om eventueel tijdelijke vergunningen te verlenen in afwachting van de realisatie van de bestemmingen.

In dezelfde optiek wenst de Gemeenschapsminister ook nog te herinneren aan het probleem van de duizenden illegale weekendverblijven. Het staat als een paal boven water dat deze verblijven aan een behoefte beantwoorden en toch werden ze slechts gedeeltelijk voorzien op de gewestplannen. De beteugeling ervan is een zeer moeilijke zaak. Indien men vroeg of laat tot volledige regularisatie wil overgaan zal men onvermijdelijk moeten verjaringstermijnen inbouwen en wellicht tot depenalisatie moeten overgaan.

B. ALGEMENE BESPREKING

Een lid verklaart ten eerste de beslissing van het Bureau te betreuren waarbij de materie stadsvernieuwing werd ingedeeld bij de bevoegdheden van de Commissie voor Huisvesting. Dit strookt niet met een normale interpretatie van wat tot de ruimtelijke ordening behoort en wijkt ook af van de opsomming van bevoegdheden inzake ruimtelijke ordening in artikel 6, § 1 1 van de BWHI van 8 augustus 1980.

De Gemeenschapsminister verklaart de visie van het lid te delen.

1. Herziening van de organieke wet van 29 maart 1962

Een lid wijst erop dat het gevaar niet denkbeeldig is dat bij de aanpassing van de wet de aandacht vooral uitgaat naar de versoepeling. De rechtszekerheid zou hierdoor in het gedrang komen.

Verder vraagt hij zich af of belangrijke punten als de democratische totstandkoming van de plannen en de openbaarheid van bestuur afdoende kunnen geregeld worden door een herziening van de wet.

De Gemeenschapsminister zal bij het aanpassen van de stedenbouwwet een evenwicht nastreven tussen het waarborgen van de rechtszekerheid en het inbouwen van een proceduresoepelheid. Eveneens zal zijn aandacht gaan naar een inspraakprocedure die een evenwicht houdt tussen efficiëntie en toch een voldoende democratisch gehalte heeft.

Hetzelfde lid vraagt of er een beoordeling wordt gemaakt van het minidecreet, specifiek wat zijn toepassingen betreft en de relatie met het Ministerie van Landbouw dat een advies dient uit te brengen.

Bij de opsomming van de knelpunten die onderzocht worden werd dit probleem vermeld om zonodig ook aan het minidecreet aanpassingen te doen.

De administratie houdt een weliswaar summiere statistiek bij dan de minidecreettoepassingen. Er werd opdracht gegeven daaruit de eerste conclusies te trekken. Deze zullen richtinggevend zijn om het vierde uitvoeringsbesluit, dat moet bepalen in welke zones het minidecreet niet van toepassing is, een nieuwe vorm te geven of om het bij een status quo te houden.

Eerstdaags wordt aan het Bestuur van de Ruimtelijke Ordening een richtlijn gegeven die zal uitmaken hoe en aan wie landbouwadvisen kan gevraagd worden. Dit in het licht van het feit dat AROL over een Bestuur Landinrichting beschikt met een cel Landbouw, zodat een adviesvraag aan het Nationale Ministerie van Landbouw als overbodig beschouwd wordt. Alleen in het licht van het minidecreet blijft dit verplicht omdat het in artikel 9 van de stedenbouwwet ingeschreven staat. Bij het aanpassen van deze wet kan ook deze adviesvraag gewijzigd worden naar een aanvraag tot advies aan de landbouwdienst van het eigen Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

Nog hetzelfde lid vraagt of net zoals voor het maxi-decreet tijdens de voorbije legislatuur, de Vlaamse Commissie voor Ruimtelijke Ordening (VLACORO) advies zal worden gevraagd inzake een eventuele wetswijziging.

De Gemeenschapsminister wijst erop dat VLACORO reeds de opdracht kreeg een studie te maken van de aanpassing van de stedenbouwwet op basis van welbepaalde erkende knelpunten.

Een ander lid vraagt of men bij de herziening van de stedenbouwwet — en meer bepaald in het kader van de versoepeling van de procedures — inzake het in herziening stellen van de plannen van aanleg het initiatief volledig zal laten aan gemeenten, daar waar zij nu de goedkeuring nodig hebben van de bevoegde Gemeenschapsminister.

In het kader van de versoepeling en tevens op basis van het principe van de territoriale decentralisatie dat hij vooropzet bij de aanpassing van de stedenbouwwet, denkt de Gemeenschapsminister eraan het initiatiefrecht tot herziening in hoofddorde te laten aan de instanties die verantwoordelijk zijn voor die plannen van aanleg. Het getuigt inderdaad nog van een verregaand centralisme dat een gemeente die zijn plannen eigentijds wil aanpassen tegengewerkt kan worden door een veto van het hoogste niveau, daar waar dit niveau achteraf toch die plannen van aanleg voor goedkeuring voorgelegd krijgt.

Op vraag van een lid welke volgens de Gemeenschapsminister de knelpunten zijn in de huidige stedenbouwwet, verwijst de Gemeenschapsminister naar zijn vroegere uiteenzetting in de Commissie voor Ruimtelijke Ordening van 25 februari 1986 waarin de knelpunten opgesomd werden.

„— Om bepaalde planschadedossiers efficiënt te kunnen afhandelen, zal een specifiek daartoe verkorte herzieningsprocedure van het gewestplan vereist zijn.

— De procedure voor het opmaken of voor het herzien van een BPA valt in de praktijk te lang uit. Een in de wet ingeschreven procedureverkorting kan daaraan verhelpen.

— Het minidecreet mag niet leiden tot willekeurige interpretaties.

— Het bouwbedrijfsstelsel moet na een evaluatie meer beleidsondersteunend worden.

— De lacune in de wet vanaf 1970, na definitieve vonnissen en/of arresten niet meer tot regularisatie over te kunnen gaan wanneer die toestand stedenbouwkundig en planologisch achterhaald is, moet opgevuld worden.

— De verzaking aan niet-vervallen verkavelingen moet in de wet opgenomen worden.

— De aansnijding van woonuitbreidingsgebieden moet een van willekeur uitgesloten wettelijke basis krijgen.

— De tijdelijke bouwvergunning dient juist omschreven te worden.

— Art. 20 van het Koninklijk Besluit van 28 december 1972 moet uitgebreid worden tot de hoofdverkeersvoorzieningen.

— Het officieel coderen van de stedenbouwwetgeving zoals in Wallonië.

Deze knelpunten kunnen verder aangevuld worden”.

Hetzelfde lid vraagt in welke richting de Gemeenschapsminister denkt met betrekking tot de versoepeling van de procedure inzake de afwijking van de gewestplannen met een BPA.

Op dit ogenblik wordt het advies van de Raad van State van 20 december 1983 als richtinggevend gebruikt voor dit probleem. De Gemeenschapsminister stelt echter vast dat het verschil tussen afwijken en wijzigingen moeilijk uit te maken valt. Daarom zou er kunnen aan gedacht worden in de stedenbouwwet de term „afwijken” te veranderen in „wijzigen”. Daarnaast zouden objectief te formuleren waarborgen kunnen ingeschreven worden voor de gevallen waar wijzigingen te verantwoorden zijn. Het is ook mogelijk dat uit het knelpuntenonderzoek andere oplossingen voorgesteld worden.

Een lid citeert artikel 5 van de wet van 29 maart 1962 : „De Minister legt ieder jaar in de Wetgevende Kamers een verslag ter tafel over de stand en de vooruitzichten op het gebied van de nationale en regionale ruimtelijke ordening”. Is de Gemeenschapsminister zinnens van dit verslag, dat bij zijn weten nog nooit werd ingediend, werk te maken ?

Einde februari van dit jaar, gevolggevend aan een identieke vraag in de commissie Ruimtelijke Ordening van 25 februari '86 heeft de Gemeenschapsminister aan AROL opdracht gegeven hem een werkschema voor te leggen tot het opmaken van dat jaarverslag overeenkomstig artikel 5 van de stedenbouwwet. Tevens werd gevraagd hoe VLACORO daarbij kan betrokken worden. Gegevens, zoals de evaluatie van de minidecreetstoepassingen kunnen daar inderdaad in opgenomen worden. De Gemeenschapsminister heeft dus de bedoeling dat jaarverslag in ere te „herstellen”

Hetzelfde lid vraagt of er niet aan gedacht kan worden langs de rijkswegen de voortuinstraten in de verkavelingen en bij bouwaanvragen ruimer te nemen zodat parallelle fietspaden nog kunnen aangelegd worden.

De bouwvrije strook langs de rijkswegen wordt in eerste instantie bepaald door het Bestuur der Wegen van het Ministerie van Openbare Werken. Het komt daarenboven aan de gemeente toe de bouwlijn te bepalen en de mogelijkheid tot aanleg van een fietspad al of niet te voorzien wanneer het Schepencollege de bouwvergunningen of verkavelingen aflevert. Wanneer er slechts gedacht wordt een fietspad te leggen als de

weg reeds bestaat en er geen andere plannen, bijvoorbeeld een rooilijnplan of B.P.A., voorhanden zijn, zal door de voorziening van ruimte voor een fietspad op één of enkele percelen de realisatie van het gehele fietspad toch niet mogelijk zijn.

Wanneer een gemeente fietspaden wil realiseren, dient zij in haar beleid daartoe consequent de nodige plannen op te maken. Toch blijft het lid van mening dat de Minister een instructie aan de provinciale diensten van Ruimtelijke Ordening zou kunnen geven waarbij deze bij het verlenen van verkavelingsadviezen hierop de aandacht van de gemeentebesturen zouden vestigen.

Hetzelfde lid verklaart dat de open gebieden, landbouw-, bos- en natuurgebieden definitief moeten gevrijwaard worden. Het mag niet mogelijk zijn dat zij bij herziening van de gewestplannen terug aangesneden worden voor andere bestemmingen.

In de beleidsverklaring van de Vlaamse Executieve werd de bescherming van de open ruimten als een primordiale taak naar voor gebracht. De Gemeenschapsminister zal er dan ook voor waken dat deze gebieden niet verder aangetast worden. Zo wees hij bijvoorbeeld reeds op het behoud van de bestaande opvullingsregel van 70 m en op het nog op te maken vierde uitvoeringsbelsuit van het minidecreet, dat moet zeggen in welke zones van het gewestplan afwijkingen niet kunnen toegestaan worden.

Een lid vraagt de aandacht van de Gemeenschapsminister voor een anomalie in de wet. Hij acht het strijdig met een goede administratieve rechtsbedeling dat men bij het beroep gaan tegen een beslissing van het college van burgemeester en schepenen steeds bij dezelfde gemachtigde ambtenaar terecht komt op wiens negatief advies het college zijn beslissing moest nemen.

De Gemeenschapsminister is zich bewust van deze problematiek. Zij moet ter sprake komen bij de herziening van de wet. Hij wijst op nog een andere anomalie in dit verband. In het kader van een grotere autonomie voor de lagere besturen is het niet opportuun dat het college van burgemeester en schepenen steeds gebonden is door een negatief advies van de gemachtigde ambtenaar, zelfs indien zij zelf een gunstig advies gaven. Deze visie wordt echter niet gedeeld door meerdere leden.

2. Planschade

De Gemeenschapsminister herinnert eraan dat bij een definitieve veroordeling van het Vlaamse Gewest tot het betalen van planschade drie mogelijkheden openliggen :

- 1) het betalen van het bedrag ;
- 2) het aankopen van het gebied waarvoor de vordering werd ingewilligd ;
- 3) het in herziening stellen van het gewestplan waardoor hetstel in natura mogelijk wordt.

Geval per geval moet nagegaan worden welke van deze drie oplossingen de meest aangepaste is. Een verkaveling in de duinen toestaan bijvoorbeeld kan niet.

Een lid vreest dat het herstel in nature de rechtszekerheid inzake de gewestplannen op de helling zet.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat die vrees ongegrond is, gezien geval per geval na een definitieve veroordeling zal onderzocht worden of er betaald zal worden, aangekocht wordt of het gewestplan zal herzien worden teneinde er de

bouwmogelijkheid te herstellen. Met de versoepeling van de procedure bij de inherzieningsstelling van het gewestplan voor planschadegevallen wordt bedoeld dat de omslachtige procedure niet zou moeten gevolgd worden zodat de Vlaamse Executieve onmiddellijk bij besluit die oorspronkelijke bestemming kan terug inlassen.

Een ander lid brengt de planschade in het arrondissement Halle-Vilvoorde te sprake. Het ontwijken van planschadebetaling door vergoeding in natura zou het verfransingsgevaar terug vergroten. Vlaanderen moet voor het veilig stellen van een redelijke ruimtelijke ordening toch minstens 4 à 5 miljard over hebben.

De Gemeenschapsminister verklaart dat het geciteerde bedrag alleszins overdreven is. Zoals reeds gezegd werd, zal ieder dossier afzonderlijk onderzocht worden om de meest haalbare oplossing te vinden. Zo zullen er inderdaad gevallen zijn waar een vergoeding in natura onverantwoord is. De Vlaamse Executieve en ook de Vlaamse Raad zullen echter moeten bereid zijn de nodige middelen vrij te maken, zo vergoeding in natura opportuun geacht wordt.

Voor dit jaar vermoedt men nog niet voor dit probleem gesteld te worden, gezien er niet veel definitieve uitspraken verwacht worden.

Hetzelfde lid wijst de Gemeenschapsminister erop dat zijn voorganger het advies van de Raad van State gevraagd zou hebben over de planschade in geval van erkenning door de wetgeving op de dorps- en landschapsgezichten. Ingeval bouwpercelen in een beschermd landschap gelegen zijn en de bouwvergunning geweigerd wordt, verwijst AROL naar de wetgeving inzake dorps- en landschapsgezichten als reden waarom niet mag worden gebouwd. Planschade in het kader van de wet op de ruimtelijke ordening kan dus niet en in het kader van de wet inzake dorps- en stadsgezichten bestaat ze niet. Dit is alleszins de stelling van het Bestuur van Monumenten en Landschappen.

De Gemeenschapsminister verklaart dat de toepassing van het decreet tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten niet tot zijn bevoegdheid behoort. Het advies van de Raad van State waarnaar het lid refereert, heeft geen betrekking op de vraag door het lid gesteld.

Tot slot van deze bespreking over de planschade wijst een lid op het belang van dit dossier. De planschade is de hoeksteen van het beleid inzake de ruimtelijke ordening. Zij wijst aan langs welke lijnen de gewestplannen in beweging zijn. Hieruit kunnen de principes afgeleid worden voor het eventueel regulariseren van wat een voorbijgestreefde optie is.

3. Bouwmisdrijven en illegale weekendhuisjes

Een lid verklaart ongerust te zijn over de plannen van de Gemeenschapsminister inzake de depenalisering en uitvoering van verjaring inzake bouwmisdrijven. Zijns inziens is het het instandhouden van wederrechtelijk opgetrokken bouwwerken een voortdurend misdrijf dat volgens de bestaande wet niet kan verjaren. Indien men de verjaring gaat invoeren, dan ontbreekt elke remming om nog illegaal te bouwen.

Het lid past deze visie toe op de illegale weekendhuisjes. In zijn streek zijn sommige reeds bouwvallig. Wegens het feit dat zij wederrechtelijk zijn opgetrokken kan men geen hypothecaire lening bekomen om ze te renoveren. Regulariseert men de toestand door na verloop van jaren de verjaring van het misdrijf in te roepen, dan verliest men elke wettelijke mogelijkheid aan de toestand iets te doen.

Het lid hekelt ook de houding van de nutsbedrijven die illegale weekendhuisjes voorzien van water, electriciteit en zelfs telefoonaansluiting. Op die manier worden zij permanent woonbaar.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat de verjaring van bouw misdrijven een van de reeds opgesomde te onderzoeken knelpunten is. Voor beide stellingen kan er gepleit worden. Hij meent echter dat door de invoering van meer civielrechtelijke sancties in de stedenbouwwet, dus door een effectiever optreden tijdens de eerste jaren na de inbreuk, het niet meer nodig is dit proces eeuwigdurend te maken. Het zal evenwel nuttig zijn een onderscheid te maken tussen de bouw overtreddingen die vóór het nieuwe decreet begaan zijn en deze die dateren van na de invoegetredding. De nieuwe overtredders zullen dan immers weten waaraan ze zich blootstellen. De benadeelden zullen ook weten welke hun mogelijkheden en rechten zijn.

Uit de bespreking die hierop volgt, blijkt dat deze zienswijze niet zonder verdere uitdieping wordt gedeeld.

Een lid meent dat er inzake de beteugeling van bouw misdrijven een onderscheid moet gemaakt worden tussen het overschrijden van bepaalde bouwvolumes of het niet-naleven van rooilijnen en de bouwverordeningen enerzijds en het bouwen in strijd met de bodembestemming. Voor de ene misdrijven kan men een eventuele meerwaarde doen betalen, voor de andere is afbraak de enige oplossing.

De Gemeenschapsminister antwoordt hierop dat deze oplossing niet afdoend is voor bijvoorbeeld gebouwen die slechts voor een deel in een zonevreemd gebied zijn opgetrokken.

Verskillende leden zijn van oordeel dat de dwangsom meer zou moeten worden uitgesproken inzake bouw misdrijven. Andere leden en ook de Gemeenschapsminister zijn van oordeel dat de dwangsom slechts zeer weinig wordt uitgesproken.

Wat nu de illegale weekendhuizen betreft, wijst de Gemeenschapsminister erop dat zijn voorganger op de begroting enerzijds toelagen aan lagere besturen en anderzijds een krediet opnam voor de aankoop en uitrusting van terreinen bestemd ter verbetering van de ruimtelijke ordening op het vlak van de verblijfsrecreatie — artikelen 63.11.03 en 71.08.03. Deze begrotingsartikelen zijn slechts pro memorie opgenomen. Zij werden indertijd op de begroting gebracht door Minister P. Akkermans in het kader van de good-will campagne bij de regularisatie van weekendhuizen. Die bestond er in dat de overheid terreinen zou aankopen waar weekendhuizen-bezitters zouden naartoe komen nadat ze hun weekendhuizen afgebroken hadden. Er zou tevens een ruiling plaatsvinden van die gronden. Daar is niets van in huis gekomen.

Het B.T.K. project heeft inventarissen opgezet van W.E. huisjes die voor ruil in aanmerking kwamen en heeft gronden aangeduid die zouden kunnen aangekocht worden. Toen het B.T.K. project ten einde liep was het werk niet af.

Men is het erover eens dat deze actie gedoemd was om te mislukken, gezien de W.E.H. bezitters slechts één doel hebben : blijven staan waar dan ook. Tot opruiming of verplaatsing zijn zij niet bereid.

Het heeft dan ook geen zin deze overtredders te subsidiëren of de gemeenten, die eerst alles lieten verkommeren, te steunen bij initiatieven tot de uitbouw van verblijfsrecreatieterreinen.

In die zin werden beide begrotingsposten reeds vorig jaar pro-memorice ingeschreven.

In dit verband wordt verwezen naar een onlangs verschenen studie van de Koning Boudewijnstichting over dit onderwerp. Het feit dat 50 % van de weekendhuis-eigenaars zelf hun optrekje hebben gebouwd tijdens hun vrije tijd, brengt een sentimentele verbondenheid tot stand die van die aard is dat elke serene rationele oplossing met de overtreders onbespreekbaar is.

De Koning Boudewijnstichting suggereert ter zake de toestand te tolereren tot de betrokken eigenaars overleden zijn en dan de verkoop van de weekendhuizen te beletten. Op die manier zouden de overtredingen vanzelf uitdoven.

Een lid verzet zich met klem tegen deze toegeeflijkheid. In zijn streek werden heelder bos- en natuurgebieden ontsierd door weekendhuizen, soms zelfs van buitenlanders. Een laks beleid tegenover de bestaande illegale weekendhuizen maakt nieuwe overtredingen al te gemakkelijk.

Een lid vraagt zich af of de good-will-operatie van de vorige Minister van Ruimtelijke Ordening niet gebaseerd was op een selectieve oplossing. Via een inventaris wilde men een overzicht krijgen van wat kon geregulariseerd worden en wat niet.

De Gemeenschapsminister verklaart dat in elk geval tijdens de voorbije legislatuur niets werd ondernomen tegen de illegale weekend-huisjes. Sinds 1974 is een regularisatiecampagne op gang gebracht. De weekendhuisjes die binnen de regularisatiezones gelegen zijn, werden en worden geregulariseerd. Het probleem draait nu nog rond de via 12.000 niet te regulariseren optrekjes. De mogelijkheid bestaat om met beperkte BPA's die afwijken van de gewestplannen nog meer te regulariseren.

De Gemeenschapsminister wijst erop dat het dossier weekendhuisjes een zwaar dossier is in het geheel van de ruimtelijke ordening.

Een lid verklaart dat Minister De Saeger, destijds Minister van Openbare Werken en bevoegd voor de ruimtelijke ordening, een circulaire ten behoeve van de lagere besturen liet opstellen waarin paal en perk moest worden gesteld aan de illegale weekendhuisjes in bos-, natuur- en landbouwgebieden. Hetzelfde gebeurde later door Minister Dhoore. Inmiddels is de kwaal nog altijd acuut.

Benevens de civielrechtelijke sanctie waarvan de Gemeenschapsminister gewag maakt (bijvoorbeeld verkoopverbod) zou men administratieve sancties kunnen treffen, bijvoorbeeld de onmogelijkheid om een inschrijving te nemen in de bevolkingsregisters, de niet-aansluiting op de nutsvoorziening enzovoort. Het merendeel der regulariseerbare weekendhuisjes werd tien jaar geleden in veel gewestplannen in veel kleinere weekendzones opgenomen.

Een lid is van oordeel dat men toch ook begrip moet hebben voor de situatie van de weekendhuis-eigenaar die een schriftelijke toestemming om te bouwen verkregen heeft van het gemeentebestuur en ook reeds jarenlang onroerende voorheffing betaalt voor zijn weekendhuis.

Een lid wijst erop dat men met de illegale campings aan de kust een gelijkaardige weg dreigde op te gaan. De kustgemeentebesturen zijn hier echter zeer radicaal opgetreden en hebben de toestand op korte termijn kunnen saneren.

De Gemeenschapsminister belooft deze aangelegenheid verder in de commissie te bespreken nadat een nota werd opgesteld over de stand van zaken.

4. Personeel

Een lid verklaart met herhaling te hebben vastgesteld dat de provinciale diensten van stedenbouw onderbezet zijn. Tijdelijke krachten worden ingezet in de plaats van effectieven.

Graag kreeg dit lid een overzicht van de feitelijke bezetting van de kaders in de provinciale buitendiensten. De Gemeenschapsminister moet dringend deze zaken op punt stellen want zij zijn de oorzaak van veel vertraging en frustraties zowel bij de burgers als bij de ambtenaren zelf.

De Gemeenschapsminister is er zich van bewust dat zowel het hoofdbestuur als de buitendienst van de diensten voor stedenbouw over te weinig personeel beschikken. Een werkgroep is met dit probleem bezig in het kader van de gehele Vlaamse administratie. In AROL alleen zouden 156 ambtenaren meer nodig zijn dan de huidige kaders. Nu blijkt dat budgettair niemand meer kan worden aangeworven. Men spreekt wel van halvering van sommige kaders ten overstaan van de oorspronkelijke. De huidige kaders zijn in sommige gevallen volzet, echter niet altijd met statutairen. Veel personen onder preciaire statuten vullen deze soms mede op.

AROL — Bestuur Ruimtelijke Ordening Buitendiensten

Personeelssituatie in april 1986. Tussen haakjes vindt men het aantal ambtenaren van het eerste niveau. Gezien de coördinator tevens gemachtigde ambtenaar is, zou kunnen gesteld worden dat de kolom „effectief aanwezig” telkens met één eenheid mag verhoogd worden.

	Effectief					
	Huidig kader		Vastbenoemden		Effectief aanwezig	
West-Vlaanderen	30	(9)	37	(10)	42	(13)
Oost-Vlaanderen	32	(10)	39	(11)	38	(9)
Limburg	27	(8)	27	(7)	30	(7)
Vlaams-Brabant	30	(9)	25	(6)	22	(6)
Antwerpen	35	(11)	26	(10)	28	(8)

Hoofdbestuur : ambtenaren van niveau 1. Het personeel van de lagere niveau's staat voor gans AROL ter beschikking.

	Effectief		
	Huidig kader	Vastbenoemden	Effectief aanwezig
Dienst Betwiste Zaken	7	3	5
Dienst Coördinatie en Planning	7	4	7
Bestuur Ruimt. Ordening	21	13	12
Gemeenschappelijk Personeel AROL	122	77	97

C. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Voor de uitleg van de pro-memorie genoteerde artikelen 63.11.03 en 71.08.03 onder sectie 75 van de kapitaaluitgaven wordt verwezen naar de uiteenzetting van de Gemeenschapsminister over problematiek van de weekendhuizen.

Een lid vraagt hoe het komt dat voor het sociaal grondfonds nog steeds geen kredieten zijn uitgetrokken op de begroting — zie artikel 61 .O 1.03 sectie 75 kapitaaluitgaven.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat het decreet van 16 juni 1982 de Executieve machtigt om steun te verlenen aan gemeenten en verenigingen van gemeenten, teneinde de aankoop van sociale bouwgronden te vereenvoudigen. Deze gelegenheid werd nadien omgebogen naar de stads- en dorpskernherwaardering, waar de Vlaamse Executieve prioriteit heeft aan gegeven. Er is echter wel geld voorhanden (zie afzonderlijke sectie deel II, Sectie 75 onder artikel 60.35.03).

In verband met de begrotingspost 12.32.03 „Studiekosten onder Sectie 75 van de lopende uitgaven vraagt een lid hoever het staat met het structuurplan Vlaanderen en met de facetstudies.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat in het kader van het structuurplan Vlaanderen door de Externe Plangroep twee conceptnota's werden opgemaakt. De studiegroep Mens en Ruimte heeft in opdracht van zijn voorganger een beleidsplan voor Vlaanderen opgemaakt. Conceptnota nr. 2 en dat beleidsplan werden niet aan de openbaarheid prijsgegeven. Hij beschouwt ze als nuttige studiedocumenten. Gezien deze studies ondernomen werden in het licht van het toenmalige ontwerp-maxidecreet acht hij het niet opportuun deze documenten te laten verspreiden.

De Gemeenschapsminister verklaart verder dat zijn voorganger tevens studieopdrachten heeft toegewezen om facetstudies van het structuurplan Vlaanderen te laten opmaken.

Bepaalde studies laat hij heroriënteren in het licht van zijn beleidsopties. De onderhandelingen daarvoor met de studiegroepen zijn nog niet afgerond.

Het is trouwens ook zijn bedoeling het ruimtelijk beleidsplan voor Vlaanderen tot stand te laten komen. Bij de aanpassing van de stedenbouwwet kan daarvoor een wettelijke basis gezocht worden.

In dit verband vraagt een lid welke de kosten waren voor de structuurschetsen. Zij werden nooit gepubliceerd. Het zou nochtans interessant zijn te weten wat men ter zake gepresteerd heeft.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat zij tot einde 1985 24 miljoen hebben gekost. Ook hiervoor wordt een bruikbaarheidsonderzoek in het vooruitzicht gesteld.

D. STEMMING

De artikelen 45,46, 47 en 55 van het ontwerp van decreet werden samen met de begrotingsartikelen van de secties 18 en 75 die tot de bevoegdheid van de Gemeenschapsminister behoren, goedgekeurd met 7 stemmen bij 1 onthouding.

BIJLAGE

Ruimtelijke Ordening

Nota betreffende de Planschade

Volgens de ramingen in de administratie werden voor ongeveer 11 miljard frank vorderingen aanhangig gemaakt. Praktisch al deze vorderingen werden aanhangig gemaakt tegen het Vlaams Gewest en de Belgische Staat. Het is nog niet uitgemaakt of deze vorderingen uit-

sluitend tegen het Vlaamse Gewest zullen uitgesproken worden omdat de meeste vorderingen en zelfs de belangrijkste in absolute cijfers vooral gesteund zijn op fouten die werden gepleegd bij het tot stand komen van de gewestplannen.

De tientallen vernietigingsarresten van de Raad van State verschaften trouwens inzicht over de vele procedurefouten die destijds werden begaan.

In de huidige stand van de burgerlijke rechtspraak is het in de eerste plaats de Belgische Staat die moet tussenkomen voor de gevolgen van deze fouten. Dit punt werd nog niet geregeld in een overeenkomst tussen de staat en de gewesten.

Anderzijds is het zo dat de gevolgen van de planschadedossiers niet moeten gedramatiseerd worden.

De administratie was nog niet in staat concrete cijfers te geven in verband met definitieve vonnissen. De Gemeenschapsminister kan wel enkele cijfers geven voor sommige provincies :

— Oost-Vlaanderen : Hier is de zaak URBAIN bekend. Veroordeling : $\pm$ 9 miljoen frank. De Vlaamse Executieve heeft reeds op 13 maart 1985 beslist over te gaan tot herstel in natura.

— Antwerpen : Hier is geen definitieve veroordeling bekend.

— Limburg : Hier zijn geen definitieve veroordelingen bekend. Er is wel een veroordeling van de Belgische Staat ten belope van 1.156.130 frank. Het is niet bekend of de Belgische Staat hoger beroep heeft ingesteld. Ik moet er wel op wijzen dat enkele belangrijke vonnissen dd. 28 maart 1986, vorderingen hebben afgewezen voor $\pm$ 250 miljoen. De toestand is dus niet dramatisch.

— Halle - Vilvoorde - Asse (gedeeltelijk) : Hier zijn ook geen definitieve vonnissen bekend. Er zijn wel enkele veroordelingen in eerste aanleg waar eventueel tot herstel in natura zal moeten worden overgegaan. Er is bijvoorbeeld een veroordeling tot een voorschot van 1 miljoen frank op een gegrond bevonden vordering van 17 miljoen frank.

— West-Vlaanderen en Oost-Vlaanderen : nog geen precieze gegevens in verband met eventuele veroordelingen bekend.

III. LANDINRICHTING

A. UITEENZETTING DOOR DE HEER P. DEPREZ, GEMEENSCHAPSMINISTER VAN EXTERNE BETREKKINGEN

1. Inleiding

Onder de bevoegdheden, binnen het kader van artikel 6 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ressorteren :

- de ruilverkaveling en de landinrichting ;
- de landbouwhydraulica en de ontwatering ;
- de polders en wateringen ;
- de landbouwwegen.

Deze componenten beogen allen een verbetering van de externe landbouwstructuren.

In overeenstemming met het regeerakkoord zal de bedoelde verbetering verder gericht zijn op :

- een rationele landbouwexploitatie ;
- een samenwerking tussen de bevoegde overheden belast met de waterbeheersing.

II. Ruilverkaveling en landinrichting

De ruilverkaveling is het geïntegreerde en gecoördineerde instrument voor verbetering van de externe landbouwstructuren en landinrichting.

Zij blijft meer dan ooit noodzakelijk om volgende redenen :

1. Vlaanderen heeft een achterstand in te halen ten overstaan van partners en concurrenten in de Europese Gemeenschap.

Voorbeeld : Vlaanderen : 102.000 ha van de mogelijke 625.000 ha = 15 % ; Nederland : 850.000 ha van de mogelijke 2.000.000 ha = 45 %.

2. De concurrentiepositie van Vlaamse landbouwers moet gevrijwaard worden door aanpassing op Europees niveau.

3. Uit de studie van Prof. Martens (R.U.G.) wordt bevestigd dat het rendement van investeringen 12,5 % bedraagt in totaliteit en 20 % zo alleen het rendement voor de boer in aanmerking genomen wordt. Het rendement wordt hoofdzakelijk bereikt door kostendrukking ; dus de efficiëntie van het bedrijf verhoogt. Zij is één van de weinige overheidsbestedingen met direct een hoog rendement.

4. De aard van de werken door gespecialiseerde KMO's komt de plaatselijke KMO's ten goede en door het multiplicator effect de ganse regio.

Ruilverkaveling en landbouwoverschotten

Er is overschot op Europees niveau in sommige sectoren. Maar op nationaal niveau blijven wij netto importeurs van landbouwprodukten voor 6 1,842 miljard volgens BLEU cijfers van 1985 !

De overproductie is een Europees probleem ; waar geproduceerd wordt moet dit op de meest efficiënte manier blijven gebeuren. Het kostendrukkend voordeel blijft het belangrijkste gevolg : dus produktiviteitsstijging, niet produktiestijging.

De ruilverkaveling reduceren tot een factor die een hogere productie tot gevolg heeft is foutief.

De ruilverkaveling moet in zijn wettelijke doelstelling herkend worden.

Dit betekent onder meer het realiseren van structuren (bijeenvoegen van versnipperde kavels — gelegen aan verharde weg — zo kort mogelijk of rond het bedrijf- met verzorgde waterhuishouding) waarin de beroepsactieve boer efficiënt kan produceren om een normaal inkomen te verwerven (hij zit daar nog steeds onder) in humaner werkomstandigheden.

Het beleid zal in de toekomst deze doelstellingen strak voor ogen houden. De wijze waarin dit verwezenlijkt wordt, dient bepaald door de omstandigheden en gegevens eigen aan deze tijd en met de middelen en randvoorwaarden die thans voorhanden zijn.

Dit betekent dat bepaalde accenten kunnen gelegd of herlegd worden.

1) De omvang en de inhoud van de werken — kavelinrichtingswerken — kunnen herdacht worden om te komen tot ruilverkavelingen die voldoen aan de doelstellingen en de vraag van de betrokken sector.

2) Met de huidige geldmiddelen moeten meer ruilverkavelingen kunnen uitgevoerd worden waarvan de omvang en de infrastructuurwerken zich qua inhoud beperken, aldus wordt blijvend het accent gelegd op het hoofddoel.

3) Men kan overwegen de beneficiant van de ruilverkaveling namelijk de boerende boer intenser bij de ruilverkaveling te betrekken en hij die het belangrijkste voordeel verwerft eveneens te doen participeren in de investeringskost. Aldus moet overwogen worden of de bijdrage van de kavel-gebruiker niet

moet worden ingevoerd naast de reeds bestaande bijdrage van de kavel-eigenaar.

4) Binnen het ruime kader en de nieuwe mogelijkheden van een Vlaamse Landmaatschappij zal de beleidsdirectieve gericht zijn op het uitwerken van planalternatieven die dienstig zullen zijn bij het onderzoek naar het nut van de ruilverkaveling.

Een en ander zal tot gevolg hebben dat het ruilverkavelingsgebied op voorhand grondig bestudeerd wordt om na te gaan welke het meest aangewezen uitvoeringsalternatief zou zijn rekening houdend met de specifieke belangen, doelstellingen en randvoorwaarden van de onderscheiden sectoren. De evaluatie op sociaal-economisch vlak kan aanleiding geven tot besparingen op het niveau van de investeringen, aangezien mag verwacht worden dat investeringen die niet verantwoord zijn of een zeer laag rendement hebben, niet zullen opgenomen worden in het weerhouden planalternatief. Anderzijds zal de toetsing van de planalternatieven aan de randvoorwaarden van de reagerende sectoren (landschappen, natuurbehoud, eventueel recreatie, ...) tot gevolg hebben dat de repercussie van de diverse ingrepen op voorhand beter zal gekend zijn zodat bij de keuze van de planalternatieven hiermede rekening kan gehouden worden.

5) Een doorgedreven raadpleging van de verschillende lokale besturen moet worden uitgevoerd. Deze maatregel heeft tot doel de beleidsverantwoordelijken op lokaal niveau te informeren over de plannen van de centrale overheid, zodat zij hierop kunnen inspelen. Anderzijds kunnen reacties van dezelfde besturen leiden naar een bij sturing van de plannen van de centrale overheid en naar een beter gefundeerde keuze van het meest geschikte planalternatief.

6) In elk geval moet de procedure, met respect voor de thans reeds voorziene garanties, vlotter en vlugger doorlopen worden. De periode tussen de aanvang en de definitieve afhandeling moet ernstig verkort worden waardoor de kosten gedrukt worden, de administratie verlicht en de bedrijfsstoornis beperkt.

Terugkerend naar het uitgangspunt : de ruilverkaveling moet haar werking herbronnen en rekening houdend met alternatieven en randvoorwaarden komen tot minder omvangrijke dus goedkopere en sneller afgehandelde projecten die én een verbetering zijn van de landbouwstructuren én een element zijn in en van de landinrichting in zijn geheel.

III. Waterbeheersing

In Vlaanderen en voor de Vlaamse land- en tuinbouw zijn onze onbevaarbare waterlopen en de waterbeheersing in hun geheel van groot belang.

A. Globale aanpak

Deze problematiek vergt een globale aanpak. Onze onbevaarbare waterlopen van eerste, tweede en derde categorie bedragen samen 12.500 km = 25.000 km oevers en vervullen verschillende functie :

- hydrologisch
- cultuurtechnisch
- ecologisch
- sociaal
- economisch
- recreatief

De functies zijn doorgaans verweven maar overal niet even belangrijk.

De functies bepalen in vele gevallen de randvoorwaarden.

De aanpak moet gebeuren in het besef dat de waterbeheersing en de beheersproblemen op globale wijze moeten worden bekeken.

B. Hoofddoel van het beleid

Dit moet in eerste instantie gericht zijn op :

1. het vermijden van overstromingen in gebieden die krachtens hun bestemming een woon- of agrarische functie vervullen.

Onder woonfunctie dienen ook die gebieden begrepen te worden waar industrie, ambacht of nutsvoorzieningen gelocaliseerd worden.

2. het coördineren van het beleid en de uitvoering inzake beheersmaatregelen die thans door verschillende besturen, diensten en administraties separaat gebeuren.

C. Hoe die hoofddoelstellingen verwezenlijken

1. Het onderkennen van de relaties van de verschillende functies van het waterloopstelsel en het vastleggen van een geïntegreerd en planmatig beleid inzake de waterbeheersing in het Vlaamse land.

Daartoe werd aanzet gegeven door de vorige Gemeenschapsminister die opdracht gaf aan de dienst landbouw van het bestuur voor landinrichting om in nauwe samenwerking met de dienst landbouwstructuren van het bestuur voor infrastructuurwerken een waterbeheersingsprogramma op te stellen.

Het waterbeheersingsprogramma dat zal resulteren in waterbeheersingsprojecten zal naast de evidente hydrologische en waterbouwkundige voorstudie moeten kaderen en begeleid worden door een geïntegreerde landschaps- ecologische studie die, ruim opgevat, ook de primaire en secundaire effecten van de projecten moet nagaan.

Het waterbeheersingsprogramma waarvan het eerste stramen zich reeds aftekent is geschraagd op een planmatig besluitvormingsproces met drie niveaus :

— het algemeen waterbeheersingsplan of totaal-visieplan (T.V.P.) dat in grote lijnen de prioriteiten in en tussen de onderscheiden stroombekkens van het Vlaamse Gewest vastlegt ;

— een bijzonder waterbeheersingsplan (B.W.P.) met daarin een plan voor waterlopen van eerste categorie of bevaarbare waterlopen die de hoofdafvoerader vormen en een plan voor iedere belangrijke bijloop ;

— een detailwaterbeheersingsplan (D.W.P.) waaruit jaarlijks het fysisch werkprogramma kan afgeleid worden in het deelstroomgebied dat het D.W.P. bestrijkt.

Elk van deze niveaus doorloopt de ondertussen in de landinrichtingssfeer klassiek geworden procedure van inventarisatie-evaluatie, opmaken van programma naar prioriteiten en de opvolging van de uitvoering.

2. Het uitvoeren van de werken dient te gebeuren binnen het raam van voornoemd programma en plan maar mag de hoofddoelstellingen in het beleid niet voorbijgaan. In elk geval zal het zogenaamde „rechtstrekken van de waterloop” meer en meer verlaten worden en zullen alternatieve oplossingen verkozen worden wanneer deze op een ernstige wijze het gestelde doel kunnen bereiken.

Deze alternatieve oplossingen kunnen gevonden worden bijvoorbeeld in het beheersen van de waterafvoer vóór het water in het hoofdafvoerkanaal terecht komt ; bijvoorbeeld in het vrijwaren van bestaande dikwijls niet onderhouden secundaire afwateringsstelsels ; bijvoorbeeld in het gedoseerd normaliseren van waterlopen alleen in gebieden waar daartoe noodzaak is en niet over de ganse lengte.

Wanneer ook voornoemde alternatieve oplossingen niet het gestelde resultaat kunnen leveren zal desgevallend de voorkeur gegeven moeten worden aan het aanleggen van wachtbekkens op de van nature uit meest aangewezen plaatsen en op de minst belastende wijze voor de ruimtelijke ordening, de landinrichting en het natuurbehoud.

3. Zelfs wanneer geopteerd wordt voor een waterbeheersing binnen een ruimer kader en rekening houdend met velerlei functies en randvoorwaarden, zullen kortstondige overstromingen met oppervlaktewater in valleigebieden niet steeds kunnen vermeden worden.

Wat echter wel met klemtoon moet worden vermeden en bestreden, zijn overstromingen met vervuild oppervlaktewater. Het moet derhalve regel zijn dat in de toekomst al de beheerders van de onbevaarbare waterlopen rechtstreeks betrokken worden bij het onderzoek van de aanvragen en het bepalen van de voorwaarden voor het lozen in onbevaarbare waterlopen door vergunningsplichtige exploitaties. Het hoeft hierbij geen betoog dat het aangewezen is dat in de toekomst alleen rioolstelsels geconcipeerd worden die voorzien in de nodige bergingscapaciteit ten behoeve van een beheerste aanvoer naar overstorten of lozingspunten in de waterloop.

4. Een gestructureerd beleid vereist een grondige feitelijke kennis van het afvoerregime der bekkens. Daarvoor moet verder voorzien worden in het meetnet met limnigrafen, pluviografen en meetstuwen. De uitbouw van dit net zal verder gaan maar behoort bemand te worden en vereist werkmiddelen die moeten voorzien worden.

5. Het beleid moet naast het voorzien in de nodige infrastructuur eveneens gericht zijn op het beter coördineren van de beleidsvisies en de investeringen van de verschillende administraties en beleidsniveaus.

De coördinatieproblematiek wordt binnen een ruimere context aangepakt ; in afwachting van een globale structuur benut ik thans het bestaande middel. Ik verwijs hiervoor naar de bestaande mogelijkheden binnen de provinciale coördinatiecommissies voor de waterproblemen die bij koninklijk besluit van 10 mei 1967 werden opgesteld. Ik verzocht de verschillende Vlaamse provinciegouverneurs mij hun voorstellen en bedenkingen te formuleren.

Deze coördinatiecommissies moeten in hun samenstelling en werking aangepast worden aan de nieuwe staatsstructuren. Bovendien moeten zij als rechtstreeks ter plaatse betrokken orgaan — vertrouwd met de problematiek te velde — intenser betrokken worden met het beleid en moeten zij over een ruimer initiatiefrecht kunnen beschikken.

6. Als direct bevoegde en bekwame besturen zullen onze Polders en Wateringen een specifieke, ruime en omvattende taak moeten vervullen in de waterbeheersing. Verwijzend naar het nuttige werk dat zij verrichten en dat veelal te weinig gewaardeerd wordt zullen deze besturen verder op onze steun en waardering kunnen rekenen.

Aansluitend daarop en verwijzend naar het initiatief dat door de Vlaamse Vereniging voor Polders en Wateringen dienaangaande werd genomen, zal in elk geval werk worden ge-

maakt van de herziening van de wetgeving inzake Polders en Wateringen.

Klemtonen hierbij zullen zijn :

- een eigentijdse structuur ;
- behoorlijke werkmiddelen ;
- de gebieden afgebakend per hydrografisch bekken ;
- het beheersproces geïnspireerd door al de belanghebbenden ;
- andere besturen plegen gestructureerd functioneel overleg met de Polders & Wateringen ;
- wie voordeel haalt uit de waterbeheersing en betrokken is bij het bestuur draagt bij in de middelen die het beleid mogelijk maken.

D. Landbouwwegen

Worden betoelaagd als ze voldoen aan :

- een uitgesproken landelijk karakter — in agrarische gebieden ;
- hoofdfunctie landbouwweg, landbouwverkeer en aanverwanten (melk, varkens, meststoffen enzovoort) ;
- een eigen type-bestek namelijk type-bestek 200 Addendum Landbouwwegen.

Aanbeveling tot versobering door toepassing van dit speciaal type-bestek is mogelijk : namelijk :

- gebruik van herbruikmaterialen ;
- het versneld instellen van dooibarelen na vorstperioden kan meer sobere wegbedekking toelaten ;
- aanwending van goedkopere cement.

Uiteraard zullen deze en andere minder dure oplossingen voorzien in het type-bestek moeten geëvalueerd worden in de tijd, maar de mogelijkheden zijn nu voorhanden om „echte” minder dure wegen ten dienste van de landbouw uit te voeren.

E. Directoraat-Generaal Landinrichting

Maatregelen ter verbetering van de externe landbouwstructuren behoren voor de ondergeschikte besturen en de burgers een samenhangend geheel te vertonen en zich in een doorzichtige structuur aan te bieden.

Een eenheidsstructuur ook op het niveau van het Gewest door middel van een geëigend Directoraat-Generaal Landinrichting moet dan ook ernstig als een mogelijke oplossing daartoe overwogen worden.

B. BESPREKING

Aansluitend bij zijn betoog stelt de Gemeenschapsminister voor dat in de toekomst een aparte sectie Landinrichting in de begroting zou worden opgenomen.

Voor de ruilverkaveling werd onder artikel 61.03.03 van sectie 75, Titel II, Kapitaaluitgaven slechts 308 miljoen frank aan vastleggingskredieten opgenomen. Met deze middelen zal de Gemeenschapsminister zuinig moeten omspringen.

Het geheel van het investeringsprogramma dat onder zijn bevoegdheid valt bedraagt 883 miljoen frank.

1. Ruilverkaveling

Een lid verklaart ongerust te zijn door de verklaring van de Gemeenschapsminister dat hij gezien de beperkte middelen de ruilverkavelingen zal moeten afremmen. Dit strookt niet met het EG-landbouwbeleid dat de landbouwstructuren wil verbeteren.

Hetzelfde lid ziet wel wat in het principe de exploitanten evenredig te laten delen in de ruilverkavelingskosten omdat zij er ook de voordelen van genieten. Verder waarschuwt hij voor een overdreven afwentelen van de ruilverkavelingskosten op eigenaars en exploitanten. Om de ruilverkaveling aanvaardbaar te maken zou men als regel moeten stellen dat hoe meer verplichtingen in het kader van de ruilverkaveling worden opgelegd, des te minder men moet bijdragen in de kosten.

Een ernstig voorbereidend onderzoek naar de vraag en het belang van de ruilverkaveling is absoluut noodzakelijk. Enkele voorstellen van decreet die onder meer dit aspect behandelen zijn aanhangig in de Vlaamse Raad.

Een ander lid is van oordeel dat het beleid van de Gemeenschapsminister inzake ruilverkaveling achterhaald is. De verdiensten van de ruilverkaveling op het micro-economisch vlak mogen ons niet blind maken voor de macro-economische context en de gevolgen van de ruilverkaveling op de natuur, het landschap en het milieu.

De door sommigen geuite vrees dat de ecologie voorrang zou krijgen op de economie is vooralsnog totaal ongegegrond. Uit een studie over de evaluatie van de ruilverkaveling in Vlaanderen onder leiding van Professor Martens (R.U.G.) blijkt dat ruilverkaveling een efficiënte en intensiever bedrijfsvoering voor gevolg heeft met daardoor hogere opbrengsten. Het lid stelt daartegenover de EG-landbouwpolitiek waar men nu aanstuurt op de afremming van de produktie en de diversifiëring van de produkten.

Een ander aspect van de ruilverkaveling is volgens het lid dat kleine landschapselementen verdwenen zijn. De landerosie zou ook mede het gevolg hiervan zijn.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat de ruilverkaveling van kapitaal belang is geweest voor de inrichting en de verbetering van de landbouwstructuren. Een eigentijdse bedrijfsvoering werd daardoor mogelijk.

Het zou kortzichtig zijn te beweren dat de ruilverkaveling enkel tot doel heeft de landbouwproduktie te verhogen. Ruilverkaveling werkt ook via kostenbesparing een rendementsverbetering in de hand. Verder maakt het beschikken over geschikte externe landbouwstructuren een snelle aanpassing aan marktomstandigheden en diversificatie mogelijk. De landerosie kan worden tegengegaan precies door de ruilverkaveling. Landerosie is vaak het gevolg van verkeerd grondgebruik.

Een lid is van oordeel dat de ruilverkaveling moet ingebed worden in een ruimere visie op de inrichting van het platteland. Er is een decreet nodig om dit concept uit te werken en om de procedures, het beheer, het democratisch toezicht op alle functies van het platteland te regelen.

De Gemeenschapsminister beaamt dat de ruilverkaveling tot nog toe hoofdzakelijk betrekking had op landbouwstructuren.

Een lid maakt zich bezorgd over het T.G.V.-traject. Hierdoor zullen weer vele landschappen worden verminkt. Men moet trachten de schade aan de landschappen te beperken door een nauwgezette studie van het traject. Ook de landbouwkringen moeten hierin hun zeg krijgen.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat vanwege de Vlaamse Executieve de Gemeenschapsministers Pede en Lenssens werden aangesteld om de Minister van Verkeerswezen ter zake te adviseren. De Gemeenschapsminister meldt tevens dat hij voornoemde Ministers aanschreef met het verzoek hem van zeer nabij op de hoogte te houden van dit dossier getiteld op het belang ervan voor de landinrichting.

Hetzelfde lid vraagt waar de kredieten voor de natuur-technische en landschapswerken bij de uitvoering van ruilverkavelingen opgenomen zijn in de begroting.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat deze kredieten begrepen zijn in artikel 61.03 en dus uiteraard onder zijn bevoegdheid vallen. Zoals alle werken die door de ruilverkavelingscomités moeten uitgevoerd worden ernstig beperkt zijn door de budgettaire omstandigheden, worden de cultuur- en natuurtechnische werken er eveneens beperkt en vertraagd.

2. Waterbeheersing

Een lid beaamt dat meer coördinatie inzake de waterbeheersing veel onheil kan voorkomen. Het wijst erop dat sommige infrastructuurwerken inzake waterbeheersing soms oorzaak zijn van wateroverlast.

Een lid stelt met klem dat overstromingen ontoelaatbaar zijn. Aan het Sigmaplan mag niet getornd worden. Zijns inziens zijn economische belangen nog steeds ondergeschikt aan de ecologische.

Een derde lid wijst erop dat het Sigmaplan ontworpen werd om overstromingen zoals begin 1976 te Ruisbroek te voorkomen. De werken zijn nu praktisch beëindigd, op het Nete-bekken na. Hier blijft de moeilijkheid dat geen potpolders kunnen worden aangelegd.

Een lid meent dat het uitsnijden van bochten in bijrivieren en het rechte trekken ervan voor overtollige watertoevoer op een bepaald punt kan zorgen waardoor overstromingen ontstaan.

Aansluitend hierop stelt een lid dat het rechte trekken van waterlopen en het vervangen van de natuurlijke begroeiing door beton de leefbaarheid van bepaalde vis- en plantensoorten onmogelijk maakt.

Hierop antwoordt de Gemeenschapsminister dat veel wateroverlast het gevolg is van gebrek aan coördinatie. Wat het uitsterven van vis- en plantensoorten betreft als gevolg van werken aan waterlopen wijst hij erop dat hij voorbeelden kan geven van plaatsen waar nu wel vis zit in tegenstelling tot vroeger. De waterkwaliteit daarentegen is volgens de Gemeenschapsminister een belangrijk element dat voor het uitsterven van vis- en plantensoorten bepalend is.

Een lid vraagt welke de resultaten zijn van de studie die het Studiebureau Belgroma heeft ondernomen inzake het Nete-bekken.

Hierop antwoordt de Gemeenschapsminister dat de resultaten van deze studie op zich niet-realiseerbaar zijn; het betreft immers gegevens, metingen en elementen die thans aangevuld worden met het oog op de opstelling van een aantal theoretisch mogelijke oplossingen. Deze zullen nadien verwerkt worden en resulteren in het bijzonder waterbeheersingsplan dat voor het Netebekken zal gehanteerd worden.

Op vraag van een lid welke werken men in het kader van het Sigma-plan zal realiseren in het Netegebied geeft de Gemeenschapsminister het volgende antwoord. De werken die men zal

realiseren in het Netegebied in het raam van Sigma-plan zullen volledig kaderen binnen dit plan dat werd opgesteld door het departement van Openbare Werken. Naargelang de uitvoering van dit plan worden de werken aan de onbevaarbare waterlopen uitgevoerd binnen de randvoorwaarden die door Openbare Werken bepaald zijn, volledig in overeenstemming met het waterbeheersingsplan dat werd afgestemd op het Sigma-plan.

3. Polders en Wateringen

Een lid is van oordeel dat de polders en wateringen goed werk leveren. Zij leveren een kosteloze dienst aan de Gemeenschap, weliswaar in het belang van hun eigen goed.

Een ander lid klaagt het gebrek aan democratische controle aan inzake het opleggen van belastingen door de polders en wateringen. Hij geeft een voorbeeld van een belasting die tot in een grote stad wordt geheven zonder de minste voorlichting van de bevolking.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat de nakende wetwijzigingen inzake polders en wateringen ook verbeteringen zullen inhouden op het stuk van de inspraak.

Tot slot vraagt een lid wanneer de watering voor de bovenvallei van de Kleine Nete zal worden opgericht.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat de oprichting van een watering thans het voorwerp uitmaakt van een bijkomend onderzoek ter plaatse door de diensten van de Vlaamse Gemeenschap. Uit dit onderzoek zal moeten blijken of de oprichting van een watering noodzakelijk is daar het advies van de Bestendige Deputatie negatief was.

4. Landbouwwegen

Een lid is van oordeel dat inderdaad geen behoefte bestaat aan luxe, die soms strijdig is met het landbouwbelang.

C. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Verschillende leden merken op dat de Gemeenschapsminister ondanks de krappe middelen voor de Vlaamse Gemeenschapsbegroting en in vergelijking met anderen vrij behoorlijke begrotingscijfers heeft geboekt.

Het investeringsprogramma 1986 werd bij algemene regel beperkt tot 90 % van het initiële investeringsprogramma 1985. Desondanks kreeg de Gemeenschapsminister voor de ruilverkaveling, voor de waterhuishouding, voor de onbevaarbare waterlopen, polders en wateringen evenveel of zelfs meer middelen dan verleden jaar. Binnen het geheel van de kredieten voor ruimtelijke ordening kwam de stadsvernieuwing daarentegen slechts zeer matig aan bod.

Hierop antwoordt de Gemeenschapsminister met te wijzen op het krediet 61.03.03 onder sectie 75 van de kapitaaluitgaven. Hier werden slechts 308 miljoen frank vastleggingen ingeschreven voor de ruilverkaveling. In vergelijking met de vorige begrotingsjaren is dit een minimaal bedrag.

Een lid vraagt uitleg over het krediet van 200.000 frank onder artikel 12.40.03 van Sectie 77, Titel 1 „Deelneming van het Bestuur Landinrichting aan jaarbeurzen, prijskampen en tentoonstellingen”.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat het krediet wordt aangewend voor de deelname aan allerlei activiteiten, onder

andere het landbouwsalon en verschillende plaatselijke en provinciale gebeurtenissen waar de deelname van de diensten bevoegd voor de externe landinrichting noodzakelijk is.

Hetzelfde lid vraagt uitleg over het krediet van 105 miljoen frank onder artikel 12.28.03 van de Sectie 75, Titel 1 „Allerhande uitgaven in verband met de onbevaarbare waterlopen”.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat bedoelde uitgaven slaan op kosten voor het gebruik en onderhoud van **pomp-gemalen** — circa 35 miljoen frank — en voor de ruimings- en onderhoudswerken allerhande aan de waterlopen van eerste categorie die volledig onder het beheer vallen van het Vlaamse Gewest.

D. STEMMING

De artikelen 43, 44 en 61 van het ontwerp van decreet werden samen met de begrotingsartikelen van Sectie 75 tot de bevoegdheid van de Gemeenschapsminister behoren, goedgekeurd met 6 stemmen tegen 2.

III. VOORTZETTING VAN DE ALGEMENE BESPREKING

NCC

Een lid doet opmerken dat er op zijn vraag aan de Gemeenschapsminister van Cultuur in verband met het verschil tussen het bedrag van de dotatie aan de NCC (Sectie 95, art. 4 1 .O 1.02) en de door de NCC ingediende begroting (Stuk 8 (1985-1986) — Nr. 1 — Bijlage IV) nog steeds geen antwoord is.

De Gemeenschapsminister antwoordt hierop dat de NCC-begroting door de voogdijoverheid nog niet werd goedgekeurd. Hij voegt eraan toe dat de NCC-begroting uiteraard een raming is uitgaande van deze instelling. De taak van de Commissie voor financiën en begroting bestaat er zijns inziens in het bedrag van de dotatie aan de NCC in de uitgavenbegroting al dan niet goed te keuren.

BRT

Een lid deelt mede dat hij tot de Voorzitter van de Vlaamse Raad een brief richtte in verband met de voorstelling van deze zogenaamde BRT-begroting. Hij is ter zake de mening toegedaan dat het niet-vermelden op het document (Stuk 8 (1985-1986) — Nr. 1 — Bijlage III) houdende de begroting van de Belgische Radio en Televisie, Nederlandse Uitzendingen, van het feit dat de Raad van Beheer van de BRT deze begroting nog niet heeft goedgekeurd, een belangrijke misleiding is.

Na een discussie meent een ander lid dat deze opmerking relevant is. Ook hij wenst te vernemen of de Raad van Beheer van de BRT dit document al dan niet heeft goedgekeurd. Dit is juridisch belangrijk.

Hierop deelt de Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting mee dat de begroting van de BRT op 2 juni 1986 werd goedgekeurd. Ook de voogdijminister bevoegd voor Cultuur keurde de begroting reeds goed. Als Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting heeft hijzelf dit nog niet gedaan : hij dient eerst kennis te nemen van het verslag ter zake van zijn afgevaardigde van Financiën.

Het eerste lid meent dat in de toekomst op de documenten ook zou moeten worden vermeld of de Raad van Beheer de begroting al dan niet heeft goedgekeurd. Hij dringt erop aan dat ter zake de Voorzitter van de Vlaamse Raad aan de Gemeenschapsminister van Cultuur meer precisering zou vragen.

Fonds voor Onderwijs en Vorming

De afgevaardigde van het Rekenhof herinnert eraan dat de Vlaamse Executieve op het decreetsartikel 52 een amendement heeft ingediend dat ertoe strekt de tekst van dit artikel door een andere tekst te vervangen. Hierdoor wordt onder meer de Gemeenschapsminister van Onderwijs en Vorming gemachtigd, met de toestemming van de Vlaamse Executieve, te beschikken over de middelen van het Fonds voor Onderwijs en Vorming tot al wat dienen kan in het raam van het onderwijs- en vormingsbeleid van de Executieve, ongeacht de aard van de ten laste te nemen uitgave.

Een lid meent dat hier sprake is van een juridisch correcte uitholling van de begrotingsorthodoxie. Door het creëren van allerlei Fondsen wijkt men af van de specificiteit van de begroting. Hij aanvaardt dat er soms soepeler werkinstrumenten nodig zijn, onder meer op het domein van de internationale relaties, maar op het gebied van onderwijs en vorming is dit zeker niet nodig. Via de nieuwe redactie van het decreetsartikel 52

wordt er opnieuw een Fonds opgericht waarmee men alles kan realiseren. Dit houdt het gevaar in zich dat de begroting uit de hand zou kunnen lopen.

De Gemeenschapsminister wijst erop dat het amendement tegemoet komt aan de opmerkingen van het Rekenhof. Hij stemt ermee in dat het aantal Fondsen moet worden beperkt, althans waar dit mogelijk is. Hier betreft het echter een nieuw fonds waar een budgettaire bestemming wordt gegeven aan een aantal inkomsten. Hij citeert het tweede lid van de bij amendement voorgestelde tekst, die luidt als volgt :

„Wordt gestort op bedoeld fonds de bijzondere bijstand van de Europese Gemeenschappen, alsmede de bijzondere tussenkomsten van internationale of nationale publiekrechtelijke of privaatrechtelijke instanties, specifiek betreffende de door de Vlaamse Gemeenschap gedane uitgaven in verband met onderwijs en vorming.”

Via de boeking op een bijzonder fonds komt men tegemoet aan de bestedingswensen van diegenen die de bijzondere bijstand toestonden. De tegenstanders van de fondsen wijzen op de afbraak van het annaliteitsbeginsel, maar indien de bijzondere bijstand in de middelenbegroting wordt geboekt dan verdwijnt ze, ingevolge de eenheid van de begroting, in de grote pot der algemene ontvangsten.

Het vorig lid vindt het niet zinvol om die middelen afzonderlijk te houden. Hij kan de redenering volgen dat ze enkel worden toegestaan indien ze voor welbepaalde doeleinden worden gebruikt. Daarvoor kunnen de nodige bewijsstukken zeker volstaan : de subsidies mogen dus in de middelenbegroting worden geboekt.

De Gemeenschapsminister wijst erop dat inkomsten voor een bijzonder doel altijd via Titel IV worden geboekt. Op vraag van een lid bevestigt hij dat dit voor alle EG-subsidies gebeurt. Het amendement op het decreetsartikel 52 behelst enkel de vervanging van de tekst door een juridisch betere omschrijving om tegemoet te komen op een correcte wijze, aan de opmerking van de afgevaardigde van het Rekenhof.

IV. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Vooreerst herinnert de Voorzitter eraan dat bij de indicatieve stemmingen in de gespecialiseerde deelcommissies twee amendementen door de Commissie voor Onderwijs en vorming werden aangenomen, te weten :

a) een technisch amendement van de Vlaamse Executieve dat betrekking heeft op herstellings- en onderhoudskosten van de Rijkszeevervisserijschool Knokke-Heist (Stuk 8 (1985-1986) — Nr. 2) ;

b) een amendement van de heer H. Coveliers c.s. dat ertoe strekt bij de tabel — Titel I — Lopende Uitgaven — Sectie 30 — Algemeen Onderwijs — Hoofdstuk 01 — Diversen — Niet-economisch verdeeld — in de libellé van artikel 01.02.02 na het woord „kinderdagverblijven” de woorden „en het voor- en naschools toezicht” toe te voegen (Stuk 8 (1985-1986) — Nr. 3). Alle overige naar aanleiding van de bespreking in de deelcommissies ingediende amendementen werden er na indicatieve stemming verworpen.

Na de bespreking in de deelcommissies werden er nog een amendement ingediend door de Vlaamse Executieve (Stuk 8 (1985-1986) — Nr. 5) dat alleen een technische aanpassing van

artikel 52 nastreeft, alsmede amendementen van de heer H. De Loor C.S. (Stuk 8 (1985-1986) — Nr. 6) ertoe strekkend enerzijds bij artikel 53 de kredieten aan de NMH te verhogen met 2.823,4 miljoen frank en anderzijds toelagen aan de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting en over de Nationale Landmaatschappij in dezelfde mate verminderen.

Ten slotte kan er nog worden op gewezen dat ten gevolge van de indiening van laatstgenoemd amendement van de heer H. De Loor C.S. (Stuk 8 (1985-1986) — Nr. 6), de amendementen van de heer J. Van Elewyck C.S. en van de heer H. De Loor C.S. inzake huisvesting werden ingetrokken (Stuk 8 (1985-1986) — Nr. 4).

Stemmingen

Artikel 1

Dit artikel wordt zonder opmerkingen eenparig aangenomen.

Artikel 2

Bij dit artikel werden een aantal amendementen ingediend :

a) het amendement van de heer H. Coveliers C.S. op de tabel — Titel 1 — Lopende Uitgaven — Sectie 30 — Algemeen Onderwijs — Hoofdstuk 01 — Diversen — Niet-economisch verdeeld, ertoe strekkend in de libellé van artikel 01.02.02 na het woord „kinderdagverblijven” de woorden „en het voor- en naschools toezicht” in te voegen. (Stuk 8 (1985-1986) — Nr. 3). Ter stemming gelegd wordt dit amendement eenparig aangenomen ;

b) het amendement van de Vlaamse Executieve op de tabel — Titel II — Lopende Uitgaven — Sectie 33 — Visserijscholen, Zeewezen en Binnenvaart — Hoofdstuk IV — Vermogensoverdrachten binnen de sector overheid — Vermogenoverdrachten aan provincies — gemeenten en daarmee gelijkgestelde lichamen — art. 63.01.02 — Herstellings- en onderhoudskosten, Rij kszeevisserijschool Knokke-Heist — ertoe strekkend dit artikel en het overeenkomstige niet-gesplitste krediet „0,7 miljoen frank” weg te laten en bij Hoofdstuk VII — Investerings (civiele) — Niet-economisch verdeeld (nieuw) een nieuwe rubriek en een nieuw artikel 71.01.02 in te voegen luidend als volgt :

„Artikel 70.0 1.02 G — Herstellings- en onderhoudskosten — Rij kszeevisserijschool Knokke-Heist — Niet-gesplitst krediet : 0,7 miljoen frank.” (Stuk 8 (1985-1986) — Nr. 2).

De wijziging werd voorgesteld om tegemoet te komen aan de opmerking van de afgevaardigde van het Rekenhof.

Ter stemming gelegd wordt ook dit amendement eenparig aangenomen ;

c) het amendement van de heer E. Baldewijns C.S. ertoe strekkend allerhande uitgaven in verband met de verlengde leerplicht te verhogen met 0,9 miljoen frank (Stuk 8 (1985-1986) — Nr. 3). Ter stemming gelegd wordt dit amendement verworpen met 8 stemmen tegen 4 bij 1 onthouding ;

d) het amendement van de heer W. Seeuws C.S. ertoe strekkend de werkingstoelagen aan de landelijk georganiseerde jeugdverenigingen te verhogen met 16 miljoen frank. (Stuk 8

(1985-1986) — Nr. 3). Ter stemming gelegd wordt dit amendement verworpen met 8 stemmen tegen 5 ;

e) het amendement van de heer W. Seeuws C.S. ertoe strekkend de toelagen voor experimenteel vormingswerk te verhogen met 19,1 miljoen frank (Stuk 8 (1985-1986) — Nr. 3). Ter stemming gelegd wordt dit amendement verworpen met 8 stemmen tegen 4 bij 2 onthoudingen ;

f) het amendement van de heer W. Seeuws C.S. ertoe strekkend de toelagen voor de Nederlandstalige toneelkunst te verhogen met 19 miljoen frank (Stuk 8 (1985-1986) — Nr. 3). Ter stemming gelegd wordt dit amendement verworpen met 8 stemmen tegen 6 ;

g) het amendement van de heer L. Van den Bossche C.S. ertoe strekkend de toelage aan de Opera voor Vlaanderen te verhogen met 81 miljoen frank. (Stuk 8 (1985-1986) — Nr. 3). Ter stemming gelegd wordt dit amendement verworpen met 8 stemmen tegen 4 bij 2 onthoudingen ;

h) het amendement van de heer L. Vanhorenbeek ertoe strekkend de toelagen aan verenigingen en instellingen die taalonderricht verstrekken aan migranten te laten ressorteren onder Sectie 30 — Algemeen Onderwijs in plaats van onder Sectie 56 — Maatschappelijk Welzijn (Stuk 8 (1985-1986) — Nr. 4). Ter stemming gelegd wordt dit amendement verworpen met 8 stemmen tegen 2 bij 4 onthoudingen ;

i) het amendement van de heer J. Van Elewyck C.S. ertoe strekkend de dotatie aan de instituten van de Belgische Radio en Televisie : uitzendingen in de Nederlandse taal, te verhogen met 2.200,0 miljoen frank (Stuk 8 (1985-1986) — Nr. 4). Ter stemming gelegd wordt dit amendement verworpen met 8 stemmen tegen 6.

Ten slotte wordt artikel 2 aangenomen met 8 stemmen tegen 4 bij 2 onthoudingen.

Artikel 3

Ook bij dit artikel werden enkele amendementen ingediend :

a) een amendement van de heer J. Leclercq C.S. ertoe strekkend enerzijds bij de premies aan particulieren voor stads- en dorpsvernieuwing, het vastleggingskrediet en het ordonnanceskrediet met respectievelijk 34,5 miljoen frank en 20 miljoen frank te verminderen en anderzijds de toelagen aan de ondergeschikte besturen voor stadsvernieuwing met dezelfde bedragen en op dezelfde wijze te verhogen. (Stuk 8 (1985-1986) — Nr. 4). Ter stemming gelegd wordt dit amendement verworpen met 8 stemmen tegen 6 ;

b) een amendement van de heer H. De Loor C.S. ertoe strekkend bij de tabel — Titel 1 — Lopende Uitgaven — Sectie 80 — Huisvesting — Hoofdstuk IV- Inkomensoverdrachten binnen de sector overheid — art. 41.61.03 — Toelagen aan de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting en aan de Nationale Landmaatschappij het niet-gesplitst krediet „4.423,4 miljoen frank” te brengen op „1.600,0 miljoen frank”, (Stuk 8 (1985-1986) — Nr. 6). Ter stemming gelegd wordt dit amendement verworpen met 8 stemmen tegen 4 bij 2 onthoudingen.

Ter stemming gelegd wordt vervolgens artikel 3 aangenomen met 8 stemmen tegen 4 bij 2 onthoudingen.

Artikelen 4 tot 51

Deze artikelen worden respectievelijk aangenomen met 8 stemmen tegen 4 bij 2 onthoudingen.

Artikel 52

Bij dit artikel werd er om tegemoet te komen aan de opmerking van de afgevaardigde van het Rekenhof een technisch amendement ingediend door de Vlaamse Executieve. Het betreft het Fonds voor Onderwijs en Vorming.

Ter stemming gelegd worden dit amendement en het aldus gewijzigd artikel 52 respectievelijk aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

Artikel 53

Bij dit artikel was door de heer J. Van Elewyck C.S. een amendement ingediend dat ertoe strekte het bedrag toegekend aan de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting van 1,8 miljard frank op 2,5 miljard frank te brengen. (Stuk 8 (1985-1986) — Nr. 4).

Zoals bovenvermeld werd dit amendement ingetrokken.

Tevens was er door de heer H. De Loor C.S. een amendement ingediend dat ertoe strekt de machtigingen tot het toelaten van verbintenissen door de NMH te verhogen met 2.823,4 miljoen frank (Stuk 8 (1985-1986) — Nr. 6).

Ter stemming gelegd werd dit amendement verworpen met 8 stemmen tegen 4 bij 2 onthoudingen.

Ten slotte werd het ter stemming gelegde artikel 53 ongewijzigd aangenomen met 8 stemmen 4 bij 2 onthoudingen.

Artikel 53bis (nieuw)

Het amendement van de heer H. De Loor C.S. strekkend tot de tot de invoeging van een nieuw artikel 53bis werd zoals reeds vermeld ingetrokken.

Artikelen 54 tot 63

Deze artikelen werden respectievelijk aangenomen met 8 stemmen tegen 4 bij 2 onthoudingen.

V. EINDSTEMMING

Vooraleer tot de eindstemming wordt overgegaan snijdt een lid volgend principieel probleem aan.

De middelen werden in deze Commissie reeds op een vorige vergadering aangenomen. Door de Vlaamse Executieve werden er eveneens geen inhoudelijke amendementen ingediend. Hij stelt dan ook de vraag welke betekenis dan moet worden gehecht aan het zogenaamde Pinksterenplan van de regering Martens VI. Kan het dat de invloed van de besparingsmaatregelen voor de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986, meer bepaald wat de uitgavenbegroting en haar structuur betreft, als onbestaande moet worden beschouwd ?

Een ander lid vraagt in dit verband dan naar de reële draagwijdte van deze commissiewerkzaamheden.

Wat zal de begrotingsweerslag voor 1986 zijn ? Van de andere kant verklaart hij er begrip voor te hebben om niet opnieuw voorlopige kredieten te moeten indienen.

Hoe dan ook staan wij voor een sprong in het onbekende. De middelen en de uitgaven voor het begrotingsjaar 1987 zullen er in ieder geval anders uitzien ; op basis van de huidige prognoses zal niet kunnen verder worden gewerkt.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat *hic et nunc* geen amendementen moeten worden ingediend om de eenvoudige reden dat dit niet nodig is.

Hij voegt er echter aan toe dat hij op 16 juni eerstkomende de Vlaamse Executieve ter zake in openbare vergadering van de Vlaamse Raad een verklaring zal afleggen.

Ten slotte wordt bij de eindstemming het gehele ontwerp van decreet, alsmede de tabel, aangenomen met 8 stemmen tegen 6.

De Verslaggever,

F. VERMEIREN

De Voorzitter,

F. GROOTJANS

**AMENDEMENTEN AANGENOMEN
DOOR DE COMMISSIE**

A. ONTWERP VAN DECREET

Artikel 52

Met betrekking tot artikel 60.01.02 A, Sectie 30, Titel IV, Deel 1 „Fonds voor Onderwijs en Vorming”, wordt de Gemeenschapsminister van Onderwijs en Vorming gemachtigd, met de toestemming van de Vlaamse Executieve, te beschikken over de middelen van bedoeld fonds tot al wat dienen kan in het raam van het onderwijs- en vormingsbeleid van de Executieve, ongeacht de aard van de ten laste te nemen uitgave.”

Wordt gestort op bedoeld fonds de bijzondere bijstand van de Europese Gemeenschappen, alsmede de bijzondere tussenkomsten van internationale of nationale publiekrechtelijke of privaatrechtelijke instanties, specifiek betreffende de door de Vlaamse Gemeenschap gedane uitgaven in verband met onderwijs en vorming.

Wat betreft bedoeld fonds wordt voor het jaar 1986 aan de Gemeenschapsminister van Onderwijs en Vorming een vastleggingsmachtiging verleend ten belope van 100 miljoen frank.”

B. TABEL

1) De tekst van bladzijde 44 vervangen door wat volgt :

TITEL 1 — LOPENDE UITGAVEN

(in miljoen frank)

Art.	Ordonn. Minister	TEKSTEN	Niet-gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	Ordonnance- ringskredieten
Sectie 30 — <i>Algemeen Onderwijs</i>					
HOOFDSTUK 01					
DIVERSEN					
Niet-economisch verdeeld					
01.02.02 (36)	G	Aandeel van de Gemeenschap in de lopende werkingskosten der Nederlandstalige peuterscholen en kinderdagverblijven en het voor- en naschools toezicht aan de Rijksscholen te Brussel-Hoofdstad	130,0	—	—
01.03.02 (39)	G	Overdracht naar het Fonds voor Onderwijs en Vorming (art. 60.01.02.A, Sectie 30, Deel 1, Titel IV)	10,0	—	—
Totaal voor Hoofdstuk 01			140,0	—	—
Totaal voor Sectie 30 — Algemeen Onderwijs			884,2	—	—

2) De tekst van bladzijde 121 vervangen door wat volgt :

TITEL II — KAPITAALUITGAVEN

(in miljoen frank)

Art.	Ordonn. Minister	TEKSTEN	Niet-gesplitste kredieten	Gesplitste Vastleggings- kredieten	kredieten Ordonnance- ringskredieten
Sectie 33 — Visserijscholen, Zeewezen en Binnenvaart					
HOOFDSTUK IV					
VERMOGENSOVERDRACHTEN BINNEN DE SECTOR OVERHEID					
Vermogensoverdrachten aan provincies, gemeenten en daarmee gelijkgestelde lichamen					
63.11.02 (07) (nieuw)	G	Toelage aan de officiële gesubsidieerde zeevisserijscholen voor herstel- lings- en onderhoudswerken	0,7	—	—
Totaal voor het artikel 63			0,7	—	—
Inkomensoverdrachten aan het Vrij Onderwijs					
64.01.02 (83)	G	Uitzonderlijke toelage aan het Koninklijk Werk „Ibis”	—	6,1	10,8
64.11.02 (16) (nieuw)	G	Toelage aan de vrije gesubsidieerde zeevisserijscholen voor herstellings- en onderhoudswerken	0,1	—	—
Totaal voor de artikels 64			0,1	6,1	10,8
Totaal voor Hoofdstuk VI			0,8	6,1	10,8
HOOFDSTUK VII					
INVESTERINGEN (CIVIELE)					
Niet-economisch verdeeld					
70.01.02 (74) (nieuw)	G	Herstellings- en onderhoudskosten. Rijkszeevervisserijschool Knokke- Heist	0,7	—	—
Totaal voor het artikel 70			0,7	—	—
Aankoop van duurzame roerende goederen					
74.01.02 (76)	G	Aankoop van machines, meubilair, materieel en vervoermiddelen te land	1,2	—	—
Totaal voor het artikel 74			1,2	—	—
Totaal voor Hoofdstuk VII			1,9	—	—
Totaal voor Sectie 33 — Visserijscholen, Zeewezen en Binnenvaart			2,7	6,1	10,8